T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
TÜRK EDEBİYATI YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GEVEZE GAZETESİNİN İNCELENMESİ

BERNA CİVALIOĞLU
14723006

TEZ DANIŞMANI
Prof. Dr. YAKUP ÇELİK

İSTANBUL
2017

T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
TÜRK EDEBİYATI YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GEVEZE GAZETESİNİN İNCELENMESİ

BERNA CİVALIOĞLU
14723006

TEZ DANIŞMANI
Prof. Dr. YAKUP ÇELİK

İSTANBUL
2017

T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
TÜRK EDEBİYATI YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GEVEZE GAZETESİNİN İNCELENMESİ

BERNA CİVALIOĞLU
14723006

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih: 12.06.2017
Tezin Savunulduğu Tarih: 03.07.2017
Tez Oy Birliği / Oy Çokluğu ile Başarılı Bulunmuştur

	Unvan Ad Soyad	İmza
Tez Danışmanı	: Prof. Dr. Yakup Çelik	
Jüri Üyeleri	: Yrd. Doç. Dr. Didem Ardalı Büyükarman	
	Yrd. Doç. Dr. Bahtiyar Aslan	

İSTANBUL
HAZİRAN 2017

ÖZ

GEVEZE GAZETESİNİN İNCELENMESİ
Berna Civalıoğlu
Haziran, 2017

2 Ağustos 1324 (15 Ağustos 1908) tarihinden 25 Mayıs 1325 (7 Haziran 1909) tarihine kadar Kirkor Faik tarafından çıkarılmış ve 115 sayı boyunca yayın hayatını sürdüren *Geveze Gazetesi* Arap harfli bir Türkçe siyasî, mizahî bir günlük gazetedir. Gazetenin 63 sayıdan müteşekkil olan ilk cildi günlük bir gazete olup muhteviyatı da bu şekildedir. İlk cilt daha ziyade güncel haberler, fıkralar, siyasî haberler ve muhaverelerden oluşur. İkinci cilt ise haftada iki gün yayımlanmıştır ve mizahî yönü daha ağır basmaktadır. *Geveze Gazetesi*'nde her iki ciltte de karikatürler oldukça önemli bir yer kaplamakla beraber neredeyse tüm sayıların ilk sayfası ve çoğunlukla son sayfaların da bir kısmı karikatüre ayrılmıştır. Bu çalışmada, *Geveze Gazetesi* beş ana bölüm altında incelenmektedir. Birinci bölümde Osmanlı'da basın faaliyetlerinin gelişimi ile mizah gazeteleri hakkında bilgi verildikten sonra ikinci bölümde *Geveze Gazetesi* şekil ve içerik açısından, yayın hayatına başlaması, yayın süreci, şekil özellikleri ve yazar kadrosu bakımından değerlendirilmiştir. Üçüncü bölümde yazar adları ve konularına göre hazırlanmış iki adet fihrist mevcuttur. Dördüncü bölümde gazeteden seçilen bazı metinler Latin harflerine aktarılmıştır. Son bölüm olan sonuç bölümünde gazetenin genel özellikleri ve içeriğiyle ilgili genel bir bakış açısıyla değerlendirme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Geveze Gazetesi, Türk basını, mizah, İkinci Meşrutiyet Dönemi, Kirkor Faik

ABSTRACT

THE EXAMINATION OF THE GEVEZE NEWSPAPER

Berna Civalıoğlu
June, 2017

The Newspaper of Geveze, published by Kirkor Faik from 2 August 1324 (August 15, 1908) to 25 May 1325 (June 7, 1909) and continuing publication throughout 115 issues, is a Turkish political, humorous daily newspaper written in Arabic letters. The first skin of Geveze which consists of 63 numbers is a daily newspaper and its content is like this way. The first volume is made up mostly of current news, jokes, political news and conversations. The second volume is published two days a week, and its humorous direction is more pronounced. In Geveze, cartoons occupy a very important place in both volumes, and the first page of almost all the numbers, and a part of the last pages are mostly caricatures. In this study, Geveze is examined under five main sections. In the first part, after the information about the development of the press activities and the humorous newspapers in the Ottoman Empire was given, in the second part Geveze was evaluated in terms of form and content, starting the publication life, publication process, figure features and writer's staff. In the third chapter, there are two indexes prepared according to author names and subjects. In the fourth chapter, some texts selected from the newspapers were transferred to Latin letters. In the final part of the final section, an overall overview of the general characteristics and contents of the journal was made.

Key Words: The Newspaper of Geveze, Turkish press, humor, second constitunional era, Kirkor Faik

ÖN SÖZ

İkinci Meşrutiyetin ardından Osmanlı'da her alanda olduğu gibi bilhassa matbuat hayatında özgürlük havası esmiştir. Uzun süreli suskunluğun ardından gelen bu dönemde birkaç yıl içerisinde binlerce gazete ve dergi yayımlanmıştır. Özellikle bu dönem çıkarılan mizah gazeteleri ve dergileri, kültürümüz için önemli birer kaynaktırlar.

Geveze Gazetesi 15 Ağustos 1908 – 16 Ekim 1908 tarihleri arasında günlük olarak 63 sayı ve 19 Kasım 1908 – 7 Haziran 1909 tarihleri arasında haftada iki defa olmak üzere 52 sayı, toplam 115 sayı olarak yayımlanmıştır. Mizah gazeteleri arasında uzun sayılabilecek bir ömrü olan gazetenin sahib-i imtiyazı Kirkor Faik Efendi'dir.

Beş bölümden oluşan bu çalışmanın ilk bölümünde Osmanlı Devrinde matbuat hayatından, basının geçirdiği süreçlerden bahsedilmiş, mizah kavramı hakkında bilgi verilmiş ve bu dönem Türk mizah gazetelerinin üzerinde durulmuştur. İkinci bölümde; *Geveze*'nin yayın hayatı değerlendirilmiş, sahib-i imtiyazı, basım yeri, fiyatı, sayfa sayısı, logoları, abonelik şartları, yayın periyodu ve serlevhaları ile birlikte tüm özellikleri değerlendirilmiş ve tablolarla ifade edilmiştir. Bu bölümün devamında gazetedeki yazı türleri konularına göre incelenmiştir. Ardından gazetede imzası bulunan yazarlar verilmiş ve kimliği tespit veya tahmin edilen müstear isimlerden bahsedilerek ulaşılabilen kişilerin biyografilerine yer verilmiştir. Üçüncü bölümde alfabetik olarak yazar adları ve önem derecesi göz önüne alınarak konulara göre hazırlanan iki adet fihrist bulunmaktadır. Dördüncü bölümde gazeteden seçilen metinlerin Latin harflerine aktarımına yer verilmiştir. Son bölüm olan sonuç bölümünde de *Geveze* genel özellikleri bakımından bir değerlendirmeye tâbi tutulmuştur.

Bu konuda çalışma yapmamı tavsiye eden, süreç boyunca yardımlarını esirgemeyen değerli danışman hocam Prof. Dr. Yakup Çelik'e katkılarından dolayı teşekkür ederim. Tez yazımı süresi boyunca bilgi ve tecrübelerini benimle paylaşan Araştırma Görevlisi Esengül Sağlam'a; her zaman manevi destekleri ile yanımda olan sevgili arkadaşlarım Vildan Şahin, Çağla Demirkıran ve değerli aile büyüğüm Yılmaz

Özata'ya, maddi desteği için TDK'ya ve son olarak her zaman yanımda olan sevgili anneme teşekkür ederim.

İstanbul; Haziran, 2017 Berna Civalıoğlu

İÇİNDEKİLER

ÖZ.....iv
ABSTRACT.....v
ÖN SÖZ.....vi
İÇİNDEKİLER.....viii
TABLOLAR LİSTESİ.....x
ŞEKİLLER LİSTESİ.....xi
KISALTMALAR.....xii
1. GİRİŞ.....1
1.1. Osmanlı Devrinde Basının Gelişimi ile Mizah ve Mizah Gazeteleri.....1
1.2.Osmanlı Devrinde Mizah ve Mizah Gazeteleri.....3
2. *GEVEZE GAZETESİ*'NİN İNCELENMESİ.....6
2.1. *Geveze Gazetesi*'nin Yayın Hayatına Başlaması.....6
2.2. *Geveze Gazetesi*'nin Şekil Özellikleri.....7
2.2.1.*Geveze Gazetesi*'nin Yayımlanma Tarihi, Sahib-i İmtiyazı ve Sermuharriri..7
2.2.2. *Geveze Gazetesi*'nin Basım Yeri, İdarehanesi, Fiyatı ve Sayfa Sayısı.....7
2.2.3. *Geveze Gazetesi*'nin Logoları, Serlevhaları ve Abonelik Şartları.....8
2.2.4. Geveze Gazetesi'nin Yayın Cetveli ile Tablolar.....10
2.3. *Geveze Gazetesi*'ndeki Yazı Türleri.....23
2.3.1 Muhavere.....23
2.3.2. Hikâye.....24
2.3.3. Şiir.....26
2.3.4. Fıkra.....26
2.3.5. Tiyatro.....27
2.3.6. Mülakat.....27
2.3.7. Deneme.....27
2.3.8. Edebiyat ve Dil.....28
2.3.9. Eleştiri.....28
2.3.10. Mektup ve Okur Mektupları.....29
2.3.11. Haber ve Mizahî Haber.....29

2.3.12. Reklam ve İlan.....30
2.3.13. Karikatür.....30
2. 4. *Geveze Gazetesi*'nin Yazar Kadrosu.....31
2.4.1. Akil Koyuncu (1886-1977) 32
2.4.2. Abdullah Cevdet Bey (1869-1932) 32
2.4.3. Baha Tevfik (1884-1914) 33
2.4.4. Ebü'l-Hüdâ (1850-1909) 33
2.4.5. Ebüzziya Mehmet Tevfik (1849-1913) 33
2.4.6. Florinalı Nazım (Mehmet Nazım Özgünay) (1883-1939) 33
2.4.7. İbrahim Edhem (?-1915) 33
2.4.8. Kirkor Faik (Kayseryan) 34
2.4.9. Mehmed Âkif Ersoy (1873-1936) 34
2.4.10. Mehmed Celal Bey (1863-1926) 35
2.4.11. Mehmed Memduh Bey (?- 1919) 35
2.4.12. Mehmed Sıtkı Akozan (1890-1947) 35
2.4.13. Nureddin Rüştü Büngül (1882-1951) 35
2.4.14. Saffeti Ziya (1875-1929) 35
2.4.15. Sadık Vicdani Bey (1866-1939) 35
2.4.16. Süleyman Vehbi (1864-1921) 35
2.4.17. Tevfik Rüştü Aras (1883-1972) 35
2.4.18. Hafız Hakkı Paşa (1879-1915) 36
3. *GEVEZE GAZETESİ*'NİN TAHLİLÎ FİHRİSTİ.....37
3.1 Yazar Adlarına Göre Fihrist.....37
3.2. Konularına Göre Fihrist.....110
4. *GEVEZE GAZETESİ'NDEN* SEÇME METİNLER.....400
5. SONUÇ.....448
KAYNAKÇA.....450
EKLER.....451
EK 1: Sayfa Örnekleri.....451
EK 2: Karikatür Örnekleri.....458
ÖZ GEÇMİŞ.....462

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Tarih, Sahib-i İmtiyaz.....10
Tablo 2: İdarehane, Basım Yeri, Fiyat, Sayfa Sayısı.....13
Tablo 3: Serlevha, Yayın Periyodu.....18

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Geveze Gazetesi Logo ve Serlevha.....8
Şekil 2: Geveze Gazetesi Logo ve Serlevha.....9
Şekil 3: Geveze Gazetesi Logo ve Serlevha.....9
Şekil 4: Kirkor Faik.....34

KISALTMALAR

age: Adı Geçen Eser

bkz: Bakınız

bs.: Baskı

çev. : Çevirmen

haz. Hazırlayan

C.: Cilt

N.: Numara

s.: Sayfa

TDK: Türk Dil Kurumu

vb.: Ve benzeri

vs.: Vesaire

1. GİRİŞ

1.1. Osmanlı Devrinde Basının Gelişimi ile Mizah ve Mizah Gazeteleri

Basın kavramı; gazete, dergi ve bunun gibi halkın istifadesine açık, süreli yayınları ifade eder. Bir toplumdaki dünya görüşü, sosyal yapı, ekonomi ve kültürle ilgili olan değişimler ve yenilikler çoğu kez basın yoluyla halka bildirilir. Basının bu bakımdan bir ülkenin kültürel ve sosyal durumuyla ilgili üstlendiği görev göz ardı edilemez.

İspanya'dan uzaklaştırılan Yahudilerden bazıları Osmanlı'ya sığınırken ilk basımevini yanlarında getirmişlerdi. Osmanlı Devleti'nde ilk basımevi, Avrupa'da 1455'te ilk kitap olarak İncil'in basılmasından kırk yıl sonra 1494'te, basımcı David ve Samuel Mahmes kardeşlerin, Hazreti Musa'nın *Beş Kitap* adlı kutsal kitabını İstanbul'da basmalarıyla kurulmuştur. Bundan sonra da 1494-1729 yılları arasında azınlıklar ve yabancılar tarafından açılan basımevi sayısının otuz yediyi bulmuştur. 18. yüzyıl gibi Osmanlı'nın zor yıllar geçirdiği bir dönemde bir basımevi kurmak büyük bir sorun olsa da İbrahim Müteferrika ve Yirmisekiz Mehmet Çelebi'nin oğlu Sait Efendi, ilk Türk basımevinin kurulması için gerekli izni 1726'da alabilmişlerdir. Bu olay yazıcıların büyük eylemlerine yol açsada dönemin padişahı III. Ahmed ile veziri Damat İbrahim Paşa'nın destekleriyle ilk Türk basımevi 14-16 Aralık 1727'de kurulmuş ve iki ay sonra ilk kitapları olan *Vankulu Lügatı* basılmıştır.[1]

Osmanlı Devleti'nde ilk kez 1795 yılında bir gazete yayımlanmıştır. Fransızca olarak çıkan ve kısa ömürlü olan bu gazete *Bulletin des Nouvelles* (Haberler Belleteni) ismindedir.[2] Osmanlı'da Türkçe olarak yayımlanan ilk gazete ise 1831'de İstanbul'da II. Mahmud'un öncülüğünde yayımlanan *Takvim-i Vekayi*'dir. Bu resmî gazete ile devlet halka bilgi aktarımı görevini üstlenmiştir. Türkçe ilk özel gazete ise William Churchill adlı İngiliz bir tüccar tarafından 1840'ta yayımlanan *Ceride-i Havadis* gazetesidir. Türkler tarafından ilk Türkçe özel gazete ise Agâh Efendi ile Ziya Paşa tarafından 1860'ta çıkarılan *Tercüman-ı Ahval* gazetesidir.[3]

---

[1] Ali Gevgilili, "Türkiye Basını", *Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi*, c.1, (İstanbul: İletişim, 1983): 203.
[2] *age*.
[3] *age*, 204.

Tanzimat Fermanı'nın ilanından sonra Türk basınında hareketli bir dönem yaşanmış ve özellikle 1860'lı yıllarda birçok yeni gazete çıkarılmıştır. Bunun sonucunda bazı gazete muharirrleri öne çıkmış, bazıları yabancı ülkelere gönderilmiştir. 1864'te çıkarılan *Matbuat Nizamnâmesi'*nde gazeteçıkarabilmek için hükûmet izni almanın şart olduğu, gazete ve benzeri yayınların ruhsat alınmaksızın basılıp yayımlanamayacağı, cevap hakkının ücretsiz olarak verilmesi, aslı astarı olmayan yazılara yer veren gazetelerin bir aydan üç aya kadar kapatılabilmesi gibi hükümler vardır.[4] Nizamnâmenin madde on ile otuz altıyı kapsayan ikinci bölümünde ise suç ve cezalar yer alır. Ruhsatsız gazete çıkarmak, gazetenin imzalı bir sayısını ilgili devlet dairesine göndermemek, hükûmetten gelen resmi yazıları yayımlamamak, genel adaba ve millî ahlaka aykırı yazılar, saltanata ve padişaha taarruz sayılabilecek yazılar, bakanlara dokunacak söz yazılması, dost hükümdarlara dokunacak deyimler kullanılması, devlet memurları aleyhine yazmak, halkı kötülemek, yabancı büyükelçileri ve maslahatgüzârları kötülemek gibi suçlar ve cezaları yer alır.[5]

Dönemin gazetelerinde özellikle de Muhbir'de hükümeti eleştirlen siyasî nitelikli yazılar Ali Paşa tarafından bir kararnâme yayımlanmasına sebep olmuştur. Geçici olduğu belirtilmesine rağmen 1867'de yayımlanan Kararnâme-i Âlî'de; gazetelerin görevinin yararlı şeylere hizmet etmek olduğu halde birçok uydurma ve yalanla zihinleri bulandırmakta olduğu ve bu durumun yüce padişahlık tarafından düzeltilmesine ve hükümetçe cezalandırma işlemleri ile koruyucu önlemler alınmasına karar verilmiştir.

Matbuat Nizamnâmesi'nin getirdiği yasaklarla yetinmeyen hükûmet;1867'de geçici olmak üzere çıkmasına rağmen 1909'a kadar yürürlükte kalan Âli Kararnâme ile hem basın için uyulması gereken geniş bir yasaklar dizisi düzenlemiş hem de hükûmete, bu yasaklara uymadıkları gerekçesiyle gazeteleri kapatma yetkisi tanımıştır.

Tüm bu nizamnâmeler, kısıtlamalar ve sansür II. Abdülhamid ile artarak devam etse de Padişah Abdülaziz'in tahttan indirilmesi ile 1878'de Meclis-i Mebusan'ın kapatılmasına kadar geçen sürede Osmanlı basının en hür dönemini yaşadığı söylenebilir. Padişah Abdülamid her ne kadar sözünde durup Kanun-ı Esasî'yi onaylayıp meclisi açsa da 1876'da savaş bahanesiyle meclisi kapattıktan sonra bir daha

[4] Ayhan Ceylan, "Tanzimat Dönemi Osmanlı Basım ve Yayımında Hukukî Düzen (1839-1876)", *Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları Dergisi*, s.1, Bahar, (2006):150-152.
[5]Hıfzı Topuz, *100 Soruda Türk Basın Tarihi*,1.bs. (İstanbul: Gerçek Yayınevi, 1973), 45-46.

otuz üç yıl boyunca açmamıştır. Kanun-ı Esasî'yi her ne kadar kaldırmamış olsa da hükümsüz bırakan Abdülhamid devrinde meşrutiyetçi aydınlar türlü bahanelerle İstanbul'dan uzaklaştırıldılar. Bu dönemde Maarif, Malûmat gibi meşrutiyetçi ve hürriyetçi fikirlerle alakası bulunmayan yalnızca haber vermeye dayalı dergiler çıkmıştır.[6] Hafiyelerin bu dönemki etkisi ve yarattığı korku da yadsınamaz bir gerçekliktir. 1878 ile 1908 arasında geçen otuz yıllık tabiri caizse suskunluk dönemi ise "istibdat dönemi" olarak adlandırılır. Hafiye teşkilatının hürriyetçi yayınları önleme ve sürgün girişimlerine rağmen gençler kendi aralarında faaliyete girip "İttihad ve Terakkî Cemiyeti"ni kurdular.[7] Bu cemiyetin kurulmasının ardından otuz yıllık suskunluk bir sona ermeye yaklaşmış ve II. Abdülhamid 23Temmuz 1908'de II. Meşrutiyeti ilan etmiştir. II. Meşrutiyet kabine artık padişaha karşı değil meclise karşı sorumlu hale gelmiş, padişahın 1876'daki yetkisi sınırlanmış, kişi hak ve hürriyetleri alanında; sansür, sürgün ve kanunun saptadığı durumlar hariç tutuklama ve cezalandırma usulleri kaldırılmış, toplanma ve dernek kurma hakkı kabul edilmiştir.[8] Artık halkın içinde hürriyet coşku ve heyecanının hüküm sürmeye başladığı dönemin basın hayatına bakıldığında aşikardır.

1.2.Osmanlı Devrinde Mizah ve Mizah Gazeteleri

Gülme kuramcısı Henri Bergson'a göre "Tümüyle insana özgü olanın dışında komik yoktur."[9]

Türk mizahı söz konusu olunca elde bulunan ilk örnekler arasında Yunus Emre'nin bazı şiirleri karşımıza çıkar. Bu tür şiirler, şeriata aykırı gibi görünen fakat tasavvufî bir hakikati ifade eden, iğneleyici ve alaycı bir üslûba sahip şiirlerdir.[10]Tunca Kortantamer'e göre; 13.-14. yüzyılların Anadolusunda kıssahan, şehnâmehan isimleri taşıyan kişileri görmekle beraber 15. yüzyıldan itibaren meddah lakabının aynı anlamda kullanılmaya başlandığı görülür. 14. yüzyılın ikinci yarısı ile 15. yüzyılın başında yaşamış olan Ahmed-i Dâî'nin ve aynı dönemde yaşamş Şeyhî'nin

---

[6]Hilmi Ziya Ülken, *Türkiye'de Çağdaş Düşünce Tarihi*, 9. bs. (İstanbul: Ülken Yayınları, 2010), 97-98.
[7]*age*, 98.
[8] İhsan Burak Birecikli, "Yüzüncü Yılında II. Meşrutiyet'in İlanı Üzerine Bir İnceleme", *Gazi Akademik Bakış Dergisi*, c.2, s.3, Kış, (2008): 218-219.
[9] Henri Bergson, *GÜLME Komiğin Anlamı Üzerine Bir Deneme*, çev. Yaşar Avunç, 3. bs. (İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2011), 12.
[10]Tunca Kortantamer "Kuruluştan Tanzimat'a Kadar Osmanlı Dönemi Türk Mizahının Kısa Bir Tarihi", *Türkler Ansiklopedisi,* c.11, (Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002): 605-621

divanlarında mizahî beyitlerin çoğaldığı, çeşitlendiği, geliştiği görülür ve yine 15. yüzyılda sanatkârane mizah ürünlerinin belki de başında Şeyhî'nin *Harnâme*'si gelir ve bu eserde toplumsal eleştiri, herkes ve her şeyle ince ince dalga geçerek yapılır. [11]Kenan Akyüz'e göre ise Divân Edebiyatı'nda mizah türü yok denecek kadar azdır ve Tanzimat devrinde Batılı anlamda mizahın ilk örneğini Edhem Pertev Paşa'nın *Av'ava-nâme*'sinde görürüz.[12] Mizah yoluyla hiciv tarzının ilk örneği ise Tanzimat devrinde Ziya Paşa tarafından verilir. Sadrazam Ali Paşa'nın Girit ayaklanmasında devlet otoritesini küçük düşüren hareketlerini büyük bir başarı ve zafer olarak niteleyen Ziya Paşa *Zafer-nâme ve Şerhi* adlı eserinde Ali Paşa'yı sözde göklere çıkararak ağır bir şekilde hicveder. [13]Bu dönemde Ziya Paşa'dan başka Namık Kemal, Direktör Ali Bey ve doğrudan hicivle uğraşan Mehmed Eşref gibi isimleri zikretmek mümkündür.

Tanzimat devrinde mizahın başlı başına bir edebiyat türü olarak değerlendirildiğinin delili olarak yalnız mizahla ilgili gazetelerin de çıkarılmış olması gösterilebilir.[14] Siyasî mizaha da yer verdikleri için hükûmetçe zaman zaman kapatılmış olan bu gazeteleri ilki Teodor Kasap'ın çıkardığı *Diyojen* (1870), ikincisi ve üçüncüsü de aynı yazarın çıkardığı *Hayâl* (1872) ile *Çıngıraklı Tatar*'dır (1872).[15] İlk mizah gazetemiz olan *Diyojen*'den biraz bahsetmek gerekirse; adını iki bin dört yüz sene önce Sinop'ta yaşamış, meşhur filozofun isminden alan bu gazetenin sahibi Teodor Kasap'tır.[16] İlk sayısı 1870'de çıkmıştır ve haftalıktır. *Diyojen*'in kendine mahsus maaşlı muharrirleri vardır ve yazılar Teodor Kasap'ın tarifi üzerine bu muharrirler tarafından yazılır.[17] Namık Kemal'in Mahmud Nedim Paşa'yı ele aldığı meşhur *Kedi Mersiyesi* bu gazetede yayımlanmıştır. *Diyojen* dört kere kapatma cezası almış ve beşincisinde sürekli olarak kapatılmıştır.[18] Mizah gazeteleri doğaları gereği çeşitli cezalar almaya, sansüre maruz kalmaya ve çok kereler kapatılmaya

[11]*age*.
[12]Kenan Akyüz, *Modern Türk Edebiyatının Ana Çizgileri (1860-1923),* (İstanbul: İnkılâp Kitabevi, 1995), 82-83.
[13]*age*, 83.
[14]*age*,84.
[15]*age*, 84.
[16] Münir Süleyman Çapanoğlu, *Basın Tarihimizde Mizah Dergileri*, (İstanbul: Garanti Matbaası, 1970), 7-8
[17]*age*, 8-9
[18] Alparslan Oymak, *Osmanlı Mizahında Teodor Kasap (Diyojen, Çıngıraklı Tatar ve Hayal Gazetesi Üzerine Bir İnceleme)*, (Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, 2013), 56.

meyillidirler. *Geveze Gazetesi*'nin de Dahiliye Nezâreti'nin emri üzerine iki haftalık tatil edildiği vâkîdir.[19]

Diyojen'den başka *Hayal*, *Çıngıraklı Tatar*, *Curcuna*, *Davul* da dönemin diğer mizah gazeteleridir. II. Meşrutiyet yıllarına gelindiğinde ise II. Abdülhamid'in baskı yılları sonunda bitmiş ve basında bir canlanma dönemine girilmiştir. Gazetelerin baskı sayıları kısa sürede on binleri aşmış ve iki üç yılda yayımlanan yeni gazete ve dergilerin sayısı beş yüzü aşmıştır.[20]

1908'de meşrutiyetin ilanından sonra mizah gazeteleri ve dergilerinde de ciddi bir hareketlenme görülür. Sonraki yıllarda da mizah dergi ve gazetelerinin hem sayı bakımından artmaya hem de daha nitelikli hale geldiği görülür. Bu dönemde birkaç aylık süre zarfında birçok dergi ve gazete yayımlanır: *Karagöz* (1908), *Tasvir-i Hayal* (1908), *Hacivat* (1908), *Kalem* (1908), *Dalkavuk* (1908), *Davul* (1908), *Boşboğaz ile Güllabi* (1908), *Eşref/MusavverEşref (*1909), *Yeni Geveze* (1910), *Gıdık* (1910), *Alafranga* (1910), *Eşek* (1910) ve *Cem* (1910) bunların başlıcalarıdır.

Meşrutiyetten sonra yayımlanan mizah gazetelerinden biri de Geveze'dir. Geveze'nin yayımlandığı süreçte otuz yıllık suskunluğun sona ermesinin ardından arka arkaya onlarca gazete ve dergi yayımlanmaya, insanlar suskunluklarını bozmaya başlamışlardır. Meşrutiyetin ilanını takip eden ilk üç yılda yayımlanan gazete ve dergilerin sayısı beş yüzü aşmıştır.[21]

[19] İfade-i Hal, *Geveze*, C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.2
[20] Gevgilili, *age*, 210.
[21] Gevgilili, age, 210.

2. *GEVEZE GAZETESİ*'NİN İNCELENMESİ

2.1. *Geveze Gazetesi*'nin Yayın Hayatına Başlaması

Sermuharriri Mazhar, sahib-i imtiyazı Kirkor Faik olan *Geveze Gazetesi* 2 Ağustos 1324 (15 Ağustos 1908) tarihinde yayımlanmaya başlamıştır. İlk cildi 63 ve ikinci cildi 52 sayı olmak üzere 1908-1909 yılları arasında 115 sayı çıkmıştır. Bu itibarla meşrutiyet döneminin uzun ömürlü gazetelerinden biri olduğu rahatlıkla söylenebilir.

Geveze Gazetesi 2 Ağustos 1324 (15 Ağustos 1908) tarihinden 3 Teşrinievvel 1324 (16 Ekim 1908) tarihine kadar günlük bir gazete olarak 63 sayı yayımlanmıştır. Ardından 6 Teşrinisani 1324 (19 Kasım 1908) ile 25 Mayıs 1325 (7 Haziran 1909) tarihleri arasında hafta iki defa olmak üzere 52 sayı yayımlanmıştır. *Geveze Gazetesi*'nin ilk cildi olan 63 sayılık bölümde tarih kısmı; *"2 Ağustos 1324 Pazar"* şeklinde Rumî takvimle ifade edildiği halde ikinci cilt olan 52 sayılık bölümde tarih *"6 Teşrinisani 25 Şevval Perşembe"* şeklinde Rumî ve Hicrî olarak belirtilmiş ve yıl olarak klişede geçen *"1324"* ifadesinden başka bir şey belirtilmemiştir. Fakat biz 1325 yılına geçilen 34. sayıdan[22] itibaren tarih kısmını 1325 olarak belirttik.

Geveze Gazetesi'nin ilk cildi haftanın her günü yayımlanırken ikinci cildi pazartesi ve perşembe olmak üzere haftada iki gün yayımlanmıştır.

Geveze, 115 sayılık yayın hayatı boyunca bir kez kapatılmıştır. İkinci cildin elli numaralı sayısında *İfade-i Hal*[23] başlıklı yazıda, gazetenin Dahiliye Nezareti'nin emri üzerine iki hafta tatil edildiği ifade edilip okuyuculardan özür dilenir. Ayrıca gazete tatil edilmeden önce bazı gazetelerde sahib-i imtiyaz Kirkor Faik'in sorgulama geçirdiğinin yazıldığı belirtilip bu rivayetin gerçek olmadığının da *Tercüman* aracılığıyla beyan edildiğinden bahsedilir. Bundan başka olarak gazetenin ikinci cildinin kırk dokuzuncu sayısı ile ilgili herhangi bir bilgiye ulaşılamamıştır.

[22] C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325
[23] C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.2

2.2. *Geveze Gazetesi*'nin Şekil Özellikleri

2.2.1. *Geveze Gazetesi*'nin Yayımlanma Tarihi, Sahib-i İmtiyazı ve Sermuharriri

Geveze Gazetesi'nin 63 sayılık ilk cildinde sayfanın en üst bölgesi üçe ayrılmış bir şekilde en solda Rumî tarih örneğin ilk sayıda; "2 Ağustos 1324", ortada yayımlandığı gün ve en sağda ise numara bilgisi verilir. Gazetenin 52 sayılık ikinci cildinde ise sayfanın en üst bölgesindeki düzen aynı olmakla birlikte tek fark; sayfanın solundaki tarih kısmının Rumî ve Hicrî tarihe göre verilmesi ve yıl bilgisi olarak 1324'ün sadece logoda bulunması ile bu tarihin 34. sayıdan itibaren 1325 olmasına rağmen logoda hala 1324 şeklinde kalmasıdır.

Geveze Gazetesi'nin ilk 63 sayısının logosunda *Geveze* yazısının üzerinde bir "*musavver*" ifadesi görülmesine rağmen gazetenin kendisinden bahsedilirken hiçbir yerde "*Musavver Geveze*" şeklinde bahsedilmediği için biz de gazetenin tümünden *Geveze Gazetesi* şeklinde bahsetmeyi uygun gördük.

Gazetenin iki cildinde de sahib-i imtiyaz her sayıda en son sayfanın en son yazısının altında ve sol alt köşede olmak üzere ilk 63 sayılık ciltte bazı sayılarda "*Sahib-i İmtiyaz: Kirkor Faik*" bazı sayılarda "*Sahib-i İmtiyaz: Kirkor*" şeklinde; 52 sayılık ikinci ciltte ise bazı sayılarda "*Sahib-i İmtiyaz: Kirkor*", bazı sayılarda "*Sahib-i İmtiyaz Asır Matbaa ve kitabhânesi sahibi: Kirkor*", bazılarında "*Sahib-i İmtiyaz: Kirkor Faik*" şeklinde ifade edilmiştir.

35 numaralı sayıda[24] *Mehmed Celal*'in *Ser Muharrir Mazhar Bey* ile *Geveze* için bir muhavere hakkında görüştüklerini ifade etmesi ile gazetenin ser muharririne ait bir bilgi edinmiş oluruz. Bu bilgi hariç gazetenin herhangi bir yerinde ser muharrirle ilgili bir bilgiye rastlanmamıştır. Ser muharrir Mazhar Bey ile ilgili olarak edebiyatımızda müstear isimler sözlükleri tarandığı halde herhangi bir veriye ulaşılamamıştır.

2.2.2. *Geveze Gazetesi*'nin Basım Yeri, İdarehanesi, Fiyatı ve Sayfa Sayısı

Geveze Gazetesi'nin basım yeri ve idarehânesi ilk 63 sayıda logonun sol tarafında; "Matbaa ve İdarehânesi: Bâb-ı 'Âli Caddesinde 4 Numaralı Asır Matbaasıdır" şeklinde verilmekle birlikte 52 sayılık kısımda yine logonun sol tarafında olmakla beraber;

[24]C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.5-6

"Matbaa ve İdarehânesi: Bâb-ı 'Âli Caddesinde 4 Numaralı İdare-i Mahsusadır" şeklinde ifade edilir.

Geveze Gazetesi yayın hayatına dört sayfalık küçük bir gazete boyutunda başladığında fiyatı 5 para olmakla beraber 7. sayıdan itibaren sayfa sayısı sekize çıkarılmış ve fiyatı da 10 para olmuştur. Gazetenin fiyatı 5 para iken Latin harfleriyle "Le Numero 10 Paras" ve 10 parayken de "Le Numero 10 Paras" ifadesi mevcuttur. 52 sayılık ikinci ciltte ise gazetenin boyutu daha büyük olmakla birlikte sayfa sayısı hep dörttür ve fiyatı 10 paradır.

2.2.3. *Geveze Gazetesi*'nin Logoları, Serlevhaları ve Abonelik Şartları

Geveze Gazetesi'nin ilk 63 sayılık cildinin logosu hep aynı şekildedir ve *Geveze* yazısının üzerinde "*musavver*" ifadesi bulunmaktadır. Gazetenin adı sülüs hüsn-i hattı ile yazılmıştır. Logonun sol tarafında matbaa ve idarehanenin adresi ile yayımlanmayan yazıların iade edilmeyeceği bilgisi verilir ve onun da altında Latin harfleriyle gazetenin fiyatı yer alır. Logonun sağ tarafında ise abonelik şartları ile gazetenin fiyat bilgisi vardır.

Şekil 1: Geveze Gazetesi Logo ve Serlevha

Şekil 2: Geveze Gazetesi Logo ve Serlevha

Gazetenin 52 sayılık ikinci cildinde de logo hep aynı olmakla birlikte bu kez birbirlerine dönük bir kadın ile bir erkek karikatürü arasında sülüs hüsn-i hattıyla yazılmış *Geveze* yazısı ile 1324 tarihi bulunur.

Logonun sol tarafında ilk ciltteki gibi matbaa ve idarehâne bilgileri ve sağ tarafında abonelik şartları ile fiyat bilgisi yer alır.

Şekil 3: Geveze Gazetesi Logo ve Serlevha

Geveze Gazetesi'nin ilk cildinde serlevhası şu şekildedir; "*Vatan ve millete hâdim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir.*" İkinci ciltteki serlevha ise

"*Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.*" şeklindedir.

Geveze Gazetesi'nin ilk cildinde, 7. sayısına kadar olan nüshalarında abonelik şartlarında vilayet içinde seneliği 70, altı aylığı 45 kuruş ve İstanbul için idarehâneden alınmak şartıyla seneliği 45 altı aylığı 25 kuruş ve nüshası 5 paradır. 7. Sayıdan itibaren gazetenin artan hacmi ile abonelik şartları da bittabi değişmiştir. Vilayet içinde seneliği 140 altı aylığı 70 kuruş ve İstanbul için idarehaneden alınmak şartıyla seneliği 110, altı aylığı 55 kuruş ve nüshası 10 paradır. Gazetenin ikinci cildindeki abonelik şartları ise; vilayet içinde seneliği 35 altı aylığı 20 kuruş ve İstanbul için idarehâneden alınmak şartıyla seneliği 25 altı aylığı 13 kuruş ve nüshası 10 paradır.

Gazetede herhangi bir renk kullanılmamakla beraber karikatürler oldukça işlevsel kullanılmış ve birkaç istisna hariç ilk sayfaların genellikle tamamı karikatüre ayrılmıştır.

2.2.4. *Geveze Gazetesi*'nin Yayın Cetveli ile Tablolar

Tablo 1: Tarih, Sahib-i İmtiyaz

CİLT	SAYI	Tarih (Rumî)	Tarih (Miladî)	SAHİB-İ İMTİYAZ
1	1	2 Ağustos 1324	15 Ağustos 1908	Kirkor Faik
1	2	3 Ağustos 1324	16 Ağustos 1908	Kirkor Faik
1	3	4 Ağustos 1324	17 Ağustos 1908	Kirkor Faik
1	4	5 Ağustos 1324	18 Ağustos 1908	Kirkor Faik
1	5	6 Ağustos 1324	19 Ağustos 1908	Kirkor
1	6	7 Ağustos 1324	20 Ağustos 1908	Kirkor
1	7	8 Ağustos 1324	21 Ağustos 1908	Kirkor
1	8	9 Ağustos 1324	22 Ağustos 1908	Kirkor
1	9	10 Ağustos 1324	23 Ağustos 1908	Kirkor
1	10	11 Ağustos 1324	24 Ağustos 1908	Kirkor
1	11	12 Ağustos 1324	25 Ağustos 1908	Kirkor
1	12	13 Ağustos 1324	26 Ağustos 1908	Kirkor
1	13	14 Ağustos 1324	27 Ağustos 1908	Kirkor
1	14	15 Ağustos 1324	28 Ağustos 1908	Kirkor
1	15	16 Ağustos 1324	29 Ağustos 1908	Kirkor
1	16	17 Ağustos 1324	30 Ağustos 1908	Kirkor
1	17	18 Ağustos 1324	31 Ağustos 1908	Kirkor
1	18	19 Ağustos 1324	1 Eylül 1908	Kirkor
1	19	20 Ağustos 1324	2 Eylül 1908	Kirkor
1	20	21 Ağustos 1324	3 Eylül 1908	Kirkor
1	21	22 Ağustos 1324	4 Eylül 1908	Kirkor

1	22	23 Ağustos 1324	5 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	23	24 Ağustos 1324	6 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	24	25 Ağustos 1324	7 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	25	26 Ağustos 1324	8 Eylül 1908	Kirkor
1	26	27 Ağustos 1324	9 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	27	28 Ağustos 1324	10 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	28	29 Ağustos 1324	11 Eylül 1908	Kirkor
1	29	30 Ağustos 1324	12 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	30	31 Ağustos 1324	13 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	31	1 Eylül 1324	14 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	32	2 Eylül 1324	15 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	33	3 Eylül 1324	16 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	34	4 Eylül 1324	17 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	35	5 Eylül 1324	18 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	36	6 Eylül 1324	19 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	37	7 Eylül 1324	20 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	38	8 Eylül 1324	21 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	39	9 Eylül 1324	22 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	40	10 Eylül 1324	23 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	41	11 Eylül 1324	24 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	42	12 Eylül 1324	25 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	43	13 Eylül 1324	26 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	44	14 Eylül 1324	27 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	45	15 Eylül 1324	28 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	46	16 Eylül 1324	29 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	47	17 Eylül 1324	30 Eylül 1908	Kirkor Faik
1	48	18 Eylül 1324	1 Ekim 1908	Kirkor Faik
1	49	19 Eylül 1324	2 Ekim 1908	Kirkor Faik
1	50	20 Eylül 1324	3 Ekim 1908	Kirkor Faik
1	51	21 Eylül 1324	4 Ekim 1908	Kirkor Faik
1	52	22 Eylül 1324	5 Ekim 1908	Kirkor Faik
1	53	23 Eylül 1324	6 Ekim 1908	Kirkor Faik
1	54	24 Eylül 1324	7 Ekim 1908	Kirkor Faik
1	55	25 Eylül 1324	8 Ekim 1908	Kirkor Faik
1	56	26 Eylül 1324	9 Ekim 1908	K.(kaf) Faik
1	57	27 Eylül 1324	10 Ekim 1908	Kirkor Faik
1	58	28 Eylül 1324	11 Ekim 1908	Kirkor Faik
1	59	29 Eylül 1324	12 Ekim 1908	Kirkor Faik
1	60	30 Eylül 1324	13 Ekim 1908	Kirkor Faik
1	61	1 Teşrinievvel 1324	14 Ekim 1908	Kirkor Faik
1	62	2 Teşrinievvel 1324	15 Ekim 1908	Kirkor Faik
1	63	3 Teşrinievvel 1324	16 Ekim 1908	Kirkor Faik
2	1	6 Teşrinisani 1324	19 Kasım 1908	Kirkor Faik
2	2	10 Teşrinisani 1324	23 Kasım 1908	Kirkor Faik

2	3	13 Teşrinisani 1324	26 Kasım 1908	Kirkor Faik
2	4	17 Teşrinisani 1324	30 Kasım 1908	Kirkor Faik
2	5	19 Teşrinisani 1324	2 Aralık 1908	Kirkor Faik
2	6	23 Teşrinisani 1324	6 Aralık 1908	Kirkor Faik
2	7	27 Teşrinisani 1324	10 Aralık 1908	Kirkor
2	8	1 Kanunuevvel 1324	14 Aralık 1908	Kirkor
2	9	4 Kanunuevvel 1324	17 Aralık 1908	Kirkor
2	10	8 Kanunuevvel 1324	21 Aralık 1908	Kirkor
2	11	11 Kanunuevvel 1324	24 Aralık 1908	Kirkor
2	12	15 Kanunuevvel 1324	28 Aralık 1908	Kirkor
2	13	18 Kanunuevvel 1324	31 Aralık 1908	Kirkor
2	14	22 Kanunuevvel 1324	4 Ocak 1909	Kirkor
2	15	25 Kanunuevvel 1324	7 Ocak 1909	Kirkor
2	16	29 Kanunuevvel 1324	11 Ocak 1909	Kirkor
2	17	1 Kanunusani 1324	14 Ocak 1909	Kirkor
2	18	5 Kanunusani 1324	18 Ocak 1909	Kirkor
2	19	8 Kanunusani 1324	21 Ocak 1909	Kirkor
2	20	12 Kanunusani 1324	25 Ocak 1909	Kirkor
2	21	15 Kanunusani 1324	28 Ocak 1909	Kirkor
2	22	19 Kanunusani 1324	1 Şubat 1909	Kirkor
2	23	22 Kanunusani 1324	4 Şubat 1909	Kirkor
2	24	27 Kanunusani 1324	9 Şubat 1909	Kirkor
2	25	30 Kanunusani 1324	12 Şubat 1909	Kirkor
2	26	2 Şubat 1324	15 Şubat 1909	Kirkor
2	27	5 Şubat 1324	18 Şubat 1909	Kirkor
2	28	9 Şubat 1324	22 Şubat 1909	Kirkor
2	29	12 Şubat 1324	25 Şubat 1909	Kirkor
2	30	16 Şubat 1324	1 Mart 1909	Kirkor
2	31	19 Şubat 1324	4 Mart 1909	Kirkor
2	32	23 Şubat 1324	8 Mart 1909	Kirkor
2	33	27 Şubat 1324	12 Mart 1909	Kirkor
2	34	2 Mart 1325	15 Mart 1909	Kirkor
2	35	5 Mart 1325	18 Mart 1909	Kirkor
2	36	9 Mart 1325	22 Mart 1909	Kirkor
2	37	12 Mart 1325	25 Mart 1909	Kirkor
2	38	16 Mart 1325	29 Mart 1909	Kirkor
2	39	19 Mart 1325	1 Nisan 1909	Kirkor
2	40	24 Mart 1325	6 Nisan 1909	Kirkor
2	41	26 Mart 1325	8 Nisan 1909	Kirkor
2	42	30 Mart 1325	12 Nisan 1909	Kirkor
2	43	2 Nisan 1325	15 Nisan 1909	Kirkor
2	44	6 Nisan 1325	19 Nisan 1909	Kirkor
2	45	9 Nisan 1325	22 Nisan 1909	_____
2	46	16 Nisan 1325	29 Nisan 1909	Kirkor

2	47	20 Nisan 1325	3 Mayıs 1909	Kirkor
2	48	23 Nisan 1325	6 Mayıs 1909	Kirkor
2	49			
2	50	18 Mayıs 1325	31 Mayıs 1909	Kirkor
2	51	21 Mayıs 1325	3 Haziran 1909	Kirkor
2	52	25 Mayıs 1325	7 Haziran 1909	Kirkor

Tablo 2: İdarehane, Basım Yeri, Fiyat, Sayfa Sayısı

CİLT	SAYI	İDAREHANE	BASIM YERİ	FİYATI	SAYFA SAYISI
1	1	Bâb-ı 'Âli Caddesinde 4 Numaralı Asır Matbaası	Asır Matbaası	5 Para	4
1	2	Bâb-ı 'Âli Caddesinde 4 Numaralı Asır Matbaası	Asır Matbaası	5 Para	4
1	3	Bâb-ı 'Âli Caddesinde 4 Numaralı Asır Matbaası	Asır Matbaası	5 Para	4
1	4	Bâb-ı 'Âli Caddesinde 4 Numaralı Asır Matbaası	Asır Matbaası	5 Para	4
1	5	Bâb-ı 'Âli Caddesinde 4 Numaralı Asır Matbaası	Asır Matbaası	5 Para	4
1	6	Bâb-ı 'Âli Caddesinde 4 Numaralı Asır Matbaası	Asır Matbaası	10 Para	8
1	7	Bâb-ı 'Âli Caddesinde 4 Numaralı Asır Matbaası	Asır Matbaası	10 Para	8
1	8	Bâb-ı 'Âli Caddesinde 4 Numaralı Asır Matbaası	Asır Matbaası	10 Para	8
1	9	Bâb-ı 'Âli Caddesinde 4 Numaralı Asır Matbaası	Asır Matbaası	10 Para	8
1	10	Bâb-ı 'Âli Caddesinde 4 Numaralı Asır Matbaası	Asır Matbaası	10 Para	8
1	11	Bâb-ı 'Âli Caddesinde 4 Numaralı Asır Matbaası	Asır Matbaası	10 Para	8
1	12	Bâb-ı 'Âli Caddesinde 4 Numaralı Asır Matbaası	Asır Matbaası	10 Para	8
1	13	Bâb-ı 'Âli Caddesinde 4 Numaralı Asır Matbaası	Asır Matbaası	10 Para	8
1	14	Bâb-ı 'Âli Caddesinde 4 Numaralı Asır Matbaası	Asır Matbaası	10 Para	8
1	15	Bâb-ı 'Âli Caddesinde 4 Numaralı Asır Matbaası	Asır Matbaası	10 Para	8
1	16	Bâb-ı 'Âli Caddesinde 4 Numaralı Asır Matbaası	Asır Matbaası	10 Para	8
1	17	Bâb-ı 'Âli Caddesinde 4 Numaralı Asır Matbaası	Asır Matbaası	10 Para	8
1	18	Bâb-ı 'Âli Caddesinde 4 Numaralı Asır Matbaası	Asır Matbaası	10 Para	8

1	19	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	20	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	21	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	22	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	23	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	24	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	25	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	26	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	27	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	28	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	29	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	30	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	31	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	32	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	33	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	34	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	35	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	36	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	37	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	38	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	39	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	40	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	41	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	42	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8
1	43	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10	Para	8

1	44	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	8
1	45	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	8
1	46	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	8
1	47	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	8
1	48	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	8
1	49	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	8
1	50	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	8
1	51	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	8
1	52	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	8
1	53	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	8
1	54	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	8
1	55	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	8
1	56	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	8
1	57	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	8
1	58	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	8
1	59	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	8
1	60	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	8
1	61	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	8
1	62	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	8
1	63	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	8
2	1	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	2	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	3	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	4	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	5	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	4

2	6	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	7	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	8	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	9	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	10	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	11	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	12	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	13	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	14	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Asır Matbaası	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	15	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Daire-i Mahsusa	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	16	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Daire-i Mahsusa	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	17	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Daire-i Mahsusa	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	18	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Daire-i Mahsusa	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	19	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Daire-i Mahsusa	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	20	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Daire-i Mahsusa	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	21	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Daire-i Mahsusa	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	22	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Daire-i Mahsusa	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	23	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Daire-i Mahsusa	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	24	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Daire-i Mahsusa	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	25	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Daire-i Mahsusa	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	26	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Daire-i Mahsusa	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	27	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Daire-i Mahsusa	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	28	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Daire-i Mahsusa	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	29	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Daire-i Mahsusa	4	Asır Matbaası	10 Para	4
2	30	Bâb-ı 'Âli Caddesinde Numaralı Daire-i Mahsusa	4	Asır Matbaası	10 Para	4

		Bâb-ı 'Âli Caddesinde	4	Asır		
2	31	Numaralı Daire-i Mahsusa		Matbaası	10 Para	4
		Bâb-ı 'Âli Caddesinde	4	Asır		
2	32	Numaralı Daire-i Mahsusa		Matbaası	10 Para	4
		Bâb-ı 'Âli Caddesinde	4	Asır		
2	33	Numaralı Daire-i Mahsusa		Matbaası	10 Para	4
		Bâb-ı 'Âli Caddesinde	4	Asır		
2	34	Numaralı Daire-i Mahsusa		Matbaası	10 Para	4
		Bâb-ı 'Âli Caddesinde	4	Asır		
2	35	Numaralı Daire-i Mahsusa		Matbaası	10 Para	4
		Bâb-ı 'Âli Caddesinde	4	Asır		
2	36	Numaralı Daire-i Mahsusa		Matbaası	10 Para	4
		Bâb-ı 'Âli Caddesinde	4	Asır		
2	37	Numaralı Daire-i Mahsusa		Matbaası	10 Para	4
		Bâb-ı 'Âli Caddesinde	4	Asır		
2	38	Numaralı Daire-i Mahsusa		Matbaası	10 Para	4
		Bâb-ı 'Âli Caddesinde	4	Asır		
2	39	Numaralı Daire-i Mahsusa		Matbaası	10 Para	4
		Bâb-ı 'Âli Caddesinde	4	Asır		
2	40	Numaralı Daire-i Mahsusa		Matbaası	10 Para	4
		Bâb-ı 'Âli Caddesinde	4	Asır		
2	41	Numaralı Daire-i Mahsusa		Matbaası	10 Para	4
		Bâb-ı 'Âli Caddesinde	4	Asır		
2	42	Numaralı Daire-i Mahsusa		Matbaası	10 Para	4
		Bâb-ı 'Âli Caddesinde	4	Asır		
2	43	Numaralı Daire-i Mahsusa		Matbaası	10 Para	4
		Bâb-ı 'Âli Caddesinde	4	Asır		
2	44	Numaralı Daire-i Mahsusa		Matbaası	10 Para	4
		Bâb-ı 'Âli Caddesinde	4	Asır		
2	45	Numaralı Daire-i Mahsusa		Matbaası	10 Para	4
		Bâb-ı 'Âli Caddesinde	4	Asır		
2	46	Numaralı Daire-i Mahsusa		Matbaası	10 Para	4
		Bâb-ı 'Âli Caddesinde	4	Asır		
2	47	Numaralı Daire-i Mahsusa		Matbaası	10 Para	4
		Bâb-ı 'Âli Caddesinde	4	Asır		
2	48	Numaralı Daire-i Mahsusa		Matbaası	10 Para	4
				Asır		
2	49			Matbaası	10 Para	4
		Bâb-ı 'Âli Caddesinde	4	Asır		
2	50	Numaralı Daire-i Mahsusa		Matbaası	10 Para	4
		Bâb-ı 'Âli Caddesinde	4	Asır		
2	51	Numaralı Daire-i Mahsusa		Matbaası	10 Para	4
		Bâb-ı 'Âli Caddesinde	4	Asır		
2	52	Numaralı Daire-i Mahsusa		Matbaası	10 Para	4

Tablo 3: Serlevha, Yayın Periyodu

CİLT	SAYI	SERLEVHA	YAYIN PERİYODU
1	1	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	2	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	3	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	4	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	5	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	6	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	7	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	8	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	9	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	10	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	11	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	12	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	13	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	14	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	15	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	16	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	17	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	18	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	19	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	20	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	21	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	22	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	23	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün

1	24	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	25	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	26	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	27	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	28	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	29	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	30	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	31	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	32	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	33	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	34	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	35	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	36	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	37	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	38	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	39	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	40	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	41	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	42	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	43	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	44	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	45	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	46	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	47	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün
1	48	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün

1	49	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün	
1	50	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün	
1	51	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün	
1	52	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün	
1	53	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün	
1	54	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün	
1	55	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün	
1	56	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün	
1	57	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün	
1	58	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün	
1	59	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün	
1	60	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün	
1	61	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün	
1	62	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün	
1	63	Vatan ve millete hadim her gün neşrolunur siyasi musavver mizah gazetesidir	Her gün	
2	1	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	2	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	3	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	4	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	5	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	6	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	7	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	8	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	9	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	10	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	

2	11	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	12	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	13	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	14	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	15	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	16	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	17	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	18	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	19	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	20	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	21	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	22	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	23	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	24	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	25	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	26	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	27	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	28	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	29	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	30	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	31	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	32	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	33	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	34	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	35	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	

2	36	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	37	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	38	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	39	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	40	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	41	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	42	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	43	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	44	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	45	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	46	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	47	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	48	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	49			
2	50	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	51	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	
2	52	Vatan ve millete hâdim, pazartesi ve perşembe günleri neşrolunur musavver mizah gazetesidir.	Haftada iki gün	

2.3. *Geveze Gazetesi*'nin Muhtevası

Geveze Gazetesi'nin iki cilt, 115 sayılık yayın ömrünün ilk bölümünde muhtevayı siyasî, gündelik haberlerle mizahî unsurlar oluştururken, ikinci bölümünde haber kısmı asgari düzeyde tutulup edebî unsurlar ile sosyal hayata ait detaylar, karikatürler ve yine mizahî unsurlar görülür. İlk cildin serlevhasında; siyasi, musavver, mizah gazetesi ibaresi görülürken, ikinci ciltte musavver mizah gazetesi ibaresinin görülmesi gazetenin muhteviyatı hakkında fikir verir.

Geveze Gazetesi her ne kadar siyasî yönü ağır basan bir gazete de olsa dönemin yayınlarının ortak özelliği olarak birçok konuyla ilgili yazılara rastlamak mümkündür.

Edebiyattan tiyatroya, boykottan bilmeceye, günlük haberlerden mizahî fıkraya kadar birçok türde yazı görmek mümkündür.

2.3.*Geveze Gazetesi*'ndeki Yazı Türleri

2.3.1 Muhavere

İki kişi arasında karşılıklı yapılan konuşma anlamına gelen muhavere, haber ve hikâyelerle birlikte *Geveze*'de en çok bulunan yazı türüdür. Hem ilk ciltte hem de ikinci ciltte her sayı da en az bir muhavere bulunur. Muhavereler dil özelliği bakımından mizahi fıkralarla birlikte en yalın ve basit halde olan yazılardır.

Her iki ciltte de *Geveze ile Zevzek* başlıklı bir muhavere yazı dizisi mevcuttur. Bu başlığı kullanan yazılarda *Geveze* ile *Zevzek* kimi zaman mevcut günün güncel olaylarıyla ilgili, kimi zaman genel olarak sosyal bir sorunla ilgili atışma havası içinde karşılıklı konuşurlar. Bu yazı dizisinin ortak özelliği ya *Geveze*'nin ya da *Zevzek*'in karşısındaki kişiyi iğneler tarzda konuşması, diğer kişinin de bahsedilen olayı ısrarla yanlış anlama çabası içinde olmasıdır. Bu yaklaşımdan da ayrıca bir mizah unsuru yakalanmaya çalışılmıştır.

Geveze ile Zevzek başlıklı muhaverelerden başka en çok görülen muhavere başlığı şekli ise *İki Arkadaş Arasında*[25]*, Valide ile Oğul Arasında*[26]*, İki Kişi Arasında*[27] bu şekilde belirtilen iki kişi arasında olan yazılardır. Bu muhaverelerde söz konusu olan kişiler genelde bir olayla ilgili kısa bir sohbet gerçekleştirirler, bir konuyu eleştirirler ya da herhangi bir güncel durumla ilgili karşılıklı konuşurlar. Muhaverelerin başlıkları konularıyla yakından alakalı olur. *Bir Mektep Müdürü ile Bir Muallim Arasında*[28] başlıklı yazıda konu, müdür ile muallim arasında o dönem ne okutulacağı ile ilgilidir. *İki Değirmenci Arasında*[29] başlıklı yazıda konu, değirmencilerin o seneki haşatıyla ilgiliyken hayvanları satarlarsa değirmeni kime çektireceklerini soran bir kişiye, karşısındaki kişi "işsiz kalmış hafiye çok" şeklinde cevap verir. Bu gibi iğneleyici ifadeler, özellikle hafiyelere yönelik göndermelere muhavere türündeki yazılarda çok rastlanır.

[25] C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.6
[26] C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.4
[27] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.2
[28] C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.3
[29] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.4

Dönemin sosyal hayatıyla ilgili yazılardan biri olarak *Bir İhtiyarla Bir Genç*[30] başlıklı yazıda eski insanların daha samimi, şimdiki insanların daha samimiyetsiz olduğundan bahsedilip artık samimiyet diye bir şeyin kalmadığı ifade edilir. Hemen her dönemde olduğu gibi, o dönemde

Mahalle Kahvesinde başlığı altındaki muhaverelerde de yaşanılan ortamın güncel olaylarından bahsedilip karşılıklı konuşma şeklinde sohbetlere yer verilir.

Baba ile Oğul Arasında, *Baba Oğul* şeklindeki başlık altındaki muhaverelerde bir büyük ile bir küçük arasında verilen muhavere ile bir konu hakkında öğüt verilirken, *Dedikodu* başlıklı muhaverelerde güncel olaylar, tiyatrolar, gazeteler hakkındaki görüşler paylaşılır.

Geveze'de genel olarak muhaverelerin içeriği güncel sosyal olaylarla ilgili, genellikle kısa olup bazı yazı dizilerinde bir sayfayı dolduracak uzunlukta tutulur ve dil bakımından oldukça sade bir anlatım kullanılmış ve bahsedilen mevzularda mizahî bir pencereye sıkça rastlanır.

2.3.2. Hikâye

Geveze'de muhavere, haber ve mizahi fıkra ile birlikte en yaygın görülen yazı türü hikâyedir. *Geveze*'deki hikâyelerin neredeyse hepsi *Küçük Hikâyeler* alt başlığı ile çıkmıştır. Bundan başka münferit olarak da hikâyelere rastlanır.

Hikâyelerin dili gazetenin genelinde olduğu gibi oldukça yalındır. Konu olarak kadın-erkek ilişkileri ve sosyal hayatla ilgili temalara rastlanır. Hikâyelerde genel amaç bahsedilen konuyu akıcı bir şekilde aktarmak, kimi zaman da ders vermektir.

Gazetenin ilk cildinde *Küçük Hikâyeler* başlığı altında ve Mehmed Celal imzası ile iki adet birbirinin devamı niteliğinde hikâye vardır. Bunların konusu ise; yazar ile arkadaşının Galata'da gittikleri bir yerde yemek yerken sebepsizce polisler tarafından karakola götürülmeleri ile haklarında jurnal yazılması, yanlış anlaşılmanın ortaya çıkması ve geçirdikleri gecenin sona ermesi ile hikâye biter. Bundan başka ilk ciltte günlük hayatın olaylarını konu edinen, imzasız olarak yayımlanmış başka birkaç hikâye daha vardır.

Gazetenin ikinci cildinde ise yine *Küçük Hikâyeler* ana başlığı altında fakat bu defa *Mahalle Şairi* alt başlığı ile beşinci sayıdan itibaren son sayıya kadar her sayıda bir bölümü yayımlanmak üzere bir hikâye serisi bulunur. Bu hikâyenin konusu en genel

[30] C.1, N.10, 11 Eylül 1324, s.1-3

tabirle bir kadın erkek ilişkisidir. Mahalle Şairi unvanına sahip olan hikâyenin ana karakterlerinden Hasan Efendi, annesi ve kız kardeşiyle yaşayan, yakışıklı, kalemi kuvvetli, gümrük kalemlerinin birinde çalışan bir memurdur. Hasan Efendi'nin şair diye ünlenmesinde mahallesindeki Sabbek ve Gülsüm Hanımların kendisine yazdırmış olduğu mektupların payı büyüktür. Hasan Efendi'nin kaleminin gücü Şekure adlı dış güzelliğinin büyüleyiciliği ile tasvir edilen genç kadına kadar ulaşmıştır ve bir gün Şekure Hanım, Hasan Efendi'ye mektup yazdırmak üzere onun evine gelmesiyle hikâyedeki olaylar başlar. Şekure, on sekiz yaşındayken dayısının zorlamasıyla birisiyle evlenmiş fakat mutlu olamayıp kocasından Şevki Bey diye biriyle yakınlaşmış ve bu sebeple kocasından ayrılmış ve artık teyzesiyle birlikte yaşayan bir kadındır. Bu hikâye dizisinin içerisinde Şevki Bey'in Şekure Hanım'a âşık oluşu ve onunla evlenebilmek için yaptığı türlü fedakarlıklardan bahsedilir.

Mahalle Şairi'nden başka ikinci ciltte de münferit hikâyeler vardır. Bunlarda belirli bir konu bağlamı izlenmemiştir. Örneğin *Tuhaf Bir Temenni*[31] başlıklı hikâyede zamanın meşhur şairlerinden biri hükümdarın iltifatına mazhar olur ve hükümdar şairin kendisinden bir şey dilemesini ister. Şair, sarhoşluk suçundan kendisine dayak atılmamasını dileyince padişah önce bu isteği hoş karşılamasa da çözümü sarhoş yakalanan şaire yirmi değnek, şairi tutuklayana kırk değnek vurulması cezasına karar verir.

Ahlakî değerlerin konu alındığı *Tuhaf Bir Ders-i Ahlak*[32] adlı hikâyede iki küçük çocuğun kuyumcunun önünde camekandan içeri bakarken dükkandaki ustanın en hızlı hangisi koşarsa ona para vereceğini söylemesiyle çocuklar hızlıca koşmaya başlarlar. O esnada kuyumcunun camları kırılır ve dükkân sahibi koşan çocukları suçlar. Çocuklar koşu yarışları bitince dükkânın önüne gelirler ve olay anlaşılır. Fakat çocukları hırsızlıkla suçlayan dükkân sahibinin kendisi o dönemde bir sorgulama geçirmektedir.

Toplumsal konularla ilgili olarak *Borçlu ile Alacaklı*[33] adlı hikâyede az miktar bir geliriyle yaşamaya çalışan yaşlı bir kadının her gün süt aldığı fakat parasını ödeyemediğinden bahsedilir. Bir gün sütçü, yaşlı kadının kapısına dayanır ve alacağını zorla tahsil etmeye çalışırken gürültü üzerine cama çıkan bir komşu, kadının borcunu ödediğini ve bunu yapma sebebi olarak sütçünün kendi memleketine gittiğinde "biz

[31] C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.3-4
[32] C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.4
[33] C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.3-4

ilan-ı istiklal ettik, öyle ise borcumuzu neden vermiyoruz? Borcumuzu veremeyecek idik öyle ise neden bu işi yaptık?" diye sorması için olduğunu ifade eder.

Bu konuların dışında *Geveze*'de meclisin açılması, hürriyet ve eski istibdatçılarla ilgili de birkaç hikâye bulunmaktadır ve bu konular mizahî bir anlayışla birlikte değerlendirilmiştir.

2.3.3. Şiir

Geveze'de şiir türünde pek fazla eser bulunmamaktadır. Mevcut şiirlerin konusu ise genel olarak hürriyet temalı olarak görülür. Hürriyet ve siyasî içerikli olanlardan başka, dönemin şairlerine atıfta bulunan birkaç nazire vardır. *İhya-yı Emvat, Elveda Ey Mazi-i Dehşet-nüma, Dastan-ı İstikbal, Hürriyet-i İstikbal, 11 Temmuz'dan Evvel, Tarih, Tebrik-i Meclis-i Mebusân, Kahraman Ordu Bir Nağme-i Hürriyet* başlıklı şiirlerde hürriyetin gelişindenduyulan sevinç dile getirilir.

Hürriyeti konu edinen şiirlerde halkın hissettiği yoğun sevinç ve mutluluktan bahsedilir ve meclisin açılmasıyla ilgili olan *Osmanlı Düğünü*[34] başlıklı şiirde yaşanan hisler düğün, bayram gününe benzetilerek ifade edilir. Gazetenin ikinci cildinde ise *Kısm-ı Manzum* adlı bir bölüm altında zaman zaman şiir türünde yazılara yer verilir.

İmzasız olarak yayımlanan şiirler kadar dönemin ünlü şahsiyetlerinden Florinalı Nazım, Abdullah Cevdet Bey, Akil Koyuncu, Mehmed Celal gibi isimlerin şiirlerine de rastlanır. Fakat edebî yönü pek ağır basmayan *Geveze*'de şiir türü çok yaygın değildir.

Bunlardan başka istibdat dönemini eleştirlen *Kime Söyleniyor* başlıklı bir şiir ile ramazanın gelişinden duyulan sevinci ifade eden şiirler bulunmaktadır.

2.3.4. Fıkra

Geveze Gazetesi'nde *Tuhaf Fıkralar, Eğlenceli Fıkralar, Küçük Fıkralar* alt başlıkları altında her iki ciltte de neredeyse tamamı imzasız halde fıkralar mevcuttur. Fıkralar genellikle hacimce küçük, dili oldukça sade bir yapıdadır. Gazetenin hemen her sayısında fıkraya yer verilmiştir. Bazıları Nasreddin Hoca tadında olsa da hikâye türünün imkanlarından da yararlanan bu yazılarda nükte, mizah ve güldürü unsuru ön planda tutularak toplumla alakalı birçok nokta eleştirilmekten geri kalınmamıştır.

[34] C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3

Gazetenin ikinci cildinin üçüncü sayısında yer alan bir fıkrada bir kişi diğerine Topkapı'ya mı gittiğini ve ne ile gideceğini sorduğunda tramvay cevabını alır ve yürüyerek gidecek olan kişi "öyleyse orada sizi beklemeğe mecbur olacağım!" der. Bu gibi ince göndermelerle bazı durumların da eleştirildiği fıkralarda kimi zaman ders verme, kimi zaman eleştiri ve çoğunlukla da güldürme işlevi görülür.

2.3.5. Tiyatro

Geveze Gazetesi'nde, şehirde oynanacak tiyatroların yeri ve zamanının duyurulduğu pek çok ilan vardır. Bilhassa gazetenin ikinci cildinde dönemin tiyatroculuk anlaşıyla ve amatör tiyatrocuların gittikçe artmasıyla ilgili birkaç yazı vardır. Bundan başka olarak komedi türünde iki adet metin vardır. *Bab-ı Zabtiyede Küçük Bir Komedya* başlıklı yazıda ve bir hazine komisyonu üyesi, zabtiye eski nazırı, muhasebeci ve polis arasında geçer ve kişilerin zenginlik hırsı ile açgözlülüğü konu edinilir.

Komedi başlığı ile birkaç muharrir, sermuharrir ve mütercim kişi kadrosundan oluşan bir tiyatro metni vardır. Bu metin birkaç tefrika halinde çıkacakmış gibi görünse de gazetenin bir süre tatil edilmesi dolayısıyla yarım kaldığı ve *Gazeteci* ismiyle kitap olarak basıldığı, ilerleyen sayılarda okuyucuya duyurulur.

2.3.6. Mülakat

Geveze Gazetesi'nin ilk cildinde imzasız olarak yayımlanan iki adet mülakat vardır. Bunlardan biri, *Engizisyon Şubeleri* başlıklı yazıyla ilgili gazetenin dava edileceğinden bahseden bir yazıyken diğeri ise Mizancı Murat ile yapılmış olan mülakattır. Bu mülakatı gerçekleştiren yazar, Murat Bey'in kendisini çok iyi karşıladığından bahseder ve okuması için *"Turfa mı Turfanda mı"* adlı eserini verdiğini, romanın konusunun eski hükümetten şikâyet olduğunu belirtir.

2.3.7. Deneme

Geveze Gazetesi'nde edebî nitelikle bir deneme görülmez. Bunun yerine günlük hayata ilişkin düşünce ve yorumlardan oluşan denemeler vardır. Gazetenin sermuharriri A. Mazhar'ın imzasıyla çıkan *Ramazan Mektubu Küçük Hasbihaller* başlıklı yazıda yazar, üzerinde bulunan aksilikten huysuzluktan bahseder. Bundan başka imzasız olarak yayımlanan denemelerle gazetenin ikinci cildinde neredeyse her sayıda karşılaşırız. *Dereden Tepeden* başlıklı bu yazılarda yazar, her sayıda bir konu

hakkındaki fikirlerinden, yaşadıklarından, gördüklerinden bahseder. Bazen sabırlı olmanın nimetlerinden, bazen fes mi kalpak mı takmalı gibi konulardan bazen de sosyal hayatın getirdiği sorunlardan bahseder. Bu yazı dizisinde üslup oldukça samimi ve dil yalındır.

2.3.8. Edebiyat ve Dil

Geveze Gazetesi, konusu itibariyle edebiyatı kendine konu edinen bir gazete olmasa da şiirlere, şairlere önem veren bir gazetedir. *Şair-i Şehir Eşref Bey*[35] başlıklı yazıda mevzubahis şairin zeki, mizahî yönden başarılı bir şair olduğundan bahsedilirken imzasız olarak yayımlanan *Edebiyatta Sadelik Nedir?*[36] başlıklı yazıda matbuata mensup üç kişi toplanır ve her biri kendini över. Biri ciddiyeti sevip dekadanca yazılan şiirlere düşmandır, diğeri edebiyatın ne sade ne de mükemmel vezinli olmasını ister, üçüncüsü ise şiirde vezin ve kafiyeden ayrılmak istemez. Bu üçü arasında geçen şiddetli tartışmanın konu edinilir. Mehmed Celal imzasıyla çıkan Meram Anlaşılmalıdır![37] başlıklı yazıda kendisinin bir şiirine Ahmet Mithat Efendi'nin verdiği cevaptan ve kim ne derse desin şairlikten vazgeçmeyeceğinden bahseder.

Dil ile ilgili olarak *Geveze Gazetesi*'nde düzenli olmayan aralıklarla Lügat başlıklı bir yazı dizisi dikkati çeker. Birkaç farklı kişinin imzasıyla çıkan Lügat yazılarında ortak nokta kelimelerin anlamlarını nükteli bir şekilde vermektir. Örneğin; ilan "gazetelerin yalancı kısmı", hakikat "acı söz", deniz "sürgüne giden biçare masumların mezarı", yatak "muvakkat mezar", hapishane "istirahat edilecek yer" şeklinde kelimelerin anlamları hem eleştirel hem de mizahî bir bakış açısıyla verilmiştir.

2.3.9. Eleştiri

Sosyal hayatın aksayan yönlerinden, sokakların pisliğine, tramvayların işleyemeyişine, Şirket-i Hayriye Vapurlarının düzenine kadar sosyal hayata dair birçok farklı konu gazetede eleştirilmiştir. Yangından zarar görenler için toplanan yardımların bir türlü yerlerine ulaşamayışı da gazetede pek çok kez eleştiri konusu olmuştur. Eleştirinin düzeyi tahkire, kötü bir üsluba varmadan iğneleyici bir tarzda

[35] C.2, N.21, 5 Muharrem 15 Kanunusani 1324, s.3-4
[36] C.2, N.24, 16 Muharrem 27 Kanunusani 1324, s.4
[37] C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.4-6

yapılır. *Bir Gün Gelecek ki, İnanmayınız, Acırım* başlıklı yazılarda birtakım durumlar ve özellikler sıralanıp bu unsurlar eleştirel bir şekilde değerlendirilir.

2.3.10. Mektup ve Okur Mektupları

Gazetenin her iki cildinde de pek çok konularda açık mektup ve okur mektuplarına yer verilmiştir. Tebrik, teşekkür, özür konularından başka okurlar tarafından idarehaneye gönderilen mektupların mümkün mertebe yayımlanmaya çalışıldığı görülür. Bu tarz mektuplarda konu genellikle yazan kişinin gazete aracılığıyla bir konuda sesini duyurmaya çalışmasıdır. Bazen başlıksız bazen de *Muhterem Kariilerimizden* ve çoğu zaman *Varaka* alt başlığıyla çıkan mektuplarda anlatım özelliği konuya bağlı olarak genellikle sadedir. Konu bakımından; örneğin Fatma Hüsna imzalı bir mektupta emekli askerlerin maaşlarının uzun süredir verilmediği konusu dile getirilir. Bir başka okur mektubunda bir mahalle sakinlerinin sokaklarına fener yaptırılmasını devletten talep etmeleri konusuna yer verilir.

2.3.11. Haber ve Mizahî Haber

Geveze Gazetesi'nin ilk cildi büyük ölçüde haber ve mizahî haberlerden oluşur. Bu haberlere genellikle gazetenin son bir ya da iki sayfası ayrılır, çoğu kez dahili alt başlığı altında verilir ve kapsamı siyasî durum, diğer ülkelerle olan ilişkiler, telgraflar, tayin ve azil gibi durumlar, sosyal hayatı ilgilendiren haberler, yangın haberleri gibi konulardan bahsedilir.

Haberler genel olarak güncel olaylarla ilgilidir. Meclisin açılması, Bulgaristan'ın bağımsızlığını ilan etmesi, Avusturya mallarını boykot, dış ülkelerin elçilikleriyle ilgili haberler, yerel idarelerle ilgili durumlar, vergilerle ilgili konulardan bahsedilir. *Geveze*'de *İkdam, Boşboğaz* gibi yerli ve yabancı gazetelerden alınan haberlere de rastlanır.

Gazetenin ikinci cildinde ise ilk ciltte olduğu gibi her sayıda haberlere yer verme, haberlere özel yer ayırma gibi bir durum söz konusu değildir. Bu ciltte sayıca ve hacimce ilkine kıyasla oldukça az sayıda haber vardır ve bunların mahiyeti de çoğunlukla mizahî haber denilecek türdedir.

İlk ciltte *Ajans Atmasyonal*, ikinci ciltte ise *Ajans Atmasyonal*'e ek olarak *Örümcek Beyefendi* imzası ile mizahî haber denilecek türde yazılar vardır. Bu tür yazılarda konu genellikle ciddi bir meseleyi olmayacak bir şekilde ele almak etrafındadır. Matbuat aleminde korkuya sebep olan *Sivrisinek* adlı gazetenin şerrinden korunmak için

cibinlik tedarik edildiği, Örümcek Beyefendi'nin Sulukule ilgili felsefî incelemelerde bulunduğu, dalavere piyasası tahvilatı gibi konularda yazılar bulunur. Bunların içerisinde mizah unsuru olduğu kadar eleştiri de yoğunlukla hissedilir.

2.3.12. Reklam ve İlan

Geveze Gazetesi'nin ilk cildinde neredeyse hiç reklam görülmese de ikinci ciltte her sayının en son sayfasının en son sütununda bir veya iki adet reklam görülür. Gazetenin kendisinin de basıldığı Asır Matbaasından çıkan Muallim Naci'nin Lügat'i hemen her sayıda okuyucuya tavsiye edilir.

Satılık Köşk başlıklı bir diğer reklam metni ise ikinci cildin otuz yedinci sayısından itibaren sekiz defa yayımlanmıştır.

Bunlardan başka *Geveze*'de, yeni çıkan gazetelerin okuyucuya duyurulduğu çok kez görülür. *İhtar* başlıklı siyasî meselelere ilişkin ilanlar, tiyatroların oynanacağı yerin bildirilmesi şeklinde ilanlar, tebrik, teşekkür ve özür metinlerine gazetede sıkça rastlanır.

2.3.13. Karikatür

Geveze Gazetesi'nin her iki cildinde de göze çarpan en önemli ortak noktalardan biri karikatürlere verilen önemdir. Gazetenin neredeyse her sayısının ilk sayfası tamamen karikatüre ayrılmıştır ve özellikle ikinci ciltte son sayfada da çok parçalı bir karikatüre yer verildiği görülür.

Geveze'de karikatürler yayımlandıkları sayının genel muhteviyatıyla uyum içerisinde olması ve taşıdıkları mizah ile eleştiri ögeleri bakımından önemlidirler. İlk ciltteki tüm karikatürler imzasız olarak yayımlanmıştır ve ilk sayfanın tamamı karikatüre ayrılmış olup karikatürün altında genellikle bir metin bulunur. Bundan başka yine ilk ciltte bazı sayılarda son sayfanın yarısını kaplayacak bir karikatür bulunduğu da görülür İlk ciltteki karikatürler genelde siyasetle, siyasî kişilerle ve bazen de hafiyelik gibi durumlarla ve sosyal hayatla ilgilidir. İkinci ciltte de yine ilk ciltte olduğu gibi ilk sayfa karikatüre ayrılmıştır ve otuzuncu sayıya kadar karikatürler imzasızdır. Otuzuncu sayıdan sonra Frans imzasıyla karikatürler çıkmaya başlar ve bunu müteakiben son sayfada küçük küçük parçalardan oluşan karikatür dizileri görülmeye başlanır. Bu parçalı karikatürlerin kendi içinde bir konu bütünlüğü olmasına rağmen sayfadaki başka bir yazıya herhangi bir göndermede bulunmaz, diğer

yazılarla bağlantılı değildir. *Geveze Gazetesi*'ndeki karikatürlerde çoğunlukla abartı, mizah unsuru ve eleştirel bakış olmazsa olmazdır.

2. 4. *Geveze Gazetesi*'nin Yazar Kadrosu

Geveze Gazetesi'nde yazıların ve karikatürlerin büyük bir çoğunluğu imzasız olarak yayımlanmıştır.

Gazetenin ikinci cildindeki on üç tane karikatürlerde Frans imzası ve bir de George O. imzası görülmekle beraber diğer tüm karikatürler imzasızdır. Gazetede imzası olan yazarlar 141 kişidir: A (Ayın). FAHREDDİN, A (Ayın). FERİDUN, A (Ayın). MAZHAR, A (Ayın). ŞÜKRÜ, A. BURHANEDDİN, A. FERİD, A.K, ABDULLAH CEVDET BEY, ABDÜLGAFUR, ABDÜLKADİR, ADALET, ADİL, AĞAÇKAKAN, AHMED,AHMED İZZET, AHMED KAŞİF (Kaptan), AHMED MÜMTAZ, AHMED SANEVBER, AHMED ŞÜKRÜ (Doktor), AJANS DE LA BOMBA, AJANS VEYL, AJANS VIZ GEÇTİ, ALİ FERİD, ALİ FİKRİ, ALİ NAİM, ALİ SEMİN, ARİF HİKMET (Bahriye Nazırı), BEDRİYE, BİŞDİ, C. FERİD, CADALOZ, CELİL, CEMAL (Galata Posta Müdürü), CEMAL ALİ, EBÜ'L-HÜDÂ, EDHEM, FATMA HÜSNA (İbrahim Edhem Bey Halilesi), FATMA SENİYYE (Ahmed Reşid Efendi Hafidesi), FE, FERİD VECDİ, FERİDE, FRANS, GALİB, GAYRETULLAH, GEORGE O., H. FAHREDDİN, HAFIZ EŞREF, HAKKI, HALİD, HALİL FAHREDDİN, HAMDİ, HAYRET (Doktor), HAYRİ (Harputlu), HÜSN SAİD, İBRAHİM, İBRAHİM EDHEM, İBRAHİM FATİN HAKKI, İRAN KURDU, İSMAİL FAİK, İSMAİL ŞEYDA, K. SIDKI, K.H, KABİL, KAKAVAN, KARA BALTACI, Karilerinizden Biri, Karilerinizden Makriköylü: S, Karilerinizden: Ali, KÂŞİF (Şirket-i Hayriye Kaptanlarından), KAVAL CEVVAL, KENAN (Kaptan), KİRKOR FAİK, KÖSEZADE TODORİKİ, KUL AĞASI KADRİ, LAEDRİ, M-T, M. HAKKI, M. HAYREDDİN, M. NEDİM, M. SERVET, M. ŞEKİB, M. A(Ayın), M.N, MEHMED, MEHMED ALİ, MEHMED CELAL, MEHMED HAKKI, MEHMED HULUSİ, MEHMED MEMDUH , MEHMED SITKI BEY, MEHMED TEVFİK, METİN, MİDHAT CELAL, MİRAT-I ALEM, MİRGUNLU MUHİDDİN, MUSTAFA, MUSTAFA NURİ (Ser Çerhçi), MÜMTAZ, NAMÎ, NAZIM (Florinalı), NAZİF, NEBÎL (Müdir-i Maarif), NİZAMEDDİN YÜMNÎ, NUMAN, ÖMER, ÖMER RAZÎ, ÖRÜMCEK, ÖRÜMCEK BEYEFENDİ, R. FERİD ŞÂDİ, R. GAYRETULLAH, RAMİ, REFİK ULVİ, RIFKI GAYRETULLAH,

RİF'AT, S. MUVAHHİD, S.M, S.V, SAADET, SADIK VİCDANİ BEY, SADİ, SADİ MUVAHHİD, SALİH FERİDUN, SALİH MÜNİR, SALİH ZEKİ,SEDAD İHSAN (Doktor), SERBESTİ, SERVET, SOKRAT, SURURİ, ŞEMSEDDİN, ŞERAFEDDİN, ŞİRKET-İ HAYRİYE KAPTANLARINDAN BİRİSİ, T. A, T. R, TAHİR, TEVFİK, TODURAKİ, TONTON (İdare-i Mahsusa Müdürü), TUNALI HİLMİ, ÜÇ GAZETE, VİCDANİ (HAFIZ HAKKI PAŞA), YÜMNÎ HİLMİ.

Kime ait olduğu tespit veya tahmin edilen müstear isim ve kısaltmalar şu şekildedir;

1. A.K, Adil: Akil Koyuncu Selanik
2. Abdullah Cevdet Bey Malatya
3. Cadaloz: Nureddin Rüşdü Büngül
4. M-T: Ebüzziya Mehmet Tevfik İstanbul
5. M. Şekib: Saffeti Ziya
6. Nebîl: Ahmet Nebil
7. S.V.: Süleyman Vehbi
8. Sadi, Laedri: Mehmed Akif Ersoy
9. T.R.: Tevfik Rüştü Aras
10. Tevfik: Baha Tevfik

Aşağıda, gazetedeki yayın faaliyetleri göz önüne alınarak, biyografilerine ulaşılabilen yazarlar tanıtılmıştır:

2. 4. 1. Akil Koyuncu (1886-1977)

Geveze'de, *Anadolu'da* adlı şiiri yayımlanan Akil Koyuncu, *Bahçe* ve *Hüsün ve Şiir* dergilerini çıkarmakla beraber *Genç Kalemler* dergisinin yazar kadrosunda yer alıp sorumlu müdürlüğünü yapmıştır.

2. 4. 2. Abdullah Cevdet Bey (1869-1932)

Gazetede birkaç şiiriyle yer alan Abdullah Cevdet Bey Batıcılık akımının önde gelen isimlerinden biri, siyasetçi, düşünürdür ve doktordur. İkinci Abdülhamit'e karşı olmasıyla ve daha sonraları İttihat ve Terakki ismini alan İttihad-ı Osmanî cemiyetini kurmasıyla bilinir. İctihat mecmuasını yayımlamış ve Latin harflerinin kabulünü savunmuştur.

2. 4. 3. Baha Tevfik (1884-1914)

Gazetede muhavere tarzı birkaç yazıyla yer alan Baha Tevfik, meşrutiyetin ilanının ardından 11 Temmuz gazetesini çıkarmış ve *Sedad*, *İştirak*, *Edeb-i İzmir*, *Haftalık İzmir*, *Haftalık Serbesti*, *Kadın Mecmuası* gibi mecralarda yazıları yayımlanmıştır. 31 Mart vakasının ardından İstanbul'a gelen Baha Tevfik Eşref, Musavver Eşref, Tenkid, Teşvik gazetelerinde yazmıştır. 1910'da *Eşek* adlı mizah gazetesini yayımlamaya başlamış ve ardından *Kibar*, *Yuha*, *Malum* olmak üzere dört tane mizah dergisi çıkarmıştır. Karagöz adlı mizah dergisinde de muhavere muharriri olarak çalışmıştır.

2. 4. 4. Ebü'l-Hüdâ (1850-1909)

Yaşadığı dönemde devletin pek çok kademesinde idari görevlerde bulunmuştur. İkinci Abdülhamit döneminin sonuna kadar saraydan iltifat görmüş, Rifâî tarikatının bir şeyhidir. *Geveze*'de sürekli eleştiri oklarının hedefinde görülür.

2. 4. 5. Ebüzziya Mehmet Tevfik (1849-1913)

Dönemin önemli gazeteci ve yayıncıları arasında olan Ebüzziya Mehmet Tevfik, *Tasvir-i Efkâr*, *Terakki*, *Diyojen*, *Hayal*, *Çıngıraklı Tatar* gibi mecralarda yazmış ve Namık ile birlikte İbret gazetesini yayımlamıştır. *Geveze*'de bulunan yazıları genellikle muhavere türündedir.

2. 4. 6. Florinalı Nazım (Mehmet Nazım Özgünay) (1883-1939)

Çeşitli resmi görevlerde de bulumuş bir şair olan Florinalı Nazım, yaşadığı yıllarda alay konusu olan ününü kendi kendini "şiir kralı" ilan etmesine borçludur.[38] *Geveze*'de Florinalı Nazım'ın iki adet şiiri bulunmaktadır.

2. 4. 7. İbrahim Edhem (?-1915)

İkinci Meşrutiyet döneminde ittihatçıların hareketlerine göz yummuş ve 3. Ordu Komutanlığı görevinden azledilmiş, ardından Trablusgarb valiliği görevine bulunmuştur. Gazetede siyasî haberlerle ilgili birkaç yorum yazısı bulunmakla beraber bir de kızının emekli asker maaşlarının ödenmediği ile ilgili bir yazısı vardır.

[38] Şükran Kurdakul, *Şair ve Yazarlar Sözlüğü*, 2. Bs. (Ankara: Bilgi Yayınevi), 170

2. 4. 8 Kirkor Faik (Kayseryan)

Şekil 4: Kirkor Faik

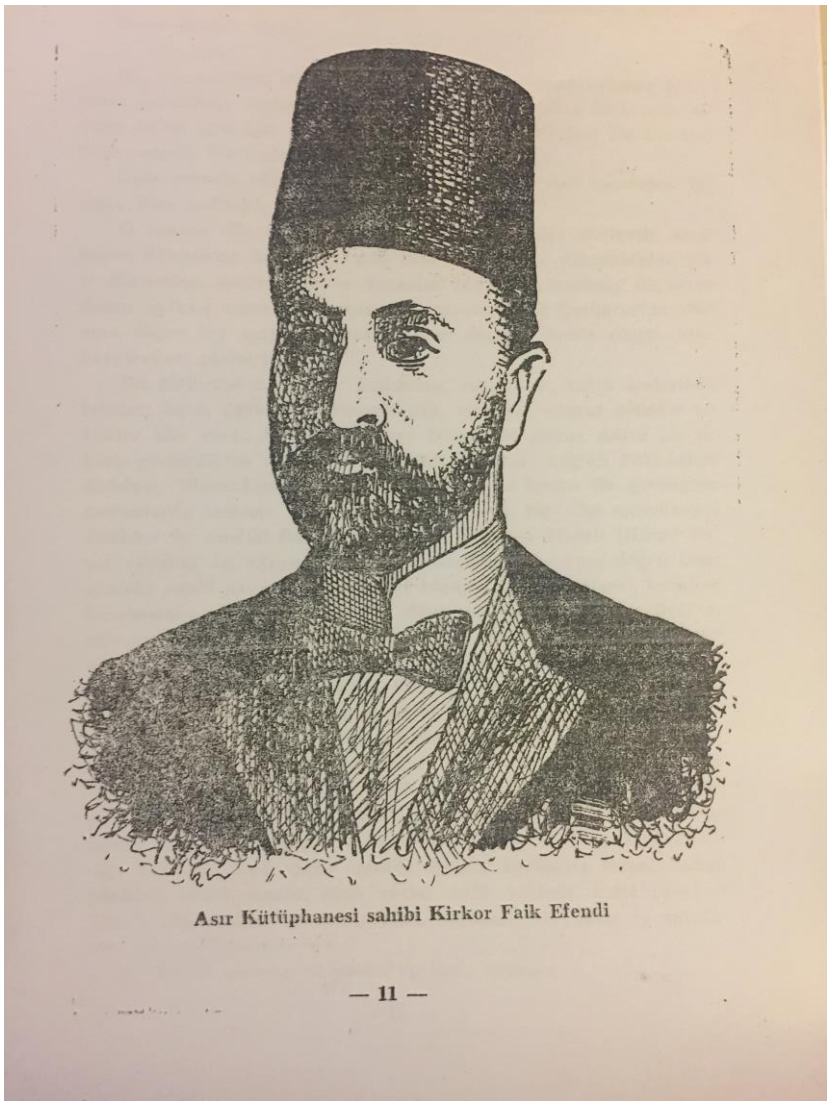

Asır Kütüphanesi sahibi Kirkor Faik Efendi

— 11 —

Hakkında biyografik bilgi olarak Kaspar Efendi ile Ohannes Ferid'in kardeşi olduğu bilinen Kirkor Faik *Geveze*'nin sahib-i imtiyazıdır. Kendisi tarafından çıkarılmış olan *Hazine-i Fünûn*'dan anlaşıldığı üzere 1875'te İstanbul'a gelmiştir ve Asır Matbaasını kurmuştur.[39]

2. 4. 9. Mehmed Âkif Ersoy (1873-1936)

Geveze'de Mehmet Akif'e ait iki adet şiir bulunmaktadır. Bu şiirlerde konu zamansız yapılan isteklerin anlamsızlığı ile sosyal hayata dair meselelerdir.

[39] Ali Birinci, "Kitapçılık Tarihimizden Bir İsim: Kaspar Efendi", *Kebikeç Dergisi*, s.1, (1995): 29

2. 4. 10. Mehmed Celal Bey (1863-1926)

Osmanlı Devleti'nde pek çok görevlerde bulunmuş bir devlet adamı ve şairdir. Gazetede hürriyetle ilgili şiirler ile *Lügat* yazı dizisinde birkaç yazısı yayımlanmıştır.

2. 4. 11. Mehmed Memduh Bey (?- 1919)

Zevzek Gazetesi'nin sahib-i imtiyazı Mehmed Memduh'un kendi imzasıyla *Geveze*'de pek fazla yazısı olmasa da gazetenin hemen her sayısında görülen ve imzasız olarak yayımlanan *Geveze ile Zevzek* başlıklı muhaverelerin kendisi tarafından yazıldığı düşünülebilir.

2. 4. 12. Mehmed Sıtkı Akozan (1890-1947)

Gazetede kendisinden *Kesriyeli* şeklinde de bahsedilir. *Geveze*'de bir adet şiiri yayımlanmıştır ve kendisi Millî Eğitim Bakanlığının çeşitli kademelerinde görev yapmış biridir.

2. 4. 13. Nureddin Rüştü Büngül (1882-1951)

Geveze'nin sermuharrirlerinden biri olduğu Ali Birinci tarafından ifade edilmiştir.[40] Ayrıca kendisi *Cadaloz* (1911) isimli bir başka mizah dergisi de yayımlamıştır.

2. 4. 14. Saffeti Ziya (1875-1929)

Hikâyeci ve romancıdır. *Geveze*'de kendi imzasıyla bir küçük fıkrası vardır.

2. 4. 15. Sadık Vicdani Bey (1866-1939)

Dönemin siyasi isimlerinden biridir. Hürriyet yanlısı bir tavır içindedir. *Geveze*'de şiirleriyle yer almıştır.

2. 4. 16. Süleyman Vehbi (1864-1921)

Şair, yazar ayrıca dönemin ünlü siyasîlerinden biridir. Mekteb-i Sultanî'de öğretmenlik yapmış, başkatiplik, maarif nezareti teftiş encümeninde üyelik gibi görevlerde bulunmuştur. *Geveze*'de hürriyetle ilgili şiirleriyle yer almıştır.

2. 4. 17. Tevfik Rüştü Aras (1883-1972)

Yaşadığı dönemin önemli siyaset hayatının, İttihat ve Terakki'nin ünlü isimlerden biri ve ayrıca yazardır. *Geveze*'de sosyal hayatla ilgili bir yazısı bulunmaktadır.

---

[40] Ali Birinci, "Meşrutiyet Matbuatı (1324-1326)/II", *Kebikeç Dergisi*, s.3, (1996): 76

2. 4. 18. Hafız Hakkı Paşa (1879-1915)

İkinci Meşrutiyetin ilanı için pek çok şey yapan, 3. Kolordu Ve 10. Ordu komutanlığını yapmış bir askerdir. *Geveze*'de, yaşadığı dönemin insanlarını eleştiren bir yazısıyla yer almaktadır.

3. *GEVEZE GAZETESİ*'NİN TAHLİLÎ FİHRİSTİ

3.1 Yazar Adlarına Göre Fihrist

A

A (Ayın). FAHREDDİN

Lügat-ı Cedide	[Lügat] C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.5
Şaşarım Aklına	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.5-6
İki Arkadaş Arasında	[Muhavere] C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.6
Mizah Gazetelerinin Taksimi	[Basın] C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.5

A (Ayın). FERİDUN

Aşıkım	[Şiir] C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.4

A (Ayın). MAZHAR

Büyük Bir Cenaze	[Vefat] C.1, N.4, 5 Ağustos 1324, s.2-4
Küçük Bir Hikâye	[İstibdad] C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.2-4
Başlıksız	[Siyaset] C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.8
Yangınlar ve Terkos Suları	[Haber/Yorum] C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.6-7
Şehir Mektubu	[Mektup] C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.2-3
Şehir Mektubu	[Mektup] C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.1-2
Bir Muhavere-i Siyasiye	[Muhavere] C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.2-3
Tiyatro	[Tiyatro] C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.4-6
Ramazan Mektubu	[Ramazan] C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.2-4
Ramazan Mektubu Küçük Hasbihaller	[Deneme] C.1, N.51, 21 Eylül 1324, s.2-4
Ramazan Mektubu	[Sosyal Hayat] C.1, N.52, 22 Eylül 1324, s.2-4
Şehir Mektubu	[Muhavere] C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.2-4
Ramazan Mektubu	[Ramazan] C.1, N.61, 1 Teşrinievvel 1324, s.5-7

A (Ayın). ŞÜKRÜ

Başlıksız [Haber/Yorum] C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.5-6
Başlıksız [Sosyal Hayat] C.1, N.52, 22 Eylül 1324, s.6-7

A. BURHANEDDİN

Bir Muhavere [Muhavere] C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.1-2

A. FERİD

Aynen [Basın] C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.3

A.K.

Anadolu'da [Şiir] C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.4

ABDULLAH CEVDET BEY

Kısm-ı Manzum [Şiir] C.2, N.40, 14 Rebiülevvel 24 Mart 1325, s.3

ABDÜLGAFUR

Başlıksız [Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.4

ABDÜLKADİR

Menfi ve Firarilere [İlan] C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.5

ADALET

Gevezeye (Çaylak Postası) [Haber] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.5

ADİL

Varaka [Boykot] C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.7

AĞAÇKAKAN

Efendinin Nutku [Anı] C.2, N.36, 28 Safer 9 Mart 1325, s.4

AHMED

Başlıksız	[Ulaşım] C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.7

AHMED İZZET

Başlıksız	[Haber] C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.2-3
Kahkahat-ı Hürriyet	[Ulaşım] C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.4

AHMED KÂŞİF (Kaptan)

İnanmayınız	[Sosyal Hayat] C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.6
Adadan Gelirken	[Mizahî Haber] C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.3
İnanmayınız	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.52, 22 Eylül 1324, s.5
Acırım	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.4-5
Şaşarım	[Ulaşım] C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.5
Başlıksız	[Muhavere] C.1, N.61, 1 Teşrinievvel 1324, s.5

AHMED MÜMTAZ

Valide ile Oğul Arasında	[Muhavere] C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.4
Adada Bir Ziyafet	[Mizahî Haber] C.2, N.42, 21 Rebiülevvel 30 Mart 1325, s.4

AHMED SANEVBER

Muhavere	[Muhavere] C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.4-5

AHMED ŞÜKRÜ (Doktor)

Ölü Gözü	[Muhavere] C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.3
Sıhhiyedeki Paşalar Tezyil-i Rütbe İstiyorlarmış!	[Muhavere] C.2, N.6, 11 Zilkade 23 Teşrinisani 1324, s.3-4

AJANS DE LA BOMBA

Telgraf	[Mizahî Haber] C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.4

AJANS VEYL

Aklıma Ne Geldi?	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.2, N.25, 19 Muharrem 30 Kanunusani 1324, s.4

AJANS VIZ GEÇTİ

Geveze	[Haber] C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.4

ALİ FİKRİ, YÜMNÎ HİLMİ

İhtar	[İlan] C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.3

ALİ NAİM

Başlıksız	[Mizahî Haber] C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.3
Çaylak Postası	[Haber] C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.2

ALİ SEMİN

Başlıksız	[Bilmece] C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.3

ARİF HİKMET (Bahriye Nazırı)

Geveze Gazetesi İdarehanesine	[Haber] C.1, N.52, 22 Eylül 1324, s.6

B

BEDRİYE

Geveze Gazetesi İdarehanesine	[Okur Mektupları] C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.6

BİŞDİ

Dönme Dolap	[Hikâye] C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.2-3

C

C. FERİD

Haricden Gönderilen Varaka	[Sosyal Hayat] C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.2

CADALOZ

Müşahedat-ı Garbiye	[Tiyatro] C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.3-4

CELİL

Açık Mektup	[Haber] C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.3

CEMAL (Galata Posta Müdürü)

Varaka	[Basın] C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.6-7

CEMAL ALİ

Başlıksız	[Okur Mektupları] C.1, N.24, 25 Ağustos 1324, s.4

E

EBÜ'L-HÜDÂ

Aynen	[Sosyal Hayat] C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.3

EDHEM

Geveze	[Haber/Yorum] C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.7-8
Varaka	[Basın] C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.4

F

FATMA HÜSNA (İbrahim Edhem Bey Halilesi)

Başlıksız	[Okur Mektupları] C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.4

FATMA SENİYYE (Ahmed Reşid Efendi Hafidesi)

Aynen	[Okur Mektupları] C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.8

FE

Muhterem Kariilerimizden	[Okur Mektupları] C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.3

FERİD VECDİ

Hayat-ı Maziye Sahneleri (3)	[İstibdad] C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.7-8
Şiir	[Şiir] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.5

FERİDE

Yavrum	[Şiir] C.2, N.52, 19 Cemaziyelevvel 25 Mayıs 1325, s.4

FRANS

Karikatür	[Karikatür] C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.1
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.31, 11 Safer 19 Şubat 1324, s.1
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.1
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.1
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.36, 28 Safer 9 Mart 1325, s.1
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.1
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.40, 14 Rebiülevvel 24 Mart 1325, s.1
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.40, 14 Rebiülevvel 24 Mart 1325, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.41, 17 Rebiülevvel 26 Mart 1325, s.1

Karikatür	[Karikatür] C.2, N.43, 24 Rebiülevvel 2 Nisan 1325, s.1
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.48, 16 Rebiülahir 23 Nisan 1325, s.1

G

GALİB

Ufak Vergiler Yahud Duhuliye Evvel Bilmez idik Şimdi Meydana Çıktı	[Haber] C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.8 [Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.5
Bilmece	[Bilmece] C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.2-3
Başlıksız	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.5-6
Açmayalım	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.52, 22 Eylül 1324, s.4-5
Dikkat İsterim	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.52, 22 Eylül 1324, s.5
Bir Düzine Lügat	[Lügat] C.1, N.55, 25 Eylül 1324, s.4-5
Bir Zaman Gelecek ki	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.5-6
Sakın İnanmayınız	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.59, 29 Eylül 1324, s.6
Ne Zaman Kurtulacağız	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.61, 1 Teşrinievvel 1324, s.4-5
Acaba Ne Vakit Göreceğiz	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.62, 2 Teşrinievvel 1324, s.4-5

GAYRETULLAH

Şeker Meselesi	[Haber] C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.5
Perişan Düşünceler	[Basın] C.2, N.19, 28 Zilhicce 8 Kanunusani 1324, s.4
Volkancı ve Hiddeti İçin	[Şiir] C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.3

GEORGE O.

Karikatür	[Karikatür] C.2, N.46, 9 Rebiülahir 16 Nisan 1325, s.4

H

H. FAHREDDİN

İstanbul Sokakları ile Mahalleleri	[Sosyal Hayat] C.2, N.23, 13 Muharrem 22 Kanunusani 1324, s.4
Bilmece	[Bilmece] C.2, N.24, 16 Muharrem 27 Kanunusani 1324, s.4

HAFIZ EŞREF

Geveze Gazete-i Muteberesine	[Okur Mektupları] C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.4

HAKKI

Hamiyet Namı Tehannünde İhtikâr-ı Denâetkârâne	[Boykot] C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.7-8

HALİD

Geveze ile Zevzek	[Muhavere] C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.7-8

HALİL FAHREDDİN

Lügat-ı Cedide	[Lügat] C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.3
Başlıksız	[Siyaset] C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.3
Lügat	[Lügat] C.2, N.13, 7 Zilhicce 18 Kanunuevvel 1324, s.4

HAMDİ

Matbaamıza Varid Olan Varaka	[Siyaset] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.6

HAYRET (Doktor)

Mebusân Zamanı Geliyor	[Muhavere] C.1, N.55, 25 Eylül 1324, s.5-7

HAYRİ (Harputlu)

Başlıksız	[Şiir] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.2

HÜSN SAİD

İki Kişi Arasında	[Muhavere] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.2

İ

İBRAHİM

Haliç Dersaadet Vapurları	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.6

İBRAHİM EDHEM

Geveze Gazetesi Müdüriyet-i Behiyyesine	[Okur Mektupları] C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.7-8

İBRAHİM FATİN HAKKI

Dikkatle Nazar Oluna	[Siyaset] C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.4-5
Başlıksız	[Siyaset] C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.7-8
Başlıksız	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.5-6
Ben Ne Gördüm	[Sosyal Hayat] C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.4

İMZASIZ

Mukaddime	[Basın] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.1
Mesleğimiz	[Basın] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.1
Mahalle Kahvesinde	[Muhavere] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.1-2
Kahkaha	[Muhavere] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.2
Zeki Sarık	[Muhavere] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.2
Başlıksız	[Muhavere] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.2
Bir Kartpostal Meraklısı	[Muhavere] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.2
Lokantada	[Muhavere] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3
Başlıksız	[Haber] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3
Başlıksız	[Mizahî Haber] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3
Başlıksız	[Haber] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3
Başlıksız	[Haber] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3
Telgraf	[Haber] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3
Geveze	[Haber/Yorum] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3
Başlıksız	[Mizahî Haber] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3

Başlıksız	[Muhavere] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3
Başlıksız	[Haber] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3
Dâhili	[Haber] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3
Başlıksız	[Haber] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3
Başlıksız	[Vefat] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3
Başlıksız	[Haber] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3
Tevcihat	[Haber] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.4
Sefaret	[Haber] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.4
Başlıksız	[Haber] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.4
Başlıksız	[Haber] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.4
Harik	[Haber] C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.1
Mahalle Arasında	[Muhavere] C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.1-3
Ajans Atmasyonal	[Mizahî Haber] C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.3
Milli Tiyatro	[İlan] C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.3
Yeni Polis Elbisesi	[İlan] C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.3
Başlıksız	[Haber] C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.3
Başlıksız	[Haber] C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.3
Geveze	[Haber/Yorum] C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.4
Geveze	[Haber/Yorum] C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.4
Başlıksız	[Haber] C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.4
Recep Paşa Hazretleri	[Haber] C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.4
Üsküp'te	[Haber] C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.4
Telgraf	[Haber] C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.4
Zıyâ-ı Müessif	[Vefat] C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.1
Başlıksız	[Basın] C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.1
Hapishane Köşesinde	[Muhavere] C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.1-3
Başlıksız	[Mizahî Haber] C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.3
Başlıksız	[Basın] C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.3
Geveze	[Mizahî Haber] C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.3
İki Hanım Arasında Muhavere	[Muhavere] C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.3
İki Hafiye Arasında	[Muhavere] C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.3
Hapisten Çıkanlardan İkisi	[Muhavere] C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.4

İâne-i Milliye	[Teşekkür] C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.4
Başlıksız	[Haber] C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.4
Duyuru	[Basın] C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.4
Portre Resim	[Karikatür] C.1, N.4, 5 Ağustos 1324, s.1
Bir İfade	[Özür] C.1, N.4, 5 Ağustos 1324, s.4
Teşekkür	[Teşekkür] C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.1
Başlıksız	[Muhavere] C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.1
Devr-i İstibdadda	[Muhavere] C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.2
Başlıksız	[Muhavere] C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.2
Başlıksız	[Muhavere] C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.3
Bir Muhavere	[Muhavere] C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.3
Bir Muhavere	[Muhavere] C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.3
2	[Karikatür] C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.4
4	[Karikatür] C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.4
İzmir	[Haber] C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.4
Şehr Emini Ziver Bey Efendi	[İlan] C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.4
Şikayet	[Sosyal Hayat] C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.4
Fuad Paşa	[Siyaset] C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.4
Ortak Varide Hakkında	[Basın] C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.4
Şehir Mektubu	[Sansür] C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.1-2
Tuhaf Bir Pandomima	[Sosyal Hayat] C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.2
Bir Mektep Müdürü ile Bir Muallim Arasında	[Muhavere] C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.3
Taksim Ceraid	[Basın] C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.3
Hala İstibdad	[İstibdad] C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.3
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.4
Bu da Tahsin Paşa Lisanından	[Şiir] C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.4
Tevcihat	[Haber] C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.4
Başlıksız	[Haber] C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.4
Başlıksız	[Haber] C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.4
Haftalık Gazete	[Basın] C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.4

Yeni Geveze	[Basın] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.1
Bir Gardiyanla Bir Mahkûm Arasında	[Muhavere] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.1-4
3	[Karikatür] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.4
Ajans Atmasyonal	[Basın] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.4
Geveze	[Haber/Yorum] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.4
Başlıksız	[Mizahî Haber] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.4
İki Değirmenci Arasında	[Muhavere] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.4
Bir Şey İşittik	[Haber/Yorum] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.4
Başlıksız	[İktibas] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.4
Başlıksız	[Muhavere] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.4-5
Kondüktörle Yolcu	[Muhavere] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.5
İran	[Haber] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.5-6
1	[Karikatür] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.5
Polis Tensikatı	[Haber] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.6
Osmanlı İttihad ve Terakki Cemiyetinin Marşı	[Cemiyetler] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.6
İkdam Refimizden	[Haber] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.6
Telgraf	[Haber] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.6
İstanbul'da Engizisyon Şubeleri	[Siyaset] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.7-8
Geveze Gazetesi Müdürüne	[Haber] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.8
Lugat-ı Naci	[Kitap Tanıtımı] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.1
İki Mevzu Arasında	[Muhavere] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.2
Başlıksız	[Haber/Yorum] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.2
Millet Gazetesinden	[Haber/Yorum] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.2
Başlıksız	[Hürriyet] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.2
Varaka	[Haber/Yorum] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.3
Başlıksız	[İlan] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.3
İki Kişi Arasında	[Muhavere] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.3

Gevezeye	[Basın] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.3
İsmail Paşa'nın Bir Ricası	[Haber/Yorum] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.3
Hariciyemiz	[Siyaset] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.4-5
Başlıksız	[Haber] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.5
Kıyafet-i Askeriye	[İktibas] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.5-6
Devair-i Belediye	[Haber] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.6
Mevlid-i Şerif Kıraati	[İlan] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.6
Selamlık	[Haber] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.7
Başlıksız	[Haber] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.7
Başlıksız	[Haber] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.7
Başlıksız	[Haber/Yorum] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.7
Başlıksız	[Haber] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.7
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.8
Türkiye ve İran	[Haber] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.8
18 Kelimeli Bir Telgraf	[Haber] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.8
Şirket-i Hayriye	[Ulaşım] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.1
Bir Muhavere	[Muhavere] C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.1-3
Bir Mülakat	[Haber] C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.3
Başlıksız	[Haber/Yorum] C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.4
Bir Gün Gelecek ki	[Sosyal Hayat] C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.4
Hoca ile Talebe	[Muhavere] C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.4
Lügat	[Lügat] C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.4
Ne Dersiniz?	[Şiir] C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.5
Bulgaristan	[Haber] C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.5-6
Müsteşrikin Kongresi	[Haber] C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.6
Asyada Kürdler	[Haber] C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.6
Bir Varaka	[Haber] C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.6
Yeni Gevezeden Meclis-i Mebusanın Millete İlk Hediyesi	[Haber] C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.6

Kadınlar Cemiyeti	[Kadınlar]C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.7
Kenan Paşa'nın Bir Mektubu	[Haber] C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.7
Yeni Refikimiz	[Kitap Tanıtımı] C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.7
Başlıksız	[Haber] C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.7
Harbiye Nezaretinde	[Haber] C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.7-8
Bir İhtiyarla Bir Genç	[Muhavere] C.1, N.10, 11 Ağustos 1324, s.1-3
Mühim Bir Tedbir	[Haber/Yorum] C.1, N.10, 11 Ağustos 1324, s.3
Mekteb-i Tıbbiye-i Askeriyede Konser	[İlan] C.1, N.10, 11 Ağustos 1324, s.3-4
Mekteb-i Sultani Cemiyet-i Hayriyesi	[Haber/Yorum] C.1, N.10, 11 Ağustos 1324, s.4-5
Tanin Refikimizden Mütalaa Edilen Bir Makale-i Ahrarâne Neler Bilmeliyiz	[İktibas] C.1, N.10, 11 Ağustos 1324, s.5-8
İane-i Milliye	[Haber] C.1, N.10, 11 Ağustos 1324, s.8
Bir Afet-i Azim	[Haber] C.1, N.10, 11 Ağustos 1324, s.8
İhtar	[İlan] C.1, N.10, 11 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.1
Şaşarım	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.1-2
Gazeteciler Arasında	[Muhavere] C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.2
Başlıksız	[Mizahî Haber] C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.2
Başlıksız	[Mizahî Haber] C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.3
Başlıksız	[Muhavere] C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.4
Firari İzzet	[İktibas] C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.4
Hicaz Hattı	[Haber] C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.4
Polislerimiz	[Haber] C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.4-6
Anadolu'da Sükûn ve Asayiş	[İktibas] C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.6
Yine Silik Paralar	[İktibas] C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.6
Başlıksız	[Haber] C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.6-7

Hariciye Nezaretinde	[Haber/Yorum] C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.7
Başlıksız	[Haber/Yorum] C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.7-8
Mekteb-i Sultaniden	[Haber/Yorum] C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.8
Borsa	[Haber/Yorum] C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.1
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.1
Başlıksız	[Muhavere] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.1
Başlıksız	[Muhavere] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.2
Başlıksız	[Mizahî Haber] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.2
Meşrutiyet İdarenin Tesisi	[Haber/Yorum] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.3-4
İâne-i Milliye	[Kadınlar]C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.4
Mahkûmîn-i Siyasiye	[Haber] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.4
Harik İâne Komisyonu	[Haber] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.4
Başlıksız	[Haber/Yorum] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.4
Başlıksız	[Basın] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.4
Azl ve Tayin	[Haber] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.5
Başlıksız	[İktibas] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.5
Geveze	[Haber/Yorum] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.5-6
Hürriyet Perveran İran	[Haber] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.6
Başlıksız	[Cemiyetler]C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.6
Borsa	[Haber] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.6
Açık Muhabere	[Mektup] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.6
Hakkı Bey Efendi	[Haber] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.6
Bahri Paşa	[Haber/Yorum] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.7

Vilayetde Asayiş	[İktibas] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.7
Harikler	[Haber] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.7
Başlıksız	[Haber] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.7
Başlıksız	[Haber] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.7
Başlıksız	[Haber] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.7
Geveze	[Haber/Yorum] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.7-8
Taşrada Mebusan İntihabatı	[Siyaset] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.8
Sanayi-i Nefise Müntesibini	[Eğitim] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.8
Başlıksız	[Haber] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.8
Maliye Nezareti Tensikatı	[Haber] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.8
Geveze	[Haber/Yorum] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.8
Borsa	[Haber/Yorum] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.1
Mahalle Kahvesinde	[Muhavere] C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.1-3
Letaif: Deniz Hamamında	[Muhavere] C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.3
Başlıksız	[Muhavere] C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.3
Harik Mütecasirleri	[Haber] C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.5
Yeni Refikimiz	[Basın] C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.5
Cemiyet Kisvesi Altında	[Haber/Yorum] C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.5
Bursa Vakası	[Haber] C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.5-6
Başlıksız	[İlan] C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.6
Telgraf	[Haber] C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.6-7
Bu da Bir Rüya	[Hikâye] C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.7-8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.8
İzmirliyan Efendi	[Haber] C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.8

Borsa	[Mizahî Haber] C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.8
Başlıksız	[Muhavere] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.1-3
Ne Vakit Kalkacak?	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.3-4
Başlıksız	[Basın] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.4
Başlıksız	[Muhavere] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.4
İttihad-ı Ceraid Komitesi	[Basın] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.4
Sansür Menfaatine	[Haber/Yorum] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.4
Program	[Haber] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.5
Çaylak Postası'ndan	[Mizahî Haber] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.5
Ajans Atmasyonal	[Haber/Yorum] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.5
Başlıksız	[Ulaşım] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.5
Mahbes Feryadlarından	[Okur Mektupları] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.5
Esrâr Keşan Kulübü	[Haber/Yorum] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.5
Telgraf	[Mizahî Haber] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.6
Karagöz BAŞLIK YANLIŞ OLABİLİR	[Siyaset] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.6
Dâhili	[Haber] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.6
Osmanlı Etıbba-yı Askeriye Cemiyet-i İttihadiyesi	[Haber] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.6
Başlıksız	[Haber] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.6
Başlıksız	[Haber] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.7
Başlıksız	[Haber/Yorum] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.7
Başlıksız	[Haber] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.7
Matbaamıza Varid Olan Varaka Aynen	[Okur Mektupları] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.7
Erzak Anbarı	[Haber] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.7-8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.8
Telgraflar	[Haber] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.8

Bursa Ahvali	[Haber] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.8
Borsa	[Mizahî Haber] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.1
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.1
Maruzat	[Okur Mektupları] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.1-4
Bu da Bir Hükumet	[Haber/Yorum] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.4
Lügat	[Lügat] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.4
Mahbusda Gardiyanla	[Muhavere] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.4-5
Dahili	[Basın] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.5
Dastan-ı İstikbal	[Şiir] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.6
Başlıksız	[Sosyal Hayat] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.6
3	[Şiir] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.6
4	[Şiir] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.6
5	[Şiir] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.6
Başlıksız	[Şiir] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.6
İstitrad	[Şiir] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.7
MEHMED CELAL BEY	[İlan] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.7
Başlıksız	[Haber] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.7
Moda	[İlan] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.7
Başlıksız	[İlan] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.7
Manzume-i Efkar Refikimizden	[Haber/Yorum] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.8
Telgraflar	[Haber] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.8
Borsa	[Mizahî Haber] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.1
Filibe Mebusları	[Haber] C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.2
Telgraflar	[Haber] C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.2
Borsa	[Mizahî Haber] C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.2

Celb	[Haber] C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.3
Harbiye Nazırı	[Haber] C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.4
Başlıksız	[Basın] C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.4
İhtar	[Basın] C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.4
Başlıksız	[Haber] C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.4
Matbuat-ı Osmaniye Cemiyeti	[İlan] C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.4
Letaif-i Şairânede	[Hikâye] C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.6
İhya-yı Emvat	[Şiir] C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.7-8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.8
Telgraflar	[Haber] C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.8
Başlıksız	[Haber] C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.1
Hala mı Tefahür?	[Sosyal Hayat] C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.2
Başlıksız	[Özür] C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.2
Başlıksız	[Haber] C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.3
Sanayi-i Nefise Müntesibini	[Haber] C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.3
Başlıksız	[Özür] C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.3
Başlıksız	[Haber] C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.3
Mahmud Âlinin Denâeti	[Haber] C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.6
Başlıksız	[Basın] C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.7
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.8
Matbuat Müdürü	[İktibas] C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.8
Borsa	[Mizahî Haber] C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.1
Cülus-ı Hümayûn	[Haber] C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.1

Geveze ile Zevzek	[Muhavere] C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.4-5
Kolera Zamanında	[Muhavere] C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.5-6
Başlıksız	[Basın] C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.6
Başlıksız	[Mizahî Haber] C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.7
Telgraflar	[Haber] C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.7
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.8
Sadrazam Kamil Paşa	[Haber] C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.8
Sisam	[Haber] C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.8
Yemen'de Tehallüf	[Haber] C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.1
Recep Paşa'nın Cenazesinde	[Şiir] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.1
Gevezenin Telgrafları Ajans Atmasyonal	[Mizahî Haber] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.2
Başlıksız	[Haber/Yorum] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.2
Başlıksız	[Muhavere] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.2-3
Baba ile Oğul Arasında	[Muhavere] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.3
Vedia ile Ben	[Muhavere] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.3
Fıkra	[Haber/Yorum] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.4
Nazire	[Şiir] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.5
Başlıksız	[Haber/Yorum] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.5-6
Başlıksız	[Haber] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.6
Başlıksız	[Haber] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.6
Harikimiz Dükkân İçin	[Haber] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.6
Varaka "Gevezeye"	[Basın] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.6
Muharririn-i Osmaniye Cemiyeti	[Basın] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.7
Telgraflar	[Haber] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.7
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.8

Varaka	[Basın] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.1
Murad Bey ile Mülakat	Mülakat C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.2
Sahib-i İmtiyaz ile Muharrir Naz Arasında	[Muhavere] C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.2
Muhaberat-ı aleniye	[İlan] C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.5
Başlıksız	[Mahkemeler] C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.5
Kadıköyünden Aldığımız Bir Varaka	[Haber] C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.6
Ajans Atmasyonal	[Mizahî Haber] C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.6-7
Telgraflar	[Haber] C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.8
Makedonya Ahvali	[Haber] C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.1
Yangın Yerinde	[Muhavere] C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.1-3
Ajans Atmasyonal	[Haber] C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.3
Geveze	[Haber] C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.3
Varaka	[Hafiyelik] C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.4
Varaka	[Okur Mektupları] C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.4
Başlıksız	[İktibas] C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.4-5
Konser	[İlan] C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.5
Makedonya	[Haber] C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.7
Harikzedegân İçin	[Haber] C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.7
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.8
Telgraflar	[Haber] C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.1-2
Matbuat Müdürü Kemal Bey'e Verilen Ziyafet	[Mizahî Haber] C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.3

Donanma Münasebetiyle Kandil Takılmıştır	[Mizahî Haber] C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.3
İran	[Haber] C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.3
Selamlık	[Haber] C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.3
Türk Kadınları	[Kadınlar] C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.4
Geveze	[Kadınlar] C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.4-6
Ajans Du Karga	[Basın] C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.6
Ajans Atmasyonal	[Basın] C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.7
Ta'tîl-i İşgal	[Ulaşım] C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.7
Osmanlı İttihad ve Terakki Cemiyeti	[Cemiyetler] C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.8
Başlıksız	[Haber] C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.8
Başlıksız	[Haber] C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.8
Başlıksız	[Haber] C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.8
Telgraf	[Haber] C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.1
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.1
İki Kadın	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.2
İran	[Siyaset] C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.2
Ajans Atmasyonal	[Mizahî Haber] C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.3
Başlıksız	[Mizahî Haber] C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.3
İane	[Haber] C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.3
Yunan Filosu	[Haber] C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.5
Telgraflar	[Haber] C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.24, 25 Ağustos 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.1, N.24, 25 Ağustos 1324, s.2-3
Tashih ve İ'tizar	[Özür] C.1, N.24, 25 Ağustos 1324, s.4

Başlıksız	[İlan] C.1, N.24, 25 Ağustos 1324, s.4
Kariin-i Kirama Bir Masal	[Hikâye] C.1, N.24, 25 Ağustos 1324, s.5-6
Başlıksız	[İktibas] C.1, N.24, 25 Ağustos 1324, s.6-7
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.1
İkdam'dan	[Basın] C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.2
Geveze	[Haber/Yorum] C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.2-3
Geveze	[Haber/Yorum] C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.3-4
Tercüman-ı Hakikat'ten	[Haber] C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.4
Başlıksız	[İktibas] C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.5
Başlıksız	[Haber] C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.6
Geveze	[Haber/Yorum] C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.6
Şark'dan	[Haber/Yorum] C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.6
Karagöz-Geveze	[Muhavere] C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.6
Lügat	[Lügat] C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.7
Letaif	[Muhavere] C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.1
Geveze ile Zevzek	Muha C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.1-2
Aşk Olsun	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.2
Ajans Atmasyonal	[Haber/Yorum] C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.2-3
Ajans du Karga	[Basın] C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.3
Açık Muhabere	[Mektup] C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.3
Meyus Olmayalım	[İktibas] C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.3-4
Şehir Mektubu	[Mektup] C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.4-6
Telgraflar	[Haber] C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.8

Eczacı Refik	[İktibas] C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.8
Makedonya	[Haber] C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.8
Türkiye ve Avusturya	[Haber] C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.8
Sivas	[Haber] C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.1
Şehir Mektubu	[Mektup] C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.2-4
Ajans Atmasyonal	[Basın] C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.4-5
Telgraflar	[Haber] C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.5
Yunan Kralı	[Haber] C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.5
Tevkîf	[Haber] C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.5
Başlıksız	[Haber] C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.6
Tekzib	[Basın] C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.6
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.1
Bu da Bir Hasbihal	[Siyaset] C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.1-4
Lostracı, Lotaryacı Esnafı Tarafından	[Sosyal Hayat] C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.4-5
Telgraf	[Haber] C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.5
Ajans Atmasyonal	[Mizahî Haber] C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.5
1 2 3	[Ulaşım] C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.6-7
Gazetelerin İttihadı	[Basın] C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.7
Mekteb-i İdadiye Mezunlarına	[İlan] C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.7
Maaş-ı Umumi	[Haber] C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.8
Başlıksız	[İktibas] C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.8
Başlıksız	[Haber] C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.8
Telgraflar	[Haber] C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.8

Yaşasın Adalet Yaşasın Vatan Veladet-i Hazret-i Padişahı	[İlan]/[Tebrik] C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.1-3
Müteaddid Mühürleri Havi Almış Olduğumuz Varaka	[Okur Mektupları] C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.4
Ekmekçiler ve Fırıncılar	[Haber] C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.4
Namzedler	[İktibas] C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.4-5
Başlıksız	[İktibas] C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.5
Beyoğlu Elsine Kulübü	[İktibas] C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.5
Açık Muhabere	[Mektup] C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.5
Bir Rica	[İlan] C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.5
Sanayi-i Nefise Mektebi Sergisi	[İlan] C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.6
Nisvan-ı İslam	[Kadınlar] C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.6-7
Selamlık	[Haber] C.1,N.29, 30 Ağustos 1324, s.7
Telgraflar	[Haber] C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.7-8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.8
Hıdiv-i Mısır Abbas Hilmi Paşa	[Haber] C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.8
Ziyaret	[Haber] C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.2
İki Kişi Arasında	[Muhavere] C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.2
Ajans Atmasyonal	[Mizahî Haber] C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.3
Telgraflar	[Haber] C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.4
Niçin Verirler?	[İktibas] C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.5
Yeni Bir Gazete	[Basın] C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.5
Tebligat-ı Resmiye	[Haber] C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.5
Tekfur Dağından Yazılıyor	[Haber] C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.5

Başlıksız	[İktibas] C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.5
İstanbul Mebusları Kimlerdir?	[İktibas] C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.6
Başlıksız	[Haber] C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.6
Dâhili	[Haber] C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.6-7
Sanayi-i Nefise Mektebi Sergisi	[İlan] C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.7
Varaka	[Okur Mektupları] C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.7-8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.8
Başlıksız	[Mizahî Haber] C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.8
Başlıksız	[Muhavere] C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.1
Ciddi Bir Muhavere	[Muhavere] C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.1-3
Bir Müracaat	[Haber/Yorum] C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.3-5
Tavsiye	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.6
Ajans Atmasyonal	[Mizahî Haber] C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.6-7
Nutk-ı Manzum	[İlan] C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.7
Elveda Ey Mazi-i Dehşet-nüma	[Şiir] C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.7-8
Tebligat	[Haber] C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.8
Başlıksız	[İlan] C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.8
Harbiye Tensikatı	[Haber] C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.8
Başlıksız	[Okur Mektupları] C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.1-3
İki Kişi Arasında	[Muhavere] C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.3
Tebdil-i Ahlak Kulubü	[Sosyal Hayat] C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.3
Takvim-i Zaman	[Sosyal Hayat] C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.4
Başlıksız	[Okur Mektupları] C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.4
Telgraflar	[Haber] C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.6
Buhran-ı Vükela	[İktibas] C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.7

Başlıksız	[Haber] C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.7
Başlıksız	[Haber] C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.7
Başlıksız	[Haber] C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.7
Kadıköy Belediyesi İntihabatında Suistimal	[Siyaset] C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.7-8
Başlıksız	[Ulaşım] C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.8
İntihabata Dair	[İktibas] C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.8
Başlıksız	[Haber] C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.1
Bab-ı Zabtiyede Küçük Bir Komedya	[Tiyatro] C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.1-4
Varaka	[Sosyal Hayat]/Güncel Olay C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.4
Başlıksız	[Siyaset] C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.4
Başlıksız	[İlan] C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.5
Başlıksız	[Sosyal Hayat]/Güncel Olay C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.5
Başlıksız	[Siyaset] C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.5
Başlıksız	[İlan] C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.6
Ajans Telgrafları	[Haber] C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.6
Polis Nizamnamesinin Islahı	[Siyaset] C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.6-8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.8
Başlıksız	[Haber] C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.1
Efendi ile Uşak	[Muhavere] C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.2
Acaba Hatır Hayale Gelir Miydi	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.3
Köprüde	[Basın] C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.3
Başlıksız	[Haber/Yorum] C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.3
Telgraflar Ajans Atmasyonal	[Mizahî Haber] C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.4
Başlıksız	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.4
Fırıncılar	[Haber/Yorum] C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.4
Başlıksız	[Siyaset] C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.5

Başlıksız	[Sosyal Hayat] C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.5
Açık Muhabere	[Mektup] C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.5
Yeni (Tanin) Refikimiz	[Basın] C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.5
Hukuk-ı Umumiye	[Basın] C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.6
Mabeyn-i Hümayuna Gönderilen Telgraflar	[Haber] C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.6
Başlıksız	[Haber] C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.6
Naum Paşa'nın Kabulu	[Haber] C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.7-8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.1
Mahalle Kahvesinde	[Muhavere] C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.2
Baba, Oğul	[Muhavere] C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.3
Varaka	[Basın] C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.3
Başlıksız	[Haber] C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.3-4
Başlıksız	[Eğitim] C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.4
Bizim Bir İşimiz Var	[Basın] C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.7
Ajans Telgrafları	[Haber] C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.36, 6 Eylül 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.1, N.36, 6 Eylül 1324, s.1-3
Başlıksız	[Muhavere] C.1, N.36, 6 Eylül 1324, s.3
Selamlık	[Haber] C.1, N.36, 6 Eylül 1324, s.8
Ajans Telgrafları	[Haber] C.1, N.36, 6 Eylül 1324, s.8
Zabtiye Nazır-ı Esbakı	[Vefat] C.1, N.36, 6 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.1-2
Matbaacılar Arasında	[Muhavere] C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.2
Şüpheli Fesler	[Hafiyelik] C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.2-3
Tutunma Münasebetiyle	[Haber/Yorum] C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.3
Yeni Gazeteden	[Eğitim] C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.7
Başlıksız	[Haber] C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.7
Ajans Telgrafları	[Haber] C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.7-8

Başlıksız	[Haber] C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.1
İki Kişi Arasında	[Muhavere] C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.1-2
Haliç İdaresinde	[Ulaşım] C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.2
Ajans Atmasyonal	[Mizahî Haber] C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.2-3
Başlıksız	[Sosyal Hayat] C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.3
Vatan Hainleri	[Haber/Yorum] C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.3-4
Nazar-ı Dikkate	[Haber] C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.4-5
Varaka	[Okur Mektupları] C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.5
Telgraflar	[Haber] C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.7
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.8
Başlıksız	[Siyaset] C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.8
Başlıksız	[Siyaset] C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.8
Başlıksız	[Siyaset] C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.8
Bir Vasıta-i Nakliye-i Cedide	[Mizahî Haber] C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.1
Ajans Atmasyonal	[Mizahî Haber] C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.4-5
Ajans Atmasyonal	[Haber/Yorum] C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.6-7
Bab-ı ‘Âliye Nota	[Haber] C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.7
Bir Muhavere	[Basın] C.1,N.39, 9 Eylül 1324, s.7-8
Başlıksız	[Haber] C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.8
Geveze Gazetesi İdarehanesine	[Okur Mektupları] C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.8
Başlıksız	[Haber] C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.8
Başlıksız	[Haber] C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.8
Bilmece	[Bilmece] C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.1
Köprülerimiz	[Muhavere] C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.3
Gazeteler	[Basın] C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.3

Başlıksız	[Basın] C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.3
Başlıksız	[Basın] C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.3-4
Türkiye'nin Yeni Maliye Müşaviri	[Haber] C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.6
Varaka	[Haber/Yorum] C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.6-7
İngiltere	[Siyaset] C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.7
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.8
Ajans Telgrafları	[Haber] C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.7
Ajans Telgrafları	[Siyaset] C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.8
Resmî	[İlan] C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.8
İki Kişi Arasında	[Muhavere] C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.1
Başlıksız	[Muhavere] C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.3
Başlıksız	[Muhavere] C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.4
Türkler Ermeniler	[Siyaset] C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.4-6
Ermeni Gönüllüleri	[Haber] C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.6
Bahriye Zabıtan Kulubü	[İlan] C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.6
Başlıksız	[İlan]/[Tebrik] C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.6-7
Alaforun	[Mizahî Haber] C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.7
Başlıksız	[Haber] C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.7
Açık Muhabere	[Mektup] C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.7
Küsuf Efendi Hadisesi	[Haber] C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.7
Ajans Telgrafları	[Haber] C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.7-8
Ahmed Rıza Bey ve Baron Erintal	[Haber] C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.8
İran	[Haber] C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.8
Usat	[Haber] C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.8
Manevra	[Haber] C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.8
Sisam	[Haber] C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.42, 12 Eylül1324, s.1
Başlıksız	[Muhavere] C.1, N.42, 12 Eylül1324, s.1-2
Boşboğaz	[Muhavere] C.1, N.42, 12 Eylül1324, s.3

Başlıksız	[Muhavere] C.1, N.42, 12 Eylül1324, s.3
Acımadık Var mı?	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.42, 12 Eylül1324, s.3-4
Aşk Olsun	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.42, 12 Eylül1324, s.4
Maarif Hakkında	[Eğitim] C.1, N.42, 12 Eylül1324, s.4-5
Matbuata Karşı Hükümet	[İktibas] C.1, N.42, 12 Eylül1324, s.5-6
Başlıksız	[Haber] C.1, N.42, 12 Eylül1324, s.6
Başlıksız	[İktibas] C.1, N.42, 12 Eylül1324, s.6
Zabtiye Nezaretinin Nazar-ı Dikkatine	[Sosyal Hayat] C.1, N.42, 12 Eylül1324, s.6
İran	[Haber] C.1, N.42, 12 Eylül1324, s.6
Türkiye ve Bulgaristan	[Haber] C.1, N.42, 12 Eylül1324, s.7
Resmi	[Sosyal Hayat] C.1, N.42, 12 Eylül1324, s.8
Başlıksız	[Basın] C.1, N.42, 12 Eylül1324, s.8
Ajans Atmasyonal	[Haber] C.1, N.42, 12 Eylül1324, s.8
İki Kişi Arasında	[Muhavere] C.1, N.42, 12 Eylül1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.1
Muhavere (Mahalle Arasında)	[Muhavere] C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.2-3
Şirket Vapurlarının Büfeleri	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.6
Selamlık	[Haber] C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.7
Ekrem Bey	[Haber] C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.7
Plevne	[İlan] C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.7
Başlıksız	[İktibas] C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.7
Donanma-i Hümayun	[Haber] C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.7
Ajans Telgrafları	[Haber] C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.7-8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.1
Müsavat	[İktibas] C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.3
Sabah	[Haber] C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.5
Muhbir	[İlan]/[Tebrik] C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.5
Zayi-i Mehr	[İlan] C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.5

Ramaza-ı Gufran-ı Nişan	[Sosyal Hayat] C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.6
Ramazan Mektubu	[Mektup] C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.6-7
Başlıksız	[Haber] C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.7
Sisam	[Haber] C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.7
Ussât	[Haber] C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.7
Mon Liban	[Haber] C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.8
Ajans Telgrafları	[Haber] C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.8
İran	[Haber] C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.2
Müşteri ile Bakkal	[Muhavere] C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.2-3
Başlıksız	[Şiir] C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.6
Dilenci Çocuklar	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.7-8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.8
İran Ahvali	[Siyaset] C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.1
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.1
Ramazan Mektubu	[Ramazan] C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.1-4
Başlıksız	[İlan] C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.4
Bahriye İşleri	[Haber/Yorum] C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.4
Türkiye ve İran	[Haber] C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.6
Sandanski'nin Dehaleti	[Haber] C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.6
Bir Kurban-ı İstibdad	[Haber] C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.6
İran Vekayi	[Haber] C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.7
Başlıksız	[Haber] C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.7
Hasta ve Ölü Gazeteler Hakkında	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.7
Karikatür	[Karikatür] C.1,N.46, 16 Eylül 1324, s.8
Ajans Telgrafları	[Haber] C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.1
Siyaset	[Siyaset] C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.6-7

İrtihal	[Vefat] C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.7
Sandanski	[Haber] C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.8
Ajans Telgrafları	[Siyaset] C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1,N.47, 17 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.1
Hala Eskisi Gibi!	[Ulaşım] C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.3
Tramvay Kumpanyasında Faaliyet	[Ulaşım] C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.3-4
Yükselmek Böyle Olur	[Muhavere] C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.4
Necib Melhame Paşa	[Haber] C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.6
Başlıksız	[Haber] C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.7
Başlıksız	[Haber] C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.7
Başlıksız	[Siyaset] C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.7
Telgraflar	[Siyaset] C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.7-8
İran Ahvali	[Siyaset] C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.8
Efendi ile Hizmetçi	[Muhavere] C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.1
Başlıksız	[Muhavere] C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.4
Başlıksız	[Ulaşım] C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.5
Ajans Atmasyonal	[Ulaşım] C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.5
Gazeteci Kurnazlıkları	[Basın] C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.5-6
Karagözden	[Muhavere] C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.6
Yeni Gazetenin İlavesi	[Basın] C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.6
Başlıksız	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.6-7
Bir Nazire	[Sosyal Hayat] C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.7

Ebü'l-Hüdâ Gidiyor	[Haber/Yorum] C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.7
Bulgaristan'ın Cevabı	[Haber] C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.7-8
Müthiş Bir İtham	[Haber] C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.8
Başlıksız	[Sosyal Hayat] C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.8
Şamlı İzzet	[Haber] C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.3-4
Ebü'l-Hüdâ ve İtalya Falcıları	[Sosyal Hayat] C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.5
Başlıksız	[Basın] C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.6
Murad Bey'in Mesleği	[Sosyal Hayat] C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.6-7
Efkâr-ı Askeriye	[Basın] C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.7
Milli Aşiret Reisi İbrahim'in İtlafı	[Haber] C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.7-8
Makedonya Vukuatı	[Haber/Yorum] C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.8
Dı Nev Yorkay Telgrafları	[Siyaset] C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.51, 21 Eylül 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.1, N.51, 21 Eylül 1324, s.4-5
Zaman Bu Ya!	[Muhavere] C.1, N.51, 21 Eylül 1324, s.5
Medeniyet Karı Kocalığı	[Muhavere] C.1, N.51, 21 Eylül 1324, s.5
Başlıksız	[Siyaset] C.1, N.51, 21 Eylül 1324, s.7-8
Dı Nev Yorkay'ın Telgrafları	[Haber] C.1, N.51, 21 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.52, 22 Eylül 1324, s.1
Başlıksız	[Haber] C.1, N.52, 22 Eylül 1324, s.5-6
Elbise-i Askeriye	[Haber] C.1, N.52, 22 Eylül 1324, s.6
Geveze Gazetesi İdarehanesine	[Basın] C.1, N.52, 22 Eylül 1324, s.7-8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.53, 23 Eylül 1324, s.1
İki Kişi Arasında	[Muhavere] C.1, N.53, 23 Eylül 1324, s.3-4

Yangın Harabeleri, İnşaat	[Sosyal Hayat] C.1, N.53, 23 Eylül 1324, s.4-6
Ajans Telgrafları	[Haber] C.1, N.53, 23 Eylül 1324, s.8
Geveze Gazetesi İdarehanesine	[Bilmece] C.1, N.53, 23 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.1
Bir Muhavere-i Siyasiye	[Muhavere] C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.2-3
Merhum Hürriyet Gazetesinin Vasiyetnamesi	[Basın] C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.3-4
Ajans Atmasyonal	[Haber] C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.4
Türk ve Bulgar Ordularının Mukayesesi	[Siyaset] C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.4-5
İngiltere Sefirinin Beyanatı	[Haber] C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.5-6
Yunan Sefirinin Beyanatı	[Haber] C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.6
Meclis-i Vükela	[Haber] C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.6
İkdam'ın Sofya Muhabir-i Mahsusundan Aldığı Telgraflar,	[Haber] C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.6-7
Başlıksız	[Siyaset] C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.7-8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.55, 25 Eylül 1324, s.1
Bir Muhavere-i Siyasiye	[Muhavere] C.1, N.55, 25 Eylül 1324, s.2-4
Yeni Gazetenin Dünkü İlavesi	[Haber] C.1, N.55, 25 Eylül 1324, s.7
Sofya Muhabir-i Mahsusamızdan	[Haber] C.1, N.55, 25 Eylül 1324, s.7-8
Bütün Vatan Kardeşlerine En Mukaddes Vazifeye Davet	[Sosyal Hayat] C.1, N.55, 25 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.55, 25 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.1-3
Dükkâncı ile Çırak Arasında	[Muhavere] C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.4-5
İki Çocuk Arasında	[Muhavere] C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.5
Zarftan Geçinen Bir Zatla Refiki Arasında	[Muhavere] C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.5
İnanmayınız	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.6
İki Mübalağacı Arasında	[Muhavere] C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.6

Kimler Nerelerde İkamet Etmeli	[İktibas] C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.6-7
En Son Alınan Telgraflar	[Haber] C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.7
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.8
Ebü'l-Hüdâ Kaçacaktı	[Haber/Yorum] C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.8
Efkâr-ı Askeriye	[Reklam] C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.8
Basiret	[Reklam] C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.1
Geveze İdaresine	[Basın] C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.5-6
İki Kişi Arasında	[Muhavere] C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.6
Sir Edvar Grey'in Beyanatı	[Siyaset] C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.6-7
Ajans Telgrafları	[Haber] C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.7
Bulgaristan'ın İstiklali	[Haber] C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.7-8
Vatandaşlarımızın Nazar-ı Dikkatlerine	[Hafiyelik] C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.1
Hamiyetli Vatandaşlarımızdan Ricamız	[Boykot] C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.2
Lügat	[Lügat] C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.5
Avusturyalı Mağazalar	[Boykot] C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.6
Avusturya Malı ve Tramvay Kumpanyası	[Boykot] C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.6
Külhan Beyi Kulubünde	[Boykot] C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.6-7
Ajans Telgrafları	[Haber] C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.8
Protesto	[Haber] C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.8
Teessüf	[Haber/Yorum] C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.8
Hamiyetli Vatandaşlarımızdan Ricamız	[Boykot] C.1, N.59, 29 Eylül 1324, s.2
Lügat	[Lügat] C.1, N.59, 29 Eylül 1324, s.4-5
Nakliye Eşeklerinin Grevi	[Mizahî Haber] C.1, N.59, 29 Eylül 1324, s.5

Ebü'l-Hüdâ ve İtalya	[Haber/Yorum] C.1, N.59, 29 Eylül 1324, s.6
Muhavere-i İktisadiye	[Muhavere] C.1, N.59, 29 Eylül 1324, s.6-8
Ajans Atmasyonal	[Mizahî Haber] C.1, N.59, 29 Eylül 1324, s.8
Hırka-i Şerif Ziyareti	[Sosyal Hayat] C.1, N.59, 29 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.60, 30 Eylül 1324, s.1
Hamiyetli Vatandaşlarımızdan Ricamız	[Boykot] C.1, N.60, 30 Eylül 1324, s.2
Muhavere	[Muhavere] C.1, N.60, 30 Eylül 1324, s.4-6
Ajans Atmasyonal	[Mizahî Haber] C.1, N.60, 30 Eylül 1324, s.7
Başlıksız	[İktibas] C.1, N.60, 30 Eylül 1324, s.7-8
Türkiye – Bulgaristan İhtilafı	[Siyaset] C.1, N.60, 30 Eylül 1324, s.8
Ajans Telgrafları	[Haber] C.1, N.60, 30 Eylül 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.61, 1 Teşrinievvel 1324, s.1
Hamiyetli Vatandaşlarımızdan Ricamız	[Boykot] C.1, N.61, 1 Teşrinievvel 1324, s.2
İdare-i Padişah	[İktibas] C.1, N.61, 1 Teşrinievvel 1324, s.7
Avusturya Şekerini Yemeyelim Zira Acıdır	[İktibas] C.1, N.61, 1 Teşrinievvel 1324, s.7-8
Nev Yorkay'ın Telgrafları	[Haber] C.1, N.61, 1 Teşrinievvel 1324, s.8
Açık Muhabere	[Mektup] C.1, N.61, 1 Teşrinievvel 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.62, 2 Teşrinievvel 1324, s.1
Halkımızın Nazar-ı Dikkatine	[Boykot] C.1, N.62, 2 Teşrinievvel 1324, s.2
Hamiyetli Vatandaşlarımızdan Ricamız	[Boykot] C.1, N.62, 2 Teşrinievvel 1324, s.2
Basiret Refikimizin Mütenaimin İstibdad Ser Levhalı Fıkrasından	[İktibas] C.1, N.62, 2 Teşrinievvel 1324, s.5
Ramazan Mektubu	[Muhavere] C.1, N.62, 2 Teşrinievvel 1324, s.6-8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.1
Halkımızın Nazar-ı Dikkatine	[Boykot] C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.2
Kariin-i Kirama Maruzat	[Basın] C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.2-3

Nev Yorkay'ın Telgrafları	[Siyaset] C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.6
Başlıksız	[İktibas] C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.6-7
Ajans Atmasyonal	[Mizahî Haber] C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.7
Arz ve Beyan ve İhtar-ı Halisane	[Okur Mektupları] C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.7
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.8
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.1
Muallimle Şakirdan Arasında	[Muhavere] C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.1-2
Dahili	[Mizahî Haber] C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.2
Başlıksız	[Haber] C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.2-3
Başlıksız	[Ulaşım] C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Bilmece] C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.3
Dedikodu	[Haber/Yorum] C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Haber/Yorum] C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Haber/Yorum] C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.3
Gazeteler	[İktibas] C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.3
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.4
Başlıksız	[Haber/Yorum] C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.4
Başlıksız	[Basın] C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.4
Başlıksız	[İktibas] C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.4
Başlıksız	[İktibas] C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.2-3
Dahili	[Haber] C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Haber] C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3

Gazeteleri Ne Vakit Okumalı	[Basın] C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3
Osmanlı Düğünü	[Şiir] C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3
Dedikodu	[Haber] C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.4
Küçük Fıkralar	[Fıkra] C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.4
Muallimle Şakird	[Muhavere] C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.4
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.4
Feyz-i Hürriyet	[Reklam] C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.4
Açık Muhabere	[Haber] C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.4
Başlıksız	[İlan] C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.4
İhtar	[İlan] C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.1
Rüfeka Meclisinde	[Hikâye] C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.2
Nümayiş, Asayiş	[Muhavere] C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.2-3
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3
Küçük Fıkralar	[Fıkra] C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Fıkra] C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3
Dedikodu	[Muhavere] C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3

Başlıksız	[Fıkra] C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Fıkra] C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Fıkra] C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Fıkra] C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Fıkra] C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Fıkra] C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3-4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.4
Başlıksız	[Boykot] C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.4
Başlıksız	[Haber] C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.4
Gazeteler	[İktibas] C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.4
Başlıksız	[İktibas] C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.4
Başlıksız	[Basın] C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.4
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.2
Dahili	[Haber] C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.2
İki Kişi Arasında	[Muhavere] C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.3
Dedikodu	[Muhavere] C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.3
Kahvede	[Muhavere] C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.3-4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.4
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.4

Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.4
Gazeteler	[İktibas] C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.4
Başlıksız	[Haber/Yorum] C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.4
Hukuk-ı Umumiye	[İktibas] C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.4
İkdam	[İktibas] C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.4
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.1
Meclis-i Mebusanı Ziyaret	[Muhavere] C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.2
Küçük Hikâye (1) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.2-3
Dedikodu	[Muhavere] C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.3
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.3-4
Küçük Fıkralar	[Fıkra] C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.4
İki Mektepli Arasında	[Muhavere] C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.4
İki Vükela Mazulu Arasında	[Muhavere] C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.4
İhtar	[İlan] C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.4
Açık Muhabere	[Mektup] C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.4
Feyz-i Hürriyet	[Reklam] C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.4
Asar-ı Münteşire	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.4
Umum-ı Osmanlı Tiyatroların ve Ticariyelerin İlanat Acentesi	[Reklam] C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.6, 11 Zilkade 23 Teşrinisani 1324, s.1
Muhavere (İki Arkadaş Arasında)	[Muhavere] C.2, N.6, 11 Zilkade 23 Teşrinisani 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (2) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.6, 11 Zilkade 23 Teşrinisani 1324, s.2-3
Muhtacına Muavenet	[Haber] C.2, N.6, 11 Zilkade 23 Teşrinisani 1324, s.3
Bir İsticvab	[Muhavere] C.2, N.6, 11 Zilkade 23 Teşrinisani 1324, s.4

Küçük Fıkralar	[Fıkra] C.2, N.6, 11 Zilkade 23 Teşrinisani 1324, s.4
Bir Zat ile Polis Arasında	[Fıkra] C.2, N.6, 11 Zilkade 23 Teşrinisani 1324, s.4
Bosna Hersek Hakkında	[Muhavere] C.2, N.6, 11 Zilkade 23 Teşrinisani 1324, s.4
İki Kişi Arasında	[Muhavere] C.2, N.6, 11 Zilkade 23 Teşrinisani 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.2
Laklaka-i Siyasiye	[Boykot] C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (3) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.2-3
Meclisin Küşadı	[Siyaset] C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.3
İki Kişi Arasında	[Muhavere] C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.3-4
İran Şahı	[Muhavere] C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.4
Lügat	[Lügat] C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.4
Bir Bilmece	[Bilmece] C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.4
Gazeteler	[İktibas] C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.4
Geveze	[Siyaset] C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.4
Üçüncü Orduya Armağan “Asker”	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.4
Sivri Sinek	[Reklam] C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (4) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.2-3
Borçlu ile Alacaklı	[Hikâye] C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.3-4
Şirket Vapurları	[Ulaşım] C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.4
İki Kişi Arasında	[Muhavere] C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.4
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.4
Dokuz Yaşında Bir Kız	[Muhavere] C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.4

Tiyatro	[İlan] C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.4
Bilmecenin Halli	[Bilmece] C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.4
Üçüncü Orduya Armağan "Asker"	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.4
Volkan	[Reklam] C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.2
Postalarımızda Sür'at	[Muhavere] C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (5) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.2-3
Beşiktaş Tramvayları	[Ulaşım] C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.3
Boykotaj Zedeganına Büyük Müjde	[Boykot] C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.3
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.4
Başlıksız	[Siyaset] C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.4
İki Arkadaş Arasında	[Muhavere] C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.4
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.4
Bir Türkle Bir Nemseli Arasında	[Muhavere] C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.4
Karikatür	[Muhavere] C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.1
Laklaka-i Dahiliye	[Siyaset] C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (6) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.2
Latife "İki Arkadaş Arasında"	[Muhavere] C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.3
Meskukat Fiyatı	[Muhavere] C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.3
Usandık	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.3
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.3
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.3
İstanbul Sokakları ve Şehremaneti	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.3
Karagözden	[İktibas] C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.3-4

Lügat-ı Cedide	[Lügat] C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.4
Satılık Gazeteler	[Reklam] C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.4
Müjde	[Ulaşım] C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.4
İki Arkadaş Arasında	[Muhavere] C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.4
Tabancalar	[Muhavere] C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.4
Üçüncü Orduya Armağan "Asker"	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.2
Küçük Hikâye (7) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.2-3
İki Arkadaş Arasında	[Muhavere] C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.3
Gazeteler	[İktibas] C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.3
Başlıksız	[Haber] C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.3
Yeni Gazete	[İktibas] C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.4
İnanmayınız	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.4
Meclis-i Mebusan	[Haber] C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.4
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.4
Postahanede	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.4
Yine Eski Dolap	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.12, 4 Zilhicce 15 Kanunuevvel 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.12, 4 Zilhicce 15 Kanunuevvel 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (8) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.12, 4 Zilhicce 15 Kanunuevvel 1324, s.2-3
İki Arkadaş Arasında	[Muhavere] C.2, N.12, 4 Zilhicce 15 Kanunuevvel 1324, s.3
Geveze	[İlan] C.2, N.12, 4 Zilhicce 15 Kanunuevvel 1324, s.3
Son Telgraflar	[Haber] C.2, N.12, 4 Zilhicce 15 Kanunuevvel 1324, s.3-4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.12, 4 Zilhicce 15 Kanunuevvel 1324, s.4

Geveze	[Haber] C.2, N.12, 4 Zilhicce 15 Kanunuevvel 1324, s.4
Asar-ı Münteşire	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.12, 4 Zilhicce 15 Kanunuevvel 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.13, 7 Zilhicce 18 Kanunuevvel 1324, s.1
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.13, 7 Zilhicce 18 Kanunuevvel 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (9) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.13, 7 Zilhicce 18 Kanunuevvel 1324, s.2-3
Telefonun Faidesi	[Sosyal Hayat] C.2, N.13, 7 Zilhicce 18 Kanunuevvel 1324, s.3
Tiyatroculuk Sevdası	[Tiyatro] C.2, N.13, 7 Zilhicce 18 Kanunuevvel 1324, s.3-4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.13, 7 Zilhicce 18 Kanunuevvel 1324, s.4
Başlıksız	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.2, N.13, 7 Zilhicce 18 Kanunuevvel 1324, s.4
Üçüncü Orduya Armağan “Asker”	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.13, 7 Zilhicce 18 Kanunuevvel 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.1
Tebrik	[Tebrik] C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.2
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.2
İtalya'da	[Haber] C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (10) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.2-3
Eski Jurnaller	[Haber] C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.3
Başlıksız	[Mizahî Haber] C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.3-4
Bayram Münasebetiyle	[Muhavere] C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.4
Geveze ile Zevzek Arasında	[Muhavere] C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.4
İran Şahı	[Haber/Yorum] C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.4
Ajans Atmasyonal	[Haber/Yorum] C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.15, 14 Zilhicce 25 Kanunuevvel 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.15, 14 Zilhicce 25 Kanunuevvel 1324, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.15, 14 Zilhicce 25 Kanunuevvel 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (11) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.15, 14 Zilhicce 25 Kanunuevvel 1324, s.2-3

Derc Edemediğimiz Varakalar	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.2, N.15, 14 Zilhicce 25 Kanunuevvel 1324, s.3
Hal-i Hazır	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.2, N.15, 14 Zilhicce 25 Kanunuevvel 1324, s.3-4
Mehmed Ali Şaha	[Şiir] C.2, N.15, 14 Zilhicce 25 Kanunuevvel 1324, s.4
Son Havadisler	[Haber] C.2, N.15, 14 Zilhicce 25 Kanunuevvel 1324, s.4
Eşref Atsız Bey'in Müntehıb Kıtalarından	[Şiir] C.2, N.15, 14 Zilhicce 25 Kanunuevvel 1324, s.4
Ajans Atmasyonal	[Haber/Yorum] C.2, N.15, 14 Zilhicce 25 Kanunuevvel 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (12) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.2-3
Şuun-ı Garibe: İzmaridler	[İlginç Bilgiler] C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.3
Karagözden	[İktibas] C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.4
Başlıksız	[Haber] C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.4
Ajans Atmasyonal	[Haber] C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.4
Geveze	[Haber/Yorum] C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.4
Başlıksız	[Boykot] C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.2
Şarkı Söyleyenlere Mahsus Kamaralar	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (13) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.2-3
Nafi Şeyler: Tütünün Mikroplara Tesiri	[İlginç Bilgiler] C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.3
Lügat	[Lügat] C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.3
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.4
Ajans Atmasyonal	[Haber] C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.6
Geveze	[Haber] C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.7

Karikatür	[Karikatür] C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (14) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.2-3
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.4
Deccalci Eşref'in Müntehib Kıtalarından:	[Şiir] C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.4
Açık Muhabere: Mehmed Hakkı Bey'e	[Mektup] C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.4
Ajans Atmasyonal	[Haber] C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.4
Geveze	[Haber] C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.4
Şule-i Terakki Mektebi	[Tebrik] C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.4
Beyan-ı Keyfiyet	[Özür] C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.4
Asar-ı Münteşire: Fedakaran-ı Millet Cemiyeti	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.19, 28 Zilhicce 8 Kanunusani 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.19, 28 Zilhicce 8 Kanunusani 1324, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.19, 28 Zilhicce 8 Kanunusani 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (15) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.19, 28 Zilhicce 8 Kanunusani 1324, s.2-3
Kısm-ı Manzum: Şöyle Bir Şey	[Şiir] C.2, N.19, 28 Zilhicce 8 Kanunusani 1324, s.3
Tayin-i Meslek	[Sosyal Hayat] C.2, N.19, 28 Zilhicce 8 Kanunusani 1324, s.3-4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.19, 28 Zilhicce 8 Kanunusani 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (16) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.2-3
Münazara-i Aza-i Beşer	[Şiir] C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.3
Ah Bu Köprü Ah…	[Haber] C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.4

Nevzad	[Reklam] C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.4
Asar-ı Münteşire: Mebusan-ı Kiramın Tercüme-i Halleri	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.4
Hürriye-i Millet	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.4
Üçüncü Orduya Armağan	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.21, 5 Muharrem 15 Kanunusani 1324, s.1
Muhavere: Geveze ile Zevzek Arasında Dedikodular	[Muhavere] C.2, N.21, 5 Muharrem 15 Kanunusani 1324, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.21, 5 Muharrem 15 Kanunusani 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (17) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.21, 5 Muharrem 15 Kanunusani 1324, s.2-3
Şair-i Şehir Eşref Bey	[Edebiyat] C.2, N.21, 5 Muharrem 15 Kanunusani 1324, s.3-4
Yeni Yeni Kanunlar	[Fıkra] C.2, N.21, 5 Muharrem 15 Kanunusani 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.22, 10 Muharrem 19 Kanunusani s.1
Muhavere: Geveze ile Zevzek Arasında Dedikodular	[Muhavere] C.2, N.22, 10 Muharrem 19 Kanunusani 1324, s.1-2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.22, 10 Muharrem 19 Kanunusani 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (18) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.22, 10 Muharrem 19 Kanunusani 1324, s.2-3
Hazır Fırsat Varken	[Basın] C.2, N.22, 10 Muharrem 19 Kanunusani 1324, s.3
Gazete Kolay Ama... Muharrir?	[Haber] C.2, N.22, 10 Muharrem 19 Kanunusani 1324, s.3
Gazeteler	[Muhavere] C.2, N.22, 10 Muharrem 19 Kanunusani 1324, s.3-4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.22, 10 Muharrem 19 Kanunusani 1324, s.4
Ajans Atmasyonal	[Haber/Yorum] C.2, N.22, 10 Muharrem 19 Kanunusani 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.23, 13 Muharrem 22 Kanunusani 1324, s.1
İstifadeli Bir Muhavere: İki Kişi Arasında	[Muhavere] C.2, N.23, 13 Muharrem 22 Kanunusani 1324, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.23, 13 Muharrem 22 Kanunusani 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (19) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.23, 13 Muharrem 22 Kanunusani 1324, s.2-3
Küçük Fıkralar	[Fıkra] C.2, N.23, 13 Muharrem 22 Kanunusani 1324, s.3-4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.23, 13 Muharrem 22 Kanunusani 1324, s.4

Şirketler ve Fevaidi	[Reklam] C.2, N.23, 13 Muharrem 22 Kanunusani 1324, s.4
Tiyatro	[Tiyatro] C.2, N.23, 13 Muharrem 22 Kanunusani 1324, s.4
İhtar	[İlan] C.2, N.23, 13 Muharrem 22 Kanunusani 1324, s.4
Lügat-ı Naci	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.23, 13 Muharrem 22 Kanunusani 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.24, 16 Muharrem 27 Kanunusani 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.24, 16 Muharrem 27 Kanunusani 1324, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.24, 16 Muharrem 27 Kanunusani 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (20) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.24, 16 Muharrem 27 Kanunusani 1324, s.2-3
Eşref Bey ve Edeb Ya Hu	[Basın] C.2, N.24, 16 Muharrem 27 Kanunusani 1324, s.3
Parlementoda Düdük!	[Basın] C.2, N.24, 16 Muharrem 27 Kanunusani 1324, s.3-4
Edebiyatta Sadelik Nedir?	[Edebiyat] C.2, N.24, 16 Muharrem 27 Kanunusani 1324, s.4
İki Kişi Arasında	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.2, N.24, 16 Muharrem 27 Kanunusani 1324, s.4
Lügat-ı Naci	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.24, 16 Muharrem 27 Kanunusani 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.25, 19 Muharrem 30 Kanunusani 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.25, 19 Muharrem 30 Kanunusani 1324, s.1-2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.25, 19 Muharrem 30 Kanunusani 1324, s.2
Küçük Hikâye (21) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.25, 19 Muharrem 30 Kanunusani 1324, s.2-3
Çinlilerin Eğlence Kitabı	[İlginç Bilgiler] C.2, N.25, 19 Muharrem 30 Kanunusani 1324, s.3
Geçen Günkü Miting	[Basın] C.2, N.25, 19 Muharrem 30 Kanunusani 1324, s.3
Tavzih-i Hakikat	[Özür] C.2, N.25, 19 Muharrem 30 Kanunusani 1324, s.4
Bilmecenin Halli	[Bilmece] C.2, N.25, 19 Muharrem 30 Kanunusani 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.25, 19 Muharrem 30 Kanunusani 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.26, 23 Muharrem 2 Şubat 1324, s.1
Muhavere: İki Arnavud Arasında	[Muhavere] C.2, N.26, 23 Muharrem 2 Şubat 1324, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.26, 23 Muharrem 2 Şubat 1324, s.2-3

Küçük Hikâye (22) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.26, 23 Muharrem 2 Şubat 1324, s.2-3
Büyükada'da Müstebidler Meclisi: Bir İctima	[Hikâye] C.2, N.26, 23 Muharrem 2 Şubat 1324, s.3-4
İki Esnaf Arasında	[Muhavere] C.2, N.26, 23 Muharrem 2 Şubat 1324, s.4
Ajans Atmasyonal	[Haber] C.2, N.26, 23 Muharrem 2 Şubat 1324, s.4
Bilmeceyi Halledenlere	[Bilmece] C.2, N.26, 23 Muharrem 2 Şubat 1324, s.4
Lügat-ı Naci	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.26, 23 Muharrem 2 Şubat 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.27, 26 Muharrem 5 Şubat 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.27, 26 Muharrem 5 Şubat 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (23) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.27, 26 Muharrem 5 Şubat 1324, s.2-3
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.27, 26 Muharrem 5 Şubat 1324, s.3
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.27, 26 Muharrem 5 Şubat 1324, s.4
Bilmece	[Bilmece] C.2, N.27, 26 Muharrem 5 Şubat 1324, s.4
Lügat-ı Naci	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.27, 26 Muharrem 5 Şubat 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (24) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.2-3
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.4
Eğlenceli Fıkralar: Bir Vagonda Bir Kişi	[Hikâye] C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.4
Tiyatro	[Tiyatro] C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.4
Bilmece	[Bilmece] C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.4
Lügat-ı Naci	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.4
Başlıksız	[Bilmece] C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.2

Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (25) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.2-3
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.4
Güzel Sözler	[Güzel Sözler ve Özdeyişler] C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.4
Git Gel	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.4
Bilmece (Numara 29)	[Bilmece] C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.4
Geçen Nüshamızdaki Bilmecenin Halli	[Bilmece] C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.4
Lügat-ı Naci	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.4
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (26) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.2-3
Şuun-ı Garibe: Sanat-ı Teseüül	[Deneme] C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.3-4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.4
Lügat-ı Naci	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.4
Yeni Kitaplar: Gençlere Nussah ve Mukaddeme-i Verem	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.4
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.31, 11 Safer 19 Şubat 1324, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.31, 11 Safer 19 Şubat 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (27) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.31, 11 Safer 19 Şubat 1324, s.2-3
Kara Baltadan	[Şiir] C.2, N.31, 11 Safer 19 Şubat 1324, s.3
Güzel Sözler	[Güzel Sözler ve Özdeyişler] C.2, N.31, 11 Safer 19 Şubat 1324, s.3
Kediler	[Hikâye] C.2, N.31, 11 Safer 19 Şubat 1324, s.3-4
Doğru Halledenler	[Bilmece] C.2, N.31, 11 Safer 19 Şubat 1324, s.4
Aldattı mı Aldandı mı	[İlan] C.2, N.31, 11 Safer 19 Şubat 1324, s.4
Yeni Refikimiz	[Reklam] C.2, N.31, 11 Safer 19 Şubat 1324, s.4
Bilmecenin Halli	[Bilmece] C.2, N.31, 11 Safer 19 Şubat 1324, s.4

Muhavere	[Muhavere] C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.1
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.2
Kısm-ı Manzum	[Şiir] C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.2
Güzel Sözler	[Güzel Sözler ve Özdeyişler] C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (28) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.2-3
Düdüklü Konferans	[Haber/Yorum] C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.3
Müdafaanameler	[Haber/Yorum] C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.3
Telgraf	[Haber] C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.3
Fikrat-ı Latife: Ciddiyet	[Fıkra] C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.4
Curcuna	[Reklam] C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.4
Bilmece	[Bilmece] C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.4
Mükafat	[Bilmece] C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.4
29 Numaralı Bilmecenin Halli ve Beyan-ı İtizar	[Bilmece] C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.4
Lügat-ı Naci	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.2-3
Küçük Hikâye (29) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.2-3
Berk-i Feza'dan	[Şiir] C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.3
Davacılar	[Mahkemeler] C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.4
Tashih	[İlan] C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.4
Adet-i Kadime	[Haber] C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.4
Yeni Bilmece	[Bilmece] C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.4

Berk-i Feza	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.4
Satılık Köşk	[Reklam] C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.4
Tiyatro	[Tiyatro] C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.4
Lügat-ı Naci	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.4
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.2-3
Küçük Hikâye (30) Mahalle Şairi Sebze Vaveylası	[Hikâye] C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.2-3 [Şiir] C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.3-4
Tuhaf Anlayışlar	[Sosyal Hayat] C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.4
Güzel Sözler	[Güzel Sözler ve Özdeyişler] C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.4
Bilmece	[Bilmece] C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.4
İhtar	[İlan] C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.2-3
Küçük Hikâye (31) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.2-3
Bir Himmetsize	[Şiir] C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.3
Kulakları Çınlasın	[Haber/Yorum] C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.3-4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.4
Kumkuma	[Haber/Yorum] C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.4
Maaş Bağlanması	[Haber] C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.4
Bir İstatistik	[Kadınlar] C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.4
33 Numaralı Bilmecenin Halli	[Bilmece] C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.4
Mükafat Kazananlar	[Bilmece] C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.4
Yeni Bilmecemiz	[Bilmece] C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.4

Amatörün Sergüzeşti	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.4
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.36, 28 Safer 9 Mart 1325, s.2-3
Küçük Hikâye (32) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.36, 28 Safer 9 Mart 1325, s.2-3
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.36, 28 Safer 9 Mart 1325, s.3
Kısm-ı Manzum	[Şiir] C.2, N.36, 28 Safer 9 Mart 1325, s.3-4
Oh Ne Ala!	[Ulaşım] C.2, N.36, 28 Safer 9 Mart 1325, s.4
Meyancılar	[Haber/Yorum] C.2, N.36, 28 Safer 9 Mart 1325, s.4
Bilmece	[Bilmece] C.2, N.36, 28 Safer 9 Mart 1325, s.4
34 Numaralı Bilmecenin Halli	[Bilmece] C.2, N.36, 28 Safer 9 Mart 1325, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.2-3
Küçük Hikâye (33) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.2-3
Bir Bahis	[Hikâye] C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.4
Tuhaf Bir Ders-i Ahlak	[Hikâye] C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.4
Yeni Bilmece	[Bilmece] C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.4
35 Numaralı Bilmecenin Halli	[Bilmece] C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.4
Satılık Köşk	[Reklam] C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.4
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.2-3
Küçük Hikâye (34) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.2-3
Güzel Sözler	[Güzel Sözler ve Özdeyişler] C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.3-4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.4
Tashih	[İlan] C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.4

Yeni Bilmece	[Bilmece] C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.4
36 Numaralı Bilmecenin Halli	[Bilmece] C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.4
Satılık Köşk	[Reklam] C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.4
Lügat-ı Naci	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.1-2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.2-3
Küçük Hikâye (35) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.2-3
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.4
Bir Mahalle Mektebinde	[Muhavere] C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.4
Yeni Bilmece	[Bilmece] C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.4
37 Numaralı Bilmecenin Halli	[Bilmece] C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.4
Satılık Köşk	[Reklam] C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.4
Lügat-ı Naci	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.4
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.40, 14 Rebiülevvel 24 Mart 1325, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.40, 14 Rebiülevvel 24 Mart 1325, s.2-3
Küçük Hikâye (36) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.40, 14 Rebiülevvel 24 Mart 1325, s.2-3
Zeki Bir Çocuk: Tuhaf Fıkralar	[Fıkra] C.2, N.40, 14 Rebiülevvel 24 Mart 1325, s.3-4
Yeni Bilmece	[Bilmece] C.2, N.40, 14 Rebiülevvel 24 Mart 1325, s.4
İhtar-ı Mahsus	[İlan] C.2, N.40, 14 Rebiülevvel 24 Mart 1325, s.4
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.41, 17 Rebiülevvel 26 Mart 1325, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.41, 17 Rebiülevvel 26 Mart 1325, s.2-3
Küçük Hikâye (37) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.41, 17 Rebiülevvel 26 Mart 1325, s.2-3
Bilmece	[Bilmece] C.2, N.41, 17 Rebiülevvel 26 Mart 1325, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.42, 21 Rebiülevvel 30 Mart 1325, s.1

Muhavere	[Muhavere] C.2, N.42, 21 Rebiülevvel 30 Mart 1325, s.2-3
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.42, 21 Rebiülevvel 30 Mart 1325, s.2-3
Küçük Hikâye (38) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.42, 21 Rebiülevvel 30 Mart 1325, s.2-3
Mahalle Mektebinde Siyasi İmtihanı	[Muhavere] C.2, N.42, 21 Rebiülevvel 30 Mart 1325, s.3
İki Kız Arasında	[Muhavere] C.2, N.42, 21 Rebiülevvel 30 Mart 1325, s.4
Bilmece	[Bilmece] C.2, N.42, 21 Rebiülevvel 30 Mart 1325, s.4
Lügat-ı Naci	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.42, 21 Rebiülevvel 30 Mart 1325, s.4
Satılık Köşk	[Reklam] C.2, N.42, 21 Rebiülevvel 30 Mart 1325, s.4
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.43, 24 Rebiülevvel 2 Nisan 1325, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.43, 24 Rebiülevvel 2 Nisan 1325, s.2-4
Küçük Hikâye (39) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.43, 24 Rebiülevvel 2 Nisan 1325, s.2-4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.43, 24 Rebiülevvel 2 Nisan 1325, s.4
Telgraf	[Haber] C.2, N.43, 24 Rebiülevvel 2 Nisan 1325, s.4
Lügat-ı Naci	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.43, 24 Rebiülevvel 2 Nisan 1325, s.4
İhtar	[İlan] C.2, N.43, 24 Rebiülevvel 2 Nisan 1325, s.4
Satılık Köşk	[Reklam] C.2, N.43, 24 Rebiülevvel 2 Nisan 1325, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.1-2
Gizli Vakalar	[Hafiyelik] C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.2
Mühim Havadis	[Haber] C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.2
Dereden Tepeden	[Kadınlar] C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.2-3
Küçük Hikâye (40) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.2-3
Dedikodu	[Muhavere] C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.3
Eğlenceli Fıkralar: İyi Bir Tacir	[Fıkra] C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.3-4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.4

Hüsufun Tesiri	[Hikâye] C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.4
Açık Muhabere	[Mektup] C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.4
Lügat-ı Naci	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.4
Satılık Köşk	[Reklam] C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.2-3
Küçük Hikâye (41) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.2-3
Dedikodu	[Muhavere] C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.3
Mübahese-i Müfide: Çok Yaşamak	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.4
Ajans Atmasyonal	[Haber/Yorum] C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.4
40 Numaralı Bilmecenin Halli	[Bilmece] C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.4
Bedayi Tesir	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.4
Yeni Bilmece	[Bilmece] C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.4
Satılık Köşk	[Reklam] C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.46, 9 Rebiülahir 16 Nisan 1325, s.1
Ciddi: Abdülhamid'in Halli ve Cülüs-ı Hazret-i Padişahî	[Fıkra] C.2, N.46, 9 Rebiülahir 16 Nisan 1325, s.2
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.46, 9 Rebiülahir 16 Nisan 1325, s.2-3
Küçük Hikâye (42) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.46, 9 Rebiülahir 16 Nisan 1325, s.2-3
Mübahese-i Müfide: Ak Saçlar	[İlginç Bilgiler] C.2, N.46, 9 Rebiülahir 16 Nisan 1325, s.3
Tuhaf Fıkralar: Reklam	[Muhavere] C.2, N.46, 9 Rebiülahir 16 Nisan 1325, s.3-4
41 Numaralı Bilmecenin Halli	[Bilmece] C.2, N.46, 9 Rebiülahir 16 Nisan 1325, s.4
Yeni Bilmece	[Bilmece] C.2, N.46, 9 Rebiülahir 16 Nisan 1325, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.47, 13 Rebiülahir 20 Nisan 1325, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.47, 13 Rebiülahir 20 Nisan 1325, s.2

Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.47, 13 Rebiülahir 20 Nisan 1325, s.2-3
Küçük Hikâye (43) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.47, 13 Rebiülahir 20 Nisan 1325, s.2-3
Eğlenceli Fıkralar: Evhamlı Bir Padişah	[Fıkra] C.2, N.47, 13 Rebiülahir 20 Nisan 1325, s.3-4
Dedikodu	[Muhavere] C.2, N.47, 13 Rebiülahir 20 Nisan 1325, s.4
Ne Gördüm?	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.2, N.47, 13 Rebiülahir 20 Nisan 1325, s.4
Muhtelif Şeyler	[İlginç Bilgiler] C.2, N.47, 13 Rebiülahir 20 Nisan 1325, s.4
Bilmece	[Bilmece] C.2, N.47, 13 Rebiülahir 20 Nisan 1325, s.4
Lügat-ı Naci	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.47, 13 Rebiülahir 20 Nisan 1325, s.4
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.48, 16 Rebiülahir 23 Nisan 1325, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.48, 16 Rebiülahir 23 Nisan 1325, s.2-3
Küçük Hikâye (44) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.48, 16 Rebiülahir 23 Nisan 1325, s.2-3
Eğlenceli Fıkralar: Abdülhamid Canbaz Seyrederken	[Fıkra] C.2, N.48, 16 Rebiülahir 23 Nisan 1325, s.3
Tuhaf Bir Mübahese	[Fıkra] C.2, N.48, 16 Rebiülahir 23 Nisan 1325, s.3-4
Dedikodu	[Muhavere] C.2, N.48, 16 Rebiülahir 23 Nisan 1325, s.4
Komedi 1 Perde - Gazeteci	[Tiyatro] C.2, N.48, 16 Rebiülahir 23 Nisan 1325, s.4
Bilmece	[Bilmece] C.2, N.48, 16 Rebiülahir 23 Nisan 1325, s.4
45 Numaralı Bilmecenin Halli	[Bilmece] C.2, N.48, 16 Rebiülahir 23 Nisan 1325, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.1
İfade-i Hal	[İlan] C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.2
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.2-3
Küçük Hikâye (46) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.2-3
Dedikodu	[Muhavere] C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.3-4

İneklere Diş Fırçası	[İlginç Bilgiler] C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.4
Kol Düğmesi	[Hikâye] C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.4
Muhtelif Şeyler	[İlginç Bilgiler] C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.4
Bilmece	[Bilmece] C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.4
İhtar	[İlan] C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.4
Lügat-ı Naci	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.2-3
Küçük Hikâye (47) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.2-3
Dedikodu	[Muhavere] C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.3
Tuhaf Bir Temenni	[Hikâye] C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.3-4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.4
Güzel Bir Çare	[Muhavere] C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.4
Doğru Bir Aktör	[Fıkra] C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.4
İki Siyasi Adam	[Hikâye] C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.4
Sansür	[Sansür] C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.4
İhtar	[Kitap Tanıtımı] C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.4
Bilmece	[Bilmece] C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.52, 19 Cemaziyelevvel 25 Mayıs 1325, s.1
Muhavere	[Muhavere] C.2, N.52, 19 Cemaziyelevvel 25 Mayıs 1325, s.2
Dereden Tepeden	[Deneme] C.2, N.52, 19 Cemaziyelevvel 25 Mayıs 1325, s.2-3

Küçük Hikâye (48) Mahalle Şairi	[Hikâye] C.2, N.52, 19 Cemaziyelevvel 25 Mayıs 1325, s.3-4
Dedikodu	[Kadın-Erkek İlişkileri] C.2, N.52, 19 Cemaziyelevvel 25 Mayıs 1325, s.3
Bir Masal	[Hikâye] C.2, N.52, 19 Cemaziyelevvel 25 Mayıs 1325, s.3-4
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.52, 19 Cemaziyelevvel 25 Mayıs 1325, s.4
Muhtelif Şeyler	[İlginç Bilgiler] C.2, N.52, 19 Cemaziyelevvel 25 Mayıs 1325, s.4
Bilmece	[Bilmece] C.2, N.52, 19 Cemaziyelevvel 25 Mayıs 1325, s.4
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.10, 11 Ağustos 1324, s.1
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.1
Karikatür	[Karikatür] C.1, N.59, 29 Eylül 1324, s.1
Başlıksız	[Şiir] C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.3-4
Bir Şikâyetname	[Haber] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.6
Menâfi-i Umumiye Müteallik Bir Şikâyet Muhakkak Matbaamıza Gönderilmiş Olan Bir Varaka	[Haber/Yorum] C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.5
Varaka	[Haber] C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.5

İRAN KURDU

Başlıksız	[Şiir] C.1, N.51, 21 Eylül 1324, s.6-7

İSMAİL FAİK

Hatra Gelir miydi	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.5
Lügat	[Lügat] C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.3-4
Lügat	[Lügat] C.1, N.42, 12 Eylül1324, s.2-3
Lügat	[Lügat] C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.3-4
Hatıra Gelir miydi	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.4
Lügat	[Lügat] C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.4-5

İSMAİL ŞEYDA

Başlıksız	[Muhavere] C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.2

Nevha-i Yetimâne	[Sosyal Hayat] C.1, N.10, 11 Ağustos 1324, s.5

K

K. SIDKI

Başlıksız	[Okur Mektupları] C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.1-2

K.H

Varaka	[Sosyal Hayat] C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.7

KABİL

Tahir Paşa'ya	[Mahkemeler] C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.5-7
İstanbul'da Engizisyon Şubeleri	[Basın] C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.6-8

KAKAVAN

Servet-i Fünun - Beyaz Kedi	[Basın] C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.4

KARA BALTACI

Birisi İçin	[Şiir] C.2, N.43, 24 Rebiülevvel 2 Nisan 1325, s.4

Karilerinizden Biri

Geveze ile Ferdinand Arasında Muhavere	[Muhavere] C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.3
Enzar-ı Hamiyyete	[Okur Mektupları] C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.3

Karilerinizden Makriköylü: S

Karilerimizden	[Okur Mektupları] C.2, N.40, 14 Rebiülevvel 24 Mart 1325, s.4

Karilerinizden: Ali

Karilerimizden	[Okur Mektupları] C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.3

KÂŞİF (Şirket-i Hayriye Kaptanlarından)

Haliç Vapurlarında	[Muhavere] C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.5
İdare-i Mahsusa Vapurlarında	[Muhavere] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.4

KAVAL CEVVAL

Tahmis	[Şiir] C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.4-5

KENAN (Kaptan)

Beşiktaş İskelesinde	[Muhavere] C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.7
Şirket-i Hayriye Vapurlarında	[Ulaşım] C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.2-3
Tensikata Dair	[Sosyal Hayat] C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.4
İhtar	[İlan] C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.4

KİRKOR FAİK

Musavver Terakki	[Basın] C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.5

KÖSEZADE TODOROKİ

Arzu Edilecek Şeyler	[Sosyal Hayat] C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.5

KUL AĞASI KADRİ

Varaka	[İktibas] C.1, N.24, 25 Ağustos 1324, s.4

L

LAEDRİ

Kısm-ı Manzum	[Şiir] C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.3

M

M-T

Kasımpaşa	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.2, N.19, 28 Zilhicce 8 Kanunusani 1324, s.4

M. HAKKI

Müntehabat: Güzel Sözler	[Güzel Sözler ve Özdeyişler] C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.4
Güzel Sözler	[Güzel Sözler ve Özdeyişler] C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.3-4
Güzel Sözler	[Güzel Sözler ve Özdeyişler] C.2, N.36, 28 Safer 9 Mart 1325, s.4
Güzel Sözler	[Güzel Sözler ve Özdeyişler] C.2, N.41, 17 Rebiülevvel 26 Mart 1325, s.3

M. HAYREDDİN

Başlıksız	[Boykot] C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.4

M. NEDİM

Başlıksız	[Haber] C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.3-4

M. SERVET

Muhterem Karagöz Gazetesine: Şah-ı İran Lisanından	[Şiir] C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.3
Bir Hatıra-i Müessife	[Fıkra] C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.3
Mühim Bir Konferans	[Boykot] C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.4
11 Temmuz'dan Evvel	[Şiir] C.2, N.21, 5 Muharrem 15 Kanunusani 1324, s.3
Anadolu'da Ses Yahud Analık	[Hikâye] C.2, N.24, 16 Muharrem 27 Kanunusani 1324, s.3

Milli Bir Şarkı	[Şiir] C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.3
Bir Nazire	[Şiir] C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.3
Şirketten Şikayet	[Şiir] C.2, N.12, 4 Zilhicce 15 Kanunuevvel 1324, s.3

M. ŞEKİB

Ufak Fıkralar: Banknot	[Hikâye] C.2, N.52, 19 Cemaziyelevvel 25 Mayıs 1325, s.3

M. A (Ayın)

Matbuat İçin	[Basın] C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.4
Başlıksız	[Basın] C.1, N.24, 25 Ağustos 1324, s.3

M.N

Tarih	[Şiir] C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.3

MEHMED

Başlıksız	[İlan] C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.6

MEHMED ALİ (REFİK ULVİ)

Bursa'dan	[Haber] C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.6

MEHMED CELAL

Lügat	[Lügat] C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.3-4
Tepebaşında Konser	[Haber/Yorum] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.7-8
Hürriyet-i İstikbal	[Şiir] C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.4
Bir Sirkat-i Şairâne	[Şiir] C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.5
Dastan-ı İstikbal	[Hürriyet] C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.6-7

Geveze	[Haber/Yorum] C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.7
Şehir Mektubu	[Sosyal Hayat] C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.3-4
Tabanca Meselesi	[Muhavere] C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.4
Jandarma Dairesi Vükelasına (!)	[Hürriyet] C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.5
Başlıksız	[Şiir] C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.5
Karikatür	[Karikatür] C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.1
Başlıksız	[Muhavere] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.3-4
Ferid Vecdi'nin Bediasına Nazire	[Şiir] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.5
Kahraman Ordu	[Şiir] C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.5-6
Tanzir	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.4-5
Başlıksız	[Basın] C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.5-6
Yangınlar ve Terkos Suları	[Haber/Yorum] C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.6-7
Bir Eylül Sabahı	[Şiir] C.1, N.36, 6 Eylül 1324, s.3-4
Hüseyin Daim	[İstibdad] C.1, N.36, 6 Eylül 1324, s.4-6
Küçük Hikâyeler	[Hikâye] C.1, N.36, 6 Eylül 1324, s.6-8
Bir Hatıra-i Mazi	[Anı] C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.3
Başlıksız	[Siyaset] C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.4
Küçük Hikâyeler	[Hikâye] C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.4-6
Başlıksız	[Hürriyet] C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.6
Başlıksız	[Şiir] C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.5-6
Orhan'daki İktidar-ı 'Âli	[Şiir] C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.6
İhtar-ı Mahsus	[Basın] C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.6
Murad Beyefendiye	[Mektup] C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.4
Sarraflar, Odacılar, Kalem Jurnalleri	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.42, 12 Eylül1324, s.7-8
Karagöz ile Hacivatın Nizam-i Müşterekine Geveze Tarafından İnşad Olunan Naziredir	[Şiir] C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.5

Leyal-i Ramazan	[Şiir] C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.6
Leyali-i Ramazan	[Sosyal Hayat] C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.1-3
Rehber-i Saadet	[Basın] C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.5
Leyal-i Ramazan	[Şiir] C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.1-2
Muhavere	[Muhavere] C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.3
Meram Anlaşılmalıdır!	[Edebiyat] C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.4-6
Maarif Nazırı Ekrem Bey	[Şiir] C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.4
Leyal-i Ramazan	[Ramazan] C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.4-6
Muhavere	[Muhavere] C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.7-8
Leyal-i Ramazan	[Sosyal Hayat] C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.1-2
Vedia Uyuyor!...	[Şiir] C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.3-4
Başlıksız	[Edebiyat] C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.5
Tehdid-i Mükerrer	[Muhavere] C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.5
Mevsim Musahabelerinden	[Muhavere] C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.1-3
Beyan-ı İtizar	[Özür] C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.4
Başlıksız	[Şiir] C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.1

MEHMED HAKKI

Lügat	[Lügat] C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.4
Aşk Olsun	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.8
Bir Zaman Gelecek Ki	[Sosyal Hayat] C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.5-6
Lügat	[Lügat] C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.2-3
Lügat	[Lügat] C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.2
Lügat	[Lügat] C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.4
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.4

Tebrik-i Meclis-i Mebusân	[Şiir] C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.3
Lügat	[Lügat] C.2, N.12, 4 Zilhicce 15 Kanunuevvel 1324, s.3
Ticaret Entrikaları	[Haber] C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.3
Halil Fahreddin Bey'e	[Mektup] C.2, N.15, 14 Zilhicce 25 Kanunuevvel 1324, s.4
Üçüncü Ordu Marşı	[Şiir] C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.3
Başlıksız	[Muhavere] C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.3-4
Turabi-i Merhume	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.3
Tarih-i Tabi'iden -Kokozluk-	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.2, N.26, 23 Muharrem 2 Şubat 1324, s.4
Tarih-i Tabi'idn -Para-	[Fıkra] C.2, N.27, 26 Muharrem 5 Şubat 1324, s.4
Ahir Zaman Modası: Zevcleri Nasıl Terbiye Etmeli?	[Kadın-Erkek İlişkileri] C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.3
Ahir Zaman Modası: Zevcleri Nasıl Terbiye Etmeli?	[Kadın-Erkek İlişkileri] C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.3
Lügat	[Lügat] C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.5-6
Müsahabe-i Ramazan	[Ramazan] C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.2
Lügat	[Lügat] C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.4

MEHMED HULUSİ

Geveze Gazetesi İdarehanesine	[Okur Mektupları] C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.4-5

MEHMED MEMDUH

Geveze Gazetesi Müdüriyet-i Aliyesine	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.53, 23 Eylül 1324, s.7-8

MEHMED SITKI BEY

Kısm-ı Manzum	[Şiir] C.2, N.41, 17 Rebiülevvel 26 Mart 1325, s.3

MEHMED TEVFİK

Bir Kaza Kaymakamı	[Anı] C.2, N.41, 17 Rebiülevvel 26 Mart 1325, s.3-4

Köprü Ne Diyor	[Haber/Yorum] C.2, N.42, 21 Rebiülevvel 30 Mart 1325, s.3-4
Muhavere-i Siyasiye	[Muhavere] C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.2-5
Karışık Muhavere	[Muhavere] C.1, N.59, 29 Eylül 1324, s.1-4
Matbaa-i Âli	[Basın] C.1, N.60, 30 Eylül 1324, s.2-4
Rüya	[Şiir] C.1, N.60, 30 Eylül 1324, s.6
Muhavere	[Muhavere] C.1, N.61, 1 Teşrinievvel 1324, s.1-4
Muhavere	[Muhavere] C.1, N.62, 2 Teşrinievvel 1324, s.2-4
Muhavere	[Muhavere] C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.3-6

METİN

Başlıksız	[İlan] C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.8

MİDHAT CELAL

Şair Mübeccel Celal Beyefendinin Hakkındaki Hissiyat-ı Kalbiyem	[Şiir] C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.4

MİRAT-I ALEM

Kasabın Karagözcülüğü	[Sosyal Hayat] C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.3

MİRGUNLU MUHİDDİN

Varaka	[Haber] C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.6

MUSTAFA

Geçmişe Dair	[Haber/Yorum] C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.5
Başlıksız	[Basın] C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.6

MUSTAFA NURİ (Ser Çerhçi)

İkdama Ufak Bir Cevap	[Basın] C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.7-8
Geveze Gazetesi İdarehanesine	[Sosyal Hayat] C.1, N.53, 23 Eylül 1324, s.6

MÜMTAZ

Rüya Bu Ya	[Deneme] C.2, N.43, 24 Rebiülevvel 2 Nisan 1325, s.4

N

NAMÎ

Bahçe Meraklılarına	[Mizahî Haber] C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.6
Başlıksız	[Basın] C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.5
Başlıksız	[Sosyal Hayat] C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.8

NAZIM (Florinalı)

Nazire	[Şiir] C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.5
Manzume-i Culusiye	[Şiir] C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.8

NAZİF

Bursa Ahvaline Dair Telgraf	[Haber/Yorum] C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.6
Şirket-i Hayriye Vapurlarında	[Muhavere] C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.2

NEBÎL (Müdir-i Maarif)

Başlıksız	[Haber/Yorum] C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.4

NİZAMEDDİN YÜMNÎ

Bir Nazire	[Şiir] C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.3
Kime Söyleniyor!	[Şiir] C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.3

NUMAN

Geveze Gazetesi Heyet-i Taharriyesine	[Haber/Yorum] C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.4

Ö

ÖMER (Beyrut Vali Vekili)

Tebligat	[Haber] C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.4

ÖMER RAZÎ

İkdam'a Cevab	[İktibas] C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.4

ÖRÜMCEK

Necib Melhame	[Haber/Yorum] C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.4
İhbarat-ı Mühimme	[Haber/Yorum] C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.3
İhbarat-ı Mühimme	[Haber] C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.4

ÖRÜMCEK BEYEFENDİ

Tedkikat-ı Felsefiye	[Mizahî Haber] C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.3-4

R

R. FERİD ŞÂDİ

Başlıksız	[Şiir] C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.7

R. GAYRETULLAH

Kıtalardan	[Şiir] C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.3-4
Maaş-ı Umumi İtası Hakkında Şarkı	[Şiir] C.2, N.27, 26 Muharrem 5 Şubat 1324, s.3-4
Kara Baltadan	[Şiir] C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.3
Kara Baltadan	[Şiir] C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.3

RAMİ

Hala Taraftarlık	[Sosyal Hayat/Eleştiri] C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.5

REFİK ULVİ, MEHMED ALİ

Bursa'dan	[Haber] C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.6

RIFKI GAYRETULLAH

Necib Melhame	[Haber/Yorum] C.2, N.19, 28 Zilhicce 8 Kanunusani 1324, s.4

RİF'AT

Başlıksız	[İlan] C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.8

S

S. MÜVAHHİD

Karanlık Hasbihalimden Bir Yaprak	[Şiir] C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.3

S.M

Ne Olacak?..	[Hafiyelik] C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.4

S.V

Bir Nağme-i Hürriyet	[Şiir] C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.3
Anafi Şehir Nazif Serverinin	[Sosyal Hayat] C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.1-2

SAADET

Manisa'da Bir Caninin İdamı	[Haber] C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.7
Gazete Müsaderesi	[Haber] C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.6-7

SADIK VİCDANİ BEY

Kısm-ı Manzum	[Şiir] C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.3
Darb Münakaşası	[Anı] C.2, N.41, 17 Rebiülevvel 26 Mart 1325, s.4

SADİ

Kısm-ı Manzum	[Şiir] C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.3

SADİ MUVAHHİD

Amatör Çayhanesindeki Rivayet-i Mevsuka	[Mizahî Haber] C.2, N.22, 10 Muharrem 19 Kanunusani 1324, s.3

SALİH FERİDUN

Aynen Varaka	[Okur Mektupları] C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.5

SALİH MÜNİR

Başlıksız	[Siyaset] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.5

SALİH ZEKİ

Zabtiye Nazırı Paşa Hazretlerine	[Haber/Yorum] C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.4

SEDAD İHSAN (Doktor)

Geveze Gazetesi İdarehanesine	[Okur Mektupları] C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.4

SERBESTİ

Davetname	[İlan] C.2, N.41, 17 Rebiülevvel 26 Mart 1325, s.4

SERVET

Muhavere	[Muhavere] C.2, N.13, 7 Zilhicce 18 Kanunuevvel 1324, s.2

SOKRAT

Kısm-ı Manzum	[Şiir] C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.3

SURURİ

Başlıksız	[Şiir] C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.6

Ş

ŞEMSEDDİN

Aynen	[Şiir] C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.5

ŞERAFEDDİN

Başlıksız	[Okur Mektupları] C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.4-6

ŞİRKET-İ HAYRİYE KAPTANLARINDAN BİRİSİ

Köprüde	[Muhavere] C.1, N.24, 25 Ağustos 1324, s.3

T

T.A

Muallimin Kulubü	[Sosyal Hayat] C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.6

T.R

Fabrikalarımız	[Haber/Yorum] C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.8

TAHİR

Tahir Paşa	[Haber/Yorum] C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.5-7

TEVFİK

Geveze Gazetesi Heyet-i Tahririyesine	[Basın] C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.3
Muhavere	[Muhavere] C.1, N.53, 23 Eylül 1324, s.2-3

TODURAKİ

Arzu Edilecek Şeyler	[Sosyal Hayat] C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.3-4

TONTON (İdare-i Mahsusa Müdürü)

Kahkahat-ı Hürriyetten	[Haber] C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.2

TUNALI HİLMİ

Kahire'den	[Eğitim] C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.4-5

Ü

ÜÇ GAZETE

Başlıksız	[Haber] C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.5
Hafiyeler	[Hafiyelik] C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.5
Başlıksız	[Siyaset] C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.5

V

VİCDANİ (HAFIZ HAKKI PAŞA)

Mazul İki Mal Memurunun Muhaveresi	[Muhavere] C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.2-3

Y

YÜMNÎ HİLMİ (ALİ FİKRİ)

İhtar	[İlan] C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.3

3.2. Konularına Göre Fihrist

ŞİİR

A (Ayın). FERİDUN

Aşıkım C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.4

Şair, hissettiği yoğun aşk duygusundan bahseder.

A.K.

Anadolu’da C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.4

Anadolu'nun halinden bahsedilip vaziyete eleştiride bulunulur.

ABDULLAH CEVDET BEY

Kısm-ı Manzum C.2, N.40, 14 Rebiülevvel 24 Mart 1325, s.3

Abdullah Cevdet Bey'e ait birkaç kıta verilir.

ALİ FERİDUN

O Şair İçin C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.4

Bu şiiri yazan Ali Feridun, bahsettiği kişi hakkında kendi hayatı ve aile hayatı mahvolmuş, mağrur, hakikaten samimi yazan biri olarak tanımlar fakat son dörtlükte "o en büyük dekadan" diye bahseder.

FERİD VECDİ

Başlıksız C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.5

Sahib-i imtiyaz Kirkor Bey'e yazılan bu şiirde şairlerin alimi, göğsünde nişanlarıyla sanki asker gibi olduğu ve yüzünün nurla parladığı ifade edilir.

FERİDE

Yavrum C.2, N.52, 19 Cemaziyelevvel 25 Mayıs 1325, s.4

Bir annenin çocuğuna karşı olan hislerinin ifadesidir.

FLORİNALI NAZIM

Manzume-i Culusiye C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.8

Padişahın verdiği cülusten ötürü duyulan sevinçle ilgili yazılan manzumelerdir.

Nazire C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.5

Bu şiirde istibdadın ebediyen yok olduğu, dünyanın aydınlandığı her yerin neşeyle güzellikle dolduğu gibi duygular ifade edilir.

GAYRETULLAH

Volkancı ve Hiddeti İçin C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.3

Volkancının sinirinden, sıcaktan ateşin kuvvetinden ve sonunda volkancının kendisinin kapana tutulduğundan bahsedilir.

HAYRİ (Harputlu)

Başlıksız C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.2

Harputlu Hayri namında bir şair, serveti olsa hamamlara tellaklara vakf edeceğini belirten bir dize söylemiştir. Şiirin geri kalanını söylemenin Geveze'nin edebine uymayacağı ifade edilmiştir. Ayrıca Geveze bu duruma yorum olarak; Mehmed Celal Bey'in bu kadar kapalı söylemeyeceğini ifade edip kendi münasebetsizliğini yüzüne çarpacaklarını söyler.

İMZASIZ

Bu da Tahsin Paşa Lisanından C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.4

Şair, geleceğe güvenip cahillik ettiğinden ve sonradan pişman olduğundan bahseder.

Ne Dersiniz? C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.5

Züğürtlere karzen para verenlere! Sonra alacağım diye ümid edenlere! Kuş dilinde göz süzenlere! diye devam eden nükteli bir şiirdir. Sonunda da, "Ben: Ah akıllar versin derim sen ne dersin Geveze?" diye sorulur.

Dastan-ı İstikbal C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.6

Hürriyetten ve eskiden hürriyetin olmadığı vakitlerdeki sıkıntıdan bahsedilir. Geveze de buna yorum olarak; hürriyet kelimesinin ne kadar düzgün olduğunu, dillerin buna alışmamış, 32 senedir hapis olup, şimdi çıktığını ifade eder.

5 C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.6

Memurlarından birinin şair olduğunu duyan birisi o şair hakkında nükteli bir takdirname yazmıştır.

Başlıksız C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.6

Bir kıtadan bahsedilip Muallim Naci merhum eğer sağ olsaydı "kıtaya aferin deme cömertliğinde bulunurdu" denilir.

İstitrad C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.7

Muallim Naci'yi yad edip şiirlerinden bir parça verilir.

İhya-yı Emvat C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.7-8

Hürriyetle ilgili bir şiirdir. Ölülere mezardan kalkmalarını, rüzgârdan ibret almalarını, hürriyetin çiçeklerinden etkilenmelerini söyler.

Recep Paşa'nın Cenazesinde C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.1

Recep Paşa'nın cenazesinde duyulan üzüntüyle ilgili yazılmış şiirlerdir.

Nazire C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.5

Şiirde hürriyet sayesinde talihi ve yıldızının parladığını söyleyen şair, istibdadın ne kadar kötü olduğundan bahsedilir.

Elveda Ey Mazi-i Dehşet-nüma C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.7-8

Memleketin istibdad devrine veda ettiği ve askerlerin kahramanlığı ve yüksek seviyedeki hamiyetleri ile milletin refaha erdiği, hürriyetin geldiği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.6

Şair Muhiddin Beyefedi'nin gazelinde hürriyetin gelmesinden duyulan sevinç ifade edilir.

Osmanlı Düğünü C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3

Meclisin açılmasından duyulan sevinç düğün, bayram günlerine benzetilerek ifade edilir.

Mehmed Ali Şaha C.2, N.15, 14 Zilhicce 25 Kanunuevvel 1324, s.4

Şiir İran şahına ithafen yazılmıştır. Siyasi ve sosyal olarak İran'ın durumu eleştirilir, halkın azab içinde bulunduğundan bahsedilir.

Eşref Atsız Bey'in Müntehıb Kıtalarından C.2, N.15, 14 Zilhicce 25 Kanunuevvel 1324, s.4

Bir insanın alçak olmasından ve rütbesi yükseldikçe namus mertebesinin azaldığından bahsedilir.

Deccalci Eşref'in Müntehib Kıtalarından C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.4
Bahsedilen kişinin vefat gününde de hayatında da heykel gibi olduğu ifade edilir.

Kısm-ı Manzum: Şöyle Bir Şey C.2, N.19, 28 Zilhicce 8 Kanunusani 1324, s.3
Cahilliğin sebep olduğu şeylerden, iyi insanların mutlu olmadığından, irfan ve idrak sahiplerinin aşağılamaya maruz kaldığından bahsedilip bu durum eleştirilir.

Münazara-i Aza-i Beşer C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.3
İnsan vücudunun bölümleri olan ayaklar eller, dişler gibi parçalar teker teker kendilerinin üstünlüğünü överler.

Kara Baltadan C.2, N.31, 11 Safer 19 Şubat 1324, s.3
İstibdad döneminin zulümlerine feryad edilir, millet bu durumdan kurtulsun diye vatan uğruna çekilen sıkıntılar dile getirilir. Bir diğer küçük şiirde ise maaş bekleyenlerin durumuna değinilir, maaşı almadan ölürseniz mezarınızınbaşına "maaştan öldü" yazardım denilir.

Kısm-ı Manzum C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.2
Tunuslu bir beyin babasından kalan bir miktar parayı Paris'te içki alemlerinde kısa sürede bitirmesi üzerinde o tarihlerde Paris'te bulunan bir Türk şairi kendisi hakkında bir kıta yazdığından bahsedilir. Bir diğer kıta da rahmetli Nüzhet Bey maliye kalemindeyken meydana gelen arbedenin büyüyüp sadrazama kadar taşınması ve Nüzhet Bey'in haklı bulunmasına ilişkin yazılmıştır.

Berk-i Feza'dan C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.3
Şehit muhterem Mithat Paşa'ya hitaben onun her yönden ne kadar aziz ve muhterem olduğundan bahsedilir.

Başlıksız C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.4
Kemal Paşazade Seyid Bey'in süt ninesi hakkında pek süslü bir ev ahalisine mensup olmadığından bahsedilir. Hazreti Eşref'in boykotaj hakkında söylediği şiirde ise; kendilerinin çıplak olduğunu, Hazreti Meryem gibi çıplak doğduğunu söyleyip

okuyucuya hitaben de “bende gömlek yok diye bar bar bağırma ey kari, doğduğum günden beri don giymedim dünyada ben” der.

Bir Himmetsize C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.3

Himmetsiz birine hitap edilen şiirde felekten şikayet edilir.

Kısm-ı Manzum C.2, N.36, 28 Safer 9 Mart 1325, s.3-4

Milletin hainlerden kurtulmasından bahsedilir.

3 C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.6

Bir kişinin sakalının boyanmış olduğundan bahsedilir.

4 C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.6

Arap İzzet’i esir pazarında alışveriş ederken iyi müşterilerden biri kendisini esirci zannederek “Aman canım Arap İzzet bana bir cariye gönder” demiştir.

İRAN KURDU

Başlıksız C.1, N.51, 21 Eylül 1324, s.6-7

İranlı bir şairin sosyal ve siyasi durumla ilgili hislerini ifade ettiği bir manzumedir.

KARA BALTACI

Birisi İçin C.2, N.43, 24 Rebiülevvel 2 Nisan 1325, s.4

Bir afet-i meşhura yazılan şiirde, bahsedilen kadının güzelliği ve zarafetinden dem vurulur.

KAVAL CEVVAL

Tahmis C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.4-5

Bu başlık altında çeşitli konularla ilgili on üç tane tahmis vardır. Tüm şiirler “keşke” kelimesi ile biter. Şiirlerden bir örnek; “Bir zaman rahm etmedin masuma fakire öksüze Zalime aşkdan bütün gün istedin girmek göze Pek becadır her ağızdan yağsa tükürü gelir yüze Ademiyetten teberra eylemek azdır bize Fundalıklar da biten mantar olaydık keşke” İlk iki şiirden sonra bir gazelin serd-i redm-i ihrar imzasıyla Boşboğaz’ın dört numaralı nüshasında yayınlandığı ifade edilir. Bu yazıya ithafen Geveze tarafından, edebiyatımızın en güzel eserlerinden sayılan güzel bir şiirle sütunların süslendiği ve Kaval Cevval’in eserlerinin her zaman beklendiği ifade edilir.

LAEDRİ

Kısm-Manzum C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.3
Zamansız yapılan isteklerin anlamsızlığından bahsedilir.

MEHMED SITKI BEY

Kısm-ı Manzum C.2, N.41, 17 Rebiülevvel 26 Mart 1325, s.3
İctima-i külab başlıklı şiirde, İstanbul'un köpeklerinin toplanıp şehir icraatlarını protesto ettiklerinden, Fatih'ten beri bu tahir beldede olduklarından ve hangi kanun ve nizamın kendilerini imhaya çalıştığından bahsedilir.

M. SERVET

Şirketten Şikayet C.2, N.12, 4 Zilhicce 15 Kanunuevvel 1324, s.3
Şirketin zalimliğinden şikayet edilip "yeter" diye feryad edilir.

Muhterem Karagöz Gazetesine: Şah-ı İran Lisanından C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.3
İran şahının ağzından yazılan bu Şiirde şahın yaptığı zulümlerden bahsedilip askerleri keyfi için kırıp bitirdiğini, mahşerde nasıl cevap vereceğini bilemediği, fakat yine de milletinin kendisi affetmesini istediğinden bahsedilir.

11 Temmuz'dan Evvel C.2, N.21, 5 Muharrem 15 Kanunusani 1324, s.3
Meşrutiyet öncesinin ne kadar kötü, karanlık, sürgünlerle dolu olduğundan bahsedilir.

Milli Bir Şarkı C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.3
Sadaretin elden gittiği, artık yas tutulsa yeri olduğu, gönülden hülyasının çıkmadığından bahsedilir.

Bir Nazire C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.3
Bade içerek ömrü heder eyleyip vaktini boşa harcamaktan bahsedilip içkiyle her ne kadar neşe bulunsa da işin sonunu düşünüp böyle şeylerden kurtulmak gerektiği ifade edilir.

M.N

Tarih C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.3

Abdülhamid'in yıllarca milleti yırtık mendile benzettiği ve sonunda şanlı ordu sayesinde ondan kurtulunduğu ifade edilir.

MEHMED CELAL

Hürriyet-i İstikbal C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.4

Hürriyetin karanlıklar içinde aydınlığa benzetildiği bir şiirdir. Buna cevaben imzasız bir şekilde "hürriyet" gibi kutsal bir kelimenin uygun bir şekilde tabir edilmediği ifade edilir.

Bir Sirkat-i Şairâne C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.5

Mehmed Celal, Salih Zeki'ye ithafen bir şiir yazıp onu kendisine yadigâr etmiştir.

Başlıksız C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.1

Hürriyetle ilgili bir karikatürün altında şu dörtlük yer alır; "İstibdad – hürriyet: Ey esiran-ı cihan-ı şadan olun, Yok iken ümidimiz imdaddan, İşte hürriyet tulu etti bugün, Kalmadı bir zerre istibdaddan"

Başlıksız C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.5

Şair nevbahardan, gülistan bahseden bir şiirle duygularını ifade eder, Geveze de buna ithafen "işte şimdi Celal şair de eyliyor ihtiramını takdim" der.

Ferid Vecdi'nin Bediasına Nazire C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.5

Şiirde hürriyetten duyulan sevinç anlatılır, kim sabrederse onun kazanacağı belirtilir.

Kahraman Ordu C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.5-6

"Yaşa ey kahraman ordu" redifli bu şiirde ordudan övgü dolu sözler ile bahsedilir.

Bir Eylül Sabahı C.1, N.36, 6 Eylül 1324, s.3-4

Sonbaharın gelişini anlatan bu manzumede etraf hüzünlü, gökyüzünün gözü yaşlı bir şekilde tasvir edilir.

Başlıksız C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.5-6

Mazi, hâl ve istikbâlden bahseden bu manzumede geçmiş zulümlerle dolu, lanetli; hâl güneşin doğduğu yer gibi aydınlık ve gelecek müjdeli bir şekilde tasvir edilir.

Karagöz ile Hacivatın Nizam-i Müşterekine Geveze Tarafından İnşad Olunan Naziredir C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.5

Eski şairler, Kalem mecmuası, matbuat âlemi, Rami Paşa gibi kişi ve kurumlar "dönmüştür" redifi ile eleştirilir.

Leyal-i Ramazan C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.6

Ramazanın gelişinden duyulan sevinç ifade edilir.

Leyal-i Ramazan C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.1-2

Ramazanın gelişinden duyulan mutluluk, ramazanın kutsiyeti ve ezan okunduğunda hissedilenler ifade edilir.

Maarif Nazırı Ekrem Bey C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.4

Manzumede hürriyetin gelişinden duyulan mutluluk ile Recaizade Ekrem'in maarif nazırı olmasından övgüyle bahsedilir.

Vedia Uyuyor!... C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.3

Ahmed Cemal'e ithaf edilen bu şiirde sonbaharın hüzünlü bir sabahının tasviri yapılır.

Orhan'daki İktidar-ı 'Âli C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.6

Osman Bey'in oğlu Orhan Gazi'den bahseden bu manzumede kendisinin ne kadar büyük bir asker olduğundan övgüyle bahsedilir.

Sebze Vaveylası C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.3-4

Paşalardan biri hakkında; paşanın bağrının şiştiği, buna sinir zaafı denildiği ve paşanın çimenlikte bayılıp gittiğinden bahsedilir. Bir diğer şiirde al yanak şeyhin vefatı hakkında, şeyhin gül gibi cennete gittiği ifade edilir. Sebzelerle ilgili şiirde de lakror da olsa yemişten usanıldığı, fasulye, bakla, kabak istendiğinden bahsedilir.

MEHMED HAKKI

Tebrik-i Meclis-i Mebusân C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.3

Meclisin açılmasından ve hürriyetten duyulan sevinç ve coşkudan duyguları ifade edilir.

MEHMED TEVFİK

Rüya C.1, N.60, 30 Eylül 1324, s.6

Rüyasında kendini kral gibi gören birisi nükteli şekilde eleştirilir.

MİDHAT CELAL

Şair Mübeccel Celal Bey Efendinin Hakkındaki Hissiyat-ı Kalbiyem

C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.4

Yazar, bahsettiği şair hakkında övgü dolu sözlerle bahseder.

NİZAMEDDİN YÜMNÎ

Kime Söyleniyor! C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.3

Geçmişteki istibdad döneminin zulmünden bahsedilip hürriyet için cellad lazımsa geçmişe bakılması gerektiği ifade edilir.

Bir Nazire C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.3

Sevgiliye kalsa aşkın ateşinin her şeyi yakacağı, şeytanın rehberliğine kalınsa ilerleme olmayacağından bahsedilip Gayretullah'ın sonunda uyandığı ifade edilir.

R. FERİD ŞÂDİ

Başlıksız C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.7

Devr-i istibdadda Figânî, devr-i sa'âdette Şâdi mahlaslı şair mader-zâd R.Ferid Şâdi tarafından yazılan bir şiirdir. Hürriyet için birçok çile çekildiğinden bahsedilir ve artık hürriyet olduğu için duyulan sevinç ifade edilir.

R. GAYRETULLAH

Kıtalardan C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.3-4

Şiirin yazarı, nerede hain görse halka ilan ettiğinden bahseder ve Eşref'in şakirdi olduğu ifade eder.

Maaş-ı Umumi İtası Hakkında Şarkı C.2, N.27, 26 Muharrem 5 Şubat 1324, s.3-4

Ada'da eski istibdadçılar tarafından söylenecek marştan bahsedilir. Bu marşta istibdad dönemi yapılanlar eleştirilir, millete yapılanlar zulümlerden bahsedilir.

Kara Baltadan C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.3

Maaşların dört gözle beklendiği ve ödenmediğinden bahsedilip "rabbim ıslah eylesin Türkiye'de maliyeyi" denilerek bu durum ve buna ilaveten matbuat nizamnamesi de kükremiş aslanı zincirlemeye benzetilerek eleştirilir.

Kara Baltadan C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.3

Tembel sadaret makamı hakkında lehinde aleyhinde her gün yazılar yazıldığından bahsedilir. Ardından İran şahı hakkında onu görenlerin Nemrut'a rahmet yağdırdığı ifade edilerek şahın zulmü eleştirilir.

S. MÜVAHHİD

Karanlık Hasbihalimden Bir Yaprak C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.3

Ölen bir kişinin arkasından yazılan bu şiirde duyulan üzüntü dile getirilir.

S.V

Bir Nağme-i Hürriyet C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.3

Şair hürriyeti mutlulukla karşıladığını ifade eder.

SADIK VİCDANİ BEY

Kısm-ı Manzum C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.3

Sadık Vicdani Bey'in şathiyesinden bir bölüm verilir; "Bir Rütbe ve Nişan Budalasına" başlıklı şiirde rütbe ve nişan için ar hicab duymadan herkese her şeyi yapan bir kişiden bahsedilip bu durum eleştirilir. Bir diğer şiirde de Sadık Vicdani'nin Berk-i Feza'sından "Yalancıya İltifat" başlıklı şiiri ile sürekli yalan söyleyen birinden bahsedilir.

SADİ

Kısm-ı Manzum C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.3

Uzun boylu birisi için övgü dolu sözlerle dolu bir şiir ve ödenmeyen şubat ayı maaşı için bir şarkı yazılmıştır.

SOKRAT

Kısm-ı Manzum C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.3

Kavanozzade Mahmud Bey diye birinin vefatı üzerine Nüzhet Efendi'nin ve bir başka kişinin merhum için söylediği kıtalara yer verilir. Mahmud Bey'in bir dakikalık yolu

bile aheste aheste gittiğinden, reçel yerken ecelden gittiğinden bahsedilir. Ramazandan önce yine şair Nüzhet Efendi'nin söylediği bir kıtaya yer verilir. Son kıtada da bir hakimin kıyamette gelip hatalarını soracağından bahsedilir.

SURURİ

Başlıksız C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.6

Şiirde bahsedilen kişinin kimi görse durduğu, rezil olduğu ve şimdi de kuyruğu olduğundan bahsedilip kuyruğunun silah olup olmadığı sorulur.

ŞEMSEDDİN

Aynen C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.5

Hürriyetin gelişinden duyulan mutluluk ifade edilir.

HİKÂYE

BİŞDİ

Dönme Dolap C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.2-3

Aşçı başı ile hizmetçi kız arasında geçen bu kısa hikâyede aşçı sabırsızlıkla hizmetçinin temiz tabakları vermesini beklerken hizmetçi oyalanarak aşçıyı kızdırır, en sonunda aşçı tabakları almış giderken dolaba çarpınca yüzüne yemekler sıçrar.

M. SERVET

Anadolu'da Ses Yahud Analık C.2, N.24, 16 Muharrem 27 Kanunusani 1324, s.3

Köyde yaşayan Ayşe kadın, kocası ve oğlu Hasan'ın hikâyesi anlatılır. Kocası ölen, oğlu asker olan Ayşe kadın yaşlılığında yalnız kalmıştır. Savaş zamanı Hasan sakat olup köye dönünce annesi onu öyle görünce aklı başından gidip sokaklarda yalın ayak başı açık dolaşmıştır. Yazar, "kınamayın ey yolcular üstünde var fenalık! bilirsiniz ne kaygıdır ne duygudur analık" diyerek hikâyeyi bitirir.

M. ŞEKİB

Ufak Fıkralar: Banknot C.2, N.52, 19 Cemaziyelevvel 25 Mayıs 1325, s.3

İki adam araba ile giderlerken karşılarına haydut çıkar ve biri diğerine yavaşça der ki "aman birader sakın ağzından çizme lafını kaçırma, çünkü çizmemde 150 liralık banknot var." Haydutlar zaman kaybetmek istemedikleri için yolcuları tehdit edip

paralarını çıkarıp vermelerini söyleyince diğer yolcu kendisinde para olmadığını ama arkadaşının çizmesinde 150 liralık banknot olduğunu söyleyince haydutlar o parayı alıp giderler. Haydutlara paranın yerini söyleyen adam kendi çizmesinde 15.000 liralık banknot olduğunu söyleyip diğer adama parasının iki misli olan 300 liralık banknotu çıkarıp verir.

MEHMED CELAL

Küçük Hikâyeler C.1, N.36, 6 Eylül 1324, s.6-8

Anlatılan olayın istibdad polislerine ait olduğu, şimdiki memurların hayırlı olduğu belirtilir. Yazar ile arkadaşı Galata'ya gitmeye karar verirler fakat arkadaşı geçen günlerde gidip içki içtiği için peşine bir polis takıldığını, ondan zor kurtulduğunu anlatınca başka bir yere gitmeye karar verirler. Yiyeceklerini söyleyip ikisi de şair olduğu için rindâne bir şiir okumaya karar verirler. "Mabadı var" diyerek yazı bitirilir.

Küçük Hikâyeler C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.4-6

Yazar ile arkadaşı şiirler söylerken içeri bir polis girer, içer içer gider. Ardından yazar ve arkadaşı oradan çıkarlar, yanlarına gelen bir adam isimlerini sorunca "Ali, Veli" diye cevap verirler fakat bu adam polis olduğu için onları karakola götürür. Karakolda haklarında yazılan jurnali çok kötü kokular içinde beklerken içeri Corci Efendi girer ve Mehmet Celal ile selamlaşır, onları karakoldan çıkarır ve polislerin yaptığının "eşeklik" olduğunu söyler. Sonunda yazar ve arkadaşı Kâmi Bey geceyi Kâmi Bey'in evinde geçirmek üzere giderler.

İMZASIZ

Bu da Bir Rüya C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.7-8

Dante Aligyeri'nin ruhuna herkes müthiş ve acayip rüyalar gördükleri bu sırada anlatıcı da bir rüya gördüğünü belirterek rüyasını anlatır. Güya bulunduğu yer karanlık, meçhul, soğuk, viran bir cehennem zulümle gaddarlıkla kuşatılmış bir yermiş ve burada gördüğü tuhaf olayları rüya şeklinde anlatır.

Letaif-i Şairânede C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.6

Hikâyede Cevriye Hanım kocası Vefai Efendi'ye kendisini boşamasını, hem artık hürriyetin olduğunu söyler. Vefai Efendi de hürriyetin haklı ile haksızı birbirinden

ayırdığını, hürriyetin ne olduğunu açıklar. Mazi ile istikbali karşılaştırıp şimdiki şairlerin Naci'ye bile şair demediklerini ifade eder.

Kariin-i Kirama Bir Masal C.1, N.24, 25 Ağustos 1324, s.5-6

1322 senesi Eylül ayında rütbesi Rus miralayı, ismi Özbek, aslı Çerkes, nesli prens, mezhebi İslam olan biri Rusya'dan dersaadete, oradan akrabalarını ziyarete Adapazarı'na gitmesi ile başlayan hikâyede bahsedilen prensin oldukça zengin olduğu, prensin bir fırsat olarak görüldüğü ifade edilir. Prensin hükümete karşı içinde şüpheli şeyler olan sandık taşıdığı söylenir. Daha sonra prensin parasının çok olduğu anlaşılınca onun bir eve hapsedildiği, para karşılığı dışarı çıkıp nefes aldığı gibi şeyler anlatılır. En sonunda prens 11 Temmuz günü İstanbul'a hatta matbaaya kadar geldiği söylenerek masal biter.

Rüfeka Meclisinde C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.2

Bir kış gecesi, birbirleriyle oldukça samimi sekiz genç arkadaş içlerinden birinin evinde toplanırlar. İçlerinde en şakacı olan ev sahibi arkadaşlarına semaverde güzel bir çay demleyip mebus oyunu oynamayı teklif eder ve kendisi reis arkadaşları da mebus olur ve oyuna başlarlar. Ev sahibi yani reis büyük bir ciddiyetle bir hatanın binlerce kişiyi mahvedebileceğinden, memleketin otuz senedir içinde bulunduğu istibdaddan, iç ve dış sorunlardan bahseder. Arkadaşlarının konuşma ilerledikçe kendisini pek de ciddiye almadıklarını fark edince mebusluk hatrına bunlara katlandım der, ardından da arkadaşı biz de çayın hatrına katlandık der.

Küçük Hikâye (1) Mahalle Şairi C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.2-3

Zincirlikuyu civarında bir evde ihtiyar annesi ve kız kardeşiyle birlikte yaşayan, yirmi beş otuz yaş arasında genç, yakışıklı, uzun boylu ve esmer biri olarak tarif edilen Hasan Efendi dış görünüş ve kıyafetleri bakımından detaylıca tasvir edilir. Hasan Efendi ve ailesi mahalle tarafından hayatları merak edilir ve hayatlarına gıbta ile bakılır. Hasan Efendi'nin evine kasap uğrasa mahalle sakinlerinin kendi aralarında konuşup "yine Hasan Efendi'ye" derler, bakkal çırağının gelmesi, yoğurtçunun on kase yoğurt getirmesi de aynı merakla takip edilir. Mahallenin kadınları arasında Hasan Efendi'nin kapısına gelen adama "on beş lira" alacağı mı yoksa vereceği mi olduğu konusunda ihtilaf vardır. Mahalle kadınları arasında bir diğer ihtilaf konusu ise "Hasan Efendi'nin serveti"dir. Mahalleliye göre Hasan Efendi zengin olmasına rağmen alçakgönüllü

olduğu için, bir diğer görüşe göre de "bir parça feylesofça" olduğu için kıyafetine çok dikkat etmiyordu. Hasan Efendi'nin alim bir şair olduğu ve işi ile kazancının ne kadar olduğuyla ilgili de merak söz konusuydu. Hasan Efendi gümrük kalemlerinin birinde çalışmakta ama beş senedir maaşının "seksen kuruştan ibaret" kaldığından dolayı kendisi işine istemeye istemeye giderdi. Mahallece halledilememiş olan bir konu da Hasan Efendi'nin memuriyeti meselesidir.

Küçük Hikâye (2) Mahalle Şairi C.2, N.6, 11 Zilkade 23 Teşrinisani 1324, s.2-3

Hasan Efendi'nin Bab-ı Ali kalemlerinden birinde katip olmakla beraber başka memuriyetleri olduğu da iddia edilir. Ve bu iddiayı güçlendiren birçok sebep olarak da Hasan Efendi'nin ara sıra sakalları pek uzamış olduğu halde traş olmaması, bazen evden her günkü kıyafetiyle çıkmasına rağmen eve dönerken eski bir palto giyip tanınmak istemiyor olması, yakasını kaldırıp yüzünü gizlemesi gibi şeyler gösterilir. Bu tebdil rivayetlerine rağmen hem onun hem ailesinin mahallede itibarı vardır. Hasan Efendi mahallede büyük şöhret sahibidir. Ona şair feylesof, alim denir ve kaleminin keskinliği pek çok övgüye mazhar olur. Hasan Efendi'nin bu şöhreti Gülsüm'ün derdi için yazdığı dokunaklı mektuptan sonra artmıştır. Gülsüm bu mektubun ne kadar dokunaklı ve tesirli olduğunu anlata anlata bitiremeyip Hasan Efendi'ye şair ünvanını veren kişi olmuştur. Bu mektubun hikâyesi ağıdan ağza o kadar yayılır ki Gülsüm'den bir gün sonra Sabbek Hanım da Hasan Efendi'nin kapısına gelip ne yazdıracağını kapıyı çalarken düşünüp bir olay bulup düzenlemeye başlar.

Küçük Hikâye (3) Mahalle Şairi C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.2-3

Hasan Efendi'nin kapısına gelen Sabbek, oğlu katledilmiş olan ahbablarından birine taziyename yazdırmak kararını verdikten sonra kapıyı daha kuvvetlice vurup içeri girdikten sonra aileyle hoş beş edip etrafı dikkatlice inceleyip gizlenmiş bir servetin izlerini aramış fakat öyle bir şey bulamamıştır, her şey pek sadedir. Kahvesini içtikten sonra "zahmet olmazsa efendi oğluma bir ricam var" diyip mektup yazdırmak istediğini söyler ve "baş üstüne, böyle şey zahmet olur mu hanımcığım, o sizin evladınız" cevabını aldıktan sonra Hasan Efendi'nin yanına gidip dokunaklı bir mektup istediğini söyler ve sonra Hasan Efendi kağıdını, kalemini, hokkasını alıp yazmaya başlar. Hasan Efendi'nin hazırladığı mektubun dokunaklı olan yeri ise araya eklediği şu beyitlerdir; "telli kurşun ciğerimi dağlıyor, anam babam baş ucumda ağlıyor". Sabbek hanım dayanamayıp gözyaşlarını siler.

Küçük Hikâye (4) Mahalle Şairi C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.2-3

Sabbek yazılan beyitleri pek beğenmiştir, bu yüzden o günden sonra Hasan Efendi'nin şöhreti artmıştır. Ama onun edebi iktidarı aleyhinde söz söyleyenler de vardır. Nadide Hanım üç senedir ayrı olan kocası için mektup yazdırmış ve merhamet tesir etmesi gerekirken kocası daha da şiddetle sinirlenip "bir daha böyle saçma sapan şeylerle beni tahkir edecek olursan başka türlü harekete mecbur olacağım" diye cevap verdiği için Hasan Efendi'nin itibarını kırmak istemiş fakat onun sözleri bir sivrisinek kadar etkisiz kalmıştır. Hasan Efendi'nin Zincirlikuyu civarında sabah ve akşam kahvesi adı altında toplanılarak günlük olup bitenlerin konuşulduğu evlere kadar ulaşmıştır. Bir gün Hasan Efendilerin sokağına girilen köşede yabancı, genç ve çok güzel bir kadın görülmüştür. Genç kadın sokakta tereddütlü bir şekilde durup başını kaldırıp pencerelere bakarak yürürken karşısına çıkan köpek uluyarak onu korkutmuştur. Bunun üzerine Sabbek Hanım penceresinin kanadını açmıştır ve terlikçinin cumbasında bir kadın başının kımıldadığı görülmüştür.

Borçlu ile Alacaklı C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.3-4

Mahallenin daimî bir sütçüsü vardır ve her gün aynı yerden geçer. Yaşlı bir kadın da her sabah süt almayı alışkanlık edinmiştir. Varlığı pek müsait olmayan bu kadının eşi yoktur, yalnızca pek uzakta bulunan bir oğlundan aldığı birkaç kuruş aylığı vardır. Yine de sütçünün sesini duyunca maşrapasını alıp koşmaktan kendini alamaz. Yanında para olmadığı için kadının felsefesi "Allah bana, ben sana" şeklindedir. Sütçü de artık eli titreye titreye, nazlanarak süt verip ve bir süre sonra da ihtiyar kadına hiç uğramamaya başlamıştır. Bir sabah sütçü yaşlı kadının kapısını hızlı hızlı çalıp ısrarla borcunu ödemesini ister, sesler yükselip gürültü çıkınca bitişik evdeki sakallı bir adam pencereye çıkıp "patladın mı be adam? parası olmayınca ne yapsın!" diye bağırınca sütçü de "parası yoksa içmemeliydi, madem ki içti şimdi de borcu versin!" diyip parasını istemeye devam eder. Bunun üzerine komşu "sizin köyde bir adamın parası olsun olmasın mutlaka borcunu istenildiği saatte mi öder?" diye sorduktan sonra cebinden çıkarttığı parayı aşağı atarak komşunun borcunu ödediğini, artık kadının kendisine borçlu olduğunu söyler. Bunu yapma neden yaptığını ise şöyle açıklar: "memleketine gittiğin vakit vatandaşlarına: 'biz ilan-ı istiklal ettik, öyle ise borcumuzu neden vermiyoruz? borcumuzu veremeyecek idik öyle ise neden bu işi yaptık?' diye sorman için!.."

Küçük Hikâye (5) Mahalle Şairi C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.2-3
Sabbek, genç kadını görünce kim olduğunu merak eder ve "kadına köpekten mi korktunuz?" diye seslenip konuşmaya başlar. Genç kadın köpekten korktuğunu söyledikten sonra Sabbek kendi kendine "a seni ben bile olsam ısırırım yosma!" diyip kadına hitaben "ısırmaz, korkma" diyip kimi aradığını sorunca "Hasan Efendiler" cevabını alır ve ardından "Şair Hasan Efendi mi?" diye tuhaf bir tebessümle tekrar sorar. Terlikçinin hanımı da söze karışıp "ah anacığım! Mektup mu yazdıracaksınız? Kalemi pek keskindir Allah için" diyince genç kadın lafı uzatmak istemeyerek hangi ev olduğunu sorup tarif etmelerini ister. Genç kadın evi bulana kadar Sabbek ile diğer komşu, genç kadını süzüp hakkında yorumlar yaparlar. Genç kadın Hasan Efendilerin evine girince pencerede durmanın bir anlamı kalmadığından onlar da içeri girerler.

Küçük Hikâye (6) Mahalle Şairi C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.2
Hasan Efendi'nin annesi kapıda tanımadığı bir genç kadın görünce şaşırıp kimi aradığını sorup "Hasan Efendi" cevabını alınca genç kadını evin en güzel odalarından birine alır ve sebeb-i ziyaretini sorar. Genç kadın "Bir mektup" diye cevap verince Hasan Efendi'nin annesi bu durumdan pek hoşlanmayıp kendi kendine "Benim oğlum mahalle şairi mi ki böyle tanıdık tanımadık ne kadar işi olan varsa hep buraya müracaat ediyor. Öyle olsa bir şey karşılığında yapardı böyle bedava herkes için göz nuru dökmezdi" diye düşünür. Bu esnada Hasan Efendi odasında her zamanki yerinde oturmuş önünde kağıtları, hokkası, sevdiği beyitleri okumaktadır.

Küçük Hikâye (7) Mahalle Şairi C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.2-3
Hasan Efendi okuduğu destanın etkisiyle rüyalar aleminde gözlerini uzaklara dikmiş hayal kurarken annesi yanına gelip bir yabancı hanımın mektup yazdırmak istediğini söyleyince "peki" der. Genç hanım Hasan Efendi'nin odasına gelince Hasan Efendi kadının çarşaf sesiyle menekşe kokusunu hissedip kibar davranmaya çalışarak gülünç durumlara düşünce kadın kendini tutamayıp güler. Hasan Efendi genç hanıma oturması için yer gösterirken dalgınlıkla sigara tablasın devirir.

Küçük Hikâye (8) Mahalle Şairi C.2, N.12, 4 Zilhicce 15 Kanunuevvel 1324, s.2-3
Hasan Efendi sigara küllerini döktüğünden, beceriksizliğinden utanıp sıkılır, bir yandan etrafı temizlerken bir yandan kendi kendine "hay aksi şeytan hay" diye

mırıldanırken, bir yandan da genç kadın gülmemek için kendini zor tutar. Hasan Efendi, genç kadın kendine bakmazken ona bakmaktan gözlerini alamaz. İkisi de hiç konuşmuyorlarken kadın suskunluğu bozmak için "roman mı okuyordunuz" diye sorar. Hasan Efendi destan okuduğunu söylemeye sıkılıp ne diyeceğini şaşırıp "evet, canım sıkılmağa başladı da böyle bir vakit geçirmek için" der. Genç kadın da kitabeti sağlam olanların çoğunun okumayı sevdiğini söyleyip Hasan Efendi'yi övünce Hasan Efendi de teşekkürlerini ifade eder. Ardından genç kadın Hasan Efendi'ye asar-ı kadimden mi yoksa ahir edebiyattan mı hoşlandığını sorunca Hasan Efendi en korktuğu soruya maruz kalmış olur. Ancak reşidiye derecesinde eğitim görmüş olan Hasan Efendi'nin okuduğu Aşık Garib, Köroğlu, Şah İsmail hikâyeleri ile destanlar, semailer ve bir iki küçük aşık hikâyesinden başka bir şey değildir.

Küçük Hikâye (9) Mahalle Şairi C.2, N.13, 7 Zilhicce 18 Kanunuevvel 1324, s.2-3
Hasan Efendi eski usul bir inşa kitabının mündericatını ezberlemiş gibidir. Genç kadının sorduğu soruya nasıl cevap vereceğini düşünüp mahcup olmamak için "edebiyat-ı kudema"dan hoşlandığını söyleyiverir. Ardından kadın da "evet o edebiyattan hoşlanmamak mümkün değil" diye cevap verir. Hasan Efendi kadının mektup yazdırmaya mı yoksa kendisini imtihan mı etmeye geldiğini düşünüp ziyaret sebebine konuyu getirecek olduğu sırada genç kadın buna fırsat vermeyip kendi tahsilinin pek de olmadığını ve kırk kadar kitap anca okuduğunu söyledikten sonra Hasan Efendi kendi okuduğu kitapların on tanesini bile aklına getiremeyip, kırktan az mı çok mu okuduğunu hatırlayamaz ama yirmi beş otuz tanesini hatırlayıp semaileri destanları da ekleyince artık muhatabından aşağı olmadığına memnun olarak kendisi de bir soru sormak isteyip hangi kitapları okuduğunu sorar. Genç kadından eski divanları anlayamadığı için son tarzda yazılmış olan romanları sevdiği cevabını aldıktan sonra Hasan Efendi konuyu değiştirip "teşrifiniz kulunuzu ihya etti" der.

Küçük Hikâye (10) Mahalle Şairi C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.2-3
Hasan Efendi misafir hanıma geliş sebebini sorunca misafir hanım iç geçirerek "sebebi mi efendim? bu uzundur." diye cevap verir ve hüzünlü bir şekilde pencereden dışarı bakıp kendi kendine "ah o sebep" der. O sebep olmasaydı "Şekure" ne kadar mutlu olacaktı diye düşünür. Bilmediği evlerde tanımadığı insanlarla karşı karşıya olmak onun için bir talihsizliktir ama buna sebep kendisi olduğu için kimseye kabahat bulmayıp çaresini kendi bulmaya çalışır. Hasan Efendi'nin edebi şöhreti ona ümit ve

cesaret verdiği için her türlü utanıp sıkılmayı bir kenara bırakıp tanımadığı bu eve gelebilir. Hasan Efendi mahcup olma korkusunu üzerinden atıp genç kadının güzelliğini seyrettikten sonra gözü, önündeki kağıtlara ilişir ve okuduğu destandaki güzellikle karşısındaki hanımın aynı güzellikte ve endamda olduğunu düşünür. Ardından kadının söylediği "o sebep" sözünü tekrar eder ve bu sebebi sorar. Kadın biraz tereddüt eder ve hayatının en önemli meselesini hiç tanımadığı bir erkeğe söylemek ona ağır gelir fakar yine de başka çaresi yoktur. Tıpkı hastalığı doktora göstermek gibi şimdi de tedaviye ihtiyacı olduğu için bunu söylemek zorundadır. Derdini ifade edecek kadar yazı yazmaya alışık olmadığı için çok pişmandır. Hasan Efendi dert ortalıklığından çok memnun bir şekilde "bizden ser çıkar sır çıkmaz" diyip bu konuda endişe etmemesini söyleyince Şekure bu meselenin gizli kapaklı olmadığını söyler ve Hasan Efendi "burası sizin kendi haneniz, günahı boynunuza hani" der.

Küçük Hikâye (11) Mahalle Şairi C.2, N.15, 14 Zilhicce 25 Kanunuevvel 1324, s.2-3
Şekure, Hasan Efendi'ye teşekkür eder ve Hasan Efendi genç hanım kederli olunca kendisinin de keyfinin kaçtığını söyler. Hasan mektubun kime yazılacağını sorunca Şekure "zevcime, eski zevcime" cevabını verir ve Hasan Efendi "bu yaşta iki eşten mi boşanmış" diye düşünüp ikisinden de boşandıysa muhakkak kendisinin bir kabahati vardır diye düşünür. Durumu anlamak için eski eşine alacak, mal talep için mi yazdığını sorunca "tekrar nikahına alması için" cevabını alır ve duyduğu sözlerden hiç memnun olmasa da bu garip ve münasebetsiz hissini geçirmek için kendini teskin etmeye çalışarak mektubu yazmak için Şekure Hanım'ın eski eşinden neden ayrıldığını sorar. Kadın "ah" çekince Hasan Efendi de "ah" çeker fakat bunu münasebetsiz bularak işi esnemeğe çevirdikten sonra kadın anlatmaya başlar. İlk eşinden ayrılalı beş sene kadar olduğunu ikincisine varalı üç sene olduğunu söyleyince Hasan "evet efendim devam ediniz." Der.

Küçük Hikâye (12) Mahalle Şairi C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.2-3
Şekure cesaretli bir sesle devam edip eski eşiyle 18 yaşındayken evlendiğini söyleyip insanın halinin de aklının da seneden seneye değiştiğini ifade eder. Şekure o zamanlar şimdiki gibi olmadığını söyleyince Hasan içinden "acaba nasıldın, seni o vakit görenler mutlaka bir melek zannederdi" diye geçirir. Şekure gençlik, cahillik ve hoppalık zamanı olduğunu, evlendiği bu adamın iyi ahlaklı olduğunu fakat onu hiç sevemediğini ona hiç alışamadığını, kendisine duyduğu sevgi ve hürmete karşılık

sadece acıdığını ve ne kadar uğraşsa da onu bir türlü sevemediğini söyler. Utanarak devam edip eşinin kendisine hiçbir anlamda akran olmadığını şiddetle ifade ettikten sonra Hasan kendi yaşını düşünüp sonuçtan memnun olur. Bir gün eski eşine rastladığını ve kendisini dikkatli süzdüğü için onun da tehdid amaçlı baktığını ve adamın yanından geçerken "cuma günü yine burada" diyip gittiğini ve kendisinin bunlara muhatap olmayı kabul edemediğini anlatmak için şiddetli bir şekilde cevap vermek isteğini ifade eder.

Küçük Hikâye (13) Mahalle Şairi C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.2-3
Şekure'yi sanki bilinçsizce bir kuvvet engellemiş, bir şey söyleyememiştir. Ama o akşam çok bedbaht ve üzgündür. O akşam her şeye, tüm hayata karşı bıkkınlık ve kocasına karşı kızgınlık hissettiği için ondan intikam almak ister. Kocasının her hareketinden her şeyinden rahatsız olur. O gezmeye gittiği günden sonra her şeyi değişmiştir, huysuzlukları had safhaya ulaşmıştır ki kendini evden dışarı atmazsa bunalacağını zannettiği için kocasından izin isteyip yine aynı yere gitmek için kalbinde bir heyecan hissedip oraya gider. Yine aynı adama rastladığını ve yine birbirlerine baktıklarını anlattıktan sonra adam giderken yine kulağına bir sonraki hafta için buluşma zamanını söyleyip bir de küçük kağıt uzatmış ve Şekure de bu kağıdı alıp koynuna saklamıştır. Eve gelip okuduğunda izdivaç teklifi olduğunu görüp çok şaşırır. Şekure zihninde birçok şey düşünüp eski zevciyle ayrıldığını..

Küçük Hikâye (14) Mahalle Şairi C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.2-3
İki sene sonra nikahlandığını anlatır. Özellikle onunla evlenmek için kocasından ayrıldığı halde birkaç sene sonra evlenmesi hayatında bir dönem nameşru ilişki olduğuna delalettir. Şekure'ye bu soru sorulsa cevabı derin bir suskunluktan ibaret olur. Peki Şekure'yi şimdi eski kocasına dönmeye mecbur eden sebep nedir? Eski kocasının kendisinden ayrılırken ona söylediği "bir gün geri döneceksin ama iş işten geçmiş olacak" sözlerini hatırlar. Şekure'nin hüzünlü hali Hasan'ı da üzer. Şekure şimdi eski kocasının kendisini kabul edip etmeyeceğini düşünürken üzülür, bu kadar münasebetsiz şeyleri anlattığı için Hasan'dan özür dileyip bu iyiliğini hiçbir zaman unutmayacağını söyler. Artık mektuba başlama zamanı gelir ama Hasan bir satır bile yazacak halde değildir, bu yüzden yazacağı mektubun uzun uzadıya olması gerektiği için çok dikkat gerektirdiğini ve mektubu ertesi gün teslim etmeyi teklif edince Şekure

kabul eder. Hasan Şekure'ye nerede oturduğunu sorup cevabı alır fakat Şekure mektubu kendisinin teslim almaya geleceğini beyan edip kalkar.

Küçük Hikâye (15) Mahalle Şairi C.2, N.19, 28 Zilhicce 8 Kanunusani 1324, s.2-3

Şekure Karagümrük'te ikamet eden ihtiyar bir teyzesinde misafirdir. Akraba olarak bu teyzesinden başka bir de dayısı vardır ama Şekure ona o kadar uzaktır ki hesaba bile katmaz, bir de kocasından ayrıldıktan sonra ondan hiç haber bile almak istemez ve ondan nefret eder. Bu yüzden Şekure onun semtine uğramakta cesaretsiz ve anlaşılmaz bir gurur hisseder. Küçükken annesi öldükten bir sene sonra babası da ölmüş ve kendisi öksüz yetim olarak dayısının elinde fazla bir yük gibi görülerek büyüdüğü ve dayısının bulduğu bir kocayla evlendiği için başına gelen tüm felaketlerden onu suçlar. Anne babası hayatta olup ona göre bir kocaya varacak kız gibi olsa şimdi hali böyle perişan olmazdı diye düşünür. Dayısının bulduğu adam kendi arkadaşıdır ve bir parça servet, itibar ve iyi halden başka bir şey aramayıp adeta kendisine emanet bir kıza koca değil de arkadaşına karı arayıp bula bula da Şekure'yi bulmuştur. İlk kocasından ayrıldığı gün dayısı, Şekure'yi kapıdan kovarcasına hakaretlerle rencide etmiş ve Karagümrük'teki teyzesi ona ikinci bir anne olmuştur. İyi günlerinde teyzesini aramak hiç aklına gelmese bile her kötü gününde onun yanına gider ve teyzesi de ona olan zaafından Şekure'nin bir tebessümüyle tüm kabahatlerini affeder. Şekure bir buçuk aydan beri teyzesinde kalmaktadır fakat evin odasından aldığı cüzi kira ile yaşayan bu kadının bütçesi birini daha geçindirmeye müsait değildir. Şekure evden çıkarken yanına almış olduğu el çantasının içinde bulunan beş lira kadar...

Küçük Hikâye (16) Mahalle Şairi C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.2-3

Paranın ikisini teyzesine zorla ısrar ettirerek kabul ettirmiş ve eve yatak, yorgan gibi şeyler aldığı için elinde ancak bir lira nakit kalmıştır. Teyzesine iki lirayı vereli bir aydan fazla olduğu için ve yanındaki küçük halayık için de yine bir şeyler vermesi gerektiğini düşünerek çantasının içindeki iğne, küpeler ve altın bileziklerine bakıp hepsinin bir hatırası olduğundan bunlara kıyamaz. Dayısının aldığı bir yüzüğü fark edip bunu bozdurmaya karar verip Zincirlikuyu'daki büyük çarşıya gider. Çarşı çok fazla kalabalıktır ve kuyumcunun önündeki pejmürde halli kadınlar Şekure'ye bakarlar. Çarşı kalabalığının içinde Şekure'nin yanından geçerken bir şeyler mırıldanan adam Şekure'nin yanı başında dimdik durur. Şekure bir saniye kadar

tesadüf eseri adamın yüzüne bakıp başını çevirse de adam orada olduğunun görüldüğüne emindir.

Küçük Hikâye (17) Mahalle Şairi C.2, N.21, 5 Muharrem 15 Kanunusani 1324, s.2-3

Bir adam Şekure'ye "elmasım" diye hitap eder. Şekure bu terbiyesizliği adamın yüzüne vurup ona hak ettiği cevabı vermek istese de adam manidar bir tebessümle sırıtarak kendisinin Şevki Bey'in dostlarından biri olduğunu, aralarında geçen her şeyi, mektupları, aşklarını bildiğini ve Şekure'yi çok iyi tanıdığını söyler. Şekure'nin başından aşağı kaynar sular dökülür. Adam yine pişkin bir tavırla Şevki Bey'in Şekure'yle ilgili her şeyi anlattığı için kendisine layık bir adam olmadığını, vefasız olduğunu, her şeyi ifşa ettiğini söyleyip "sizin kıymetinizi bilen başkası bulunur, onun size alacağı elmasları bir başkası da alabilir" der.

Küçük Hikâye (18) Mahalle Şairi C.2, N.22, 10 Muharrem 19 Kanunusani 1324, s.2-3

Şekure bir kuyumcu dükkanına girip bilezik bozdurmak istediğini söyleyince kuyumca üç buçuk lira fiyat verip başka müşterilerine döner, Şekure'yle hiç ilgilenmez, Şekure parasını alıp çıktıktan sonra yine o adamla karşılaşır. Adam "sinirin geçti mi güzelim" diyince Şekure artık iyice sinirlenip "utan utan, ben sizin anladıklarınızdan değilim." der ve adam "elmasım ben bir gün utandım da üç ay hasta yattım, kolay kolay utananlardan değilim." diyince Şekure bir polise seslenip adamdan davacı olduğunu söyler. Polis ise "vay Nazım Efendim ne alemlerdesiniz bakalım, artık hiç teşrif etmiyorsunuz." diye samimi bir şekilde konuşup kendi komiserlik işini paşayla görüşüp görüşmediğini sorduktan sonra Şekure polis memuruna adamı tutmazsa kendisini de şikâyet edeceğini söyler. Bunun üzerine polis, şakalaşır gibi Nazım'ın koluna girip "işte tuttum." diyince Şekure oradan ayrılıp hızlı adımlarla çarşıdan uzaklaşır. Şair Hasan Efendilerin sokağında Sabbek hanıma seslenip Hasan Efendi'nin gece saat on ikiden sonra nereye gittiğiyle ilgili dedikodu yaparlar.

Küçük Hikâye (19) Mahalle Şairi C.2, N.23, 13 Muharrem 22 Kanunusani 1324, s.2-3

Hasan Efendi dışarda çılgınca dolaşırken mahallenin hanımları da kendisini şüpheli ve dikkatli bakışlarla incelerler. Hasan dışarı çıkmadan önce bütün gününü odasında

minderin üzerinde oturup hiçbir şey yapmadan sadece hayallerle geçirir. Genç misafir kadın onun kalbinde öyle bir etki bırakmıştır ki bir türlü unutamaz. Ertesi gün mektubu almaya geldikten sonra onu bir daha görememek ihtimali Hasan'ı mahveder ve ne yapacaksa yarın yapması gerektiğini düşünür. Hasan mektubu yazmayı da hiç mi hiç istemez. Genç kadını tekrar görebilmek için düşünürken aradığı tedbirin mektupta olduğunu fark edip gülümser, üzerini giyinip arkadaşlarından birinin evine doğru yola çıkarken bulduğu tedbirin işe yarayıp yaramayacağını düşünür.

Küçük Hikâye (20) Mahalle Şairi C.2, N.24, 16 Muharrem 27 Kanunusani 1324, s.2-3

Hasan Zincirlikuyu'dan Fatih'e kadar yürür. Oradaki kahvelerde insanlar toplanıp çay, kahve veya nargile içerler, hava güzelse bahçede otururlar. Oralarda genç, ihtiyar, kalem efendileri, zabitler, memurlar, polisler, (hafiyeler de olabilir), esnaf ve tüccar takımından adamlar olduğu gibi şakacılar, zübbeler, dekadanlar da vardır. Hasan Efendi bir kahvenin camına vurup içerideki tanıdığı delikanlıya selam verip ağabeyinin evde olup olmadığını sorup evde olduğunu öğrenir. Bunu öğrendiğine pek sevinir çünkü arkadaşı gazetede çalıştığı için bazı geceler matbaada kalıp bazı geceler de çok geç gelmektedir. Hasan bu arkadaşıyla sıra arkadaşıdır fakat arkadaşı yabancı dil bildiği için hem hariciye nezaretine hem de muteber bir gazeteye tercüman olarak kabul edilmiştir. Hasan'ın şöhretinde bile arkadaşının payı vardır ki onun yanında kendi şairliğini aşağı görür. Hasan'ın arkadaşı ona hep aynı derecede samimiyetle davranır ve Hasan'ın onda saklı hiçbir şeyi yoktur. Fakat Hasan bu gece arkadaşına kim bilir ne için yalvarmak ve ağlamak lüzumu hissetmektedir. Hasan, arkadaşının evine gelir ve hizmetçi onu kabul edip yukarıya, beyin odasına kadar sevk eder.

Küçük Hikâye (21) Mahalle Şairi C.2, N.25, 19 Muharrem 30 Kanunusani 1324, s.2-3

Arkadaşı yazı masasında eline yeni geçen kıymetli bir eseri tercümeyle meşguldür. Tab edilmeyeceğini bildiği halde tercüme etmekten kendini alamadığını söyler. Hasan ne olduğunu sorunca "santimental bir şey" olduğunu söyleyen arkadaşı, romandan Hasan'ın beğeneceği bir parça okumak istediğini söyleyip "kopya etmeye kalkmayacaksın" şartıyla okumaya başlar. Okuduğu kısımda bir adam bir kadına aşkını ilan eder ve Hasan bu parçayı o kadar beğenir ki arkadaşından bunu kendisine

vermesini ister. Böylece kendisini büyük bir zahmetten kurtaracağını çünkü genç kadının kendisine mektup yazdırmak istediğini söyler.

Küçük Hikâye (22) Mahalle Şairi C.2, N.26, 23 Muharrem 2 Şubat 1324, s.2-3

Hasan istediği mektubun kendisi için olduğunu söyleyince arkadaşı gülümseyerek "öyle ise seni tebrik edelim." der. Hasan ilk kez arkadaşına yalvarıp bir mektup yazmasını ve okuduğu tercümeleri de oraya ilave etmesini ister ama arkadaşı tercümelere gerek olmadığını söyleyip "şimdi sen ünlü bir muharrirsin ben de güya seninle mülakat ediyormuşum" der. Fakat Hasan öyle değil de "siz bir doktor olunuz ben de bir hasta olayım, siz benim derdimi muayene ediyormuşsunuz farz edelim, bu daha iyi değil mi?" dedikten sonra arkadaşı Hasan'a mektubu yazmak için gerekli bilgileri almaya yönelik sorular sormaya başlar. Sabah olurken Şekure uyanır ve düşünceli bir şekilde sessizliği dinler. Tüm hayatını gözden geçirip kızlık zamanında dayısının evinde olduğu günleri düşünür ve gözünü açtığında yine kendini orada bulup bu yaşadıklarının korkunç bir rüya olmasını diler. İlk eşinin kendisine gösterdiği hürmeti ve buna karşılık onun yaptığı densizlikleri, arada kocasından ayrılmasına sebep olan insafsız Şevki Bey'i ve birkaç yıl devam eden huzursuzluklar hatta dayak ve ardından Şevki Bey'in başka birini severek almasını düşünür. Şimdi kendini biçare hatta sokakta kalmış bir kadın olarak görür ve birden aklına Nazım Bey gelir. Onun gibi adamların yanında eski eşinin kıymetini bir kere daha anlar.

Büyükada'da Müstebidler Meclisi: Bir İctima C.2, N.26, 23 Muharrem 2 Şubat 1324, s.3-4

Reis Ebü'l-Hüdâ, Kara Tahsin, Zülflü İsmail, Kaba Sakal, Ratib Paşa, Reşid Paşa ve diğer eski istibdadçılar geceleyin toplanmışlardır. Toplantının başında kendilerine adada mutlu bir hayat sunan kişilere teşekkür ederek söze başlayıp meclise teşekkür ederler. Kara Tahsin "lakin daha meydanda fol yok yumurta yok teşekkür etmek için bir hizmet görmek lazım gelmez mi?" diyince reis matbuat kanunundan bahseder ve bunun için meclise istibdadın şanına yakışır bir teşekkür etmenin münasip olduğuna karar verirler. Bu kanunun istibdad için ne kadar büyük bir hizmet olduğundan bahsederler ve en sonunda Kara Tahsin parlak bir teşekkür telgrafı yazmak görevini üstlenir.

Küçük Hikâye (23) Mahalle Şairi C.2, N.27, 26 Muharrem 5 Şubat 1324, s.2-3

Şekure düşünceler içinde yatağında oyalanırken ortalık iyice aydınlanmıştır. Yatakta dönüp dururken birden aklına Hasan Efendi'nin esmer ve solgun simasıyla kıvrık bıyıkları gözünün önüne gelir ve zavallı bir çocuğa benzeyen yanlış bir harekette bulunup sıkılgan ve mahcup davranmasının onun acemi bir çocuk olduğunu gösterdiğini düşünür. Teyzesi Şekure'yi çağırınca Şekure yataktan kalkıp aynada kendine, sarı saçlarına bakıp hazırlanır ve kahvaltısını ettikten sonra giyinip teyzesinden de izin alıp Hasan Efendi'ye gitmek üzere evden çıkar. Bu kez yanında Arap halayık yoktu ve Hasan Efendi'nin sokağında yine kuyruksuz köpekle karşılaşıp "hay aksi köpek hay, ne arsız şey, bu sefer de musallat oldu, hoşt." diye söylenince Gülsüm penceresini açıp köpeğin arsız olmadığını, doğma büyüme o mahallenin köpeği olduğunu, kendisinin verdiği yemeği tok diye yemeyip Sabbek Hanım'ın ekmeğini kaptığını söyleyince Sabbek Hanım da cama çıkıp konuşmaya müdahil olur ve köpeğin kaşla göz arasında ekmeği alıverdiğini söyler.

Küçük Hikâye (24) Mahalle Şairi C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.2-3

Sabbek Şekure'ye "sen dün gelen hanım değil misin?" diye sorup "maşallah mahallemizden hoşnut oldunuz galiba yine Hasan'a.." dediyse de Şekure köpekten korkup kenara çekilir ve Hasan'ın evine doğru yönelir. Gülsüm ise arkasından "bu kadın hırlı bir aşifteye benzemiyor, görürsün bak, bu sözlerime nişan koy." der. Hasan Şekure'yi karşılayıp içeri alır fakat evde küçük kız kardeşinden başka kimse yoktur. Bunun üzerine Şekure biraz ürküp ertesi gün gelmeyi teklif etse de Hasan mektubun hazır olduğunu söyleyip tereddütlü bir halde mektubu Şekure'ye uzatır ve Şekure Hasan'ın mektubu okumasını ister. Hasan da Şekure'nin okumasını söyleyince Şekure mektubu açmaya başlar.

Eğlenceli Fıkralar: Bir Vagonda Bir Kişi C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.4

Kurnazlığıyla bilinen bir adam bir gün şimendiferle Paris'te bir istasyona gelir ve tüm vagonların dolu olduğunu görür. En son vagona gidip emir veren bir ses tonuyla "herkes insin!" der ve bu vagonun tamir edileceğini söyleyip herkesi indirdikten sonra kendisi tek başına vagona yerleşip gider. Ardından bir sarsıntı duyup pencereden dışarı baktığında vagonun tamir için bir yerde durduğunu ve trenin ta uzaklarda olduğunu görüp oradaki memura durumu sorar ve memur da "duymadın mı bu vagonun tamire

ihtiyacı varmış" diyince kurnaz adam kendi yaptığını itiraf etmeye cesaret edemeyerek kendi kazdığı kuyuya kendisi düşmüş olur.

Küçük Hikâye (25) Mahalle Şairi C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.2-3

Şekure mektubu okurken Hasan'ın kalbi şiddetle çarpar, Şekure'nin her hareketinden bir mana çıkartmaya çalışır ama onun bakışlarında memnuniyetten ziyade hayret vardır. Şekure mektubu okuyup bitirince kâğıdı elinde büküp tereddütle yutkunarak kâğıdı bırakıp kalkıp odadan çıkmaya yönelir. Şekure iki adım atar ki Hasan çocuk gibi hüngür hüngür ağlayarak Şekure'yi durdurup onu tekrar geri oturtur ve ayaklarının arasına başını koyup "merhamet, merhamet" diyerek ağlamaya devam eder. Şekure ayaklarını Hasan'ın başından kurtarıp "kalkınız kalkınız, kendinizi bu kadar üzmeyiniz, hem ya sizi böyle görürlerse." der. Hasan kalkıp doğrulur.

Küçük Hikâye (26) Mahalle Şairi C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.2-3

Hasan ve Şekure'nin dudakları birbirine o kadar yaklaşır ki bir an nefesleri birbirinin yüzünü okşar fakat ansızın bir ayak sesi duyarlar. İkisi de toparlanıp yerlerine geçerler ve Hasan'ın annesi, evde olamadığı için Şekure'den özür dileyerek onu kahve içmeye ikna eder. Kahve içerken Şekure Hasan'a, birinci mektup için teşekkür edip akrabasına cevaben yazacağı ikinci mektup için de yarın geleceğini söyleyip imalı bir şekilde bakar. Hasan buna cevap olarak teşekkür edince bu durum annesinin dikkatini çeker. Fakat Hasan durumu düzeltmek amacıyla kendi yazdığı mektubun sıradan, adi bir mektup olduğunu ve beğendiği için kendisine teşekkür ettiğini söyler. Şekure de bu tamiri tamamlamak için şöyle der...

Küçük Hikâye (27) Mahalle Şairi C.2, N.31, 11 Safer 19 Şubat 1324, s.2-3

Şekure Hasan'a tekrar teşekkür edip evden çıktıktan on dakika sonra Sabbek Hanım gelir ve Hasan'ın annesiyle konuşmak istediğini söyler. Dün ve bugün gelen o misafir hanımın kim olduğunu sorup, "o kadının neyin nesi olduğu anlaşılıyor, yazık olacak yavrucağa, o kadın öyle kaşarlanmış öyle kaşarlanmış ki" dese de Hasan'ın annesi günahını alma diyip konuyu kapatır. Mahalle kadınlarının toplantısında da bu konu konuşulur ve kadın hakkında en sert ifadeleri Gülsüm ve Sabbek hanımlar söyler. Sabbek hanım gittikten sonra Hasan'ın annesinin içine bir kurt düşer. Hasan'ı yanına çağırıp bir şey soracağını ama doğru söyleyeceğine dair yemin etmesini istediğini

söyledikten sonra bu gelen hanımı tanıyıp tanımadığını sorup Hasan'dan tanımadığı cevabını alır. Ama annelerin, evlatları üzerinde çok güçlü bakışları vardır.

Kediler C.2, N.31, 11 Safer 19 Şubat 1324, s.3-4

Yazar kendisinin de bir zamanlar pamuk gibi bir kedisi olduğundan bahsederek söze girer ve amcasının oğlunun bu kedinin kuyruğunu çeke çeke rahat vermediğini ve kedinin de sonunda evden gittiğini söyler. Ardından ikinci kedilerinin de pek parlak gözleri olduğunu ve gece yarısından sonra herkesin ona şüpheli gözle baktıklarından ve biri kuyruğunu çekse kedinin gözlerini açarak "ha!" dediğinden bahseder. Kedilerin ikinci bir şahsiyeti olduğundan, on yedinci yüzyıldan beri kedilerle ilgili köylülerin garip fikirleri olduğunu ifade eden yazar bunlardan birini şöyle açıklar; on yedinci yüzyılda yetmiş kadar büyücü cinlerle bir anlaşma yapmış ve bunların her birine bir kedi hediye edilmiş, bu kediler her söyleneni anlar, kendilerinden bir şey çalması istendiğinde sahibinden habersiz o şeyi çalarmış. Bu yüzden köylüler bir şey kaybettiklerinde hiç şikâyet etmez, bunu bahsedilen kedilerden birine atfederlermiş. Ayrıca yazar, denizcilerin güverteden bir kedi atsalar muhakkak dehşetli fırtınalara kapıldıklarından bahseder.

Küçük Hikâye (28) Mahalle Şairi C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.2-3

Hasan'ın annesi Halime Hanım oğlunun içini gözlerinden okumak ister. Hasan söze, durumu şakayla karıştırmak için bu sorunun nereden icab ettiğini sorup "yoksa..." diyip kahkahaya boğularak devam eder. Fakat annesi ev idare etmenin kolay olmadığını, rahmetli babasından kalan maaş olmasa geçinemeyeceklerini söyleyince Hasan çok üzülür. İyi bir eğitim alabilmiş, mimar, doktor, sanatkâr birisi olsa böyle dertleri olmayacağını düşünür. Beş senedir çalıştığı kalemden çıkartılsa hiçbir şey yapamayacağını düşünüp iyice hüzünlenir fakat içli içli düşünürken sarı saçlı bir kadın silueti bütün karanlıklarını güneş gibi aydınlatır. Şekure, elindeki zarfı teyzesine verip kendi odasına girer ve pencerenin altına sakladığı açılmış bir...

Küçük Hikâye (29) Mahalle Şairi C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.2-3

Şekure Hasan'ın mektubunu alarak odasının kapısını kilitleyip tekrar tekrar okumaya başlar. Menekşe kokulu kâğıt, okunaklı yazılar, şık bir zarf... Bunlar ona Şevki Bey'i hatırlatsa da zihninde Şevki Bey ile yaşadıkları ile Hasan ile yaşadıklarını karşılaştırınca Hasan'a karşı hisleri bir kat daha artar. Hasan'ın mektubu da süslü ve

kokuludur ama o mektupta güven duygusu ve meşru bir teklif vardır. Şekure Hasan'ı gözünde canlandırıp yakışıklı olduğuna karar verdikten sonra Şevki Bey'in daha güzel olduğunu ama Hasan ile Şevki'nin ona davranışlarını kıyasladığında Hasan'ın kıymetini daha iyi anlar. İlk münasebetlerinde Hasan bir çocuk gibi hıçkırarak ağlayıp Şekure'nin ayaklarına kapanmıştır. Şekure Hasan'ın mektubuna cevap yazmaya ve cevabını teyzesiyle yollamaya karar verir.

Küçük Hikâye (30) Mahalle Şairi C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.2-3

Şekure mektubu teyzesine verirken "Hasan'ın eline ver" diye tembih eder. Öte yandan Şevki Bey uzun zamandır kaleme uğramamasına rağmen haftalığın verileceğini duyunca kaleme uğrar ve mümeyyiz bey de onun uzun süre gelmeyişini mahcup etmeyecek şekilde karşılık verir. Kalemde Nazım Bey ile Şevki Bey'i, Fikri hariç herkes sayar. Fikri, birkaç tahtası eksik, biraz kaçık biridir ve Şevki ile Nazım Beylerden nefret eder. Bir nebze de bu yüzden de kalemdeki herkes Fikri'yi pek sever. Şevki Bey Nazım'ın masasına giderken Fikri ile göğüs göğüse gelince Şevki Bey Fikri'ye "Maşallah Fikri Bey kardeşim iyisiniz inşallah" diyip Fikri'den "sizi görmeyeli" cevabını alır.

Küçük Hikâye (31) Mahalle Şairi C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.2-3

Fikri Bey'in Nazım ile Şevki Bey'e hep böyle soğuk davranması üzerine onlar bu husumeti söndürmek için her fırsattan istifade etmeye çalışırlar ama Fikri Bey asla oralı olmaz. Bir gün Nazım Bey'in Fikri Bey'e yine soğuk davrandığı vakit Nazım Bey neden böyle davrandığını sorunca Fikri "Estağfurullah. Siz nerede biz nerede. Biz sizinle konuşacak adam mıyız? Biz ne paşazadeyiz ne de.." diyerek taş atar. Şevki Bey Nazım Bey'in masasına gelince birbirleriyle şakalaşırlar, Nazım Şevki'nin uzun zamandır gelmediğini söyleyince Şevki de bu kadar avereliği kendisine çok görmemesi gerektiğini söyleyip serbest hayattan birkaç senedir mahrum kaldığından bahsedip kendi felsefesine göre "bir çiçeği daima dalında koklamalı, koparmamalı" diyip kendisinin budalalık edip iki sene istediği gibi görüştüğü çiçeğe nikah kıydığından bahseder. Bunun üzerine Nazım Bey çarşıda gördüğü Şekure'yi ve onun güzelliğini düşünür. Şevki Bey şimdi Paris krizantemi kokladığını, hatta onu çok bile koklayıp örselememek gerektiğinden bahsederken Nazım Bey yine Şekure'yi düşünmekle meşguldür.

Küçük Hikâye (32) Mahalle Şairi C.2, N.36, 28 Safer 9 Mart 1325, s.2-3

Nazım, Şekure'yi ilk olarak Şevki ile münasebeti yeni başladığında ve bir kere de kocasıyla birlikte mağazada görmüştür fakat o zamanlar onu düşünmeye mâni olan bir durum vardır. Oysa şimdi Şekure'yi düşünmek için engeli olmadığını düşünüp Şevki'ye Şekure'nin ne alemde olduğunu sorunca Şevki, böyle şeylerin onun felsefesine aykırı olduğunu, ne halde olduğunun umrunda olmadığını söyleyince Nazım Bey de Şekure'nin kimsesiz olduğunu bildiği için insaniyet namına sorduğunu söyler ve Şevki Bey de onun Karagümrük'te teyzesinde olabileceğini söyler. Ardından bir gürültü ve kahkaha kopar. Fikri Bey Arif Bey'le her zaman dalga geçer, o gün de masada uyuyakalan Arif Bey'i kağıtla uyandırmaya çalışırken biraz sert bir şekilde dürtünce Arif Bey Fikri Bey'e tekme atmış ve Fikri Bey de Arif Bey'i tartaklamış hattta çevresindekiler elinden zor almıştır. Bunun üzerine insanlar kahkaha atmışlar fakat mümeyyiz bey "bu kadar arkadaşınızın içinde bu halden utanmadınız mı?" diye Fikri Bey'e çıkışınca Fikri Bey de kendini savunur.

Küçük Hikâye (33) Mahalle Şairi C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.2-3

Mümeyyiz Bey ciddi bir tavırla Fikri'yi tersledikten sonra Fikri kendini kalemden dışarıya atarken "işin yoksa babanın hayrına çalış insan bir hamallık etse bundan iyidir. hiç olmazsa para kazanır.." diye söylenir. Fikri hakkında bu ve daha önceki olaylardan ötürü olan şikayetlerin sonucu olarak Fikri kalemden ihraç edilir. Kalemde her türlü kaçık hareketlerine rağmen bu habere çoğu kişi üzülür ve Fikri'ye acır. Fakat onu sevmeyen Şevki Bey, Nazım Bey ve Arif Efendi de bu haberi memnuniyetle karşıladı. Şevki Bey Nazım Bey'e bu habere ne kadar memnun olduğunu söylerken Nazım Bey'in ise tek düşündüğü sarı gülü, Şekure'dir. Hasan dört gündür kaleme gitmemesine rağmen o sabah içi ferahlamış şekilde uyanıp giyinir. Giyinirken elini ceketinin cebine atınca Şekure'nin mektubunu bulup tekrar açıp okur. Şekure, mektubunda Hasan'ın evlenme teklifini kabul ettiğini ama bir ay beklemek şartı olduğunu yazmıştır. Hasan kaleme gidip maaşına zam isteyecek ve olumsuz bir cevap alırsa başka bir çare arayacaktır.

Bir Bahis C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.4

Balkan hükümetlerinden birinde meydana gelen bir vaka anlatılır. Rivayete göre bir gün başvekil yüz bin franka ihtiyaç duyar ve ne yapacağını düşünürken aklına en zengin memurlarından biri gelir ve onu yemeğe çağırır. Yemekte memura, "yüz bin

franka bahse girerim ki siz (...) sefaretine tayin olunursunuz" der. Memur, buna memnun olacağını ama böyle bir meziyeti bulunmadığını söylese de iddiaya girerler, başvekil bu tayin işini gerçekleştirir ve ihtiyacı olan yüz bin frankı elde etmiş olur.

Tuhaf Bir Ders-i Ahlak C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.4

İki küçük çocuk kuyumcu dükkanının camekanından içeriye kıymetli elmaslara dikkatle bakarlar. Dükkânın ustası dışarı çıkıp çocukları, sahip olamayacakları şeyleri bu kadar çok seyretmemeleri gerektiğini söyleyip cebinden çıkardığı parayı hangisi daha hızlı koşuyorsa ona vereceğini söyler. Ardından kuyumcunun camekanı şangır şungur kırılır ve dükkânın sahibi küfür ederek dışarı çıkınca koşan çocukları görüp onları kovalar. Çocuklar zaten koşu bitiminde dükkânın önüne gelirler ve orada birikmiş olan halk çocukları sorgulamaya başlar. Fakat çocuklara ahlak dersi vermek isteyen kişi o günlerde sorgulama geçirmektedir.

Küçük Hikâye (34) Mahalle Şairi C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.2-3

Artık Hasan için en önemli iş maaşını arttırmaktır. Bir aylık süre zarfında da Şekure'yi hiç olmazsa ara sıra görebilmek için bir çare bulmak ister çünkü bir ay ona bir sene gibi gelmektedir. Hasan arkadaşıyla karşılaşınca dört gündür nerede olduğu sorulur, hasta olup olmadığını soran arkadaşına Hasan "hastalık kalbimde, bu kadar hızlı ilerleyen hastalık verem olsaydı şimdiye beni götürmüştü ama aşk." der. Bunun üzerine arkadaşı mutlu olması gerekirken neden dertli olduğunu sorunca Hasan her şey için para lazım olduğunu, düğün, ev geçindirmek, aile saadeti bunların hepsi için para gerektiğini ama kendisinin maaşının ancak kendisinin kahve ve tütün masrafını bile karşılamadığını söyler ve arkadaşıyla birlikte Hasan'ın maaşının artması için çare düşünmeye başlarlar.

Küçük Hikâye (35) Mahalle Şairi C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.2-3

Arkadaşı birden bir şey bulmuş gibi bağırarak "ay dur dur" der, "ben şimdi kolayını buldum." Hasan'ın arkadaşının bulduğu çözüm limandaki Ahmed Ağa diye birine bir miktar parayı verince istediği şeyi olacağı şeklindedir. Hatta o kadar ki bu devirde her şeyin parayla olduğunu, beş yüz, bin liraya vali bile olunacağını söyler. Hasan yüreği biraz ferahlamış halde kaleme, masasının başına döner. Hasan'a, yaptığı bir yanlışlıktan dolayı hesap işi yaptırılmaz ama Hasan'ın dediğine göre o bu hatayı işten

kurtulmak için bilerek yapmıştır. Mümeyyizin sorduğu dört kere dokuz sorusuna "kırk dokuz" cevabını vermiştir.

Küçük Hikâye (36) Mahalle Şairi C.2, N.40, 14 Rebiülevvel 24 Mart 1325, s.2-3
Hasan basit bir çarpma işlemini yapamadığı için kendine kızıp çarpım tablosunu ezberlemeye yemin edip ezberler de fakat yine de bu hatadan dolayı Hasan'a olan itimad zedelenmiştir. Hasan için istiklal, istikbal, itibar, aşk, saadet, izdivaç, bütün emelleri elli lira sayesinde gerçekleşecektir. Hasan, annesinde bu paranın olup olmadığını düşünür ve eve gelince annesini yanına çağırıp kendisini sevip sevmediğini sorunca annesinden "sizin uğrunuza saçımı süpürge ettim, hamd olsun Allah'ıma çok şükür sizi bu yaşa kadar getirebildim." cevabını alır.

Küçük Hikâye (37) Mahalle Şairi C.2, N.41, 17 Rebiülevvel 26 Mart 1325, s.2-3
Halime Hanım dünyada çocuklarının mürüvvetini görmek istediğini, dünyada onların kuvvetiyle yaşadığını söyler. Hasan, bunları sormaktaki amacının annesinin sevgisi kadar yardımına da ihtiyacı olduğunu belirtmek olduğunu söyler ve evleneceğini, kendisine mani olmamasını söyler. Hasan her şeyin çaresinin elli liraya baktığını söyleyip oğlunun selameti için elli lira bulamaz mısın diye sorunca Halime Hanım oğlunun bu evliliğe mecbur olduğunu düşünür ve kimi almak istediğini sorar. Şekure cevabını duyunca "konu komşuya ne derim, bak başıma gelenlere, ayol dul kadın ben onu sana nasıl layık göreyim. Hem Sabbek Hanım zaten onun için iyi söylemiyordu." dese de Hasan, konu komşu için değil kendi için evleneceğini söyleyip "ben mutlak onu alacağım anne anlıyor musun mutlak, yoksa sana söyleyeyim evladını kaybedersin." der.

Küçük Hikâye (38) Mahalle Şairi C.2, N.42, 21 Rebiülevvel 30 Mart 1325, s.2-3
Hasan'ın annesi durumun önemini, oğlunun o kadını sevdiğini artık anlamıştır. Hasan'dan başka kimsesi olmadığını düşününce onu kaybetmeyi göze alamayıp "olan olmuş torba dolmuş" diye düşünüp "Hasanım senin için canım kurban olsun oğlum" diyip kızının gelinliği için düşündüğü yüz görümlüğü otuz lira ile bir çift küpesini Hasan'a vereceğini söyleyince ana oğul birbirlerine sarılırlar. Ertesi gün Hasan ile annesi çarşıya gidip işlerini halledecek, ardından Hasan annesini Karagümrük'e bırakıp kendisi kaleme gidip parayı hazırladığını arkadaşına söyleyecektir. Hasan o gün, böyle iyi bir annesi ve iyi bir talihi olduğu için felekten çok memnundur.

Küçük Hikâye (39) Mahalle Şairi C.2, N.43, 24 Rebiülevvel 2 Nisan 1325, s.2-4

Hasan ve annesi küçük kızı da yanlarında götürürler. Kız çok neşeli, yerinde duramaz. Hep birlikte evden çıktıklarında pencereden Gülsüm Hanım seslenip nereye gittiklerini sorunca Halime Hanım "çarşıdan öteberi almağa" cevabını verir. Çarşıya doğru yürümekteyken biri seslenir; "Hasan Bey böyle nereye gidiyorsun birader" bir bakar ki en sevdiği arkadaşlarından, ailelerinin de dost daha doğrusu "hemderd" oldukları bir arkadaşıdır, "Fikri". Fikri, Halime Hanım'ın elini öptükten sonra nereye gittiklerini sorar ve birlikte yürümeye başlarlar.

Küçük Hikâye (40) Mahalle Şairi C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.2-3

Hasan Fikri'yle sohbete başlar. Fikri, kalemden "sepetlendiğini" söyleyince Hasan çok şaşırır ve olayı öğrenince gülmekten katılır. Fikri, Arif ve "o iki zübbe" diye bahsettiği üç kişinin sinirine çok dokunduğunu söyleyip, "hele o Nazım o ıstakoz suratlı herifi bir enseleyecek olsam" diye bahseder. Hasan, Fikri'ye yapacak işlerinden bahsetmişti ama "bu kadar malumat sülük gibi yapışmak için Fikri'ye kâfi idi." Gerçi birlikte olmak Hasan ile annesini sıkmıyordu, tam tersi eğlenceli oluyordu. Çarşının kapısında Sıdıka koz helvası diye tutturur ve "almazsanız ortada otururum" der. Tam helvacının önünden ayrılırken birden Fikri gözlerini fal taşı gibi açmış halde birine doğru ilerleyip hücum eder ve hücum ettiği adam da Fikri'yi görür görmez şemsiyesini atıp "imdad imdad! can kurtaran" diye bağırarak kaçmaya başlar. Oradaki herkes bilhassa Halime Hanım ve Hasan dehşet içinde bu manzarayı seyrederler, Fikri sahaflar kapısının içinde...

Hüsufun Tesiri C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.4

Mısır hükümdarlarından birinin zamanında bir ay tutulması gerçekleşir ve sultan bunu kendine yönelik bir işaret olarak düşünüp endişeye düşer. Danışmanlarından öğrenir ki bu durum ancak büyük bir hükümdar vefat edeceği zaman gerçekleşir. Hükümdar bunun üzerine bu felaketi başkasına yükleyebileceğini düşünür ve bir ziyafet düzenleyip sarayında bulunan bir prensi de bu ziyafete davet edip hazırladığı zehirli şarabı bu küçüğe içirip durumun anlaşılmaması için onun içtiği kupadan kendi hazırladığı zehirsiz şarabı içer. Fakat kupanın dibinde zehir kalmıştır ve kendi eliyle hazırladığı zehir yüzünden iki hükümdar da ölmüştür. Bunun üzerine halk kâinatın büyüklüğünü düşünerek ay tutulmasını izlerler.

Küçük Hikâye (41) Mahalle Şairi C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.2-3
Fikri, Arif Efendi'nin ensesinden yakalayacak gibi olmuşken birkaç polis yetişip Arif'i kurtarıp Fikri'yi zabtederler. Hasan'ın annesi "aman oğlum neme lazım bizi de şahit mahit tutmak isterler haydi gel çarşıya girelim" der ve kuyumcular çarşısına girerler. Hasan kuyumculardan birinin içine girer ve dükkânın ortasına gelmeden dizlerinin bağı çözülüp beti benzi sararır, çünkü Şekure de oradadır. Kendisini gördüğünü belli etmek istemeyen Şekure kuyumcuyla meşgul olsa da Hasan'ın annesi Halime Hanım Şekure'nin yanına gidip ayaküstü biraz sohbet eder ve alıcı gözüyle baktığı Şekure'nin güzelliğini pek beğenir.

Küçük Hikâye (42) Mahalle Şairi C.2, N.46, 9 Rebiülahir 16 Nisan 1325, s.2-3
Hasan Şekure'yi görünce yine hönkürerek ağlamak ister. Şekure, Halime Hanım ve Sıdıka'yla sohbet ettikten sonra Hasan'ı görmezlikten gelmenin uygun olmayacağını düşünerek onun da hatrını sorar. Ardından Hasan'a baktığında sadece "merhamet" hissettiğini, ayaklarına kapanıp ağladığını düşünür. Hatta bu merhamet o güne kadar biraz hafifler ve Hasan'a bir daha hiçbir yerde tesadüf etmeyeceğini düşünse de kuyumcuda karşılaştıklarında Hasan'da ateşîn bir sevdanın iştiyakını gördüğünü fark eder.

Küçük Hikâye (43) Mahalle Şairi C.2, N.47, 13 Rebiülahir 20 Nisan 1325, s.2-3
Şekure Hasan'a "bugün ne kadar iyi bir günmüş size bir daha tesadüf edeceğimi zannetmiyordum" diyince Hasan son cümledeki ikinci anlamı da fark edip karşılık olarak bir ay beklemenin çok zor olduğunu o yüzden annesini Şekure'nin annesine götürmek için sokağa çıktığını söyler ve Şekure annesi olmadığını ve teyzesinin yanında misafir olduğunu söyler. Kuyumcuda yapılan pazarlıklardan sonra Halime Hanım'ın takıları için altmış beş liraya anlaşılmıştır. Şekure'nin ince bileziği de yapılan pazarlıklarla yedi liraya verilmiştir. Kuyumcudan çıkarken Şekure Halime'ye "efendim şimdi nereye?" diye sorar.

Küçük Hikâye (44) Mahalle Şairi C.2, N.48, 16 Rebiülahir 23 Nisan 1325, s.2-3
Halime Hanımlar hep beraber kuyumcudan çıkarlar ve Halime Hanım, Hasan'a kaleme gitmesini kendisinin de yavaş yavaş hanım kızla beraber gidip o işi görüşeceğini söyler. Şekure'nin nerede oturduğunu soran Halime Hanım ile Sıdıka beraber yürümeye başlarlar ve çarşıdan çıkacakları sırada Sıdıka yoruldum diyip kendisine

bebek almazlarsa yere oturacağını söyler. Bunun üzerine Şekure, Sıdıka'nın istediği bebekleri oyuncakçıya girip alır. Tam Şekure oyuncakçıdan çıkacağı sırada bir adam Halime Hanım'ın yanına yaklaşıp "valideciğim iyisiniz inşallah" der.

Küçük Hikâye (46) Mahalle Şairi C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.2-3

Nazım Bey Şekure için "çoktan tanırım, hem de nelerini bilirim. Değil mi efendim?" diyince bu söz Şekure'ye ağır gelir ve kadınlık gururunun aşağılanması üzerine "terbiyesiz, alçak, inşallah Allah'ından bulursun" gibi sözler söyler ve Halime Hanım'ı kolundan dürterek yürümeye devam ederler fakat Nazım da peşlerinden ayrılmaz. Şekure, Nazım Bey'in kim olduğunu Halime Hanım'a iyice bir anlatır. Bir aralık Sıdıka onların gerisinde kalmıştır ve arkalarını dönüp baktıklarında Sıdıka'nın Nazım ile birlikte macuncunun önünde olduklarını görürler ve Halime Hanım Sıdıka'nın ağzındaki macunu çıkartmaya çalışır. Bu mücadelenin ardından Nazım, "canım çocuk bu, kabahat mi bu da" diyince Halime Hanım onu şiddetle tersler.

Kol Düğmesi C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.4

Büyük ve gösterişli bir apartmanda ikamet eden bir avukat, bir gün pek kıymetli bir mücevherle süslü olan kol düğmesinin tekini kaybettiğini fark eder. Buna canı çok sıkılan avukat apartmanın girişine, kayıp kol düğmesini getirene çok minnettar olacağını yazıp asar. Ertesi gün kendi yazısının altında başka bir yazı görür, bunu yazan kişi, avukatın öteki kol düğmesini de kaybederse çok minnettar kalacağı ifade eder.

Küçük Hikâye (47) Mahalle Şairi C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.2-3

Halime Hanım Sıdıka'yı kolundan sıkı sıkı tutup sürükleyerek yürür ve Nazım Bey peşlerini bırakmaz. Nihayet Şekure'nin evine gelirler ve içeri girerken Halime Hanım arkasına baktığında yine Nazım Bey'i görünce kendi kendine "aa herif yine orada" diye mırıldanır. Hasan elli lira yerine kırk beş lira olsun diye arkadaşıyla pazarlık yaparken arkadaşı bu adamlar için elli liranın para bile olmadığını, daha yenilerde birinin işini üç bin liraya yaptığını, o yüzden elli liraya yapacağı işi insaniyet namına yapar gibi nazlanarak yapacağını söyledikten sonra bu işin olacağına kendisinin kefil olduğunu söyler ve birlikte limana giderler. Ağa "paraları getirdiniz değil mi?" diye

sorup olumlu cevap aldıktan sonra şöyle der; "o halde isminizi, hangi dairede bulunduğunuzu bir kâğıda yazın da verin."

Tuhaf Bir Temenni C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.3-4

Meşhur şairlerden biri zamanın hükümdarı hakkında bir medhiye yazarak saraya gelip bunu hükümdara bizzat okur. Bundan pek memnun olan hükümdar, şaire "dile benden ne dilersen?" diye sorar ve bu soruyu bekleyen şair hemen kendisine sarhoşluk suçundan dolayı dayak atılmamasını ister. Önce bunun olamayacağını söyleyen hükümdar, şairin başka bir istediği olmaması üzerine "peki" der ve şu talimatı verir: "eğer bu zat sarhoş olarak tutulacak olursa kendisine yirmi değnek vurulacaktır. Bu kabahatten dolayı kendisine tevkif edene de kırk değnek vurulacaktır."

İki Siyasi Adam C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.4

Anlatılan hikâyede; meşhur bir savaş esnasında İngiliz kumandanı düşmanını yendikten sonra onu esir etmek için çok fazla uğraşsa da başarılı olamadığı ve bir süre sonra bu kumandanın eski düşmanı ile bir mülakat esnasında karşı karşıya gelip el sıkıştıkları vakit "nihayet sizi tuttum" dediği ifade edilir.

Küçük Hikâye (48) Mahalle Şairi C.2, N.52, 19 Cemaziyelevvel 25 Mayıs 1325, s.3-4

Adam paraları alıp sayar. Hasan bu kadar parayı ilk kez bir arada görür ve bu kadar parayı bir anda birine vermek önce gücüne gider gibi olsa da Şekure'nin hayali gözünde belirince parayı gözü görmez olur. Şekure'ye kavuşmak için hayatını bile vermeye hazırdır. Hasan, işinin on beş güne kadar biteceği teminatını alıp eve gider. Hasan, Halime Hanım'a gününün nasıl geçtiğini sorunca Halime Hanım; evlerinin pek pasaklı ve kirli olduğunu, sadece güzelliğin para etmeyeceğini ama oğlu beğendiği için yapacak bir şey olmadığını, Şekure'nin teyzesinin de "siz istedikten sonra ben neden vermeyeyim" dediğini ifade eder. Fakat Halime Hanım, Şekure'nin teyzesi ve dayısından başka kimsesi olmamasının ve dayısının da Şekure'yi reddetmesinin aklını karıştırdığını ifade eder.

Bir Masal C.2, N.52, 19 Cemaziyelevvel 25 Mayıs 1325, s.3-4

Yazar, tanıdıklarından birinin pek çok masal, fıkra ve temsiller bildiğini ve bir gün bir olay üzerine söylediği masalı aktarır. Bu masalda üç arkadaş varmış, bunlar eşkıyalık

etmek üzere dağa çıkmışlar. Bir gün terk-i dünya bir adam koşa koşa, bir şeyden kaçar gibi geliyormuş. Bu adam dünya malından alakasını kestiği için böyle dağlarda yaşayan biriymiş. Üç arkadaş bu adamı durdurarak ne olduğunu sormuşlar ve adam düşmandan kaçtığını söyleyince üç arkadaş bu düşmanı görmek üzere adamla birlikte gitmişler. Adam düşmana yaklaşınca parmağıyla mağarayı işaret edip yine tabana kuvvet kaçmaya başlamış ve üç arkadaş bir de bakmış ki mağaranın içi altın dolu. Arkadaşlar önce bir kuzu pişirip ardından altınları şehre götürmeye karar vermişler. Kuzu almaya giden arkadaşlarının ardından kalan iki kişi parayı üçe bölmektense kuzuyu almaya gideni öldürüp parayı ikiye bölmeye karar vermişler. Kuzuyu almaya giden de parayı üçe bölmek yerine kuzuya bir miktar zehir ilave edip onları öldürüp paraları tek başına yemeye karar vermiş. Kuzuyla birlikte gelen arkadaşlarını öldüren iki kişi de kuzuyu yiyince ölmüşler. Onları altınların yanına götüren terk-i dünya adam yine oradan geçerken üç arkadaşın ne yaptıklarına bakmak için mağaraya gidince gördüğü dehşetli durumdan sonra yine korkuyla koşmuş ve kendi kendine şöyle demiş: "gördün mü düşman insanı nasıl öldürüyor..."

MUHAVERE

A (Ayın). FAHREDDİN

İki Arkadaş Arasında C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.6

Bir kişi arkadaşına "volapük"ün ne olduğunu sorar, diğeri de "lisan-ı umumi" diye cevap verir fakat hiçbir yerde konuşulmadığını söyler.

A (Ayın). MAZHAR

Bir Muhavere-i Siyasiye C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.2-3

Bir süredir bütün gazetelerin İran'ın halinden bahsettiği, ihtilaller, isyanlar, muharebelerin içinde hürriyet taraftarlarının arzuları için hiçbir fedakârlıktan geri durmadıklarından bahsedilir.

Şehir Mektubu C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.2-4

Millet olarak bütün herkeste bir şeye merak sarınca usanıncaya kadar sürekli onunla ilgili konuşulduğundan ve o günlerde de herkesin Bulgar meselesinden bahsettiğinden duyulan bıkkınlıktan bahsedilir.

A. BURHANEDDİN

Bir Muhavere C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.1-2

Oldukça şık giyinmiş biri bir arkadaşıyla karşılaşır ve sohbet ederler. Şık giyimli kişi Eskişehir'e gitmek için işlerini halletmek üzere nüfus idaresine gitmekte olduğunu söyler ve sohbet ederler.

AHMED KÂŞİF (Kaptan)

Başlıksız C.1, N.61, 1 Teşrinievvel 1324, s.5

Yazar, Tarabya'dan vapura atlayıp Bulgar postasına yetişip istiklal gösterilerine katılmak isteyen ve bu hevesle kendini Üsküdar'dan 34 numaralı vapura atan kısa boylu, şişmanca, kır saçlı orta yaşlı birisinin haline güldüğünü ifade eder.

AHMED MÜMTAZ

Valide ile Oğul Arasında C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.4

Hanım nine ile oğlu sohbet ederler. Nine oğluna, gazetelerde neler olup bittiğini kendisine anlatmadığını, yeni dünya işlerini merak ettiğini hatta komşulara gittiğinde orada pembe bir gazete okuyan hanımın pek acıklı şeyler okuduğunu, müziklerle bayraklarla gittikleri hürriyet yavrucağın sıska olduğunu öğrendiğini söyler. Oğlu da hürriyetin insan gibi bir şey olmadığını, hakkı seven, ağızsız dilsizleri bülbül gibi söyleten bir şey olduğunu söylese de annesi anlamaz. Bunun üzerine şimendiferlerden örnek verir. Kömürü biten şimendiferin hiçbir yere kıpırdayamayacağı gibi şimendiferden yüz kat kuvvetli olan hürriyetin de insanlarda uyuşukluk olduğu sürece hiçbir işe yaramayacağını anlatır. Bundan başka hanım nine İstanbul'un taraf taraf olduğunu duyduğunu ve bunun anlamını oğluna sorar. Oğlu da bir işi yirmi kişiye yaptırınca illa ki "benim dediğim olsun"cuların olacağını ve iki testi birbirine vurunca elbet birinin kırılacağını söyler. Bunun üzerine hanım nine de rahmetli eşinin de "benim sözüm olsun" diye tir tir titremesi üzerinde kalemini hokkasını eline vermeleri yüzünden çok sefaletler çektiklerini ifade eder.

AHMED SANEVBER

Muhavere C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.4-5

İstibdad devrinde çıkan gazetelerin koleksiyonunu yapıp yapmadığını soran birine diğer kişi yapmadığını, o vakit gazeteleri paket yapmak için kullandığını söyler. Diğer

kişi ise istibdadda çıkan gazetelerin bir senelik koleksiyonlarının yüksek fiyatlarla müzehane tarafından satın alınacağını ifade eder. Bir diğer muhaverede ise Unkapanı isminin nereden geldiği üzerine konuşan iki kişi "para kapmadıkları ne malum" der.

AHMED ŞÜKRÜ (Doktor)

Ölü Gözü C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.3

Ölü gözünden bahseden birine karşısındaki kişi hayat bulunurken ölüleri neden karıştırdığını sorar. Diğer kişi ise ölü gözünün vatanı, ailesini terk eden bir kahramanın dördüncü orduda hasta düşerek geçirdiği hayatı tasvir eden bir hatıra olduğunu ifade eder. Bu askerin hastalandığı ve hastahanede pek de iyi bakılmadığından dolayı ziyarete gelen akrabasına, ailesine kendisinin mezarda olduğunu, ölü gözlerle baktığını söylemesini istediğini anlatır.

Sıhhiyedeki Paşalar Tezyil-i Rütbe İstiyorlarmış! C.2, N.6, 11 Zilkade 23 Teşrinisani 1324, s.3-4

Paşaların rütbe tenzili istediğinden bahseden iki kişi, miralayların binbaşı olmak istediğinden, insanın işte böyle vatansever olacağından bahsederler. Birkaç senede çabuk yükselenlerin hepsinin rütbesinin tenzil edileceği, paşaların korkudan kendiliklerinden bunu istediğini ve buna razı olmazlarsa milletin tenzil edeceğini ifade ederler.

HALİD

Geveze ile Zevzek C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.7-8

İki kişi geçenlerde İzmir'e gidenler hakkında konuşurlar. Yola çıkan beş kişiden sadece ikisinin İzmir'e gidebildiği, birinin hasta olduğu, birinin körfezden uzaklara gittiği diğerinin ise devr-i âlem seyahatine çıktığı ve hala haber alınamadığı söylenir. Hastaların hastaneye firarinin de Dersaadete gönderileceği ifade edilir.

HAYRET (Doktor)

Mebusân Zamanı Geliyor C.1, N.55, 25 Eylül 1324, s.5-7

Bir kişi diğerine meclisin açılacağından, meclis açılınca işlerin düzeleceğinden bahseder. Biri diğerine mebusların nasıl şeyler olduğunu sorar. Diğer kişi de onların insan hülasası olduğunu, bir tanesinin mecliste feryadının elli bin kişinin sesine eş olduğunu ifade eder ve meclisin açılmasından duydukları mutluluktan bahsederler.

HÜSN SAİD

İki Kişi Arasında C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.2

İki kişinin bir gün önceki Sabah gazetesindeki yazılarla ilgili sohbetini içeren bir yazıdır.

İMZASIZ

Geveze ile Zevzek C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.1-2

Geveze ile Zevzek birbirleriyle sohbet ederken bilmedikleri şeylerden bahsederler. Zevzek "hürriyet"i aç olanların fazla fazla yuttuğu, sevmeyenlerin daima hafif, açıkgöz kaldıkları bir "dolma"ya benzetir.

Mahalle Kahvesinde C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.1-2

Sohbet eden iki kişiden biri, oğlunun yetenekleri ve çabasıyla orantılı maaş almadığı nedeniyle diğer kişiye dert yanar. Hükümetin işlerinden bir şey anlamadıklarını söyleyip durumu eleştirirler.

Kahkaha C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.2

Bir nine ile bir çocuk konuşurlar. Çocuk ninenin neden gözlük taktığını sorunca nine her şeyi iki misli gördüğünü ifade eder. Bunun üzerine çocuk öyleyse bana bakarken gözlüğünü çıkar der.

Zeki Sarık C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.2

Galata'da Yüksek Kaldırım'da bir şapkacı, dükkanının adını Büyük Şapka koyunca oradaki bir sarık dükkan sahibine "bu ne kadar yalancılık, burada büyük değil yüz şapka bile yok.. Haydi sayalım.. Eğer büyük ise sana meccanen çıraklık ederim" demesi üzerine şapkacı daha ona cevap verirken sarık şapkanın birini alıp kaçar gider.

Başlıksız C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.2

Kendi kendine konuşan kişi ilaçlarını düşünürken "Havadisler!.. İkdam, Tercüman, Servet, Tanin.." diye bağırınca, konuşan kişi düşündüğü ilacın Hamiz (Tanin) olduğunu hatırlar.

Bir Kartpostal Meraklısı C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.2

Bir doktor ile çocuk konuşurlar. Doktor çocuğun iyileşeceğini söyler. Çocuk ise ölürse kart postal koleksiyonunu kim tamamlar diye düşündüğünü söyler.

Lokantada C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3

Lokantada bir müşteri kırmızı damgalı şampanya ister. Garson da kırmızı damgalı şampanyaların lekelerini çıkarmak için fabrikanın bunları kezzap kuyularına attığını söyler.

Başlıksız C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3

Paşa babasının nerede olduğu sorulan çocuk, babasının sakalını tıraş ettirip gittiğini söyler.

Mahalle Arasında C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.1-3

Bir gelin ile kaynana zamanlarının farkı üzerine konuşurlar. Kaynana, biz feleğe kelek demezdik oysa şimdi keçiye Abdurrahman Çelebi, kargaya şahin yavrusu deniyor diyerek zamanın eleştirisini yapar. Ardından gazete satan çocuk haberleri bağırarak okur ve hain İzzet, Zeki Paşa, hafiyelerin resimleri gibi şeylerden bahseder.

Hapishane Köşesinde C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.1-3

Hapishanede bunalmış, gecenin karanlığında uyuyamayan iki mahkûm kendi aralarında konuşurlar. Pranga seslerini baykuşlara benzetirler. Fakat asıl dikkati çeken mahkûmlardan birinin "memleketimiz de bir hapishane değil mi orada da mazlumlar feryâd etmiyor mu? üzerinde bu gecenin mezalim kanatları gibi bir kanat açılmamış mı?" demesi ve pranga seslerini istibdad ninnilerine benzetmeleridir.

İki Hanım Arasında Muhavere C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.3

Hanımlardan biri diğerinin oğlunun hangi kalemde olduğunu ve maaşının olup olmadığını sorar. Diğeri de defterhanede olduğunu ve otuz kuruş maaş alıp avantasıyla birlikte üç yüzü bulduğunu söyler.

İki Hafiye Arasında C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.3

Hafiyelerden biri diğerine onu telaşlı gördüğünü sorar, diğeri de önceden eve giremiyordum şimdi de dışarı çıkamıyorum der.

Hapisten Çıkanlardan İkisi C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.4

İki kişi sohbet ederken biri diğerine nerelerde olduğunu sorar, diğeri de dünyaya yeni geldiğini belirtir. İçeride ne kadar kaldığını anlamak için içeri girmeden önce yirmi günlük olan çocuğunun şu an kaç yaşında olduğunu sorduğunda yirmi günlük cevabını aldığını söyler. Diğer kişi de hepimiz yirmi günlüğüz, hürriyetin ilanı ile hepimizin tarih doldu der. (11 Temmuz 1324 yani 24 Temmuz 1908 meşrutiyetin ilanı)

Başlıksız C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.1

Ebü'l-Hüdâ ile Reşid Paşa Şeyh Efendi kanun-ı esasî üzerine konuşurlar. Ebü'l-Hüdâ kanun-ı esasînin korkunç göründüğünü söyler. Bunu tamamen ortadan kaldırmanın bir çaresi olup olmadığına ilişkin sohbet ederler.

Devr-i İstibdadda C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.2

Bir usta ile arkadaşı sohbet ederler. Dükkânı mübarekeye yakın olduğu için meyhane açamayan ustaya arkadaşı Umurca rakısı satarsa müsaade edileceğini çünkü bu rakının R. Paşa'nın olduğunu söyler. (Başmabeyinci ve Maliye Bakanlarından Sarıcazade Ragıp)

Başlıksız C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.2

Polis ile sarhoş konuşurlar. Polis sarhoşu uyarır ve sarhoş da Umurca rakısıyla sarhoş olduğunu söyleyince polis, "ondan içene ilişmeğe gelmez, uğurlar olsun birader" der ve sarhoşu bırakır.

Başlıksız C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.3

Bir adamla bir uşak konuşurlarken adam uşağa evin beyinin evde olup olmadığını sorar, uşak da dışarıda der. Adam kendisine para verecektim diyince uşak adamı "öyleyse buyurun içeriye" diyerek davet eder.

Bir Muhavere C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.3

İki kişi konuşurlarken biri diğerine tersaneyi nasıl bulduğunu sorar, diğer kişi mezarlığa benzetince Harami Paşa'ya ölü sevici denmesinin daha uygun olduğunu konuşup gülüşürler.

Bir Muhavere C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.3

Rıza Paşa pek sarardığını söyler, karşısındaki kişi de sarılık olmadığını çünkü sarıları çokça tenavül buyurduğunu söyler.

Bir Mektep Müdürü ile Bir Muallim Arasında C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.3
Muallim Farsîden ne okutulacağını sorduğunda müdür programda bir kitap olmadığı için öteberi okutulsun, aman ha Gülistan'dan değil diye cevaplar.

Bir Gardiyanla Bir Mahkûm Arasında C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.1-4
İsmail Paşa (hafiye) ile gardiyan hapishanenin penceresinden dışarıdaki yoğun kalabalığa bakıp bu konuda yorum yaparlar. İsmail Paşa hafiyeden hiç hazzetmez, gardiyanın yemek ve tütün teklifini bile kabul etmez. Çünkü aylarca senelerce paşaların ve birçok gençlerin buralarda zulme uğradığını bilir. Daha sonra anlaşılır ki bu kalabalık Recep Paşa'nın cenazesinin kalabalığıdır.

İki Değirmenci Arasında C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.4
İki değirmenci o seneki hasat, hayvanları satıp satmamakla ilgili sohbet ederken bir tanesi hayvanları satarsak değirmeni kime çektiririz diye sorar, diğer değirmenci de "işsiz kalmış hafiye çok" diye cevap verir.

Başlıksız C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.4-5
Bir oğul annesine paşa babasının çöp gibi diğer paşaların küp gibi olduğunu söyler, anne de oğlunun babasının yediğini hazmettiğini, kanaatle yediğini diğerlerinin ise geniş mideli olduğunu ne yeseler doymadıklarını söyler. Hatta bu paşaların şişme düdük şeklini alacağını da ilave eder.

Kondüktörle Yolcu C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.5
Yolcu kondüktöre Harami Paşa'nın hala hapiste olup olmadığını sorar ve vapurların durumu ile bahriye hazinesine olan darbe ile ilgili sohbet ederler.

İki Mevzu Arasında C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.2
İki kişi konuşurlarken biri diğerine müjde artık beş aramak derdinden kurtulduk Geveze büyüdü 10 para oldu der, diğeri bunun neresi büyümüş içine dört sayfa daha sıkıştırmışlar der. Diğer kişi "Aaa sahi öyle, mamafih şimdi daha çok satarız." der. Bu yazıya cevaben Geveze, "ne yaparsanız yapın ister az ister çok satın Boşboğaz

ağabeyinizin dilinden kurtulmak için bir haftada büyüdüm de on paraya çıktım. Ağabeyimin de aklı varsa on paraya insin, insin de a pek pahalı dedirtmesin.” denilir.

İki Kişi Arasında C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.3

İki kişi bir mahallenin muhtarının görevden ayrıldığını konuşurlar. Biri diğerine gidip Haşim Paşazade'ye haber vereyim der. Diğer kişi de aman tebdil-i kıyafet git, seni mektep hocası zannedip soymağa kalkarlar, der.

Bir Muhavere C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.1-3

İki kişi sevdiği şarkılarla ilgili sohbet ederler. Biri, keyiflendiğinde dinlediği şarkıyı en sevdiği şarkı olarak anlatır, diğeri de bunların amiyane şeyler olduğunu, asıl şarkının ya güldüren ya ağlatan şeyler olduğunu söyler.

Hoca ile Talebe C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.4

Hoca talebeye mikrobun ne olduğunu sorar, talebe de görünmez bir hayvandır der. Hoca buna bir örnek getirmesini söyler, talebe de mesela matbuat dâhiliye müdürü, der. Hoca öğrenciye ne demek istediğini sorduğunda öğrenci de evet hoca efendi, ben onu hiç görmedim der. Yazı “ne mutlu çocuk” sözleriyle son bulur.

Bir İhtiyarla Bir Genç C.1, N.10, 11 Ağustos 1324, s.1-3

Bir çocuk babasına o gün yorgun göründüğünü söyler, babası da Tepebaşı’na tiyatroya gittiğini Kemal Beyin (vatan) tiyatrosunu seyrettiğinden ve çok memnun olduğundan bahseder. Daha sonra eski insanların samimi, şimdiki insanların daha samimiyetsiz olduğundan, artık samimiyetin ortadan kalktığından bahsederler.

Gazeteciler Arasında C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.2

İki kişi sohbet ederler. Tensikat sözünü duydukça heyecanlandıklarını, çünkü bu derde maliye, eğitim ve gümrüğün yakalandığını gazetelere de gelirse hallerinin ne olacağını konuşurlar.

Başlıksız C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.4

Biri Geveze'ye “halkın hali nasıldır” diye sorar, Geveze de “pek yolunda fakat bir nokta, şu tensikat gözümü korkutuyor” der ve diğer kişi “bundan sanane” dediğinde “gazetelere de başlarsa vay halimize” der.

Başlıksız C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.1

İki kişi İstanbul'da sürekli yangın olduğundan bahsederken biri hiçbir olaya karşı hiçbir şey söylenmediğinden dem vurur, diğer kişi de "bizde zaten hangi şeyde ne denmiştir ki yangında densin!" der.

Başlıksız C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.2

Bir kişinin evi yanarsa evsiz kalır, evsiz kalırsa ne olur şeklinde giden diyalogda sonunda kendini kaybeder, bir yumrukta ezilir denir.

Mahalle Kahvesinde C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.1-3

Birkaç kişi kendi aralarında sohbet ederler. Birinin yangında evi yanmıştır bununla ilgili konuşurlar ve ona üzülmemesini tavsiye ederler.

Letaif: Deniz Hamamında C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.3

Müşteri ile hamamcı konuşurlar; müşteri pantolonu ve ceketinin çalındığını söyler, hamamcı da pantolon ve ceketle geldiğinizi iyi biliyor musunuz diye sorar.

Başlıksız C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.3

Çıraklık işi isteyen birine cevap olarak şimdilik iş olmadığı söylenir. Buna cevaben maaş olsun da iş ister olsun ister olmasın denir.

Başlıksız C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.1-3

İki kişi gazeteler ve gazetecilikle ilgili sohbet ederler. Gazetecilerin birbiriyle uzlaşamadıkların, barışamadıklarından, birbirlerine iyi gözle bakmadıklarından bahsedilir. Ayrıca gazetelerin millet için ne kadar önemli olduğu ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.4

Bir kişi karşısındakine bir önce çıkan gazetede Geveze'ye kötü laflar söylendiğinden bahsedip cevap verecek misiniz diye sorar, diğer kişi "ne münasebet" diye yanıt verir

Mahbusda Gardiyanla C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.4-5

Gardiyan ile mahkûm ne zaman çıkacaklarına dair sohbet ederler, İstanbul'un en tehlikeli yeri neresidir, en can sıkıcı yeri neresidir gibi sorular sorup cevap verirler.

Geveze ile Zevzek C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.4-5

Geveze ile Zevzek arasındaki diyalogta hükümetin despot olduğundan, gazete okumanın uyku kaçırdığından bahsedilir. O günlerde çıkan yangınların patlıcan kızartmasından olduğundan, Rami Paşa'nın çehresi, ser asker Rıza Paşa'nın, mabeynci Faik Bey'in çehresinin kızardığı ifade edilir.

Kolera Zamanında C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.5-6

Araba ve atlarla geçen belediye memurlarına bakıp memlekette kolera olduğuna kanaat getiren iki kişi kendi arasında konuşur. Koleranın çaresinin hürriyet müshili olduğunu ve bunun istikbal eczanesinde satılacağını, yavaş yavaş kullanmak gerektiğini söylerler.

Başlıksız C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.2-3

Kirkor Faik Efendi ile isimsiz birisi karşılıklı sohbet ederler. Karşısındaki kişi Kirkor Faik'e beni hasis diye yazmışsın der, ardından sohbet edip beyit okurlar. Sohbetin sonunda da eski defterleri açarsam sadrazamdan tut ser askere, herkes karma karışık olur diyip bitirirler.

Baba ile Oğul Arasında C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.3

Babası henüz konuşamayan çocuğun çıkardığı seslere bakarak anne mi diyeceksin, haham başı mı diyeceksin, hanım nine mi gibi tahminlerde bulunur. Sonra çocuğun ağzının içine bakıp büyük dilin var ama küçüğünü annen çalmış der.

Vedia ile Ben C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.3

Baba ile kızı kapının çalması üzerine konuşmaya başlarlar. Baba gelenin asayişi sağlamak için para toplayan bekçi olduğunu söyler, kız asayişin ne olduğunu sorduğunda babası bisküvi yanıtını verir. Bu şekilde sohbet ederler.

Sahib-i İmtiyaz ile Muharrir Naz Arasında C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.2

İki kişi birbirleriyle kafiyeli bir şekilde konuşurlar. Biri diğerine neden bu naz diye sorar, nükteli bir şekilde diyalog devam eder. Yazının sonunda şöyle bir kıta söylenir: "O hükümet devr-i sabıkda esir etmişti dünyayı Bugün azade geldi bir kısm ashab-ı

ulviyet Bu seher/sihr ismaniye nasıl artık demezsin sen Ne efsunkar etmişsin ah didar-ı hürriyet"

Yangın Yerinde C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.1-3

Kadınlar bir dükkana girip isteklerini sıralamaya başlarlar. Biri üç ayna, iki kilim, yorgan, çamaşırlık sayarken bir diğeri söze karışır. Kadınların birbirleriyle girdikleri ağız dalaşı, yangın sonrası çadırda kalan insanlar, yangından zarar görenlere yardım edenler ve etmeyenler konu edilir.

Muhavere C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.1-2

İki kişi kendi aralarında sohbet ederler. Biri diğerine nerden geldiğini sorduğunda diğer kişi cemiyetten diye cevap verir ve cemiyette ne gibi kararlar alındığı üzerine konuşurlar. Cemiyetten gelen kişi hiçbir karar alınmadığı, toplanıp dağıldıklarını ifade etse de sonunda "şunu yazacaksınız bunu yazacaksınız, şunu söylerken şu tabiri kullanacaksınız, falan isimleri ağza almayacaksınız" kabilinden şeyler konuşulduğunu söyleyince diğer kişi bir cemiyetin nasıl olması gerektiğini tarif eder. Bunları Geveze kendisi anlatırsa itiraza, tecavüze uğrayacağını söyleyince diğer kişi şöyle der; "Ne beis var. Haksız tecavüze kulak asmamak mütecavizin bî-edebliğini yüzüne vurmak demektir."

Muhavere C.1, N.24, 25 Ağustos 1324, s.2-3

İki kişi o sıralar gazete okuyup okumadıklarından bahsederler ve havadis kısımlarından başka okumadıklarını çünkü her gazete ayrı bir hava çaldığı için bir iki taneden fazlasının kafa karıştırıcı olduğunu söylerler.

Karagöz-Geveze C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.6

Karagöz ile Geveze Selanik'te Zıpır adında bir mizah gazetesi neşredilmeye başlanması ile ilgili konuşurlar. Geveze, İstanbul'da çıkan çılgınlar gibi değilse intişarını tebrik ettiğini ifade eder. Karagöz Zıpır'ın memurlarına tarih ve darb dersleri verileceğini söylediğinde Geveze "bir de şikayet komisyonu açılsa da şikayetler dinlense" der.

Letaif C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.8

Adamın biri kapısını açık bırakıp bakkala gider ve geldiğinde hırsızla karşılaşır. Hırsıza niçin içeri girdiğini sorduğunda kapıyı açık bulduğu için girdiğini hem artık hürriyet olduğunu, kapısını kilitlemezse kendisi gibi itlerin girip çıkacağını söyler. Adam hırsıza karşılık "Harami Paşa gibi değil mi Geveze?" der, Geveze "ona ne şüphe" diye cevaplar.

Muhavere C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.1-3

Zevzek, Geveze'yi bundan böyle ağzından çıkacak sözleri tartmadan söylememesi konusunda uyarır. Feyz-i Hürriyet gazetesinin bir ay hapse mahkûm edildiğinden bahsedilir. Geveze de kendisinin istibdad döneminde sebepsiz yere iki sene hapse mahkûm edildiğini söyler ve bu minvalde sohbet ederler.

Muhavere C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.2

Osmanlı matbuat cemiyetinin kurulduğu, artık matbuatın hür ve serbest olduğu, yalnızca muharrirlerin bazı olumsuz durumlara müdahalelerde bulunabileceğini ifade edilir.

İki Kişi Arasında C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.2

İki kişi serseriler için bir komisyon kurulduğunu, işsiz güçsüzleri toplayacaklarından bahsederler. Biri diğer kişiye önce görevlerinden mecburen uzaklaştırılan kişilerle ilgili düzenleme yapılması gerektiğini, işsiz güçsüzler ile serserileri birbirinden ayırmak gerektiğini ifade eder.

Başlıksız C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.8

İki kişi; önceden doktorların kıyafetleri kadifeden yapılırken daha sonra niçin öyle yapılmadığı üzerine konuşurlar. Biri diğerine bunun sebebinin kadifelerin nazırın konağında döşemelik olarak kullanıldığından doktor kıyafetlerinin kadifesiz yapılmasının adet haline geldiğini ifade eder.

Ciddi Bir Muhavere C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.1-3

Bir kişi Geveze'yi; Kanun-ı Esasi ilan edileli elli gün olmasına rağmen hala faaliyet olmamasından bahsetmediği için eleştirir. Daha sonra, iş göremeyecek kadar yaşlıların emekli edilmesi gerektiğinden, rüşvetçilerin işten atılması gerekliliğinden bahsedilir.

Muhavere C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.1-3

Geveze ile Zevzek arasında geçen bu konuşmada Geveze anlamsız birtakım sözlerle cümleler kurar ve Zevzek ne dediğini anlamaz. Bunun üzerine Zevzek Geveze'yi Karagöz'e benzetir ve Geveze bu benzetmeden hiç hoşlanmaz.

İki Kişi Arasında C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.3

İki kişi donanma şenlikleri ile ilgili sohbet ederler. Şenliklere giden birisi diğerine konserin çok kalabalık olduğunu, sis yüzünden hiçbir şey göremediğini ve gözüne kum taneleri kaçtığından ve konsere biletsiz girenler olduğundan bahseder. Diğer kişi de bu tür şeyler zamanla yoluna girer, eksiklikleri hoş görmek lazım diye cevap verir.

Muhavere C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.1

Geveze ile Zevzek sohbet ederler. Geveze Zevzek'in elindeki Gaga Burun gazetesini görür ve onun içerisindeki bazı yazıları okuyup imlâsının bozukluğuyla ilgili konuşurlar.

Efendi ile Uşak C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.2

Efendi ile uşak karşılıklı konuşurlar. Uşak artık hürriyet var olduğu için kimsenin kimse üzerinde hak sahibi olmadığını söyler. Efendi bunu hürmetsizlik olarak gördüğünü söyleyince uşak da önceden insan gibi muamele etseydi şimdi durumun böyle olmayacağını ifade eder.

Mahalle Kahvesinde C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.2

Gündüz vakti evine haydut giren bir kişi, arkadaşına durumu anlatır. Kapıyı açan çocuğuna ahlaka uygun olmayan bir ilaçtan bahseden kişiye çok sinirlenen adam, olayı anlattığı arkadaşına bunları hürriyetin değil adalet ve kanunun ıslah edeceğini ifade eder.

Baba, Oğul C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.3

Bir çocuk babasına tiyatroya, konsere, baloya, karagöze gideceğini söyler, babasına hepsine "git yavrum" şeklinde cevap verdikten sonra son olarak vapurla seyahat etmek istediğini söyleyen oğluna kendi okuluyla dersiyle ilgilenmesi gerektiğini söyler.

Muhavere C.1, N.36, 6 Eylül 1324, s.1-3

Geveze hakikati bir başka şekle sokmanın bu memleketin eski âdeti olduğunu söyler, Zevzek de buna itiraz ederek konuşmayı başlatır. Hakikatin değiştirilmesine rıza gösterenlerin sadece istibdad mensubu olabileceğini, böyle küçük bir fırkanın tüm milleti lekelemeyeceğini söyler. Fakat geveze bu küçük fırkanın otuz iki sene boyunca milleti oynattığını ifade eder. Ardından bir ordunun zalim olması için sadece kumandanın değil ordunun da zalim olması gerektiğinden bahsederler. İstibdadın önde gelenlerinden Ratib'in hapisten hasta diye çıkarılmasının haksızlık olduğuyla ilgili fikirlerini beyan ederler.

Başlıksız C.1, N.36, 6 Eylül 1324, s.3

Geveze ile bir kişi müzikli bir müsamere olduğuyla ilgili konuşurlar. Boşboğaz, Karagöz, Zevzek hepsinin bir şey yapacağını öğrenen Geveze müsamere ilanına bakmaya karar verir.

Muhavere C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.1-2

Havaların soğuduğundan, kış geldiğinden bahsederek söze başlanır. Yangından sonra sokakta kalan bir kişi kışı zor geçireceğini söyleyince diğer kişi toplanan ianelerle ne yapıldığını, niçin barınacak evler inşa edilmediğini sorgular, bir mahallenin inşaatının birkaç sene süreceğinden bahsedilir.

Matbaacılar Arasında C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.2

Bir kişi diğerine matbaaya her sabah birinin gelip, bir iki gazete alıp "eyvah" diyerek gittiğini söyler. Diğeri de bütün matbaalarda bunun olduğunu, resmi bir makam için gazete topladığını, eskisi gibi para vermeden bir de şimdi her bir gazeteye kulp takarak sahiplerini mahkemeye de davet ettiğini ifade eder.

İki Kişi Arasında C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.1-2

Üstü başı ıslak biri ile arkadaşı karşılıklı konuşurlar. Islanan kişi terkos borusunun patlamasından dolayı ıslandığını söyler. Arkadaşı da terkos şirketinin lakayt olduğunu, böyle su ziyan ettiklerini ifade eder.

Köprülerimiz C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.3

İki kişi köprünün tahtalarının arasından denize düşen paralar, aralara girip kırılan şemsiye ve bastonlardan bahsedip, köprünün tamiratının akıbeti nereye varacak diye sohbet ederler. Sonunda da eski belalardan kurtulmak için çok zaman lazım olduğunu ifade ederler.

İki Kişi Arasında C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.8

İki kişi karşılıklı konuşurlar. Biri diğerine yürümekten yorulduğunu söyleyip on numarada kahve içmeyi teklif etse de diğeri orasının uygun olmadığını söyleyince on üç numaranın ucuz olduğunu söyleyip orayı teklif edince arkadaşı "öyle ama onun da kalemi bozuk" der.

Başlıksız C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.3

İki kişi birbirinin halini hatırını sorar, tiyatrolar konserler verildiğinden seçimlerin bittiğinden, yangın bağışlardan bahsedilir.

Başlıksız C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.4

İki kişi matbuat müdüründen gelen ihtarnameden bahseder. Biri okumaya başlar ve edebe ve ahlaka aykırı makaleler derc edenlerden bahseden yazıyı okurken diğeri sözünü keser ve "bizim gazeteye dair bir şey yok, çünkü biz her türlü adaba uyarak intişar ettik, bu meseleyi adaba riayet etmeyen gazeteler düşünsün." der.

Başlıksız C.1, N.42, 12 Eylül 1324, s.1-2

İki kişi karşılıklı sohbet ederler, biri diğerine nerede kaldığını sorunca zabtiyeye bir iş için gittiğini ve orada şahit olduğu bir komiserin eski ailesiyle olan sorunlarını anlatır, bunun üzerine konuşurlar.

Boşboğaz C.1, N.42, 12 Eylül 1324, s.3

Boşboğaz ile Geveze Kavaid-i Osmaniye hocalarının Mercan İdadisine girmeye uğraştığı üzerine sohbet ederler, ardından Zevzek de konuya dâhil olur.

Başlıksız C.1, N.42, 12 Eylül 1324, s.3

Mizan'ın Eminönü muhabiri "çocuksun çocuksun" der. Geveze de "kaçıksın kaçıksın" der. Boşboğaz da "hurre" diye yeni bir kelime çıktığını söyleyince Geveze "hurre" ya da "hare" olarak okunuşunun işleri değiştireceğini ifade eder.

İki Kişi Arasında C.1, N.42, 12 Eylül 1324, s.8

Birinin kötü söz söylemek suçundan iki seneye mahkûm edilmesi ile ilgili konuşurlar. Biri diğerine eve gidince tüm gazeteleri yırt, yakında başka meseleler de başlayacak der.

Muhavere (Mahalle Arasında) C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.2-3

İki kişi mübarek Ramazan ayının gelmesi üzerine sohbet ederler. Biri babası sağ iken yaşadığı ramazan ve bayramları özlediğini söylerken diğeri şimdiki haline de şükret diyince eski ramazanları özleyen kişi bu özlemin, bayramlaşırken ağlamaların sebebinin o günleri göremeyen sevdikleri için olduğunu ifade eder. Bunun üzerine sohbet ederler.

Muhavere C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.2

Bir ev sahibi ile hizmetçisi konuşurlar. Ev sahibi efendi, oruçlu olduğu için aşçı gürültü yapmasın, çocuklar gürültü yapmasın, abdest suyum ılık olsun, hizmetçi kız gıcırtı yapmasın gibi birçok isteğini sıralayıp "malum oruç hali" der. En sonunda hizmetçi durumla ilgili olarak oruç başa mı çeneye mi vurur der.

Müşteri ile Bakkal C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.2-3

Bakkal ile müşteri konuşurlar. Bakkal müşteriye yağ, makarna, şehriye satarken şehriyeyi yıldız mı tel mi diye sorduğunda müşteri yıldızı sevmediğini söyler. Bunun üzerine bakkal eskiden bunun söylenemeyeceğini fakat şimdi "hürriyet var" olduğu için söylenebildiğini ifade eder.

Yükselmek Böyle Olur C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.4

Haliç vapurlarına ateşçi olarak giren bir kişi, arkadaşıyla her karşılaştığında biraz daha yükselir ve en son arkadaşıyla karşılaştığında nazlı bir eda ile yedinci kaptan olduğunu söyleyip gider.

Efendi ile Hizmetçi C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.8

Efendi hizmetçiye hanımının nerede olduğunu sorar, hizmetçi de öteberi almaya pazara gittiğini oradan da Mevlana'ya gideceğini söyleyince adam kendi kendine "şimdi ben de oradan geliyorum ama" diye düşünür.

Başlıksız C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.4

İki kişi gazetelerde sürekli çıkan "kadro haricine, kadro dâhiline" laflarıyla ilgili bunların ne olduğu hakkında konuşurlar. Biri diğerine bunun bir oyun olduğunu, tensikatta açığa çıkarılan memurlara oynandığını ifade eder.

Karagözden C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.6

Karagöz ile Hacivat konuşurlar. Karagöz Hacivat'a bizden sonra kim gelir diye sorar, sorar en sonunda meydanın kendilerine kaldığın söyler. Geveze de buna cevaben "bir insana kırk gün deli derseler çıldırır" der. Karagöz ise bu darb-ı mesel için "kırk gün adam ol diyelim bakalım olacak mı" dediğinde Geveze "nafile yorulmayın biz birisi için senelerden beri diyoruz bir şey olduğu yok" der.

Muhavere C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.3-4

Zevzek ile Geveze sohbet ederler. Zevzek, Geveze'ye bir haberi olduğunu söyler ve onun ne olduğunu söyleyinceye kadar uğraştırır. Zevzek'in vereceği haber meclis-i mebusan açılınca mizah gazetelerinin kapatılacağıdır. Geveze bu duruma meclis açılsın da biz kapanalım zararı yok, isim değişikliği yaparız, der. Birçok gazeteye yeni isimler bulur, Zevzek, Geveze'ye yeni isim ne olur diye sorduğunda ise "Feryad" cevabını alır.

Muhavere C.1, N.51, 21 Eylül 1324, s.4-5

Geveze ile Zevzek ramazanda neler yaptıklarından bahsederler. Zevzek geceleri çalgılı kahve Karagöz ile vakit geçirdiğini söyleyince Geveze tiyatroları sorar. Zevzek tiyatrolarda pürüzlü çatlak Türkçeleri dinleyip kulaklarını buna hedef etmek istemediğini ifade eder.

Medeniyet Karı Kocalığı C.1, N.51, 21 Eylül 1324, s.5

Erkek kadına "beni iğfal ettiğini bilmiyor muyum sanıyorsun" der, kadın da "bunu zaten bilmeyen yok" şeklinde cevap verir.

Zaman Bu Ya! C.1, N.51, 21 Eylül 1324, s.5

Almancadan alınan bir metinde erkek kadına, sevdiğiniz bir erkeğin parası bitince sizin de sevgiliniz bitiyor, garip ahlakısınız der. Kadın da buna cevaben sizin haliniz bizden daha garip, beş parasız kalınca kalbinizde sevda hasıl oluyor, der.

İki Kişi Arasında C.1, N.53, 23 Eylül 1324, s.3-4

Bir kişi arkadaşına kendini zihnen çok yorgun, rahatsız hissettiğinden bahseder. Arkadaşı çok gezdiğinden ya da soğuk algınlığından dese de asıl sebebin hürriyet ilan edildikten sonra çıkmaya başlayan fazla sayıda gazete yüzünden yaşadığı zihin yorgunluğu ve okuma tembelliği olduğunu ifade eder. Öyle ki, bu yorgunluktan dolayı okumaya değer makaleleri bile okuyamadığını, onları takdir etmekten geri kaldığını ifade eder.

Bir Muhavere-i Siyasiye C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.2-3

Geveze ile Zevzek Bulgaristan'ın istiklal ilan ile ilgili konuşurlar. Zevzek, devleti ölümcül hastalıktan yeni kurtulup kendi yaralarını iyileştirmeye çalışan bir adama benzetip böyle bir adamın başkalarıyla savaşmaya gücü olmadığını, Bulgaristan'ın Türkiye'nin hukukunu zedeleyip istiklal ilan ettiği için savaş çıkacağını ifade eder. Geveze ise Bulgaristan'ın yalnızca Türkiye ile sorun yaşamadığını, Berlin muahedesini imzalayan tüm devletlerin de nefretini kazandığını ifade eder.

Bir Muhavere-i Siyasiye C.1, N.55, 25 Eylül 1324, s.2-4

Geveze ile Zevzek Bulgaristan'ın bağımsızlık ilan etmesiyle ilgili fikirlerinden bahsederler. Geveze bu durumu Bulgarların senelerdir içinde besledikleri fikirleri şimdi meydana çıkarttıkları şeklinde yorumlarken Zevzek bunda şaşılacak bir şey olmadığını, senelerdir devam eden bir sürecin doğal sonucu olduğunu ifade eder.

Muhavere C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.1-3

Geveze Bulgaristan'ın bağımsızlık ilanına bir türlü aklının ermediğini ifade eder. Zevzek de ona meseleyi başka türlü düşünmesini tavsiye ederek konuyu biraz daha açar ve bu konuda söyleşirler.

Dükkâncı ile Çırak Arasında C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.4-5

Dükkâncı ile çırak, dükkâncının uzun süredir ortada olmadığından bahsederler. Dükkâncı yeni mal tedarik etmeye gittiğinden bahseder fakat işlerin kötü olduğunu ifade eder. Çırak, gazetecilikten başka karın doyuran bir meslek olmadığını söyleyince dükkâncı plan yapar, muharrir, yazı toplayan adam bulmak gibi görevlerden bahseder ve gazetecilik yapmaya karar verirler.

İki Çocuk Arasında C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.5

İki çocuk vatan, hürriyet, uhuvvet, adalet ve musavat gibi kavramların ne olduğundan bahsederler. Çocuklardan biri sorar, diğeri cevap verir. Çocuk, vatan nedir sorusuna cevap "tiyatro oyunu" der, hürriyet nedir sorusuna "gazete ismi" cevabını verir.

Zarftan Geçinen Bir Zatla Refiki Arasında C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.5

Bir kişi, arkadaşına mendillerin üzerine çiçek yapmadıysa haritalar resmetmesini söyler, diğeri de nedenini sorar. Harita isteyen kişi sevmediği memleketlere sümkürmek sevdiği yerlerle gözyaşlarını silmek istediğini ifade eder.

İki Mübalağacı Arasında C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.6

Biri diğerine bir muharebede yalnız eliyle on insan telef ettiğini, diğeri de koparttığı başlarla minder doldurduğunu söyler.

İki Kişi Arasında C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.6

İki kişi bayramın yaklaştığı ve elbise almak istedikleriyle ilgili sohbet ederler. Biri diğerine katiyen Alman ve Avusturya mallarından almamasını illa yabancı mal alacaksa İngiliz malı almasını söyler, Almanya ve Avusturya'nın düşman olduğunu söyler ve diğeri de onlardan almayacağına dair söz verir.

Muhavere-i İktisadiye C.1, N.59, 29 Eylül 1324, s.6-8

Memleketin ticaret ve ziraate uygun bir konumda olmasına rağmen insanların en adi malları bile Avrupa yapımı olanından alma eğiliminde olduğundan bahsedilir. Halbuki Avrupa mallarının yüzde ellisi bizim toprağın mahsulü ve yalnızca bu malların süslenmiş hali olduğu ifade edilir. Bu şekilde parayı memleketin dışına harcamakla hem iktisad ve tasarruf hem de sanayi ve ticaret bakımından memleketin zarara sokulduğu ifade edilir.

Muhavere C.1, N.60, 30 Eylül 1324, s.4-6

Bir nine ile bir kız sohbet ederler. Nine mübarek ramazanın çok çabuk geçtiğinden, herkesin ne kadar günahkâr olduğundan bahseder, kız da bu kasvetli konuşmayı neşelendirmek için bayramın geldiğinden konu açar. Ardından nine, hürriyetten sonra kadınların sokağa çıkamayacaklarını, bu işte kadınların da suçu olduğunu açık saçık kadınların olduğunu söyler, kız ise buna hak vermez fakat korktuğunu ifade edip Allah sonunu hayır etsin diyerek konuşmayı bitirir.

Ramazan Mektubu C.1, N.62, 2 Teşrinievvel 1324, s.6-8

Bir muharririn hayat tarihçesinin basit bir özeti verilerek başlanan yazıda bir taraftan makine gürültüsü bir taraftan tercüme yapmaktan kızarmış ve ağrıyan gözler, bir taraftan okunacak gazete kümelerinin olduğu yoğunluktan fakat yine de bundan yorulmamaktan, zevkle ve şevkle çalışmaktan bahsedilir. Ardından yazar bir arkadaşıyla karşılaştığını ve bu kişinin mizah gazetesi çıkartmak niyetinde olup kendisinden isim için tavsiye vermesini istediğini anlatır.

Muallimle Şakirdan Arasında C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.1-2

Öğretmen yakında sene sonu sınavlarının geleceğini söyleyerek öğrencilerden birine Türkiye'nin payitahtının neresi olduğunu sorar fakat öğrenci üç kere tekrarlamanın ardından ancak İstanbul cevabını verebilir. Bunun üzerine öğretmen öğrencisine biraz daha çalışmasını tavsiye eder.

Muhavere C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.2-3

Tercüman ile Seyyah arasında geçen bu hikâyede mösyö seyyah tercümana sorular sorar. Kız Kulesi, Galata Köprüsü, tercümanın bildiğini iddia ettiği diller gibi pek çok konuda sorulan sorulara tercüman her seferinde alakasız ve bilgisizce cevaplar verir. Bunun üzerine seyyah tercümanın kendi memleketinden bîhaber olduğunu söyler.

Başlıksız C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3

İstanbul'un en aydınlık sokaklarının neresi olduğu sorulur, cevap olarak Boğaziçi caddeleri denilir.

Başlıksız C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3

İki kişi kendi aralarında konuşurlar, biri diğerine "bir şey soracağım bil" der. Diğer kişi tensikat, intihabat, gazete mi diye sorar ama asıl soru sadrazam sakalının ak mı siyah mı olduğudur. Cevap veren kişi de sakalı ağarmayan sadrazam olur mu diye cevap verir.

Başlıksız C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3

Bir mebus bir kişiye "biz mebuslardan ne bekliyorsunuz" diye sorar, cevap veren kişi mebusların toplanmalarını beklediklerini söyleyince ikinci soru olarak mebusların ne bilmeleri gereklidir diye sorar. Cevap veren kişi de "bütün bizim bilmediklerimizi" der.

Başlıksız C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3

Bir kişi diğerine iddia ederek "haydi bakalım büyüklük hangimizde?" diye sorar, cevap veren kişi de ikimiz de boyumuzu ölçebiliriz!" diye cevap verir.

Başlıksız C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3

Bir kişi diğerine Eyüp vapurunu mu işletmek daha iyi yoksa tramvay mı diye sorar, cevap veren kişi "tramvay diyecektim ama ya sonra Üsküdar'a ne diyeceğiz" diye cevaplar.

Başlıksız C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3

Bir kişi diğerine sadrazam olsa yanına ilk kimi alacağını sorar, cevap veren kişi de "gönlümdekini söyleyeyim… seni!" diye cevap verir.

Başlıksız C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3

Bir kişi diğerine memlekette bağ ticaretinin ilerlediğini söyleyince diğeri bağ ya da bal fark etmeksizin işini yapabilen için ikisinin de iyi olduğunu söyler.

Muallimle Şakird C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.4

Öğretmen öğrencisine Truva heykelinin nerede olduğunu sorar, öğrenci Truva şehrinin yanındadır cevabını verir. Öğretmen tekrar her ikisi de nerededir diye sorunca öğrenci "her ikisi de birbirinin yanındadır efendim" diye cevaplar.

Başlıksız C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.4

Bir baba, kızını istemeye gelen kişiye "servetinizle kızımı geçindirebilecek misiniz?" diye sorar, karşısındaki kişi ise "afedersiniz efendim, daha ne kadar servete malik olacağımızı söylemediniz!" diye cevaplar. Bir kişi diğerine bazı çocukların küçükken çok güzel fakat büyüyünce çirkin olduğunu söyleyince, karşısındaki kişi "öyleyse sizin küçükken bir melek kadar güzel olmanız lazım gelir." der. Bir baba ile oğul Latincenin ölmüş bir lisan olduğunu, bu yüzden doktorların reçete yazarken onu kullandığını ifade eder. Bir madam bir mösyöye her akşam aynı kadınla bahçede neden kaldığını sorunca mösyö kuyruklu yıldızı beklediklerini söyler. Madam bunun senenin birkaç ayında görüleceğini söyleyince mösyö "bizim de pek acelemiz yok cevabını alır.

Nümayiş, Asayiş C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.2-3

Hürriyetin ilanından sonra sıklıkla işitilmeye başlanan nümayiş tabirinin gerçek anlamının gazete muhabiri tarafından sorulması üzerine nümayişin gösteriş, halkın bir yerde toplanmaları gibi anlamlara geldiği ifade edilir. Bunun ardından muhbir, asayiş ile nümayişin aynı anlama geldiğini, iki kelimenin birleşip "asayişnüma" şeklinde daha edebi bir şekilde kullanılması gerektiğini belirtir. Bunun üzerine meselenin Boşboğaz ve Karagöz'ün takdirine bırakıldığı ifade edilir.

Başlıksız C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3

Haliç vapurlarından biri Yemiş iskelesine yanaşırken yolcuların ikaz etmek amacıyla "yuha" dediği ve Tonton efendinin de buna hiddetlenerek iskeleye yanaşmadan gittiği fakat bu durumun kendisinin "sıkışmış" olduğu için meydana geldiği ifade edilir.

Dedikodu C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3

Bir kişi diğerine nümayişçileri kastederek onların kim olduğunu ve ne zaman meydana çıktıklarını sorar, cevap veren kişi de "hürriyetten sonra!" der.

Başlıksız C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3

Bir kişi diğerine Şura-yı Ümmet'i okuyup okumadığını sorar. Cevap veren kişi "her gün" der. Ardından İkdam'ı sorar ve "birkaç gündür okuduğum yok" cevabını alır.

Başlıksız C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3

Gazetelerde binlerce silahlarla ilgili bölüm okuyan birine yanındaki kişi huduttaki mühümmatı mı okuduğunu sorar, cevaplayan da "hayır.. Bunlar mabeyndekiler!" der.

Muhavere C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.2

İki arkadaş arasında geçen bu muhaverede tensikatın böyle giderse sonu gelmeyeceğini, bir yerde iş bulmak için birinin tanıdığı olmak gerektiğini söyler. Karşısındaki kişi ise liyakat, ehliyetten bahseder. İlk konuşan kişi tahsili, çalışma isteği olmadığı halde iyi maaşlı bir iş aradığını, bunun da en iyi askeri rüştiyede hocalık olduğunu, ilk dersten birkaç öğrencinin beynine vurduktan sonra istediği gibi kitaptan okuyarak ders vereceğini söyler. Rüştiyelerin düzeltileceğini fakat şimdiki durumun bu olduğunu ifade eder.

İki Kişi Arasında C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.3

Mutasarrıf olmak isteyen biri, kendisine bu görev vaad edilmesine rağmen artık tayinlerin liyakata göre yapılacağı için bu işten ümidinin kalmadığını ifade eder. Karşısındaki kişi bu vaad için kendisinin ne verdiğini sorup altı yedi yüz lira cevabını alınca "öyle ise müsterih olun, daha ucuza bile yapabiliriz!" cevabını verir.

Dedikodu C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.3

Tepebaşı'na Sara Bernar'ın geldiğini ve oyunu izlemeye giden olup olmadığını soran birisine, gidenlerden biri sanatkâra diyecek bir şey olmadığını, fakat tiyatronun kabahatinin antrenin 26 kuruş olması olduğunu söyler.

Başlıksız C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.3

Kimlerin sözü galip gelir diye soran birine "haklı olanların" cevabı gelir. Kimler mağlup olur sorusuna ise "ne olursa olsun galip geleyim diyenler" şeklinde cevap verilir.

Başlıksız C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.3

Dünyada en tatlı şeyi soran birine "baklava" cevabı gelince beğenmez, kendi cevabı ise "uyku" olur.

Başlıksız C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.3

Bir kişi diğerine "gazeteci misiniz?" diye sorar ve evet cevabını alınca kendisinden uzak durmasını ister. Gazeteci "neden, ben ne yapıyorum?" diyince de "belki benim de kusurlarımı…" cevabını alır.

Başlıksız C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.3

Bir kişi diğerine şirket-i hayriye vapurlarının ne zaman ücretlerde indirim yapacağını sorar, cevap veren kişi de "ne zaman Boğaziçi halkı el birliğiyle başka bir vasıta bulup bu hayırsız şeylerden yüz çevirirse" der.

Kahvede C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.3-4

Bir kişi diğerine tavla mı domino mu oynayalım diye sorunca diğer kişi "eski devirde bunlardan başka bir şey yoktu ama artık öğrenilecek pek çok şey varken bunlarla vakit geçirmez olur mu?" der.

Başlıksız C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.4

Bir kişi gazetecilerin neden büyük burunlu olup nazlana nazlana konuştuklarını sorunca diğer kişi de bunun bir kurnazlık olduğunu, böyle konuşmazlarsa her soruya uzun uzun cevap vermek zorunda kalacaklarını ve cevap vermek istemedikleri sorularla muhattap olmak tehlikesine düşeceklerini ifade eder.

Başlıksız C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.4

"Bilmeyenler bilmediklerini bilseler bilirlerdi!" diyen birine karşısındaki kişi de "görmeyenler görmediklerini görseler görürlerdi" der.

Başlıksız C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.4

Makinist elektrikleri ve lambaları söndürüp ortalığı karanlık içinde bırakınca müşteriler sinirlenip lambaları kırarlar, Geveze de buna yorum olarak "Tevekkeli ismi gece oyunları değil" der.

Meclis-i Mebusanı Ziyaret C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.2

Kanun-ı Esasi'nin ilanından sonra birçok fikir ve gazetenin ortaya çıktığı, otuz senedir mühürlü ağızların açıldığı, halkın gezmeye eğlenmeye başladığı, taşralardan İstanbul'a İstanbul'dan da Avrupa'ya akın akın seyahatin başladığından bahsedilir. İnsanların meclis-i mebusanı ziyaret etme isteğinin arttığı da belirtildikten sonra yazar da geçen gün böyle bir arzu duyup oraya gittiğini ifade eder. Orada dolaşan iki kişinin konuşmalarından anladığına göre biri taşradan İstanbul'a yeni, diğeri de daha önceden gelmiştir. Yeni gelmiş olan önceden gelmiş olana meclisin çeşitli yerlerini gösterip

orada kim oturuyor, burası neresi gibi şeyler sorar. En sonunda bir yeri sorduğunda önceden gelmiş olan cevap veremeyince soruyu soran kendi kendine "bura kadınlar için" der. Soruyu sorduğu arkadaşı da sert bir ses tonuyla "bilmeyon" diye bağırır.

Dedikodu C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.3
Prens Ferdinand'ın nörasteniden muzdarip olduğunu söyleyen kişiye karşısındaki kişi bunun sinir hastalığı olduğunu öğrenince bunun normal olduğunu hazmedemeyeceği şeye karşı biraz dikkatli davranması gerektiğini ifade eder.

Başlıksız C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.3
Bir kişi diğerine posta memurlarının çok tuhaf olduğunu, insanı hemen azarlayıverdiklerini söyleyince karşısındaki kişi de azarlamakta hakları olduğunu, onlara daha tensikatın uğramadığını ifade eder.

Başlıksız C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.3-4
Bir kişi diğerine gazetelerden birinde şu yazıyı okuduğunu ve dikkatini çektiğini ifade eder; "filan kıtadan vazgeçelim, falanca şeyi de istemeyelim, ondan sonra Avrupa bizden memnun olur, hem de arkamızda kocaman falanca olduğu için hiçbir şeyden korkumuz olmaz". Diğer kişiye fikrini sorunca o da bunun "dayağı ye ondan sonra hiç korkma ben arkandayım" tıpkı buna benziyor diye fikrini ifade eder.

İki Mektepli Arasında C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.4
İki kişi karşılıklı konuşurlar. Biri diğerine nazır, nazır olduğundan beri hiç icraatta bulunmadı değil mi diye sorar. Diğer kişi de "nasıl bulunmadı birader, en evvel kendi oğluyla bacanağının oğlunu mektebe muallim tayin etti ya…" der.

İki Vükela Mazulu Arasında C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.4
Tebdil-i vükela olduğunu söyleyen bir paşaya karşısındaki paşa "sahih mi söylüyorsun, aceb bizim yerimize geçenler mi değişiyor dersiniz!" der. Karşısındaki paşa da "Ey! Allah büyük..." der.

Muhavere (İki Arkadaş Arasında) C.2, N.6, 11 Zilkade 23 Teşrinisani 1324, s.2-3
Vükela tebdilinin sonunda gerçekleştiğini, artık şimdikilerin iktidar ve iffetinden emin olduğunu söyleyen birine karşısındaki kişi eskilerden de Ekrem Bey gibi değerli,

namuslu insanların olduğunu söyleyince diğer kişi Ekrem Bey'in başka türlü mukaddes vazifeler için yaratıldığını söyler. Hakkı Bey'in ayan meclisine kabul edildiğini başka bir gazeteden iktibasen yazan gazetenin birçok soru ve ünlem işareti koyduğunu ve bunun ne demek olduğunu soran kişiye arkadaşı bunu bilmeyecek ne var diyip soru ve ünlem işaretinin soru sorulduğu ve bir şeye taaccüb edildiği zaman kullanılan işaretler olduğunu açıklar ve ardından işaretleri kullanmak için cümleler kurarlar fakat soran kişi tüm cümlelere alakasız işaretler koyar. En sonunda arkadaşı "içimi de yüzde kaç kişi ahrardandır" diye bir cümle kurar, fakat arkadaşı "pardon buna bir işaret koyamayacağım, olabilir ki bir pot kırarım" diye cevap verir.

Bir İsticvab C.2, N.6, 11 Zilkade 23 Teşrinisani 1324, s.4

Falanca paşa hamalları çağırarak niçin Avusturya emtiasını vapurlardan çıkartmadıklarını sorduğunda hamallardan "vicdanımız" cevabını alır. Ve hamallar "Avusturya'nın zırhlılar gönderceğine akıl edip bir vapur dolusu hamal yollayıp emtiasını çıkartsa daha iyi olur" derler.

Bosna Hersek Hakkında C.2, N.6, 11 Zilkade 23 Teşrinisani 1324, s.4

Bosna'dan arkadaşının geldiğini söyleyen kişiye karşısındaki kişi oraların durumunu ve Avusturya'da Müslümanlara nasıl muamele edildiğini sorar. Cevap veren kişi de Müslümanlara karşı bir tavır olsa da henüz faaliyet aşamasına geçmediğini ve memurların oldukça kurnaz olup yaptıkları işi yüzlerine bulaştırmadan, rüşveti ve hırsızlığı göze batmadan yaptıklarını ifade eder. Bosna'dan arkadaşım Veliettin gelmiş geçen gün geldi kendisiyle görüştük.

İki Kişi Arasında C.2, N.6, 11 Zilkade 23 Teşrinisani 1324, s.4

Hürriyet havaları çalan ve seçim sandığı taşıyan kafileye bakan iki kişi gördükleri manzara hakkında yorumlar yaparlar. Arabanın çiçeklerle süslendiğinden, büyük bir bayram havası olduğundan bahsedilir. İnsanların ellerindeki bayraklarda "hürriyet, müsavat, adalet" yazdığı ifade edilir ve konuşan kişiler gördüklerinden dolayı hissettikleri yoğun hislerle bir güler bir ağlarlar.

Muhavere C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.2

Geveze ile Zevzek arasında geçen bu muhaverede Geveze Zevzek'e neyin var neden dalgınsın, dalgınlığın durgunluğun modası geçti artık çalışkan, açıkgözlü hatta kurnaz

olmak lazım der. Zevzek de benim vücudum çalışmaya alışkın değil acaba gazetelerde ilanı olan adem-i iktidar ilaçlarından mı içsem diyince Geveze bunun büyük adamlar için olduğunu söyler. Zevzek de "bir şahıs bîiktidar olup nasıl büyük adam olur?" der.

İki Kişi Arasında C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.3-4

İki kişi bir milletin yücelmesi için ne gerektiğiyle ilgili konuşurlar. Biri diğerine "ittihad ve sebat"ten bahsedince karşısındaki kişi ittihadın ne demek olduğunu sorar ve "birkaç kişinin birleşmesi, tevhid-i fikir ve emel etmesi, herhangi bir şey hususunda yek-vücud olarak çalışması demektir" cevabını alır ve bunun faydasını sorar. Cevap veren kişi ittihadın adalet ve meşrutiyetin koruyucusu olduğundan bahseder ve hamalların bile ittihadın lüzumunu anlayıp cemiyet kurduklarından bahsedince diğer kişi "söyletme beni, muharrirlerin matbuat-ı osmaniyenin bir cemiyeti var mı?" der ve karşısındaki kişi cevap veremez.

İran Şahı C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.4

Bir kişi "kurnazlığın bu derecesine pes birader" diyerek konuya girince karşısındaki de Rum patrikhanesiden mi bahsettiğini sorar fakat sözü açan kişi İran şahından bahsettiğini ifade eder. Şahın, millete hürriyet vermemek için insanları topa tutarken şimdi ise İngiltere'ye kendisinin hürriyet taraftarı olduğunu fakat halkın bazı kısımlarının hürriyeti istemediğinden dolayı kargaşa çıkmaması için hürriyeti ertelediğini beyan ettiğinden bahsedilir ve bu büyük bir kurnazlık olarak nitelenir.

Muhavere C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.2-3

Geveze ile Zevzek sohbet ederler. Geveze Zevzek'in önceden tembelliğinden şikayet ederken artık telaşından şikayet eder. Bu telaşın nedenini sorar. Zevzek meclisin açılmasına çok az kaldığı için bu kadar telaşlandığını söyleyince Geveze "namzed değilsin ki sanane, namzedlik için uğraşıp da rey kazanamamışlardan da değilsin" der. Bunun üzerine Zevzek haddini bilen bir insan olduğunu, mebusluk işine girişmeyeceğini söyler. Geveze Zevzek'in kıyafetine bakarak herhalde düğüne gidiyorsun der fakat Zevzek meclisin açıldığı gün yapılacak şenlikler için hazırlandığını, coşku ve telaş içinde olduğunu ifade eder. Meclisin açıldığı gün alayın denizden mi karadan mı geçeceğinden bahsederken İstanbul'un çamurlu sokaklarını da eleştirip "yüzen araba" benzetmesinde bulunurlar.

İki Kişi Arasında C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.4

İki kişi sohbet ederler. Biri, bir şeyin çok tuhafına gittiğini ve gülmekten bayıldığını söyleyince karşısındaki kişi "Bab-ı Ali'nin meclis-i mebusana gelecek gazeteciler için verdiği karar mı?" diye sorar ve bu kararın ne olduğunu açıklar, buna göre davet edilecek muharrirlere Abidin Zühdü Bey (Yeni gazetenin baş muharriri) tarafından karar verileceğinden, ecnebi muhabirlerin de yalnız birer tane gazeteci göndereceğinden, sefirlerin "girsin" demesiyle gireceğinden bahseder. Fakat konuşmayı başlatan kişi söyleyeceğinin bu olmadığını söyleyince diğer kişi "Tanin'in geçen gün neşrettiği karikatür mü?" diye sorunca onun da olmadığını fakat yine Tanin'de tuhaf bir fıkra okuduğunu ifade eder. Fıkrada Kamil Paşa'nın ipinin ya oğlunda ya başka birisinin elinde olduğu yazılmıştır ve bunun kukla oyunundan farkı olmadığını ifade edip "oğlunun elinde ip yok, o halde?" diye sorarlar.

Başlıksız C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.4

Hakkı Bey'in Yeni Gazete aleyhine dava açtığını söyleyen birine karşısındaki kişi Ali Kemal Bey'in de Şura-yı Ümmet aleyhine dava açtığını söyler. Hakkı Bey ile Yeni Gazete davasında kimin kaybedeceğini soran kişiye diğer kişi Yeni Gazete'nin kaybedeceğini hem de iki türlü zarara uğrayacağını söyler ve nedenini de şöyle açıklar biri mahkeme masrafı biri de cam çerçeve tamiri der. Bunun üzerine diğer kişi "Vay Hakkı Bey'in de taraftarları var mı?" der.

Dokuz Yaşında Bir Kız C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.4

Bir kız çocuğu karşısındaki kişiye babasını hiç görmediğini, babasını tanımadığını söyleyince karşısındaki kişi şehit mi oldu diye sorar. Kız da babasının kol ağası ve doktor olduğunu ve kendisi daha altı aylıkken Yemen'e gönderildiğini söyleyince adam da öyleyse onun gelemeyeceğini söyler. Kız bunun nedenini sorunca da sıhhiyedeki paşaların kalem efendisi gibi sabah gidip akşam geldiklerinden bahseder, kız "biraz da onlar dışarılara çıksa olmaz mı?" diye sorunca adam "nasıl olur onlar içeride yaşamağa alışmışlardır. Uzaklara gidebilirler mi?" diye cevap verir.

Muhavere C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.2

Geveze ile Zevzek sohbet ederler. Geveze Zevzek'i hoş giyimli görünce sebebini sorar ve Zevzek'ten kendisini tebrik etmeye geldiğini öğrenir. Otuz senelik esaretin ardından bu yaşadıkları günlerin bayram olduğunu ve kıymetini bilmek gerektiğinden

bahsederler. Hatta o kadar ki bir 11 Temmuz bir de meclisin açılışı en mesud, her Osmanlının unutmaması gereken mukaddes günler olarak nitelenir. Otuz senelik esaretin ardından milletin biraz gülüp söyleyip ferahlaması için birkaç ay geçtiğinden ve artık ciddi olmak zamanı geldiğinden bahsedilir. Her şeyden evvel Bosna Hersek meselesi, Bulgar istiklali, daire-i tensikat, memura göre iş değil işe göre memur bulunması, her dairenin belli bir bütçesinin olması, keyfe göre memur tayin edilmemesi, bir kişinin hem paşa hem şakird olamayacağı meseleleriyle ilgilenileceği ifade edilir. Zevzek Beşiktaş, Aksaray, Topkapı tramvay beygirlerinin kadroya alınıp alınmayacağından bahsedip bu göreve işsiz kalan hafiyelerin getirilmesinin uygun olduğunu söyleyince Geveze memleketin sokaklarında tramvay çeken beygirlerin de bir şerefi olmasının lüzumundan bahsedince Zevzek "ay bunların o kadarcık da bir şerefi yok mudur?" diye sorar, Geveze de buna cevaben "onu zülflü İsmail Paşa'ya sormalı" diye cevap verir ve milletin bunlardan çektiğini unutamayacağını söyleyip "eden bulur ve bulmalıdır ki hükm-i kanun-ı adalet icra edilmiş olsun!" der.

Postalarımızda Sür'at C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.2-3

İki kişi karşılıklı sohbet ederler. Biri diğerine postahanelerden çok memnun olduğunu ecnebi postahanelerine ihtiyaç kalmadığını söyleyince diğer kişi buna karşı çıkıp "Çanakkale'den buraya bir mektup altı günde gelirse daha uzak yerleri sen hesap et" der. Diğer kişi buna pek inanmamış gibi davranınca "insan buna işitmekle inanmazsa görünce inanır" cevabını alır. Yavaşlıktan şikayet eden kişi, inanınca ne olur diye sorusuna ise "çenesinde kuvvet varsa gider posta ve telgraf nezaretini de inandırır" cevabını verir.

İki Arkadaş Arasında C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.4

Bir kişi diğerine "ah birader o kadar insaniyetli, o kadar mert, o kadar alicenab, o kadar fedakar ki.." diye birinden bahsederken karşısındaki kişi kimden bahsettiğini sorunca "sizden iyi olmasın bir arkadaşımdan" cevabını alır ve bu sözün saçma olduğunu ifade edip "ben sana o kadar fedakarlık etmedim ki.." der.

Başlıksız C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.4

Bir kişi diğerine, 93'teki mebusanda bulunup bulunmadığını sorar, diğer kişi de bu olayı hatırladığını söyleyince o zaman da mebuslar gelirken temaşalar yapılıp

yapılmadığını sorar. Cevaplayan kişi ise “o zaman mebusun ne olduğunu anlayan var mıydı ki herkeste pireler uçuyordu!” der.

Bir Türkle Bir Nemseli Arasında C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.4
Türk, Nemseli'ye hitaben “Kuzum Çelebi o kadar çok kokozlanma” diyince Nemseli de “sen benden ziyade kokozlanıyorsun fakat bilmem nene güveniyorsun yoksa bizim gibi toplarınız donanmalarınız ağızına kadar dolu hazineleriniz mi var” diye cevap verir ve Türk de bunların hepsine sahip olduklarını ama aza bakımından eksik olduklarını söyler.

Latife “İki Arkadaş Arasında” C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.3
Bir kişi diğerine işretin en büyük günahlardan olduğunu söyleyince diğer kişi de düşmana muhabbet göstermenin ahlaka uygun bir şey olduğunu söyler. Bunun üzerine işretin günah olduğunu söyleyen kişi “Evet düşmanları sevin diyorlarsa bunu demiyorlar ya.” diye cevap verir.

Meskukat Fiyatı C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.3
Osmanlı lirası “bende yok” dedikten sonra yirmi frank “sende var mı Geveze?” diye sorar. Geveze de olmadığını ifade eder.

Başlıksız C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.3
Bir kişi diğerine İstanbul'a yeni bir sigorta kumpanyası daha tesis edileceğini söyleyince diğer kişi buna ne gerek olduğunu söyler. Bunun üzerine konuşmayı başlatan kişi “revolver kazası”na karşı da sigorta olacağını söyler.

Başlıksız C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.3
Bir kişi diğerine “Veliahdın sarayına taaruz mu etmişler” diye sorar ve cevap kişi de Yeni Gazete'den öğrendiğine göre durumun mühim olmadığını söyler. Ürgüplü Mustafa diye birinin saraydaki cariyeleri yakından görmek amacıyla cama tırmandığını ifade eder.

İki Arkadaş Arasında C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.4
Bir kişi diğerine Bulgaristan'ın eski hesapları karıştırdığını, bizi on milyon frank borçlu çıkardıklarını söyleyince diğer kişi eskiden de onların bize borçlu olup

borçlarını işe yaramaz eski kaymelerle ödediklerini hatırlatır. Bunun üzerine konuşmayı başlatan kişi “biz de silik kuruşları, mecidiyeleri toplayıp para diye onlara veririz.” der.

Tabancalar C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.4

Bir kişi silahtan korktuğunu söyleyince karşısındaki kişi de “seviniyorlar, atılmasın mı?” der. Bunun üzerine vahşilerin bile tabancayı şehirde, caddelerde değil dağlarda attığını söyleyince diğer kişi de “lakin vahşilerin caddeleri de olur mu ya.” diye cevap verir.

Muhavere C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.2

Zevzek Geveze'ye yazdığı uzun şeyin ne olduğunu sorunca Geveze ne yazdığını unutur. Geveze layiha yazdığını söyleyine Zevzek ne hakkında olduğuna dair sorar. Geveze, “ihtiyacımızı şikayetimizi anlattım” diyince şirket vapurlarının intizamsızlığını, Haliç'i, köprüden alınan geçme ücretini, Yeni Camii postahanesinin memurlarının kötü muamele ettiğinden Geveze ve Zevzek birlikte yakınırlar. Posta memurunun tavrın anlatırken Zevzek “insan kendini devr-i sabıkın mahud paşalarından birinin huzurunda zannediyor” diyince Geveze unuttuğu şeyi hatırlar, “o mahud paşalar”dan bahsedecektir. Zevzek ne yazdığını sorunca da “görüyorsun ki daha bir şey yazmadım, ne yazayım diye düşünüyordum!..” der.

İki Arkadaş Arasında C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.3

Geveze aa, oo sesleri çıkaran Zevzek'e neyi olduğunu ısrarla sorar ama aa ve oo sesleri hariç bir cevap alamaz. Bunun üzerine senin başına da benim gibi bir felaket mi geldi diye sorup kendi başına geleni anlatır. Geveze Sabah-ı Hürriyet oyununun oynanmasının yasak olduğundan habersiz tiyatrodayken tiyatro süvari askerleri tarafından kuşatılmış ve şiddet gösterildiği için Geveze çok korkmuştur. Zabtiye nazırı orada olmasına rağmen olaya müdahil olmamış ve bunu emredenin dahiliye nazırı olduğu öğrenilmiştir. Geveze Zevzek'e bunun altında bir sebep olmalı biliyorsan söyle, korkuyor musun dediği halde yine aa ve oo seslerinden başka cevap alamayıp sonunda kendisi de o sesleri çıkartmıştır.

Başlıksız C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.4

Bir kişi diğerine rivayete göre maarif nazırı Hakkı Bey'in Roma sefaretine tayin olduğunu söyleyince diğer kişi de Roma sefaretiyle ilgili bir mesele vardı der. Konuşmayı başlatan kişi hangi mesele diye sorunca da Şamlı İzzet'in bir telgraf çekip kendisinin hiç cevap vermediği cevabını alır. Bunu hatırladığını ifadeedip İzzet'in şimdi nerede olduğunu sorup "Eğer Roma'da ise belki Hakkı Bey gidip lazım gelen cevabı orada kendisine verecektir diyecektim" der.

Muhavere C.2, N.12, 4 Zilhicce 15 Kanunuevvel 1324, s.2-3

Zevzek Geveze'yi sıkıntılı gördüğünü söyleyip ne olduğunu sorunca "Fena halde canım sıkılıyor. Patlayacağım!" cevabını alır. Bunun üzerine de abur cubur yediği için öyle olduğunu söyler ama Geveze ısrarla canının sıkıldığını söyleyince de Zevzek mebusan dairesine gitmeyi teklif eder, orada eğleneceğini söyler. Geveze, öyle ciddi bir yerde daha çok sıkılacağını söyleyince Zevzek sıkılmayacağını bir yandan tebrik telgrafları okunurken bir yandan Kara Tahsin Paşa'nın telgrafının okunduğunu, köylüden gelen telgrafta yeni doğan çocuğuna isim koymalarını istediğini -ki buna "Adalet, Hürriyet" diye cevap verilir- böyle şeyler olduğunu ifade edince Geveze Zevzek'e hak verir. Fakat yine de şimdi meşgul olduğunu öfkesini yenemediğini ifade edince Zevzek ne olduğunu sorar ve Geveze de 8 numaralı nüshadaki resmin yanına Ebü'l-Hüdânın "Tu sana" diyip gazeteyi yolladığını anlatır. Zevzek de bunun sebebinin Geveze'nin önceden 'tu sana' demesi olduğunu söyleyip cevaba lüzum olmadığını, yine önceden söylediğini tekrar etmesinin yeterli olduğunu ifade eder.

İki Arkadaş Arasında C.2, N.12, 4 Zilhicce 15 Kanunuevvel 1324, s.3

Her gün birçok gazetenin batıp birçoklarının meydana çıktığı dönemin bitip şimdi de kitapların başladığını söyleyen birine, arkadaşı da gazeteler yeterli olsa da kitaplara ihtiyacımız var diye cevap verince bunu söyleyen kişi faydalı, hakiki kitaplara ihtiyacımız olduğunu söyler. Bunun üzerine sözü açan kişi "öyle kitaplar var ki insan kitap demeye sıkılır, müellifin canı sıkılarak üç sayfadan ibaret bir şey yazıp kitap şekli altında meydana çıkarmakta bir mahzur görmemiş" diyince arkadaşı bunun hangi kitap olduğunu sorar ve Ali Kemal Bey'in namıyla çıkan şeylerden ve Hüseyin Cahid'in meclis-i mebusan açıldığı gün çıkarttığı kitaptan bahseder. Hüseyin Cahid'in "Yine Aldanmayalım Temeli Çürüktür" isimli eserinin isminin herkesi heyecana düşürdüğünden acaba hürriyeti mi kastettiğinden bahsedilip böyle bir ismin uygun olup olmadığından bahsedilir.

Muhavere C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.2
Geveze ile Zevzek birbirlerinin kurban bayramını kutlarlar ve kapı kapı dolaşıp et dilenciliği yapan kişileri eleştirirler.

Bayram Münasebetiyle C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.4
İki arkadaş Galata tarafından köprüye gelerek Üsküdar'a birer bilet alırlar. Bir meyhanede içmişlerdir fakat o günlerde polis böylelerine bir laf söylese "bu kimin şerefine oluyor bilmiyor musun?" cevabını alacağından pek müdahale etmez. Sarhoş olup yüksek sesle bağıran biri karşısındaki adama neden kendisine baktığını sorup laf dalaşına girince kendisini tulumbacı sanan adama zabit olduğunu söyleyip "kılık kıyafete göre mi adamlığa hükmediyorsun" diye sitemde bulunur.

Geveze ile Zevzek Arasında C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.4
Geveze ile Zevzek yaşadıkları günlerin çok mühim olduğundan, bitmek bilmeyen konferanslar oyunlarla bayrama döndüğünden bahsederler.

Muhavere C.2, N.15, 14 Zilhicce 25 Kanunuevvel 1324, s.2
Geveze ile Zevzek sohbet ederler. Zevzek Geveze'ye Fatih'teki yangın için toplanan yardımların, biriken paraların ne olduğunu sorar. Geveze de sinirlenip üzerine vazife olmayan şeylere karışma, her aklına geleni söyleme, paralar daha taksim edilmedi ayrıca bunu sormak olsa olsa gazetecilerin işidir, bak onlar soruyorlar mı hiç diyince Zevzek "yook" der. Bunun üzerine Geveze "başımıza bir dava da sen çıkarma" diyip Zevzek'i susturur.

Muhavere C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.2
Zevzek ile Geveze sohbet ederler. Zevzek gazetelerin Kâmil Paşa bahsini hala bitiremediklerini söyleyince Geveze "ne istiyorlar canım şu adamdan, kimseye ne iyiliği dokundu ne fenalığı" diye karşılık verir. Zevzek de yazılanlara sadece Kâmil Paşa'nın değil onun taraftarlarının da kızdığını söyleyip Geveze'yi araya girmemesi konusunda uyarır. Geveze bu Kâmil Paşa'yla ilgili kimin ne yazdığını sorunca Zevzek Şura-yı Ümmet, Tanin aleyhinde Serbesti ile İkdam'ın lehinde yazdığını söyler. Ardından Zevzek, Yeni Gazete ile ilgili "ortada bir komedi varsa şüphe etmemelidir

ki palyaçosu Yeni Gazete'dir." yazısını okuyunca Geveze "matbuat cemiyetinin başkanına palyaço deniliyorsa o cemiyetten artık hayır gelir mi?" diye sorar. Zevzek de palyaço oyunu gibi bir kurulup bir dağıldığını söyleyince Geveze bu komedide Kamil Paşa'nın vazifesini sorunca Zevzek "suflörlük" der, İkdam'ın vazifesi "rejisörlük" cevaplarını veren Zevzek piyesin kimi eseri olduğu sorusuna ise "herhalde büyük bir eser olmalı ki etrafına bu kadar gazeteciler toplanmış" der. Geveze "desene matbuatta komedya oynanıyormuş biz bilmiyormuşuz" diye yorum yapınca Zevzek şunu söyler "sen her şeyi bilirim mi zannediyorsun? daha ihtimal neler vardır ki biz onların hiçbirini bilmeyiz." der.

Muhavere C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.2

Geveze ile Zevzek konuşurlar. Zevzek Geveze'yi pek hiddetli görünce sebebini sorar ve üstü başı çamurlu olduğundan beline kadar çamura battığını, sonra şehreminine laf söyleyince de Karagöz'ü çal yaka ettiklerini söyler. Zevzek onu teskin etmeye çalışıp devrin eski devir olmadığını söyleyince de Geveze'den "eski hamam eski tas" cevabını alır. Bunun üzerine yeni olarak meclisin açıldığından bahsederler ve Geveze meclisin ne yaptığını ne yapacağını sorar. Zevzek de bunun çok uzun mesele olduğunu, zihnini yorup cevap veremeyeceğini söyleyince Geveze gazetelerin münakaşasının ne olduğunu sorar, Zevzek de Kamil Paşa'nın cevabının beklendiğini ve istedikleri gibi cevap gelirse İkdam ile Yeni Gazete için olmayacağını, aksi yönde cevap gelirse de Sabah'ın dediği gibi Kamil Paşa'nın Bab-ı Ali yokuşundan inip Tanin matbaasının önünde duracağını ifade eder.

Muhavere C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.2

Geveze'yi çok şaşkın halde gören Zevzek ne olduğunu sorunca elinde Şura-yı Ümmet gazetesinin tutan Geveze "beş bin lira bu" diyince Zevzek "almışlar mı vermişler mi çalmışlar mı?" der. Geveze ise bunlardan hiçbiri olmadığını Bahri Paşa'dan iyi saatte olsunların çarptıklarını söyler. Cemiyette tahkikatın devam ettiğinden bahsedip Şura-yı Ümmet için çok şiddetli şeyler yazıldığından bahseder. Ardından mebuslardan birinin evine giren uşağın evde erkek yokken gelip haneyi katlettiğini sonra da kendini öldürdüğünü söyleyen Geveze'yi Zevzek "vah vah yüreğim sızladı, artık rica ederim söyleme, fena oldum." diyerek susturur.

Muhavere C.2, N.19, 28 Zilhicce 8 Kanunusani 1324, s.2

Zevzek önemli bir mesele görüşmek üzere Geveze'nin yanına geldiğini söyler. Ahz-ı asker mevzusundan bahseden Zevzek yirmi ile otuz yaş arasındakilerin silah altına davet olunduklarını söyler. Geveze de bunun üzerine "onlar gidince kalemler ve mekteplerde elli ile altmış arasındakiler mi kalacak" diye cevap verir ve gazetelerin muharrirlerinin genelde gençler olduğunu söyler ve muharrirleri Ali Kemal çavuş, Hüseyin Cahid onbaşı gibi isimlerin olacağından bahsedip bunun tuhaf olduğu yorumunu yaparlar.

Muhavere C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.2

Zevzek, Geveze ile geçen hafta vaktinin yetmediği bir diğer önemli meseleyi görüşmek ister. Bu mesele, meclis-i mebusanda bile görüşülmüş hafiyelerin affedilip affedilmeyeceği meselesidir. Geveze bu konuya, hafiyeler yüzünden istibdad devrinde iki sene hapis yattığı halde onlara dava açmadığını, kendisi affetse bile halkın genelinin affedip affetmeyeceğinin belirsiz olduğunu ifade eder. Böylece bu konuyu kapatıp şehr emanetinden bahsederler ve yine sokakların çamurlu olduğunu söylerler. Ardından Fedakaran-ı Millet cemiyetinin tutuklanması işinin içinde iş olduğunu, entrika meydana çıkarsa neler olacağına dair yorum yaparlar.

Muhavere: Geveze ile Zevzek Arasında Dedikodular C.2, N.21, 5 Muharrem 15 Kanunusani 1324, s.2

Geveze, Zevzek'e Fedakaran-ı Millet meselesini anlamadığını söyleyince Zevzek hepsinin kurtulduğunu, bunda anlaşılmayacak bir şey olmadığını söyler. Bunun üzerine Geveze ne kabahatlari olduğunu sorar ve Zevzek onu susturmaya çalıştıkça o da meclis-i mebusanda da konuşulmayacak mı diye sorar. Zevzek, bu konunun meclis-i mebusanda da kapatıldığını, mebuslardan birinin buna dair söylediği sözlerin reddedildiğini söyleyip Geveze'yi üzerine vazife olmayan işlere karışmaması konusunda sert bir şekilde uyarır. Yine Geveze ile Zevzek medeniyetin faydaları ve zararları üzerine sohbet ederler. Geveze, medeniyetin insanların behbahtlığına sebep olduğunu söyleyince Zevzek arabaların, otomobillerin, elektrikli tramvayların ne kadar faydalı olduğunu söyler fakat Geveze de bunların aksi yönünde şeyler söyler ve medeniyet yüzünden insanların rahatlarını kaybettiğinden bahseder. Örneğin Zevzek şimendiferin ne kadar faydalı olduğunu anlatmak için oğlunun hasta olduğunu duydun, birkaç günlük mesafeyi iki saatte gidersin diyince Geveze de "şimendifer olmasa oğlum da benden birkaç günlük mesafe uzakta olmazdı, ne faydası var bunun diye

cevap verince Zevzek “anladım ki senin şarlatanlıklarına mukabele etmek kabil değil ne söylersen söyle artık.” diyip sözü bitirir.

Muhavere: Geveze ile Zevzek Arasında Dedikodular C.2, N.22, 10 Muharrem 19 Kanunusani 1324, s.1-2

Geveze gazete okuyup kendi kendine söylenerek gazete okurken Zevzek de Geveze'nin söylenmelerinden maaşların çok geç verilmesinden bahsettiği anlamını çıkarır ve konuyu uzatıp Geveze'yi sinirlendirir. Oysa Geveze yangına toplanan bağışlardan bahsetmektedir. Bir başka konuşmada Geveze yine gazetede okuduğu bir şeye sinirlenmiş söylenirken Zevzek yine karışır ve Tahsin Paşa'nın ne yüzle hak iddia ettiğini, Necip Melhame'niin nasıl utanmadan adaletten bahsettiğini söyleyip kendince yorum yapınca Geveze sinirlenip her bahse karıştığını söyler. Zevzek de “bu lafı gazeteciler duymasın, buna gücenirler” der. Fakat bu Safer de Geveze'nin bahsettiği mekteb-i harbiye havadisi olduğunu gören Zevzek buna karışmayacağını buna karışanların soluğu harbiye nezaretinde aldıklarını söyler.

Gazeteler C.2, N.22, 10 Muharrem 19 Kanunusani 1324, s.3-4

Geveze, İkdam ve Yeni Gazete ile söyleşir. İkdam ile halkın şikayetinin parasızlıktan olduğunu ve Osmanlı ordusu, Osmanlı askeri tabirinden şaşılmaması gerektiğini; Yeni Gazete ile telgrafın bazen iki bin kişiyi kurtardığını bazen de iki bin kişinin mahvolduğunu bir saniyede bildirdiğ hakkında söyleşirler

İstifadeli Bir Muhavere: İki Kişi Arasında C.2, N.23, 13 Muharrem 22 Kanunusani 1324, s.2

İki kişi dönemin sosyal durumuyla ilgili sohbet ederler. Biri hürriyeti gördüğü için minnettar, ölse de gam yemeyeceğini söylerken diğeri iç çekip İstanbul'un hürriyet girmeyen yerlerinden bahseder. Sarıyer ve Yeniköy mahallelerinde polislerin yaptıkları keyfi uygulamalardan, bir kahvehanede saat on ikide çalgıyı yasaklamalarından, bazı kişilere kin güttükleri için onlar aleyhine dava açabilmek için insanları birbirine karşı kışkırttığından bahsederler.

Muhavere C.2, N.24, 16 Muharrem 27 Kanunusani 1324, s.2

Geveze, Zevzek'in neden gözlerini ovuşturduğunu sorarak söze başlar. Bunun üzerine Zevzek karın gözlerine dokunduğunu söyleyince Geveze de tek gözlük almasını

tavsiye eder. Zevzek tek gözlüğün ne anlamı olacağını sorunca da Geveze tek olan şeylerin moda, şıklık, zarafet, hatta dekadanlığa işaret ettiğini söyler. Zevzek de bu tek olan şeylere örnek isteyince Geveze tek bastonun şıklık iki bastonun zayıflık, tek çocuk tek ailenin rahatlık daha çoğunun rahatsızlık, tek keman tek piyanonun şıklık kemanla davulun aynı anda yakışıksız olduğu gibi örnekler vererek tek olan şeylerin daha kıymeti ve itibarlı olduğunu söyler. Sonunda da ittihad denilen şeyin ne olduğunu sorar, Zevzek bu soruya bir gırnatanın bir kemanın tek bir gözlüğün birleşmesi şeklinde cevap verince Geveze bunların hiç uymadığını söyler. Bunun üzerne Zevzek "asıl marifet uymayan şeyleri uydurmak değil midir ya!" der.

Muhavere C.2, N.25, 19 Muharrem 30 Kanunusani 1324, s.1-2

Geveze ile Zevzek sohbet ederler. Geveze'yi pek sıkıntılı gören Zevzek bunun sebebini sorunca sebebin tütün boykotu olduğunu öğrenir. Tütüncüler ile reji arasında fiyat meselesinde anlaşmazlık olduğu için boykot yapıldığı bu yüzden de tütün bulmanın çok zor olduğu ve tiryakilerin hep yüzü asık dolaştığından bahsederler. Zevzek ne yapılması gerektiğini sorunca da Geveze bu meselenin son bir karara bağlanması için tütüncülerin nereye müracaat etmeleri gerekiyorsa etmeleri gerektiğini söyler.

Muhavere: İki Arnavud Arasında C.2, N.26, 23 Muharrem 2 Şubat 1324, s.2

İki Arnavut sohbet ederler. Biri bir şey okumayken diğeri gelip ne okuduğunu sorunca lisanlarının berbat edildiğini, Arap harfleriyle hiç Arnavutça mı yazılacağını söyleyip sinirlenir. Bükreş'te, İtalya'da, Mısır'da, Avusturya'da on beş senedir latin harfleriyle mükemmel kitaplar basıldığını, kendileri zaten Avrupalı olduğu için bu alfabenin uygun olduğunu söyleyip Arap harfleriyle gelişilemeyeceğini söyler. Bunun üzerine arkadaşı Osmanlıların nasıl geliştiğini, Osmanlıca harfler gelişmeye engel ise bir tane bile akıllı insan yok mu ki bunu bırakıp Latince'ye geçmiyoruz diye karşılık verir. İki arkadaş bu konuda anlaşamazlar ve ayrılırlar. Osmanlı harflerini savunan kişi kendi kendine " Hay Allah iflah etsin, zavallılar kendileri aldantıktan maade bizi de aldatacaklarını hala hala ümitvar olmaktalar. Fakat anlayamadım İtalya'nın mı yoksa Avusturya'nın mı düdüğünü çalıyorlar." diye konuşur.

İki Esnaf Arasında C.2, N.26, 23 Muharrem 2 Şubat 1324, s.4

İki kişi "işler nasıl?" diye sohbet ederler. Birinin Fatih'teki çadır dükkanı sokağın düzenini bozduğu gerekçesiyle kaldırılmıştır ve dükkan sahibi yeni yer bulamadığı

için işsiz kalmıştır. Diğer kişi Yeni Camii civarındaki çadır dükkanların da kaldırılıp kaldırılmadığını sorunca Fatih'teki çadır dükkan sahibi, Yeni Camii civarındakilerin önce kaldırılıp daha sonra tekrar izin verildiğini, ya hepsinin kaldırılması ya da hepsine izin verilmesi gerektiğini söyleyince diğer kişi "bizde işler daha o derece yoluna girdi mi?.." diye yorum yapar.

Muhavere C.2, N.27, 26 Muharrem 5 Şubat 1324, s.2-3

Zevzek Geveze'ye neden yüzünün asık olduğunu sorunca "dehşetli bir tehdidname" aldığını söyleyen Geveze, Zevzek'in bunun kimden geldiğini tahmin etmesini ister. Zevzek Ada sakinleri olduğunu tahmin eder ama yanılmıştır. Geveze tehdidnameyi aynen okur ve söz konusu mektupta "bugünlerde bizi methetmekte kusur etmiyorsunuz hatta tesadüf ettiğimiz bir vukuata arkamızı döndüğümüzün resmini ne güzel yapmışsınız, buna mükafat olarak size mükemmel bir kızılcık kompostosu ziyafeti İstanbul Beyoğlu Üsküdar polis memurları tarafından tertip edilecektir." denilmektedir ve imza olarak "Üsküdar polis memurlarından M. S. B." denildiği için Zevzek bunların görünmek istedikleri kadar mert ve babayiğit olmayan vazifenin ne demek olduğunu bilmeyen, eleştirdikleri memurlardan olduklarını söyler ve meşruti memleketlerde bazen hükümdarın bile mizah gazetesinde kendi karikatürüne bakıp gülebildiğinden bahseder.

Muhavere C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.2

Zevzek, insan kadar tuhaf mahluk olmadığını, insanın hep mutlu, huzurlu, serbest olmak isteyip olunca da bedbaht görünmeye çalıştığını söyler ve Geveze de ona ilk kez hak verdiğini söyler. Özellikle de iyiyken bedbaht görünmenin binlerce örneğini her gün gördüğünü söyleyen Geveze'ye Zevzek kendisinin bu kadar çok örnek görmediğini çünkü gazete okumadığını ifade eder. Bunun üzerine Geveze önce Zevzek'e kızsa da sonra hak verir ve kendi okuduğu iki gazetenin sözde "vatan selameti"ni isteyen ama ikisinin de birbirini hıyanetle suçlayan, ikisinin de birbirine demediği söz bırakmayan bir halde olduklarını söyleyince Zevzek de memleket bu haldeyken onların yaptığını "hıyanet değil midir?" diyerek eleştirir.

Muhavere C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.2

Zevzek kendi kendine "hele şükür gördün mü bak işte böyle sarf edileceği yere verildiğini görünce insan ne kadar memnun oluyor." diye konuşurken Geveze

maaşlardan bahsettiğini zanneder ve aralarında yanlış anlaşılma olduğu için birbirlerine laf atarlar. Ardından Zevzek, bahsettiği şeyin harik ianesi olduğunu, her dağıtmada ancak on, on bes kişiye ve ilk önce ev sahiplerine yardım yapıldığını söyler ve bu durumu eleştirirler.

Muhavere C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.2

Zevzek ile Geveze sohbet ederler. Zevzek sevinçten bayıldığını söyleyince Geveze ne olduğunu sorar ve yeni matbuat nizamnamesinin kaldırıldığını öğrenir ve o da çok sevinir. Ardından Geveze kendi sıkıntısından bahseder. Geveze, Darüşşafaka'da okuyan çocuğunun mektebinden yıllık ücret alınacağını söyleyince Zevzek de Darüşşafaka'nın muhtaç çocuklara mahsus olup olmadığını sorar ve Geveze de araya yüksek makamdakilerin çocukları da karıştığı için okulun ücretini bir yerden bulup buluşturmaya çalışacağını söyler .

Muhavere C.2, N.31, 11 Safer 19 Şubat 1324, s.2

Geveze iyi ki memur olmadığını, yoksa şimdi halinin berbat olacağını söyleyince Zevzek de tensikattan dolayı açığa alınan memurlardan bahsettiğini anlar. Geveze onların haline üzülüp ev bark sahibi insanlar, nasıl geçinecekler diyince Zevzek de memur olmayanların açlıktan ölmediğini başka bir iş bulup geçinebileceklerini söylese de Geveze on beş yirmi yılını bir kaleme vermiş birinin kendindeki diğer yetenekleri artık kaybettiğini, böyle kişiler için başka bir iş yapmanın çok zor olduğunu söylese de Zevzek bu kişilerin eskiden nasıl el etek öperek işlerini buldularsa şimdi de bulsunlar der.

Muhavere C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.1

Zevzek Avrupalıların pek yaman adamlar olduğunu söyleyerek söze girer. Geveze de yine menfaatle ilgili bir şey olduğunu ima eder fakat Zevzek bunun herkesin menfaatine bir şey olduğunu söyler. Asayiş ile ilgili bir mesele olduğunu öğrenen Geveze yine katillerin, sahtekarların burunlarını boyadıkları gibi bu sefer de hırsızların boynuna çıngırak mı takacaklar diye dalga geçse de Zevzek durumu açıklar. İdam cezasının kaldırılıp kaldırılmaması gerektiğini tartışan Avrupalılarda, kaldırılmasını isteyen tarafın şimdilik çoğunlukta olduğu ve idamın kaldırılıp onun yerine bu kişilerin fen deneylerinde kullanılmasını teklif ettiklerinden bahseder. Geveze de bunu bize uyarlar ve bizde fen deneyleri yapılmasa bile başka tehlikeli işlerde bu idam

mahkumlarının kullanılabileceğini, örneğin bir serbest gazete çıkarılacaksa müdür-i mesul olarak bu idam mahkumlarından birini tayin etmek, cemiyet veya partilerden birine dokunacak bir konferans vermek gibi işlerde idam mahkumlarının kullanılabileceğini ifade eder.

Muhavere C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.2

Geveze bir şeye şaşırmış halde Zevzek'in yanına gelir. Zevzek tahminlerde bulunduktan sonra Geveze asıl meselenin "şehir eşkıyalığı" olduğu söyleyince Zevzek bunun Balkanlarda olduğunu zanneder. Fakat Geveze şehir eşkıyalığının 11 Temmuz'dan sonra yok edilmesine rağmen İstanbul'da olduğunu, geçen gün birinin çocuğunu kaçırdıklarını söyler. Kaçırılan çocuk için yirmi beş lira istendiğinden bahsettikten sonra Zevzek "öyle ise ne diyelim hemen Allah yirmi beş lirası olmayanları muhafaza buyursun." der.

Muhavere C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.2

Geveze de Zevzek de kendilerinde şans olmadığından bahsederler. Geveze Zevzek'e durumu açıklar. İstibdad devrinde hafiyelerin, zalimlerin halka zulmettiğini, ezilenin kendileri olduğunu ve meşrutiyet devrinde de yine onlara birtakım gerekçelerle maaş bağlandığını, milletin paralarının onlara kullanıldığını ifade eder. Bu durumda her iki devirde de onların rahat ve mesut, kendilerinin ezilen ve şanssız olduklarından bahsederler.

Muhavere C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.2

Zevzek bir anlaşma haberinden bahsedip bunun çok hoşuna gittiğini söyleyince Geveze Bulgaristan, Avusturya anlaşması zanneder. Fakat Zevzek'in bahsettiği anlaşma muhalif iki gazete olan Tanin ve İkdam'ın anlaşması, dost olmasalar da birbirlerine artık düşmanlık etmeyecek olmalarıdır. Bundan başka maaşların ödenmemesiyle ilgii Geveze dıştan borç almak yerine herkesin maaş yerine bakkallar, tüccarlar, yoğurtçulardan öteberi almalarını tavsiye eder ama Zevzek durumun saçmalığını ifade edip konuşmayı bitirir.

Muhavere C.2, N.36, 28 Safer 9 Mart 1325, s.2-3

Geveze hiçbir işte usül, intizam, kaide olmadığından yakınırken Zevzek de Geveze'nin çok konuştuğundan bahseder ve atışırlar. Bunun üzerine Geveze Zevzek'e yüzünden

“müstebid”lik aktığını söyleyince Zevzek bu lafın moda olduğunu, insanların her kızdığı kişiye bu yakıştırmayı yaptığından bahseder.

Muhavere C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.2

Zevzek yine bir derdi olduğundan bahsederek söze girer. Geveze de durumu sorduğunda mebus seçimi olduğunu öğrenir ve bunu neden dert haline getirdiğini sorunca Zevzek şöyle açıklar; Manyasizade Refik Bey'in yerine bir mebus tayin edilecektir ve kimin seçileceği meselesi Zevzek'e dert olmuştur. Geveze, fırkalar içinde galip gelenlerden birinin seçilerek bu meselenin hallolacağını söyleyince Zevzek, mebusun milletin mi fırkaların mı vekili olduğunu sorgular ve Geveze durumu şakaya çevirip Zevzek'in parasız kaldığı için mebusluğa göz diktiğini söyleyerek konuşmayı bitirir.

Muhavere C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.2

Zevzek Geveze'ye ne düşündüğünü sorar ve Geveze buna ters ters cevap verir, Zevzek de üsteleyince Geveze “beynini patlatırım hayvan.” diye hakaret eder. Bunun üzerine Zevzek Geveze'yi düelloya davet eder. Düellonun ne olduğunu bilmeyen Geveze eğlenceli bir yere davet edildiğini zanneder fakat Zevzek düellonun Avrupa'da olan bir adet olduğunu, iki taraftan biri ölünceye ya da yaralanıncaya kadar süren bir kavga olduğunu anlatınca Geveze bunun kendilerine ve dine uygun olmadığını söyleyip “sarıl boynuma barışalım” der.

Muhavere C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.1-2

Geveze ile Zevzek matbuat kanunu hakkında konuşurlar. Zevzek istibdad zamanındaki matbuat kanununun halihazırda olduğunu söylese de Geveze onu tersleyerek istibdada ait olan her şeyin eskimiş olduğunu artık her şeyin yenisinin icad edildiğini ifade eder.

Bir Mahalle Mektebinde C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.4

Siyasi imtihanında hoca öğrenciye hükümetin neye benzediğini sorar, öğrenci de veresiye alışveriş yapan cebideliklere benzer der. Hoca Bab-ı Ali'nin ne demek olduğunu sorar, öğrenci “yüksek kapı” demek olduğunu, uzun kısa herkesin girebileceğini söyler. Hoca meclis-i mebusanın neden açıldığını sorar, öğrenci “iş olsun diye” şeklinde cevap verir. Hoca son olarak istikbalin nasıl olacağını sorunca öğrenci “nasıl olacak sen aç ben tok biri yer biri bakar kıyamet ondan kopar derler işte

böyle olacak.” diyince hoca “aferin oğlum bu yaşta bu zeka, gayret oğlum gayret inşallah mebusan reisi olursun.” der.

Muhavere C.2, N.40, 14 Rebiülevvel 24 Mart 1325, s.2

Geveze bizde kökleşmiş bir adet olan bir türlü vazgeçemediğimiz bir şeyden bahsedince Zevzek de bunun borç almak olduğunu zanneder ve “cebimizde para gördüğümüz yok ki vazgeçelim” diye çıkışır. Fakat Geveze'nin bahsettiği “yalancılık” meselesidir. Bir yerde kan gövdeyi götürürken, açlık iliklere işlemişken durumlar gayet düzgünmüş gibi bahsedildiği ifade edilip bu durum eleştirilir.

Muhavere C.2, N.41, 17 Rebiülevvel 26 Mart 1325, s.2

Zevzek kendi misafirlerini Geveze'nin evine davet ettiğini söyleyince Geveze önce uzun süre anlamazlıktan gelir ama sonunda anladığını belirtip çok sinirlenir ve ters konuşur. Bunun üzerine Zevzek “senin gazeteni bir tatil ettireyim de gör!” diyince Geveze “sen gazete tatil ettirmeyi bir sadrazam düşürmek kadar kolay mı zannediyorsun!..” der.

Muhavere C.2, N.42, 21 Rebiülevvel 30 Mart 1325, s.2-3

Zevzek Geveze'ye durgun olduğunu söyleyerek söze girer. Geveze de kendisinin durgun olmadığını ama işlerin fena olduğunu, dilencilerin toplandığını söyleyince Zevzek bunda üzülecek bir şey olmadığını söyler. Fakat Geveze dilenciler İstanbul'dan sürülüyor lafının birçok bakımdan zararlı olduğunu, İstanbul'da konakta yaşayandan tut da sokakta yatana kadar birçok çeşit dilenci olduğundan bahseder.

Mahalle Mektebinde Siyasi İmtihanı C.2, N.42, 21 Rebiülevvel 30 Mart 1325, s.3

Hoca öğrenciye maliyemizde ne kadar açık olduğunu sorunca öğrenci “buradan Paris'e, Paris'ten buraya kadar efendim” diye cevap veriri. Ardından hoca orman ve madenlerden nasıl faydalanılacağını sorar ve öğrenci “madenler ile para, para ile hamam

yapmalı ve hamamda odun yakıp herkes yıkanmalı, o vechile istifade etmeli” şeklinde cevaplar verir.

İki Kız Arasında C.2, N.42, 21 Rebiülevvel 30 Mart 1325, s.4

İki kişi karşılıklı konuşurlar. Biri diğerine "o köpekleri ne yapacaksın" diye sorunca "hem ticaret ediyorum hem de serseri nizamnamesinden harice çıkıyorum" cevabını alır. Bunun üzerinde durumu anlamayan kişiye şöyle açıklar; Jamanak gazetesinde istibdad döneminde bir Avusturyalının şehirdeki yüz elli kadar köpek için üç yüz bin frank vereceğini söylediğini ve kendisinin daha düşük fiyata vereceğini ve onlarla ticaretin kendilerinin de hakkı olduğunu söyler.

Muhavere C.2, N.43, 24 Rebiülevvel 2 Nisan 1325, s.2

Zevzek bugünlerde canının hiç gazete okumak istemediğinden bahseder, Geveze de isabet olduğunu, bunun zaten zararlı bir şey olduğunu ifade eder.

Muhavere C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.1-2

Geveze ile Zevzek, Osmanlı milletinin ve güzide askerinin esarete asla tahammül edemeyeceğinden, hürriyete zarar vermek isteyenlere karşı nasıl ayaklandıklarından ve milletin hürriyet aşkından bahsederler.

Dedikodu C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.3

Yazı üç tane muhavereden oluşur. İlk muhaverede iki kişi karşılaşırlar ve biri diğerine pek dalgın göründüğünü söyler. Bunun üzerine diğer kişi feleğin işleri tersine çevirdiğini, eski devirde paşanın sayesinde geçinip, hürriyette cemiyete sokulduğunu fakat onun da hali iyi olmadığı için şimdi nereye sokulmalı bilmem diye yorum yapar. Fakat on gün önce karşılaştıklarında, önceden Fehmi Paşa'nın mahiyetinde bulunduğunu söyleyen kişiye "haşa, hiçbir vakit kabul etmem ben cemiyettenim" dediği ifade edilir. İkinci muhaverede adadaki kişilerden ikisi birbirlerine gelen gürültünün ne olduğunu sorup şenlik olduğunu anladıktan sonra, insanın aklına binbir türlü şey geldiğini söylerler. Üçüncü muhaverede Bayezid civarında oturan iki komşudan biri diğerine başını kömürlük kapısına çarptığını söyleyince diğer komşu orada ne işi olduğunu sorar. Silah atılırken oraya girdiğini söyleyen kişiye komşusu hiç oraya girilir mi diyip kendisinin de o gün kilere girdiği için mabadının bozulduğunu söyler.

Muhavere C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.2

Geveze ile Zevzek sohbet ederler. Zevzek kendisini korkutan bir şey olduğunu söyleyince Geveze Bulgaristan'ın bizi düzeltmek istemesi mi, konu komşu havadisini

dinlemesi mi gibi şeyler üzerine tahminlerde bulunsa da Zevzek'in derdi Edirne gazetesinin yaptığı şeydir. Hatta Zevzek bu durumu, korkak bir adamın önüne çıkıp "dur" der demez hemen en sotelerini teslim etmesine benzettiğini ifade eder.

Dedikodu C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.3

Yazı, dört tane küçük muhavereden oluşur. İlk muhaverede iki hanım birbiriyle konuşurlar ve biri diğerine oğlunun ne işte olduğunu sorar ve cevap veren hanım "askeri mektebindedir." der. İkinci muhaverde bir muharrir gazetede kendi makalesini okurken "eyvah eyvah" diyince diğer muharrir ne olduğunu sorar ve makalenin tertip hatalarına kurban gittiği cevabını alır. Bunun üzerine "hele bak makaleye de bu kadar acınır mı? Bu alemde hataya neler kurban gitmiştir." der. Üçüncü muhaverede iki arkadaş sohbet ederler. Biri diğerine "azizim oyun bilir misiniz?" diye sorunca cevap veren kişi" hangi hava çalınırsa o oyunu bilirim." diye cevap verir. Son muhaverede bir anne ile oğlu sohbet ederler. Anne oğluna para, silah ve kalın baston verip eczaneye gidip kendisine lokman ruhu almasını söyler. Oğlu da parayı iade ederek "sabahleyin gündüz gözüyle alırız daha iyi." diye cevap verir.

Muhavere C.2, N.46, 9 Rebiülahir 16 Nisan 1325, s.2-3

Geveze, Zevzek'e kendisiyle ufak bir seyahat etmek istediğini söyleyince Zevzek yurtdışına bir seyahat olarak anladığını ifade eder ve yurtdışına iltica edip vatanı terk edenlerle ve gazetelerin değişen üslupları ve korkularıyla ilgili konuşurlar.

Tuhaf Fıkralar: Reklam C.2, N.46, 9 Rebiülahir 16 Nisan 1325, s.3-4

Bir kişi resimli gazete idarehanelerinden birine giderek muharrire, "bir mebusun resmini gazetenize koymak için şeraitiniz nedir?" diye sorar. Beş yüz frank cevabını alınca bunun çok pahalı olduğunu söyleyip indirim ister ve "bütün gazeteleree ilk sayfadan koydurmak için de güzel bir çare var. Mesela bu mebus ya katlolunmalı veyahud kendisi birini katletmeli." cevabını alır.

Muhavere C.2, N.47, 13 Rebiülahir 20 Nisan 1325, s.2

Zevzek, İstanbul'un halinin düzeldiğini ama vilayet halinin insanı düşündürdüğünden bahseder, Geveze de örneğin Adana'nın halinin ilk başta dehşet verici olsa da artık yatıştığını, endişe edilecek bir şey olmadığını ifade eder.

Dedikodu C.2, N.47, 13 Rebiülahir 20 Nisan 1325, s.4

Birisi gazeteden okuyarak “paraları kim verdi?” sorusuna, “kimin parası çoksa o.” şeklinde cevap verir.

Muhavere C.2, N.48, 16 Rebiülahir 23 Nisan 1325, s.2

Geveze artık yaz geldiği için mesire yerlerine gitmek istediğini söyler ve Zevzek'e İstanbul'un en güzel mesiresini sorar. Fakat Zevzek hepsinin aynı ve güzel oldğunu söylemekte ısrar eder. Geveze Kağıthane'ye gitmeyi teklif etse de Zevzek iştahı olmadığını, midesini bulandıracak bir şey gördüğünü söyler ve Geveze kendi midesi de bulanmasın diye Zevzek'i susturup kendisinin yalnız gideceğini söyler.

Dedikodu C.2, N.48, 16 Rebiülahir 23 Nisan 1325, s.4

Dört tane küçük muhavere vardır. İlkinde bir zevc ile zevcesi konuşurlar. Adam, karısına hesabını bir türlü doğru yapamadığı için kesesini karıştırıp karıştırmadığını sorar. Kadın da “ben alsam alsam bozukluk alırım, halbuki sizin çantanızda hep mecidiye var.” diye cevap verir. İkinci muhaverede bir kadın, bir çocuk bir de yetişkin adam bir gazeteciden gazete almak üzere fiyat sorarlar, gazeteci hepsine farklı fiyat söyler. Sonunda adam o hafta ne kadar kazandığını sorunca gazeteci üç tane meyhane ismi sayar ve bu şekilde kazancını hesapladığını ifade eder. Üçüncü muhaverede biri diğerine nerede doğduğunu sorar ve Selanik cevabını alır. Bunun üzerine nerede ölmek istediğini sorunca “manastır” cevabını alır ve Selanik'te hürriyet olup olmadığını sorgulayınca karşısındaki kişi mezarda da istibdada rastlamak istemediğini ifade eder. Son muhaverede bir muharrir, arkadaşına eserini takdim eder ama arkadaşı okumaya vakti olmadığını söyler. Bunun üzerine muharrir bu duruma gücenir.

Muhavere C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.2

Zevzek, Geveze'nin ortalıkta görünmediğinden bahsederek hasta olup olmadığını sorunca Geveze hasta olmadığını ama Zevzek'in kendisini hastalık bulaşır diye mi bir kere bile ziyarete gelmediğini sorar. Geveze birkaç gün istirahat ettiğini söyledikten sonra Zevzek matbuatta neler olduğunu sorar. Geveze de matbuat kanunu çıktıktan sonra matbuatta olacak tensikattan bahseder. Ardından Zevzek “o vakit memuriyet alalım” dyince Geveze memurların tensikatını hatırlatır ama Zevzek ise yine de memurların kendilerinden daha şanslı olduklarını ifade edip onların haline şükretmeleri gerektiğini söyler.

Dedikodu C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.3-4

Üç tane küçük muhavere vardır. İlkinde bir baba ile oğlu konuşurlar. Baba, oğluna "verdiğin cevabın doğru olduğuna emin misin?" diye iki kez sorar. Çocuk emin olduğunu ama maarif tensikatı yapılıncaya kadar bunun doğru olduğunu, tensikattan sonra cevabın değişeceğini ifade eder. İkinci muhaverede bir gazete idarehanesine gelen biri üç farklı kişiye müdür beyin nerede olduğunu sorar fakat hep farklı cevaplar alır. En son birine, müdür beye vereceği bir emanetin olduğunu söyleyince karşısındaki kişi müdürün kendisi olduğunu söyler. Üçüncü muhaverede ise görücülerle kız validesi görüşürler. Kız validesi muhterem beyin maaşının ne kadar olduğunu sorup ardından da işini sorar ve "gazetede muharrir" cevabını alınca şöyle der; "iyi ama hanımcığım bu devamlı bir şey değil ki, hastalık var sağlık var varsın maaşı daha az olsun da bir memur olsun."

Muhavere C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.2

Zevzek, nihayet emeline nail olabildiğini söyleyerek söze girer ve Geveze de bir sürü emeli olduğunu, tensikat fırtınasına tutulanlara can kurtaran simidi keşfederek zengin olmanın yolunu mu bulduğunu sorar. Fakat Zevzek başını sokacak bir ev bulduğunu ama bu evin hissedarları olduğunu, istediği zaman satamayacağını, hissedarların pala bıyıklı, tütün kaçakçıları ile meyhane gediklileri olduğunu söyleyince Geveze, Zevzek'in kendisiyle dalga geçtiğini zanneder. Zevzek matbuat nizamnamesi neşr ve ilan edildikten sonra iki satır bir şey yazınca derhal yakalandıklarını ve o bahsettiği eve tıktıklarını ifade edince Geveze durumun mahiyetini anlar.

Dedikodu C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.3

İki tane küçük muhavere vardır. İlkinde bir mütercim tercüme yaparken arkadaşı "azizim bir laf söylesen ya konuşalım, ben doğrusu hiçbir şey bulamıyorum." diyince mütercim meşgul bir halde şöyle der; "ben de laf bulamadığım için hep tercümeye mecbur oluyorum a. Laf bulsam telif ederdim." İkinci muhaverede bir baba ile oğlu konuşurlar. Oğul babadan para isteyince babası "para nerede, bizim de ne olacağımız belli değil" der ve çocuk sınıfta müzakereci olduğunu söyleyince baba; "biz on da olabilecek miyiz belli değil" diye cevap verir.

Güzel Bir Çare C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.4

Meraklı biri Avrupa mizah gazetelerinden birini müdürüne mektup yazarak büronun kınamasını men etmek için bir çare öğretmesini ister ve müdür, bu kınamayı men etmek için en güzel çarenin diğerlerinin işini bozmak olduğunu söyler.

Muhavere C.2, N.52, 19 Cemaziyelevvel 25 Mayıs 1325, s.2

Zevzek sıkıntıdan bayılacağını, çok bunaldığını söyleyerek söze girer fakat Geveze'nin durumu anlamak için sorduğu sorulara da düzgün cevap vermez, derdini bir türlü anlatmaz. En sonunda Zevzek evleneceğini söyleyince Geveze bunun bu şekilde söylenemeyeceğini, binlerce okuyucunun onları okuduğunu hatırlatır ve çam devirdiğini ifade eder. Durumu tamir etmek için ise "ben evlenmeyeceğim" diyen Zevzek'e Geveze'nin cevabı şöyle olur; "ha şöyle... böyle zamanda can cana baş başa... neyine lazım evlenme falan!"

İSMAİL ŞEYDA

Başlıksız C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.2

İzzet garsona hitaben; yemeklerden ne var diye sorar, biftek cevabını alınca bunlar mide bozan şeyler hazırlop (çok kaynamış yumurta, mec. hiç emeksiz iş) var mı diye sorar, garson da onu evvelki Türkiye'de yiyebilirsiniz cevabını verir.

Karilerinizden Biri

Geveze ile Ferdinand Arasında Muhavere C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.3

Geveze ile Ferdinand konuşurlar. Geveze, Ferdinand'a neden kalpağını değiştirdiğini sorunca Ferdinand boykotajdan dolayı Osmanlı halkı serpuşlarını değiştirince kendisinin de taç giymeye karar verdiğini ifade eder. Bunun üzerine Geveze neden krallığını ilan ettiğini sorup bunun münasebetsiz bir şey olduğunu söyleyince Ferdinand kendisini prenslikten krallığa terfi ettirdiğini söyleyince Geveze bunun hakkında bir karar verilip rütbesinin henüz sayılmadığını söyleyince Ferdinand bununla ilgili henüz bir şey olmadığını ifade eder.

KÂŞİF (Şirket-i Hayriye Kaptanlarından)

İdare-i Mahsusa Vapurlarında C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.4

Kaptan ile kayıkçı konuşurlar. Kaptan kayıkçıya nereye gittiğini sorar, kayıkçı da Sirkeci rıhtımına der. Bunun üzerine kaptan sana acıyorum, yaşlı bir adamsın vapura yanaş der. Kayıkçı ise teşekkür edip işinin acele olduğunu söyler.

Haliç Vapurlarında C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.5

Tamiri bitmiş olan vapurlardan birinin kaptanı ile sandalcı konuşurlar; kaptan sandalcıya önümden çekil de seni çiğnemeyeyim der, sandalcı da yetişebilirsen çiğnememezlik etme der. Sonunda yarışı sandalcı kazanınca salapurya ile bir yarış daha yapılması tavsiye edildiğinden bahsedilir.

KENAN (Kaptan)

Beşiktaş İskelesinde C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.7

İki kişi vapurun geç gelmesi üzerine konuşurlar. Yeni vapurun eskiden de beter olduğunu, bunun sebebinin ise müdür ile baş kâtibin kadim dirayeti olduğu ifade edilir.

MEHMED CELAL

Tabanca Meselesi C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.4

Bir kişi diğerine tabanca alıp almayacağını sorar ve altı patlar der. Diğer kişi ne zaman patlayacağını sorduğunda ise "top atıldığı zaman" cevabını alır.

Başlıksız C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.3-4

Asayişi temin etmek için kapıya gelen bekçinin bir mecidiye istediğini belirten yazar, mahallede eşkıya var ama polise, dâhiliye nezaretine müracaat yok diye konuşurlar. Bundan böyle makalesinin bir runik değerinde olduğunu söyleyip herkese Allah'tan rahatlık dileyip uyuduğunu söyleyerek yazıyı bitirir. Buna cevaben Geveze tarafından; "Uyanık bulunmalı, uyanık. Çünkü o bir tarafı yanıktır. Bekçinin kime yanık olduğunu bilmem. Amma Allah vere de kokusu çıkmaya! Şimdilik istirahat buyurun da yarın yine yazarsınız." denir.

Muhavere C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.3

Jandarma dairesinde bir yere para götüren iki kişi konuşurlar. Biri diğerine sandıktan bir mecidiye alabilir miyim diye sorduğunda diğeri sandıktaki iki mecidiyeyi Resmî Efendi'nin istediğini, kendisine "sıfır" kaldığını söyler.

Muhavere C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.7-8

İki kişi bir gün evvelki Geveze'yi okuyup okumadıkları ile ilgili sohbet ederler. Biri diğerine kalem amirlerinin kıvranmaya başladığını söyler.

Tehdid-i Mükerrer C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.5

Bir kişi başına bir şey isabet ettiğini söyler, yanındaki ne olduğunu sorunca "tehdid-i mükerrer" cevabını alır. Bu tehdidin "bütün hürriyete" olduğu ifade edilir.

Mevsim Musahabelerinden C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.1-3

Havanın birdenbire değiştiği, daha yeni yaz bitmiş sonbahar gelmişken insanı titretecek soğukların geldiğinden bahsedilir.

MEHMED HAKKI

Başlıksız C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.4

İstanbul'u ziyarete gelmiş olan iki Avrupalı kendi aralarında konuşurlar. Biri diğerine İstanbul'un çamur deryası halinin nereye varacağını sorar, cevap veren kişi de bu gidişle İstanbul'un zemininin gittikçe eksileceğinden bahseder ve nüfusu iki milyon olarak düşünüp herkesin taşıdığı çamur miktarını beygirleri de düşünerek hesaplar ve senede on elli milyon çamur ile İstanbul'un zeminin senede iki metre eksileceğini söyler. Geveze de bir önceki çamurla ilgili hesabı kastederek Avrupalıların çok akıllı adamlar olduğunu ve onun için sokakları mukavvadan yaptıklarını ifade eder.

Başlıksız C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.3-4

Avusturya meselesiyle ilgili resmi olmayan bir konferanstan bahsedilip yabancı tebaadan aza ve reislerin isimleri sayılır. İşlerin durgun olduğundan bahsedilip her zanaattan birinin çağrıldığı ifade edilir ve Avusturya boykotuyla ilgili konuşulur.

MEHMED TEVFİK

Muhavere-i Siyasiye C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.2-5

Geveze ile Zevzek sohbet ederler. Zevzek bir süredir ortada olmadığını politika âleminde olduğunu söyleyince Geveze de istibdaddaki gibi politika usulü mü diye sorar ve istibdad politika usulünü açıklar ve bundan bahsederler.

Karışık Muhavere C.1, N.59, 29 Eylül 1324, s.1-4

Geveze ile Zevzek günlük hayattan birçok şeyle ilgili sohbet ederler. Önce uzun süredir görüşemediklerinden, ardından Zevzek'in kazgancı gürültüsünden uyumadığından, ardından kahvedeki insanların yaptığı gürültüden bahsederler.

Muhavere C.1, N.61, 1 Teşrinievvel 1324, s.1-4

Geveze ile Zevzek sohbet ederler. Önce Fransızca Türkçe karışık cümleler kurarlar, ardından karışıklık yaşadıkları için bundan vazgeçip Türkçe devam ederler. Zevzek, evvelki günkü yazıda ifade edilen mahalledeki gürültü olayının kötü etki bıraktığını ifade eder. Ardından Bulgar kralının kendine yaptırdığı tacın şatafatından bahsederler.

Muhavere C.1, N.62, 2 Teşrinievvel 1324, s.2-4

Geveze ile Zevzek sohbet ederler. Geveze'nin Zevzek'e "şekerim" diye hitap etmesiyle Avusturya şekerleri konusu açılır, ardından milletin Avusturya mallarını boykot ettiği için o mağazalardan bazılarının Orozdibak gibi Fransız bayrağı astığından, Fransız ticarethanesidir yazıları yazdığından bahsederler. Avusturya gazetelerin esnaf tarafından malları sarmak için bile kullanılmadığı, Avusturya bayraklı vapurların bomboş kaldığı da ifade edilir.

Muhavere C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.3-6

Geveze ile Zevzek biraz "ince konuşmak" üzerine sohbet ederler. "zat-ı âliniz, bendeniz" gibi sözleri kullanarak birbirleriyle nükteli şekilde konuşurlar. Ayrıca Geveze, Zevzek'e artık her gün çıkmayacağını haftada iki kere çıkacağını söyler.

NAZİF

Şirket-i Hayriye Vapurlarında C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.2

Yolcu ile kaptan konuşurlar. Yolcu kaptana eskiden Nişantaşı iskelesine yanaşırken İstanbul vapurunun dışından dolaştığını artık neden içinden geçtiğini ve Dolmabahçe sarayı rıhtımındaki sandalcıların ne yaptığını sorar. Kaptan da boş iskele bulamadığı için içinden geçtiğini ve sandalcıların midye ihraç ettiğini ifade eder.

SERVET

Muhavere C.2, N.13, 7 Zilhicce 18 Kanunuevvel 1324, s.2

Geveze ile Zevzek gümrük memurlarının cemiyet teşkil edip bir de gazete çıkarttıkları ve Raif Paşa ile yeğeni Nazım Bey'i eleştirdiklerinden bahsederler.

ŞİRKET-İ HAYRİYE KAPTANLARINDAN BİRİSİ

Köprüde C.1, N.24, 25 Ağustos 1324, s.3

İki kişi vapurlar ve kaptanlar hakkında konuşurlar, biri diğerine vapurlara ne olduğunu sorduğunda diğer kişi müdürün Kuruçeşme'de vapurun altını temizlediğini söyler.

TEVFİK

Muhavere C.1, N.53, 23 Eylül 1324, s.2-3

Geveze ile Zevzek sohbet ederler. Zevzek'in çoluğa çocuğa karıştığından bahsederler. Ardından sahib-i imtiyazların Okmeydanı'nda toplanacağından, parlamento açılınca mizah gazetelerinin kapatılacağından ve elektrikli tramvayın bir çocuğu ezdiğinden bahsedilir.

VİCDANİ (HAFIZ HAKKI PAŞA)

Mazul İki Mal Memurunun Muhaveresi C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.2-3

Azledilmiş iki memur kendi aralarında konuşurlar. Tahsilat yolunda gitmezse hallerinin ne olacağından, belanın birinden kurtulduk derken diğerine tutulduklarından bahsederler. Hicaz defterdarlığına tayin olunan İbrahim Edhem'in kayırıldığı, memurların mesaiye zamanından geç başlayıp tam mesainin son dakikası eline kağıt almak günahmış gibi hiçbir iş yapmadıkları ifade edilir. Doğru düzgün iş yapmadıkları halde üç yerden maaş alan memurlardan, her işin taşrada olduğu gibi erken gelip geç giderek günü gününe yapılsa iyi olacağından bahsedilir ama bunun İstanbul'da mümkün olmadığı, çünkü İstanbul'un gece eğlencesinden dolayı sabahlara kadar eğlenenlerin öğlen ancak uyanabildiklerinden bahsedilir. En sonunda bir memur diğerine "kadro dahili ve harici bu kadar efendi ne yapıyor?" diye sorduğunda "henüz damga vurulmadığından mal malum değilmiş" cevabını alır.

MÜLAKAT

İMZASIZ

Bir Mülakat C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.3

Matbaaya gelen kul ağası Kadri, Engizisyon Şubeleri yazısındaki kendine ait olan kısmın gerçeğe aykırı olduğunu ve gazeteyi dava edeceğini, kendisinin kimseyi jurnal etmediğini ifade eder.

Murad Bey ile Mülakat C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.2

Yazar; Murat Bey ile uzun zamandır görüşmek istediğini ve sonunda görüştüğünü, Murat Bey'in kendisini ve muharrirleri çok güzel karşıladığını ifade eder. Yazar Murat Bey'i çok iyi tanıdığını, hatta kendisine "Turfa mı Turfanda mı"yı okuması için gizlice verdiğini, romanın konusunun eski hükümetten şikayet olduğunu belirtir.

DENEME

A (Ayın). MAZHAR

Ramazan Mektubu Küçük Hasbihaller C.1, N.51, 21 Eylül 1324, s.2-4

Yazar üzerinde bir huysuzluk, aksilik olduğundan bahseder. Çocukluğunda da böyle zamanlar geçirdiğini ve o zamanlarda neler yaşadığını ifade eder.

İMZASIZ

Dereden Tepeden C.2, N.13, 7 Zilhicce 18 Kanunuevvel 1324, s.2-3

Meşrutiyet devrinde her şeyin düzene gireceği ve artık memurların da çalışkan olması gerektiği, sabah erkenden vazifelerinin başında bulunmak gibi şimdiye kadar sergilemedikleri davranışlarda bulunmaları gerektiğinden bahsedilir.

Dereden Tepeden C.2, N.15, 14 Zilhicce 25 Kanunuevvel 1324, s.2-3

Alemde sabır ve itidalin herkese nasip olan nimetlerden olmadığını ifade ederek söze başlayan yazar bir çeşit adamların olur olmaz şeye huylanan kişiler olduğunu ve bunların kendilerine ve çevreye "ziyan"dan başka bir şey olmadığını ifade eder. Bir diğer çeşit adamlar ise vurdumduymaz, hiçbir şeye kızmaz, hakkı gasp edilse umursamazdırlar ki bunlar da sadece "ziyan"dırlar. Yazar davranışları ziyan değil "kâr" olan insanların itidal (soğukkanlılık) sahibi insanlar olduğunu ifade edip bu insanların her şeyi kararında yaptığını belirtir ve rahat yaşamanın yolunun itidal olduğunu ifade eder.

Dereden Tepeden C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.2-3

Şapka olarak fes mi kalpak mı seçmeli konusu üzerinde fikir beyan eden yazar fes ve kalpak arasında fiyat karşılaştırması yapar. Ardından ikisi arasındaki bir farkın kalpağı fese tercih ettirmeye yetecek kadar önemi olduğunu ifade eder. Bu fark da fesin

Avusturya'da imal edilmesidir. Avusturya mallarının boykot edilmesi sebebiyle yerli malı kalpağı almayı bir ihtiyaç olarak gördüğünden bahseder. Yazar, Avusturya Bosna Hersek'i ilhak edince külahları değiştirip boykot ettiklerini, şimdi de Girit'in Yunanistan'a ilhakı meselesi için mitingler düzenlendiğini ifade edip bununla da külahları değiştirmek gerekirse yalnız serpuşları mı değiştireceğiz diye sorar ve öyle olacaksa buna gerek olmadığını, hiç alışmadığı başka bir külah giyip uzun süre yadırgamaktansa başlarının kalıbını bilip zar zor alışabilecekleri külahları almanın daha hayırlıdır olduğunu ifade eder.

Dereden Tepeden C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.2-3

Dünyada hayatın daima bir mücadeleden ibaret olduğu sözüyle girişi yapılan yazıda insan vücudundaki faydalı ve zararlı mikropların her daim bir savaş halinde olduğundan başlanarak büyük balığın küçüğü yemesi, küçük balığın da daha küçüğünü yutması, insanların hayvanları yemesi gibi bir döngüden bahsedilir. Bu şekilde bir hayatın sonunun başka hayatların başlangıcı, insanların bir kısmının saadetinin bir kısmının felaketi olduğundan bahsedilerek bunun hayatın bir kanunu olduğu ifade edilir.

Dereden Tepeden C.2, N.19, 28 Zilhicce 8 Kanunusani 1324, s.2-3

“Bir defa söyledik yine bin defa tekrar ederiz: dünyada hayatın bekası diğer bir hayatın fenasıyla kaimdir.” diye söze başlayan yazar, bir önceki sayıda söylediklerini tasdikleyen bir yazı yazar. Bir şair, muharrir veya pehlivanın şöhret kazanmasının ancak kendi mesleğinde en çok şöhret kazanmış birini mağlup etmek suretiyle olduğunu söyler. Tarihte de bir nam uğruna böyle şehirleri viran edip ateşe verenler olduğunu hatta tarihe bakmaya gerek olmayıp Avusturya'nın Bosna'yı almasıyla Mehmed veya Hüseyin'in manavdan bir avuç fındık aşırması arasında büyük fark olmadığından bahseder. Yazar; insanlarda bu “sen yeme ben yiyeyim, sen kalk ben oturayım, sen çık ben gireyim, sen öl ben kalayım” huyunun can çıkmadıkça çıkmayacağı, insanların ilerlemek için muhakkak kendinden öndekine köstek takıp onları durdurarak öne geçmeye çalıştıkları ifade edilip “kazma kuyuyu kendin düşersin” durumunun olmasının da çok olağan olduğunu ifade eder. Ayrıca yazar, Fedakaran-ı Millet cemiyeti üyelerinin yavaş yavaş tahliye edildiklerini, günahsız olduklarının anlaşıldığı fakat bunların ayağından çıkarılan kösteğin kimin ayağına

dolaşacağının şimdilik bilinmediğini ve o cemiyetin de kimin hırsının kurbanı olduğunun bilinmediğini ifade eder.

Dereden Tepeden C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.2-3

Koca Ragıp Paşa'ya ait "Muzaffer vakt-i fırsatta adudan intikam almaz, mürüvvetmen olan nakami-i düşmenle kam almaz." bu sözlerle başlayan yazar bunu pek az kişinin yapmaya muktedir olduğunu ifade eder. Bunu uygulayabilmek için fazilet, ahlak, mükemmel bir terbiye sahibi olmak gerektiğinden bahsedilir. Fenalığa karşı fenalık yapmak için bir parça hiddet, hırs ve öfke yeterliyken fenalığa iyilikle karşılık vermenin pek zor olduğu ve düşmanda pişmanlık hissine sebep olduğundan bahsedilir. "Sana taş atana sen ekmek at" sözünün de büyüklerin, dedelerin, eski Osmanlı terbiyesinin ruhunu gösterdiği ve insan-ı kamile böyle davranmanın yakıştığı ifade edilir.

Dereden Tepeden C.2, N.21, 5 Muharrem 15 Kanunusani 1324, s.2-3

Köprünün güçlendirilecek mi yoksa tamir ile mi geçiştirileceği sorusuyla söze başlayan yazar bu meselenin en çok Boğaziçine sık sık gidip gelenleri, ikinci derecede sık sık karşıdan karşıya geçenleri, üçüncü derecede köprü havadisini dinleyenleri ve unutmadan köprücüleri ilgilendirdiğini ifade edip köprücülerin bu soğuk havada mağdur olduklarından, köprünün tekrar derme çatma yapılırsa ne olacağından bahseder.

Dereden Tepeden C.2, N.22, 10 Muharrem 19 Kanunusani 1324, s.2-3

Köprünün berbatlığından söze başlayıp bir de tam ortasına kurulmuş olan para gişelerinin olduğu ifade edilip ardından birine sürekli "sen şöylesin sen böylesin" demenin o kişiyi yüzsüz edeceğinden bahsedildikten sonra yeni kanunlar konusuna geçilir. Geçen nüshada çıkan "Yeni Yeni Kanunlar" yazısının bazıları tarafından yanlışlıkla "yeni yeni kantolar" diye okunduğundan bahsedilir. Daha sonra Bulgaristan müzakerelerinin dahili mi, harici mi olduğundan bahsedilip mizah gazetelerinin bu konuyla ilgili şu yorumu yapacaklarını söylenir "eceli yaklaşan... camii duvarına ....miş!". Necip Melhame ile ilgili de hapishanede 98 (!) gündür tutuklu kaldığından şikayet ettiği söylenip kendisinin senelerce hapishanelerde yatırdığı, bizzat kırbaçladığı, işkenceler ettiği adamlardan bahsedilir ve kendisinin siyasi suçlu olduğu

için affedilmesi gerektiğini söylediği ifade edilerek meclis-i mebusanın gereğini yapacağı beyan edilir.

Dereden Tepeden C.2, N.23, 13 Muharrem 22 Kanunusani 1324, s.2-3
Avusturya ile tekrar yaşanan anlaşmazlık ve boykotun devam etmesi gerekliliği "mani zail olunca memnu avdet eder" bu sözle ifade edilir.

Dereden Tepeden C.2, N.24, 16 Muharrem 27 Kanunusani 1324, s.2-3
Rusya'nın İngiltere ile anlaştığı ve daha önemli bir mesele olarak Avusturya ile anlaşıldığı ve dolayısıyla boykotun bittiğinden bahsedilir. Hatta Avusturya sefarethanesinde sadrazam ve harbiye nazırına bir ziyafet düzenlenip boykot orucunun iftarının yapıldığı ifade edilir. İç meselelerle ilgili olarak da matbuat müdürü ile yeni matbuat nizamnamesinden bahsedilir. Ayrıca çarşıda bir kadının bir başka kadını katletmesinin bir kadının bir erkek tarafından madden ve manen katledilmesinden daha fecii olmadığı ve bu meseleyi yazan gazetelerden birinin "canavar kadın!" başlığını koymasının yersiz olduğu ifade edilip "musavata riayet edelim!" diye yorumda bulunulur. Ardından meclisin toplantısında ıslıklı alkışlı nutuklarla ilgili de eleştiride bulunulup "haşa böyle bir mecliste söylenen sözler kıymet-i ehemmiyetten ari olabilir mi?" denilir.

Dereden Tepeden C.2, N.25, 19 Muharrem 30 Kanunusani 1324, s.2
Şair Eşref Bey'in köprü ile ilgili "dilenmekten utandı köprü arından firar etti!" sözü ile yazıya başlanıp köprüyle ilgili eleştiride bulunulur ve istibdad devrinin enkazı olan zavallı köprünün hürriyet devrinde de yine eskisi gibi sürüklendiği ifade edilir. Ardından meclis-i mebusanda Fedakaran-ı Millet cemiyetiyle ilgili konuşulduğu fakat karanlık kısımlarının pek fazla açılmadığından bahsedilip adliye memurlarına vazifelerini ifa ettikleri için teşekkür edildiğinden, çünkü vazifeyi hakkıyla görenler az olduğu için teşekküre gerek olduğundan bahsedilir ve tüm sıkıntıyı yalnız o cemiyetin çektiği ifade edilip "Allah insanı kuru iftiradan saklasın" denilerek yazı bitirilir.

Dereden Tepeden C.2, N.26, 23 Muharrem 2 Şubat 1324, s.2-3
Yazar geçen günlerde bir tanıdığıyla karşılaşıp ne var ne yok diye sorduğunda "tebdil-i vükela" cevabını alıp neredeyse inanmadığını, bunun kendisine alay gibi gel

ğini söyler. Kâmil Paşa'nın vekillere itimad beyanı edeli daha bir ay olduğunu, onların tebdiline belli başlı bir gerekçe olmadığını, bunun tuhaf bir alışkanlık olduğunu ifade edip durumu eleştirir.

Dereden Tepeden C.2, N.27, 26 Muharrem 5 Şubat 1324, s.3

Sokaklarda adam çevrildiği, alenen silah atıldığı, hırsızların çoğaldığı, memlekette emniyetin azaldığının herkesin ağzından işitildiği halde nedense bir türlü çaresi bulunamadığından bahsdilerek Şair Eşref Bey'in bir kıtasından alıntı yapılır. Bu kıtada asayiş eksikliğinin sebebinin hükümet olduğu ifade edilir fakat yazar bu konuda fazla söz söylemek istemediğini, zira "Muhavere"de yazıldığı gibi kızılcık kompostosuna konmak ihtimalinden bahsedip bunu hiç hazmedemeyeceğini ifade eder. Ayrıca tebdil-i vükela meselesiyle ilgili halkın ne düşündüğünü özetlemenin mümkün olmadığı, Kâmil Paşa'nın gitmesinden memnun olanların da olmayanların da olduğu, Hilmi Paşa'yı da sevmeyenlerin olduğundan bahsedilir. İnsan bayram salıncağından bile düşse bir tarafı incilir denilerek koca mevkiden düşen Kâmil Paşa'nın bu duruma çok lakayt ve hatta kendisiyle mülakat yapan gazetecilerle gülerek konuştuğu da ifade edilir.

Dereden Tepeden C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.2-3

"Asayişi muhafaza için bundan daha tesirli bir çare olamaz." diye söze giren yazar Fransa'da bir mizah gazetesinin bulduğu fikri Fransız adalet nazırıyla görüşmeye gittiğinden bahseder. Bundan bahsederken Fransa'da mizah gazetesi yazarı bile adalet nazırı tarafından memnuniyetle karşılanırken bizde en ciddi gazete yazarının bile yüz ekşitilerek kabul edildiğini ekler. Fransız gazete yazarı tarafından bulunan fikir ile suç işleme oranın azalacağı, asayişin artacağından bahsedilir. Bu fikir şöyledir; suçluların suçlarına göre burunları bir renge boyanacaktır, örneğin katillerin kırmızı, dolandırıcıların siyah. Böylece onlarla konuşanlar nasıl bir insanla konuştuklarını bilecek ve suçlular her daim suçlarını hatırlayıp tekrar suç işlemekten kendini alıkoyacaklardır. Yazar, bu fikir bizde uygulansa böyle suçların bir nebze azalacağı şeklinde yorumda bulunur.

Dereden Tepeden C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.2-3

Sokakların yağmurlu havada çamur gölü, kurak havada toprak ve karlı havada üstünde tehlikesiz yürümek mümkün olmayan buz tabakaları haline bürünmesinden bahsedilip bu durumlar eleştirilir.

Dereden Tepeden C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.2-3

"Yardımcısıdır doğruların hazreti Allah." sözü ile başlanan yazıda bizim her zaman doğru ve saf olduğumuzdan mütevellit Allah'ın her zaman yardım ettiğinden bahsedilir. Bulgaristan'ın istiklali meselesinin Rusya tarafından kabul edildiği fakat İngiltere ve Fransa hükümetlerinin Osmanlı bu istiklali kabul etmedikçe kendilerinin de kabul etmeyeceğini bildirmesi üzerine birini üzen sebeplerin başka birini sevindireceğinden bahsedilip bu habere Ferdinand'ın güceneceği ifade edilir. Müdde-i umumiye eski askeri Reşid Paşa'nın gazetelere makale verip sabık müddei umumiye askeri Reşid paşa gazetelerimize makale vererek kendini aklamaya çalışmasının nafile olduğundan bahsedilir. Son olarak da meşrutiyetin ilanından sonra kabiliyeti olup olmadığına bakmadan herkesin gazetecilik yapmaya rağbet ettiğini, bunun bir moda haline geldiğinden bahsedilir.

Şuun-ı Garibe: Sanat-ı Teseüül C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.3-4

Dilenciliğin bazı yerlerde adeta sanat haline geldiğinden, gösterdikleri maharetin sanatkarlıktan aşağı kalmadığından bahsedilir. Nepal'de yaşlı bir dilencinin tutuklanıp hapishaneye konulduktan sonra üzerini çıkarınca gencecik güzel bir kız olduğunun görülmesi üzerine kız durumu açıklamış ve ailesini geçindirmek ve namuslu kalabilmek için bundan daha iyi bir iş bulamadığını ifade etmiş. Sabahları dilenci akşamları evinde misafir ağırlayan bir matmazel haline gelen bu kızdan yola çıkarak bizdeki dilencilerin hırkalarında gömülü duran altınların da yabana atılmaması gerektiği ifade edilir.

Dereden Tepeden C.2, N.31, 11 Safer 19 Şubat 1324, s.2-3

Yazar, geceleri bir yere çıkmanın adeti olmadığını, adeti olsa da bu silah sesleri ve hırsızlık korkusu varken bu adetten vazgeçeceğini söyleyip söze başlar. Gündüzleri de kahvelere gitmek yerine evde oturup meşgul etmeyi tercih ettiğini ifade eder. Kahvelerde nargile dumanları, olur olmaz çekilir çekilez sözler söyleyen adamları duyup bir de onlara karşılık vermek huyu olmadığı için söze karışmayarak kafa sallamanın iyice sinirlerini bozacağı için kendisine kibirli de deseler oralara gitmediğini söyler. Geçenlerde duyduğu bir konuşmadan örnek verir; bir adam kendisine haftalık beş yüz kuruş da teklif etseler hafiyelik teklifini asla kabul

etmeyeceğini söyler ve daha da şaşılacak şeyin onu dinleyen insanlar olmasından bahseder.

Dereden Tepeden C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.2

Hükümet tarafından yapılan resmi tebliğin meclis-i mebusanda kıyametler kopardığı, mebusların toplantı yapmak için hükümetten izin alıp almayacakları meselesinin henüz nihai karara bağlanmadığından bahsedilir. Ardından "kediyi minareden atmışlar da dört ayak üzerine düşmüş." sözü ile talihli insanın hiçbir zaman yerde kalmayacağından bahsedilip Necip Melhame'nin davacılarının da birçok davaya karıştığı, kimisinin ebeveynlerinin vefat ettiğinden bahsedilir.

Dereden Tepeden C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.2-3

Yazar kulak misafiri olduğu bir konuşmadan bahseder. Yardım isteyen bir dilenciye karşı homurdanarak geçen adamlardan biri dilenciler hakkında neden elleri ayakları tutarken böyle yaptıklarını, diğeri insana sülük gibi yapıştıklarını ve bir üçüncüsü de belki dilencilerden birinin onların üçünü de haklayabileceğini söyler. Ardından dilencilerin birçoğunun aslında yardıma ihtiyacı olmayan sahtekâr kişiler olduğundan bahsederlerken içlerinden biri geçen gün Geveze gazetesinde bununla ilgili okuduğu makaleden bahseder. Genç güzel bir kızın dilencilik için yaşlı bir kadın gibi dolaşması ve polisin onu yakalamasından bahsettikten sonra Avrupa polisine övgülerde bulunurlar. Yazar ise Avrupa polisinin Avrupa fabrikalarında imal edilmediğini kendi kendine düşünerek olan biteni yazmaya karar verir.

Dereden Tepeden C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.2-3

Zeka, dirayet, açık gözlülük ve kurnazlığın mal ve servet gibi babadan oğula geçtiğinden bahsedilerek göze girilip İzzet Paşa'nın oğlunun da babasının yolundan gittiğinden bahsedilir.

Dereden Tepeden C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.2-3

Tensikat işinden en çok küçük memurların mağdur olduğundan ve tensikat kelimesinin söylenmesinin bile insanın kalbini titrettiğinden bahsedilir.

Dereden Tepeden C.2, N.36, 28 Safer 9 Mart 1325, s.3

Gazeteler arasındaki münakaşanın şiddetinin arttığından, Ali Kemal Bey ile Bahaeddin Şakir Bey arasındaki davadan bahsedilip böyle giderse matbuat aleminin ıssız bir hal alacağından bahsedilir.

Dereden Tepeden C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.2-3

Kuzguncuk halkının istimbot kaptanlarının Sirkeci'den Kuzguncuk'a gidip gelmelerini men ettirmek için uğraştığından bahsedilir. Bundan başka, yazar idarehanede otururken birisinin içeri gelip Geveze muharriri olup olmadığını ve kendisinin evet dedikten sonra beni tanıyor musunuz sorusunu ısrarla sorup hayır cevabı aldıktan sonra cebinden bir Geveze çıkartıp öyleyse bunu nasıl yazdınız diye sorduğu, yazarın o resmin kendisi olmadığını anlatmasının ardından adamın "bir daha dikkat edin yapacağınız resimler insana benzemesin" uyarısının ardından adam idarehaneden gittikten sonra yazarın oturup "yapacağımız resimler insana benzememiş bile olsa insana benzememiş bile olsa hayvanı bazı kere bir insana benzetmek de bir nükteyi şamil değil midir?.." diye düşündüğünden bahsedilir.

Dereden Tepeden C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.2-3

Yazar, tanıdıklarından birkaç kişide "parlamento" hastalığı olduğunu, her karşılaştıklarında meclis-i mebusandan bahsettiklerini, meclisteki en basit bir görüşmenin bile bu kişiler için münakaşa zemini hazırladığını ifade eder.

Dereden Tepeden C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.2-3

Gazetelerin medeni hayattaki önemli görevinden bahsedilir. Günlük olaylar, iç ve dış memleketlerin hali, memlekette olan önemli olayları bildirerek halkı daima uyanık tutmanın önemi ifade edilir.

Dereden Tepeden C.2, N.40, 14 Rebiülevvel 24 Mart 1325, s.2-3

Serseri nizamnamesinden bahseden yazar serseri diye bir iş bulamadığı için boş oturanlara mı yoksa bulduğu işin hakkından gelemeyerek bir şey yapamayanlara mı denileceğinin ayrılması gerektiğini ifade eder ve "dayak usulü"nden bahseder. Serseri hususundaki ayrımı yaptıkltan sonra dayak usulünün yardımı dokunacağını ifade eder.

Dereden Tepeden C.2, N.41, 17 Rebiülevvel 26 Mart 1325, s.2-3

Yazar, nereye gitse vazifesinin asla aklından çıkmadığından bahsederek söze başlar ve gezerken, konuşurken hep yazılacak ve okuyucuların hoşuna gidecek bir vaka bulmak istediğini ifade eder. Bu hafta nakletmeye değer iki olay yaşadığından bahseder. İlkinde; iki kişi seçim meselesi hakkında konuşmaktadırlar, biri kendi fikrinin hariciye nazırı Rifat Paşa'nın seçileceğini söyleyince yazar onların konuştuğu tarafa doğru döner ve diğer kişi sesini kısarak "peki o paşa cemiyetten mi?" diye sorar. İkinci olayda ise biri pejmürde halli iki kişi konuşurlar. Pejmürde halli olan diğerine Münir Paşa'nın İstanbul'a geldiğini İkdam'da okuduğunu ve bunun nasıl olabileceğini sorar. Diğer kişi de "o herifler esasen akıllı çünkü ister istibdad devri olsun ister meşrutiyet selametin ne taraftan geleceğini biliyorlar." diyince pejmürde kıyafetli kişi elini dudağına götürerek "sus" işareti yapıp "böyle lakırdı her yerde söyleme, sonra iyi etmiş olmazsın." der.

Dereden Tepeden C.2, N.42, 21 Rebiülevvel 30 Mart 1325, s.2-3

Yazar, Bab-ı Ali yokuşunda gördüğü kalabalığı grevci zannettiğinden fakat "yaşasın hürriyet" diye bağıran bu kişilerin grevci olmadığını anladığından bahsedip "tabii yaşasın o yaşamayacak olursa bizim ölmemiz daha iyi" der. Ardından Ali
Kemal Bey'in İkdam idarehanesinin önünde nutuk verdiğinden bahseder.

Dereden Tepeden C.2, N.43, 24 Rebiülevvel 2 Nisan 1325, s.2-4

"Sulukule'de Bir Mülakat" nasıl kavga etmeli, küfür mü dövüş mü ederler, ne vakit barışmak lazım hakkında beyanat verildiği ifade edilir.

Dereden Tepeden C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.2-3

Gece saat dört buçukta aile meclisinde hep siyaset konuşulmakta ve artık kadınlarda da başka laf kalmamış haldedir. Yazarın büyükannesi bir diplomat merakıyla haberleri sormakta ve aile halkına sirayet eden bu sorular gittikçe dallanıp budaklanmakta ve bu durum yazarın içine kasvet çökmesine sebep olmaktadır. Sokaktan geçen biri "aman Adanalı canım Adanalı..." diye şarkı söylemekteyken yazar da şöyle düşünür; "işte gördün mü bak diyordum insan böyle olmalı, böyle gamsız olmalı..."

Dereden Tepeden C.2, N.47, 13 Rebiülahir 20 Nisan 1325, s.2-3

Yazar, "bir refikim diyordu ki" diye başladığı yazıda arkadaşının "milli park" hakkındaki düşüncelerinden bahseder. Sonunda bizim de İngilizlerin milli parkına,

Fransızların Bolonya ormanına muadil gösterişli bir parkımız olacağını ifade edip "Yıldız"ın güzelliğinden bahseder.

Dereden Tepeden C.2, N.48, 16 Rebiülahir 23 Nisan 1325, s.2-3
Sokaklarda gece saat üçten sonra kimsenin bulunmamasına dair olan resmi emirden en çok kadınların memnun olduğu, artık huzur ve emniyet içinde kapıları sıkı sıkı kapatıp hırsız korkusu yaşamadan rahat rahat oturacaklarını düşündükleri ifade edilir.

Dereden Tepeden C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.2-3
Yazar bir vapur yolculuğundan bahseder. Yol boyu gazete okuyan bir kadını anlatırken kendisinin vapurda gazete okumak huyu olmadığını, bu beş dakikayı denizi seyrederken geçirmenin beş dakikalık okumadan daha faydalı bulduğunu söyler. Bundan başka çevresinde gördüklerinden, kiraz kağıdına elini daldırıp avuç avuç kiraz yiyen birinden bahseder.

Dereden Tepeden C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.2-3
Yazar, köprüden geçerken arkadaşının hala hesabına devam ettiğini ifade ederek söze başlar. Arkadaşı öyle bir memuriyetteymiş ki; bir kere bile yapacak iş bulamamış, dairesi yok, hesabı yok, müdürü yok, yani o memuriyetin lüzumu yokmuş. Arkadaşı bir yere maden memuru olarak tayin edildiğini fakat gittiği yerde maden bile olmadığını, bir sene kadar hiçbir iş yapmadan maaş alıp hürriyet ilan edildikten sonra bu durumu telgrafla bildirip lüzumsuz memuriyetten bedava para almaktan usandığını ifade edip memuriyeti lağvettirdiğini ve bu şekilde kalben müsterih olduğunu ifade edince yazar, kendi kendisini kadro dışına çıkarabilecek kadar metanete sahip arkadaşına "bravo" dediğini ifade eder.

Dereden Tepeden C.2, N.52, 19 Cemaziyelevvel 25 Mayıs 1325, s.2-3
Yazar, bir akrabasıyla tatlı tatlı konuşurken mevzu bir çiftlik kurmaya gelince akrabası anlattıkça yazar güzel hayallere dalmış. Yazarın akrabası çiftlikle ilgili detaylı şeyler anlattıkça, inekler, koyunlar, çevre köyler ve kasabalardan alınıp satılacak şeylerden konuştukça yazarın da içinde gazetecilik olduğundan ağzından şu söz fırlamış "mesela oracıkta bir gazete çıkarsak." Bunun üzerine akrabası bu fikre hiç sıcak bakmamış ve bir daha da çiftlik fikrini açmamış. Yazarın konuyla ilgili yorumu ise şöyledir; "ah ey mebusan-ı kiramın nefret ve dehşetini celb eden gazetecilik. Vay sırnaşık illet. Sen

başına musallat olduğun adamları bir gün gelip mahalle imamlığından da mahrum edecek misin? ...”

MÜMTAZ

Rüya Bu Ya C.2, N.43, 24 Rebiülevvel 2 Nisan 1325, s.4

Yazar gördüğü rüyayı “rica ederim gündüz niyetine dinleyiniz!” diyerek anlatır. Yazar kendini karanlık bir meydanda bulduğunu, yavaş yavaş kalabalıktaki insanlara yaklaşınca onların malum ada sakinleri olduğunu anladığını Kabasakal'ı gördüğünü anlatıp gürültüler eşliğinde makas, bıçak arayıp bulamayıp hürriyet çakısı bulup insanların kulaklarını müsavat kaidsine riayet ederek birer parça kestiğini anlatır. Geveze tarafından bu yazıya cevaben; rüyaların genelde pek hatırda kalmadığını, hangi kulağın daha uzun olduğunu hatırlayıp hatırlamadığı sorulur.

FIKRA

İMZASIZ

Küçük Fıkralar C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.4

Kitapçı dükkanına gelen bir müşteri ağır havalı bir piyano notası ister, kitapçının verdiğinin fiyatını soran müşteri 10 kuruş cevabını alınca “geçen hafta 15 kuruşluk çaldım bu benim işime gelmez, daha ağırı yok mu?” der. Erkeklerin sabırlı kadınların sabırsız olduğu ve kadınların sahte olan göz yaşlarına ağlayan erkeklere güldükleri ifade edilir. Kadınların iki “hayır”ının her zaman “evet” ima etmediği, genelde iki “evet”in bir “hayır” manasına geldiği belirtilir.

Küçük Fıkralar C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3

Fransızcadan çevrilen beş adet fıkraya yer verilir. İlkinde fal bakan bir kadın, adama çok yakın servetiniz olacak der. Adam da öyleyse bana 20 frank verirsiniz der. İkinci fıkrada bira isteyen birine siyah mı beyaz mı diye soran garson “siyah olsun sevgili validemin yasını tutuyorum.” der. Üçüncü fıkrada şiirlerinin ölümünden sonra neşredilmesini isteyen bir edibin şiirlerinden birinin sesli okunması üzerine başka birisi “size uzun ömür temenni ediyoruz.” der. Dördüncü fıkrada halazadelerini soğuk karşıladığını söyleyen birine diğer kişi onu samimiyetle uğurlayamayacağını söyler. Son fıkrada bir zenci kralı oradan geçen yeni misyoneri görüp görmediğini ve hoşuna

gidip gitmediğini sorar, ikinci zenci kralı ise “eti yumuşacık görünüyor, onu birlikte yemek üzere yarın geliriz.” der.

Başlıksız C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3

Hakim efendiye “sizin evde köpek yoktur, başınızda nasıl saç yoksa evde de öyle” denir. Hakim buna cevaben olmayan şeylerden bahsetmeyelim der.

Başlıksız C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3

Bir kişi diğerine Topkapı'ya mı gittiğini ve ne ile gideceğini sorar. Soran kişi yaya, diğeri ise tramvayla gidecektir. Yaya gidecek olan “öyleyse orada sizi beklemeğe mecbur olacağım!” der.

Başlıksız C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3

Bir kişi diğerine “sen kimsin?” diye sorar, cevap veren kişi “ben benim” der. En sonunda “koca hovardalar vay…” der.

Başlıksız C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3

İki kişi şehremininin icraatları hakkında konuşurlar. Birisi şehreminine aferin, kim ne derse desin icraatları çok iyi der, diğer kişi bunların ne olduğunu sorunca da araba döşemelerinden bahseder. Şehreminini eleştiren kişi arabalara muntazam bir tarife yapamadığını ifade eder.

Başlıksız C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3

Bir kişi diğerine “öyle bir şey söyle ki ismi var cismi yok olsun!” der. Diğer kişi Zümrüdü Anka kuşu ve ardından istibdad cevaplarını verir ama soran kişinin kastettiği “Matbuat-ı Osmaniye Cemiyeti”dir.

Başlıksız C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3

Bir kişi diğerine neden askerlerin bu kadar çok devriyeye çıktığını sorar ve “dışarıdan bir tecavüz mü var acaba” der. Bunun üzerine diğer kişi “siz hariçten mi ümit ediyordunuz?!” der.

Başlıksız C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.3-4

İki kabadayı kendi aralarında konuşurlar. Biri diğerine artık soğuklarda dışarıda yatılmadığını, küçük bir şey yapıp içeri girmeyi düşündüğünü söyleyince diğer kişi "hapishanede ne yapacaksın, paran var mı?" diye sorar. "Para olsa girer miyim" diyen kişiye diğerinin cevabı "bilakis paran olunca gir orada bakkallık edersin" şeklinde olur.

Küçük Fıkralar C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.4

Bir kişi karşısındaki doktora yıllar önce kolunu ücret almadan ameliyat ettiği için teşekkür eder. Doktor, ne söylemeye geldiğini sorunca diğer kişi şimdi de diğer kolunu oynatamadığını ve onu da tedavi etmesini istediğini söyler ve doktor "yine aynı ücretle mi?" diye sorar. Diğer fıkrada ise bir adam cinayet işlediği için idam edilecektir ve darağacı bir köprünün üzerine kurulur, ip çürük çıktığı için mahkum denize düşer ve yüzerek kurtulur. Daha sonra başka bir adam da eşini ve çocuklarını katlettiği için idama mahkum edilir, bu adam idam sırasında cellada "rica ederim dikkat diniz, ip sağlam olsun.. zira ben öteki gibi yüzme bilmem ha!" der.

Küçük Fıkralar C.2, N.6, 11 Zilkade 23 Teşrinisani 1324, s.4

İlk fıkrada bir kişi beş yüz franka kaplanın kafesine gireceğini söyleyince karşısındaki kişi "kendinizi mi paralatacaksınız?" diye sorar. Buna cevaben "yook, kaplanın kafes içerisinde kalacağını bahse katmadık" cevabını alır. İkinci fıkrada eşinin kendine karşı çok sadık olduğunu söyleyen kadına diğer kadın "bana da öyledir madam!" der. Üçüncü fıkrada annesini evlendirmek isteyen birisi arkadaşına "müracaat ettiğim doktor onu biraz teskin etmenin çaresinin bu olduğunu söyledi" der. Dördüncü fıkrada da bir kişi karşısındakine "siz teyzemi ablamdan ziyade seviyorsunuz, çünkü ablamı hiç tenhalarda kucakladığınız yok" der. Beşinci fıkrada sükut altındır atasözünden bahseden iki kişiden biri diğerine "son imtihanlarda sorulan suallere latın ile cevap verdiğim halde hiddetle mukabele gördüm!" der. Altıncı fıkrada "ben öldüğüm zaman annenle birlikte ara sıra mezarıma gelirsiniz değil mi?" diye soran büyükanneye torunu "evet büyükanne, hatta oraya bir kiraz ağacı ile güzel çiçek fidanları bile dikerim" cevabını verir. Son fıkrada bir kişi diğerine ihtiyarladığı halde neden sakallarını boyadığını sorar, cevap veren kişi de "bu sakallar herkesi aldattığından sakalın yüzünü karalıyorum" der.

Bir Zat ile Polis Arasında C.2, N.6, 11 Zilkade 23 Teşrinisani 1324, s.4

Bir kişi polise “birader lüverver atanlara niçin müdahale etmiyorsunuz?” diye sorar, polis ise “onlar havaya atıyorlar” der.

Yeni Yeni Kanunlar C.2, N.21, 5 Muharrem 15 Kanunusani 1324, s.4

“Nasreddin Hoca merhum, çocuğu suya yollarken evvelce temiz döver ondan sonra testiler kendisine emanet edermiş. Bunun sebebi ve hikmeti sual edildiği zaman hoca cevaben dermiş ki: testi kırılıp iş işten geçtikten sonra dayak neye yarar?” bu hikâye anlatıldıktan sonra söze girilir. Bahsedilmek istenen konu yeni matbuat nizamnamesidir. Hükümet gazetelerden beş yüz lira ceza-i nakdi alacağını ve testi kırılmadan atılan dayakla vukuat işitilmeden alınan bu para arasında tek fark dayağın şıkırtısıyla beş yüz liranın şıkırtısı olarak ifade edilir ki beş yüz liranın şıkırtısının da dayaktan aşağı kalmayacağı belirtilir.

Küçük Fıkralar C.2, N.23, 13 Muharrem 22 Kanunusani 1324, s.3-4

Sekiz tane küçük fıkraya yer verilmiştir. Birinci fıkrada bir adam misafirleriyle sohbet ederken hizmetçisinin kendilerini dinlediğini fark edip ona kızınca hizmetçi de “anlattıklarınız o kadar eski ki..” diye cevap verir. İkinci fıkrada jandarma, boş boş dolaşan bir adamın yanına gidip ne yaptığını sorunca adam da aynı soruyu jandarmaya sorar. Jandarma vazifesini ifa ettiğini söyleyince adam da “ben de size görülecek vazife tedarik ediyorum.” der. Üçüncü fıkrada Nevyork'ta bir risalenin üç senelik aboneliğe altı gümüş kaşık verdiğini fakat bunu kimsenin almayacağından bahsedilir. Dördüncü fıkrada bir adam rakamları kötü yazdığı, 3 ile 5'in birbirine karıştığı için karşısındaki kişiyi suçlayınca adam da yanlış yazmadığını gösterir. Beşinci fıkrada iki genç nişanlıdan kız olan peçesini açacağını, sıkıldığını söyleyince erkek olan “rica ederim çıkarma, sizi böyle ne kadar güzel görüyorum.” der. Altıncı fıkrada görücü ile kız validesi konuşurlar. Görücü oğullarının ne kadar yakışıklı, ahlaklı, eğitimli olduğunu anlatır ama kız annesi sadece oğlanın maaşını sorar. Yedinci fıkrada beş ay önce karşılaştıklarında bir adamın oğlu mabeynde çalışırken yakınlarda karşılaştıklarında yine oğlunu soran birine adam; tiyatroda konferans verip kulüpte olduğunu söyler. Son fıkrada ise on altı yaşında biri gazete çıkarıp vatana hizmet etmek için gazete nasıl yapalım diye sorunca karşısındaki kişi “çıkarmayınız.” diye cevap verir.

Zeki Bir Çocuk: Tuhaf Fıkralar C.2, N.40, 14 Rebiülevvel 24 Mart 1325, s.3-4

Hazırcevaplığıyla herkesi memnun eden yedi-sekiz yaşlarında bir çocuk, bir gün babasının bulunduğu kışlanın bahçesinde oynarken pencereden kendisini gören kumandan onu yanına çağırır ve çocuğa kendisinden ne isterse vereceğini söyler. Çocuk da babasının maaşını vermesini isteyince kumandan, çocuğun babasına bir değil iki maaş verir. Bunun üzerine "Allah bütün memurlara böyle çocuk ihsan etsin" yorumu yapılır. Aynı çocukla ilgili bir diğer fıkrada da eve on beş yirmi kişi iftara davetlidir. Çocuğun babası komposto yapılmak üzere eve alma yollar, fakat eşi elmaları beğenmeyip yenilerini aldırır. Eve gelen misafir sayısının artması üzerine çocuk babasına evde kaç tabak olduğunu sorar ve yirmi-otuz cevabını alır. Ardından babası mutfağa girip kendi yolladığı elmaların kullanılmayıp başka elmalar alındığını görünce sinirlenir ve elmaların bulunduğu tabağı camdan dışarı fırlatır. Bunun üzerine çocuk gelip "baba.. şimdi kaç tabak kaldı?" diye sorar.

Eğlenceli Fıkralar: İyi Bir Tacir C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.3-4

Tüccar arasında müşteri bir şey sorunca "yok" cevabı vermemek mühim bir kuraldır. Bunun yerine, "kalmadı, bir iki güne gelecek" diye cevap vermek adettendir. Bu kaideye çok bağlı bir tacir bir gün mağazasında gezinirken satış memuru ile müşteri arasında "hayır madam yoktur" sözünü duyunca hemen oraya gidip "affedersiniz madam, memurum yanılır, aradığınız şey mağazamızda mevcuddur" cevabını verse de müşteri mağazadan çıkar. Daha sonra tüccar meseleyi öğrenir, memurun söylediği söz, madamın "birkaç haftadan beri yağmur yok" sözüne cevaptır.

Eğlenceli Fıkralar: Evhamlı Bir Padişah C.2, N.47, 13 Rebiülahir 20 Nisan 1325, s.3-4

Yazar, Fransızca bir mecmuada okuduğu bir hikâyeden bahseder. Abdülhamid pek evhamlı olduğundan kendisine en yakın canlara bile kıymıştır. Bu bahsedilen hikâye de o kuruntunun ne derecede olduğunu gösterir niteliktedir. Abdülhamid'in kıymetli bir papağanı varmış ve bu papağan kendi dairesi içinde asılı durурmuş ve eğitimini harem ağası Cafer Ağa yaparmış. Bir gün Abdülhamid uyurken papağan Abdülhamid'in sesini taklit ederek "Cafer Ağa, Cafer Ağa" diye bağırınca ağa derhal içeri girmiş ve Abdülhamid de sese uyanınca kendi sesini taklit eden papağana ceza olarak boynunu koparıp fırlatır ve "Bu sarayda benim sesimden başka hiçbir seda kumanda veremez." der.

Eğlenceli Fıkralar: Abdülhamid Canbaz Seyrederken C.2, N.48, 16 Rebiülahir 23 Nisan 1325, s.3

Abdülhamid ilk kez bir cambaz seyrederken iğne yutmalı bir bölüme gelince "aman aman istemez böyle tehlikeli şeyler yapmasın" der ve oradaki paşalardan biri "Aman padişahım bu bir şey mi. Bizde öyle adamlar vardır ki koskoca gemileri direkleriyle bacalarıyla bir solukta yutarlar da yine bir şeycik olmaz." der ve bu sözleriyle bahriye nazırını ima eder, bunun üzerine Abdülhamid pek keyiflenerek kahkahalarla güler.

Tuhaf Bir Mübahase C.2, N.48, 16 Rebiülahir 23 Nisan 1325, s.3-4

Tüccar seyyahların bulunduğu bir otelin sigara salonuna gelen mösyö orada bacak bacak üstüne atıp gazetesini okurken pantolonun paçasından değişik renklerdeki çorabı görülür. Bu çorabı gören bir seyyah şaşkın bir şekilde mösyönün çorabının çok nadir bir şey olduğunu, bir tane olduğu konusunda bahse gireceğini söyler ve bir şişe şampanyasına bahse girerler. Fakat seyyah, mösyönün diğer ayağındaki çorabı göstererek onun bir tane olmadığını ispatlayıp şampanyayı kazanır. Bu olay Paris gazetelerinde ilan edildikten bir süre sonra yine o mösyö bir salonda otururken çorabı üzerine iddiaya girişilir. Salondaki herkes mösyönün çorabının tek olmadığına dair birer şişe şampanyasına bahse girerler ve mösyönün diğer ayağına atılanlar çorabın siyah renkte olduğunu görünce bozularak geri çekilirler.

Doğru Bir Aktör C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.4

Bir aktör opera tiyatrosunun sahnesinde çok kötü bir sesle şarkı terennüm ederken şarkının sonunu bir türlü hatırlayamadığı için "geliyorum"ları devamlı tekrar eder. Şakacı seyircilerden biri "meyhaneden!" diye bağırınca aktör de "inan olsun öyle." der ve bütün salon alkışlar.

Fikrat-ı Latife: Ciddiyet C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.4

Mösyö Klemanso'ya kendisinden hiç memnun olmadığını söyleyen kişiye Mösyö cevap olarak sebebini sorduğunda çok itaatsiz olduğunu cevabını alır. Konuştuğu kişi Mösyö Klemanso'nun evden çıkmasına izin vermediği gibi eve arkadaşlarını davet etmesine de izin vermediğini söyleyip yiyeceği şeyleri bile kendisinin izniyle olması gerektiğini söyler. Fıkranın sonunda Mösyö Klemanso'nun hafif bir soğuk aldığını ve doktorunun kendisini muayene ettiği ifade edilir.

M. SERVET

Bir Hatıra-i Müessife C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.3

Yazar uzun uzadıya bahsettiği şeyi ne çok sevdiğini, tüm hayatını onunla birlikte geçirdiğini, onsuz yapamayacağını anlatıp kaderin onları ayırdığından dem vurup büyük üzüntüsünden bahseder. Sonunda bahsettiği şeyin denize düşen gözlüğü olduğunu ifade eder.

MEHMED HAKKI

Tarih-i Tabi'idn -Para- C.2, N.27, 26 Muharrem 5 Şubat 1324, s.4

Paranın; bakırdan, gümüşten, altından yapıldığı ve insanın itibarını, saadetini, rahatını ancak paranın sağladığı, bir yere gitmenin, bir şey ellemenin, bir yerde oturmanın yani kısacası her şeyin para olduğu ifade edilir. "Herkese hükmü geçer, önüne duracak kimse yoktur, herkesin sevgilisi, canı, cananı ruhu paradır." denilerek paranın önemi şiddetle vurgulanır.

MEKTUP

A (Ayın). MAZHAR

Şehir Mektubu C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.2-3

Matbaanın merdivenlerinin ıslah edilmesinin lazım olduğundan bahsederek başlayan yazıda son günlerde Asır matbaasının hiç olmadığı kadar kalabalık ve faal olduğundan, herkesin arı gibi çalıştığından bahsedilir.

Şehir Mektubu C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.1-2

Yazar, Mehmed Celal'i "Hüseyin Daim" ile ilgili yazdığı makale konusunda uyardığını, geri adım atması gerektiğini söylediğini fakat Mehmed Celal'in buna yanaşmadığını ifade eder. Gazete muharrirlerinin her daim tehlike ve tehdit altında olduklarını ve hürriyete rağmen bunun değişmediği konusundaki fikirlerini ifade eder.

İMZASIZ

Açık Muhabere C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.3

Galata posta müdürü Cemal Bey'e yazılan bu yazıda, matbaaya gönderilen yazının gazete baskıya gittiği için bir sonraki güne kaldığı ve "Tarihi Tahrif Etmeyelim"

başlıklı varakayı gönderen kişinin aynı gün saat altıdan sonra matbaaya çağrıldığı ifade edilir.

Şehir Mektubu C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.4-6

İnsan bir şeyi yapmamaya ne kadar uğraşırsa o kadar tersinin olduğundan bahsedilerek başlayan yazıda yazar geçmişi karıştırmayalım, unutalım derken her dakika maziyi hatırladığını ifade eder. Bu bakımdan eski devirde gazetecilik yapanlarla sansür yapanların birbirlerine tahammül edemeyişleri, selam dahi vermemeleri gibi şeylerden bahsedilerek yazar kendi başından geçen bir olayı örnek olarak aktarır. Yazarın üç sütunluk yazısının yarım sütuna düşürülmesi ve hemen her şeyin silinmiş olmasından duyulan üzüntü dile getirilmiştir.

Şehir Mektubu C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.2-4

Yazar; bir arkadaşıyla birlikte Fatih'teki yangın harabelerini ziyaret ettiğini, ardından yazarın pek alışkın olmadığı tramvaya bindiklerini ve arkadaşının aşırı ısrarına dayanamayıp gezmeye devam ettiklerinden bahseder. Yazarın arkadaşı ona ısrar ederken Geveze'nin başı için, Ajans Atmasyonal'ın başı için, hatta hürriyetin başı için diye ant verir.

Açık Muhabere C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.5

Gönderilen varakanın müdafaaya ait bir şey olmadığı, davanın herkesçe bilindiği ve Kabil Efendi'nin istediği zaman müracaat edebileceği ifade edilir. Ayrıca "Tarihi Tahrif Etmeyelim" başlıklı varakanın sahibine ithafen iddialarını doğrulayıp imza atmazsa makalesinin derc edilmeyeceği bildirilir.

Açık Muhabere C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.5

Numan imzalı varakanın sahibine ithafen, gönderdiği varakanın yayınlanmasını istiyorsa gazeteye gelip hüviyetini ispat etmesi gerektiği ifade edilir.

Açık Muhabere C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.7

Feyzi Bey diye birine yazılan bu yazıda ifadesinin anlaşılamadığı, imla ve yazısının okunmayacak kadar karışık olduğundan ötürü yazısının derc edilemediği bildirilir.

Ramazan Mektubu C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.6-7

Yazar her sabah yaptığı şeylerden bahsederken, kalkıp sigara kahve içip hazırlanıp dışarı çıkmak normal günlerdeki alıştığı düzeni iken ramazanın gelmesiyle hayatında olan değişiklikleri sıralar. Ramazan dolayısıyla geceleri gezmek, geç yatmak, sabah uyanınca sigara kahve içmemek gibi şeylerin olacağından bahseder.

Açık Muhabere C.1, N.61, 1 Teşrinievvel 1324, s.8

"Biz de hukuk-ı umumiyeden sorarız" başlıklı yazının sahibinin saat altıdan sonra matbaaya uğramasının tavsiye edildiği ifade edilir.

Açık Muhabere C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.4

Ahmet Şükrü ve Ali Feridun Beylerin gönderdiği makalelerin gelecek nüshada derc edileceği, Numan imzalı varakayı yazan kişiye de yazdığı yazının gazetenin mizah içerikli olmasına uymadığı için derc edilemediği fakat başka tarzda yazarsa derc edileceği ifade edilir.

Açık Muhabere: Mehmed Hakkı Bey'e C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.4

Mehmed Bey'in göndermiş olduğu varakanın gazetenin iki sayfası bağlandıktan sonra alındığı için ihtara rağmen yayımlandığı ifade edilir ve diğer bahis için ise sahib-i imtiyazla görüşmesi gerektiği beyan edilir.

Açık Muhabere C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.4

Tunusi Hakkı imzalı varaka sahibine hitaben, aldıkları mektupta edep ve terbiye olmadığı için kendilerine cevap verilmeyeceği ifade edilir.

MEHMED CELAL

Murad Beyefendiye C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.4

Yazar, Murad Beyefendi'nin her hareketinin ölçülü olduğu fakat bugünkü matbuat âleminde makaleleriyle öğrencilerini niçin müdafaa ya da cevap vermeye mecbur ettiği sorar, haklı veya haksız da olsa ellerinden öptüğünü belirtir.

MEHMED HAKKI

Halil Fahreddin Bey'e C.2, N.15, 14 Zilhicce 25 Kanunuevvel 1324, s.4

Yazar, Geveze'nin uyarısının kendi eserine karşı olduğunu, insanın hatasız olamayacağını ifade eder. Ayrıca Lügatlarının birkaç kez tab edilmesinin kendi hatası olmadığını ekler ve Halil Fahreddin'in kendi eserinin ismini çaldığını belirtir. "Sirkat başka, kendi eserini bir iki defa yazıp da ihtara uğramak başka, ikisinin arasındaki fark-ı azimi size havale ederim, icab eder ise yine söylemek ve sözlerimi isbat etmek şartıyla şimdilik size karşı sükût ediyorum" diyerek yazıyı bitirir.

TİYATRO

A (Ayın). MAZHAR

Tiyatro C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.4-6

Memleketteki tiyatro sanatına dair görüşler ifade edilir. Durumun çok ibtidai olduğu, Mınak ve Fehim Efendiler hariç tiyatro namına hiçbir oyunun sergilenmediği ve diğer tiyatroların da bir perde ilave edilmiş Ortaoyunundan başka bir şey olmadığı ve bizim tiyatromuzun bizim kültürümüze uygun, eğitimli aktörler gerektiği bunun da gençlerden çıkabileceği fikri ifade edilir.

CADALOZ

Müşahedat-ı Garbiye C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.3-4

Yazar, amatör tiyatroların gençlik hevesiyle kurulmuş şeyler olduğundan ve yazarın kendi çocukluk zamanında Karagöz, Tuzsuz Bekir gibi şeylerle eğlendiğinden bahseder. Şimdilerde sahnelerde doğru düzgün aktör olmadığından bahsedip herhangi bir tehdit gelse de kendisinin bunlara kulak asmayacağını ifade eder.

İMZASIZ

Bab-ı Zabtiyede Küçük Bir Komedya C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.1-4

Hazine komisyonu üyelerinden Şamlı Mahmud Efendi, zabtiye eski nazırı Şefik Paşa, muhasebeci ve polis arasında geçen bu komedyada Mahmud Efendi Şefik Paşa'dan polis komiserleri için para ister ve Şefik Paşa hemen verir. Ardından bir polis Şefik Paşa'dan çocuğunun cenazesi için daha önceden alamadığı dört maaşı olduğundan bahsedip iki yüz kuruş ister fakat herkes bu isteği küçümser ve otuz kuruş verip başından atmaya çalışır. Kişilerin zenginlik hırsı ve açgözlülüğü konu edilir.

Tiyatroculuk Sevdası C.2, N.13, 7 Zilhicce 18 Kanunuevvel 1324, s.3-4

Her tarafın kulüpler, cemiyetler amatörlerle dolu olduğundan ve milli bayramlarla ilgili piyesler sergilendiğinden bahsedilip Geveze'ye ara sıra yazı gönderilmek istendiği ifade edilir. Geveze de buna memnun olduğunu beyan eder.

Tiyatro C.2, N.23, 13 Muharrem 22 Kanunusani 1324, s.4
Tepebaşı'nda kanunusaninin yirmi altıncı pazartesi akşamı Şefik tiyatrosu tarafından Aşk-ı Meşru isimli piyesin gösterileceği ifade edilir.

Tiyatro C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.4
Şubatın on dokuzuncu günü cuma gecesi Tıbbiyeliler yahud İttihad ve Terakki cemiyetinin Azerbaycan menfaatine olarak bir tiyatro düzenlediği duyurulur.

Tiyatro C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.4
Şehzadebaşı'ndaki Şevki Efendi tiyatrosunda "Tıbbiyeliler yahud İttihad ve Terakki Cemiyetinin Tesisi" tiyatrosunun perşembe günü sergileneceği duyurulur.

Komedi 1 Perde - Gazeteci C.2, N.48, 16 Rebiülahir 23 Nisan 1325, s.4
Şahıs kadrosu şu şekildedir; Edib Bey – sermuharrir, Lebib – muharrir-i edebi, M. Bey, C. Bey ve N. Bey – mütercim. Birkaç muharrir ve mütercim daha bulunur. Perde açılınca ortada bir masa ve masanın üzerinde kalemler, kağıtlar, gazeteler, kitaplar vardır. Birinci meclis; Lebib Bey, C. ve M. Beyler bir masanın etrafında oturmuş gazetelerini okurken görünürler. Lebib Bey M. Bey'e "Vay! Gördünüz mü? Edib Bey'in makalesine dehşetli bir tariz var!" der ve M. Bey görmediğini, hangi makale olduğunu sorar. Bunun üzerine Lebib Bey "Dünkü makalesine yaman bir tenkid! Hem de maruf imzalı bir zat tarafında" der ve gazeteden bir kısım okur. N. Bey kahkaha ile M. Bey'in sözünü keser ve "Ay bütün bu senalar Edib'e mi?" der. M. Bey de alay eder bir tavırla "öyle!" der. Lebib Bey okumasına devam ederken M. Bey sözünü keserek alaycı bir tavırla "zavallı, yazık şu çocuğa canım, doğrusu ben severim."der ve Lebib bey okumaya devam eder.

ANI

AĞAÇKAKAN

Efendinin Nutku C.2, N.36, 28 Safer 9 Mart 1325, s.4

“O efendi” diye bahsedilen kişinin vereceği konferans için iki hafta boyunca hazırlık yaptığı, ayna karşısında konuştuğu, gördüğü herkese konuşmasını dinleterek düzeltmeler yaptığından, bu işin için son derece fazla uğraştığından bahsedilir. Bahsedilen kişi büyük hazırlıklar sonucu ittihad kulübünün açılışında konuşma yapmak üzere kürsüye çıkar fakat biraz konuştuktan sonra midesinde bir fenalık hisseder ve rahatsızlığı çok fazla artınca mecburen kürsüden iner. Bu durum üzerinde rivayetler vardır. Bunlardan biri konuşma yapmadan önce bahsedilen efendiye bir şurup içirildiği ve bu Şurubun keskin bir müshil şurubu olduğu şeklindedir.

MEHMED CELAL

Bir Hatıra-i Mazi C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.3

Arnavut, üstü başı kötü, pejmürde bir manastır çocuğunu hatırlayan yazar onun “şira” diyememesinden ve anasız babasız olmasından bahsederken kendi babası, annesi ve kardeşlerinin de bîçare ve garip olduklarını hatırlar ve bunun kalbine dokunduğunu ifade eder.

MEHMED TEVFİK

Bir Kaza Kaymakamı C.2, N.41, 17 Rebiülevvel 26 Mart 1325, s.3-4

Yazar, sudan çok ispirtoyu seven bir arkadaşını aramak üzere bir meyhaneye gittiğini, orada meyhaneci ile kaymakam olduğunu söyleyen birinin konuşmalarına kulak misafiri olur fakat kaymakamın içki içtikçe kendinden bahsetmeyi abartmasından rahatsız olur ve kalkıp gider.

SADIK VİCDANİ BEY

Darb Münakaşası C.2, N.41, 17 Rebiülevvel 26 Mart 1325, s.4

Şair Sadık Vicdani Bey meclisteki serseri nizamnamesi ile ilgili aklına gelen bir hikâyeden bahseder. Eski zamanın adetine göre hapisten çıkar çıkmaz insanları yola getirmek için cennetten çıkma dayağa başvurulup bunun adının da “şekerli kahve” koyulduğundan bahsedilir.

EDEBİYAT VE DİL

EDEBİYAT

İMZASIZ

Şair-i Şehir Eşref Bey C.2, N.21, 5 Muharrem 15 Kanunusani 1324, s.3-4
Osmanlı okuyucuları arasında bu muhterem ismi tanımayan var mı diye sorularak söze başlanır ve Eşref Bey'in zeki, ihtişamlı, mizahi yönden çok başarılı bir edip ve şair olduğundan bahsedilir.

Edebiyatta Sadelik Nedir? C.2, N.24, 16 Muharrem 27 Kanunusani 1324, s.4
Üçü de matbuattan fakat ayrı mesleklere mensup arkadaş toplanırlar. Her biri kendini övüp diğerini beğenmez. Bunlardan biri ciddiyeti sever, dekadanca yazılan şiirlerin düşmanıdır, o daima edebiyatta nezihlikten hoşlanır ve böyle olmayan safsataları edebiyattan hariç tutar. Bunun ismi C Beydir. Diğeri edebiyatın ne pek sade ne de mükemmel vezinli olması taraftarı değildir. Şiirde vezin ve kafiyeden ayrılmak istemez ve edebiyat kelimesinin "edeb"ten geldiğini bilir. Bunun ismi de H. Beydir. Üçüncüsü F beydir ki bu diğerlerine göre bambaşkadır. O ne vezin ne kafiye ne terkip ne de sarf ve nahiven hoşlanır. Ona göre kendi yazdığı her şey bir şiirdir ama hikmetini kendisi anlar. Hem her türlü kurala bağlı hem de her türlü kuraldan bağımsız bulunmak ister. İşte bu üçünün arasında şiddetli bir münakaşa geçer. H Bey F Beye hitaben "örneğin siz bir genç kıza gönül vermiş olsanız da birisi kalkıp bunu bütün mahalleye ifşa etse, yazdığınız mektupları mahalle kahvelerinde okusa ne dersiniz?" diye sorar F "münasebetsizlik, terbiyesizlik" yanıtını verince H "o halde darılmayınız zat-ı aliniz neden muhibbinizle arada geçen hemen bütün teferruat-ı sevdayı her hafta gazetenizle ilan ediyorsunuz? ya bu tarz-ı edebiye ne diyelim" der.

MEHMED CELAL

Meram Anlaşılmalıdır! C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.4-6
Mehmed Celal, eski zamanlarda yazdığı bir şiire Ahmed Mithad Efendi'nin verdiği cevap ve bu yolda hissettiklerinden, kim ne derse desin şairlikten vazgeçmediğinden bahseder. Ayrıca kızının "yaşasın millet, padişah, müsavat, adalet" gibi sözlerini "yaşasın vedia" diyerek tamamladığını ifade eder.

Başlıksız C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.5
Mehmed Celal, bir zamanlar Saadet matbaasında Muallim Naci Efendi'ye okuduğu bir kıtadan bahseder ve Muallim Naci'nin kendisine verdiği "kendi bazen gelir ama sözü gelmez kaleme" şeklindeki cevaptan bahseder.

DİL

LÜGAT

A (Ayın). FAHREDDİN

Lügat-ı Cedide C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.5

Kaldırım "çakıl taşı ile karışık çamur", kıraathane "içinde her nevi oyun oynanır bir nevi kahvehane, şık "medeniyet kuklası" gibi kelimelerin tanımları yapılır.

GALİB

Bir Düzine Lügat C.1, N.55, 25 Eylül 1324, s.4-5

Kelimelerin anlamları nükteli bir şekilde verilir.

HALİL FAHREDDİN

Lügat-ı Cedide C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.3

Yarın "içinde ne olduğu bilinmez kapalı kutu", bugün "bir gün sonra okunmak için yaprakları kesilen kitap", çirkinlik "sahibinin kederi, başkasının kahrı", hüsn "sahibinin komisyoncusu", işkence "idam cezasının resimli cinsi", kabristan "bir mahalledir ki ona münhasıren ahalisi kavgasız yaşar" gibi kelimelerin anlamları mizahi bir şekilde verilir.

Lügat C.2, N.13, 7 Zilhicce 18 Kanunuevvel 1324, s.4

Yazar tarafından "Mahcub" kelimesi "Geveze'nin ihtarını anlayacak kadar muktedir ise Mehmed Hakkı Bey olmuştur." şeklinde ifade edilir.

İMZASIZ

Lügat C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.4

Şair Yalnızlığı seven bir adam (Hayalet definesi)", kulak "istediğini işitir bir alet, kütüphane "birçok asar-ı edebiye ve fenniye hapishanesi (idi)" gibi nükteli bir şekilde kelimelerin anlamları verilir.

Lügat C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.4

Kelimelerin anlamları nükteli şekilde verilir; Adalet "(vaktiyle) zindana atılmış bir kelime hapishaneden çıkmış bir insan." Matbaa "laf u güzaf menbaı." Meclis "sükut mahali." Volkan "dünya cehennemi." İlan "yalancı şahit."

Lügat C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.7
Kelimelerin anlamlarının nükteli bir şekilde verildiği bir yazıdır. Örneğin elmas "bir taştır ki nereye atılsa görülmez", hicab "unutulmuş bir kelime", matbaa "efkar pişirici yer", dil "en zehirli ot".

Lügat C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.5
İhsan "insanın hakiki gölgesi", boyun bağı "medeniyet dizgini" gibi kelimelerin açıklamaları nükteli bir şekilde yapılır.

Lügat C.1, N.59, 29 Eylül 1324, s.4-5
Kukla "hürriyetten evvelki insanlar", sırnaşık "kurnaz dilenci", tehlike "Eyüp vapurlarına binildiği zaman insana arz olan bir haslet" şeklinde kelimelerin tanımları yapılır.

Lügat C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.4
Esvap "kitap celladı", istifade "herkesin kendisi için uğraştığı bir şey", olmaz "parasız iş (idi)", para "insan azdırıcı, insanın en büyük düşmanı", kefen "modası Avrupa'dan gelmeyen elbise", çalgı "kulağın pasını gideren bir nevi törpü", politika "şimdi herkesin ağzında gezen bir kelime", dilencilik "sermayesiz ticaret" şeklinde kelimelerin tanımları mizahi bir şekilde yapılır.

Lügat-ı Cedide C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.4
Durabet "hasudlerin kolunca bir nevi atalettir", felaket "dostluk mizanı", açık sözlülük "milyonlarla lira sarfı(idi) (şimdi millet kaptırmıyor)" gibi kelimelerin tanımları yapılır.

Lügat C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.3
Şarlatan "avukat bozması", tünel "ölmeden yerin dibine girmek için bir vasıta", koyun "ayaklı lira", yakalık "medeniyet boyunduruğu, Avrupa tasması", has "ekmeklerde bile bulunmayan bir şey", kalem "tercüman-ı hissiyat", karagöz "çocuklar için

eğlence", dalkavuk "mirasyedi beylerin meddahı", tütün "para ile duman", insan "en pis ve en temiz bir mahluk", tefekkür "aklın gıdası", geveze "hakkati söylemek için susmak bilmeyen bir mahluk". şeklinde kelimelerin anlamları mizahi bir şekilde verilir. Geveze bu konu hakkında "Lügat" başlıklı yazıya cevap olarak; her türlü yazının kabul ve derc edildiği fakat yayınlanamayan eserlerle ilgili sahib-i imtiyazla görüşülmesi lazım geldiği ifade edilir.

İSMAİL FAİK

Lügat C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.3-4

Hırsız "teklifsizlikte haz eder bir nevi mahlûk, İstanbul'da kumpanyası bile vardır", hafıza "en ziyade alacaklılarda bulunur bir kuvvet" şeklinde kelimelerin tanımları yapılır.

Lügat C.1, N.42, 12 Eylül1324, s.2-3

Altın "insanı ayıpsız gösteren bir nevi maden", istikbal "şimdiye kadar mevcut olmayan bir şey idi", elmas "herkesin itibar ve ehemmiyet gösterdiği bir nevi kömür –kimyagerler ehemmiyet vermezler imiş–" şeklinde kelimelerin tanımları yapılır.

Lügat C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.3-4

Kaldırım "İstanbul'da çakıl taşıyla karışık bir nevi çamur", kanaat "bir hazine ki sahibi en ziyade mağrur" gibi kelimelerin anlamları nükteli bir şekilde verilir.

Lügat C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.4-5

Merhamet "kaybolmuş bir kelime", medeniyet "mimar-ı tabiat", menfaat "rahmet mukabilinde olan istifade" şeklinde kelimelerin tanımları yapılır.

MEHMED CELAL

Lügat C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.3-4

Kelimelerin anlamları Hamam "mesmuat-ı beşeriyeyi gösterir bir yer." Aşk "bir nevi ateştir ki yalnız ruhu yakar."şeklinde nükteli bir şekilde verilir.

MEHMED HAKKI

Lügat C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.4

Kelimelerin anlamları nükteli bir şekilde verilir; Var "esnafların en çok kullandıkları söz." Şekâvet "kendisini affettirmeye mahsus bir tarik-i selamet. (idi)" Hapishane "istirahat edilecek yer." Bu şekilde kelimelerin anlamları nükteli bir şekilde verilir.

Lügat C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.5-6

Yağmur "semanın delinmesi", yatak "muvakkat mezar", numune "göz boyamak için bir vasıta", işkence "idam cezasının resimli cinsi, mahal-i merkezi Beşiktaş karakolu idi" gibi kelimelerin anlamlarını nükteli bir şekilde verilir.

Lügat C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.2-3

Hakikat "acı söz", deniz "sürgüne giden biçare masumların mezarı", gafil "hafiye eline düşen bigünah insanlara denirmiş" şeklinde kelimelerin tanımları nükteli olarak yapılır.

Lügat C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.4

Teessüf "kalben telaffuz olunmayan bir kelime" şeklinde kelimelerin tanımları nükteli bir şekilde verilir.

Lügat C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.2

Tekdir "nezaket sopası", uşak "efendisinden zengin adam" gibi kelimelerin anlamları nükteli bir şekilde ifade edilir.

Lügat C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.4

Menfaat "herkesin kendisine yapılmasını arzu ettiği şey", ikdam "hepimizin arzu ettiği ve fakat hiçbirimizin elde edemeyeceği güzel bir hal", ilan "gazetelerin yalancı kısmı" şeklinde kelimelerin tanımları nükteli bir şekilde yapılır.

Lügat C.2, N.12, 4 Zilhicce 15 Kanunuevvel 1324, s.3

İbtila "cenab-ı hakkın müjdeci başısı, insanın kendi hareketi", mezarcı "ahiretin kapıcı başısı", sis "a'maların en ziyade ruyetine hadim bir vasıta", irtikab "zengin olmak isteyen fakirler için en aşina hicab", efendim "nezaket kumkuması" şeklinde kelimelerin anlamları nükteli bir şekilde verilir.

GÜZEL SÖZLER VE ÖZDEYİŞLER

M. HAKKI

Müntehabat: Güzel Sözler C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.4

Medeniyetin kaynaşma ve uyuşma olan yerde olduğu, kendi benliklerine hakaret edilmesine müsaade edenlerin öyle olmasını cidden isteyenler olduğu gibi sözlere yer verilir.

Güzel Sözler C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.3-4

Kendi nefsine hakim olamayanın başkaları üzerine söz söyleme hakkı olmadığı, kötü niyetli insanın yüzünde bazen sükut olsa da kalbinde yine şer ve fesadın bulunduğu, bir dosttan namus ve edebe aykırı bir şeyin asla talep edilmemesi gerektiği gibi güzel sözlere yer verilir.

Güzel Sözler C.2, N.36, 28 Safer 9 Mart 1325, s.4

Ölümün insanları hem ayırdığı hem birleştirdiği, hayırlı bir iş için çekilen zahmetten dolayı üzülmemek gerektiği, herkesin kendisine hizmet edildiğini görmek isteyip başkasına hizmet etmekten çekindiği gibi şeylerden bahsedilir.

Güzel Sözler C.2, N.41, 17 Rebiülevvel 26 Mart 1325, s.3

Gözün ruha en yakın uzuv olduğu ve en latif hareketiyle ruhun en şiddetli hislerini izaha muktedir olduğu, kalbin edep ve terbiyeli olmadığı sürece sözün saygıdeğer olmadığı gibi güzel sözlerden bahsedilir.

İMZASIZ

Güzel Sözler C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.4

Dünyada en mesut insanın bile kendi halini düşünse mutluluktan ziyade kedere yakın olduğunu tasdik edeceği, bir insanın bol keseden bol bol vereceği tek şeyin nasihat olduğu gibi manidar güzel sözler ifade edilir.

Güzel Sözler C.2, N.31, 11 Safer 19 Şubat 1324, s.3

En iyi hatırlanan şeylerin en çok zahmetle öğrenilen şeyler olduğu, bir kabahat ve cinayeti engelleyebilecekken engellemeyen birinin o suça manevi olarak iştirak etmiş olduğu, boşboğaz insanın zarflanmamış mektuba benzediği, insan için pahalı olmayan hoş şeyin yok gibi olduğu gibi güzel sözlere yer verilir.

Güzel Sözler C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.2-3

İnsanların ebediyen yaşayacakmış gibi servet yapmaya çalıştıkları, insanların gelecek ve mutluluğuna en çok yardım eden şeyin gençler için sarf edilen çaba olduğu, akıllıların gördükleri hakarete sükût ile karşılık verdiği, insanların buğday başaklarına benzediği en ziyade başı yukarda olanların en ziyade faziletten mahrum olanlar oldukları gibi güzel sözlere yer verilir.

Güzel Sözler C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.4

Her asırda büyük adamların da bazen felaket ve sefaletlerle üzüldükleri zamanlar olduğu, cenab-ı hakkın bize ders vermediği bir gün bile geçmediği, sevilen kimselere gösterilen dikkat ve itinaların onları kaybedince vicdan teselli olarak kalacağı gibi sözler söylenir.

Güzel Sözler C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.3-4

Sahte iyiliklerin birçok kötülükleri doğurduğu, birini takdir etmenin onu kendine eş bilmek demek olduğu, insanların şan ve şerefi daima onu kazanmak için sarf ettikleri çabayla mukayese etmek gerektiği gibi şeylerden bahsedilip bu konular hakkında sözler söylenir.

İLGİNÇ BİLGİLER

İMZASIZ

Şuun-ı Garibe: İzmaridler C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.3

Bu başlığı görünce izmarit balığından bahsedilmeyeceği ifade edilerek söze başlanır ve sigara artıklarının faydalarıyla ilgili konuşulacağı ifade edilir. Önemsiz şeylerin polislerin örneğin bir cinayet mahallinde işine yarayacak önemli izler çıkarılmasına nasıl yardımcı olacağından bahsedilir. Bahsedeceği şeylerin bizim memlekette moda olmadığı çünkü henüz yaprak sigaranın kullanılmadığı söylenip Alman bir polisin izmaritten nasıl faydalandığı kendi sözleriyle ifade edilir. Sigaranın ucunun neyle koparıldığına dikkat edildikten sonra çakı ile kesilmişse caninin üzerinde bu aletin bulunacağı, dişle koparılmışsa caninin ön dişlerine bakılması gerektiği, tırnakla açılmışsa caninin tırnaklarının sert ve dişlerinin çürük olacağı gibi ayrıntılardan bahsedilir.

Nafi Şeyler: Tütünün Mikroplara Tesiri C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.3

Sigara dumanının ağızdaki mikropları öldürdüğü veya zayıflattığının zannedildiği ve sigara dumanın ağzı dezenfekte ettiğinden, İtalyalı bir alimin sigara dumanının koleraya karşı da faydalı olduğunu keşfettiğinden bahsedilir.

Çinlilerin Eğlence Kitabı C.2, N.25, 19 Muharrem 30 Kanunusani 1324, s.3

Çinlilerin hassas ve düşünceli bir millet olduğundan bahsedilip hemen her şeyde kendilerini eğlendirecek şeyler bulabildikleri ifade edilir. Konuyla ilgili örnek olarak Çinlilerin daha Molyer zamanından doktorlara karşı olan güvensizlikle ilgili yaptıkları latife alıntılanır. Bir oduncu yükünü omzuna almış köprüden geçerken kazayla bir doktoru yere yuvarlar ve doktorun yaklaş da sana bir tokat atayım demesi üzerine odunca "bana ayağınızla bir tekme atsanız daha iyi ben daha fazla muztarip olmayı sizin elinize düşmeğe tercih ederim, zira o vakit mahvolmak var." der.

Mübahese-i Müfide: Ak Saçlar C.2, N.46, 9 Rebiülahir 16 Nisan 1325, s.3

Saç ağarmasının yaşla alakalı olmadığını, bazı gençlerin bembeyaz saçları olabildiğinden bahsedilip meşhur doktorlardan Mançıtıkof'un saç ağarmasının sebebini, bir mikrobun saç dibinde bulunan renk gıdalarını tahrip etmesinden dolayı olduğunu bulduğu ifade edilir.

Muhtelif Şeyler C.2, N.47, 13 Rebiülahir 20 Nisan 1325, s.4

Sıradan bir portakal ağacının hayatı boyunca tahminen yirmi bin portakal verdiği, dünyanın en zengin kişisinin en son Pensilvanya'da olduğu, yabancı bir memlekette idama götürülen bir kişiyi genç bir kızın onunla evleneceğini söylemesinin idam mahkumunu kurtarabileceği gibi ilginç bilgiler verilir.

İneklere Diş Fırçası C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.4

Aynanın önünde zaman geçirmekte kusur etmeyip dişlerini ihmal ettiğini belirten yazar Avrupalıların bu hususta ne kadar dikkatli olduklarını Fransızca bir risalede okuduğu bir örnekle ifade eder. Amerikalı bir doktorun inek ve öküzlerin dişlerini muayene edip bunların ağızlarında kalan mikropların hayvanların eti için tehlikeli

olduğunu belirttiğini ve matbuat ahalisinin öküzlerin de diş fırçası ile gargara yapmayı öğrenmeleri üzerine eğlendiklerini ifade eder.

Muhtelif Şeyler C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.4

İstatistiğin ilk defa 1787'de Avrupa'nın nüfusunun hesap edilmesi için 14. Lui tarafından verilen emirle kullanıldığı ve o vakit Avrupa'nın nüfusunun 150 milyon olduğu, 1805'te tekrar yapılan sayımda ise nüfusun 200 milyon olduğunun hesaplandığı ifade edilir. Kahve içme adetinin Avrupa'ya girdiği sıralarda buna herkesin rağbet ettiği fakat 2. Şarl'ın (Charles) zamanında 1675'te hükümetin kahvenin asap üzerindeki etkisini dikkate alarak kahvehaneleri kapatıp birahaneleri serbest hale getirdiği belirtilir. Sezar'ın zamanında Paris'te ağaç köprülerden başka köprünün olmayıp daha sonra halkın Romalı istilasından korkarak bunları yakıp taştan köprü yaptıkları ifade edilir. Fransa'nın kükürt ihraç ettiği, kullandığı kükürtü İtalya ve Sicilya'dan aldığı belirtilir. Asma saatlerin ilk defa 1846'da Fransa belediyesi tarafından Marsilya'da uygulandığı belirtilir. Şimşek ışığının kat ettiği mesafenin on iki kilometreyi geçtiğinin hesaplandığı ifade edilir.

Muhtelif Şeyler C.2, N.52, 19 Cemaziyelevvel 25 Mayıs 1325, s.4

Fok balıklarının birçok hususta çok zeki olduğu, bundan üç yüz sene önce şekerin yalnız aktarlarda satılabilen bir ürün olup o gün ise Fransa'da iki yüz milyon kilogramdan fazla şeker kullanıldığı, elektriğin bir saniyede dünyayı yedi kere dolaştığı, portakal ağacının Çin mahsulü olup Çin'den Medine'ye oradan Suriye'ye ve oradan da Avrupa'ya ithal edildiği gibi ilginç bilgiler verilir.

EĞİTİM

İMZASIZ

Sanayi-i Nefise Müntesibini C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.8

Sanayi-i nefisenin şubelerinden sanat ve maarifin geliştirilmesi için bir kulüp kurma fikri görüşüldüğü ve bu ressam Halil Paşa başkanlığa tayin edildiği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.4

Darüşşafaka'nın eski mezunlarından biri olan yazar, mektebine karşı sevgi duyduğunu ifade edip okulunu, her hamiyet sahibinin bağış yapmak isteyeceği bir yer olarak tanımlar ve okul için iç ve dış bakımdan ıslahat yapılması gerektiğini belirtir.

Yeni Gazeteden C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.7

Jön Türklerin bütün lise eğitiminin müşterek olması teklifinden vazgeçtiği fakat bütün eğitimin Türkçe olacağı ve Hıristiyan mekteplerinin de Türkçe ders vermeye mecbur olduğu, ayrıca Hıristiyan öğrencilerin hangi okula gideceği konusunda serbest oldukları ifade edilir.

Maarif Hakkında C.1, N.42, 12 Eylül 1324, s.4-5

Mizan Gazetesi "Umur-ı Maarif" başlıklı yazısında hükümetin okula devam etmek isteyenlere mekteplerde yer kalmadı hepsi dolu denilerek talebenin reddedilmesini eleştirir. Geveze de buna cevaben bizim gibi uzun süre eğitim nimetinden mahrum bırakılmış bir milletin tek yolunun eğitimden geçtiğinden ve eğitimin ne kadar önemli olduğundan bahseder.

TUNALI HİLMİ

Kahire'den C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.4-5

Avrupa'da tahsil görmüş ve görmekte olan Türklerin birbirlerine yakın yerlerde bulunup, bulundukları yerlerde Avrupa'da Tahsil Cemiyetleri açmaları ve bu şekilde halkı Avrupa'da tahsile teşvik etmeleri gerektiği ve yabancıları işlerimize karıştırmamız gerektiği ifade edilir.

KADINLAR

İMZASIZ

Kadınlar Cemiyeti C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.7

Kadıköy'deki muhadarat-ı islamiye (ittihad) isminde bir cemiyetten on beş kadar hanımın Hidiv hazretlerinin valideleriyle zevcesini ziyaret ettiklerinden bahsedilir.

İâne-i Milliye C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.4

Osmanlı kadınları cemiyet-i ittihadiyesi unvanıyla millete hizmette bulunmak ve Türk kadınlarına çalışmak amacıyla kurulmuş olan cemiyetin maddi gelirinin kruvazörlere bağışlanmasından bahsedilir.

Türk Kadınları C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.4

İkdam gazetesinin bir gün önceki nüshasında yabancı bir gazeteden naklen alınan bu fıkrada İslam kadınlarının evlere kapatılmış birer esir değil hürriyet için çok çalışan, Osmanlı Devleti'nin yenileşmesine hizmet eden kadınlar olduğu ve sır saklamada iyi oldukları ifade edilir. Bununla birlikte kadınların sahilde en ücra yerlerde oturduklarına dikkat çekilerek sadece çocuk ve kadınlara mahsus, içinde tiyatro da bulunan bir millet bahçesi inşa etme fikri ileri sürülür.

Geveze C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.4-6

Türk kadınlarının evde süslenip oturmaktan başka bir şey düşünmediklerini zannetmenin İslam aile hayatına dair hiçbir şey bilmemek olduğu ileri sürülür. İstibdad devrinde erkeklerden bir derece daha esir oldukları, sıkıntı çektikleri fakat tahammül ettikleri söylenir. Ordularımızdaki hamiyeti doğuranın İslam kadınları olduğu ifade edilir.

Nisvan-ı İslam C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.6-7

Sabah gazetesinde Nisvan-ı İslam hakkında yazılan makaleye cevap olarak yayınlanan makalenin okunduğu ve kadınların istibdadın en şiddetli zamanlarında bile ismet ve faziletlerine, ahlaklarına halel getirmedikleri, hürriyet devrinde daha da münevver bir hale geldikleri ifade edilir.

Bir İstatistik C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.4

Avrupa'da kadınların boyacılık, ilancılık, muhasebe memurluğu, katiplik gibi mesleklerle uğraştıklarından, kadınların fikri olarak ilerlediklerinden ve zamanla bu işleri yapan kadın sayısının arttığından bahsedilerek sayılarla örneklendirilir.

Dereden Tepeden C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.2-3

Yazar, kadınların ne kadar metanetli ve beceri sahibi olsalar da vesveseden asla kurtulamayacaklarını ifade eder. Kadınların meraklı olduklarından, özellikle de anne olmuşlarsa bu merakın iki kat fazla olduğunu söyleyip kendi büyükannesinden

bahseder. Yazar; büyükannesinin, kendisini pek sevdiğini, pek meraklı olduğunu, onun nazarında dört beş yaşında bir çocuk gibi olduğunu, biraz başı ağrısa matbaaya gitmesine izin vermediğini anlatır.

NACİYE

Bebeğim C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.3

"Ayıplamayın herkesin bir merakı var benim de bebeğime muhabbetim var ziyadedir." diye söze giren yazar bebeğinin ne kadar sevimli, mavi gözlü, sarı saçlı, tombul yanaklı olduğundan bahsedip ona kıyafetler diktiğini anlatıp ağabeyinin kendisiyle koskoca kız olduğu halde bu çılgınlıklarla uğraşıyor diye kendisini kızdırdığını söyler. Ağabeyi kendisini kızdırınca bebeğiyle teselli bulduğunu, ağabeyi istediği kadar çılgın dese de "ben artık bir anneyim ve artık çılgın değilim, değil mi?" diyerek hislerini ifade eder.

KADIN-ERKEK İLİŞKİLERİ

İMZASIZ

Dedikodu C.2, N.52, 19 Cemaziyelevvel 25 Mayıs 1325, s.3

İngiliz muharrirlerden birinin neşrettiği bir kitapta şu dört nasihat varmış: 1-Zevclerinizden gizli bir şey yapmayın. 2-Ayrı kese kullanmayın. 3-Fikren aranızda ihtilaf zuhur ederse kavga etmeyin, akılane sözlerle yekdiğerinizi iknaya çalışın. 4-Çocuklarınızın yanında münaziden ictinab edin. Gırtlak müsabakası başlıklı bölümde de İngiltere'de otuz beş kadar oburun katıldığı bir müsabakada en çok yemek yiyene bir ödül verileceği ilan edilmiş ve müsabakanın sonunda birinciye beş lira değerinde eğreti diş verilmiştir.

MEHMED HAKKI

Ahir Zaman Modası: Zevcleri Nasıl Terbiye Etmeli? C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.3

Eve sarhoş gelirse surat asmalı, eve suratı asık gelirse muhakkak aylık almıştır, hemen istediğini talep etmeli, eli boş gelirse komşu erkeğini methetmeli, mektup okur ise mütemadiyen odaya girip çıkmalı gibi dokuz tane nükteli madde sıralanır.

Ahir Zaman Modası: Zevcleri Nasıl Terbiye Etmeli? C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.3

Bayramda yeni elbise yapmayacağını söylerse yalandan ağlamalı, geceleri komşulara gitmeye müsade etmezse şakadan birkaç gün hasta olmalı, mesirelere müsade etmezse kendisini mesirelere gitmekten men etmeye çalışmalı şeklinde dokuz tane nükteli madde sıralanır.

SOSYAL HAYAT, SOSYAL HAYAT/ELEŞTİRİ

SOSYAL HAYAT

A (Ayın). MAZHAR

Ramazan Mektubu C.1, N.52, 22 Eylül 1324, s.2-4

Havaların soğumasından, herkesin kışlık hale bürünmesinden bahsedilir. Gezilip görülecek yerlerdeki sokakların geniş olması gerekirken ne kadar dar olduğu ve bu durumun insanların gezmesini kötü etkilediğini ifade edilir.

A (Ayın). ŞÜKRÜ

Başlıksız C.1, N.52, 22 Eylül 1324, s.6-7

On gün önce manastırda bir usta tarafından alınan bir mektupta bahsettiği şeylerin düzeltilecek yerlerinin ifade edildiği bu yazıda; esnaflar içinde işinin ehli birçok usta olduğu gibi hem iş bilmeyip hem çalışmayanların olduğundan bahsedilir. Ayrıca hürriyet ve adaletin ışığında herkesin en kutsal vazifesinin vatan ve millet uğruna ölene kadar çalışmak olduğu ifade edilir.

AHMED KÂŞİF (Kaptan)

İnanmayınız C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.6

Harami Paşa'nın kaptan olduğuna, Ebü'l-Hüdâ'nın züğürtüm dediğine, idare-i mahsusa vapurlarının dört saatte yirmi mil kat ediyor diyenlere gibi şeyler sıralanıp bunlara inanmayınız denilir.

C. FERİD

Haricden Gönderilen Varaka C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.2

Bir gün önceki Esrar Keşan yazısının hatırlattığı üzere Aksaray Murat Paşa Camii karşısındaki kahvehanede kumar gibi ahlaka aykırı çeşitli olayların yaşandığından bahsedilir.

EBÜ'L-HÜDÂ

Aynen C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.3

Ebü'l-Hüdâ, Zeki Paşa'nın çok hayırsız olduğunu ama kendisinin de öyle olduğunu, "yarısını Zeki Paşa çaldıysa yarısını ben, bombayı o yaptıysa fitilini ben koydum" diyerek ifade eder. Yazının sonunda da beni "Geveze"ye yazmayınız der. Buna cevaben Geveze tarafından; her cümlenin sonuna "efendina" kelimesi eklenerek padişaha ne efsun okudun, hangi tarikate mensupsun, milletin yüzünü ilerde belki ağartacak bir hükümdarı yoldan çıkarttın, Hüseyin Rahmi'nin "Tesadüf" adlı eserini güzelce okumak varken siz ne yaptınız gibi sorular sorulur. Yazının sonunda bir sonraki yazı olan Şehir Mektuplarına geçiş yapılır.

H. FAHREDDİN

İstanbul Sokakları ile Mahalleleri C.2, N.23, 13 Muharrem 22 Kanunusani 1324, s.4

Bahçekapısı; civarında çiçek değil çalı bile olmayan, Karaköy girip çıkması serbest zindan kapısı, Hasköy bayatlıktan küflenmiş bir yer olarak gibi İstanbul'un çeşitli semtlerinden bahsedilir.

İBRAHİM FATİN HAKKI

Ben Ne Gördüm C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.4

Iyd- millinin coşkuyla kutlanmasından bahsedilir ve yazı "Reşid Paşa'nın kulakları çınlasın!" sözleriyle bitirilir.

İMZASIZ

Şikâyet C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.4

Matbaaya gelen bir kişinin Recep Paşa'nın cenazesinde kendi kendine söylenen birini şikâyet etmesinden bahsedilir.

Tuhaf Bir Pandomima C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.2

Zabıta nazırlarından Şefik Paşa'nın kendisini muayene eden doktorun yanında dilsizler gibi davranıp doktorlar çıkınca "gittiler mi?" diye sorduğu ve bu halin hakkında verilen jurnallerden kaynaklandığından bahsedilir.

Bir Gün Gelecek ki C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.4

Bir gün gelecek ki diye başlayan yazıda; "Dıraca süvarileri damdan dama gezecekler! İlaveli Saadet diye bağıran müvezzilere kimse inanmayacak!" şeklinde cümlelerle devam eder.

Başlıksız C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.6

Mutasarrıf Hamdi zabtiye nezaretinden geçerken ona çok gülen bir şair şöyle der; "Hamdi-i naçarı gördük muztarib kim onun efkarına bilmem uyar?"

Hala mı Tefahür? C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.2

Bir gün önce Aksaray tramvayına eski hafiye karikatürlerine benzeyen biri biner ve biletçiye alaycı bir şekilde bakarak kesme diye bağırır, aynı şahıs casusluk alameti olan belindeki fişekleri göstermiştir. Ardından yine aynı şahıs tercüme-i halini göstererek kendisiyle iftihar eder.

Lostracı, Lotaryacı Esnafı Tarafından C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.4-5

Söz konusu esnaf kendilerinin özelliklerini anlatır, hafiyelerin ne kadar fena olduklarını ifade eder, günlük birkaç olay ile fotoğrafçılık zanaatından bahseder.

Tebdil-i Ahlak Kulubü C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.3

Ebü'l-Hüdâ, Reşid, Rıza, Zeki, Hüsnü, Harami gibi kişilerin isimleri zikredilir ve Hüsnü'nün harice çıkarıldığı ifade edilir.

Takvim-i Zaman C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.4

10 Temmuz hürriyetin geri alınması, 11 Temmuz ıyd-ı millî şeklinde 19 Temmuz'a kadar olan özel tarihler sıralanır.

Zabtiye Nezaretinin Nazar-ı Dikkatine C.1, N.42, 12 Eylül1324, s.6

Geceleri bab-ı âli caddesinde kitabhane-i askeri önündeki kaldırımlarda birçok kişinin toplanıp civardaki evlere laf attığı, önemli önemsiz sebeplerden kavga çıkardıklarından ötürü zabtiye nezaretine haber verilir.

Ramaza-ı Gufran-ı Nişan C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.6

Geveze, karilerinin ramazanını tebrik eder, daha nice ramazanlar görmeyi temenni ettiğini ifade eder.

Bir Nazire C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.7

Sıcak patlıcan tavasının sarımsaklı yoğurtla herkes tarafından sevildiği ifade edilir. Geveze de buna cevaben ağzının sulandığını, karnının acıktığını ifade eder.

Başlıksız C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.8

On beş seneden beri Beşiktaş'ta bulunan Ermeni mezarlığının bab-ı âliden verilen müsaade ile Ermeni rahipleri de orada bulunurken özel bir merasim ile açıldığı belirtilir.

Ebü'l-Hüdâ ve İtalya Falcıları C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.5

Ebü'l-Hüdâ'nın hava değişikliği amacıyla maaile İtalya'ya göç etmek üzere olduğunu haber alan falcıların sihirbaz oyunbaz Ebü'l-Hüdâ'ya gönderdiği varakadan ve onun cevabından bahsedilir.

Murad Bey'in Mesleği C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.6-7

Sabah gazetesinden okunan habere göre Berliner Tageblat Gazetesi'nin dersaadet muharririnin güvenilir bir yerden öğrendiğine göre Murad Bey'in Cemil Molla'nın Üsküdar'daki köşkünde sık sık meşrutiyete karşı gizli toplantılar yaptırdığı ifade edilir.

Yangın Harabeleri, İnşaat C.1, N.53, 23 Eylül 1324, s.4-6

Yangından zarar gören insanlar için gerek hamiyetli vatandaşlardan gerekse dost hükümetlerden gelen bağışların yirmi beş bin liraya ulaştığı ve bu sayede yapılacak inşaatlarla yanan yerlerin eskisinden daha mükemmel bir hale gelip, insanların hiçbir şey kaybetmemiş gibi olacaklarından bahsedilir.

Bütün Vatan Kardeşlerine En Mukaddes Vazifeye Davet C.1, N.55, 25 Eylül 1324, s.8

Seçim meselesinin çok önemli olduğundan, bundan böyle her Osmanlı vatandaşının canından daha kıymetli vatan aşkıyla çalışmaya hazır olduğundan ve meclisin açılmasından duyulan sevinçten bahsedilir.

Telefonun Faidesi C.2, N.13, 7 Zilhicce 18 Kanunuevvel 1324, s.3

Geceleri Çengelköy'ün göz gözü görmeyecek derecede karanlık ve bozuk kaldırımlı olmasından dolayı bekçilerin geç aralıklarla dolaşmaya başladığından ve bu yüzden hırsızlık olaylarının artmasından bahsedilir. Bu konuyla ilgili evlerin sokak kapısının içine bir telefon aleti koyarak diğer ucunun da karakola bağlanması fikri ifade edilir.

Tayin-i Meslek C.2, N.19, 28 Zilhicce 8 Kanunusani 1324, s.3-4

Herkesin kendine göre bir mesleği ve hareket tarzı olması gerektiği gibi gazetenin de meslek ve meşrebi belli olmalıdır denilerek bir gazetenin ya edebi, ya fenni, ya siyasi, ya ticari, ya felsefi, ya mizahi, ya ahlaki olması gerektiğinden bahsedilir. Bunlardan başka tasalludi, tedafui, ictinabi meslekler olduğu ifade edilip bu durumun en eski gazete olan İkdam'a havale edildiği söylenir.

Tuhaf Anlayışlar C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.4

Şair Eşref Bey'in "İran'da Yangın Var" adlı eserini dağıtıcıların bağırarak sattıklarından bahsedilen yazıda bu durumun tuhaflığına dair bir olay anlatılır. Bir gün ihtiyar bir hanım "İran'da Yangın Var" diye bağıran dağıtıcıyı duyunca telaşa kapılıp İran'ın Beşiktaş tarafında bir yerde olma ihtimaliyle korkar ve etraftakilerin İran'ın çok uzaklarda olduğunu anlatmaları üzerine bu hanım yoluna devam eder.

Başlıksız C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.3

Osmanlı tiyatrosunda Minak Efendi marifetiyle tiyatro ve konserler düzenleneceği ve hâsılatının milletin birçok mektebine yardım olarak bağışlanacağı ifade edilir.

Hırka-i Şerif Ziyareti C.1, N.59, 29 Eylül 1324, s.8

Ramazanın on beşi olduğu için padişahın hırka-i şerifi ziyaret ettiği ifade edilir.

Resmi C.1, N.42, 12 Eylül 1324, s.8

Ramazan ayının gelişinden bahsedilir.

Başlıksız C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.5

Kasımpaşa deresinin temizliğiyle ilgili bir komisyon kurulduğu ifade edilir.

İSMAİL ŞEYDA

Nevha-i Yetimâne C.1, N.10, 11 Ağustos 1324, s.5

Bir ölünün ardından duyulan üzüntü ifade edilir.

K.H

Varaka C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.7

İstanbul'un en kalabalık yerlerinden olan Karaköy'deki mağazaların camekanları yüzünden caddelerin iyice daraldığı, iki kişinin düşmeden sendelemeden zor yürüdüğü ifade edilir.

KENAN (Kaptan)

Tensikata Dair C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.4

İki kişi şirket-i hayriyede tensikatın başlaması hakkında konuşurlar. Biri diğer kişiye yirmi senedir icraatından faydalanılmadığı belli olan müdür ve muavininin ve imla yazmayı bilmeyen inspektörün çıkarılması gerektiğini ifade eder.

KÖSEZADE TODOROKİ

Arzu Edilecek Şeyler C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.5

Mürur tezkeresinin kaldırılmasıyla herkesin istediği yere seyahat etmesi, bazı paşaların dökülen dişlerinden diş koleksiyonu yapmaları ve paşalar sıkılmasın diye yanlarında davul ve zurna çaldırılması gibi ironik şeyler sıralanır ve bunlardan arzu edilecek şeyler olarak bahsedilir.

MEHMED CELAL

Şehir Mektubu C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.3-4

Yazar geçmişin sihirli bir tarafı olduğundan bahsederek yazıya başlar ve geçmişin kurcalandığı zaman bütün uğursuzluğuyla göründüğünü söyler. Makam hırsından bahseder ve hürriyetin şimdi mealinin anlatıldığını fakat çok zaman sonra anlaşılacağını ifade eder. Yazının sonunda Muallim Naci'den şu alıntıyı yapar: "Hak perestim arz-ı ihlas ettiğim dergâh bir, bir nefes tevhidden ayrılmadım Allah bir." Yazının sonunda ise Kirkor Efendi ile ilgili bir nükte yapar.

Leyal-i Ramazan C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.1-2

Yazar, bir ramazan günü Aksaray civarında Yüksek Kaldırım'dan gece evine yürüyerek dönmeye çalışırken bir yerde oturup dinlenmiş. Yanına şair olduklarını duyduğu iki kişi oturmuş ve yazar da onların sohbetine kulak misafiri olunca paşalarla ilgili konuştuklarını duyduğunu ifade eder.

Leyali-i Ramazan C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.1-3

Ramazanın gelişini; şehrin, büyüklerin, küçüklerin nasıl karşıladığı, herkesin ramazana ne kadar büyük bir sevinç ve özenle hazırlandığı ifade edilir.

MEHMED HAKKI

Bir Zaman Gelecek Ki C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.5-6

Bir zaman gelecek ki kısmında geleceğe dair "tramvay yerine balon kullanılması, alacaklı verecekli davası olmaması, Türkiye'deki paranın Türkiye'de kalması hatta dışarıdan para gelmesi, milli okulların açılması" gibi umutlardan bahsedilir. Ne zaman kurtulacağız kısmında da "Servet-i Fünûn'un akşamki nüshası, serseri adamlar, karanlık sokaklar" gibi şeylerden ne zaman kurtulacağız denilir.

MİRAT-I ALEM

Kasabın Karagözcülüğü C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.3

Salı pazarından kasap olan birinin Karagözcülüğe başlamasına Karagözcü esnafın itibar etmemsi ile kasabın kulak oynatmaya mecbur kaldığı ifade edilir. Buna cevaben Geveze tarafından; "Boş boğaz duymasın! Çiçekçi oğlunu yakalar yakalamaz şişman kasabı geride bırakır." denir.

MUSTAFA NURİ (Ser Çerhçi)

Geveze Gazetesi İdarehanesine C.1, N.53, 23 Eylül 1324, s.6

Gazetede bir gün önce bahriye nazırının yazısına cevaben yazılan bu savunma metninde ser çerhçi kaybolan eşyaları ikinci çerhçiye hem de başka çerhçilerin huzurunda teslim ettiğini ve kendisinin kusuru olmadığını ifade eder.

NAMİ

Başlıksız C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.8

Büyük Osmanlı milletinin, cemiyetlerin, fakir zengin herkesin kesesini açarak milletin zavallı fertlerine yardım etmesi için çağrıda bulunulur.

S.V

Anafi Şehir Nazif Serverinin C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.1-2

Anafi şehrindeki bir olaydan bahsederken konu şer, şirret gibi kelimelere gelir ve yazar şu beyitten alıntı yapar: "Anma adını neşri bed-kiramın Kessen başını şerri kalır murdarın." Geveze de şöyle yorum getirir: "Tam benim ağzıma layık bir beyt-i zarifâne."

T.A

Muallimin Kulubü C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.6

Kanun-ı Esasi'nin ilanıyla sanatta ve ticarette ilerleme arzusu olduğundan; mülkiye, hukuk, tıbbiye, darülmuallim mezunlarının istihdam edileceklerinden bahsedilir. Fakat bu mezunların istihdamı meselesinde yolsuzluk, haksızlık ve adaletsizliklerin olduğu ileri sürülür ve darülmuallimin mezunlarına uyanık olmaları, haklarını aramaları telkin edilir.

TODURAKİ

Arzu Edilecek Şeyler C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.3-4

Arzu edilecek şeyler olarak millet meclisinin bir an önce toplanması, meclis azalarının ilim ve fen bilmeleri ve eski kafalı olmamaları, Ermeni Rum Türk Bulgar vs. herkesin vatan için çalışması şeklinde istekler sıralanır. Geveze de bu yazıya Toduraki Efendi'nin biraz imla öğrenip "vatan"ı bir daha "vatân" diye yazmaması şeklinde cevap verir.

SOSYAL HAYAT/ELEŞTİRİ

A (Ayın). FAHREDDİN

Şaşarım Aklına C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.5-6

Kendi ismi lekeli olmadığı halde lekeli olanlara yardım edip kendi ismini berbat edenler, halka başka şekilde görünmeye çalışan hırsızlar, geceleri açık levhası bulunan eczacılar eleştirilir.

ABDÜLGAFUR

Başlıksız C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.4

Eskilerinin adetlerini terk edenler, fotoğrafları seyredip hayran olanlar, insanların arkasından kuyu kazanlar eleştirilir.

AJANS VEYL

Aklıma Ne Geldi? C.2, N.25, 19 Muharrem 30 Kanunusani 1324, s.4

Şirket-i hayriye çalışanlarına verilen zamdan dolayı pişman olunduğu için onların işten çıkarılmasına bahane olsun diye şikayet metinleri yazıldığı ifade edilir. Ne zaman eşitliği görmeyi başarırsa o zaman bu ismin değiştirilmesi gerektiği ifade edilir. Konferansın giriş ücreti ile tiyatro menfaatinin ne demek olduğunu bilmeyen birinin sorusuna "dolandırıcılık" cevabı verildiği ifade edilir. Otomobil ile elektrikli tramvayların işletilmesiyle ilgili alınan kararlardan bahsedilir.

GALİB

Evvel Bilmez idik Şimdi Meydana Çıktı C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.5

Hafiyelerin dalaveresi, Kara Tahsin'in içinin karası, rüşvet yiyenlerinin yüreğinin yarası, cehaletin yüz karası, gazetecilerin farfarası gibi maddeler sıralanarak bunların önceden bilinmeyip yeni meydana çıktığı ifade edilir.

Bir Zaman Gelecek ki C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.5-6

Şarlatanlara kulak asmak, olur olmaz sebeplerle insanlara çatmak gibi durumlar sıralanır ve bir zaman gelip bunların artık olmayacağı ifade edilerek bu durumlar eleştirilir.

Sakın İnanmayınız C.1, N.59, 29 Eylül 1324, s.6

Tıbbiye, mülkiye, matbaa tahvillerini farenin yediğine, jurnalci Faik'in maarife hizmet ettiğine, Kavuklu'nun tesbih çekmesine gibi durumlar sıralanıp bunlara inanmayınız denir.

Başlıksız C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.5-6

Dünya yüzünde rahat etmeyi Fehim ve Şefik Paşalardan sormak gerektiği, köprü başlarındaki dilenciler, ramazanda satılan eşyanın fiyatının üç katı olması gibi durumlar eleştirilir.

Açmayalım C.1, N.52, 22 Eylül 1324, s.4-5

Jurnalci Faik'in rütbe terfii için Zülüflü İsmail'e verdiği paralar, mektepliler varken odacı bozuntularının verdiği rüşvetler sayesinde makam elde etmeleri, dilencilik, kundakçıların sigorta şirketlerini kandırması gibi durumlar eleştirilir.

Dikkat İsterim C.1, N.52, 22 Eylül 1324, s.5

Kel Hasan'ın oyunlarına, jurnalci beylere, mektep görmemiş kâtiplere, Acemi Türk şekercilerine gibi şeyler sıralanır ve bunlara dikkat edilmesi gerektiği ifade edilir.

Ne Zaman Kurtulacağız C.1, N.61, 1 Teşrinievvel 1324, s.4-5

Kel Hasan'ın soğuk oyunlarından, köprü üzerindeki dilencilerden, hafiyelerin torunlarından ve bunun gibi başka şeyler sıralanarak bunlardan ne zaman kurtulacağız diyerek bu durumlar eleştirilir.

Acaba Ne Vakit Göreceğiz C.1, N.62, 2 Teşrinievvel 1324, s.4-5

Ramazan dilencileri, Avusturya ve Almanya malları satan mağazaların kapanması, Vefa idadisi müdürünün azli gibi durumlar sıralanıp bunları ne vakit göreceğiz diye ifade edilir.

İBRAHİM

Haliç Dersaadet Vapurları C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.6

İki başlı, iki başında iki kuyruğu olan bir yılana benzetilen vapurlar, bu bağlamda idare feleğinden çemberinden geçmiş, kimi görse kanca takan, tuttuğunu yutan ve kuyruk sallayan bir hayvana benzetilir.

İBRAHİM FATİN HAKKI

Başlıksız C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.5-6

Eski idareden zalimlik ve her işin perde arkasında yapılmasından ötürü şikâyetçi olduklarını belirten yazar, herkesin yolsuzluk olmamasını hükümetten istediği halde niçin insanların da bunu kendilerinin uygulamadığını sorgular.

İMZASIZ

Şaşarım C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.1-2

Toplumun bazı durumlarından bahsedip, bunlara şaşıldığı ifade edilir. Eskiden istibdadcı iken şimdi hürriyet taslamak isteyenlere! Saçlarını uzatmakla filosof oldum zannedenlere! Geveze de bunlara ek olarak şöyle der; "Yangında evi yanıp sokakta kalanlara! Sokakta kalarak barınacak yer bulamayanlara! Alan caddelerde sürünen malulîn fukaraya!"

Ne Vakit Kalkacak? C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.3-4

Toplumsal sorunlardan bahsedilerek bunların ne zaman biteceğinden dem vurulur. Geveze de buna yorum olarak şöyle der; "Mecbur oldum ben bir kula. Şimdi düşerim daldan dala."

İki Kadın C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.2

İki kadın, yangından sonra insanların fırsatçılık yapması üzerine konuşurlar. Önceden hiç para etmeyen kümes gibi evlerin şimdi insanlar ev tutmaya mecbur kaldılar diye çok pahalı bir şekilde kiraya verilmesini eleştirirler.

Aşk Olsun C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.2

Eleştirel bir tavırla "bal tutup parmağını yalamayanlara, asker olup da idare-i mahsusa vapurlarına para verenlere" gibi şeyler sayarak bunlara "aşk olsun" denilir.

Tavsiye C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.6

Tramvayların yarım saatte bir hareket etmesi, şirket-i hayriye vapurlarının biletlerine her gün zam gelmesi, caddelerin tozlu olmasından kaçınız diye tavsiye verilir ve zikredilen durumlar eleştirilir.

Acaba Hatır Hayale Gelir Miydi C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.3

Rüşvet ve toplumdaki diğer yolsuzlukların ortadan kalkmasıyla ilgili eleştiri yapılır.

Başlıksız C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.4

Eski bir nazırın yüksek bir maaşla ödüllendirildiğinin gazetelerde görüldüğü ve hangi hizmetlerinden dolayı bu mükafatı hak ettiği sorulur.

Acımadık Var mı? C.1, N.42, 12 Eylül1324, s.3-4

Uzun bir süredir var olan tensikat ile geçen günler, haliç dersaadet vapurlarıyla seyahat eden yolcular ve vatan millet faydası gözetilen günlerde devlet azasına verilen fazla para eleştirilir.

Aşk Olsun C.1, N.42, 12 Eylül1324, s.4

Galata köprüsünde pantolonu çivilere takılıp yırtılmayanlara, bab-ı âli caddesi ile Eminönü'nün gürültüsüne, sahib-i imtiyazdan saati saatine parasını alıp yine de doymayan ser müretteb gibi durumlara aşk olsun denilerek eleştiri yapılır.

Şirket Vapurlarının Büfeleri C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.6

Büfelerin sattığı simitlerin bayatlığı, suyun pahalılığı, şirket-i hayriyenin hala eski tertibine devam etmek isteği eleştirilir.

Dilenci Çocuklar C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.7-8

Fakirliğin ayıp olmadığı, hatta bir dereceye kadar kendini geçindiremeyecek kadar malul olan kişilere yardımda bulunmanın insanlık vazifesi olduğu fakat memlekette sokaklarda beş altı yaşından on beş yaşına varıncaya kadar yalın ayak dolaşan, dilencilik etmek için bir gerekçeleri olmayan çocukların dolaşması durumu eleştirilir.

Hasta ve Ölü Gazeteler Hakkında C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.7

Hürriyetten sonra ne oldum delisine dönen matbuatın hali eleştirilir, Ebü'l-Hüdâ'nın üfürüklerinin ise poyraza karışıp soluğu Akdeniz'de alacağı ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.6-7

Okuma yazma bilmeyenler Saadet gazetesi vasıtasıyla müracaat etsinler, bir ayda bildiklerini lisanı bile unuturlar, can sıkıntısından kurtulmak isteyenler parlamento açılana kadar gazete okumasınlar, nasihat dinlemek istemeyen muharrirler vaktinden önce sahib-i imtiyazlardan para istemesinler, kazara vurulmak istemeyenler karanlık sokaklardan geçmesinler gibi ifadelerle sohbet edilir.

İnanmayınız C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.6

Gazetelerin devam edeceğine, Haliç vapurlarının düzeleceğine, eski paşaların hürriyetten memnun olduklarına gibi maddeler sıralanıp bunlara inanmayınız denir.

Usandık C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.3

Gazete muharrirlerinin noktalı harfi noktasız, noktasızı noktalı zannetmesinden, gazetecilerin bir havadisi tekrar tekrar yazmalarından, Osmanlı lokantalarındaki pislikten, şirket vapurlarının kara bulut gibi köprünün üzerini kaplayan dumanlarından, her gün gazeteye 32 kuruş vermekten, köprüde şirket vapurlarını beklemekten usanıldığı ifade edilir.

İstanbul Sokakları ve Şehremaneti C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.3
İstanbul sokaklarının yazın toz toprak ve kışın da çamur ile dolu olduğundan, bu konuda hiçbir icraat yapılmadığından ve durumun vehametinden bahsedilir.

İnanmayınız C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.4
Postaların düzeleceğine, sanayi-i nefise mektebinin programlarının mevki-i tatbike konulacağına, tensikatın nihayeti geleceğine, dairelerin suistimalatından kurtulacağına, merhum gazetelerin yeniden intişar edeceğine inanmayınız denilir.

Postahanede C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.4
Yeni Camii postahanesine gidip kartpostal alan yazar sulu mavi mürekkeple yazmak zorunda kalan bir adamın şu satırlarını alıntılar; “yazım her ne kadar pek fena ve pek kargacık bir halde görünüyor ise de bu kabahat benim olmayıp yeni cami postahanesinde kalem diye kullanılan kırık kamış kalem çubukla yazılmış olduğundan neşet eylemekle kusurumun affı.”. Geveze, Yeni Camii postahanesinde olan olayla ilgili şöyle bir yorumda bulunur; “Her vakit kırılmış kalem çöpü bulmak güç olur kibrit çöplerini kullansalar daha iyi değil mi?”

Yine Eski Dolap C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.4
Dairelerde ne kadar ıslahat yapılırsa yapılsın eski tarzın bir türlü değişmediğinden, dilekçelerin yine çekmecelerde aylarca beklediğinden bahseden yazar bir arkadaşının şu sözleriyle konuyu özetler “yok azizim dolap yine o eski dolap, yalnız cereyan değişti.”

Başlıksız C.2, N.13, 7 Zilhicce 18 Kanunuevvel 1324, s.4
Tramvaylar, şirket-i hayriye şikayetleri, sarhoşların herkese saldırması, herkesin maliye hazinesine göz dikmesi gibi şeylerin ne zamana kadar sürüp gideceği sorulur ve bu durum eleştirilir. Ne zamana kadar sürüp gidecek denilen şeylere Geveze de

“tesir ettiririz zannıyla bizim de gece gündüz yaygara koparmamız.” diyerek ilavede bulunur.

Derc Edemediğimiz Varakalar C.2, N.15, 14 Zilhicce 25 Kanunuevvel 1324, s.3
Alınan varakalardan birinde; köprü ücretlerinin bir kısmının köprücüler arasında paylaşıldığı ve bu paralarla dükkanlar açanlar olduğu beyan edildikten sonra bu duruma son vermenin ancak köprü ücretini biletçiye verip ayakta dolaşan adama da bileti vermekle olacağından bahsedilir. Bu varakanın başlarına iş açacağı korkusuyla derc edilemediği ifade edilir.

Hal-i Hazır C.2, N.15, 14 Zilhicce 25 Kanunuevvel 1324, s.3-4
Memleketin hali ifade edilir. Halkın mebuslardan şikayetçi olduğu, padişahın mebuslara ziyafet verdiği, gazetecilerin vekillerle arasının kötü olduğu ve bu feryadları kimsenin dinlemediği, boykotaja riayet gibi şeyler ifade edilir.

Şarkı Söyleyenlere Mahsus Kamaralar C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.2-3
Vapurlarda birinci sınıf yolcu mevkileri için yatak ve yemek salonları olduğu gibi medeniyet ilerledikçe hizmette başka şeylerin de göz önüne alındığından bahsedilir tütün içenlere mahsus bölümler olduğunu ve içenlerin içmeyenleri rahatsız etmesi engellendiği ifade edilir. Tütün içmek, yemek yemek ve uyumak gibi raks etmek ve nara atmak gibi şeyler için de nara atarcasına şarkı söyleyenleri diğer insanları rahatsız etmemesi için ayrı bir alan yapılması gerektiği ve bunun özellikle akşam seferlerine eklenmesi gerektiğinden bahsedilir.

İki Kişi Arasında C.2, N.24, 16 Muharrem 27 Kanunusani 1324, s.4
İki kişi sohbet ederler. Biri diğerine uzun zamandır nerede olduğunu sorunca cevap veren kişi de Sarıyer'de olduğunu söyler. Bunun üzerine eğlendin mi sorusuna cevaben adam para kaybettiğini, kumar oynadığını söyler. Kumarın Sarıyer'de yasak olmadığını, mezarlıklar arasında gazino gibi bir yerde darüşşafaka mektepli birinin işlettiği kumarhanede oynadığını söyler. Diğer kişi bu duruma çok şaşırıp yarın öbür gün memur olsalar milletin hazinesini de mi soyacaklar diye şaşırır ve zabtiye nezaretine şikâyet etmesini söyleyince diğer kişi gerek kalmadığını, bu yazılanları okuyunca çaresine bakacaklarını ifade eder.

Git Gel C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.4

Bazı hükümet dairelerinde aylarca sürüklenen dilekçeler olduğundan ve bu "gel git" sözüne artık bir son verilmesinin istendiğinden bahsedilir.

Mübahese-i Müfide: Çok Yaşamak C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.4

Çok yaşamanın zor bir şey olduğunu ve bunun için henüz katı kaidelerin belirlenemediğinden bahsedilip soğuk iklimde mi sıcak iklimde mi daha çok yaşayanlar olduğunun da bilinmediğinden bahsedilerek söze başlasa da yazarın amacı hayat için bir lokma ekmeğin kafi olduğunu bilmeyip birbirini yiyen insanları eleştirmektir.

Ne Gördüm? C.2, N.47, 13 Rebiülahir 20 Nisan 1325, s.4

Saat daha on bir olmadan Bab-ı Ali caddesindeki neredeyse tüm dükkanların kapandığı, sokaklarda hiç kimsenin bulunmadığı, çarşı pazarın bomboş olduğundan bahsedilir.

İSMAİL FAİK

Hatıra Gelir miydi C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.5

Baba Tahir'in Malumat'ı kapatacağı, araba ile at ile gezenlerin tabanvay yürüyecekleri, hafiyelerin açıkta kalıp dilenecekleri, sansür usulünün lağv olunacağı, köre şaşı gabiye zeki haklıya haksız haksıza haklı denilen zamanın geçeceği gibi şeyler sıralanıp bunların olmasının hatra gelir miydi diye sorulur.

Hatıra Gelir miydi C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.4

Ebced okumasını bilmeyenlerin gazete muharrir ve muhabirliği yapmaları, yangından zarar görenler için halktan toplanan paranın birilerinin yararına kullanılacağı gibi hususlar sıralanarak bunlar eleştirilir.

AHMED KÂŞİF (Kaptan)

İnanmayınız C.1, N.52, 22 Eylül 1324, s.5

Daire-i mahsusa vapurlarının mükemmel bir şekilde seferlerini yapacağına, Haliç vapurlarının gelecek yaz sefere başlayacağına, Sirkeci'den dolmuşa binip de karşıya

10 paraya geçenlerde akıl ve fikir olduğuna gibi şeyler sıralanıp bunlara inanmayınız denir.

Acırım C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.4-5

Şirket-i hayriye vapurlarının önünden geçmeye çalışan sandallara, acele işi olup da 13 numaralı vapura binmeye mecbur olanlara gibi durumlar sıralanır ve bunlara acındığı ifade edilir.

M-T

Kasımpaşa C.2, N.19, 28 Zilhicce 8 Kanunusani 1324, s.4

Kasımpaşa denilince insanın aklına çamurlu bir yer geldiği ifade edilip çamurların kaldırılması için pek çok rica ve niyaz edilse de aldıran olmadığı, en azından yaya kaldırımlarının temizlenmesinin istendiği ifade edilir. Geveze de Kasımpaşa'nın durumunu anlatan yazıya cevaben; şehrin diğer sokaklarının da Kasımpaşa'dan aşağı kalır halde olmadığı ve hele yağmur yağınca daha da kötü olduğu ve bundan bahsedilirse şehr emanetine taş atmış gibi olacakları için sustukları ifade edilir.

MEHMED CELAL

Sarraflar, Odacılar, Kalem Jurnalleri C.1, N.42, 12 Eylül 1324, s.7-8

Ramazan-ı şerif maaşlarının zamanında verileceği müjdelenir fakat ihtiyaç sahiplerinin değil sarraflarının yüzünün güldüğü ifade edilir. Çünkü sarrafların insanları dolandırdığı, odacıların yüzde elli faiz ile para verdiği ve jurnal kalemcilerinin ise bir kişi zamanında gelmezse derhal "gelmedi" yazdıklarını; insanların gelmeye yol parası olup olmadığının bilinmediği, sağ mı ölü mü olduğunun bile sorulmadığı ifade edilip bu durum eleştirilir.

Tanzir C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.4-5

"Kuşlar uçamazdı ve açılmazdı kafesler Kırmızı fesler" gibi birçok cümleye karşılık "kırmızı fesler" cevabı verilir.

MEHMED HAKKI

Aşk Olsun C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.8

Yeni Camii civarındaki usturacılardan kurtulanlara, fakirlere garibanlara verdikleri paraları geri almak isteyenlere, gazete okumayanlara, mahallelerde naralar atanlara diye devam eden yazıda tüm bunlara "aşk olsun" denilir.

Turabi-i Merhume C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.3

Bildiğini belli etsen gösteriş meraklısı, namaz kılsan oruç tutsan riyakar, muhabetten dem vursan aklı yok müptela, güzelden el çeksen ahmak derler diyen yazar ne yapsarsa yapsın "beğenmezler, hata derler" diyerek sitem eder.

Tarih-i Tabi'iden -Kokozluk- C.2, N.26, 23 Muharrem 2 Şubat 1324, s.4

Kokozluk "züğürtlük" mikroplarının başlıcasının Arap İzzet, Kara Tahsin ve büyücü Ebü'l-Hüdâ olduğun söylenip bunların nereye gitse orayı mahvettiklerinden bahsedilir.

MEHMED MEMDUH

Geveze Gazetesi Müdüriyet-i Aliyesine C.1, N.53, 23 Eylül 1324, s.7-8

Geveze'ye ithafen yazılan bu yazıda yazar önce Geveze gazetesini okuduğundan ve takdir ettiğinden bahseder. Ardından siyasi kişileri, polis ve jandarmayı para karşılığı bazı kişileri hapisten çıkarttıkları gerekçesiyle eleştirir.

RAMİ

Hala Taraftarlık C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.5

Tensikat komisyonu ve defter memurlarının yaptığı usulsüzlüklerden bahsedilip bunlar eleştirilir.

HABER, HABER/YORUM

HABER

ADALET

Gevezeye (Çaylak Postası) C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.5

Bursa'da suçlu olan biri için verilen cezanın tüm suçlarını siyah bir çerçeveyle göğsüne yerleştirmek olduğu belirtilir.

AHMED İZZET

Başlıksız C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.2-3

Satılmak üzere çekilen eski gemilerin düzenlenmesinden bahsedilir.

AJANS VIZ GEÇTİ

Geveze C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325,

Aydın vilayeti vali vekili Ferid Paşa'nın kaza ve beladan salimen oradan geçtiği ifade edilir.

ALİ NAİM

Çaylak Postası C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.2

Derviş Rıza'nın birkaç günden beri rahatsız olduğu, acı ve ağrılarının arttığından bahsedilir.

ARİF HİKMET (Bahriye Nazırı)

Geveze Gazetesi İdarehanesine C.1, N.52, 22 Eylül 1324, s.6

Mustafa Nuri imzasıyla kırk dokuz numaralı nüshada neşredilen vapur aksamından kayıp olan eşyalarla ilgili yazıyla ilgili olarak kayıp eşyanın çerhçiden tazmin edilmesine karar verildiği ifade edilir.

CELİL

Açık Mektup C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.3

Bab-ı âlinin tamir edildiği, sadaret kapısının en yüksek yerlerinin Osmanlı arması ile süslendiği ifade edilir.

GALİB

Ufak Vergiler Yahud Duhuliye C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.8

Muallimlik için maarif nezaretine, bir dava takip etmek için adliye nezaretine, şikâyetnâme takdim etmek gibi şeyler için vergi alınacağından bahsedilir. Geveze tarafından bu yazıya cevaben; "buna duhuliye değil yol bağı demek daha iyidir" şeklinde bir yorum getirilir.

GAYRETULLAH

Şeker Meselesi C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.5

Avusturya'ya karşı açılan ekonomik savaşın ardından şeker fiyatlarının arttığı ve esmer renkli Rus şekerlerinin rağbet gördüğünden bahsedilir.

İMZASIZ

Başlıksız C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3

Kaba Sakal ahalisinden birinin, isminin kirlenmiş bir kişiye verilmesinden dolayı bundan sonra ona çalı süpürgesi sakallı denilmesinin tavsiye edildiği belirtilir.

Başlıksız C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3

İdarehaneye bir emlakçıdan gelen ilana göre Erenköy, Acıbadem civarında gece uykuları uyutmayan sivrisineklerin cümlesinin kibrit suyuyla yok edildiği ve böylece gelecek sene sayfiyelere rağbetin artacağı, köşklerin pahalanacağının söylendiği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3

Ebü'l-Hüdâ'nın Alafranga gazetesine muharrir olmak üzere üfürükçülük yapacağı, oğlunun da bir başka gazete çıkarır ise vay gazetecilerin haline denilerek durum ifade edilir.

Telgraf C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3

Tramvay sürücülerinin greve çıktığı, iş görmediği belirtilir.

Başlıksız C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3

Seçilen mebusların Türkçe bilip bilmediği konusunda dâhiliye nazırından inceleme talep edildiği belirtilir.

Dâhili C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3

İran şahının biraderinin Osmanlı tâbiiyetini kabul etmiş olduğu ve hariciye nazırına bunun için teşekkür ettiği ve Türkiye'de ikamet edeceği belirtilir.

Başlıksız C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3

Ekmeklerin ağırlıklarının bundan sonra arka tarafına yazılacağına şehreminince karar verildiği belirtilir.

Başlıksız C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3

Osmanlı İttihad ve Terakki Cemiyeti tarafından satılmakta olan bazı resimlerin meydandan kaldırılmasının şiddetle uyarıldığı ifade edilir.

Tevcihat C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.4

Mabeyn başı kâtipliğine Bursa valisi Tevfik Bey, maliye nezaretine Hacı Akif Paşa'nın tayin olundukları ifade edilir.

Sefaret C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.4

Paris sefaretine hariciye nezareti müsteşarı Naum Paşa, hariciye müsteşarlığına Fethi Bey'in tayin olunduğu ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.4

Selanik'ten gelen bir telgrafta şöyle der: hırsızlık suçundan birinin sağ elinin kesildiği, bir kadın ve çocuğu öldüren diğer bir kişinin de idam edildiği bildirilir.

Başlıksız C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.4

Bazı fotoğrafçıların fotoğraf çekmek için padişahtan müsaade talep ettikleri ifade edilir.

Harik C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.4

Bir gün önce saat sekiz sularında şehremininde dâhiliye veznedarından Ali Bey'in evinde yangın çıktığı ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.3

Zeki Paşa'nın kendini kurtarmak için eşini yanına çağırdığından ve malları eşinin üzerine göstermesinden bahsedilir.

Başlıksız C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.3

Ser asker Rıza Paşa'nın Kocamustafapaşalı hademe hırsız Mahmud'un oğlu olduğunun anlaşıldığı ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.4

İttihat ve Terakki Cemiyetinden bazı isimlerin Paris'ten Selanik'e varmış oldukları ve Sezai Bey'in Selanik'ten sonra İstanbul'a geleceği ifade edilir.

Recep Paşa Hazretleri C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.4

Harbiye nazırı Recep Paşa'nın şehre geldiği ve onun halk tarafından coşkuyla karşılandığı bildirilir.

Üsküp'te C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.4

Üsküp'te bir yangın meydana geldiği ifade edilir.

Telgraf C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.4

Tahran'da şahın önceden kurulmuş olan parlamentoyu feshettiği, Budapeşte'den Paris'e giden Ahmed Rıza Bey'in Türkiye'nin Osmanlılara ait olduğunu ve kurulacak yeni teşkilatın Avrupa müdahalesi olmadan yapılacağını ifade ettiği belirtilir.

Başlıksız C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.4

Hariciye müsteşarlığına 15 kuruş maaş tahsis edildiği, Midhat Paşa merhumun evvelki gün şehre geldiği, Şehremaneti kâtibinin azl edildiği, Şehr emini Ziver Bey'in emekliliğini istediği, Adalar ve Selanik kaymakamlığa dönüştürüldüğünün Sabah'ta okunduğu ifade edilir.

İzmir C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.4

Liman işçilerinin tatil ilan ettikleri belirtilir. Tahran ve Diyarbakır ile ilgili bazı haberler verilir.

Tevcihat C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.4

Kastamonu vilayeti ve Van valiliği hakkında görev yeri değişikliği ile ilgili bilgi verilir.

Başlıksız C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.4

Dersaadette bulunan Tevfik Bey'in birkaç güne kadar vesayet edeceği, Zabıta nazırı Sami Paşa hazretlerinin hizmetinde olan mir alay rütbesindeki kişilerin çalışmasının caiz olmayacağının Metin'de okunduğu belirtilir.

Başlıksız C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.4

Bab-ı Ali başkomiseri Ahmed'in kovulduğu, Darü'l-muallim ve Darü'l-fünun öğrencilerinin Marko kıraathanesinde oturup düşündükleri ve henüz bir şeye karar verilemediği ifade edilir.

İran C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.5-6

Tahran'dan gelen telgrafa göre İran meclisinin toplandığı bildirilir.

Polis Tensikatı C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.6

Polisler hakkında kötü davranışı görülenlerin çıkarılıp bunlar hakkında işlem yapmak için komisyonun zabıta dairesinde toplandığı bildirilir.

İkdam Refimizden C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.6

Kanun-ı Esasi'nin ilanı ile birlikte şehirdeki suçların tahliyesi üzerine Malumat gazetesi sahibi Tahir Bey'in de tahliye edildiği ifade edilir.

Telgraf C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.6

Türkiye ile Bulgaristan arasında mukavele etmek için bir cemiyet oluşturulması ile ilgili bir haberdir.

Geveze Gazetesi Müdürüne C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.8

Diyarbakır halkı adına isimleri gizli olan iki kişi tarafından gönderilmiştir. Kanun-ı Esasi'nin ilanı hakkında 11 Temmuz 1324 tarihinden 13 Temmuz 1324 tarihine kadar Diyarbakır valisi Mahmud Paşa ile kumandanının sorgulandığı ifade edilmiştir.

Başlıksız C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.

Paris sefaretinin beş on seneden beri adeta hariciye kaleminden biri derecesinde memur istihdam ettiğinden bahsedilir.

Devair-i Belediye C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.6

Devair-i belediyenin taksimi kanunu ile Kanun-i Esasinin tekrar ilanıyla doğal olarak tümüyle idarenin düzenlemesine ilişkin bir haber verilir.

Selamlık C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.7

Hazret-i şehriyarın Cuma namazını Hamidiye camiinde eda ettiğinden bahsedilir.

Başlıksız C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.7

Hariciye nezareti büyüklerince düzenlenip sadaret makamına takdim edilen düzenleme defteri başarılı olduğundan bu üçüncü defa olmak üzere hariciyeye iade olunduğu ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.7

Basit suçlardan geçici olarak tutuklanıp da genel aftan yararlananların yavaş yavaş tamamlanacağı ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.7

Tahran sefiri sabık Şemsettin Bey'in tayin olunacağı duyurulur.

Türkiye ve İran C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.8

Türkiye ile İran arasındaki sınır ihtilafından bahsedilir.

18 Kelimeli Bir Telgraf C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.8

Selanik'te çıkan (İttihad ve Terakki) gazetesi Pazar günkü nüshasında merhum Kemal Beyin oğlu tarafından Osmanlı meşrutiyetini tebrikinden bahsedilir.

Bir Mülakat C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.3

Matbaaya gelen kul ağası Kadri, Engizisyon Şubeleri yazısındaki kendine ait olan kısmın gerçeğe aykırı olduğunu ve gazeteyi dava edeceğini, kendisinin kimseyi jurnal etmediğini ifade eder.

Bulgaristan C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.5-6

Sofya muhabirlerinden alınan bir telgrafa göre Prens hanedanı aleyhinde bir iş yapanların propogandasını yapan fikirleri hafiyelik gazetesinde bildirmek üzere sofyada büyük bir heyecan olduğundan bahsedilir.

Müsteşrikin Kongresi C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.6

17 Ağustos'ta Kopenhag'da yapılan müsteşrikler kongresinin devam etmekte olduğu, prensesin ve prens Jorj'un birkaç görüşmede orada hazır bulundukları belirtilir.

Asyada Kürdler C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.6

Siirt'ten alınan haberlere göre oradaki halin çok vahim olduğu ifade edilir. Üç haftadır Kürdlerin Bostancık'ı istila etmiş olduklarından bahsedilir.

Bir Varaka C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.6

Mekteb-i Bahriye-i Şahane dersi nazırı mir alay izzetli hacı Sami Bey Efendi'nin Avrupa'ya gidip gelen zabıtalardan İslam erdemlerini korumuş olanlardan biri olduğundan bahsedilir.

Yeni Gevezeden Meclis-i Mebusanın Millete İlk Hediyesi C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.6

Senelerden beri kapalı ve terk edilmiş olan meclis-i mebusan dairesinin Muammer Vedad Bey tarafından açılarak temizlendiği sırada kime ve hangi maksada hizmet etmek üzere olduğu bilinmeyen garip bir şişeye rastlanıldığından bahsedilir.

Kenan Paşa'nın Bir Mektubu C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.7

Teşekkür etmek üzere mabeyn-i hümayun civarına toplanmış olan ahaliyi yumrukla dağıtmak isteyen kahraman (!) Kenan Paşa'nın istirahat etmek üzere gönderilmiş olduğu Yalova'dan sadrazamlık makamına bir mektup göndermiş olduğu ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.7

Müşir Ali Rıza Paşanın harbiye nezaretine tayin edileceği bildirilir. Birkaç gün önce Nur-ı Osmaniye Camii şerifinde eski harbiye nazırı Recep Paşa merhumun ruhu için dua edildiği bildirilir. Vakıflar Nazırı Mahmud Ekrem Bey Efendinin istifa vermiş oldukları ifade edilir.

Harbiye Nezaretinde C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.7-8

Hariciye nezaretince icra edilen ilk tensikat meclis tarafından kabul edilmeyerek nezarete iade edilmiş olduğu belirtilir.

İane-i Milliye C.1, N.10, 11 Ağustos 1324, s.8

Niyazi Bey Efendinin meclis-i mebusana iki adet kruvazör bedeli kadar yardım yaptığı ifade edilir.

Bir Afet-i Azim C.1, N.10, 11 Ağustos 1324, s.8

Çamaşırcı Ahmed'in evinde ateş görüldüğü, şehr emini sabık Mahmud Efendi'nin evine de sıçradığı ifade edilir.

Hicaz Hattı C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.4

Hicaz demiryolunun muhafazası için milli aşiret reisi İbrahim Paşanın kumandası altında olarak Medine-i münevvereye asker gönderilmesinden bahsedilir.

Polislerimiz C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.4-6

Polislerin resmi kıyafetlerinin sonunda seçilebildiği ve bir ay boyunca polisler tarafından deneneceği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.6-7

Zabıta nezaretinin tensikat ve ıslahatından bahsedilir. Dersaadet polislerinin nisan maaşlarının kısmen ödenmiş ve ödenmekte olduğu, alamayanların sabırsızlandığı ifade edilir. Şehremaneti baş müfettişliğine İshak Efendi'nin tayin olunduğu ifade edilir.

Mahkûmîn-i Siyasiye C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.4

Siyasi suçlardan ötürü Trablusgarb'a gönderilen 100 kişinin tahliye oldukları halde dönmek için vasıta bulamadıkları ve Selanik vilayetinden yardım aldıkları ifade edilir.

Harik İâne Komisyonu C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.4

Talep edilmesi üzerine Dâhiliye ve Maarif nazırı vekili Hakkı Bey Efendi'nin iane komisyonunu oluşturduğu ve mülkiye mezunlarından topladıkları kısmın 11.062 kuruş olduğunu beyan ettiği ifade edilir.

Azl ve Tayin C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.5

Viyana sefiri Mahmud Nedim Paşa, Berlin sefiri müşir (Mareşal) Tevfik Paşa, Belgrad sefiri İbrahim Hakkı Paşa'nın memuriyetten azledildiği ve İstanbul'a çağrıldığı ifade edilir. Bükreş sefiri Kazım Bey'in Vaşington sefaretine tayin edildiği ifade edilir.

Hürriyet Perveran İran C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.6

Tahran sefareti tarafından himaye edilen hürriyet taraftarlarına nasıl muamele edildiğiyle ilgili Devlet-i Âliyye'nin gensoru verdiği ifade edilir.

Borsa C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.6

Bir gün önceki Servet-i Fünun'un akşam nüshasında: bu sabahki nüshada harbiye nezaretince beş yüz nişancı taburunun mir alay Cemil Bey ve binbaşı Halis Efendiler kumandasında gönderildiği ifade edilir.

Hakkı Bey Efendi C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.6

Maarif nazırı ve dâhiliye nazırı vekili Hakkı Bey'in maarif nezaretini vekâleten ifa etmek üzere dâhiliye nezaretine asaleten tayin edildiği ifade edilir.

Harikler C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.7

Bir gün önce saat altı sularında Cağaloğlu'nda İran sefarethanesi karşısında sokakta mutasarrıf ve çorapçı Selanikli Mustafa Efendi'nin evinin yandığı ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.7

Siyasi suçlardan mahkûm olup Dersaadet'e dönen Ermenilerden birkaçı patrikhane tarafından iskan için rahib efendinin çağırdığı ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.7

Çarşamba'da ikinci daire-i belediye karşısında medrese arkasında iki odalı evde yangın çıkıp bastırıldığı ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.7

Fırıncı çıraklarının yevmiyelerine zam geldiği ve bu yüzden ekmek fiyatına da on para zam geldiği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.8

Polis tensikatı kanunnamesi üzerine komisyonun uzun süre fikir telakkisinde bulunduğu, şartlar belli olunca gazetede ilan edileceği ifade edilir.

Maliye Nezareti Tensikatı C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.8

Müsteşar 10.00 kuruş. Kalem müdürleri 3000 kuruş. Mümeyyizleri 2000 kuruş. Birinci sınıf hulefa 1200 kuruş. İkinci sınıf hulefa 1000 kuruş. Üçüncü sınıf hulefa 700 kuruş. Dördüncü sınıf hulefa 400 kuruş. Memuriyetlere göre maaş alınacağı ifade edilir.

Harik Mütecasirleri C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.5
Vefa yakınlarındaki bir mahallede çıkan yangınlar ve bu yangınların çıkmasına sebep olan Kırımlı Osman isimli kişinin yakalandığından bahsedilir.

Bursa Vakası C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.5-6
Bursa'da gerçekleşen bazı uygunsuz olayları sakinleştirmek için bir tabur askerin o bölgeye sevk edildiği ifade edilir

Telgraf C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.6-7
Jön Türklerden birkaçının İsmail Paşa'yı beklediği ama kendisinin gelmediği ifade edilir. Jön Türklerden birçok zabıtanın Selanik'e vardığı ifade edilir.

İzmirliyan Efendi C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.8
İstibdadda zulüm ve yolsuzluklara maruz kalmış olan eski Ermeni patriki İzmirliyan Efendi'nin İstanbul'a gelmiş olduğundan bahsedilir.

Program C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.5
Sansür menfaatine yapılacak olan programda söylenecek şarkılar ve manilerden bahsedilir.

Dâhili C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.6
Selahaddin Efendi'nin Murad Han'ın Camii şerifini ziyaret ettiği ifade edilir.

Osmanlı Etıbba-yı Askeriye Cemiyet-i İttihadiyesi C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.6

Kaymakam Adil Bey'in daveti üzerine hastane ve mektep memurlarının çağrıldığından bahsedilir.

Başlıksız C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.6

Kayseri'nin Develi kazası halkının on beş seneden beri koğuş başına on beş kuruş ödediği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.7
İbn Kemal Muiddin Efendi ile kasidecizade Ziya'nın dersaadete geldikleri ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.7
Sent Espri (Saint Esprit) kilisesinde papanın dersaadette Monsieur hazretleriyle birlikte bir araya geldiği ifade edilir.

Erzak Anbarı C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.7-8
Önceden İsmail Paşa'nın altındaki bir komisyon tarafından gerekli görüldüğü için saraydaki erzakların askeri anbara verilmesine karar verildiği belirtilir

Telgraflar C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.8
Viyana ile Türkiye'nin iyi ilişkilerinden bahsedilir.

Bursa Ahvali C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.8
Bursa'dan alınan emniyetle ilgili son haberlerden bahsedilir, halkın heyecanlı olduğu ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.7
İttihad ve Terakki cemiyetinin bazı azalarının İstanbul'a geldiği ve merasimle karşılandığı ifade edilir.

Telgraflar C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.8
Berliner Tageblat Gazetesi'nin sadrazam Kâmil Paşanın parlemento açılmadan önce sadareti terk edeceğini yazdığı ifade edilir. Roma'ya giden Jön Türkler'in İsmail Paşa'ya gece rastladıkları belirtilir.

Filibe Mebusları C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.2
Filibeli ticaret bakımından itibar sahibi 64 kişinin trenle Sirkeci'ye geldiği, istasyonda harbiye nezaretinden kişiler olduğu ifade edilir. Mebusların ittihad ve terakki cemiyeti

tarafından hazırlanan cemiyetin adının yazılı olduğu sancaklar altından geçtiği belirtilir.

Telgraflar C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.2
Kral Fransuva'nın Osmanlı padişahına telgraf yazdığı ifade edilir. Ayrıca İmparator Fransuva Jozef'in hafif bir soğuk algınlığından muztarip fakat durumunun kötü olmadığı belirtilir.

Celb C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.3
Celbe göre eski idare tarafından asayişi ihlal edenlerden birkaç kişi ile beşinci kol ordu müfettişi Kâmil Paşa'dan oluşan bir komite ittihad ve terakki cemiyetinin icraatlarına engel olmuşlardır.

Harbiye Nazırı C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.4
Habiye nazırı Ali Rıza Paşa'nın evvelki gün memuriyet makamına geldiği ve hürmetle karşılandığı ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.4
Topkapı Sarayı'nda bir köpeğin Bab-ı Ali caddesinde Asır kütüphanesinin önünde oturmakta olan sahib-i imtiyazı ısırmaya çalışıp dişlerinin kırıldığı belirtilir.

Telgraflar C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.8
Viyana – İtalya ve Avusturya Macaristan sefirlerinin Salsburg mülakatında hazır bulundukları ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.8
Paris'le Nev York arasında telsiz telgraf muhaberatının bir sonraki sene tamamlanacağı ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.3
Taşkışlada birçok mücahidin memuriyetten kovulup Sinop hapishanesinde işkenceler gördüğünden bahsedilir.

Sanayi-i Nefise Müntesibini C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.3

Bir gün önce Sanayi-i Nefise Müntesibinin ikinci defa olarak Topkapı Sarayında toplandıkları ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.3

Üsküdarda Evliya Hoca mahallesinde esnaf Hüsmen Ağa'nın mutasarrıf olduğu boş bir ev kundaklandığı fakat teşebbüsün sonuçsuz kaldığı ifade edilir.

Mahmud Âlinin Denâeti C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.6

İstibdad zabtiye nezareti düzenleme kurulu eski reisi Mahmud Ali'nin, doktor Cevahir efendi diye birini hapishaneye attırdığı, daha sonra eşinden para talep ettiği, bir müddet sonra eşinin üzüntüden vefat ettiği sebebiyle doktorun Mahmud Ali hakkında dava açtığı ifade edilir. Buna cevaben Geveze şöyle der; "sahib-i imtiyazın politik bir meseleden dolayı zabtiyede elli dört gün tutuklu kaldığı sürede İzmir dava vekili Edirneli Şerif Bey'in İzmir'e gönderilmesine karar verilir, iki yüz lira kıymetindeki eşyasını da götürmek istese de Mahmud Ali Bey eşyasının sonradan gönderileceğini söylemiştir. Acaba Şerif Bey'in eşyaları sonradan iade edildi mi diye merak edilir."

Cülus-ı Hümayûn C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.1

Padişahın o gün cülus vereceği ifade edilir ve padişahın tahtının daima payidar olması temenni edilir.

Telgraflar C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.7

Viyana – İngiliz kralının Bağdat demiryolu hattıyla ilgili görüşmelerde bulunacağı ifade edilir. Nev York – Madamın hasta olduğu ve müşahede altına alındığı ifade edilir.

Sadrazam Kâmil Paşa C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.8

Berliner tablegat gazetesinin, sadrazam Kâmil Paşa'nın meclis-i mebusan açılmadan evvel istifa edeceğine dair bir telgraf yayınladığı ifade edilir.

Sisam C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.8

Sisam'dan alınan telgraflara göre; Sisam ahalisi bazı Rumca, Ermenice ve İstanbul'da Türkçe gazetelerde Kopas Efendiye dair yazılan şeyleri reddederek Prens Kopas

Efendinin Sisamlıların dostu ve Osmanlı Devleti'nin sadık bir hizmetçisi olduğunu ve daima milletin menfaati için çalışacağını beyan ettiği ifade edilir.

Yemen'de Tehallüf C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.8

Yemen'deki zabıta ve mülkiye memurlarının Kanun-ı Esasi'nin tamamına riayet edeceklerine dair yemin ettikleri ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.6

Bir önceki gün Üsküdar iskele camiinde yangın çıkarmaya çalışan dört kişiden üçünün yakalandığı, birinin kaçtığı ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.6

Ağustosun yirmi dördünde Ermeni hastanesinin bahçesinde Tophane bandosunun konser vereceği ve hâsılatın yangında zarar gören dükkâna verileceği ifade edilir.

Harikzedegân İçin C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.6

İstanbul'daki Fransızların yangından zarar görenler için bağış listesi oluşturdukları ve elçi Mösyö Konstans'ın bu listeye kendi adını kaydettirdiği ifade edilir.

Telgraflar C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.7

Petersburg çarının Türkiye'nin yeni sefirini kabul ettiği, Viyana'da imparator Fransuva Jozef'in İstanbul'daki yangından zarar gören dükkâna 15.000 kron ödeme yaptığı ifade edilir.

Kadıköyünden Aldığımız Bir Varaka C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.6

Kadıköyü'nün de yangıncılıktan nasibini aldığını belirten bu yazıda Çarıkçı mahallesinde kundakçılık yapıldığı ifade edilir.

Telgraflar C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.8

Duma'daki Türkiye sefiri İstanbul'daki yangından zarar gören dükkânlara yapılan yardıma teşekkür edildiğini ifade eder. Roma'nın Türkiye elçisi adına işleri yürüten memuru cülüs sebebiyle Osmanlı padişahı tebaasına mükemmel bir ziyafet hazırladığı belirtilir.

Makedonya Ahvali C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.8

Atina ajansından alınan bir telgrafa göre Makedonya'daki Bulgarların Rum kiliselerini işgal ettiklerinden bahsedilir.

Ajans Atmasyonal C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.3

Sulukule'de yangından zarar görenlerin yararına panayırda maymun oynatılacağı ve bunu yapacak ağanın rahatsız olması sebebiyle görevi Boşboğaz gazetesine devrettiği ifade edilir.

Geveze C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.3

Jandarmada düzenlemeler yapıldığı, kolera ihtimaline karşı önlemler alındığı ifade edilir.

Makedonya C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.7

Udine Rum metropolisinin Fener Rum patrikhanesinin gönderdiği bir beyannamede Bulgar komitelerinin Kanun-i Esasi'nin ilan edilmesine rağmen hala şiddet içeren davranışlarına devam ettikleri bildirilir.

Harikzedegân İçin C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.7

İmparator Fransuva Jozef'in İstanbul'daki yangından zarar görenlere ödediği 15.000 krondan başka sefir Marki'nin de kendi hükümeti namına 4000 kron ödeme yaptığı bildirilir.

Telgraflar C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.8

Belgrad'da 2 Eylül'de Osmanlı sefarethanesinde ziyafet verildiği ifade edilir.

İran C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.3

Tebriz'deki hürriyet yanlılarının şaha ültimatom gönderdikleri, parlamentonun açılması ve azaların hürriyet taraftarlarından seçilmesinin talep edildiği ifade edilir.

Selamlık C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.3

Bir gün önce padişahın Cuma namazını Hamidiye Camii'nde eda ettiği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.8

İstanbul'da kul ağası Salim Sarı Bey'in idaresinde bir polis ve jandarma mektebi kurmaya karar verdiği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.8
Beyoğlu mahalle bekçilerinin meydana gelecek hırsızlık olaylarından mesul olduklarının bildirildiği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.8
Şehirde o gün Kâğıthane'de yapılacak ittihad taliminden bahsedilir.

Telgraf C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.8
Aydın şimendifer işçilerinin tatilinin sona erdiği ifade edilir. Viyana'dan bir gazete yabancı bir oyunun Bulgaristan'da icra edileceği, Türkiye'de yanlış anlaşılacağı için ertelenmesine karar verildiğini ifade eder.

İane C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.3
Krop fabrikasının Fatih'te yangından zarar görenler için 25.000 liralık bağışta bulunduğu belirtilir.

Yunan Filosu C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.5
Atina'dan alınan bir telgrafa göre Yunan filosunun istikametini değiştirip İzmir'e varmasının kesin olduğu ifade edilir.

Telgraflar C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.8
Berlin'den alınan bir habere göre Türkiye'nin iki Berlin sefiri Niyazi Paşa'nın memuriyetini kabul ettiklerini bildirdikleri, Bulgarlara iade-i ziyaret yapılacağı, Paris'ten alınan bir habere göre yağma için hücum edildiği, İspanya kral ve kraliçesinin gideceği yere ulaştıkları ifade edilir.

Tercüman-ı Hakikat'ten C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.4
Gazhanenin gaz ve eşya bedellerinden dolayı başkâtip kara Tahsin Paşa'dan 33.900 ve kâtip İzzet Paşa'dan 33.700 küsur kuruş alacağın olduğu belirtilir.

Başlıksız C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.6

Bank-ı Osmanî'den emekli memurlardan Belçika tebaasına mensup birinin şövalye rütbesi aldığı ifade edilir.

Telgraflar C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.

Nev York Pres Novel gazetesinden bir telgrafa göre hükümet reisinin New York'taki Jön Türklerin reisine bir mektup göndererek Jön Türklerin idare-i cedideyi kurmak için harcadıkları emeği takdir ettiği ifade edilir. Türkiye'nin Paris sefirinin Paris'te Osmanlı memurları tarafından karşılandığı, imparator Fransuva Jozef'in Budapeşte'deyken Bulgar prensi ile görüşeceği belirtilir.

Makedonya C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.8

Selanik'ten duyulana göre Rumeli jandarma teşkilatında bulunan Avusturyalı zabıtalar bir daha Makedonya'ya dönmeyeceklerini söyleyip Osmanlı zabıtaları hakkında övgü dolu sözlerle bahsedildiği ifade edilir.

Türkiye ve Avusturya C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.8

La Turki gazetesinden öğrenildiğine göre İmparator Fransuva Jozef'in özel gününü tebrik için İstanbul'dan Viyana'ya bir heyet gönderileceği bildirilir.

Sivas C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.8

Sivas'tan alınan bir telgrafa göre Sivas hapishanesindeki 600 mahkûm firara teşebbüs ettiği, jandarmanın silah kullanmak zorunda kaldığı, bazı mahkûmlar karşılık verdiği, beş kişinin de yaralanmış olduğu ifade edilir.

Telgraflar C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.5

Viyana'dan gelen bir telgrafa göre Avusturya ve İtalya'nın görüştüğü bildirilir. Roma'dan alınan bir habere göre İtalyan Jurnal de İtalya gazetesi muhabirinin Midhat Bey ile mülakat ettiği, İtalya'dan ve İtalya'nın Türkiye hakkındaki samimi hislerinden bahsedildiği ifade edilir.

Yunan Kralı C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.5

İstanbul'dan İngiliz gazetelerine verilen bir telgrafa göre padişahın Yunan kralı Jorj'u telgrafla İstanbul'a davet edeceği ifade edilir.

Tevkîf C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.5

Üç sene önce Yıldız civarında bomba atarak kaçan Aristidi ismindeki anarşistin tevkîf edildiği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.6

Balkan'dan alınan habere göre Makedonyalılardan çete işlerine bulaşan fakir ve cahil kişilerin dağ kolculuğu ve şimendifer bekçiliği yapmasına karar verildiği, Bulgaristan'da yaşayan Makedonyalılar ve Türkiye hakkında görüşülmesine karar verildiği ifade edilir.

Telgraf C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.5

Kemancı Şadur Ağa'nın Sulukule'deki loncaya devamsızlığından dolayı kemancılıktan kovulduğu, bu kararın alkışlandığı ifade edilir.

Maaş-ı Umumi C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.8

Maliye nezaretinin her ay maaş vereceğine dair habere istinaden birkaç güne kadar maaş ödemesi yapılacağı bildirilir.

Başlıksız C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.8

Bir gün önce toplanan meclisin mebus seçimleri hakkında görüştüğü ifade edilir.

Telgraflar C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.8

Atina'da bir Rum çobanının katledildiği, bu cinayetin Bulgar komitelerine atfedildiği ifade edilir. Roma sefiri Reşid Paşa'nın Viyana'ya tayin edildiği bildirilir.

Ekmekçiler ve Fırıncılar C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.4

Ekmekçiler ve fırıncılar arasında ücret meselesinden çıkan anlaşmazlığın sonucunda pişirenlere on beş, yardımcılara onar kuruş yevmiye verilmesine karar verildiği ifade edilir.

Selamlık C.1,N.29, 30 Ağustos 1324, s.7

Padişahın bir gün önceki Cuma namazını Hamidiye Camii şerifinde eda ettiği ifade edilir.

Telgraflar C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.7-8

Tahran'da şahın müşavirinin zehirlenme sebebiyle vefat ettiği, Tebriz'de iki partinin yarıştırılması konusunda Büyük Britanya sefirinin çabalarının neticesiz kaldığı, Petersburg'ta kolera şüphesi olduğu ifade edilir.

Hıdiv-i Mısır Abbas Hilmi Paşa C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.8

Hilmi Paşa'nın Rodos'a, ardından da İskenderiye'ye gideceği, ataları Mehmed Ali'nin ikametgâhını ziyaret edeceği ve civarındaki haneleri satın alacağı ve ayrıca bu hanedeki kütüphaneyi düzenleyeceği ifade edilir.

Ziyaret C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.8

Veliahd-ı saltanat Reşad Efendi'nin oğlu Ziyaeddin ve Hilmi Efendilerin önceki gün İstanbul'a gelip Ayasofya'yı ziyaret ettikleri ifade edilir.

Telgraflar C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.4

Tebriz'de askerlerin şehri yakıp yıktığı, prensin de Tahran'dan üç bin asker getirip şehre hücum edilmesini beklediği ifade edilir. Paris matbuat sendikasının İstanbul'daki yangından zarar görenler yararına bir tiyatro oyunu düzenleyeceği bildirilir. Roma'dan alınan bilgiye göre İtalya'nın dersaadet ve Viyana sefirlerini değiştireceği rivayeti yalanlanır.

Tebligat-ı Resmiye C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.5

Rusya sefirinin Osmanlı padişahına sanatlı bir hediye takdim ettiği ifade edilir.

Tekfur Dağından Yazılıyor C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.5

Hürriyet şehidi merhum Kemal Bey için belediye bahçesine bir abide yapıldığı ifade edilir. Ayrıca kunduracı kalfaları dâhil tatil yapan tüm işçilerin yevmiyelerine yüzde 25 zam yapılmasıyla işlerine devam etmeye başladıkları bildirilir.

Başlıksız C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.6

Hâsılatı yangında zarar görenlere yardım etmek üzere Sultan Ahmed camiinde bir sergi olacağı ifade edilir.

Dâhili C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.6-7

La Türki'den alınan habere göre Mısır'da neşr olunan Ahbar Gazetesi'nde Mısır'daki meşrutiyet taraflarının kadı Yahya Efendi'nin İzzet Paşa ile olan münasebetinden dolayı kendisini istifaya mecbur bırakmak için uygun bir zaman kolladıkları ifade edilir.

Tebligat C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.8

Kıymetli posta ve telgrafların olduğu telgraf nezaretine bildirilir. İdadi-i rüşdi ve ibtida sınıflarının derslere muntazaman başladığı ifade edilir.

Harbiye Tensikatı C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.8

Nezaret tercümanlığı 1400, birinci sınıf müdürler 5000, mütercim-i evvel 8000 gibi birçok devlet görevinin maaş karşılığı verilir ve sadaret tercümanının İtalya'ya gittiği Türkçe gazetelerden birinde yazıldığı fakat bunun yanlış olduğu belirtilir.

Telgraflar C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.6

Paris reis-i cumhurunun kendisine itimatnamesini takdim edecek Türkiye'nin Paris sefiri Naum Paşa'yı kabul edeceği, Berlin sefaretinde bulunan Tevfik Paşa'nın imparator ile görüşeceği, Roma'nın Berlin sefirinin Roma'dan ayrıldığı ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.7

Osmanlı ve Yunan şimendifer sınırının birleşmesi hakkında görüşmelerin başladığını İngiliz gazetelerinin yazdığı ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.7

Üsküdar'da gaz kumpanyası memuru hakkında bazı suistimallerin keşfedildiği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.7

Zabtiye eski nazırı Şefik Paşa'nın alması gerekenden fazla para çektiği ve bu yüzden muhasebecinin zor durumda kaldığı ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.8

Kırkkilise'den gönderilen telgraflarda bölgenin Rum ahalisi de dâhil olmak üzere Emrah Efendi'nin mebusluğu kabul etmesinin rica edildiği ve seçimlere katılmaya karar verdiğinden dolayı tebrik edildiği ifade edilir.

Ajans Telgrafları C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.6

Önceden bab-ı ali ve hariciye nezareti memurluğu yapmış ve daha sonra tiyatroculuk mesleği yapmaya başlayan Burhaneddin Efendi'nin büyük bir başarı kazandığı ve İstanbul'a gelip milli bir Türk tiyatrosu kurmak arzusunda olduğu belirtilir. Ayrıca Londra'da bir gazete muhabiri Almanya başvekili ile Türkiye hakkında görüşme yaparken vekil Türkiye için serbestçe ve güçlü bir şekilde idare edilmesini arzu ettiğini ifade eder.

Başlıksız C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.8

Harbiye nezaretinde sadrazam ile dâhiliye ve adliye nazırlarının görüştükleri ifade edilir.

Mabeyn-i Hümayuna Gönderilen Telgraflar C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.6

Posta ve telgraf nazırı askerlerin mabeyn-i hümayun adına verdikleri telgraflar hakkında nasıl davranılacağını açıklamış ve dâhiliye nazırı, mabeyn-i hümayuna müracaat edilemeyeceğini ve böyle telgrafların gereken yere gönderilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Başlıksız C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.6

Harbiye nezaretinde Osman Nizami Paşa'nın Berlin sefiri olarak tayin edilmesi üzerine onun yerine Ferid Paşa'nın geçtiği ifade edilir.

Naum Paşa'nın Kabulu C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.7-8

Fransa hükümetinin reisinin Türkiye'nin Paris yeni sefiri Naum Paşa'yı kabul edeceği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.3-4

Zabtiye nezaretinden polislerin senelik maaşı için altı yüz bin kuruş talep edildiği fakat polislerin çoğunun maaş senetlerini altı buçuk kuruşa kırdırdığı ifade edilir.

Ajans Telgrafları C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.8

Paris "Matin" gazetesinin beyanına göre Fransa maliye nazırı Osmanlı hükümetinin talebi üzerine maliye nezareti muhasebe reisliğine Mösyö Loran'ı tayin ettiği ifade edilir. Berlin'den alınan bir habere göre de Türkiye'nin Fransa ve İngiltere ile yakınlığından dolayı bir gerginlik olduğu ifade edilir. Ayrıca zabıtanın Rus ihtilalcilerinden 85 kişi yakaladığı belirtilir.

Selamlık C.1, N.36, 6 Eylül 1324, s.8

Padişahın önceki gün olan Cuma namazını Hamidiye camii şerifinde eda ettiği ifade edilir.

Ajans Telgrafları C.1, N.36, 6 Eylül 1324, s.8

Berlin'deki kongrede prensin Almanya'nın sulh ve selametini istediğini beyan ettiği, Almanya'nın asayişine hizmet edeceğini ifade ettiği bildirilir.

Başlıksız C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.7

Padişahın kız kardeşi Şadiye Sultan'ın İstanbul'a geçerek bazı mübarek yerleri ziyaret ettiği ve dönüşte fakirlere sadaka verdiği; Sultan Murad'ın oğlu Sabahattin Efendi'nin bir gün önce Beşiktaş sarayına giderek veliahd Reşad Efendi'yi ziyaret ettiği ifade edilir.

Ajans Telgrafları C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.7-8

Almanya imparatoruna gayet ciddi bir telgraf çekilerek kongrenin takip edileceği ve halkın emniyeti için çalışmasının temenni edildiği ifade edilir. Londra'da eşi öldürülüp sebebi ortaya çıkmayan devlet liderinin kendisinden şüphelenildiğini hissetmesi üzerine intihar ettiği bildirilir.

Başlıksız C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.8

Hürriyetin sayısız nimetlerinden biri olarak "Dı Nev Yorkay" adlı Alman dili üzerine neşredildiği ifade edilir.

Nazar-ı Dikkate C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.4-5

Hukuk-ı Umumiye gazetesinde çıkan mebus seçimleriyle ilgili makaleye istinaden, mebusan nizamnamesinin on birinci maddesiyle ilgili devlete vergi vermeyenlerin seçilme hakkı olmadığından bahsedilir.

Telgraflar C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.7
Petersburg'ta son yirmi dört saat içinde 265 kişinin kolera olduğu, 128'inin vefat ettiği ve hastanelerde toplam 1357 kişinin koleralı olduğu bildirilir.

Bab-ı 'Âliye Nota C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.7
Bir gün önce Bulgaristan tarafından Bab-ı Ali'ye bir nota tebliğ olunduğu ve ardından meclis-i vükelanın da cevap vermiş olduğu fakat cevap hakkında bir bilgi olmadığı ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.8
Harbiye nezareti topçu dairesinin müdürlüğüne mir alay Ferid Bey'in tayin olunduğu ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.8
Önceki ser asker Rıza Paşa'nın hazineye ödediği yüz bin liradan altı bin lirasının mekteb-i fünun-u harbiyenin ıslahı için kullanılmak üzere verildiği maliye nezaretine bildirilmiştir.

Başlıksız C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.8
Tıbbiye mektebi askeriye nezaretinden Mazhar Paşa Taşlıca mutasarrıf lığına, Selanik jandarma kumandanı mir alay Cavid Bey'in Taşlıca kumandanlığına tayin edildiği ve dâhiliye eski nazırı Reşid Akif Paşa'ya da maliye hazinesinden on bin kuruş mazuliyet maaşı verildiği ifade edilir.

Türkiye'nin Yeni Maliye Müşaviri C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.6
Türkiye hükümetinin maliyeyi ıslah ve düzenlemek için bir Fransız maliye memurunun fikri olarak yardımına müracaat etmeye karar verdiğini ve Mösyö Kayu'nun bu göreve tayin edildiği ifade edilir.

Ajans Telgrafları C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.7

Londra'dan alınan habere göre İran şahının İngiltere ve Rusya notasına verdiği cevabın memnun edici olmadığı; Budapeşte'de koleradan ölen bir işçi olduğu ifade edilir.

Ermeni Gönüllüleri C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.6

Ermenice yayınlanana Puzantiyon gazetesinde Diyarbakır'daki aşiret reisini bastırmak için birçok Ermeninin gönüllü olarak askere dahil olduğu ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.7

İkinci daire belediye eski veznedarı Rasim Efendinin hesaplarda bin dokuz yüz yetmiş iki kuruş açık verdiği için işten el çektirildiği ifade edilir.

Küsuf Efendi Hadisesi C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.7

Bulgaristan hükümetinin bu hadiseyle ilgili bab-ı âliden gelen cevapta Türkiye hükümetinin bu konudaki bakış açısının Küsuf Efendinin siyasi memurlukta bulunamayacağı bildirilmiştir.

Ajans Telgrafları C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.7-8

Berlin'de Fransa sefiri ile İspanya maslahatgüzarına Fransa ve İspanya tarafından verilen notaya Almanya'nın cevabının tebliğ edildiği bildirilir. Roma sefiri Reşid Paşa'nın Viyana yoluyla İstanbul'a gelmek üzere olduğu ifade edilir.

Ahmed Rıza Bey ve Baron Erintal C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.8

Avusturya hariciye nazırı Baron Erintal'ın Meşveret gazetesi sahibi Ahmed Rıza Bey ile mülakat yaptığı ve Türkiye'de meydana gelen büyük inkılabtan dolayı Avusturya'nın çok memnun olduğu ifade edilir.

İran C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.8

İran ittihad ve terakki cemiyetinin siyasi fırkaya iki sene karşı koyabilecek her türlü imkana sahip olduğu ve meşrutiyet taraftarlarından oluşan ordusunun bulunduğu ifade edilir.

Usat C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.8

İsyan ilan etmiş olan Kürt reisi İbrahim'n İran'da bulunduğu ve Van bölgesindeki ayaklanan Kürtlerin de İran'a firar ettikleri bildirilir.

Manevra C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.8

Bir gün önce birinci süvari fırkasına mensup mızraklı alayların askeri bir yürüyüş icra ettikleri ifade edilir.

Sisam C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.8

Sisam'dan alınan haberlere göre Kopas Efendi'nin icraatlarından kurtulmak isteyen halktan bazı insanların Kopas Efendi aleyhine görüşmeler yaptıkları ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.42, 12 Eylül 1324, s.6

Büyük caddelere ramazan münasebetiyle bin tane havagazı fitili dizileceği bildirilir.

İran C.1, N.42, 12 Eylül 1324, s.6

Azerbaycan'daki ahrar-ı İran'ın maruz bulunduğu halden korunmak içim Jön Türklerden yardım rica ettiği ifade edilir.

Türkiye ve Bulgaristan C.1, N.42, 12 Eylül 1324, s.7

Osmanlı hükümetinin Keşuf Efendi'nin memuriyetine gelmemesinin sebebinin ne olduğunu anlamak için Sofya'dan malumat istediği ifade edilir.

Ajans Atmasyonal C.1, N.42, 12 Eylül 1324, s.8

Makedonya'da bulunan zabıtalara mezuniyet verilmesinin ertelendiği, Sofya'da bulunan maslahatgüzarın bab-ı âlinin emri üzerine şimendifer meselesinden dolayı Bulgaristan'ı protesto ettiği ifade edilir.

Selamlık C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.7

Padişahın Cuma namazını Hamidiye Camii şerifinde eda ettiği bildirilir.

Ekrem Bey C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.7

Evkaf nazırı Ekrem Beyefendi'nin maarif nezaretine tayin olduğunun Tanin'de okunduğu ifade edilir.

Donanma-i Hümayun C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.7

İtalya'da bir fabrikadan muhafazalı bir kruvazör sipariş edildiği ifade edilir.

Ajans Telgrafları C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.7-8

Budapeşte'de bulunan askerlere verilen bir emir üzerine askerlerin ailelerinin Avusturya'dan ayrılmaları gerektiği ifade edilir. Ayrıca Berlin'de koleranın ortaya çıktığı belirtilir.

Sabah C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.5

Ebü'l-Hüdâ tarafından istibdad zamanında yapılan fiillerden ötürü hakkındaki cezanın uygulanacağının haber alındığı bildirilir.

Başlıksız C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.7

Ermeni patrikhanesi meclisinin toplanarak hafiyelik gibi kötü bir hizmette bulunan rahip hakkında kovulma kararı aldıkları bildirilir.

Sisam C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.7

Rumların Kopas Efendi hakkındaki azil kararından bahsedilir ve Sisam halinin oldukça üzüntü verici olduğu ifade edilir.

Ussât C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.7

İsyan ilan eden Kürt reisi İbrahim hakkında alınan son haberlere göre şahsın hükümet tarafından kuşatıldığı bildirilir.

Mon Liban C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.8

Osmanlının meşrutiyet ilan etmesinden Mon Liban ahalisinin çok memnun olduğu ve Beyrut vilayeti memurlarının tebrik edilmek üzere davet edildiği ifade edilir.

Ajans Telgrafları C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.8

Selanik'te Bulgar çetelerinin eski reisinin Türk memurlar tarafından yakalandığı bildirilir. Türkiye'de meclis-i mebusanın açılmasından önce Bulgaristan'ın bağımsızlık kazanacağının tahmin edildiği fakat bu haberin teyide muhtaç olduğu ifade edilir.

İran C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.8

İngiltere – Rusya notasına Şam'ın vermiş olduğu cevap memnun edici olduğundan İngiltere ve Rusya hükümetinin İran hükümetine parlamentonun kesinlikle açılmaması için bir nota daha vermeye karar verdikleri ifade edilir.

Türkiye ve İran C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.6

İran hükümetinin Tebriz ve Azerbaycan'da kırk sekiz saate kadar katliam yapacağını beyan etmesi üzerine Osmanlı hükümeti de sınırdaki askerlerine Osmanlıları koruma emrini verdiğini bildirmiştir.

Sandanski'nin Dehaleti C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.6

Önceden yakalanmış olan eski Bulgar çete reisi Sandanski'nin İttihad ve Terakki Cemiyetinin aracılığı ile tahliye edildiği ifade edilir.

Bir Kurban-ı İstibdad C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.6

Sultan Abdülaziz Han'ın cenaze merasiminde cebinden mendil çıkarıp alnını silmesi suç kabul edilip rütbesi alınan ve Fizan'a sürülen yüzbaşı Faik Efendi'nin harbiye nezaretince rütbesinin iade edileceği ifade edilir.

İran Vekayi C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.7

Şehirde bulunan İranlıların Tebriz'e bir telgraf yolladıklarını ve gelen cevapta Allah'a güvenin, başarılı olacağız şeklinde ifadeler yer aldığı belirtilir.

Başlıksız C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.7

Üçüncü ordu subaylarından ve ordunun fedakâr kahramanlarından mülazım-ı evvel Yakup Efendi'nin şehre geldiği ifade edilir.

Ajans Telgrafları C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.8

Tebriz bir gün evvel meydana gelen bombardımanın pek fazla hasara sebep olmadığı ve şah tarafından hürriyetperverlerin oturduğu yerlere ateş emri verildiği ifade edilir.

Sandanski C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.8

Rumeli müfettişinin emri üzerine Sandanski'nin önce yakalandığı, ardından İttihad ve Terakki aracılığıyla tahliye edildiğinin önceki nüshada yazıldığı ve Selanik'ten alınan son habere göre Sandanski'nin yeniden harekete geçtiği ifade edilir.

Necib Melhame Paşa C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.6

Necip Melhame Paşa'nın birtakım Ermenilere işkence ettiği ve bunlardan birinin intiharına sebep olduğu şikâyeti üzerine kendisi hakkında tahkikat başlatıldığı ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.7

Terakki ve İttihad cemiyetinin aracılığı ile Bulgar reisi Sandanski'nin tahliye edildiği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.7

Rusya'da kolera hastalığının şiddetle devam ettiği ve bu konuda tedbir almak için çalıştıkları ifade edilir.

Bulgaristan'ın Cevabı C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.7-8

Bulgaristan heyet-i vükelasının Berlin'de Avusturya ve Almanya hükümetlerinin protestolarına cevap olarak bir beyanname gönderdiği, Bulgaristan şimendifer hattını iade etmeyecek ancak hatların tekrar satışını yapacaklarını ifade ettikleri belirtilir.

Müthiş Bir İtham C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.8

Viyana'da on beş günde bir neşredilen bir risalede Sırp kralı ile kraliçenin bir ağayı katlettiğinin ispat edileceğini belirtilmiştir.

Şamlı İzzet C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.8

Şamlı İzzet'in İskenderiye'ye gelmiş olduğu ve Harami ile birlikte oraya yerleşme niyetleri olduğunun Mısır gazetelerinde yazıldığı ifade edilir.

Milli Aşiret Reisi İbrahim'in İtlafı C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.7-8

Aşiret reisi İbrahim'in eşi ve oğlunun bab-ı âliye bir telgraf çekerek İbrahim'in beş gün evvel öldürüldüğünü bildirirler. Söz konusu telgrafta beş bin kişinin de silah teslim etmeye hazır oldukları ve kendilerinin diğer aşiretlere karşı korunmalarını temenni ettikleri ifade edilir.

Dı Nev Yorkay'ın Telgrafları C.1, N.51, 21 Eylül 1324, s.8

Avusturya – Macaristan hükümetinin Bulgaristan meselesinden dolayı Rusya'nın hazırladığı anlaşmayı kabul ettiği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.52, 22 Eylül 1324, s.5-6
Yabancı bir gazete memurunun bir mağazada dayak yemesi ve bunun üzerine gelen polislerin dayak atan kişiyi tutuklamasından bahsedilir.

Elbise-i Askeriye C.1, N.52, 22 Eylül 1324, s.6
Askerlerin seferdeyken düşmanın dikkatini çekmeyecek renk ve şekilde bir kıyafet giymesiyle ilgili çalışma yapıldığından bahsedilir.

Ajans Telgrafları C.1, N.53, 23 Eylül 1324, s.8
Bulgaristan'ın bir gün sonra istiklal ilan edeceğinin Paris gazetesi muhabirinden telgrafla öğrenildiğini ifade edilir.

Ajans Atmasyonal C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.4
Çarlık hevesi ile sarhoş olan prens Ferdinand'ın ziyafet verdiğinden bahsedilir.

İngiltere Sefirinin Beyanatı C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.5-6
İngiltere sefiri sadrazam paşaya Bulgaristan'ın yaptığı hareketin sadece İngiltere'ye değil bütün Avrupa devletlerine karşı yapmış olduğunu ifade ettiği belirtilir.

Yunan Sefirinin Beyanatı C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.6
Yunan hükümetinin Türkiye ile Bulgaristan arasında bir savaş gerçekleşirse ordusunu Türkiye'nin hizmetine amade edeceğini ifade ettiği belirtilir.

Meclis-i Vükela C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.6
Bir gün önce nazırların olağanüstü bir şekilde sadrazamın evinde toplandığı ve bu toplantıda Berlin muahedenamesini imzalamış devletlere bir nota gönderilmesine karar verildiği ifade edilir.

İkdam'ın Sofya Muhabir-i Mahsusundan Aldığı Telgraflar C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.6-7

Sofya'dan alınan telgrafa göre; Bulgaristan Prensinin kral ilan edildiği, istiklal ilanına sebep olarak devlet-i âliyenin Bulgaristan iç işlerine müdahale etmek istemesi gösterildiği ifade edilir.

Yeni Gazetenin Dünkü İlavesi C.1, N.55, 25 Eylül 1324, s.7
Yeni Gazete'nin Berlin muhabirinden aldığı telgraftan bahsedilir, buna göre Almanya hükümetinin Osmanlı'nın harp ilan etmesi lazım geldiğini söylediğinden bahsedilir.

Sofya Muhabir-i Mahsusamızdan C.1, N.55, 25 Eylül 1324, s.7-8
Bulgaristan'ın Osmanlı devleti ve milletine karşı gayet samimi hisler içinde bulunduğunu ifade ettiği telgraftan bahsedilir.

En Son Alınan Telgraflar C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.7
Türkiye hükümetinin Bulgaristan istiklaline dair Avrupa devletlerinin tutumunu öğrendikçe hiçbir girişime teşebbüs etmeyeceği ifade edilir. Ayrıca Sofya'da Jön Türklerle matbuat-ı Osmanî'nin soğukkanlı olmasının iyi karşılandığından bahsedilir.

Ajans Telgrafları C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.7
Londra'da bir konferans düzenlenmesi fikri olduğu, bunun Avusturya hükümeti tarafından kabul edilmediği takdirde İngiltere'nin Viyana'daki sefirinin belirsiz bir şekilde şehirden ayrılacağı; Avusturya Macaristan sefirinin Bosna'da bir nota verdiği ifade edilir.

Bulgaristan'ın İstiklali C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.7-8
İkdam'dan alınan telgrafa göre; Bulgaristan tahvilatının yüzde on arttığı, Romanya'dan tebrik bekledikleri ve Rusya'dan yardım bekledikleri ifade edilmiştir.

Ajans Telgrafları C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.8
Sırbistan'ın Viyana'da bulunan sefirinin Bosna Hersek ilhakı il ilgili Avusturya hariciye nazırı nezdinde protesto etmek emri aldığı ifade edilir.

Protesto C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.8
Osmanlı Devleti'nin Avusturya-Macaristan sefirine Bosna Herkes'in ilhakı ile ilgili protesto ettiği ifade edilir.

Ajans Telgrafları C.1, N.60, 30 Eylül 1324, s.8

Sırpların gizli bir konferans yapıp savaş çıkarmakla ilgili 22 oya karşı 93 oy aldıkları ifade edilir. Ayrıca İttihad ve Terakki Cemiyeti tarafından büyük bir miting yapılıp önemli konularla ilgili fikir beyan edildiğinden bahsedilir.

Nev Yorkay'ın Telgrafları C.1, N.61, 1 Teşrinievvel 1324, s.8

Paris'te Rusya, İngiltere, Fransa, İtalya ve Almanya hükümetlerinin Osmanlı Devleti'nin hukukunu müdafaa etmek için müdahalede bulunacakları ifade edilir. Ayrıca Roma'da Avusturya konsoloshanesine bir saldırıda bulunulduğu belirtilir.

Başlıksız C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.2-3

Polislerin kıyafetlerinin değiştirilip yenilendiği ve bu sebeple halkın polisi fark etmeyip uygunsuz şekilde davranmasından dolayı polislerin göğsüne polis olduklarını belirten bir ibare uygulanmasının gerekliliğinden bahsedilir.

Dahili C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3

Kaba Sakal'ın Mahmud Paşa'nın altıncı orduya tayin edilmesiyle ilgili fikirlerinden bahsedilir.

Başlıksız C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3

Muhbirlerden birinin getirdiği haberlere göre bazı memurların eski görevlerine dönmek istediklerinin öğrenildiğinden bahsedilir.

Dedikodu C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3

Kalemlerde tensikatın başladığından bahsedilir.

Açık Muhabere C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.4

Romanya'da İshakça kasabasında Ahmed Rasim Ali Efendi'nin Millet gazetesi müdüriyetine verildiği, bundan sonra gazetenin gönderileceğinin ümit edildiği ifade edilir.

Başlıksız C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.4

Avusturya elçisinin Bab-ı Ali'ye gelip hükümetin boykotu protesto ettiğini ve boykot bitmeyen meselelerin çözülemeyeceğini söylemesi üzerine yorum yapan bir kişi Avusturya hükümetinin bir milletin azim ve emeline tahammül edemediğini ifade eder.

Dahili C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.2
Zülüflü İsmail Paşa'nın tayin edileceği fırka-i askeriyeye gideceği sırada askeriyenin yeni vaziyetinden dolayı zülüflerini traş etmiş olduğu, bu yüzden artık kendisine Hüzünlü İsmail Paşa denildiğinin haber alındığından bahsedilir.

Muhtacına Muavenet C.2, N.6, 11 Zilkade 23 Teşrinisani 1324, s.3
İstanbul'da yangından zarar görenler için toplanan yardımda hamiyetli Osmanlılar ve dışardan insaniyetperver Avrupalı komşuların da katıldığından bahsedildikten sonra şimdi de bir diğer sefalet ve ihtiyaç karşısında Sivas ve diğer birkaç şehir halkı için aynı insani yardımın beklendiği ifade edilir.

Başlıksız C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.3
Bahriye fırınındaki ekmeklerle ilgili durumları dikkate alan paşadan bahsedilirken Geveze “hay Allah razı olsun çok şükür hele şu fırınlarda bulunan bazı münasebetsiz memurlardan kurtulacağız!” der.

Meclis-i Mebusan C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.4
Meclis-i mebusanın açıldıktan sonra birkaç kez toplandığı fakat henüz meselelerin görüşülmediğinden bahsedilir.

Son Telgraflar C.2, N.12, 4 Zilhicce 15 Kanunuevvel 1324, s.3-4
Şehzadebaşı'nda dört amatörün hasılatı askeriyeye ait olan piyesin biletlerini sattıklarından bahsedilir.

Geveze C.2, N.12, 4 Zilhicce 15 Kanunuevvel 1324, s.4
Gecelerin göz gözü görmeyecek derecede karanlık olmasından dolayı bekçilerin düşme tehlikesine maruz kaldıklarından bahsedilir.

İtalya'da C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.2-3

İtalya'nın Osmanlı'da yangından zarar görenlere yaptığı yardımlardan sonra şimdi orada meydana gelen şiddetli doğal felaketten kurtulanlara nasıl bir insani yardımda bulunarak karşılık verileceğinden bahsedilir.

Eski Jurnaller C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.3
Tersaneli Hafiye Ahmed'in istibdad devrinde kendisine jurnal yağdıran zabitlerin istihdam edildikleri halde kendisinin mağdur edilmesine çok canının sıkıldığı ve jurnalleri millete teşhir edeceği ifade edilir. Geveze de bu duruma cevaben; Ahmed Paşa'ya "jurnal verenlerin kulakları çınlasın" denilip şimdi hür geçinenlerin özünde ne olduğunun anlaşılacağı ifade edilir.

Son Havadisler C.2, N.15, 14 Zilhicce 25 Kanunuevvel 1324, s.4
Firari İzzet'in şerefine gazinoda ziyafet verileceği ve buna Paris eski sefiri Münir'in de katılacağı, saadet kelimesinin manasını anlamaktan aciz birinin K. Hasan'ın tiyatrosunda arbede çıkarmış olduğu ifade edilir.

Başlıksız C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.4
Girit'in ilhakı meselesinden dolayı Osmanlı halkında galeyan meydana geldiği ve İstanbul'da günlerdir mitingler düzenlendiğinden bahsedilir.

Ajans Atmasyonal C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.4
Müdde-i umumiye eski askeri Reşid Paşa'nın pejmürde kıyafetle dolaştığının görüldüğü ifade edilir.

Ajans Atmasyonal C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.6
Loncayla ilgili fedakaran-ı millet cemiyetinin incelemeye alınması ve önceden salıverilmiş Ebu'l-Hüda'nın kurtuluşundan dolayı teşekkür ettiğinden bahsedilir.

Geveze C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.7
Ebü'l-Hüdâ ile ilgili habere yorum olarak "Hele bak şunlara!" denildikten sonra Bahçekapı'da bir mağazanın önünde satışı engelleyecek şekilde duran bir arabayla ilgili polis tarafında uyarı yapıldığından bahsedilir ve "aferin o polise, memur vazifesi işte böyle tutmalıdır." diye yorum yapılır. Gazetelerin birinde görülen "dezenfeksiyon

politik" ser lavhasının ilaç ismi mi olduğu ve öyleyse kimler tarafından alındığının merak edildiği ifade edilir. Buna yorum olarak da "jurnalist için" denilir.

Ajans Atmasyonal C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.4
İstanbul'da mahalle aralarında hırsızların pek çoğaldığı ve buna bir çare arandığı ve bu hallere sebep bekçilerin keyfi uygulamalarının olduğu ifade edilir.

Geveze C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.4
At pazarı, Çırçır ve civarı mahallelerinin bekçilerinin işsiz olduklarından, Fedakaran-ı Millet cemiyetine bir tutuklama ve tahliye kararından ve Ada'da bulunan eski istibdadçıların bir kulüp kurup Mümtaz Bey'i reisliğine tayin edeceklerinin işitildiğinden bahsedilir.

Ah Bu Köprü Ah… C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.4
Köprünün ortasından ve İstanbul tarafından büyükçe çatladığından bahsedilir.

Gazete Kolay Ama.. Muharrir? C.2, N.22, 10 Muharrem 19 Kanunusani 1324, s.3
Polis adıyla bir gazete çıkarılacağı ifade edilip muharrirlerin kim olacağından bahsedilir. Polislerin fikirlerine hizmet edecek kişilerin arayıp bulunması gerektiği, bunu yazacak kişilerin ya kendi bilgi ve tecrübelerini ya da Avrupa'da bu mesleğe dair yazılmış eserlerden naklen vazifelerini yapmaları gerktiği ve polislerden bir yazar heyeti oluşturulması gerekliliği ifade edilir.

Ajans Atmasyonal C.2, N.26, 23 Muharrem 2 Şubat 1324, s.4
Büyükada'da gece saat birde Kâmil Paşa'nın susmasının herkes üzerinde üzüntüye sebep olduğu ve bir tebdir olarak Ebü'l-Hüdâ hazretlerinin kolonya sürme lüzumu olduğu ifade edilir.

Telgraf C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.3
Kasım Paşa'dan alınan telgrafa göre Kamil Paşazade Said Paşa'nın Bahr-i Ahmer filosu kumandanlığına tayininin söylendiği ifade edilir. Geveze de bu telgrafa cevaben Bahr-i esmerde filo olduğunun şaşılacak şey olduğunu ifade eder.

Adet-i Kadime C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.4

Yavaş yavaş hükümetin eski adetleri uygulamaya çalıştığı günlerde gerek matbuat kanunu ve gerek miting adı altında toplantılar yapıldığından bahsedilir.

Maaş Bağlanması C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.4
Ölen kişilerin arkasında kalanlara teselli olarak bir maaş tahsis edilmesinden bahsedilir.

Telgraf C.2, N.43, 24 Rebiülevvel 2 Nisan 1325, s.4
Köprünün üzerinde mitralyöz bulunduğu ve o gün oralarda kimsenin olmayıp herkesin namluların önünde durdukları ifade edilir.

Mühim Havadis C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.2
Ferah Tiyatrosu'nda verilen bir oyunda, oyun içinde oyun olmak üzere esrarengiz bir komedya oynandığının haber alındığı ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.5
Kürdistan'da eğitimle ilgili yayınlar yapan bir kişinin istibdad devrinde İstanbul'a gelip delidir diye tımarhaneye atıldığı fakat daha sonra oradan çıktığı ve memleketinde Türkî fikirler yayınladığı, Türkçesinin düzgün olduğu ve milli olma özelliğini muhafaza ettiği ifade edilir.

Varaka C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.4
Hürriyetten bir ay önce hafiye diye ihbar edilen Ermeni bir gencin hapishanede kendini yakarak intihar ettiği ifade edilir. Buna cevaben Geveze de kimin muhbir olduğunun imzadan anlaşılacağını belirtir.

Bir Şikâyetname C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.6
Dolmabahçe gar hanesi müdürü Salim Paşa ile yanındakiler devir esnasında işlerini terk ettiklerinden bahsedilir.

Varaka C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.5
Kasımpaşa'da yağcı Andon'un lambayı eşinin üzerine atarak elbiselerini tutuşturduğu ve mahalle sakinlerinin yangını bastırdığı ifade edilir.

M. NEDİM

Başlıksız C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.3-4

Maliyenin kadro harcına çıkarılması, Ahırkapı'da bomba patladığı gün çıkan fırtınadan, Büyükada'nın muhterem misafirlerinden bahsedilir.

MEHMED HAKKI

Ticaret Entrikaları C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.3

Çamlıca'da biri susasa halis su içmesinin mümkün olmadığı, kuyu suyu bulunduğu ve bununla birlikte süte su katıldığından bahsedilir.

MİRGUNLU MUHİDDİN

Varaka C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.6

Şirket-i hayriye nizamnamesiyle ilgili şikayetler ve yapılacak iyileşmelerden bahsedilir.

ÖMER (Beyrut Vali Vekili)

Tebligat C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.4

Dâhiliye nezaretinden gelen bir tahliye telgrafıdır.

ÖRÜMCEK

İhbarat-ı Mühimme C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.4

Arap Aziz'in oğlu kaçamadığı için evde herkesin suratının bir karış asılmış, burunların bir milimetre yukarı kalkıp kulakların yarım santimetre aşağı inmiş olduğu ifade edilir. Örümcek'in en meşhur hafiye paşalardan birinin evinde çok acıklı manzalara şahit olduğu, açlık tehlikesinin olduğunu gördüğünden bahsedilir.

REFİK ULVİ, MEHMED ALİ

Bursa'dan C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.6

Bursa il meclisi idaresinin katibi Cemil Bey'in evinin bulunduğu sokağın genişliği ve kendi bahçesi hakkında kanunu suistimal ettiği ve kendisinin uyarılması gerekliliği ifade edilir.

SAADET

Manisa'da Bir Caninin İdamı C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.7

Mektepten kovulduğundan beri kötü bir duruma düşen Kara Osmanzade Bekir'in oğlu Ömer Manisa'da Hürriyet Meydanı'nda idam edildiği ifade edilir.

Gazete Müsaderesi C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.6-7

Polis komiserlerinin bab-ı ali caddesinde bazı tütüncü dükkanlarına bir takım mevzulardan gazetelerin müsadere edildiğinden bahsedilir. Nasrettin Hoca, Basurcu Agah, Cellad, Körük, Gaga Burun gibi gazeteler için matbuat nizamnamesinin onuncu maddesi gereğince müsadere gerçekleştiği ifade edilir.

TONTON (İdare-i Mahsusa Müdürü)

Kahkahat-ı Hürriyetten C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.2

Tonton'un bahriye nezaretine dilekçesinde harbiye askerlerinin kıyafetlerinin perişan halde olduğu ve bu konuda bir iyileştirme yapılmasını rica ettiği ifade edilir.

ÜÇ GAZETE

Başlıksız C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.5

Gönüllü olarak askere alınması yasak olan dersaadet ahalisi hakkındaki yasağın kalktığı ifade edilir.

HABER/YORUM

A (Ayın). MAZHAR

Yangınlar ve Terkos Suları C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.6-7

Hürriyet devri başladığından o güne kadar yani elli-elli beş gün içinde birçok yangın meydana geldiği ve artık yangın haberi duyulduğuna akla ilk gelen şeyin hangi kundakçının yakalanmış olduğu ifade edilir. Ve bu yangınların çokluğuyla bağlantılı olarak yangın söndürmek için kullanılan suyun da çok olduğundan bahsedilir.

A (Ayın). ŞÜKRÜ

Başlıksız C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.5-6

Bir süre önce gazetede "Fabrikalarımız" başlığı ile yazılan makale için teşekkür edilir ve bu konuda bazı fikirler beyan edilir. Fabrikalarda ustalık diploması almış işçilerin çalışmasının makbul olduğundan, iş bilen ile bilmeyenin ayrılması gerekliliğinden bahsedilir ve gazetenin bu sütununun bu konuya ayrılması rica edilir.

EDHEM

Geveze C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.7-8

Bab-ı Ali tercüme odası hulefasından Edhem'in belirttiğine göre İstibdad devrinde biraz şüpheli görünen emanet izlerinin açılıp incelendiğinin inkâr edilemeyeceği fakat Geveze'nin yine de tarafsızlığından ödün verilmediği ifade edilir.

İMZASIZ

Geveze C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3

"Açıkta kalan parasız pulsuz hafiyelere müjde!" denilir.

Geveze C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.4

Yazar, hükümette en uzak yere kadar yayılmış olan bu istibdad için yatacak yer olmadığı gibi barınacak bir sürgün bulabilecek mi diye kendi kendine sorar.

Geveze C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.4

Vilayetteki görevlerine son verilmiş zabıtaların bulundukları yerden hareket ettirilmemesinin sebebi sorulur ve Geveze tarafından "Ne diyelim hainlerin gözü kör olsun." diye cevap verilir.

Geveze C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.4

Topkapı çevresindeki bir haberden bahsedilir. İhtisab ağası Hüseyin Bey'in köşkünün ittihaz edildiği söylenir.

Bir Şey İşittik C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.4

Ser hafiye İsmail'in hemşiresinin bankadan 10.000 lira para çekerken görüldüğü bir kadın tarafından matbaaya ihbar edilmiştir. Bunun üzerine yazar acaba bu para İsmail'in yol masrafı mı diye sorarak yazıyı bitirir.

Başlıksız C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.2

Tahsilât müdürleri ve defterdarların birbirleriyle geçinemediklerinden bahsedilir.

Millet Gazetesinden C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.2

Hain İzzet Kaymakam Cemil Bey'in yakalayıp Yafa şehrine gönderildiği söylenir. Buna cevaben Geveze, buna teessüf ettiklerini zira adı anılan kişiyi zararlı bir mikroba benzettiklerini ifade ederler.

Varaka C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.3

Rami Paşa'nın harbiye nezaretinden çaldığı paraların hesabını yapmak için bahriye nezaretinden gönderilen kişilerin, araştırmalarını yaparken Rami Paşa'yı terlettiklerden bahsedilir.

İsmail Paşa'nın Bir Ricası C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.3

Harbiye nezaretinden İsmail Paşa'nın kendisinin kasrı ile ilgili haksızlık olmaması ve hakkında adil muamele edilmesi gerektiğini ifade eder.

Başlıksız C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.7

Galata emtia arayıcı başı Nuri Efendi'nin istifa ettiği belirtilir. Geveze tarafından buna cevaben, "Arayıcı fişeklerinin kapsülü bozuldu da ondan..." denir.

Başlıksız C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.4

Ebü'l-Hüdâ efendinin ağrılarından muztarib olduğunu haber veren doktorlardan biri Ebü'l-Hüdâ'ya tavsiyeler vermiştir. Buna cevaben Geveze tarafından, Ebü'l-Hüdâ'ya "acı macı yutulacak çare yok." denir.

Mühim Bir Tedbir C.1, N.10, 11 Ağustos 1324, s.3

Hicaz'ı vatandan ayırmak için uğraşanlar olduğu, halkı yabancı himayeye ve asiliğe davet edenlere karşı dikkat edilmesi gerektiği belirtilir.

Mekteb-i Sultani Cemiyet-i Hayriyesi C.1, N.10, 11 Ağustos 1324, s.4-5

Mekteb-i Sultani öğrencilerinden beş yüz tanesinin Taksim'de toplantı yaptıkları ve ilk konuşmayı Yusuf Razi Bey'in yaptığı ifade edilir. Geveze de Heyet reisi hakkındaki fikirlerin daha sonra yayınlanacağını ifade eder.

Hariciye Nezaretinde C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.7

Her gün olayların yaşanmasının memurların vazifelerini yapmasını engelleyip onların kendi hallerini düşünmelerine sebep olduğundan bahsedilir.

Başlıksız C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.7-8

Ceride-i Feridelerinin sekiz numaralı nüshasında bir şikâyetname: ser levhasıyla Dolmabahçe gazhanesi müdürü Salim Paşa ile maiyetinin görev devri esnasındaki istibdad dönemine yakışır hareketlerini terk etmeleriyle ilgili 8 Ağustos 1324 tarihli şikâyetnameden bahsedilmiştir.

Mekteb-i Sultaniden C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.8

Abd el rahim Beyefendinin cemiyette bulunmamalarının meşguliyetten olduğu, onun herkesi kardeş ya da baba gibi sevdiğinden bahsedilir.

Borsa C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.8

Şark tepe taklak yolu tahvilatı Hafiye 293: açıldı Hafiye 324: kapandı.

Meşrutiyet İdarenin Tesisi C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.3-4

Kanun-i esasinin ilk ilan edildiği zamandan bahsedilir.

Başlıksız C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.4

Muhtaçlara ekmek, zeytin dağıtıldığı, açıkta kalanlara uygun bir yer bulunamadığından Sultanahmet meydanında çadırlarda kaldıkları ifade edilir.

Geveze C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.5-6

Onur ve Niyazi isimli iki kişiyle herkesin iftihar ettiği, isimlerine kruvazör değil şehir yapılsa az olduğu ifade edilir.

Bahri Paşa C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.7

Bahri Paşa Adana'dan ayrılınca paraları gasp edilen birçok kişinin onun yanına gitmesi, Bahri Paşa'nın kardeşi ve oğluyla görüşmeleri anlatılır.

Geveze C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.7-8

Hürriyet sayesinde herkesin kardeş olduğu bir devirde kötü muamelenin milletimizin için iyi olmadığını izah etmeye gerek olmadığı ifade edilir.

Geveze C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.8

Şura-yı devlet reisi paşanın bir iki güne kadar tensikatı bitirerek tahrir heyetini üzüntüden kurtarması temenni edilir.

Borsa C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.8

Mütehayyizan maaşatı (açıldı 75 kapandı 90). Ketebe (katipler) maaşatı (açıldı 75 kapandı 20). Hafiyeler (durgun)

Cemiyet Kisvesi Altında C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.5

İstibdad devrinde cemiyet kisvesi altında hamiyetsizlerin görüldüğü gibi o vakit de belalar olduğundan bahsedilir.

Sansür Menfaatine C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.4

Hürriyet mağdurlarından matbuat dâhiliye müdürü Kemal Bey için Sulukule'de verilecek program için açılan yardım defterinden bahsedilerek birkaç kişinin vermesi gereken para miktarı ifade edilir.

Ajans Atmasyonal C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.5

Eşref Hazal'ın İzmir'e geldiğini duyan İstanbul gazetecilerinin tedbir aldığından bahsedilir.

Esrâr Keşan Kulübü C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.5

Murad Paşa Camii şerifi karşısında 31 numaralı kahvehanede toplanan ittihad ve hamiyet esrar keşanın bir gece önce toplandıkları ve esrarın bundan böyle tavuk pazarı, rıhtım, Tahtakale gibi ticaret merkezlerinde bulunmasını temenni ettikleri ifade edilir. Geveze buna yorum olarak şöyle der; "İşte bu olmadı. Aksaray polis merkezi medh ediliyordu."

Başlıksız C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.7

İdare-i mahsusanın birkaç günden beri nafıa (bayındırlık) nezaretine bağlandığının rivayet edildiği belirtilir.

Bu da Bir Hükumet C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.4

Ebü'l-Hüdâ bir kişinin sadaret makamından zabtiye nezaretine izin aldığı belirtilir. Buna cevaben Geveze şöyle der; "Acaba Ebü'l-Hüdâ bir memuriyet mahsusa ile mi gidiyor!!"

Manzume-i Efkar Refikimizden C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.8

Taşradan gelen Ermenilerin ne için geldikleri ve nerede ikamet edecekleri sorulur ve eskisi gibi zabıta defterine kayıt edildikleri ifade edilir. Geveze buna cevaben; "Hala bu hallere nihayet verilmedi ha!" der.

Başlıksız C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.2

Paris eski sefiri Münir'in, babasının arkasından attığı yükü henüz kaldıramadığı için İsviçre'de bir hamam tesisine karar verdiği ifade edilir. Geveze de buna cevaben şöyle der; "Tabii kendisi ser nevbet olacak!.."

Fıkra C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.4

Şamlı İzzet'in (İngiliz İzzet) vapurda giderken şapkasıyla birlikte kendinin de denize düştüğü, ardından vapur ahalisine mükemmel bir ziyafet ile konser verdiği telsiz telgraflar aracılığıyla haber alındığı ifade edilir. Buna cevaben Geveze; "İngiliz aklı bu ya!" der.

Başlıksız C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.5-6

Matbuat müdürü sabık Kemal Efendi'nin kendisinin terzisine nişan vermesinin ortaya çıkması üzerine darülfünun mezunlarından Baba Tahir bunu darülfünundan duyduğunu ispat ettiği takdirde hapse girecekleri, diplomayı hapiste alacakları ifade edilir.

Geveze C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.2-3

Gazete, sansür yüzünden renkten renge koyulan zavallı hakikatler için vicdanlarına verdikleri cevabın; yalana, riyaya, hissettiklerini yazmamaya mecbur olduklarını, hükümetin istibdadından korktuklarını, aciz olduklarını ifade ederler.

Geveze C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.3-4

İttihad ve Terakki Cemiyeti ile matbuat âleminin milletin saadeti için ortak amaçları olduğu, ayrıca millet evladının ittihad cemiyetinde, cemiyetin de millet evladından hiçbir farkı olmadığı ifade edilir.

Geveze C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.6

Kara Tahsin ile Kaçak İzzet hakkında padişaha bildirilmesi gereken fermandan ve Tercüman'dan okunan Yıldız Sarayı civarındaki yabancılara mahsus daireler ile ilgili verilen kararlardan bahsedilir.

Şark'dan C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.6

Polisler hakkında basında çıkanların sonucu olarak memurların vazifesini yapamadıkları ifade edilir. Geveze, polislerle ilgili şimdilik bu kadarla yetinildiğini ifade edildiği için ona cevaben; "Sakın bundan fazlasını söyleme! İyi mi?" denir.

Ajans Atmasyonal C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.2-3

Zülüflü İsmail'in çektiği kötü hapis hayatının telafisi için Cezire'de bir konak ihsan edilmesini istediği ifade edilir. Ebü'l-Hüdâ'nın akşam sabah yüzer defa "ne fe tu ha" okuduğu, Geveze'nin de buna karşılık bunu bilhassa kendisi için okumasını tavsiye ettiği belirtilir.

Bir Müracaat C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.3-5

İstasyonda arabacılık ve tulumba reisliği yapan bir kişi gazeteye müracaat eder. Tramvaylarda kullanılan hayvanların çalışamayacak kadar yaşlı olduğundan şikâyet eder, bu konudan gazetede bahsedileceği cevabını alır. Ayrıca Dalkavuk gazetesinde tulumbacıların Mehmed Paşa ile resmedilmesinin hakaret olduğunu ileri sürer.

Başlıksız C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.3

Haliç vapurları memurlarının maaşlarının artırıldığı ifade edilir. Geveze buna ithafen biraz da sağlamlıklarının artırılması gerektiğini belirtir.

Fırıncılar C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.4

Tanin'den alınan habere göre fırınlardaki işçiler çalışmadığı için ekmek çıkarılmayacağı yazılmıştır fakat Geveze'nin araştırmasına göre; ustalar çağırılmış ve işçilerin yevmiyelerine zam yapmaları için senet yapılmıştır, fırıncılar bu sözü yerine

getirmese de ve cemiyet üyeleri bunu kontrol etmese de fırınlardan ekmek çıkmayacağı rivayetinin yanlış olduğu ifade edilmiştir.

Tutunma Münasebetiyle C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.3

Bir sultan sarayının önünde istibdadın ortadan kalkmasının ardından bir harem ağasının padişaha övgü dolu sözleri ifade edilir. Geveze bu yazıya cevaben böyle dilencilerin düşkünler evine kaldırılması daha iyidir denilir.

Vatan Hainleri C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.3-4

Hürriyet döneminde bütün Osmanlıların tek vücud olarak vatana hizmet ettikleri ve artık vatan haini lafının ortadan kalktığından bahsedilir. Fakat son birkaç günden beri gazetelerde, bilhassa Sabah gazetesinin bir gün önceki nüshasında Ermeniler ile Rumları birbiri aleyhine teşvik edilmeye çalışıldığının fark edildiği ifade edildiği ve buna istinaden kimlere vatan haini denileceğinin ortaya çıktığından bahsedilir ve bir vatan haininin cezasının idam olduğu belirtilerek yazı bitirilir.

Ajans Atmasyonal C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.6-7

Tebriz'de prensin resmi bir ültimatom neşrederek ihtilalcileri silah bırakmaya davet ettiği ifade edilir. Kasablanka ve Marakeş ahvalinin tahammül edilebilecek şekilde olmakla beraber vahim olduğu belirtilir.

Varaka C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.6-7

Teşvikiye Camii şerifinden mezun olup dört köşe adıyla bilinen İbrahim Efendi'nin yaptığı ev taşlamak, kapı tekmelemek, imam darp etmek gibi kabul edilemez davranışlardan bahsedilip kendisine artık tahammül edilemediği ifade edilir.

Bahriye İşleri C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.4

Harbiye-i bahriye eski reisi Rifat Paşa'nın askerlerden dayak yemesine sebep olduğu için bahriye nazırlığından çıkarılan Celal Paşa'nın gidişinin ardından nezarette olan olaylar ve kasadaki iki yüz elli liranın nereye gittiğinden bahsedilir.

Ebü'l-Hüdâ Gidiyor C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.7

Ebü'l-Hüdâ'nın iade-i sıhhat için İtalya'ya gittiğinin öğrenildiği belirtilir. Geveze bu duruma cevaben Ebü'l-Hüdâ'nın sıhhatini bahane ettiğini ifade eder.

Makedonya Vukuatı C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.8 Sırp çetelerinin Bulgar köylerine cinayetler işlediği, bunun Bulgarlar tarafından gösterilen düşmanca tavırların sebep olduğu ifade edilir.

Ebü'l-Hüdâ Kaçacaktı C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.8
Ebü'l-Hüdâ'nın İtalya'ya gitmesine İttihad ve Terakki cemiyetinin engel olması üzerine firar etmeye kalkıştığı ve yardım istediği memurun da gitmesine izin vermek için İttihad ve Terakki cemiyetine sorması üzerine Ebü'l-Hüdâ yine gidememiştir. Geveze bu duruma Ebü'l-Hüdâ'nın İzzet'le buluşmak için fedakârlıklar yapıyor diye yorum yapar.

Teessüf C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.8
Hürriyeti çok yanlış anlayan bazı kişilerin insanlara güya bir şeyler öğretmek maksadıyla adaba aykırı şekilde davrandıklarının matbaaya ihbar edildiği ve bunun teessüf edildiği ifade edilir.

Ebü'l-Hüdâ ve İtalya C.1, N.59, 29 Eylül 1324, s.6
Ebü'l-Hüdâ'nın İtalya'ya gitmek isteyip gidemediği ve en sonunda İtalya limanlarına efsun, üfürük vesaire ile İstanbul halkını dolandıran Ebü'l-Hüdâ isimli kişinin İtalya limanlarına çıkmasının asla kabul edimeyeceği emri verildiği ifade edilir. Geveze bu duruma cevaben "herifi galiba en nihayet toprak da kabul etmeyecek." der.

Dedikodu C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.3
Arap İzzet'in dahiliye nazırı Hakkı Bey'e yollamış olduğu telgrafta kendisinin memuriyet-i mahsusa ile gittiğini ifade ettiği fakat bunun kesin olarak bilinip bilinmediği; Kalem gazetesinin zabtiye nazırı hakkındaki davasından bir şey çıkıp çıkmadığı; Servet-i Fünun gazetesinin karikatür yapıp yapmadığı ile ilgili yorumlar yapılır.

Başlıksız C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.3
Yangın için toplanan yardımlardan artık hiç bahsedilmediği, o paralarla ne yapıldığının bilinmediği ifade edilir.

Başlıksız C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.3

Rumların, yağma meselesinde haksızlığa uğradıklarını düşünüp gücendiklerinden ve bu meselenin nasıl olduğundan bahsedilir

Başlıksız C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.4
Yangında zarar görenler hakkında toplanıp kararlar alınacağı ifade edilir. Geveze de buna cevaben komisyon kararlarının ne olacağını merakla beklediğini ifade eder.

Başlıksız C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.4
İşlerin ulvi bir himmetle yapılmasını tekrar tekrar hatırlatıp tavsiye eden bir yazıya Geveze de "tekrar tekrar!.." diye cevap verir. Ayrıca köprüden para vermeden geçenlerden on para alınacağını bildiren yazıya cevaben de "memurların bir iki küfürüyle iş biter" denir.

İran Şahı C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.4
İran şahının yaralandığı fakat vefat etmediği ifade edilip oh olsun demeyi daha sonraya bıraktıkları ifade edilir.

Ajans Atmasyonal C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.4
İstibdad devri yöneticileri kurban bayramında kurban kesemedikleri için eski makamlarına sitem edip parasızlık olduklarını belirtmişler ve fidye olarak başka kurban kesmeye lüzum olmadığı cevabını almışlardır.

Ajans Atmasyonal C.2, N.15, 14 Zilhicce 25 Kanunuevvel 1324, s.4
Nişantaşı'nda bulunan büyük konaklardan bazılarının satışa çıkarıldığı fakat rağbet eden müşteri bulunmadığı ifade edilir. Geveze tarafında bu konu hakkında; Nişantaşı'ndaki konaklarla ilgili "sıkı bir dezenfekte edilmekten sonra ne yapılırsa boştur." yorumu yapılır. Boğaziçi'nde ahalisinin vapurların bulunduğu saatlerde ihtiyaçlarını gidermek için balon kullanmaya karar verdikleri ifade edilir. azı iskelelere vapurların fazla vurdu pek uzamakta olduğundan boğaziçi ahalisi vapur bulunduğu saatlerde ihtiaç mnaka temin için balon istimal etmeğe karar

Geveze C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.4
Reşid Paşa'nın pejmürde kıyafetle görülmesiyle dalga geçilerek "vah vah! Lütfen idarehanemizi teşrif buyurmuş olsalardı..." diye yorum yapılır. Zülflü İsmail Paşa'nın

hasta olduğu ve fakat telaş ile nasılsa baytar hekimi getirildiği ifade edilir. Vükeladan bazılarının Yunanistan'a boykot yapılacak olursa ne ziftleneceklerini düşünmeleri üzerine "zıkkımın pekini" cevabı verilir.

Ajans Atmasyonal C.2, N.22, 10 Muharrem 19 Kanunusani 1324, s.4

Necip Malhame'nin hapishanede yatmasının adil olmadığıyla ilgili dilekçe üzerine dilekçe verdiği ve isteğinin kabul edilip edilmeyeceğini çok merak ettiği ifade edilir. Geveze buna yorum olarak "dua etsin de Ebu'l-Hüda yanında gelirse o vakit güzel bir fala baktırır!" der. Hafiyelere lanet okunduğu söylenince Geveze buna "dikkat etsin! bu kendisine raci olabilir." diye yorum yapar. Büyükada'da Zülfü İsmail'in vebadan muzdarip olduğundan bahsedilince Geveze "yine evvelki gibi yapsınlar... yine evvelki gibi! başka çaresi yok.." diye yorum yapar.

Düdüklü Konferans C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.3

Ferah tiyatrosunda Murad Bey tarafından tarihle ilgili bir konferans verilmekteyken ukala-yı ümmetten bazılarının Murad Bey'i aşağılamak için gürültü çıkartıp şiddetli ıslık sesleri çıkarttığından bahsedilir.

Müdafaanameler C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.3

Nasrettin hocaya sormuşlar ay eskidiği vakit ne yaparlar, hoca da kesip yıldız yaparlar cevabını vermiş fıkrasıyla söze giriş yapan yazar Nasrettin hoca şimdi sağ olsa eski istibdadçıları ne yaparlar sorusuna yıkayıp paklayıp özgür bırakırlar cevabını vereceğini tahmin ettiğini söyler. Ardından ser asker Rıza Paşa ve Reşid Paşa'nın müdafaanamelerini tab ettirdiklerini ve Zülflü İsmail ile diğerlerinin şimdiye kadar bu işe kalkışmadıklarına şaşırdıklarını ifade eder.

Kulakları Çınlasın C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.3-4

Yazar prangalarını sürükleyerek Bab-ı Ali yokuşundan geçen zavallı mahkumları görünce istibdad devrindeki hapishanedeki zindancı babayı hatırlayıp kulakları çınlasın der. Bu mahkumlar için arabaya binmelerinin daha münasip olacağını düşünen yazar çevreden, bu görüntüden ala ibret-i alem olmadığı sözünü duyar. Kendi aralarında konuşan kişiler bunlar için araba tutulsa diye araba ücretini hesaplayıp buna değmeyeceğini söyleyince yazar da "haklı söze ne denilebilir?" der.

Kumkuma C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.4

Kumkuma namını almış olan birinin kumkumalıktan hacıyatmazlığa dönüştüğünün Örümcek Bey Efendi hazretlerinden öğrenildiğinden bahsedilir.

Meyancılar C.2, N.36, 28 Safer 9 Mart 1325, s.4

Muhalif fırkaların arasını bulmak için "meyancı" fırkaların çok faydalı olabileceğinin hükümet tarafından değerlendirilmeye alınmasının tavsiye edildiği ifade edilir.

Ajans Atmasyonal C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.4

Ada'da eski istibdadçıların heyecanlı olduklarından ve Zülflü İsmail'in pek neşeli olduğundan bahsedilir. Geveze de bu duruma "Şamil Paşa'nın kulakları çınlasın" diyerek yorum yapar.

Menâfi-i Umumiye Müteallik Bir Şikâyet Muhakkak Matbaamıza Gönderilmiş Olan Bir Varaka C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.5

Şeyhlerin soyundan gelen Halepli Mahmud Efendi'nin devr-i istibdad yadigârlarından zulm ve yolsuzluk erbablarından önde gelen bir kişi olduğu malum olup adı geçen yolsuzlardan biri de senelik yüz kuruş almıştır. Bununla ilgili olarak halk adına hazinenin korunması rica edilir. Geveze de buna yorum olarak "büyük kantar amin." der.

MEHMED CELAL

Tepebaşında Konser C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.7-8

Vatan yahud Silistre oyununun Tepebaşı'nda oynandığı ifade edilir. Milletin hürriyetle yaşamasına duyulan sevinç dile getirilir.

Geveze C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.7

İstibdad devrinden kurtarıldıkları için artık uyku ve gaflet halinde değil uyanık ve insan olunması gerektiği ifade edilir.

Yangınlar ve Terkos Suları C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.6-7

Niyazi ve Enver Beylere ithafen yazılan bu yazıda yangınların çok fazla olmasından duyulan üzüntü ve kundakçılardan bahsedilir.

MEHMED TEVFİK

Köprü Ne Diyor C.2, N.42, 21 Rebiülevvel 30 Mart 1325, s.3-4

Yazar, gazeteciler için artık doğruyu yazmanın zor olduğundan söze girip Hasan Fehmi'nin öldürülmesinden bahseder. Hasan Fehmi'nin öldürüldüğü köprünün teesüften ötürü kendini denizin dibine indireceğini ifade eden yazar kendi duyduğu üzüntüyü de dile getirir.

MUSTAFA

Geçmişe Dair C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.5

Yazar ölüden baht beklemenin caiz olmadığını ama birçok siyasi ismin böyle yaptığından bahseder.

NAZİF

Bursa Ahvaline Dair Telgraf C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.6

Bursa mektupçusu Nazif Bey Bursa'da her ihtimale karşı askerin asayiş sağlamak için takviye olunduğunu ifade eder.

NEBÎL (Müdir-i Maarif)

Başlıksız C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.4

Hekimlik kalemiyle ilgili yazılan yazıya cevaben memurların her zaman iffetli oldukları, şüpheli biri var ise bunun Ali Alasol olduğu belirtilir, kendisinin ihbar edilmesi vatanseverlerden rica edilir.

NUMAN

Geveze Gazetesi Heyet-i Taharriyesine C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.4

Posta nezaretince kapalı mektupların bunda böyle özel bir şekilde açılmaması gerektiğinin yirmi numaralı nüshada beyan edildiği ifade edilir ve buna ilişkin fikirlere yer verilir.

ÖRÜMCEK

Necib Melhame C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.4

Necip Malhame'nin tevkifhanenin kapısından yüzünü ekşiterek çıkarken kendi kendine "inkar yiğidin kalesidir." dediği ve mahkemeden çıkıp arabaya binince de yine kendi kendine tebessüm edip "oh olsun hiç olmazsa davacı benden evvel mahkum oldu

ya!..” dediği ifade edilip bundan sonra yuha seslerinin ardından Örümcek'in kendini arabanın penceresinden aşağı bıraktığından bahsedilir.

ÖRÜMCEK

İhbarat-ı Mühimme C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.3

Örümcek Bey, cinayet reisinin püskülünün kenarına ayaklarını dolayarak bütün mahkemeleri dinleyip günün sonunda da reisin evine kadar kendisiyle gittiğini, reisin kendi kendine “onu mahkum eden bendim, hiddetle bu kadar söylemiş çok mu..” diye söylendiğini ifade eder. Bir başka gün de Beşiktaş tarafına geçtiğini ve orada birisini incelediğini, bu adamın galiba tebliğ-i resmiyenin meclis-i mebusanda müzakere edildiği gün hem çok hiddetli hem çok sevinçli olduğunu, pencereden yumruğunu sallayıp “haydi bakalım şimdi sizi ne oldum delisi herifler sizi..” diye bağırdığını, daha başka öğrendiklerini de peyderpey yazacağını ifade eder.

RIFKI GAYRETULLAH

Necib Melhame C.2, N.19, 28 Zilhicce 8 Kanunusani 1324, s.4

Necib Melhame'nin zabtiye nezaretine getirilip tutuklandığı ve “ben ne yaptım ben katil miyim” diye bağırdığı sırada onun yüzünden zarar görmüş birisinin “sen alçaksın sen katilsin sen veba-yı milletsin, senin mekanın burasıdır ve müebbeden burası olmalıdır” diye bağırarak cevap verdiği ifade edilir. Bu olay tebrik edilip daha nice rezaletlerini, zindanda olmasının da içten bir şekilde arzu edildiği ifade edilir.

SALİH ZEKİ

Zabtiye Nazırı Paşa Hazretlerine C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.4

Berliner Tageblat gazetesi muhabiri ile yapılan mülakatta kundakçılar hakkındaki yazıda halkın gaflete davet edildiği ifade edilir.

T.R

Fabrikalarımız C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.8

Tophane nezareti değiştiği zaman birçok hafiye ve hayırsızlarla dolduğu ve meşhur hayırsızlardan herkesin bildiği sabık mühürdar Rafet’in yetiştirdiği adayının temizlenerek biçare ustaların vatana iyi hizmet edebilmeleri ümit edilmiş ama hürriyetin ilanından beri herhangi bir icraat görülmediğinden bahsedilir.

TAHİR

Tahir Paşa C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.5-7

Önceden İstanbul'da Engizisyon Şubeleri başlığıyla yazılan makaleye dışarıdan gönderilen varakaların da olduğu, bu varakaların birinde Taşkışlada divan harbine dair bilgiler verilirken Kadıköylü Tahir Paşa'nın varakanın yazarına hangi mezhepten olduğunu sorduğu ve cevabın akabinde yazarın askerlikten kovulma, beş sene kürek cezası ve sürgüne mahkûm edilme suçunun bu olduğu ifade edilir.

MİZAHÎ HABER

AJANS DE LA BOMBA

Telgraf C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.4

Yangın tüpünün atılıp atılmamasıyla ilgili Kasımpaşa ve benzeri esrarkeş kahvehanelerinde bundan böyle afyonun patlamamasına karar verildiği ifade edilir.

AHMED KÂŞİF (Kaptan)

Adadan Gelirken C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.3

Ebü'l-Hüdâ, Ebü'l-Kerim ve bir kişi daha vapurların yavaşlığından bahsederken vapurun Ebü'l-Kerim vapurun Harami Paşa'nın günahını çektiği için yavaş gittiğini söyler. Ebü'l-Kerim artık devirin değiştiğini, Ebü'l-Hüdâ'nın dualarına Kanun-ı Esasi'nin mani olduğunu söyler.

AHMED MÜMTAZ

Adada Bir Ziyafet C.2, N.42, 21 Rebiülevvel 30 Mart 1325, s.4

Yazar, Örümcek Beyefendi ile aralarındaki teklifsizliğe dayanarak alçakgönüllülükle haber vermeden adadaki ziyafete gittiğini ve Zülflü İsmail Paşa'dan ziyafete rağbet olmadığını ifade eder.

ALİ NAİM

Başlıksız C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.3

Kanun-ı Esasinin ilanı üzerine Aksaray'daki Şekerci sokağındaki Ebü'l-Hüdâ'nın oyuncakçısının akıbetiyle ilgili verilen karardan bahsedilir, harami paşa melun İzzet gibi isimler zikredilir.

İMZASIZ

Başlıksız C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.3

Ebü'l-Hüdâ, üstüne sıçrayan isimleri kaldırmak için üfürükçü hacı babalara gitmiş ve bir dua reçetesi almıştır. Bunların örümcek tarafından beyan edildiği rivayet olunmaktadır.

Geveze C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.3

İstihbarat nezareti fes boyacılarının kırmızı feslileri siyaha boyadıklarını belirtir. Feslerini boyatanlar sakal ve bıyıklarını da boyattığı için esnafın kârda olduğundan bahsedilir.

Başlıksız C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.4

"Ressam olsam da Ebü'l-Hüdâ'nın göze görünmemek için giyeceği külahla halini tersim etsem. Bilmem ki, o vakit görebilir miyim?"

Başlıksız C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.2

Üfürükçü Ebü'l-Hüdâ remlinden ajans atmasyonal Eski maarif nazırı Haşim Paşanın kırmızı renkli yalısının ikbali gibi söndüğü belirtilir.

Başlıksız C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.3

5 numaralı Haliç vapurunun karnının ağrıdığı, Ayvansaray'daki hastaneye nakl edildiği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.2

Bir hasta yatağında, ailesi de yanında ağladıkları esnada adamın yatağından kalkarak artık ben ölüyorum, vakit kaybetmeyiniz, filan kişide 20 kuruş alacağım var haberiniz olsun diyip terk-i hayat ettiği ifade edilir. Geveze de buna yorum olarak şöyle der; "Korkarım harami de böyle olacak."

Borsa C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.8

Tahtelparmak dalavere piyasası ağustos. Yangınlar 10 açıldı. Yangınlar 12 devam ediyor. Kundakçılar 10 açıldı. Kundakçılar 12 fevkalade Türki.Temmuz sükut (düşüş). Hafiyeler 11 - Birkaç günden beri çalışmakta . Şimal rüzgarı hafif hafif esiyor batı vezane (esene) hazırlanmakta millet: mebhut (şaşkın)

Çaylak Postası'ndan C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.5

Ayvansaray'daki idare için Sulukule'de bir yerin düşünüldüğü ama oradaki Çingenelerden ötürü dikiş tutturulamadığından bahsedilir.

Telgraf C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.6
Harbiye nezareti: 11 Ağustos'ta Ebü'l-Hüdâ'nin kavuğunun kaybolduğundan bahsedilir.

Borsa C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.8
Taht el parmak dalavere piyasası kundakçılık, yangın vakalarından bahsedilip hamiyet damarının uyuşuk olduğu ifade edilir.

Borsa C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.2
Taht el parmak dalavere piyasası. Kundakçı şirketi hayriyesi: ketebe tensikatının durduğu, halkın heyecanlı olduğu belirtilir.

Borsa C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.8
Taht elparmak dalavere piyasası Kundakçılık şirketi:75 açıldı, 73 kapandı, Hafiyeler tahvilatı 75 açıldı, 60 kapandı İnzibat manen açıldı, madden kapandı, tensikatı 75 açıldı, 85 kapandı, mütehayyiz 75 açıldı 80 kapandı. Ketebe 75 açıldı 85 kapandı, milletin ağladığı ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.7
Yeni polislerin artık yövmiyeleri kalmadığı için "Sirkat" adlı üç perdelik faciadan sonra "Yangın" adlı komedyanın icrasının beklenmekte olduğu ifade edilir.

Ajans Atmasyonal C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.6-7
Aksaray'da saman kalmadığı için arpa ödemesi istendiği, kapalı mekteplerin bundan böyle sanat ile açılmaması için karar alındığı, Boğaziçi'nde bir kişinin benzerlikten dolayı ismini değiştirmek istediği ifade edilir. Buna cevaben Mahmud Celal tarafından; "Silahı pek imiş başına gelecek olursa bu mukarrerat-ı muhakkakanenin lüzumu kalmaz sanırız." denir.

Donanma Münasebetiyle Kandil Takılmıştır C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.3

Kandil takılan yerlerden bazıları: Hafiye İsmail'in kulaklarına, müdde-i umumi Reşit Paşa'nın dudaklarına, Geveze'nin idarehanesine, yangınların harabelerine, mahalle bekçilerinin sopasına, mizah gazetelerinin şakasına, bazı muharrirlerin cakasına.

Ajans Atmasyonal C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.3

Heybeliada'da Cezire merkeplerinde bazı heyecanlı fikirler uyandığı, merkepler kongresi düzenleyecekleri, adaya aygır ithal edileceği ifade edilir. Buna cevaben Geveze şöyle der; "Vay adada oturanların dinleyecekleri kokuya…"

Başlıksız C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.3

Ebü'l-Hüdâ'nın şerefine at meydanında orta oyunu verileceği ifade edilir. Alafrank Ebü'l-Hüdâ – Kavuklu, Memduh Paşa – Pişekâr, Rıza Paşa – Çete Reisi, Zülfü İsmail – Zenne, Rami Paşa – bir harami, Şefik Paşa – Çapulcu gibi karakter isimleri ve kişi isimleri verilir.

Ajans Atmasyonal C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.5

Heybeli Ada'ya nakledilen merkeplerle ilgili bir mukavele olduğunun resmî olmadığı fakat gerçek olduğunun örümcek müdürü tarafından tasdik edildiği ifade edilir. Sulukule çeribaşının telgrafında Ebü'l-Hüdâ'ya merkeplerle ilgili mukavelede reis olup olmayacağı sorulur, Ebü'l-Hüdâ da bu vazifenin kendisi için iftihar kaynağı olduğunu ifade eder.

Ajans Atmasyonal C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.3

Ebü'l-Hüdâ'ya gönderilen bir telgrafta kendisine hitaben cehennemden "ey refik-i istibdad! Ne âlemlerdesin?" diye sorulur, Ebü'l-Hüdâ da cehennemden cevap verir kendisinin cehennem kuyularında olduğundan bahseder ve kuyularda o şahsa layık yerler kapanmadan bir an önce gelmelerini temenni ettiğini ifade eder.

Başlıksız C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.8

Bir diş hekiminin çıngırak ile hastanın ağzını açıp dişini çektiğinden bahseden kişiye Geveze "doktor biraz da bizim idarehaneleri gezse" diye yanıt verir. Sebep olarak da idarehanelerde dişi sökülecek çok kişi olduğu ifade edilir.

Ajans Atmasyonal C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.6-7

Donanma telgraflarından alınan habere göre Ebü'l-Hüdâ ve avanelerinin toplandığı, Yüksek Kaldırım'da şenlikler yapıldığı ifade edilir.

Bir Vasıta-i Nakliye-i Cedide C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.8

Rumeli şimendifer işçilerinin çalışmaması üzerine Makriköy ve Ayestefanos civarı halkının işlerine devam edememesi üzerine işgüzar bir iş adamının bir tel icat ettiğini ve herhangi bir yerden bu telin üzerine oturan kişinin kendisini derhal Sirkeci'de bulacağı ifade edilir. Geveze de buna "bravo" diyerek cevap verir.

Ajans Atmasyonal C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.4-5

Zülüflü'den Fehim'e Heybeliada'dan gelen cevapta telgrafın ölüm haberi gibi geldiğini, hiç aklında yokken kendisinin ölümden korkmaya başladığını ifade eder.

Alaforun C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.7

Haftada bir gün eşref saatinde intişar edecek Alaforun tebrik edilir.

Nakliye Eşeklerinin Grevi C.1, N.59, 29 Eylül 1324, s.5

Avusturya malları satan mağazaların önünden geçerken eşeklerin Avusturya otlarına ağzının sulandığı ve hürriyetten faydalanıp eşeklerin de bu otları yemedikçe grev yapmaya karar verdikleri ifade edilir. Geveze de buna; zavallı eşekler lezzetli Avusturya otlarından mahrum bırakılıyor, en insaf yahu diyerek nükteli bir şekilde cevap verir.

Dahili C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.2

Eyüp vapurlarından birkaçının soğuktan dolayı şiddetli bir nezleye tutuldukları ve bu yüzden Safere çıkamayacakları, istirahat edecekleri ifade edilir.

Başlıksız C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.3-4

Ebü'l-Hüdâ'ya üfürükçü, sihirbaz, efsunlu; eski başkatip Kara Tahsin Paşa'ya yüzü kara denildiği gibi dönemin siyasetçilerine verilen lakaplardan bahsedilir.

Başlıksız C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3

Bazı kıraathaneler, kahvehaneler, çayhaneler gibi yerlerin dezenfekte ve isim değişikliğine karar verdikleri, camlarını toz gibi ezmiş oldukları ve örtülerdeki mikroplar daha yaşar korkusuyla fırına atarak kuruttukları ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3

Cezayir jandarma kumandanı Şahin Paşa'nın makarna yemek için İtalya konsoloshanesine gittiği ve aşırı derecede yediği için karnının şişip oradan çıkamadığı, makarna yemeğe götürmediği arkadaşlarının konsoloshanenin penceresinden başını çıkaran Şahin Paşa'nın tüylerini kanatlarını yolacakları ifade edilir.

Ajans Atmasyonal C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.3

İzzet'in yakayı ele vermemek için Nev York'ta, Paris'te, İtalya'da balonla dolaştığından bahsedilir. Geveze başlığı ile "balon patlarsa ne olur, İtalyanlar İzzet'e dikkat etsinler de su yolları tıkanmasın" diyerek bu durumla dalga geçilir

Telgraflar Ajans Atmasyonal C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.4

Bir terzi devamlı olarak elbiselerini yaptığı bir müşterinin ölçülerinin birkaç günden beri bir miktar arttığını fark ettiğini belirtir. Geveze de Ebü'l-Hüdâ'nın ölçüsünü alsa korkudan kısalacağını ifade eder.

Gevezenin Telgrafları Ajans Atmasyonal C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.2

Dekadan şirketinin aldığı telgrafta bir cemiyet kurulacağı için iki kişi ve sahib-i imtiyaz bir birahaneye gidip söylemişler. Sirkeci birahanesindeki biraların ekşimemiş olduğu, bu meyhanede hürriyet namına kafa göz yarılacağı Dimitri adına alınan bir varakada yazdığı ifade edilir. Buna cevaben Geveze şöyle der; "Teminat kati ise ne diyelim?"

Matbuat Müdürü Kemal Bey'e Verilen Ziyafet C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.3

Yiyecekler listesi verilir. Çapaklı göz arpacığı çorbası, yüz kızartması, yunus balığı dolması, hafakan bastı gibi esprili bir şekilde ifade edilir.

Borsa C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.8

Taht el parmak dalavere piyasası kundakçılık şirketi tahvilatı: Bekçilik şirketi tahvilatı: 90 terfi İnzibat: piyasa açılmadı, Ketebe tensikatı ele geçirilip açılmış, halkta heyecan olduğu ifade edilir.

Ajans Atmasyonal C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.2-3
Gayya kuyusundan Fehim'den Zülüflü'ye yazılan bu yazıda Fehim'in cehennem kuyularında kendisini hasretle beklediğini, orada kendileri gibi birçokları olduğunu hatta geçen gün birinin daha geldiğini, birlikte istibdad günlerini "tatlı tatlı" yad ettiklerini ifade eder.

Ajans Atmasyonal C.1, N.59, 29 Eylül 1324, s.8
İstiklal rüyasından uyanmak için üfürükçü Ebü'l-Hüdâ'ya müracaat etmek zorunda kalan Ferdinand'ın sol böğrünün acısı ile yataktan fırlayıp gördüğü rüyayı da unuttuğunun haber alındığı ifade edilir.

Ajans Atmasyonal C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.7
Sofya'da Bulgarların birçok devletin politika memurlarına bir ziyafet düzenlediği fakat hiçbirinin bu davete katılmadığı ifade edilir. Direklerarası'nda hâsılatı kellere ait olmak üzere Kel Hasan tarafından kellikle ilgili verilen konferansta tüm kellerin bulunduğu ifade edilir.

Ajans Atmasyonal C.1, N.60, 30 Eylül 1324, s.7
Ebü'l-Hüdâ'nın İtalya'ya gitmek isteyip gidemediği ile ilgili nükteli şekilde alay edilir.

NAMÎ

Bahçe Meraklılarına C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.6
Aksaray'dan Topkapı'ya kadar olan evlerin damlarında biriken hayvan gübrelerinin çok ucuza satıldığı ifade edilir. Geveze buna yorum olarak damlarda hayvan beslenip beslenmediği ile ilgili fikrini ifade eder.

ÖRÜMCEK BEYEFENDİ

Tedkikat-ı Felsefiye C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.3-4
Örümcek Beyefendi'nin memuriyetinde Sulukule ile ilgili bazı felsefi incelemeler yaptığı ifade edilerek bunlardan bahsedilir. Örümcek, her ne görse ondan bir ibret

aldığını, Sulukule'de demirci erbabının yanına gidip herkesin bir vazifeyi ifa ettiğini görünce ustalardan birine gidip birlikte çalışsalar iş daha kısa sürmez mi diye sorunca demirci ustası "her işçi her işe karışacak olursa o işin bizim çorbamızdan ne farkı kalır, karmakarışık olur gider." diye cevap verdiğinden bahseder.

SADİ MUVAHHİD

Amatör Çayhanesindeki Rivayet-i Mevsuka C.2, N.22, 10 Muharrem 19 Kanunusani 1324, s.3

Matbuat aleminde büyük bir korkuya sebep olan Sivrisinek gazetesinin şerrinden korunmak için cibinlik tedarik edildiği ve çamlaraltında oynanan ve Karagöz gazetesi tarafından neşredilen piyesinin hasılatının belki ilerde kurtulurlar da kendilerine de bir menfaatleri olur ümidiyle şu sıralar parasız olan müstebidin-i iraniyeye gönderileceğinin rivayet olunduğu ifade edilir.

İKTİBAS

İMZASIZ

Başlıksız C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.4

Hafiyenin biri hürriyet taraftarının taktığı kırmızı beyaz kurdeleyi görünce evvelden aklıma gelseydi şu iki rengi ortadan kaldırırdım der. Bunun Alafranga gazetesinde yazıldığı belirtilir.

Kıyafet-i Askeriye C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.5-6

Yeni Asır Gazetesinden naklen bir fıkradır ibaresi ile başlayan yazıda Siroz şehrinden hamiyetli bir zabıtadan alınan askerlerin kıyafeti meselesine dikkat çekilir. En önce düşünülecek şeylerden biridir, askerlik yapan vatan yavrularını şimdiye kadar böyle pejmürde bir halde bırakıldığından bahsedilir. Ordunun vatan için olan öneminden, milletin kahraman fertlerinin kötü kıyafetler içinde görülmek istenmediği ifade edilir.

Tanin Refikimizden Mütalaa Edilen Bir Makale-i Ahrarâne Neler Bilmeliyiz
C.1, N.10, 11 Ağustos 1324, s.5-8

Zulüm gören bir halkın silahla karşılık vermesiyle ilgili görüşler ifade edilir.

Firari İzzet C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.4

Firari İzzet'in Daily Mail gazetesiyle yaptığı görüşmede Türkiye'deki halden bahsederken kendisinin asıl meşrutiyet taraftarı olduğunu ve Osmanlı'yı terk etmesi Avrupa'ya gitmesi hakkında konuştuğunun Tanin'de okunduğu ifade edilir.

Anadolu'da Sükûn ve Asayiş C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.6

La Turki'den alınan yazıda; Anadolu'daki Kürtlerin hareketi hakkında meseleyi izah etmek için gelen telgraf yayınlanır: Bitlis'te bütün halkın meşrutiyetin ilanından dolayı duydukları sevinç ve padişaha müteşekkir olduklarından bahsedilir.

Yine Silik Paralar C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.6

Şerif'den alınan yazıda: Halkın silik paralar uğradıkları mağduriyetten istibdad devrinde bile gazetelerde bahsedildiği ve bu soruna hükümetin hep geçici tedbirler aldığından bahsedilir. Geveze de tamamen aynı görüşte olduğunu ifade eder.

Başlıksız C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.5

Millet'ten alınan yazıda, yangında yanan dükkânlara ve evsiz kalanlara insani yardımda bulunan kahramanlardan bahsedilir.

Vilayetde Asayiş C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.7

Münasebetsiz olaylar yaşandığı için vilayete şiddetli emirler verildiğinin Tanin'de yazdığı ifade edilir.

Matbuat Müdürü C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.8

İttihad ve Terakki gazetesinden alıntıdır: Matbuat müdürü Kemal denilen kişinin istibdad devrinde Tercüman-ı Hakikat gazetesinde sokak muhabiri, sıradan bir arzuhalci iken birden maliye katipliğine getirilmiş, ardından kendine hamiyetperver süsü vererek Bulgaristan'a firar etmiş ve sonra bir şekilde saraya getirilmiş ve Osmanlı matbuat müdürü tayin edilmiş. Fakat yazıda ifade edildiğine göre hak etmediği bu konumdan alınması gerektiği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.4-5

Metin'den alınan bu yazıda Osmanlı askerinin nöbet yerinde zabıtanın selam dur komutu alması ve Osmanlı askeri nöbet yerinde gezerken zabıtaların sessizce selam durup silah omuza vaziyeti aldıkları ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.24, 25 Ağustos 1324, s.6-7

İkdam'dan alınan "Köylülere Hürriyet ve Müsavatı Anlatalım" başlıklı yazıda bir köylünün dilinden hürriyet ve eşitliğin nasıl anlaşıldığı verilir. Köylü, bir gün rençber arkadaşına tokat attığını, eskiden olsa ya zaptiyelerin döveceğini ya da yanına kalacağını ama artık herkesin ettiğini çekeceğini, artık kimseye dokunmayacağını, bunun güzel olduğunu ifade eder. Geveze tarafından buna cevaben; "Biz de hafiye Zülüflü İsmail lisanından deriz ki" diye başlayan yazıda İsmail'in önceden işlerinin pek yolunda olduğu, kendisinin hafiyelerinin mekteplerden vatan evlatlarını tutup kendisinin önüne getirdiğini, onun da bu çocuklara çeşitli işkenceler ettiği, sonunda Heybeli Ada'ya geldiği, bu kurtuluştan çok mutlu olduğu ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.5

Sabah'ta okunan "Bu Nasıl Hesap – Tramvay Şirketi Direktörü" başlıklı yazıya göre ittihad ve terakki cemiyetinin maaşlarına yetmişer kuruş zam yaptığı müstahdemlerin ödemelerinden bahsedilir.

Meyus Olmayalım C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.3-4

Mizan'dan alınan bu yazıda, kapanması gereken yaralar olduğu halde üzüntülü olmaya gerek olmadığı ifade edilir. Kötü yerlerden gelen muhtaçlara yardım edilmesi gerektiği, telefonun inşa edileceği, bununla birlikte birçok muhtaç kişinin iş bulacağı belirtilir.

Eczacı Refik C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.8

Tercüman-ı Hakikat'ten alınan bu yazıda Eczacı Refik'in Telgraf nezareti müdür yardımcısı Şevki Efendi'nin evine girip elmaslarını çalmaya yeltenmesinden bahsedilir.

Başlıksız C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.8

Tanin'de okunduğuna göre firari İzzet'in Şam'daki emlakının meblağına hükümet tarafından el konulmuş ve sadrazam makamınca bir makbuz tebliğ edildiği ifade edilmiştir.

Namzedler C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.4-5

İkdam gazetesinden okunan bu yazıya göre Dersaadet'ten seçilecek aza için akıllara gelen adaylar; Ahmed Rıza Bey, Hıdır Midhat Bey, Avukat Baha, yağcı Şefik Bey, mekteb-i hukuktan mezun tüccardan Osman Bey gibi birçok aday ismi sıralanır.

Başlıksız C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.5

İkdam'dan okunan bu yazıda seçimler için adaylara; İslam ulemasından Manastırlı İsmail Hakkı Efendi, Maarif meclisinden Kazım Efendi, Fahmi Efendi, Darü'l-fünun ve mekteb-i idadi muallimlerinden Mustafa Asım Efendi, Bayezid dersaadetlerinden Sabri ve Cevdet Efendiler, Darü'l-Fünun muallimlerinden Abdüllatif Efendi gibi isimler eklenir.

Beyoğlu Elsine Kulübü C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.5

Boş Boğaz'dan alınan bu yazıda "uydurmasyon" tabirinin dilimizde nasıl geçtiği ile ilgili incelemeler yapıldığı ve "apartman" kelimesiyle de ilgili bir inceleme şubesi açıldığı ifade edilir.

Niçin Verirler? C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.5

Mizan'da Hıdiv Abbas Hilmi Paşa'nın amcazadesinin hanımına şefkat nişanı verildiği yazmaktadır. Bununla ilgili istibdadda rütbe ve nişanların bebekleri sevindirmek için oyuncak gibi verildiği fakat hürriyet devrinde devlet ve milletin minnettarlığını ifade eden bu nişanların artık ancak birkaç vatanperver hanıma verileceği ifade edilir. Geveze de bu yazıya "evet, vermez ise?…" diyerek karşılık verir.

Başlıksız C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.5

Sabah'tan alınan bu yazıya göre; Türkçe bilmeyen Hıristiyan Osmanlıların Kanun-ı Esasi'deki haklarından tamamen yararlanamayacaklarını düşünmeleri üzerine Türkçe öğrenmeye karar verdikleri ve lisan-ı Osmani'yi iyi bilen Mösyö Herman'ın onlara akşamları Türkçe dersi vereceği ifade edilir.

İstanbul Mebusları Kimlerdir? C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.6

Üç gazete tarafından; Meclis-i mebusanın açılmasına az vakit kala şehr emanetinin ne yaptığı sorgulanır. Seçimler konusunda yavaş davranılması eleştirilir ve seçimlerin bir an önce gerçekleştirilmesinin temenni edildiği ifade edilir. Geveze de bu temenniye katıldığını belirtir.

Buhran-ı Vükela C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.7

İkdam'dan alınan bu yazıda; Noya Fraye Presse gazetesinin dersaadetten aldığı bir telgrafa atfen bir buhran-ı vükela ihtimali olduğunu ve Rumeli vilayet müfettişi Hilmi Paşa'nın yeni kurulacak heyet-i vükelada yer kazanacağının kesin olduğu ifade edilmiştir.

İntihabata Dair C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.8

İkdam'dan alınan bu yazıda, mebusluğa aday olan kişilerden bayındırlık nezareti muavinliği yapmış olan Cemal Bey ve ziraat mektebi muallimlerinden Benliyan Efendi takdim edilir.

Matbuata Karşı Hükümet C.1, N.42, 12 Eylül 1324, s.5-6

Yeni Gazete'den alınan yazıda; bir gün evvelki nüshalarında bir resmi varaka yayınlandığından, matbuat cemiyetinin toplanmasından ve kanun ve nizamın düşünce, vicdanla olan bağından bahsedilir.

Başlıksız C.1, N.42, 12 Eylül 1324, s.6

Yeni Gazete'den alınan habere göre; bab-ı âlideki daire-i hümayun tamirine karar verildiği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.7

Yeni Gazete'den alınan yazıya göre vilayette hala istibdadın hüküm sürdüğü ifade edilir.

Müsavat C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.3

Bir gün önce Mizan'da Kastamonu'dan gönderilen bir varaka olan bu yazıda: Kanun-i Esasi'nin ikinci maddesinde Osmanlı payitahtının İstanbul olduğu ve bu şehrin bir imtiyaz ya da muafiyeti olmadığı söylenmesine rağmen taşra için hiçbir şey söylenmemesi adaletsizlik olarak görülür ve yazar amacının adaleti aramak ve müsavatı elden bırakmamak olarak belirtir. İstanbul'un imtiyazlı ve taşra şehirlerinin bu imtiyazlardan mahrum olduğunu ifade eden yazıya cevaben Geveze; gerçekten İstanbul'daki subayların çabuk terfi ederek imtiyazlı olarak görüldüklerini ifade eder.

Kimler Nerelerde İkamet Etmeli C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.6-7
Karagöz'den alınan bu yazıda; Caddebostan'da Tahsin ile Ebü'l-Hüdâ, Fener'de Hayaliler ile Karagöz gibi semt isimleriyle buralarda ikamet etmesi gerekenler ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.60, 30 Eylül 1324, s.7-8
Karagöz'den alınan bu yazıda; ramazan ve bayram adetlerinden, diş kirasından bahsedilir.

İdare-i Padişah C.1, N.61, 1 Teşrinievvel 1324, s.7
Tanin'den alınan bu habere göre bazı vatan hainlerinin istibdad idaresinin geri gelmesi fikrinde oldukları için bunların bulunup cezalandırılmasının ferman buyrulduğu ifade edilir.

Avusturya Şekerini Yemeyelim Zira Acıdır C.1, N.61, 1 Teşrinievvel 1324, s.7-8
Tanin'den alınan bu habere göre Avusturya'dan dersaadete haftada 700 çuvaldan şeker geldiği ve Avusturya'dan mal alma gibi bir durumun olmaması gerektiğinden bahsedilir. Ayrıca limandaki Avusturya vapurunun hiç müşteri bulamayıp boş boş İstanbul'dan kalkıp gittiği için Allah selamet versin yorumu yapılır ve Geveze de bu duruma "âmin" diye cevap verir.

Basiret Refikimizin Mütenaimin İstibdad Ser Levhalı Fıkrasından C.1, N.62, 2 Teşrinievvel 1324, s.5
Vezirlerin çoğunun para israf etse de köprü yaptırdıkları ve yoksullara da yardım ettirerek hayır işleri yaptıkları ifade edilir. Geveze buna cevap olarak; köprü, çeşme vs. yaptırmanın abartılacak bir fazilet olmadığını ifade eder. Ve Basiret'in yazısına cevap verilir.

Başlıksız C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.6-7
Karagözden alınan bu yazıda bütün Osmanlı fertlerinin adaletten, hürriyetten memnunken bundan rahatsız olan melun ve hain kişilerin varlığı eleştirilir.

Gazeteler C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.3

Tanin'in daha önceden makinaların gıcırtısız işlemediğini yazdığı ifade edilir. Geveze de buna cevaben güzelce yağlanması gerektiğini belirtir.

Başlıksız C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.4
İkdam'dan alınan yazıya göre şehir içinde silah kullanılmaması gerektiği ifade edilir, Geveze buna cevaben güpegündüz bile bundan korkulmadığını ifade eder.

Başlıksız C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.4
Sabah'tan alınan yazıya göre mecliste, komisyonda ve memuriyet-i mahsusada bulunan ve vazifesiz kalmış olanların askeri memurlukta uygun yerlere yerleştirilecekleri ifade edilir. Geveze de buna cevaben bunun çok şey olduğunu ifade edip vazifesiz kalanların acaba neden dolayı vazifesiz kaldıklarını sorgular.

Gazeteler C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.4
İkdam'dan alınan yazıya göre mekatibi askeriye müfettişi İsmail Paşa'nın dördüncü orduda açılacak bir fırka kumandanlığına tayin olunacağı ifade edilir. Geveze de bu habere yorum olarak Zülüflü İsmail gibi hürriyet düşmanı, millet katili istibdad aşığı birinin böyle bir fırka kumandalığına tayinindeki maksat ve hikmeti bir türlü anlayamadığını belirtir.

Başlıksız C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.4
İzmir'de çıkan "Edeb Ya Hu!"dan alınan bir Şiirde dünyada rahat görenlerin yalnızca eşekler olduğu, zeki olmanın kabahat olduğu, eşekliğin Allah'ın bir lütfu olduğu ifade edilir.

Gazeteler C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.4
"Serbesti" gazetesinden alınan yazıda "başka türlü olmayacak olamayacak, emin olalım" denir. Geveze de buna cevaben "amin, amin olalım amin!" der.

Hukuk-ı Umumiye C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.4
"Biz madem ki fena adamlarmışız. Buradan def olup…" diye alıntılanan yazıya Geveze "etme be yahu!." der.

İkdam C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.4

İkdam'dan alınan yazıda; İzmir'de Kramer Gazinosu'nda "Gece Oyunları!" gösterileceği ve kadınlar ile çocukların kabul olunmayacağını bildiren yazıya cevaben Geveze "çocuklar niçin kabul edilmiyor. Ayıp da ondan mı?" der.

Gazeteler C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.4

Feyz-i Hürriyet'ten alınan yazıda "bize nasip olandan mahrum muyuz?" diye sorulur ve Geveze de buna "gördün mü bir kere olan işi? İşte al bir şüphe daha!" şeklinde cevap verir. Balkan'dan alınan yazıda "Bosna Hersek Avusturya'ya mezar olacak!" denilir. Geveze buna cevaben "Avusturya oraya gömülmeğe çoktan razıdır ama yağma yok zıbaracak başka bir yer arasın. Biz toprağımızı düşmana mezar yapmak da istemeyiz." diye cevap verir.

Karagözden C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.3-4

Hacivat Karagöz'e "vay Karagözüm bu ne meserret" diyince Karagöz "Oh oh aman Hacivat yüreğim yağ bağladı." diye cevap verir. Geveze de bu konuşmaya cevaben her gün on iki saat çalışmak, havagazıyla banyo eylemek yürekteki yağları eritir, şifadır, diye cevap verir.

Gazeteler C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.3

Saadet'den alınan yazıya göre harbiye nazırı Rıza Paşa'nın tezyil edilecek zabıtanları defterini düzenlediğini ve yalnız "onu" meşir ettiği ifade edilir. Geveze de buna cevaben "onu olursa ondan aşağısını düşünmeli! Kaç kırk kaç liva, kaç miralay! Sürüsüne bereket!" der.

Yeni Gazete C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.4

Yeni Gazete'den alınan yazıda mebuslara tavsiye edilen serbestlikten bahsedilir. Geveze, Yeni Gazete'nin yazısına cevaben mebusların seçim için çok zaman harcadıklarından bahsedip "hiçbiri doğru iş göremeyecek mi?" der. Ardından "gazeteleri ezmek istiyorlar" serlevhasına cevaben de "suyunu mu içecekler? fakat emin olsunlar o kadar acıdır ki bir içen şifayı bulur." der.

Karagözden C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.4

Karagöz'den alınan bu yazıda harbiye nezaretinden Ahmed Paşa tarafından yalnızca "söylediği" beyan edilerek gönderilen ve bestesi yapılmak üzere ittihad ve terakki

marşı namıyla yadigarı olduğu ifade edilen Şiirde hürriyete ve cemiyete övgülerde bulunulur.

KUL AĞASI KADRİ

Varaka C.1, N.24, 25 Ağustos 1324, s.4

Hiç düzeltme olmadan İkdam'dan alınıp aynen yayınlanan bu yazıda; gazetenin tarafsızlığına güvenerek Kul Ağası Kadri, Kabil isimli kişinin yazdıklarına karşı kendini savunur. Kendisiyle adalet önünde hesaplaşmak istediğini belirtir.

ÖMER RÂZÎ

İkdam'a Cevab C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.4

Nevzad Vatan'dan okunmuş olan bu yazıda İkdam'ın 1527 numaralı nüshasında maarif nezareti tarafından Namık Ekrem Bey ile beraber diğer şahıslar hakkında mahkemeye müracaat edildiği yazılsa da yazarın makaleyi yazan kişi olduğunu ispat edecek kişi olduğu ifade edilir. Namık Ekrem Bey'in masum olduğu ortaya çıkınca susmayacakları belirtilir.

BASIN

A (Ayın). FAHREDDİN

Mizah Gazetelerinin Taksimi C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.5

Karagöz at pazarına, Alafranga Sultan Ahmet Meydanına, Basurcu Agâh Tahsin'in yanına, Gaga Burun Nazif Server'in yanına şeklinde bazı mizah gazeteleri bir yerlerle eşleştirilir.

A. FERİD

Aynen C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.3

Geveze'nin tek kusurunun gülerken gözlüğünün yere yuvarlanması olduğu ifade edilir.

M. A (AYIN)

Matbuat İçin C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.4

İkdam "kahvaltı etmezden evvel", Sabah "uykudan kalkar kalkmaz", Şura-yı ümmet "tebdil-i vükela esnasında her saat", Tercüman "İstanbul'a yeni geldiği zaman", Tanin "bulutlu havalarda", Saadet "sefaletten halas olmak isteyenler için yatsıdan sonra",

Servet “fakirler tarafından eskeri mahallerde saat üçten sonra” Hukuk-ı Umumiye “zevalden evvel”, Serbesti “sıkıntılı zamanlarda” Balkan “öğle ile ikindi arasında” denilerek gazetelerin isimleriyle bağlantılı bir şekilde ne zaman okunacaklarından bahsedilir.

CEMAL (Galata Posta Müdürü)

Varaka C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.6-7

Yazar, gazete muharrirlerinin pek çoğunun vicdanlarına sığmayacak şekilde gerçeğe aykırı ve çalakalem yazdıklarından bahseder.

EDHEM

Varaka C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.4

Dalkavuk isminde bir gazetenin çıkmaya başlayacağının işitildiğinden bahsedilir. Dalkavukların istibdad devrinde iyiyi fena, fenayı iyi gösterdiği; şimdi artık katmerli dalkavukların meydana çıkacağı ifade edilir.

GAYRETULLAH

Perişan Düşünceler C.2, N.19, 28 Zilhicce 8 Kanunusani 1324, s.4

Şehzadebaşı'nın hayat dolu olduğundan bahsedilerek başlanan yazıda; çayhane köşelerine çekilmiş şair, romancı, tiyatrocu, aşık, tutkun, belalı kazalı kişilerin bulunduğu ve bunların hepsini bir bahçedeki çiçeklere benzetilse de bazılarını koklamanın ölüm etkisine sahip olduğu ifade edilir. Şimdilerde Direklerarası'nda görülen çiçeklerin amatör tiyatrolar olduğundan bahseden yazar gidip oyunlarını izlediğini ve fena bulmadığını söyleyip geçenlerde bir gazetede çıkan bir yazıdan bahseder. Bu yazıda; gazeteciler ile tiyatrocuların birbirine pek benzediği, aynı hırsa ve sevdaya sahip oldukları ifade edilip bir tiyatro kumpanyasının yok oluşunun diğerinin yükselmesine sebep olduğundan bahsedilip gazetecilikle arasındaki büyük benzerliğe dikkat çekilir. “Cihan böyledir.” denilerek yazı bitirilir.

İMZASIZ

Mukaddime C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.1

Geveze gazetesinin mevcut gazeteler içinde küçük bir çocuk gibi naçiz ve zayıf olduğu, herkesten destek beklendiği belirtilir. Fakat gazetenin gevezelik ve şarlatanlıktan ibaret değil çalışkan, hakikate âşık ve bacaksızlığına rağmen sakallı bir

adam gibi doğruları söyleyen ve kişisel maksatlara hizmet etmeyen bir yapısı olduğu ifade edilir.

Mesleğimiz C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.1

Geveze gazetesinin amaçları açıklanır. Bunlar vatana naçizane hizmet etmek, her zaman hakikati söylemek, bir gazeteden beklenenleri beyan edeceklerini ve siyaseti de içereceklerini ifade ederler.

Başlıksız C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.1

Gevezenin yayın hayatına başlamasını tebrik eden (Sabah) refik-i muhteremin iltifatına teşekkür edilir.

Başlıksız C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.3

Boşboğaz'a Geveze'nin adaş olması gibi Karagöz gazetesine de bir arkadaş olarak Hacivat adında bir gazetenin çıktığı belirtilir.

Duyuru C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.4

Musavver Terakki gazetesi bir süre çıkarılmayacağı için eski abonelere Geveze'den gönderileceği belirtilir.

Ortak Varide Hakkında C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.4

Matbaaya dışarıdan gönderilen evrak ve mektuplardan uygun olanların sırayla neşredileceği ifade edilir.

Taksim Ceraid C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.3

Birçok gazetenin adı anılır ve bunların kime hitap ettiği esprili bir şekilde şöyle söylenir: Akşamcılara Sabah, tembellere İkdam, dilsizlere Tercüman, sağırlara Tanin, müneccimlere Seyyare…. Kocakarılara Geveze. Geveze de cevaben "Aşk olsun, tertib güzel lakin kocakarılara okumak öğretmek güç."

Haftalık Gazete C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.4

Sahib-i imtiyaz Kirkor'un Türkiye isminde yeni bir gazete yayınlanmak üzere olduğundan bahsedilir.

Yeni Geveze C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.1

Gazetenin sütunları genişletilerek sayfa sayısının sekize ve fiyatının da 10 paraya çıktığı duyurulur.

Ajans Atmasyonal C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.4

"Alafranga gazetesinin merkez idaresi neresidir bilir misiniz?" diye sorulur.

Gevezeye C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.3

Karagöz'ün Hacivat'ı var, senin nen var diye sorulur Geveze de "mirat-ı alemim" der.

Başlıksız C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.4

Şehirde yakın vakitte "Di Tuya Turkay" (İki Türkiya) namıyla Almanca bir gazetenin yayına başlayacağı ilan edilir.

Yeni Refikimiz C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.5

Bir gün önce (Nevzat Vatan) ismiyle yeni bir gazetenin çıkmaya başladığı ve bu gazetenin yayın hayatında başarılı olması temennileri ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.4

Gazetelere çeşitli lakaplar takılır ve bunlar listelenir. "Sabah var akşam yok" , "ikdam var gayret yok", "mizan var tartılan yok" gibi.. Geveze buna yorum olarak şöyle der; "saldıran var aldıran yok."

İttihad-ı Ceraid Komitesi C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.4

Mizan gazetesinin teklifi üzerine ittihad-ı ceraid adında bir matbuat komitesi kurulduğu ve her gazetenin bir vazifesi olduğu ifade edilip birkaç gazeteyle ilgili şu şekilde ifadelere yer verilir: Servet-i Fünun kasadar, Tanin veznedar, Tercüman simsar, Millet müşteri, Geveze ilancı…

Dahili C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.5

Matbaaya gelen bir yazıda gazetenin geçen nüshalarından birinde yazılmış olan bir yazıyla ilgili mahkemeye müracaat edilmesi gerektiğinin rica edildiği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.4

Zuhuri gazetesinin çıkmaya başladığı tebrik edildiği halde Zuhuri'nin bu tebrike karşı münasebetsizlikte bulunduğu belirtilir.

İhtar C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.4

Her gazetede olduğu gibi Geveze'de de düzeltilmiş şeylerin olabileceği belirtilip, işleri güçleri olmayan kişilerin böyle zevzekliklerle uğraşmamaları ihtar edilir.

Başlıksız C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.7

Adresleri açıkça belirtilmeden matbaaya gönderilen şikâyetnamelerin yayınlanmayacağı özür dileyerek ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.6

Yazar, gazetenin sahib-i imtiyazı Kirkor Efendi hakkında yazdığı medhiyeden bahseder. Bu manzumede Kirkor Efendi'nin matbuat âlemine birçok katkı yaptığından fakat daha ziyade cimriliğinden bahsedilir.

Varaka "Gevezeye" C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.6

Servet-i Fünun gazetesinin akşamüstü bir nüsha daha çıkarıp başka olaylar yazacağının duyulduğu, fakat akşam çıkan nüshada sabahki olaylara devam etmek gibi bir açıkgözlülük yapılıp milletin yalnız bir Servet-i Fünun'a esir edilmek istendiği ifade edilir.

Muharririn-i Osmaniye Cemiyeti C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.7

Bir önceki gün Osmanlı matbuatının önde gelen isimlerinin Sirkeci birahanesinde üçüncü kez toplanıp diğer toplantılarda olduğu gibi gazetelerin takip edeceği harekete dair bazı konuşmalar yaptıkları ifade edilir.

Varaka C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.8

Geveze gazetesi müdüriyet-i behiyesine yazılan bu yazıda İkdam gazetesinde bir önceki gün Diyarbakır Valisi Mahmud Paşa hakkında Yeni gazetenin yazdığı olayın yalanlandığı ifade edilir.

Ajans Du Karga C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.6

Pencerenin önüne gelen bir karganın örümcek müdürü ile ahbap çıkması ile karganın da matbuat aleminin eski aşinalarından olduğu ortaya çıkar ve karganın gazetede muharrirlik için müracaata geldiği ifade edilir. Bundan böyle ara sıra Ajans Atmasyonal kısmından başka bir de Ajans Du Karga kısmının olacağı ifade edilir. Ajans Du Karga'nın ilk iki haberi ise polisler için müstehcen ifadeler kullanan birinin dövüldüğü ve yeni çıkıp rağbet görmeyen gazetelerin dalavere ile reklamını yaptırmaya çalıştıklarına dikkat edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Geveze tarafından buna cevaben şöyle denir; Ajans Du Karga'nın ifade ettiği reklamını yaptırmaya çalışanların havlamaya başladığının farkında olunduğu fakat Geveze'nin bunların ismini anmayarak yalnızca "havadis" dediği ifade edilmiştir. Polislerin eski jurnalleri meydana çıkararak bunlarda imzası olan şimdiki gazetecileri teşhir etmeye karar verdikleri belirtilir. Jurnallerden teşhir edilecek olan gazetecilerle ilgili olarak "Vay işte bu fena! Bakalım evvela hangi gazete cavlağı çekecek?" denir. Geveze Karga'ya ithafen gelir gelmez başımızı derde mi sokacaksın, böyle havadis açık söylenir mi gibi şeyler der. Karga ise bugünkü vazifesini bitirdiği için artık sustuğunu ifade eder. Son olarak da Karga sustu ise Ajans Atmasyonal'ın başladığı belirtilir.

Ajans Atmasyonal C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.7

Ayvansaray'da bir viranelikte orta oyunu verileceği, bu oyuna Karagöz, Boş Boğaz ve Geveze'nin davet edildiği, Geveze'nin bu tarz oyundan zevk almadığı için davete icabet etmediği ve Karagöz ile Boş Boğaz'ın davete icabet edip etmeyeceğinin şüpheli olduğu belirtilir. Ayrıca Geveze, "eğer bildiğimiz nükteci Karagöz ile güzel, hoş Boş Boğaz iseler öyle davetlere katılmazlar" der.

İkdam'dan C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.2

Patris Gazetesindeki bazı şeylerden şüpheye düşen bazı Avrupa muhabirlerinin matbaaya gelip izahat talep ettikleri ifade edilir. Geveze tarafından buna cevaben yazılan yazıda, İkdam'dan alınan yazıda bahsedilen telgrafın genel matbaalara ve Geveze'nin idarehanesine de geldiği ve verdikleri cevaptan bahsedilir.

Ajans du Karga C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.3

Birkaç gazete hakkında takip kararı çıktığı, mizah gazetelerinden birinin sahibinin ortalıkta görünmediğinden bahsedilir. Geveze buna cevaben "sakın orada fertiği çekmesin" der.

Ajans Atmasyonal C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.4-5

Mizah gazetelerinden birinin telaştan karikatür yerine kendi resmini yaptırdığını ve elindeki balıklarla pisboğazlığına delil gösterdiğini söyler. Geveze de buna cevaben balıkları yere düşürmesinin dalgınlığını gösterdiğini söyler. Ayrıca Geveze, Boşboğaz'ın gözlerini kanun açtığı için çenesini bıçak açmadığını ifade eder

Tekzib C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.6

Şarivari gazetelerinde tekessürden bahsedilirken kulak misafiri olan bir çocuğun bu sözü yanlış anlaması ile ağızdan ağza Geveze'nin matbaasına kadar sirayet ettiği için düzeltilmesine başlandığı ifade edilir.

Gazetelerin İttihadı C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.7

Feyz-i Hürriyet, Metin, Tasvir-i Hayal gazetelerinin birleşerek hem mizah hem de ciddi kısımları olan "Üç Gazete" isminde İkdam hacminde haftada iki defa yayınlanmak üzere bir gazete çıkaracakları bildirilir.

Yeni Bir Gazete C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.5

Nazırlardan bir iki kişinin kendi fikirlerini ve müdafaalarını ifade etmek üzere bir gazetenin yayınlanması için maddi yardımda bulunacaklarının haber alındığı ifade edilir.

Köprüde C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.3

İkdam'ın şirket-i hayriyeyi tebrik etmesi eleştirilir, şirketin hala istibdad memurlarının elinde olduğundan biraz da teessüf etmesi gerektiği ifade edilir.

Yeni (Tanin) Refikimiz C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.5

Tanin gazetesinin hacminin sekiz sayfaya çıkarıldığı ve bu gazetenin kesintisiz devam etmesi dileği beyan edilir.

Hukuk-ı Umumiye C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.6

Hukuk-ı Umumiye ismiyle bir gün önce ilk sayısı çıkan gazete tebrik edilir ve devamının temenni edildiği ifade edilir.

Varaka C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.3

Matbuat âleminin birbiriyle kavga edeceğine tebessüm kazandırmasının daha iyi olduğundan, edepli bir şekilde yazıp eğlenceyi de unutmamak gerektiğinden, alnı temiz olmanın önemli olduğundan bahseden yazıya karşılık Geveze de bu görüşü takdir ettiğini ifade eder.

Bizim Bir İşimiz Var C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.7

Eski devirde milletin iyiliği için uğraşan babaları ve kardeşlerinin gözleri önünde kahredildikleri görüldüğü halde bir şey yapamadıkları ve bu fedakâr insanlar için vefa göstermenin gerekli olduğu ifade edilir. Bu kişilerin fedakârlığı ile Millet adında bir cemiyet, Hukuk-ı Umumiye adından bir gazete çıkarıldığından bahsedilir ve bunlara sahip çıkılması gerektiği ifade edilir.

Bir Muhavere C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.7-8

Nazif Servet isimli birinin İkdam'a makaleler yazarak matbuat âleminde fesat yarattığını söyleyen bir kişi karşısındakine, artık imzalı makale okumayacağını ifade eder. Arkadaşı da duruma şaşırır ve açıklamayı dinleyince hak verir.

Başlıksız C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.3

Bazı muharrirlerin yazılarının okunmasının çok zor olduğu ve bu yüzden mürettiplerin zor durumda kaldığından dolayı muharrirlerin yazılarını doğrudan bastırmaları gerekli olduğu ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.3-4

Karşısındaki kişiye bir gün önceki "Üç Gazete"yi okuyup okumadığını soran kişi gazetede şehr emaneti tensikat komisyonun garip bir komisyon kurduğunu söyler. Bu komisyonun tiyatrodan farksız olduğundan bahsederek durumu eleştirirler.

Başlıksız C.1, N.42, 12 Eylül 1324, s.8

Mizan gazetesinin 10 Eylül 324 tarihli 56 numaralı nüshasındaki yanlışlığın düzeltilmesi gerektiği ifade edilir.

Yeni Gazetenin İlavesi C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.6

Alınan bir telgrafta; aşiret reisi İbrahim'in Nusaybin'de vefat ettiği, eşi ve çocuklarının Nusaybin hükümet konağına gittikleri ifade edilir. Geveze bu yazıya cevaben havadis hakkında bir şey demediklerini fakat bunu ilave etmekteki mananın ne olduğunu sorgular.

Efkâr-ı Askeriye C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.7

Efkâr-ı Askeriye gazetesinin ikinci nüshasının çıktığı, renkli resimlerin bulunduğu ve içeriğin halkın faydalanabileceği, anlayabileceği bir tarzda olduğundan bahsedilir.

Geveze Gazetesi İdarehanesine C.1, N.52, 22 Eylül 1324, s.7-8

Hafız İbrahim, Geveze Gazetesi'nin 45 numaralı nüshasında imam ve muhtarlarla ilgili yazılan yazıya istinaden açıklamalar getirip kendini savunur ve bu varaka aynen neşredilir. Geveze buna cevaben kendini açıklar ve gerekirse mahkemeye başvurabileceklerini ifade eder.

Merhum Hürriyet Gazetesinin Vasiyetnamesi C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.3-4

Hürriyet gazetesi aklı başında iken gazeteci esnafına dair vasiyetnameyi neşretmek istediğini ifade eder ve hibe ettiği şeylerden, muharrirlerin verecekleri havadislerin gerçek olup olmadığını kontrol etmesi gerektiği gibi hususlardan bahseder.

Geveze İdaresine C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.5-6

Gazetenin 15 Eylül tarihli sayısındaki Teşvikiye Camii şerifi mezunu İbrahim Efendi hakkındaki olayla ilgili yazar, imamı suçlu bulduğunu ve konu hakkındaki fikirlerini ifade eder.

Kariin-i Kirama Maruzat C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.2-3

Geveze gazetesinin hem mizah hem ciddi kısımlarının günlük olarak neşredilmesinin zorluklarından bahsedilerek bundan böyle haftada iki kere Çarşamba ve Cumartesi günleri olmak üzere haftada iki kez mizah gazetesi olarak neşredileceği ve ciddi kısımlarının "Musavver Terakki" gazetesinde devam edeceği okuyuculara duyurulur.

Başlıksız C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.4

İzmir'de çıkan "Edeb Ya Hu!" gazetesinde İran Şahı hakkında Eşref Bey'in yazdığı kıtadan bahsedilir. Geveze de bu kıta ile ilgili kıtanın hala yuvarlanmadığını ifade eder.

Gazeteleri Ne Vakit Okumalı C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.3
İkdam'ı çalışıp yorulmadan evvel, Sabah'ı uykudan kalkınca, Tercüman-ı Hakikat'i yatağa yattıktan sonra gibi yorumlarla Hukuk-ı Osmaniye, Saadet, Servet-i Fünun, Mizan, Millet, Feyz-i Hürriyet, Kalem, Davul gibi gazetelerin ne zaman okunması gerektiğinden bahsedilir.

Başlıksız C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.4
İrşad gazetesindeki "Esaretten Mabada" başlıklı yazının değiştirilip "Esaret" makalesinden mabad şeklinde ifade edilmesi tavsiye edilir.

Hazır Fırsat Varken C.2, N.22, 10 Muharrem 19 Kanunusani 1324, s.3
Yeni matbuat kanunu çıktıktan sonra beş yüz lira depozito edip de gazete imtiyazı alabilecek kişinin pek çıkmayacağı ve hazır fırsat varken bir kısım imtiyaz sahipleriile gazete çıkarmak isteyen kişilerin dilekçe verdikleri hatta birden çok imtiyaz almak teşebbüsünde bulunanların bile olduğundan bahsedilir.

Eşref Bey ve Edeb Ya Hu C.2, N.24, 16 Muharrem 27 Kanunusani 1324, s.3
Eşref Bey'in Edep Ya Hu gazetesinden ayrıldığı halde gazetenin hala Eşref Bey'in şiirlerini yayınlamasının gasp hatta sirkat olduğu ifade edilip gazeteye "edep ya hu" denilir.

Parlementoda Düdük! C.2, N.24, 16 Muharrem 27 Kanunusani 1324, s.3-4
Avrupa'da bir konuşmacının sözleri değerli bulunmadığı takdirde ya ayak gürültüsü ya öksürük ya da ıslıkla karşılık verilip kürsüden inmeye mecbur edildiği, bunun tiyatro ve konferanslarda olduğu gibi parlementoda da yapıldığından bahsedilir.

Geçen Günkü Miting C.2, N.25, 19 Muharrem 30 Kanunusani 1324, s.3
Pazar günü Serbesti tarafından Sultan Ahmed meydanında düzenlenen mitinge altı bin kişinin katılıp gelemeyenlerin de telgraf yollayarak kalben katıldıkları ifade edilir. Milletin, matbuatın kıymetini anladığı ifade edilir ve kanunun meclis-i mebusandan geçmeyeceğini, meclise girse bile imza sahiplerinin kendi elleriyle kendi sonlarını hazırlayacakları ifade edilir ve "ister misiniz şimdi onlar bütün bütün korksunlar da kendi imzalarını da inkara kalkışsınlar!" denilerek yazı bitirilir.

Gazeteler C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.3

Sabahın akşamı yaklaştı, tercümanın dilinin akordu bozuldu, dalkavuk kavuğunu attı diyerek gazetelerin zor durumda bulunduğu ifade edilir ve o hürriyet ortamının kalıp kalmadığı sorgulanır.

Başlıksız C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.6

Gazeteciliğin önemli dersleri olarak riya ilmi, hakarete tahammül, kimseye çaktırmadan diğer gazetelerden havadis aşırmak, gazete sürümden kaldığı zaman ortalığı velveleye vermek gibi şeylerden bahsedilir. Boşboğaz'ın yazdığına göre ise Cemiyet-i Matbuat-ı Osmaniye'nin ıslahına karar verildiği ifade edilir.

Gazeteci Kurnazlıkları C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.5-6

Son zamanlarda neşredilen gazetelerin çoğunu okuyanların telgraf ve havadislere aşinalık hissetmelerinin sebebinin sabah gazetelerindeki fıkraların biraz değiştirilerek yazılması olduğunu ve bunu anlayanların gazetecilerdeki kurnazlığa şaştıkları ifade edilir. Geveze de buna cevaben "ey ne yaparsın ortalık kesat." cevabını verir.

KABİL

İstanbul'da Engizisyon Şubeleri C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.6-8

İstanbul'da Engizisyon Şubeleri ile ilgili daha önceki yazıya cevaben bu sözlerin ancak bir haftada, düşüne düşüne yazılmış yalan ve riya dolu kendini savunma yazıları olduğu öne sürülür. Yazar iftiraya hiçbir şekilde tenezzül etmeyeceğini, aksine kendisinin hakkına tecavüz edildiğini ifade eder.

KAKAVAN

Servet-i Fünun - Beyaz Kedi C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.4

Yazar, geçen akşam çıkan Servet-i Fünun'un ikinci nüshasının tamamen üçüncü sayfaya tab edildiğini görüp şaşırmış fakat sonradan kedinin gazetenin üzerine atlayıp elini tırmalamasıyla gazeteyi kedinin yırttığını anlamış ve ardından gazeteyle ilgili sansürü öğrenince çok güldüğünü ifade edip durumu Geveze'ye havale ettiğini belirtir.

KİRKOR FAİK

Musavver Terakki C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.5

Musavver Terakki'nin okuyucularına ithafen yazılan bu yazıda Kirkor Faik, Terakki'nin güvene dayalı olarak büyüdüğünü, bu gazetenin resimlerinin güzelliğine dikkat edileceğini ve matbuat âlemine bu gazete bu gazeteyi takdim etmekte iftihar duyduğunu ifade eder.

M. A (Ayın)

Başlıksız C.1, N.24, 25 Ağustos 1324, s.3

Boşboğaz, Sabah, Tercüman-ı Hakikat, İkdam, Karagöz, Zuhur, Tasvir-i Hayal gibi gazeteleri cümle içinde kullanarak nükteli bir anlatım yapılmıştır.

MEHMED CELAL

Başlıksız C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.5-6

Ser muharrir Mazhar Bey ile yazar, Geveze için bir muhavere üzerine çalışırken matbaaya "ben şairim" diyen birinin geldiği, dönemin gazete isimlerini kullanarak nükteli şiirler söylediği ve bir sade kahve ile ağırlandığı ifade edilir.

Rehber-i Saadet C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.5

Rehber-i Saadet mektebinin müdürünün ricası ile aynı isimle intişar edecek Rehber-i Saadet gazetesinde Mehmed Celal'in de yazacağı ifade edilir ve gazetenin intişarının devamının temenni edilir.

İhtar-ı Mahsus C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.6

Bir gün önce Terakki matbaasına iki kişinin uğrayıp Mazhar Bey'i tehdide bile cesaret ettiklerini ve bundan sonra matbaaya derdini anlatmak isteyenlerin matbaanın önündeki posta kutusuna mektup bırakmaları rica edilir. Ayrıca yazar, mahkemeler herkese açıksa bile matbaalar mahkeme değil diyip huzura muhtaç olduğunu ifade eder.

MEHMED TEVFİK

Matbaa-i Âli C.1, N.60, 30 Eylül 1324, s.2-4

Bir matbaada bir yazarın gün içinde başından geçenlerden, düşüncelerinden bahsedilir. Sahib-i imtiyazın gelip lafa tutması, Mazhar Bey ile ne yazacaklarına dair konuşmaları, mürettep çırağının "müsvedde!" diye bağırarak insanlara ne yazdığını

unutturması, hatta istibdadda bile matbaada geçirilen zamanın hoş ve tatlı olduğu ifade edilir.

MUSTAFA

Başlıksız C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.6

Kirkor Efendi'ye ithafen yazılan manzumede gazete ile ilgili iyi dileklerden bahsedilir. Geveze de buna cevaben "amin" der.

MUSTAFA NURİ (Ser Çerhçi)

İkdama Ufak Bir Cevap C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.7-8

Birkaç gün evvel Asır matbaasından, içeriği bilinmeyen Rumca bir ilave çıkarıldığı ve bunun üzerinde Prens Ferdinand'ın resmi olduğu, bunun üzerine İkdam'ın bu ilaveden Geveze'ye aitmiş gibi bahsetmesi üzerine verilen bu cevapta Geveze gazetesi Asır matbaası demek değildir, oradan çıkan her şey gazeteye atfedilemez şeklinde bir açıklamada bulunulur.

NAMÎ

Başlıksız C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.5

Metin, Sabah, Tercüman-ı Hakikat gibi gazetelerin isimleri ve özelliklerinden bahsedilir.

TEVFİK

Geveze Gazetesi Heyet-i Tahririyesine C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.3

Eczacı Refik Paşa'nın kardeşinin Basurcu Agâh yazısından dolayı Bab-ı Ali'deki matbaa ve kitâbhânelerde yazarı sorduğunu ve cebindeki revolver ile kafasını patlatacağını söylediği ifade edilir. Yazarın buna cevabı ise "iş tabancaya kaldı ise çok iyi." şeklinde olur.

SANSÜR

İMZASIZ

Şehir Mektubu C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.1-2

Yazar hürriyetin kavramından, memleket sözü dururken vatan demek gibi konular üzerinden giriş yaparak konuyu sansüre getirir. Bir sansür sebebini anlatır, (Malumat

gazetesinin serlevhasına benzemek) daha sonra menafi millet ve millete hadim sözlerinin de sansür idaresine takıldığından bahseder ve daha sonra sansürün kanlı kalemiyle çizilen kelimeler ve cümlelerle kamus-ı letaif oluşturulabileceğini söyler. Bu ifadelere örnekler vererek yazıyı bitirir.

Sansür C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.4

"Sansürden canımız pek yanık olduğu için sansür dersi vereceğimiz zan olunmasın!" cümlesiyle söze giren yazar sansürün eserleri incelemek anlamına geldiğinden ve sansürün çok eski zamanlara dayandığından bahseder. Yazar sansürle alakalı, bu durumun tarihçesinden, ilk defa umumi bir sansürü 6.Aleksandır'ın uyguladığından, sansür yüzünden 18.yüzyılda müelliflerinin artık kitaplarını yabancı memleketlerde tab ettirmeye başlamalarına sebep olduğundan bahseder.

SİYASET

A (Ayın). MAZHAR

Başlıksız C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.8

Polis mektebinin açılacağından bahsedilse de bu konunun başka bir yazıya ertelendiği ve zabtiye nazırı Sami Paşa'nın tedbirlerinden dolayı teşekkür edilip milletin ve vatanın selameti için uğraştığı işlerde başarılar dilenir.

HALİL FAHREDDİN

Başlıksız C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.3

Hüseyin Cahid Bey gibi siyasi makale yazan, Perşembe günü zat-ı şahaneyi görüp de memnun olmayan (Tanin gazetesi gibi) "hem yok hem olmaz" denilir.

HAMDİ

Matbaamıza Varid Olan Varaka C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.6

Rusya'nın Duma meclisine kabul edilmeyen 11 milyon ahalinin yakında silah isteyeceğinden bahsedilir.

İBRAHİM FATİN HAKKI

Dikkatle Nazar Oluna C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.4-5

Başkâtibin Osmanlı sefaretleri ile şifreli konuştuğu, devlet işlerinin gizli kapaklı cereyan ettiğinden bahsedilip bu durum eleştirilir.

Başlıksız C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.7-8

Dâhiliye nazırı ile posta ve telgraf nazırı arasında geçen bir durumun ardından sadrazamın dahiliye nazırını değil posta ve telgraf nazırını kabahatli görüp Berlin sefirliğinden Madrid sefirliğine gönderdiği ifade edilir.

İMZASIZ

Fuad Paşa C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.4

Berliner Tageblat gazetesinin Dersaadet muhabirine Fuad Paşa bazı beyanatlarda bulunmuştur. Rusya için bile kötü his beslenmediğini ifade etmiştir.

İstanbul'da Engizisyon Şubeleri C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.7-8

Taşkışlada Divan-ı Harb-ı Husus ismi altında toplanan bir mahkeme olduğundan ve bu mahkemenin özelliklerinden bahsedilir.

Hariciyemiz C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.4-5

Devletin ruhu harici ve dâhili olmak üzere iki uzuvdan oluşan bir cisme benzetilirse korumasına dikkat edildiği sürece sonsuza dek yaşayacağı ifade edilir. Bu bakımdan harici ve dâhili mühimdir. Bu ikisinin her ne türlü fedakârlık gerektirirse gerektirsin savunulması gerektiğinden bahsedilir. Hariciyeye tayin olunca memurların Fransızcadan başka aşina oldukları diğer lisan ile konuşanların olmasının hükümetin faydalanmasını sağlayacağı belirtilir.

Taşrada Mebusan İntihabatı C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.8

Seçimlerin kaç günde yapılacağının telgrafla bildirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Karagöz C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.6

11 Ağustosta gelen Zeki Paşa'nın isminin temyiz olunduğuna dikkat edilerek eski istibdad kanunuyla ilgili fikir belirtilir. Karagöz de buna cevaben şöyle der; "Yahu.. hala gözü hırsızlıkta .. Tevekkeli horoz ölür de gözü çöplükte kalır dememişler."

İran C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.2

İran'a karşı Astrahan kumandası altındaki ihtilalcilerin şiddetli bir şekilde hücum ettiği haber verilir.

Bu da Bir Hasbihal C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.1-4

Zülfü İsmail Paşa'nın padişah tarafından çok sevildiği, korunduğu ve sadık bir kulu olarak görüldüğünden bahseden yazar kendisinin divan-ı harb-ı hususa reisi olduğu halde Zülfü İsmail paşa kadar teveccühe nail olamadığından bahseder. Ayrıca kendisinin de hafiyelik ve zalimlik konusunda İsmail Paşa'dan aşağı kalmadığını ifade eder.

Kadıköy Belediyesi İntihabatında Suistimal C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.7-8

Kadıköy belediye seçimlerinde bir kişinin kendisine oy verecek olanlara birçok vaatlerde bulunmak ve varakalar dağıtmak gibi suistimallerde bulunduğu ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.4

İran cemiyet-i nisvanı tarafından Avrupa hükümdarlarının eşlerine telgraf gönderilerek İran'ın haline bir son verilmesi konusunda eşlerine yaptırımda bulunmalarının rica edildiği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.5

İkinci fırkaya mensup birkaç kişinin Kağıthane'de toplandığı ifade edilir.

Polis Nizamnamesinin Islahı C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.6-8

Polis nizamnamesinin düzenlemesi için zabtiye nezareti paşalarından on kişiden oluşan bir komisyon kurulacağının Tanin'de okunduğu ve her alanda düzeltmelerle uğraşılan bir dönemde polis nizamnamesinin de ıslah edilmesinin gerekli olduğuna vurgu yapılır.

Başlıksız C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.5

İdare-i mahsusanın bahriye nezaretinden bağımsız bir idareden oluşması çalışanları tarafından talep edildiği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.8

Aşiret reisi İbrahim isimli birini yakalamak için dört tabur piyade ve iki toptan oluşan bir askeri gücün Maraş'tan hareket ettiği harbiye nezaretine bildirilmiştir.

Başlıksız C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.8

Padişah tarafından affedilen kişilerin orduya nakledildiği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.8

Devletin tüm ordularında açıkta bulunanlardan binbaşı rütbesine kadar olanların da orduya alınacağının haber alındığı ifade edilir.

İngiltere C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.7

Meşrutiyetin ilanından ötürü İngiltere Kralı Edvard'ın padişahı tebrik etmesine cevaben padişahın da teşekkürlerini sunmasının İngiliz matbuatında övgüyle karşılandığı ifade edilir. Ayrıca Rusya çarının padişaha hediye verdiği ve padişahın da çara hediye sunmak üzere Rusya'ya bir heyet gönderdiği belirtilir.

Ajans Telgrafları C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.8

Bosna Hersek Sırp nasyonal fırkasının maliye-i umumiye nezaretine Baron Buryan'ın atandığı, Slavlar tarafından Almanlar aleyhine iki şiddetli gösteri yapıldığı ifade edilir.

Türkler Ermeniler C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.4-6

Türkler ve Ermenilerin istibdadın kanlı zamanlarında unutulmaz yaralar aldığını, fakat Osmanlıları oluşturan Ermeniler, Rumlar ve Türklerin vatan kardeşi olduğunu ve bu düşmanlığın soğukluğun olmaması gerektiği ifade edilir.

İran Ahvali C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.8

Tebriz'de bir gün önce meydana gelen bombardımandan sonra az hasar oluştuğu ve asker tarafından top atışı yapıldığı, Tahran'da birçok kişinin tutuklandığı ifade edilir.

Siyaset C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.6-7

Türkiye ve Bulgaristan arasındaki mesele ile ilgili La Turki gazetesine göre Avrupa matbuatında çeşitli düşünceler olduğu ve İngiltere'nin fikren Bulgarların icraatının aleyhinde, fakat şark şimendiferlerinin işgalinin keyfinde olduğu ifade edilir.

Ajans Telgrafları C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.8

İngiliz matbuatının Bulgar istiklaline dair olan ifadelerinin ayıplandığı ifade edilir. Bazı bilgilere göre Bulgaristan'ın istiklal ilanı için uygun bir zaman beklediği bildirilir.

Telgraflar C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.7-8

Roma'da Rusya hariciye sefiri ile görüşme gerçekleştirildiği ve Rusya'nın Roma sefirinin de bu görüşmede bulunduğu, Abdülaziz dönemi maliye nazırının Paris'e gittiği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.7

Dersaadette Rum tebaasından 83.479 nüfus bulunduğu ve Rum vatandaşlardan meclis-i mebusana iki kişinin seçilebileceği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.8

Meşrutiyetin ilanı ile memleketin her yerinde sevinç olduğu ve insanların birbirini tebrik ettikleri ifade edilir.

Dı Nev Yorkay Telgrafları C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.8

Rusya'nın şark şimendiferlerini satın alma konusu hakkında İngiltere'nin Almanya ve Avusturya'ya karşı bir entrika çevirmek niyetinde olduğundan bahsedilir.

Başlıksız C.1, N.51, 21 Eylül 1324, s.7-8

Ordu ve kumandanlıklarla ilgili tebliğlerden, Avrupa ve özellikle Alman ordularındaki kumandanların üç seneden fazla istihdam edilmemesi gibi konulardan bahsedilir.

Türk ve Bulgar Ordularının Mukayesesi C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.4-5

Türkiye ile Bulgaristan arasında bir savaş çıkması gayet olası olarak görülür ve bir süvari zabitiyle yapılan mülakattan bahsedilir. Zabit Osmanlı askerinin savaşa hazır olduğunu ifade eder.

Başlıksız C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.7-8

Büyük Britanya hükümetinin Türkiye ile Bulgaristan'a şark şimendifer meselesini halletmelerinin teklif ettiği ifade edilir. Ayrıca Berlin muahedesi ile Bulgaristan meselesinde Avrupa'nın ihtar edildiğinden bahsedilir.

Sir Edvar Grey'in Beyanatı C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.6-7

Sir Edvar Grey; beynelmilel oluşturulmuş bir anlaşmanın devletler rıza göstermediği sürece değiştirilemeyeceği, bu anlaşmayla en çok ilgisi bulunan özellikle Türkiye hükümetinin kabul etmediği sürece onların da kabul etmeyeceğini ifade etmiştir.

Türkiye – Bulgaristan İhtilafı C.1, N.60, 30 Eylül 1324, s.8

Türkiye ile Bulgaristan arasında Şark demir yolları memurlarının istasyonları on gün içinde tahliye etmeleriyle ilgili yaşanan ihtilaf ifade edilir. Ayrıca Paris'te İngiliz ticaret odasında bir gazete sahibinin Ahmed İhsan Bey ile yemek yiyerek Osmanlı ile İngiltere ve Fransa dostluğu hakkında konuştuklarından bahsedilir.

Nev Yorkay'ın Telgrafları C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.6

Berlin'de bir gazete tarafından; boğazlar meselesinin kesin şekilde çözülmesi gerektiği, eğer çözülmezse Rusya ile İngiltere arasındaki münasebetten dolayı boğazlardan yalnızca Rusya'nın geçebilme ihtimali konularından bahsedilir.

Meclisin Küşadı C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.3

Meclis-i mebusanın kanunuevvelin birinci günü resmi olarak açılmasına karar verildiğinden bahsedilip osmanlı milletine bunun müjdelendiği ifade edilip başarılar dilenir.

Geveze C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.4

Olmak, bulmak diye kafiye yapmaya çalışmaktan başka ne yapıldığından bahsedilen bu yazıda artık edebiyat-ı cedidenin var olduğundan ama onların da kafiye bulmak zahmetine katlanmadığından, her şeyi birbirine bağladığından bahsedilir. Ardından yazar bununla ilgili olarak aklına gelen bir fıkradan bahseder. Eski müdde-i umumiye askeri Reşid Paşa'nın bir gün taşkışla divan harbinde bir raporu kendi katibine yazdırdığı ve rapor okunurken rabt hatalarına dikkat eden bir paşanın "paşa hazretleri, ifadede bozukluk var" demesi üzerine Reşid Paşa'nın "adam sen de dumanı doğru çıksın da beis yok" diye cevap verdiğinden bahsedilir.

Başlıksız C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.4

Baron de Rental, bütün likayatini kullandığı halde Türklere yurtturmanın mümkün olmadığını ifade eder. Geveze Baron'un dediklerine cevaben "hayır efendim hayır Türklere yutturmak istediğiniz şeyleri Bosna Hersek kaşelerine koymadıkça Türkler yutmayacaklardır." der.

Laklaka-i Dahiliye C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.2-3

Kanunuevvelin dördüncü Pazartesi günü sabırsızlıkla beklenen meclis-i mebusanın açıldığından bahsedilir ve bundan dolayı duyulan sevinç ifade edilir.

Ciddi: Abdülhamid'in Halli ve Cülüs-ı Hazret-i Padişahî C.2, N.46, 9 Rebiülahir 16 Nisan 1325, s.2

11 Temmuz'da şanlı ordunun hak ettiği hürriyeti tekrar istibdadla gasp edilmek istendiği ve bu emelin reddedilip Sultan Abdülhamid'in milleti otuz senedir ezdiği ve artık ezemeyeceği ifade edilip "Yaşasın Sultan Mehmed Hamis" denilir.

MEHMED CELAL

Başlıksız C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.4

Zabtiye eski nazırı Şefik Paşa'nın vefatını bildiren dörtlükte "vefatında hemen reddetti cennet, Şefik Paşa cehennem oldu gitti" ifadeleri kullanılarak vefatı duyurulur.

SALİH MÜNİR

Başlıksız C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.5

Eski sefir Münir'in padişaha yazdığı bir istirhamnamedir.

ÜÇ GAZETE

Başlıksız C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.5

Siyasi suçlardan rütbe ve nişanları kaldırılan bir kaymakam, iki binbaşı, iki jandarma alay kumandanı, iki alay kâtibi, üç kol ağası, bir tabur katibi, dört yüz başı, iki mülazım-ı evvel, dört mülazım-ı sani ve bir eczacının müracaatlarına cevaben nişanlarının iade edilmesine karar verildiği ifade edilir.

CEMİYETLER

İMZASIZ

Osmanlı İttihad ve Terakki Cemiyetinin Marşı C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.6
Bestekâr Sinanyan Artin Efendi tarafından Osmanlı İttihad ve Terakki Cemiyeti için bir marş bestelediği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.6
İttihad-ı muallimin ismiyle bir cemiyet kurulduğu ve okulları ıslah etmek için çalışacağının işitildiği ifade edilir.

Osmanlı İttihad ve Terakki Cemiyeti C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.8
Vatanın ve milletin saadetini amaçlayan Osmanlı İttihad ve Terakki cemiyetinin memleketin menfaatine hareketlerini dikkate alan bazı cemiyetlerin bağış yapmak istediği ve bu isteğin takdir ve teşekküre şayan olduğu ifade edilir.

BOYKOT

ADİL

Varaka C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.7
Avusturyalı Gülizar mağazasının iki kıta Osmanlıca yazıyı camekânına yapıştırıp, beyaz Osmanlı taklidi fesini giyerek Osmanlı tebaası, Osmanlı mağazası diyerek halkı kandırmaya çalıştığı ifade edilir.

HAKKI

Hamiyet Namı Tehannünde İhtikâr-ı Denâetkârân C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.7-8
Avusturya mallarının alınıp satılmaması konusuna sadık bir şekilde davranan kişilere teşekkür edildikten sonra Şamil Balcı biraderlerin Avusturya mallarını sipariş edip üzerine İngiltere malı olduğunu yazıp satmasından bahsedilir ve bunun büyük bir hamiyetsizlik olduğu ifade edilir.

İMZASIZ

Hamiyetli Vatandaşlarımızdan Ricamız C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.2

Memlekette yapılan kıyafetlerin düşman malı olduğu, insan için en büyük meziyetin kıyafet değil hamiyet olduğu ve milletini sevenlerin Orozdibak, kâğıtçı Paloka gibi sıralanan birçok mağazadan alışveriş yapmaması rica edilir.

Avusturyalı Mağazalar C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.6
Avusturyalı mağazalardan üç tanesini sayıp bunlardan birinin kaldırım tamirinde kullanılacağı, diğerinin kral bozuntusu yahnisi pişirmek üzere Sofya'ya gönderileceği, üçüncüsünün kezzap ile eritileceği ve ardından yeni markalar oluşturulacağı ifade edilir. Geveze de buna cevaben sonunda bu malların bir işe yaradığını ifade eder.

Avusturya Malı ve Tramvay Kumpanyası C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.6
Avusturya mallarının hamiyetli Osmanlılar ve hatta şehirdeki Yunan, İngiliz ve Fransız halkın da kullanılmaması kararı sonucunda bu malları satan mağazaların sinek avladığı fakat bu fırsattan istifade tramvay kumpanyasının bu mağazalara ucuz fiyat karşılığı beygirleri yemlemek için toplu mal alacağını bildirdiği ifade edilir.

Külhan Beyi Kulubünde C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.6-7
Avusturya malı almamakla ilgili bu muhaverede, o mallara para vermenin artık kimseye yakışmayacağı ifade edilir.

Hamiyetli Vatandaşlarımızdan Ricamız C.1, N.59, 29 Eylül 1324, s.2
Memlekette yapılan kıyafetlerin düşman malı olduğu, insan için en büyük meziyetin kıyafet değil hamiyet olduğu ve milletini sevenlerin Orozdibak, kâğıtçı Paloka gibi sıralanan birçok mağazadan alışveriş yapmaması rica edilir.

Hamiyetli Vatandaşlarımızdan Ricamız C.1, N.60, 30 Eylül 1324, s.2
Memlekette yapılan kıyafetlerin düşman malı olduğu, insan için en büyük meziyetin kıyafet değil hamiyet olduğu ve milletini sevenlerin Orozdibak, kâğıtçı Paloka gibi sıralanan birçok mağazadan alışveriş yapmaması rica edilir.

Hamiyetli Vatandaşlarımızdan Ricamız C.1, N.61, 1 Teşrinievvel 1324, s.2
Memlekette yapılan kıyafetlerin düşman malı olduğu, insan için en büyük meziyetin kıyafet değil hamiyet olduğu ve milletini sevenlerin Orozdibak, kâğıtçı Paloka gibi sıralanan birçok mağazadan alışveriş yapmaması rica edilir.

Halkımızın Nazar-ı Dikkatine C.1, N.62, 2 Teşrinievvel 1324, s.2

Avusturya malı mobilya, elbise satan ticarethanelerden veresiye alışveriş edip kıymetsiz mallara yüksek fiyatlar ödemenin zarar olduğu, bu durumdan vazgeçilmesi gerektiği ifade edilir.

Hamiyetli Vatandaşlarımızdan Ricamız C.1, N.62, 2 Teşrinievvel 1324, s.2

Memlekette yapılan kıyafetlerin düşman malı olduğu, insan için en büyük meziyetin kıyafet değil hamiyet olduğu ve milletini sevenlerin Orozdibak, kâğıtçı Paloka gibi sıralanan birçok mağazadan alışveriş yapmaması rica edilir.

Halkımızın Nazar-ı Dikkatine C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.2

Avusturya malı mobilya, elbise satan ticarethanelerden veresiye alışveriş edip kıymetsiz mallara yüksek fiyatlar ödemenin zarar olduğu, bu durumdan vazgeçilmesi gerektiği ifade edilir.

Başlıksız C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.4

İki kişi boykota riayet edildiğinden bahsederler.

Laklaka-i Siyasiye C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.2-3

“Arsız yüz bulursa şımarır, şımarır insanın omzuna bile çıkmak ister” sözleriyle başlayan bu yazıda Avusturya boykotunun sona erdirilmesi için Kamil Paşa ile Sami Paşa'nın Bab-ı Ali'ye gelip hamalları çağırması ve boykotu neden başlattıklarıyla ilgili söylenmesinden bahsedilir. Avusturya, ülkenin haklarına saldırdığı için milletin de buna kibarca bir karşılık olarak boykot yaptığından ve boykotun sona erdirilmesi ile ele ne geçeceğinden bahsedilir. Bosna'yı bir kere gasp eden, göz açılacak zamanda milletin gözüne bir avuç kül serpen Avusturya'nın, boykottan vazgeçilmesi halinde gasp ettiği toprağı geri vermeyeceği ifade edilip yalnızca olan biteni yazdığını ifade eden yazar yazısını bitirir.

Boykotaj Zedeganına Büyük Müjde C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.3

Boykotajzedelerden Orozdibak kendi kendine düşünüp “evet evet buldum işte” der. Karşılıklı konuşan iki kişiden biri Orozdibak'ın seksen adet dürbün getirmesinin

hamiyeti tahrip etme amaçlı olduğunu söyleyince diğer kişi bu işlerin modasının geçtiğini söyler.

Başlıksız C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.4

Yunan mallarına karşı boykot yapmak fikrinin ağızdan ağza dolaşmaya başladığı fakat ticaret erbabının Yunanistan'ın hangi mallarına boykot yapılacağını düşündükleri ve şimdilik boykottan daha başka çarelerin dikkate alınacağı ifade edilmiştir.

M. HAYREDDİN

Başlıksız C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.4

Boykottan dolayı üzülen yabancıların nazar-ı dikkatine sunulan bu yazıda vapurlardaki mallarını eski fiyattan temin edebilecekleri ve bu şekilde boykotun sona erebileceği boykota çare arayan Avusturya vapurları acentelerine beyan edilir.

M. SERVET

Mühim Bir Konferans C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.4

Gece saat ikide balıkpazarında Nikoli'nin meyhanesi oldukça doludur. Herkes birbiriyle sohbet etmektedir. Dört kişilik bir masada oturan adamlardan biri zar zor ayağa kalkıp yüksek sesle “beyler, efendiler, ağalar sükut ederseniz müsadenizle size bir iki lakırdı söyleyeceğim” diyip söze başlar. İstibdad devrinde böyle elli altmış kişi bir meyhanede toplanmak değil iki kişi bir tezgahın başında dursa birçok tehlikeye maruz kaldıklarını, polisten kurtulmak için az para vermediklerini, işret yüzünden hapislerde yattıklarını ve tabii ki Avustuya malı biralar içmeyeceklerini söyleyince meyhanedekiler alkışlayıp onaylamışlardı. İstibdad devrinde yaşadıkları kötü şeylerden bahsedip “yaşasın terakki” nidaları yükseldi. Ardından Rum palikaryası ayağa kalkıp elinizdeki şişe, tabaklar, çatallar Avusturya malı değil mi diyince herkes coşmuş ve bir adam da kalkıp iskemleyi Avusturya malı lambaya fırlatınca her yer karanlıkta kaldığından konferansa son verilmiştir. Geveze tarafından bu durumla ilgili; Meyhanecilerin rahat olması gerektiği, boykotun, boykottan önce para verip alınan eşyaya karşı değil bundan sonra alınabilecek Avusturya mallarına karşı olduğu ifade edilir.

HÜRRİYET

İMZASIZ

Başlıksız C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.2

Hürriyet inkılâbının en büyük emelinin millete yakın olmak olduğuna dikkat çekilir

MEHMED CELAL

Dastan-ı İstikbal C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.6-7

Hürriyet kelimesinin kutsal anlamını idrak edemeyenlerden, İslam adabı ve milli kıyafetimizi unutanlardan bahsedilir.

Başlıksız C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.6

Hürriyet sabahına kavuşmak için ne kadar felaketler geçirildiği, ne korkunç rüyalar görüldüğü ifade edilir.

Jandarma Dairesi Vükelasına (!) C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.5

On kere bin kere söylense de "bu efendiler"in tehdit ettiği, hürriyet bilmediği, nezaket anlamadığı, hürriyeti suistimal ettikleri ifade edilir. Yazar kimsenin oğlu değil "hürriyetin oğluyum" diye kendini ifade eder.

MAHKEMELER

İMZASIZ

Başlıksız C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.5

Bir kişinin kölelikle ilgili dava açtığı ve parasının ziyan olduğunu ifade ettiği belirtilir. Buna cevaben Geveze tarafından, "Malumat-ı sabıka yavaş yavaş itiraf ediliyor." denir.

Davacılar C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.4

Eski dönemde bir mahkemede suçlu bir kişinin yanlışlıkla suçlu yerine davacı olarak belirtilmesi sonucu yaşanan karışıklıktan bahsedilir.

KABİL

Tahir Paşa'ya C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.5-7

Tarafsız bir şekilde aynen yayınlanan bu yazıda "İstanbul'da Engizisyon Şubeleri" başlıklı yazıya cevaben yazılan karşılıkta, yazar kendisine haksızlık yapıldığını ifade eder.

HAFİYELİK

İMZASIZ

Varaka C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.4

Devlette hafiye veya birinin oğlu olmasından başka değeri olmadığı halde yüksek makamlar elde edenlerin adaletli bir şekilde düzenlenmesine çalıştığı ifade edilir.

Şüpheli Fesler C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.2-3

İstibdad devrinde birkaç düzine kırmızı fes alıp hürriyet ilan edilince hafiyelerin lağv edilmesi ile siyah fes almak için para bulamayan kişilerin kırmızı feslerine beyaz şerit bağlamak veya beyaz boya ile ay yıldız yaparak kendilerini şüpheli olmaktan kurtaracaklarına inandıkları ifade edilir. Geveze de cevaben "Allah akıllar versin." der.

Vatandaşlarımızın Nazar-ı Dikkatlerine C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.8

Bazı hafiyelerin ulema kisvesine bürünüp memleketin asayişini ve milletin siyasi varlığını tehlikeye düşürmeye çalıştıkları konusunda vatandaşlar uyarılır.

Gizli Vakalar C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.2

Yazarın arkadaşı gökyüzüne bakıp bir şey keşfeden, daima insanların ruh hali ile ilgilenen birisidir. Yazarın ısrarı üzerine yeni keşfettiği şeyin ne olduğunu anlatır ve birbirlerini çok seven iki kişinin müthiş bir aşk hikâyesine tanık olduğunu hatta bundan bir roman yazacağını söyleyince yazar; olayları uzaktan izlese de sözleri nasıl yazacağını sorunca arkadaşı, sözleri oda kapısından dinleyerek kaydettiğini söyler ve yazar, bir roman yazmak için arkadaşının böyle eski hafiyelik usulünü kullanmasına pek şaşırdığını ifade eder.

S.M

Ne Olacak?.. C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.4

Hafiyelerin giydiği kırmızı fesler, baba Tahir'in matbaası, umurca çiftliğinin rakıları gibi şeylerden bahsedilerek bunların ne olacağı sorulur.

ÜÇ GAZETE

Hafiyeler C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.5

Kötü huylu ve hafiyelikle ünlü kişilerin yakalanıp üçüncü ordudan dersaadete gönderilen zabıtalar hakkında açık muamele yapılmasına karar verildiği ifade edilir.

İSTİBDAD

A (Ayın). MAZHAR

Küçük Bir Hikâye C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.2-4

Genel affın ilan edildiği gün siyasi suçlardan mahkûm olanların serbest bırakılacağını duyar duymaz yazarın hissettiği büyük neşeden ve yazarın kendi istibdad hatıralarının tazelenmesinden bahsedilir.

FERİD VECDİ

Hayat-ı Maziye Sahneleri (3) C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.7-8

Yazar Ragıp Paşa'dan "istibdadın siyah tırnaklarını andıran çürük dişler" gibi korkunç benzetmelerle bahseder. Sözlerini destekleyen nitelikle bir anı ile devam eder. Beşiktaş muhafızı meşhur katil Hasan Paşa ile Ragıp Paşa'nın bir arada olmasının zelzele ile tufanın birlikteliğine benzetildiğini söyler.

İMZASIZ

Hala İstibdad C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.3

Medine-i münevvere muhafızı Osman Paşa ile Ratıb Paşa'nın Kanun-ı Esasi'ye rağmen Hicaz'da hala istibdad ve mezalimi devam ettirmelerinden bahsedilir.

MEHMED CELAL

Hüseyin Daim C.1, N.36, 6 Eylül 1324, s.4-6

Hüseyin Daim'in istibdad devrinde bir şekilde kendini kurtarıp kaçtığı iddiası üzerine Geveze ile Karagöz karşılıklı yazışırlar. Konuşmanın sonunda Mehmed Celal "Namusun Varsa Bana Cevap Yaz" başlığıyla Hüseyin Daim'e "mezardaki kızının, zavallı annenin hatırı için cevap yaz, mahşerde Allah'a ne diyeceksen şimdi cemiyete de aynısını söyle, cinayetlerini itiraf et, İkinci Abdülhamid'in ayaklarına kapan ben sizi aldattım de, belki Abdülmecid Han'ın oğlu seni af eder ama millet seni affetmeyecek." der.

RAMAZAN

A (Ayın). MAZHAR

Ramazan Mektubu C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.2-4

Havaların çok soğuduğundan bahsedilir. Fakat ramazanda dışarı çıkmak adeti de olduğundan gidilecek yer ile çekilecek soğuk ve yorgunluğun değmediği, zaten gidilecek doğru düzgün bir yer de olmadığı ifade edilir.

Ramazan Mektubu C.1, N.61, 1 Teşrinievvel 1324, s.5-7

Ramazanın on sekizinci günü olduğu suretle artık bayramın yaklaşmakta olduğundan, ramazanın ilk günleriyle son günlerinin yaşattığı duyguların farklı olduğundan bahsedilir.

İMZASIZ

Ramazan Mektubu C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.1-4

Ramazan akşamlarında çocukların dışarı çıkıp Karagöz Hacivat izleme isteklerinden, sosyal hayatın nasıl hareketlendiğinden bahsedilir.

MEHMED CELAL

Leyal-i Ramazan C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.4-6

Şair Semih Beyefendi'nin Sabah'ta "Ramazanın İlk Gecesi" başlıklı şiirin bazı kısımları paylaşılarak övgü dolu sözlerle çok beğenildiği ifade edilir.

MEHMED HAKKI

Müsahabe-i Ramazan C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.2

Ramazanın gelişine şükredilir, gündüz ve geceleri sosyal olarak neler yapıldığından bahsedilir.

ULAŞIM

AHMED

Başlıksız C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.7

Haydarpaşa iskelesinde yolcu ile memur, yolcunun yanındaki teneke için de bilet parası ödemesi konusunda iddialaşırlar. Sonunda memur yolcudan biletin parasını alır. Geveze de böyle memurların takdir ve tebrik edilmesi gerektiğini ifade eder.

AHMED İZZET

Kahkahat-ı Hürriyet C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.4

Tramvay kumpanyası işçilerinin tatilinden dolayı işçilerin yövmiyelerine birer kuruş zam yapıldığı ve ironik olarak işçilerin bundan yüz bulup hovardalığa dalmamaları temenni edildiği ifade edilir. Kemal Bey'in matbuat müdürlüğüne devam etmesi üzerine genel olarak gazetelerin tatil yapmak fikrinde olduğu ifade edilir.

İMZASIZ

Şirket-i Hayriye C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.8

Şirket-i Hayriye idaresine Boğaziçi ahalisi tarafından beş altı yüz kişinin imzasıyla vapurların tarifesi ve ücretlerin indirilmesiyle ilgili verilen dilekçenin dikkat çektiğinden bahsedilir.

Başlıksız C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.5

İstanbul tramvaylarının tatil ettikleri belirtilir.

Ta'tîl-i İşgal C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.7

Aydın Timur yolu kumpanyası işçilerinin Ağustos'un on sekizde tatile başlayarak şimendifer yolu üzerinde bulunan memurlara telgrafla haber vermiş oldukları ve posta trenin işlemediği ifade edilir.

1 2 3 C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.6-7

Şirket Vapurunda indirim talep edildiği fakat bu indirimin Yeniköy ne zaman eskirse o zaman yapılacağı şeklinde cevap verilir. Belediye meclisi seçimlerinin yapılamamasının sebebi için de müdürlerin kapı dışarı edileceği korkusu olarak ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.8

Gaz ve su kumpanyalarının kaldırımları söküp işleri bittikten sonra tamir etmediklerinden bahsedilip belediyenin artık buna müsamaha göstermemesi gerektiği ifade edilir.

Haliç İdaresinde C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.2
Yeni bilet memuru ile eski bilet memuru karşılıklı konuşurlar. Yeni memur eski memura ayda yüz kuruş ile idare ettiğini söyleyince eski memur kimseye söyleme diyerek ona bir yol öğretir. Müşterilerden aldıkları biletleri kutuya atmayıp günde yüz bileti geçmemek şartıyla bu şekilde her biletten yirmi para kazanacağını öğretir.

Hala Eskisi Gibi! C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.3
Haliç vapurlarının hala düzensiz, köprünün ve iskelenin hala çarpık olduğundan bahsedilir.

Tramvay Kumpanyasında Faaliyet C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.3-4
Atlarla işletilen tramvay yerine elektrikli tramvayların inşa edileceğinin haber alındığı bildirilir.

Başlıksız C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.5
Babil vapuru ser çerhacısı Mustafa Nuri tarafından matbaaya gönderilen yazının özeti yayınlanmıştır. Bu varakada tamirde olan Babil vapurunun makine aksamından birçoğunun kaybolduğu ve haklarında açılan davanın çerhacı aleyhine sonuçlandığı ifade edilir.

Ajans Atmasyonal C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.5
Haliç-Eyüp vapurlarının ramazanda geceleri de işletilmeye başlandığı fakat yevmiyeleri pek az olan işçilerin bir de gece yorgunluğuna dayanamadıklarını, ramazanın hürmetine ses çıkarmadıkları fakat böyle giderse grev yapacakları ifade edilir.

Başlıksız C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.3
Havaların gittikçe soğuması ve denizin soğuk, dalgalı ve fırtınalı olması sebebiyle Haliç'ten geçen vapurların birkaçının zarar görmesinden ve bazı muhbirlerin bu konuyu farklı şekilde aksettirmesinden bahsedilir.

Şirket Vapurları C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.4

Akşam 12'den sonra Anadolu sahiline gidecek olanların toplandığı ve vapura binmek üzere yaşadıkları telaştan bahsedildikten sonra birisi homurdanarak memura "canım bu ne rezalet... bu vapur daima Anadolu gitmiyor mu?" der, memur da öyle olduğunu ama bugün değiştiğini ifade edince başka bir yolcu da sitem eder, memur da "biz ne karışırız efendim, şirkete söyleyin" der. Buna cevaben yazar "bu sözleri şirkete söylemeli, söylemeli ama dinleyen kim?" der.

Beşiktaş Tramvayları C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.3

Ortaköy'den Beşiktaş'a doğru giden tramvayın bozuk yollar yüzünden kaldırıma çıktığı ve yolcuların ittirmesiyle yerine getirildiğinden bahsedilir ve ayrıca yağmurlu havalarda tramvaylara yelken takılmasına karar verildiği ifade edilerek ulaşım araçlarının ve yolların bozukluğu durumu eleştirilir.

Müjde C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.4

Haliç vapurlarının sürat-i sefer ve seri sefer isimleriyle iki seferini müşterilerine müjdelediğinden bahsedilir. Geveze, Haliç vapurlarının müjdesine ithafen hepsinden güzelinin balonla nakliyat olduğunu ifade eder.

Oh Ne Ala! C.2, N.36, 28 Safer 9 Mart 1325, s.4

Boğaziçi'nden sonra Üsküdar, Kuzguncuk ve Beylerbeyi'nin de deniz yolu ile ulaşıma imrendiğinden bahsedilip halkın bu yeni ulaşım şekline rağbet göstermeye mecbur kalacağı ve şirketin de hala uyuduğu ifade edilip "Allah cümleye rahatlık versin!" denilir.

AHMED KÂŞİF (Kaptan)

Şaşarım C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.5

Şirket-i hayriye vapurları ve idare-i mahsusa vapurları eleştirilir.

KENAN (Kaptan)

Şirket-i Hayriye Vapurlarında C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.2-3

İdare-i mahsusa vapurlarının çok fakat işe yaramaz olduğundan, müdür muavininin Cemal Paşa'ya damat, Ahmed Ratib Paşa'ya yakınlığından olduğundan ötürü o göreve getirildiğinden bahsedilir.

BİLMECE

ALİ SEMİN

Başlıksız C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.3

Bilmeceye istinaden acaba mükafatı kazanabildik mi diye sorulur. Geveze de buna cevaben mükafatın adrese gönderileceğini ifade eder.

GALİB

Bilmece C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.2-3

Sorulan bilmece "Damlaya damlaya sel olur. Siler akar gök olur, gölde ördekler olur. Nedir o bil!" Geveze bunun doğru cevabını "iane komisyonu" olarak verir. Bir diğer bilmece olan İstanbul'da en meşhur olan şeyin ne olduğunun cevabı ise "Topkapı caddesinin tozu" şeklinde olur.

H. FAHREDDİN

Bilmece C.2, N.24, 16 Muharrem 27 Kanunusani 1324, s.4

Şu sıralar pek çok anılmakta olan bir isim bulunuz ki baş tarafında şahıs zamirlerinden biri eklendiği zaman güzel bir yemek ismi olsun diye bir bilmece sorulur. Bunu bilenlere kura ile birinciye gümüş saplı baston, ikinciye kıymetli bir kitap ve üçüncüye de bir paket sütlü çikolata verileceği ve cevapların perşembeden evvel gönderilmesi gerektiği ifade edilir.

İMZASIZ

Geveze Gazetesi İdarehanesine C.1, N.53, 23 Eylül 1324, s.8

Bilmecenin cevabının çözüldüğü ve cevabın harbiye nezareti nizamiye evrak kaleminden Mahmud olduğu ifade edilir.

Başlıksız C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.3

Gevezenin 52 numaralı nüshasındaki musavver bilmecenin cevabı "şeytan" olarak verilir.

Bir Bilmece C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.4

Öyle bir isim bulunuz ki canlı olan her şeyin ona hedef almaktan korunduğu bir şey veya bir şehir ismi olsun diye bir bilmece sorulur.

Bilmecenin Halli C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.4

Perşembe günkü nüshadaki bilmecenin cevabının "tokat" olduğu ifade edilir. Bilmecenin cevabıyla ilgili pek çok yazı alındığı fakat bunların çoğunun yanlış olduğu, doğruların arasından kura çekilerek mükafat olarak bir paket çikolatanın zabtiye nezareti müstantıkı Sabri Beyzade Muzaffer Beye isabet ettiği ve matbaaya gelip hediyesini alması rica edilir.

Bilmecenin Halli C.2, N.25, 19 Muharrem 30 Kanunusani 1324, s.4

Geçen nüshadaki bilmecenin cevabının "millet" olduğu ifade edilip başına getirilen "o" zamiri ile "omlet" olduğu belirtilip ikramiye kazananlar açıklanır.

Bilmeceyi Halledenlere C.2, N.26, 23 Muharrem 2 Şubat 1324, s.4

Bir önceki hafta bilmeceyi çözenlerin isimlerinin ancak bir kısmının yayınlanabildiği ve yayınlanamayan dört yüzü aşkın isim olduğu için bundan sonra bilmeceyi çözenlere mahsus ayrıca sayfa neşredileceği ifade edilip ismi yayınlanamayanlardan özür dilenir.

Bilmece C.2, N.27, 26 Muharrem 5 Şubat 1324, s.4

Bilmece şu şekildedir; "Eşyalardan öyle bir isim bulun ki birinci harfi kaldırılınca takdir ifade eden kelimelerden biri olsun. Bu takdir ifade eden kelimenin de baş harfi kaldırılınca çok kullanılan, boykota tabii tutulan mallardan birinin adı olsun." Bu bilmeceyi çözenlerden birinciye asma saat, ikinciye Hazine-i Fünun'un dört seneliği, üçüncüye de bir çikolata verileceği ve cevapların cumartesiye kadar gönderilmesi gerektiği beyan edilir.

Bilmece C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.4

İki anlamlı bir kelime bulunuz ki biri karada diğeri de her hanede bulunur, şeklinde bilmece sorulur. Bilmeceyi doğru bilenlerden birinciye nikel bir yazı takımı, ikinciden dördüncüye kadar birer kitap verileceği ve varakaların cumaya kadar gönderilmesi gerektiği ifade edilir.

Başlıksız C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.4

“Geveze'nin 28 numaralı bilmecesine mahsus kupon.” Hall varakalarına bu kupon ilave edilmelidir.

Bilmece C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.4

Bilmece, bir özel isim bulunuz ki iki harfi yok edilince bir haneye mutlaka lazım olan bir şeyin ismi olsun şeklinde sorulur.

Geçen Nüshamızdaki Bilmecenin Halli C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.4

Bilmecenin cevabı “canfes” kelimesidir. Mükafat kazananların isimleri verilir.

Doğru Halledenler C.2, N.31, 11 Safer 19 Şubat 1324, s.4

Bilmeceyi doğru bilen kişilerin isimleri verilir.

Bilmecenin Halli C.2, N.31, 11 Safer 19 Şubat 1324, s.4

Bilmecenin cevabının “ay, çay” şeklinde olduğu ifade edilir.

Bilmece C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.4

Bilmece kelimesinin Arapçasının Lügat-ı Naci'nin kaçıncı sayfasında olduğu sorulur.

Mükafat C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.4

Bilmeceyi bilenlerden birinciye altın kaplama bir saat, ikinciye bir Hazine-i Fünun'un dört seneliği, üçüncüye büyük bir kitap, dördüncüye bir kitap verileceği ifade edilir.

29 Numaralı Bilmecenin Halli ve Beyan-ı İtizar C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.4

Bu bilmecenin dikkatsizlik sonucu yayınlandığı ve dışarıdan biri tarafından gönderildiği ifade edilip özür dilenir. Cevabın “ikdam-dam” olduğu ve bunun yanlış olduğu da şöyle açıklanır. Hanelerin üzerini örten çatının imlası “طام” olup “دام” kelimesinin anlamının da yine başka olduğu ifade edilir.

Yeni Bilmece C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.4

Lügat bulmacası olarak şedadın güya cinnet taklidi yaparken tanzim ettirdiği bağın Arapçasının Lügat-ı Naci'nin kaçıncı sayfasında olduğu sorulur.

Bilmece C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.4

Vilayet isimlerinden birini bulunuz ki tasnifi halinde ilk kısmı dünyamızın son kısmı da bir kavmin ismini teşkil etsin şeklinde bilmece sorulur.

33 Numaralı Bilmecenin Halli C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.4

Cevabın "a r m" şeklinde olup Lügat-ı Naci'nin seksen ikinci sayfasında olduğu ilan edilir.

Mükafat Kazananlar C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.4

Ödül kazananların listesi verilir.

Yeni Bilmecemiz C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.4

Bilmece şu şekildedir; "Peder ve valideniz müşterek olduğu halde sizin biraderiniz veya hemşireniz olmayan kimdir?".

Bilmece C.2, N.36, 28 Safer 9 Mart 1325, s.4

Bilmece şu şekildedir; "dört harfli bir kelime bulunuz ki, kelimeyi ikiye bölünce birinci kısmı bir çırpıda dizilmek manasına, ikinci kısmı dünyamızın bir ismine delalet etsin. O kelimenin üçüncü harfini yok edince sağ tarafta bulunursa ehemmiyetli olan, solda sıfır gibi ehemmiyetsiz kalan bir kelime çıksın. yine üçüncü harfi yokken şehir isimlerinden biri olsun."

34 Numaralı Bilmecenin Halli C.2, N.36, 28 Safer 9 Mart 1325, s.4

Bilmecenin cevabı "Erzurum" kelimesidir.

Yeni Bilmece C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.4

Bilmece şu şekildedir; meşhur bir memleket ismi bulunuz ki o ismi tersine çevirirseniz meşhur nehirlerden birinin ismini ifade eder, eğer tersine çevirdikten sonra başındaki harfi sonuna alırsanız bir ada ismi olur. Safir rifas ifas. Sağır rığas

35 Numaralı Bilmecenin Halli C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.4

Bilmecenin cevabı şu şekildedir; pederiniz ve valideniz müşterek olduğu halde birader veya hemşireniz olmayan kendinizdir.

Yeni Bilmece C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.4

Bilmece şöyledir; vahde delalet eden bir kelimenin önüne bir harf eklenirse çok kullanılan ve bilhassa dairelerde kullanılan bir şeyin ismi ve bu ismin de baş tarafına bir harf konulursa yaz meyvelerinden birinin ismi olsun.

36 Numaralı Bilmecenin Halli C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.4

Bilmecenin cevabı "safir"dir.

Yeni Bilmece C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.4

Bilmece şöyledir; iki manaya gelen bir isim bulunuz ki birinci manası çok bulunan bir şeye ikinci manası şimdi nadir bulunan bir meyveye delalet etsin ve ismin sonundaki harf çıkarılırsa kalan kelime "yok" manasına gelsin.

37 Numaralı Bilmecenin Halli C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.4

Bilmecenin cevabı; "Roma" kelimesidir.

Yeni Bilmece C.2, N.40, 14 Rebiülevvel 24 Mart 1325, s.4

Bilmece şu şekildedir; deniz ulaşım araçlarından bir isim bulunuz ki tersine okunacak olursa Türkçe bir takdir kelimesi manasını ifade etsin ve bu takdir kelimesinin
ilk harfi çıkarılırsa ve sonuna bir harf getirilirse giysilerden bir kısmın ismini ifade etsin.

Bilmece C.2, N.41, 17 Rebiülevvel 26 Mart 1325, s.4

Bilmece şu şekildedir; bize lazım olan bir şey bulunuz ki kuyruğuna her aile için lüzumlu bir şey takınız ve güzel bir yerin ismi olsun.

Bilmece C.2, N.42, 21 Rebiülevvel 30 Mart 1325, s.4

Bilmece şu şekildedir; İstanbul'un noksanı nedir?

40 Numaralı Bilmecenin Halli C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.4

Bilmecenin cevabı şöyledir; "kayık kıyak yaka."

Yeni Bilmece C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.4

Bilmece şu şekildedir; meşhur ibn-i Kemal'in ismi nedir?

41 Numaralı Bilmecenin Halli C.2, N.46, 9 Rebiülahir 16 Nisan 1325, s.4
Bilmecenin cevabı; "kağıd-hane"dir.

Yeni Bilmece C.2, N.46, 9 Rebiülahir 16 Nisan 1325, s.4
Bilmece şu şekildedir; şöhreti çok şerefi yok bu kimdir?

Bilmece C.2, N.47, 13 Rebiülahir 20 Nisan 1325, s.4
Bilmece şu şekildedir; hayvanattan birini ağaç dalının üzerine koyunca baharattan birinin ismi olur?

Bilmece C.2, N.48, 16 Rebiülahir 23 Nisan 1325, s.4
Bilmece şu şekildedir; bir isim bulunuz ki ebced hesabıyla iki yezide veyahud bir domuza muadil olsun.

45 Numaralı Bilmecenin Halli C.2, N.48, 16 Rebiülahir 23 Nisan 1325, s.4
Bilmecenin cevabı şu şekildedir; "Kemal Paşazade Ahmed Çelebidir."

Bilmece C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.4
Bilmece şu şekildedir; "Bir kelime bulunuz ki aksi ediliverse havi olduğu mananın zıttı zuhur etsin."

Bilmece C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.4
Bilmece şu şekildedir; "mevsim isimlerinden birini bulunuz ki tersine okunduğu takdirde modaya delalet eden bir tabir çıksın."

Bilmece C.2, N.52, 19 Cemaziyelevvel 25 Mayıs 1325, s.4
Bilmece şu şekildedir; son birkaç ay zarfında pek ziyade şöhret olmuş olan bir şeyin isminin evvelinden üç harf çıkarılınca, mühim bir vazife icra eyleyen bir sıvının ismi çıksın.

Bilmece C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.8

Terakki yıldızı ile servet ve saadet arayan, hukuk-ı umumiyeden istifade eden, boşboğazlıktan vazgeçip sabah sütçülerin avazını işiten geveze kimdir diye sorulur.

İLAN

ABDÜLKADİR

Menfi ve Firarilere C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.5

Siyaset yüzünden felakate uğrayanların Pazar günü saat ikiden üçe kadar Ayasofya'ya gelmeleri rica edilir.

ALİ FİKRİ, YÜMNÎ HİLMİ

İhtar C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.3

Bolu jandarma kumandanı Hafza Şerif efendiye zerre kadar namusu varsa Bolu'dan çekilmesi gerektiği, yoksa geçmişinin karanlık satırlarını yayınlamaya mecbur kalınacağı ifade edilir.

İMZASIZ

Milli Tiyatro C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.3

Namık Kemal'in Vatan ismindeki tiyatrosunun Tepebaşı'nda gösterileceği bildirilir.

Yeni Polis Elbisesi C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.3

Polis elbisesinin yakaları ve apoletlerinin yakalarının kırmızı kenarlarının beyaz ve kollarının da kırmızı beyaz şeritli olacağı ilan edilir.

Şehremini Ziver Bey Efendi C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.4

Ziver Bey'in hasta olduğu ve kendisine acil şifalar dilendiği belirtilir.

Başlıksız C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.3

Cemiyet-i mevkufun bir gün önceki toplantısında Ebü'l-Hüdâ'nın melabehanesinin pazar günleri kadınlara geceleri erkeklere mahsus olmak üzere Karagöz oynatmaya karar verdiklerini belirtilir. "Geveze: Eğer doğruysa Karagöz refikimiz duymasın, kârına kesad gelir" der.

Mevlid-i Şerif Kıraati C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.6

Hürriyet şehitleri için verilecek mevlitten bahsedilir.

Mekteb-i Tıbbiye-i Askeriyede Konser C.1, N.10, 11 Ağustos 1324, s.3-4
Pazartesi gündüz saat beşten gece saat sekize kadar geliri kruvazörlere bağışlanmak üzere konser verileceği duyurulur

İhtar C.1, N.10, 11 Ağustos 1324, s.8
Bir gün önceki nüshadaki "Menafi-i Umumiye Müteallik Bir Şikâyet" başlıklı yazıda Halepli Mahmud Efendiye dair yazılmış olan makale sahibinin bazı önemli hususlarla ilgili görüşmek üzere matbaaya gelmesi rica edilir.

Başlıksız C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.6
Darülmuallimin ve Darülfünun muallimin ve mezunlarının gasbedilmiş haklarını geri almaları konusunda bir sonraki Salı günü darülfünunda düzenlenecek toplantıya davet duyurusudur.

Mehmed Celal Bey C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.7
Mehmed Celal Bey'in bundan böyle gazete yazacağı okuyuculara ilan edilir.

Moda C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.7
Mehmed Celal Bey'in bir hikâyesinin gazetenin sayfaları arasında parça parça neşredileceği ve bunun okuyuculara naçizane bir hediye olarak sunulacağı ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.7
Hasılatı yangından zarar görenlere ait olmak üzere Pazar günü Bağlarbaşı'nda bir icraat olacağı ilan edilir.

Matbuat-ı Osmaniye Cemiyeti C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.4
Pazartesi günü saat dörtten beşe kadar Matbuat-ı Osmaniye Cemiyetinin sirkeci istasyonu birahanesinde buluşacağı, arzu edenin belirtilen yerde hazır bulunmaları ilan edilir.

Muhaberat-ı Aleniye C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.5

Halepli Şeyh Mahmud efendiye; saat altıda matbaayı teşrif etmesinin rica edildiği duyurulur.

Konser C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.5

Aksaray'da Ağustos'un 25'inde pazartesi günü yangında zarar görmüş kimseler menfaatine konser düzenleneceği ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.24, 25 Ağustos 1324, s.4

Bu sene tıbbiye, mülkiye ve eczacılıktan çıkan efendilerin saat altıda Kadırga'da toplanacakları ilan edilir.

Mekteb-i İdadiye Mezunlarına C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.7

Mekteb-i İdadiye mezunlarının Mekteb-i Aliye'ye sınavsız kabul edilecekleri bildirilir.

Bir Rica C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.5

Rıfat Bey'in idarehaneyi teşrif etmesi rica edilir. Ayrıca gazetenin hacmi küçük olduğundan gönderilecek evrakların mümkün mertebe kısa ve anlaşılacak şekilde yazılması ve imzası gazete tarafından bilinmeyenlerin imzalarını açık ve okunaklı bir şekilde matbaaya gelip bildirmeleri rica edilir.

Sanayi-i Nefise Mektebi Sergisi C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.6

Sanayi-i Nefise Mektebinin sergisinin olduğu ve arzu edenlerin mektebe gidebilecekleri ilan edilir.

Sanayi-i Nefise Mektebi Sergisi C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.7

Sanayi-i Nefise Mektebi müdavimlerinin birçok eserinin olduğu ve gezmek isteyenleri mektebi ziyaret etmeleri duyurulur.

Başlıksız C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.8

Genç Türkler cemiyetinin; hâsılatının yarısı ittihad ve terakki cemiyetine ve diğer yarısı da darü'l-şafaka yetimlerine verilmek üzere eylülün ikinci Salı akşamı Çarşamba gecesi bir orta oyunu düzenleyecekleri duyurulur.

Başlıksız C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.6

Emekli ve görevden alınmış mülkiyelilerin yükselmesi konusunu görüşmek üzere Sultan Ahmed belediye bahçesinde toplananların seçtiği heyet tarafından ilan edilenler bildirilir.

Bahriye Zabıtan Kulubü C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.6

Bir sonraki Cuma günü bahriye zabıtan kulubünün resmi olarak açılacağı duyurulur.

Plevne C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.7

Rıza Nuri Beyefendi tarafından yazılan 3 perdelik Plevne isimli milli oyunun yakında Beyoğlu belediye bahçesinde oynanacağı ifade edilir.

Başlıksız C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.4

23 numaralı nüshada Kalemdar mağazasının Avusturyalı olduğu halde camekanına Osmanlıca yazı yazıp çalışanlarına beyaz fes giydirerek harç ödemediklerinin yazıldığı, fakat matbaaya gönderilen varakaya göre mağaza sahiplerinin Osmanlı tebaasından olduğunun anlaşıldığı ifade edilir.

İhtar C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.4

Mehmed Balcı kardeşler ile Mustafa Şamil ve mahdumlarının Avusturya malları sipariş ettikleri ile ilgili gazetenin önceki nüshalarından birinde yazılan bir yazı ile ilgili Mehmed Balcılar tarafından gazetenin sahib-i imtiyazına beş lira cezaya karar verildiği ve itiraz davasının açılacağı beyan edilir.

İhtar C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.4

Gazeteye gönderilecek eser ve makalelerin mümkün mertebe kısa ve gazetenin içeriğine uygun olması rica edilir.

Tiyatro C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.4

Direklerarası'nda Ferah Tiyatrosunda muhterem meclis-i mebusan şerefine kanunuevvelin altıncı cumartesi akşamı “Son Zorba Yahud Manastırda Şemsi Paşa'nın Katli” isimli piyesin oynanacağı duyurulur.

Geveze C.2, N.12, 4 Zilhicce 15 Kanunuevvel 1324, s.3

Mehmed Hakkı Bey'e hitaben bu yazıda lügatların bazılarında önceden yazılan kelimelerin tekrar yazıldığının tespit edildiği ve bunların silindiği ifade edilip böyle tekrarların olmamasına dikkat edilmesi gerektiği beyan edilir.

İhtar C.2, N.23, 13 Muharrem 22 Kanunusani 1324, s.4
Dışarıdan gönderilen bazı eserlerin gazetenin hacmi müsait olmadığı için yayımlanamadığı ifade edilir ve eser gönderirken gazetenin hacmi ile mesleğini dikkate alarak gönderilmesi rica edilip yayımlanamayan evraktan idarenin sorumlu olmadığı beyan edilir.

Aldattı mı Aldandı mı C.2, N.31, 11 Safer 19 Şubat 1324, s.4
Bu isimle birkaç gündür dağıtıcıların elinde satılmakta olan kitabın sahte olduğu ve aslının, sahibinin mührüyle neşr olunduğu ifade edilir.

Tashih C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.4
Necib Melhame'nin asıl isminin Nejib olduğu ve bunun düzeltilmesinden bahsedilir.

İhtar C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.4
Gazeteye ait mektup ve bilmecelerin bundan sonra muharrirlik namına gönderilmesi gerektiği ifade edilir.

Tashih C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.4
Gazetenin bir önceki sayısının 33 yerine 37 olarak yazıldığı ve bunun düzeltildiği ifade edilir.

İhtar-ı Mahsus C.2, N.40, 14 Rebiülevvel 24 Mart 1325, s.4
Bilmeceyi bildiği için kitap kazanan otuz kişinin, gazetenin bu nüshasında yer kalmadığı için gelecek nüshada ilan edileceği ifade edilir.

İhtar C.2, N.43, 24 Rebiülevvel 2 Nisan 1325, s.4
Bundan sonra bilmecenin cevabı varakalarına ait taraflara bilmecenin numarasının yazılacağı ifade edilir.

İfade-i Hal C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.2

Dahiliye Nezareti'nin emri üzerine gazetenin tatil edildiği ve ancak bugün yeniden yayımlanmaya başlandığını, iki haftalık gecikmeden dolayı okuyuculardan özür dilendiği ifade edilir. Ayrıca Geveze'nin tatil edilmesinden bir gün önce bazı gazetelerde sahib-i imtiyazın sorgulama geçirdiğinin yazıldığı fakat bu rivayetin gerçek olmadığının Tercüman aracılığıyla beyan edildiği de ifade edilir.

İhtar C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.4
Eski nüshaların tükendiği ve matbaada yeniden tab edildiğini, koleksiyonu eksik olanların tamamlamalarının tavsiye edildiği ifade edilir.

Resmî C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.8
Kudüs sancağı dâhiline posta ve telgraf kabul edildiği duyurulur.

Başlıksız C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.4
Tıbbiye, mülkiye, eczacıların Perşembe günü saat dokuzda Çemberlitaş'ta Hürriyet kıraathanesinde bulunmaları İlan olunur.

Nutk-ı Manzum C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.7
Şair Mehmed Celal Bey Efendi tarafından düzenlenen Rehber-i Saadet mektebinden diploma alan Ali Efendi tarafından okunan manzume takdim edilir.

Başlıksız C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.5
Padişah tarafından heyet-i vükela ile dersaadette oturan yerleşik yabancılar için mükellef bir ziyafet verildiği duyurulur.

Zayi-i Mehr C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.5
Fâtıma-tüzzehra isimli birinin mehrini kaybettiği ifade edilir.

KENAN (Kaptan)

İhtar C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.4
Şirket-i hayriye hakkında uzun uzadıya görüş bildirecek olan yazar vatan, millet ve kendi menfaatini düşünen herkesin bir gelecek Pazar günü Sultan Ahmet belediye bahçesinde hazır bulunması gerektiğini ifade eder.

MEHMED

Başlıksız C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.6

Sene-i haliye eylülün altıncı cumartesi günü saat üç buçukta Sultan Ahmed bahçesinde emekli ve azledilmişlerin toplanması rica edilir.

METİN

Başlıksız C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.8

Maarif nezaretinde yapılan tensikatta açığa çıkarılanların hukuki olarak Sultan Ahmet millet bahçesinde ispat edileceği ilan edilir.

RİF'AT

Başlıksız C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.8

Dersaadet felaketzedelerinden eski konsolos Hüseyin Nazmi Bey'in yaşayıp yaşamadığından tereddüt edildiği ve bilgisi olanın idarehaneye bilgi vermeleri rica edilir.

SERBESTİ

Davetname C.2, N.41, 17 Rebiülevvel 26 Mart 1325, s.4

Bir sonraki Perşembe günü Sultan Ahmed meydanında serbesti matbuat mitingine davet edilir. Geveze bu davete katılmayı hamiyet vazifesi addettiğini ifade edip okuyucuların da katılmasını tavsiye eder.

VEFAT

A (Ayın). MAZHAR

Büyük Bir Cenaze C.1, N.4, 5 Ağustos 1324, s.2-4

Harbiye nazırı Recep Paşa'nın ölümünün ardından onun nasıl iyi bir asker, bir dahi olduğundan, vatan millet sevgisinden uzun uzun bahsedilir. Gazetenin bu sayısı neredeyse tamamen Recep Paşa'ya ayrılmıştır. Recep Paşa ile ilgili özelliklerin anlatılmasından sonra cenazesinin ne kadar büyük ve kalabalık olduğu, insanların çok ağladığı anlatılır ve bir ara tabutun titreyip arkasına bakıp gördüğü eserden memnun olduğu ve ruhu şad bir şekilde yoluna devam edip gittiği belirtilir.

İMZASIZ

Başlıksız C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3

Sadr-ı esbak Halil Rafet Paşa'nın zevcesinin bir gün önce vefat ettiği belirtilir.

Zıyâ-ı Müessif C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.1

Harbiye nazırı Recep Paşa'nın sekte-i kalpten vefat ettiği üzüntüyle bildirilir.

Zabtiye Nazır-ı Esbakı C.1, N.36, 6 Eylül 1324, s.8

Zabtiye eski nazırı Şefik Paşa'nın bir gün önce vefat ettiği duyurulur. Cenazesini defnetmek üzere şehr emanetinden dört bin kuruş para alındığı, Şefik Paşa'nın sağlığında cenazesini defnedecek kadar para toplayıp toplayamamış mı ki böyle bir yardıma lüzum görüldü diye fikir beyan edilir.

İrtihal C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.7

Saadet gazetesi sahib-i imtiyazı Mehmed Nuri Efendi'nin ve Ahmed Fethi Bey'in validelerinin bir hastalıktan ötürü vefat ettiği ifade edilir.

TEŞEKKÜR

İMZASIZ

İâne-i Milliye C.1, N.3, 4 Ağustos 1324, s.4

Şeyhülislam hazretlerinin kruvazör için yaptığı bağışa teşekkür edilir.

Teşekkür C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.1

Geveze dört günden beri nail olduğu ilgi için okuyucularına teşekkür eder.

TEBRİK

İMZASIZ

Yaşasın Adalet Yaşasın Vatan Veladet-i Hazret-i Padişahı C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.1

Sultan İkinci Abdülhamid Han'ın doğum günü tebrik edilir.

Başlıksız C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.6-7

Haftada bir kere yayınlanmak üzere Efkâr-ı Askeriye'nin neşri tebrik edilir.

Muhbir C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.5

Bir önceki gün ilk nüshası çıkan Muhbir gazetesi tebrik edilir.

Tebrik C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.2

Geveze gazetesi kurban bayramını (ıyd-i said-i adha) kutlar.

Şule-i Terakki Mektebi C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.4

Üsküdar'da bulunan bu mektebin intizam ve idaresi ile tedrisatının takdire şayan olduğu belirtilip mektebin heyeti tebrik edilir.

ÖZÜR

İMZASIZ

Bir İfade C.1, N.4, 5 Ağustos 1324, s.4

Geveze, bugün okuyucularından böyle bir günde kalbinden mizah yapmak değil ağlamak geldiği için af diler.

Başlıksız C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.2

Bir gün önceki "İhya-yı Emvat" manzumesinde vezni ihlal eden bazı tertiplerden dolayı özür dilenir.

Başlıksız C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.3

Hürriyetperver milletin önde gelenlerinden İbrahim Cemil Bey matbaaya gelip "Metinden Emin Emin miyiz?" başlıklı yazıdan ötürü uyarıda bulunmuştur, buna istinaden özür dilenir.

Tashih ve İ'tizar C.1, N.24, 25 Ağustos 1324, s.4

Geçen günlerde gazetede dışarıdan yollanan bir varakadan alınan Ferid ve Cedid imzalı yazıda Abid Bey hakkında söylenmiş olan sözlerin gerçeği yansıtmadığı ifade edilip özür dilenir.

Beyan-ı Keyfiyet C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.4

On beş numaralı nüshada “Edeb Ya Hu”dan nakeln yazılan şiirin maliye kaleminden Kazım Bey'in olduğunun anlaşıldığı beyan edilir.

Tavzih-i Hakikat C.2, N.25, 19 Muharrem 30 Kanunusani 1324, s.4

Geçen nüshadaki “İki Kişi Arasında” başlıklı yazıda Sarıyer'de bir kahvehanede kumar oynatmakta olan darüşşafakalı kişiden bahsedilmesi üzerine bahsi geçen mektepten birkaç kişinin matbaaya gelerek o şahsın darüşşafakadan beş altı ay önce ihraç edildiğini ve kendisine hala darüşşafakalı süsü vermekte olduğunu söyledikleri ifade edilip bu sebeple özür dilenir.

MEHMED CELAL

Beyan-ı İtizar C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.4

Hüseyin Daim Bey hakkında yazılan makalenin bazı fikirlerinden dolayı özür dilenir.

OKUR MEKTUPLARI

BEDRİYE

Geveze Gazetesi İdarehanesine C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.6

Gazeteye gönderilen bu yazıda istibdad devrinde eski zabtiye nazırı Şefik Paşa’nın konağında hapsedilip daha sonra Mekke’ye sürgüne gönderilen bir kadının kızı olanBedriye isimli biri, dönmek için yardım edildiğini öğrendiğini fakat nereye müracaat edeceğini bilemediği için Geveze gazetesinden bilgi almak istediğini ifade eder. Geveze de cevap olarak “Bir defa daha müracaat ediniz bakalım!” der.

CEMAL ALİ

Başlıksız C.1, N.24, 25 Ağustos 1324, s.4

Polis memurlarının maaşlarını zamanında aldığı fakat jandarmaların hazirandan beri maaş alamadıklarının gazete yayınlanmasını rica edilir.

FATMA HÜSNA (İbrahim Edhem Bey Halilesi)

Başlıksız C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.4

Emekli askerlerin maaşlarının uzun süredir verilmediği ve merhamete şayan yetimlerin bulunduğu zor durumdan bahseden yazar gazeteden bu konunun neşredilmesini istirham eder.

FATMA SENİYYE (Ahmed Reşid Efendi Hafidesi)

Aynen C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.8

İkdam'dan alınan bu yazı Ebü'l-Hüdâ'nın Beşiktaş'ta Serencebey yokuşunda on bir bin seksen zirai konak arsasından zorla kullanılan bu yerler hakkında aleyhinde açılan dava ile ilgili dikkat çekmek amacıyla yazılmıştır.

FE

Muhterem Kariilerimizden C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.3

37 numaralı sayının üçüncü sayfasındaki "Ahir Zaman Modası" başlıklı yazıda zevcleri terbiye etmenin öğretildiği fakat bu yazının beş numaralı maddesinde "eğlencelere gider ise sakal bırakmasını arzu etmeli" denilmesiyle ilgili sakalı olduğu halde giderse ne yapılması gerektiğinin gazete tarafından bildirilmesinin rica edildiği ifade edilir. Geveze tarafından okur yazısına cevap olarak; giderse dönüşünde "Sakallı Bebek" şarkısını söylemeli denilir.

HAFIZ EŞREF

Geveze Gazete-i Muteberesine C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.4

Bolu Jandarma taburu kumandanı Hafız Eşref tarafından yazılan bu yazıda daha önde gazetede mekteb-i hukuktan birkaç kişinin aleyhinde yazdığı yazılara cevap olarak hayatında hiçbir kirli sayfa olmadığını belirterek kendini savunur.

İBRAHİM EDHEM

Geveze Gazetesi Müdüriyet-i Behiyyesine C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.7-8

İstibdad devrinde vali olan Halid Bey'in emriyle Diyarbakır'da oluşturulan ve hala devam eden irtikab komisyonunun reisi halkın maddi açıdan zarar gördüğünü ve bunun gazete yayınlanmasını rica ettiğini bildirir.

İMZASIZ

Matbaamıza Varid Olan Varaka Aynen C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.7

İstanbul'un hafiye belasından kurtulduğu, biraz da taşraya dikkat etmenin gerekli olduğundan bahsedilip Diyarbakır'da hafiyelerin bulunduğu ifade edilir.

Maruzat C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.1-4

İttihad ve terakki cemiyeti başkanlığına hitaben yazılan bu yazıda istibdad devrinin ne kadar kötü olduğu ve milletin bu duruma karşı metanetli davrandığından bahsedilir.

Varaka C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.4
Eski muhasebeci Mahmut Bey'in damadı muhasebe müdürü Şakir Bey'in hala kendini istibdad devrinde zannettiği, kendi adamlarını mevki sahibi yapmak için uğraştığının gazetede yazılması yazar tarafından rica edilir.

Müteaddid Mühürleri Havi Almış Olduğumuz Varaka C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.4
İstibdad zamanı yadigârlarından Murad Paşa Camii civarından bir mahallenin soyulduğu, eşleri birbirinden ayırmak için çabalandığı, vefat edenlerin cenazelerinin iki üç gün kaldırılmadığı gibi şeylerin düzeltilmesinin rica edildiği bir yazıdır.

Varaka C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.7-8
Hayrettin Mahallesi Katırcılar Sokağı sakinlerinin gönderdiği bu varakada sokaklarına fener yaptırılması devletten istirham edilir ve bunun gazetede yayımlanması rica edilir. Geveze de şehir sokaklarına fener inşa edilmesini ümit ettiklerini belirten bir cevapla karşılık verir.

Başlıksız C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.8
Suhte Sinan Mahallesi imamı Talat Efendi aleyhinde gazetede neşredilen varakadan dolayı Aksaray komiserliğinde hakkında inceleme yapıldığı ve birçok şikâyet alındığı mahalle sakinleri tarafından ifade edilir.

Başlıksız C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.4
Hasköy'den gelen bu yazıya göre bir ev sahibi evinde kendisi oturmak için Musevi kiracılarını evden çıkartmak istediğini söyler ama kiracılar tarafından şiddete maruz kalır. Olay karakola taşınsa da komiserler "şimdi hürriyet var" diyerek olayla ilgilenmez. Bunun üzerine yazar gazeteye durumu anlatan bir yazı göndererek dikkat çekmek ister.

Geveze Gazetesi İdarehanesine C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.8

Aksaray tramvaylarında hasta beygirlerin kullanıldığı ile ilgili daha önce yazan okur, aradan bir müddet süre geçtiğini ve artık şirketin oralarda olmadığı için bu olayın açıklığa kavuşmasını beklemenin hala gerekip gerekmediği sorulur. Geveze de okura bundan vazgeçmemesini tavsiye eder.

Arz ve Beyan ve İhtar-ı Halisane C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.7

Yazar 56 numaralı nüshada lügat-ı ceride başlığıyla çıkan yazıda kendisinin gazeteye yolladığı evraktan çalıntı yapıldığını ve kendisinin "para" için yazdığı açıklamayı lügat-ı cedide yazarının "lira" kelimesi için yazdığını ifade eder. Geveze buna cevaben ihtar için teşekkür eder ve yazara bir daha böyle bir şey olmayacağına emin olmasını tavsiye eder.

Varaka C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.5

3 Eylül tarihli nüshada Eşref imzalı yazıya savunma olarak hukuk mektebinden Ali Fikri Efendi de kendisini; "madem Mehmed Arif diye birini katle davet ettim niçin bu mektup onun evinde değil de maktulun evinde bulunuyor" şeklinde savunur.

Mahbes Feryadlarından C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.5

Hapisteki birinin hayata karşı kırgınlığı ifade edilir. Ben eskiden mütehassis esir-i fikret idim. Vefa ümidi arardım nigah-ı dilberden. Bugün hayatıma nefretle lanet etmedim. Bila gelir bila her adım atdığım yerden

K. SIDKI

Başlıksız C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.1-2

Rumeli'nden gelen bir mektuptur. Mektupta sorulan altı adet soruya Geveze cevap verir.

Karilerinizden Biri

Enzar-ı Hamiyyete C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.3

Merhum sultan beşinci Murad hazretlerinin oğlu şehzade Selahaddin Efendi'nin Boğos isimli biri tarafından borç meselesi yüzünden dava edildiği ve bunun hazineden ödenip ödenmeyeceğinden bahsedilir. Geveze bu konuyla ilgili olarak; Selahaddin Efendi'nin davası meselesine sadaretin dikkatinin çekilmesi gerektiğini ifade edip adaletin sağlanması gerekliliğinden bahseder.

Karilerinizden Makriköylü: S

Karilerimizden C.2, N.40, 14 Rebiülevvel 24 Mart 1325, s.4

Geveze Gazetesi'nin geçen nüshasında "Ahir Zaman Modası" başlıklı yazı için sakallı bir zevcin eğlenceye gitmesi hakkında ne düşünüldüğünün diğer okuyuculara da sorulması üzerine fikir beyan eden yazar, kadın kocasından gençse boşanmalı, aynı yaştalarsa başa gelen çekilir demekten başka çare yoktur şeklinde yorum yapar.

Karilerinizden: Ali

Karilerimizden C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.3

Burhaneddin Efendi'nin bahriye kulubüne hediye ettiği üç yüz liranın bir bağış olabileceği ifade eden yazar yine de buna akıl erdiremediğini ifade eder.

MEHMED HULUSİ

Geveze Gazetesi İdarehanesine C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.4-5

On iki seneden beri evinde bedava oturan kişinin ev sahibine şiddet uygulayarak kuyuya attığı ve mahalle komiserinin "şimdi hürriyet var" diyerek olaya önem vermediği belirtilerek gazetede yayınlanan bu olaya dikkat çekilmek istendiği ifade edilir.

SALİH FERİDUN

Aynen Varaka C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.5

Karagöz'de matbaa-i Osmaniye müdürü hakkında araştırılma yapıldığını ifade eden yazıya cevaben müdür Hakkı Bey'in oğlu Salih Feridun önceki müdür Bekir Bey'in hesaplarda açık meydana getirdiğini ifade eder.

SEDAD İHSAN (Doktor)

Geveze Gazetesi İdarehanesine C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.4

Yazar, gazetelerin mesleklerine göre ciddi veya mizah olsun vatanın menfaatleri doğrultusunda hizmet etmeleri gerektiğinden bahsedip Karagöz gazetesinin kendisi hakkında ithamda bulunduğu jurnalcilik ile ilgili mahkeme karşısında kendisini savunmaya hazır olması gerektiğini belirtip Geveze gazetesinin tarafsızlığına güvenerek bu gazeteye yazdığını ifade eder.

ŞERAFEDDİN

Başlıksız C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.4-6

İstanbul'da Engizisyon Mahkemeleri serlevhasıyla eksik yazılan olayın, işkence memuru Kadir hakkında kötü bir şekilde sonuçlandığı ifade edilir.

KİTAP TANITIMI

İMZASIZ

Yeni Refikimiz C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.7

Şirvanizade Mehmed Tahir Bey'in (Türkiya) ismiyle haftalık risaleler yayınlaması tebrik edilir.

Asar-ı Münteşire: Fedakaran-ı Millet Cemiyeti C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.4

"Vazifemiz askerlerimize hizmet" isimli eserin içeriğinin güzel bulunduğu ve okuyuculara tavsiye edildiği ifade edilir.

Asar-ı Münteşire:Mebusan-ı Kiramın Tercüme-i Halleri C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.4

İçeriğinin önemi isminden belli olan bu eser hakkında fazla söz söylemenin lüzumsuz olduğu, tüm okuyuculara bu kitabın okunmasının tavsiye edildiği ifade edilir.

Hürriye-i Millet C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.4

Bu isimle çıkan edebi ve bedii üslubu olan eserin herkese tavsiye edildiği ifade edilir.

Yeni Kitaplar: Gençlere Nussah ve Mukaddeme-i Verem C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.4

Doktor Atinalı Ahmed Şükrü Bey'in kitabında yeni başlayan veremlerin tedavisi ve tedbirler hakkında önemli bilgiler olduğu ve bu kitabı okumanın herkesin faydasına olacağı ifade edilir.

Berk-i Feza C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.4

Ebu Rıdvan Sâdık Vicdânî Bey'in eserinin Eşref Bey derecesinde kıtalarla süslenmiş olduğu ve bu eserin okunmasının tavsiye edildiği ifade edilir.

Amatörün Sergüzeşti C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.4

Gayretullah Bey tarafından neşredilen bu hikâyenin okunmasının tavsiye edildiği ve ücretinin on para olduğu ifade edilir.

Bedayi Tesir C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.4

Erkan-ı harbiye binbaşılarından Harputlu Hafız Ali Şefik Bey'in eserinin yayınlandığı ifade edilip okuyuculara tavsiye edilir.

İhtar C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.4

Yalnız bir nüshada tefrika edilmiş olup gazetenin tatili sebebiyle devam edememiş olan "Gazeteci" isimli komedinin kitap olarak basıldığı ve okunmasının tavsiye edildiği ifade edilir.

REKLAM

İMZASIZ

Lügat-ı Naci C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.8

Otuz bini mütecaviz Arabî ve farsi ve elfaz-ı ecnebiyi havidir. Fiyatı ecza olarak 10 mücellid – 12 kuruştur.

Efkâr-ı Askeriye C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.8

Bu isimle çıkan gazetenin üçüncü nüshasının dahi neşrolunduğu ve okunmasının tavsiye edildiği ifade edilir.

Basiret C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.8

Basiret gazetesinin neşrinin devamının temenni edildiği ifade edilir.

Feyz-i Hürriyet C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.4

Şimdilik haftada bir Pazartesi günleri çıkan, siyasi, ictimai, serbest bir gazete olduğu ifade edilip matbaası tavsiye edilir.

Feyz-i Hürriyet C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.4

Her hafta intişar etmekte olan bu gazetenin o haftaki nüshasındaki yazıların başlıklarında bahsedilip okuyuculara tavsiye edilir.

Asar-ı Münteşire C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.4
Üçüncü orduya bir armağan "Asker" başlığıyla bu yazıda; Osmanlı muharrirlerinden Vicdani Bey'in yazdığı eseri üçüncü ordu kahramanına ithaf ettiği ve bu eserin tüm asker ve hamiyetperverlere tavsiye edildiği ifade edilerek yazar tebrik edilir.

Umum-ı Osmanlı Tiyatroların ve Ticariyelerin İlanat Acentesi C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.4
İlancı Niyazi ve Mahir Şevki biraderler aracılığıyla her tür ilanın teşhir edildiği, iane ilanlarının dahi fahri olarak yapıştırıldığı ifade edilip adresinin veznecilerde olduğu ve acentenin gece gündüz açık olduğu ifade edilir.

Sivri Sinek C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.4
Tembellik ve rehaveti izah etmek üzere Sivrisinek isminde yeni bir gazetenin çıkacağının işitildiği ifade edilir.

Üçüncü Orduya Armağan "Asker" C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.4
Osmanlı muharrirlerinden Vicdani Bey'in üçüncü ordu kahramanlarına ithaf ettiği bu mütalaasının okunması tavsiye edilir.

Volkan C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.4
Volkan ismi ile yayına başlayan gazetenin matbaaya gönderildiği ve içeriğinin volkandan fışkırmış kadar ateşli olduğu ifade edilip tebrik edilerek devamının temenni edildiği ifade edilir.

Üçüncü Orduya Armağan "Asker" C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.4
Vicdani Bey'in telif eseri olan bu eserin muhteşem ve latif bir üslupla yazılıp üçüncü ordu kahramanlarına ithaf edildiği ifade edilerek tebrik edilir.

Üçüncü Orduya Armağan "Asker" C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.4
Üçüncü orduya bir armağan "Asker" başlığıyla bu yazıda; süvari zabıtanından Adil Vicdani Bey'in yazdığı eseri üçüncü ordu kahramanına ithaf ettiği ve bu eserin muhterem askerler ve vatandaşlar için faydalı olduğu ifade edilir.

Satılık Gazeteler C.2, N.10, 27 Zilkade 8 Kanunuevvel 1324, s.4
Eski gazetelerden bazılarının satılığa çıktığını, Mirat-ı Alem'in gayet ucuz bir fiyata satılığa çıkarıldığı ifade edilir.

Asar-ı Münteşire C.2, N.12, 4 Zilhicce 15 Kanunuevvel 1324, s.4
Şeyh Celaleddin Efendi merhumun bu isimle intişar etmiş eserinin matbaaya gönderildiği ve eserin takdire şayan bulunup okuyuculara tavsiye edildiği beyan edilir.

Üçüncü Orduya Armağan "Asker" C.2, N.13, 7 Zilhicce 18 Kanunuevvel 1324, s.4
Adil Vicdani Bey'in eseri okuyuculara tavsiye edilir, her kitapçıda olduğu ifade edilir.

Nevzad C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.4
Bu isimle haftada bir defa neşredilmek üzere kurulmuş olan edebi ve ahlaki gazetenin ilk nüshasının çıktığı ve herkese tavsiye edildiği ifade edilir.

Üçüncü Orduya Armağan C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.4
Osmanlı muharrirlerinden Vicdani Bey'in bu kıymetli eserinin okunması herkese tavsiye edilir.

Şirketler ve Fevaidi C.2, N.23, 13 Muharrem 22 Kanunusani 1324, s.4
Üsküdar'da Osmanlı bakkaliye şirketi adıyla bir şirketin açıldığı ve birkaç hissesinin henüz satılmadığı, böyle şirketlerin ticaretin gelişmesine olan katkılarından dolayı bu müessesenin vatanperverlik namına tebrik edildiği ifade edilir.

Lügat-ı Naci C.2, N.23, 13 Muharrem 22 Kanunusani 1324, s.4
Muallim Naci'nin lügatinin dilimizde yaklaşık kırk bine yakın kelimeyi ihtiva ettiği ve tükenmek üzere olan eseri herkese tavsiye edilir.

Lügat-ı Naci C.2, N.24, 16 Muharrem 27 Kanunusani 1324, s.4
Muallim Naci'nin lügatinin dilimizde yaklaşık kırk bine yakın kelimeyi ihtiva ettiği ve tükenmek üzere olan eseri herkese tavsiye edilir.

Lügat-ı Naci C.2, N.26, 23 Muharrem 2 Şubat 1324, s.4

Muallim Naci'nin lügatinin dilimizde yaklaşık kırk bine yakın kelimeyi ihtiva ettiği ve tükenmek üzere olan eseri herkese tavsiye edilir.

Lügat-ı Naci C.2, N.27, 26 Muharrem 5 Şubat 1324, s.4
Muallim Naci'nin lügatinin dilimizde yaklaşık kırk bine yakın kelimeyi ihtiva ettiği ve tükenmek üzere olan eseri herkese tavsiye edilir.

Lügat-ı Naci C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.4
Muallim Naci'nin lügatinin dilimizde yaklaşık kırk bine yakın kelimeyi ihtiva ettiği ve tükenmek üzere olan eseri herkese tavsiye edilir.

Lügat-ı Naci C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.4
Muallim Naci'nin lügatinin dilimizde yaklaşık kırk bine yakın kelimeyi ihtiva ettiği ve tükenmek üzere olan eseri herkese tavsiye edilir.

Lügat-ı Naci C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.4
Muallim Naci'nin lügatinin dilimizde yaklaşık kırk bine yakın kelimeyi ihtiva ettiği ve tükenmek üzere olan eseri herkese tavsiye edilir.

Yeni Refikimiz C.2, N.31, 11 Safer 19 Şubat 1324, s.4
Musavver Curcuna ismiyle yeni bir mizah gazetesinin çıkarılmaya başlandığı ifade edilir.

Curcuna C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.4
Curcuna isimli mizah dergisinin yayına başladığı haber verilip tebrik edilir.

Lügat-ı Naci C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.4
Muallim Naci'nin lügatinin dilimizde yaklaşık kırk bine yakın kelimeyi ihtiva ettiği ve tükenmek üzere olan eseri herkese tavsiye edilir.

Satılık Köşk C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.4
Vapurlar da geçtiği için rağbeti bir kat daha artmış olan Bostancı'daki, her cephesi kullanışlı bu ahşap köşkün acele satılık olduğu ve şartları öğrenmek isteyenlerin cuma

veya pazardan başka her gün saat altıdan sonra idarehaneye uğramaları gerektiği ilan olunur.

Lügat-ı Naci C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.4
Muallim Naci'nin lügatinin dilimizde yaklaşık kırk bine yakın kelimeyi ihtiva ettiği ve tükenmek üzere olan eseri herkese tavsiye edilir.

Satılık Köşk C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.4
Vapurlar da geçtiği için rağbeti bir kat daha artmış olan Bostancı'daki, her cephesi kullanışlı bu ahşap köşkün acele satılık olduğu ve şartları öğrenmek isteyenlerin cuma veya pazardan başka her gün saat altıdan sonra idarehaneye uğramaları gerektiği ilan olunur.

Satılık Köşk C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.4
Vapurlar da geçtiği için rağbeti bir kat daha artmış olan Bostancı'daki, her cephesi kullanışlı bu ahşap köşkün acele satılık olduğu ve şartları öğrenmek isteyenlerin cuma veya pazardan başka her gün saat altıdan sonra idarehaneye uğramaları gerektiği ilan olunur.

Lügat-ı Naci C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.4
Muallim Naci'nin lügatinin dilimizde yaklaşık kırk bine yakın kelimeyi ihtiva ettiği ve tükenmek üzere olan eseri herkese tavsiye edilir.

Satılık Köşk C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.4
Vapurlar da geçtiği için rağbeti bir kat daha artmış olan Bostancı'daki, her cephesi kullanışlı bu ahşap köşkün acele satılık olduğu ve şartları öğrenmek isteyenlerin cuma veya pazardan başka her gün saat altıdan sonra idarehaneye uğramaları gerektiği ilan olunur.

Lügat-ı Naci C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.4
Muallim Naci'nin lügatinin dilimizde yaklaşık kırk bine yakın kelimeyi ihtiva ettiği ve tükenmek üzere olan eseri herkese tavsiye edilir.

Satılık Köşk C.2, N.42, 21 Rebiülevvel 30 Mart 1325, s.4

Vapurlar da geçtiği için rağbeti bir kat daha artmış olan Bostancı'daki, her cephesi kullanışlı bu ahşap köşkün acele satılık olduğu ve şartları öğrenmek isteyenlerin cuma veya pazardan başka her gün saat altıdan sonra idarehaneye uğramaları gerektiği ilan olunur.

Lügat-ı Naci C.2, N.42, 21 Rebiülevvel 30 Mart 1325, s.4
Muallim Naci'nin lügatinin dilimizde yaklaşık kırk bine yakın kelimeyi ihtiva ettiği ve tükenmek üzere olan eseri herkese tavsiye edilir.

Satılık Köşk C.2, N.43, 24 Rebiülevvel 2 Nisan 1325, s.4
Vapurlar da geçtiği için rağbeti bir kat daha artmış olan Bostancı'daki, her cephesi kullanışlı bu ahşap köşkün acele satılık olduğu ve şartları öğrenmek isteyenlerin cuma veya pazardan başka her gün saat altıdan sonra idarehaneye uğramaları gerektiği ilan olunur.

Lügat-ı Naci C.2, N.43, 24 Rebiülevvel 2 Nisan 1325, s.4
Muallim Naci'nin lügatinin dilimizde yaklaşık kırk bine yakın kelimeyi ihtiva ettiği ve tükenmek üzere olan eseri herkese tavsiye edilir.

Satılık Köşk C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.4
Vapurlar da geçtiği için rağbeti bir kat daha artmış olan Bostancı'daki, her cephesi kullanışlı bu ahşap köşkün acele satılık olduğu ve şartları öğrenmek isteyenlerin cuma veya pazardan başka her gün saat altıdan sonra idarehaneye uğramaları gerektiği ilan olunur.

Lügat-ı Naci C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.4
Muallim Naci'nin lügatinin dilimizde yaklaşık kırk bine yakın kelimeyi ihtiva ettiği ve tükenmek üzere olan eseri herkese tavsiye edilir.

Satılık Köşk C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.4
Vapurlar da geçtiği için rağbeti bir kat daha artmış olan Bostancı'daki, her cephesi kullanışlı bu ahşap köşkün acele satılık olduğu ve şartları öğrenmek isteyenlerin cuma veya pazardan başka her gün saat altıdan sonra idarehaneye uğramaları gerektiği ilan olunur.

Lügat-ı Naci C.2, N.47, 13 Rebiülahir 20 Nisan 1325, s.4

Muallim Naci'nin lügatinin dilimizde yaklaşık kırk bine yakın kelimeyi ihtiva ettiği ve tükenmek üzere olan eseri herkese tavsiye edilir.

Lügat-ı Naci C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.4

Muallim Naci'nin lügatinin dilimizde yaklaşık kırk bine yakın kelimeyi ihtiva ettiği ve tükenmek üzere olan eseri herkese tavsiye edilir.

KARİKATÜR

FRANS

Karikatür C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.1

Bir adam başka bir adamın yanında bir kapıya doğru eğilip başını vururken tasvir edilir. Aralarında geçen konuşmada G kişisi başını kapıya vurup dert yanarken içeriden birisi de "Allah vere Allah vere! Şimdi bizim elimizde bir şey yok... Hakimiyet şimdi millete geçti orada onların!.. elden ne gelir?" der.

Karikatür C.2, N.31, 11 Safer 19 Şubat 1324, s.1

Konferans başlıklı karikatürde bir masa etrafında toplanan birçok kişi vardır ve H kişisi "aman aman sigaralarınızı içerken dikkat edin kıvılcım sıçramasın! Barut bir parlayacak olursa sonra hepimiz hapı yutarız ha!.." der.

Karikatür C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.1

Elinde bir çuval ile bir yere düşmüş gibi tasvir edilen kişi ay yıldızın içerisinde hilalin üzerinde durur. S ile ifade edilen kişi kendi kendine şöyle düşünür: "Ne ise yine talihim varmış. Bazı adamlar düşünce pek sırt üstünü gelirler... ben ise meclis-i ayan... oh oh doğrusu hoş!.."

Karikatür C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.4

Telaşla koşuşan iki adamdan biri yere gömülmüş olan bir kafaya basarken şöyle der: "ne çare bari şurada duran kayaya basayım da öyle geçeyim, acaba çeker mi dersin?". Fransızca olarak da "Boykotaj: İngiltere'nin lehine bir geçit." denilir.

Karikatür C.2, N.34, 21 Safer 2 Mart 1325, s.1

Bir adam bir ağaca bağlanmış, zayıflıktan kemikleri sayılacak haldedir, başında duran iki ikişiden biri diğerine şöyle der; "yok!. bana bak söyleyeyim böyle idare olmaz. Senin yapacağın bu muydu? Ben herkesin açlıktan ölmesine doğrusu razı değilim... benim zamanımda böyle şey o! la! maz!...". Aynı şeyin Fransızcası da yazar.

Karikatür C.2, N.36, 28 Safer 9 Mart 1325, s.1

Bir kazanda kaynayan insanlar ve üzerinde beyaz önlük ile tasvir edilen kişi (Zülflü) elindeki büyük çatala yerde yatan insanları batırıp çevirirken tasvir edilir.

Karikatür C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.4

Pipo şeklinde bir yüz portresi tasvirinin altında protokolün imzalanmasının ardından hazır olacak olan ve sadretpenaha takdim edilecek pipo olduğu yazmaktadır.

Karikatür C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.1

İki kişinin tasvir edildiği karikatürün altında iki diplomatı temsil ettiği ifade edilir.

Karikatür C.2, N.40, 14 Rebiülevvel 24 Mart 1325, s.1

Omzunda bir kütük ve ayaklarının dibinde iki kesilmiş ağaç gövdesi bulunan bir adam tasvir edilir ve karikatürün altında "Sabık orman ve maden nazır-ı muhteremi?" yazılır.

Karikatür C.2, N.40, 14 Rebiülevvel 24 Mart 1325, s.4

Bir yemek masasında oturan birkaç kişi tasvir edilir ve duvarda Fransızca yazılar yazmaktadır. Karikatürün altında "Pera Palas Ziyafeti" yazmaktadır ve sadrazam, yanında otursa dahi asla öyle bir cemiyet tanımadığını ifade eder.

Karikatür C.2, N.41, 17 Rebiülevvel 26 Mart 1325, s.1

Fransızca "Hainler" yazısının altında dokuz tane suret bir örümcek ağı içinde tasvir edilir ve altında şöyle yazar: "Ah bunları ortadan kaldırmak için sağlam bir çalı süpürgesi ister, işte süpürge hazır ama hani onu kullanacak el?"

Karikatür C.2, N.43, 24 Rebiülevvel 2 Nisan 1325, s.1

Üzerinde petrin yazan bir kabın içerisinde küçük bir insan tasviri ile bu kişinin kafasından bağlanan ip onun yanında duran Çarın elinde tasvir edilir ve Çar "Ey

Avrupa, beni prenslikten vazgeçirerek kral olmak fikrine koyan Ferdinand'ı mezbeleden çıkardım.” der.

Karikatür C.2, N.48, 16 Rebiülahir 23 Nisan 1325, s.1

Elinde sandık tutan bir iskelet tasvirinin altında şu yazar: “Kolera İstanbul'dan çıkarken..”

İMZASIZ

Karikatür C.1, N.1, 2 Ağustos 1324, s.3

Karikatürde sırtında çuvallarla eğilmiş giden birisi vardır ve altında şöyle yazar; “Hain İzzet çalmış olduğu paraları götürüyor.”

Karikatür C.1, N.2, 3 Ağustos 1324, s.1

Karikatürde balonun içinde duran biri resmedilir, altındaki da şöyle yazar; “Selim Melhame yakayı ele vermemek için balonla havada dolaşıyor.”

Karikatür C.1, N.4, 5 Ağustos 1324, s.1

Verilen portrenin altında şöyle yazar; “Harbiye nazırı Recep Paşa merhum”

2 C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.4

Bir tahterevalli tasvirinin altında şöyle yazar; “Zalame-i istibdad silahı bizi nokta-i matlubeye isal eder.”

4 C.1, N.5, 6 Ağustos 1324, s.4

Tahterevallinin yukarısında kalanlar savrulurken tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; “Bahriye nazırı pek tuhaf - balıklama gidiyor.”

Karikatür C.1, N.6, 7 Ağustos 1324, s.4

Ayakkabısını boyatan biri ile bir ayakkabıcı tasvir edilir ve boyacı, ayakkabısını boyatan kişiye şöyle der; “efendim, burada ayağa bakmazlar, başındaki fesi değiş!..”

3 C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.4

Tahterevalli tasviri yapılıp bir tarafta oturanlar bir tarafta yukarıda kalan kısmı çekenler tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; "Zaleme-i istibdâd - Gayretli ey kahramanlar!"

1 C.1, N.7, 8 Ağustos 1324, s.5

Tahterevalli tasviri yapılır ve oturan kısım önceki karikatürle aynı olsa da yüksekte kalan kısmı tutmaya çalışan iki kişi kalmış halde tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; "Zaleme-i istibdâd - Pek yüksek."

Karikatür C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.1

İki insan ve iki şeytanve yılana benzeyen yaratık tasvirinin altında şöyle yazar; "Cezayiri nalband Refik Ser muharrir Ebü'l-Hüdâ izzet muhbir İsmail Paşa --- Alafurunk gazetesi heyet-i taharriyesi"

Karikatür C.1, N.8, 9 Ağustos 1324, s.8

Bir kişi elinde Geveze gazetesi ile koşarken arkasından biri de onun peşinde olduğu halde tasvir edilir.

Karikatür C.1, N.9, 10 Ağustos 1324, s.1

Karanlık bir hapishane tasvirinin altında şöyle yazar; "İstanbul hapishane-i umumisinde politika mahkûmlarının yattığı birinci koğuş."

Karikatür C.1, N.10, 11 Ağustos 1324, s.1

Bir kayık çeken genç bir çocuk tasvir edilir.

Karikatür C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.1

Bir doktor ile hasta, bir muayenehanede tasvir edilir ve hasta doktora kendini iyi hissetmediğini, kurt gibi yediğini, köpek gibi koştuğunu söyler, doktor da öyleyse baytara gitmesini tavsiye eder.

Karikatür C.1, N.11, 12 Ağustos 1324, s.8

Gözlerini kapatan bir başlık takmış ve elinde asa olan biri tasvir edilir. Kıyafetinden dolayı dilenci sanılan bir adama inayet ola denilmesi üzerine adam kendini açıklar,

kumpanyasının iflas ettiğini söyler. Adamı dilenci zanneden kişi de sizin direktör Avrupa'dan gelsin beraber dolaşır dilenirsiniz der.

Karikatür C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.1
Sınıfta ilk coğrafya dersinde hoca çocuğa haritada bir yer işaret ederek burada ne var diye sorar, çocuk da "pis bir tırnak" der.

Karikatür C.1, N.12, 13 Ağustos 1324, s.1
Bir baba ile oğlu tasvir edilir ve baba oğluna nasihat verir. Baba; "bir yiyecek verildiğini az olanı sen al, çoğunu kardeşine ver" der. Çocuk da "bu nasihatten kardeşime de verseniz hakkımda hayırlı olur." der.

Karikatür C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.1
İki kişi kol kola yürür ve biri de arkalarında koşarken tasvir edilir. Birisi; "efendiler, beyler hafiyeler dilenecekmiş." diye bağırır, diğeri de "ben onlara beş para vermem." der.

Karikatür C.1, N.13, 14 Ağustos 1324, s.8
Bir hoca ile öğrenci tasvir edilir. Hocası çocuğa "elma ne zaman koparılır?" diye sorar, çocuk da "bahçevan olmadığı zaman" cevabını verir.

Karikatür C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.1
Bir berber ile çok da fazla saçı olmayan bir müşteri tasvir edilir. Berber ve müşteri konuşurken müşteri berbere "korkunç şeyler söyleme, tüylerim ayağa kalkıyor" diyince berber de "dik saç çabuk kesilir" der.

Karikatür C.1, N.14, 15 Ağustos 1324, s.8
Bir evin kapı zilini çalan bir adam tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; "Bakalım bu sefer bizim madam aşağıya doğru çizgi görecek mi?"

Karikatür C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.1
Paris'te sahnede bir kadın şarkı söyler ve nota kürsüsünün önünde bir adam tasvir edilir. Seyirciler arasında küçük bir çocuk annesine mösyönün madamı neden

dövdüğünü sorunca annesi “aptal, dikkat et dövüyor mu?” der ve çocuk da “öyle ise niye ağlıyor?” diye sorar.

Karikatür C.1, N.15, 16 Ağustos 1324, s.1
Bir kadın ile bir erkek resmedilir, kadın adama hitaben kıyafetinin çok buruşuk olduğunu, dikkat etmezse artık kıyafetlerini ütülemeyeceğini söyler.

Karikatür C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.1
Çalışmakta olan bir ayakkabı ustası tasvir edilir ve ustaya geç vakit neden çalıştığı sorulunca, o da karadan seyahat edecek seyyahlar için çalışmaya mecbur olduğunu söyler.

Karikatür C.1, N.16, 17 Ağustos 1324, s.8
Demirlikli bir pencereden dışarı bakmakta olan biri tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; “Ebü'l-Hüdâ pencereden etrafı seyrediyor.”

Karikatür C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.1
Güreşen iki kişi tasvir edilir ve üstte olan kişi alttakini ezmiş haldedir.

Karikatür C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.8
(Maliye)mizin (istikbaldeki) hali ve (terakkimiz)

Karikatür C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.1
Osmanlı tuğrası tasvir edilir.

Karikatür C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.8
Salıncak düzeneğinde biri yorgun bir halde otururken tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; (Maliye)mizin (mazideki) hali (ve Türkiyemiz)

Karikatür C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.1
Tartıya elinde kıyafetleri ile çıkmış biri tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; “Soyunmadan evvel kırk okka geliyordum. Soyundum yine kırk okka geliyorum. Acaba sebebi ne? Yoksa tartı mı bozuldu…”

Karikatür C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.8

Salıncak düzeneğinde sıkıntılı halde biri tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; (Maliye)mizin (istikbaldeki) hali (ve terakkimiz)

Karikatür C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.1

Üç kişi bir görüşme yaparlarken tasvir edilir ve birinin elinde 10.000 yazan siyah bir torba vardır. Bir köprünün tamiri yapılacaktır, yetkili kişi karşısındakine sizden altı lira ucuza yapan fabrika var dediğinde tamiri yapmayı isteyen kişi elindeki para dolu torbayı göstererek o hesapta yanlışlık olduğunu, kendilerinin daha iyi hizmet ettiğini söyler. Yetkili kişi de parayı görünce oranın hizmetinin daha iyi olduğunu söyler.

Karikatür C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.1

Bir kişi bir ağacın dallarını keser ve yere düşen dalların baş kısımları insan kafası suretinde tasvir edilir. Karikatürün altında şöyle yazar; "-Geveze! O kestiğin nedir? -Gözün görmüyor mu? -Canım ne bileyim ben, kuzum nedir söyle? -Ne olacak. Öteberi falan filan!"

Karikatür C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.8

Bir adam elinde çalgı aleti ile ve karşısındaki insana benzeyen suretin burnuna zincir takılmış onu oynatır halde tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; "Adana vali-i sabıkı Bahri paşa hatta Adana'da kendisi için ayrıca çıkarılan bir şarkının iki beytini yazıyorum: Karpuzum kan kırmızı Bahri paşa Adana'nın hırsızı." Bu karikatüre cevaben Geveze tarafından; "Darısı diğerlerinin başına." denir.

Karikatür C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.1

Dest-i adalet ve hürriyet bîmleri mahvetti

Karikatür C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.1

Altı kişi bellerinden birbirlerine iple bağlı halde tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; "Bazı hainlerin hastalığına binaen hapishaneden çıkarılıp Büyükada'ya gittikleri."

Karikatür C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.1

Çok zayıf ve çok uzun boylu bir insan sureti tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; "-Bu kim? -Bir Lord. -Ne kadar zayıf. -Evvelden şişman idi. -Buna ne oldu? -

Süzüldü, süzüldü, süzüldü, böyle kaldı. -Püsküle ne diyeceksin? -O da zayıflığından bilistifade her biri bir hava çalıyor.”

Karikatür C.1, N.24, 25 Ağustos 1324, s.1

Elinde Geveze gazetesini tutan ve ayakkabısını boyatan biri ile ayakkabı boyacısı tasvir edilir ve karikatürün altında boyacı ile diğer kişi arasında şöyle bir konuşma geçer; “-Boya bakalım şu fotinleri, koca İzzet. -Merak etmeyin beyim, fakat affınıza mağruren bir şey soracağım. -Nedir? -O gazete yeni mi çıkmış? -Evet.. 'Geveze'.. seni çok medh ediyor. -Onun ehemmiyeti yok. -Niçin? -Çünkü ben yakayı kurtardım!.”

Karikatür C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.1

Darağacında asılmış bir adam ile ona bakan iki kişi tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; “-Geveze işte bak! Manisa’da zuhur eden bir harika. -Cidden harikulade. Ömrümde böyle düşvarlı asma kabuğu işittiğini görememiştim. -Belki sulak yerde yetişmiştir.”

Karikatür C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.8

Bir kadın ile bir uşak tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; “-Senin gibi uşak görmedim. Çocuk çabuk ol İzzet! -Şimdi madam! -Hay Allah cezanı versin olanca yemeği döktün! -Pardon madam! Sersemliğime ver devr-i hürriyetten kaçar iken aklım istibdadda kaldı.”

Karikatür C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.1

Gözleri pek iyi görmeyen biri bir dükkanın önünde duran cansız kıyafet mankenine bakarak şöyle der; “Oldukça göz yakını göremez (miyop) Aman ya rabb ne kadar kir.. beş dakikadan beri terbiyelice süpürüyordum. Hiç cevap vermiyor. Acaba beni hafiye mi zannetti. Taaccüb edilmez çünkü kimse kimseye bir şey soramaz olmuştu.”

Karikatür C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.1

Hapishane tasviri ile yerde oturmuş düşünen bir adam ve etrafta birkaç kişi daha tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; “Millet düşmanı alçakların hapishanedeki halleri.”

Karikatür C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.8

Hırsızın kasasını açtığı görünce hiç telaş etmeyerek hırsıza hitaben; -Acele etme oğlum yavaş yavaş aç, çünkü onun anahtarını kaybettim kimse açamadı. Eğer sen açar isen aferin derim. Geveze de bu karikatüre cevaben şöyle der; "Aman mal sahibi Zeki Paşayı bulsun!"

Karikatür C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.1
Birkaç kişi denizden çektikleri bir halatla bir şeyi çıkartmaya çalışırken ve iki kişi de onları uzaktan izlerken tasvir edilir.

Karikatür C.1, N.29, 30 Ağustos 1324, s.8
Birkaç tane eşek ile onlara küçük bir kulubenin camından bakan birkaç kişi tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; "Büyük Ada merkeblerinin reisi (Boz Yörük) ile diğer refiklerinin adaya gelen hainleri ziyarete gittikleri."

Karikatür C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.1
Yanında siyah çuvallarla yereyatmış ve gözleri dönmüş biri tasvir edilir ve karikatürün altında şu dörtlük yer alır; "Bakınız ratbik hal-i pür melanına Daha göz dikmiş dünya malına Zalim zaman sarik emval hicaz Tükürük hicab hamiyet bed cemaline"

Karikatür C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.8
Bir ağacın dalına asılmış bir adam ile ona bakan başka biri tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; "Ne şaşkın adam imiş. İnsan kendisini bu kesik dala asar mı ya dal kırılsa da düşse." Geveze de bu karikatüre cevaben şöyle der; "Allah akıl fikir ihsan eyleye."

Karikatür C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.1
Bir kapanın içinde bir adam ile kapanın üzerinde bir kedi ve onlara bakıp gülen başka biri tasvir edilir. Karikatürün altında şöyle yazar; "Ratib Paşa'nın kapana tutulması: -Ey tekir kedi işte sana bir av daha geldi."

Karikatür C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.1
İki tane yaşlı kadın sureti tasvir edilir ve aralarında şöyle konuşurlar; "-Hey gidi günler hey!.. ne idi o bir vakitler.. -Ah ne kara günlerdi o böyle konuşmak kabil mi idi?"

Karikatür C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.8

İki kişi bir yerde oturmuş sohbet ederken tasvir edilir ve karikatürün altında sohbetleri şu şekilde verilir; "İki mübalağakâr: -Bizim memlekette bir fabrika var ki öküzü koyuyorlar her azasını ayrı kesiyor. Mesela kemikleri ayrı but tarafı ayrı ayakları ayrı. -Aman birader o bir şey değil. Bizim memlekette de var o daha mükemmel kesilmiş bir öküzü yine fabrika diriltiyor. Ne dersiniz?"

Karikatür C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.1

Sıraya girmiş insanlar ve sıranın başında onlarla konuşan biri tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; "Ala frank gazetesinde: Tiryaki çarşısında Bekir ağa misafirleri menfaatine olarak istibdad nam mufassal orta oyunu."

Karikatür C.1, N.33, 3 Eylül 1324, s.8

İki kişi tasvir edilir ve birbirleriyle şöyle konuşurlar; "-Birader hiç yüzün gülmüyor! Baksana biz de hürriyet ilan edildi ne kadar seviniyoruz. -Ah! Sizdeki hürriyet bir iki tehdide mâl oldu fakat İran hürriyetini elde etmek için elân kan döküp duruyor. Batmaz'da öyle bir adam var ki Tebriz'de vali iken ahaliden Bağdat'tan okkasını bir kuruşa alır üç kuruşa satardı."

Karikatür C.1 N.34, 4 Eylül 1324, s.1

Bir masa etrafında toplanmış konuşan kişiler ve masanın üzerinde küçük keseler tasvir edilir. Ayakta duran iki kişi de masadakilere hitaben şöyle söylerler; "-Efendim, bizim paşa da selam söyledi. Hisselerini bendeniz götüreceğim. -Bana bak. Bu her vakit ele geçmez ha! Haklı paylaşalım.."

Karikatür C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.8

Bir masada oturup yemek yiyen iki kişi kendi arasında şöyle konuşur; "-Aman paşa galiba çatal ağzınıza battı. -Hayır o değil! Daha fenası. Kanun-ı esasi dişlerim ile beraber çene kemiğimi dağıttı. Ah Ebü'l-Hüdâ'nın üfürüğü de para etmeyecek evvelce ne tesirli nefesi var idi. Acaba nalbend Refik bir çaresi bulabildi mi?"

Karikatür C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.8

Bir şişeden fırlayan Ebü'l-Hüdâ tasvir edilir.

Karikatür C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.1

Ellerinde bayraklarla kutlama yapan kişiler tasvir edilir.

Karikatür C.1, N.36, 6 Eylül 1324, s.1

Bir ata bakım yapan kişiler tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; "Bekir Ağa bölüğünde: Rıza Paşa'nın basurcu Agah ve nalben Refik tarafından suret tedavisi."

Karikatür C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.1

Ebü'l-Hüdâ, şişeler ve birkaç fare tasvirinin altında şöyle yazar; "Ebü'l-Hüdâ'ın fare şekline koyduğu ecinniler ile kisesi kafese dönen Rıza'ya istifsar hatrı mutazammın haber göndermesi."

Karikatür C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.1

Suyun içerisinde iki kişi tasvir edilir ve karikatürün altında şu muhavere yer alır; "Zevzek: Ayol bu nedir. Geveze: Ne olacak ser asker ile haraminin haram paralar arasında banyo ediyorlar. Z: A bunun bir faidesi var mı imiş? G: Artık onlara sor ben ne bileyim. Z: Hele ser askere baksan a boğulacak. G: İlahi hiç o boğulur mu gırtlağına kadar dolsa yine boğulmaz artık alışmış."

Karikatür C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.8

Yerde yatan biri ile ona bakan biri tasvir edilir ve aralarında şu konuşma geçer; "-Hey orada ne yatıyorsun? -Ben ölüyüm ölü! Mezarda da rahat yok mu? -Canım orası mezar mı? Sokağın ortasında yatıyorsun? Bir taraftan lakırdı ediyorsun öyle ölü olur mu? -Ey ne çare ayol devr-i istibdadda biz de ayak üzerinde gezerdik fakat hürriyet bizi diri diri ölü haline getirdi. Yattığımız yerden kımıldayamıyoruz."

Karikatür C.1, N.38, 8 Eylül 1324, s.8

Bir masada oturan biri ile ona bir şey anlatmaya gelen biri tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; "Memduh Paşa Adada: -Paşa hazretleri bir şişe daha şampanya arzu buyurulur mu? -Sizin gibi heriflerin Allah cezasını versin. Bekir Ağanın bölüğünde iken hiç hatırımı sormadınız bütün paraları kusup beş parasız kaldığımı anladıktan sonra alaya mı kalkışıyorsunuz. Önümdeki şampanya değil kuyu suyudur. -Mideniz bozulmaz mı. -Bekir ağanın tevkifhanesinde olanca serveti kustuktan sonra midem de yerine geldi. <ne çare kaderde var imiş ayrılmak.>"

Karikatür C.1, N.39, 9 Eylül 1324, s.1

Sandalyede oturmuş gazete okuyan biri ile onun yanında tasvir edilen bir çocuk vardır ve aralarında şöyle bir konuşma geçer; "Peder ile oğlu arasında: -Efendi baba terlemez iseniz size bir şey soracağım. Şimdilik gazeteyi bırakınız. -Sor bakalım. -Biz çocuklar mektebin tatil gününde öteberi oyun (köşe kapmaca) (topaç çevirme) sair bunlar gibi şeyler oynarız. Baksanız a devr-i istibdadda paşalar hiç iş görmezlermiş acaba onlar oyun mu oynuyordu? -Ona ne şüphe! Oğlum sen köşe kapmaca ile topaç çevirdin hâlbuki onlar (para kapmaca) çevirirlerdi."

Karikatür C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.1

Uzun boylu bir adam ile kısa boylu ve kambur biri tasvir edilir ve aralarında şöyle bir konuşma geçer; "-Valideden kanbur mu doğdunuz yoksa omzunuzda bir şey mi saklıyorsunuz. -Hayır ben kanbur değilim. Ben kedi gibiyim karşımda köpek görünce omzumu çıkarıyorum."

Karikatür C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.8

Bir öğrenci ile bir hoca tasvir edilir ve aralarında şöyle bir konuşma geçer; "Hoca: Oğlum, bir masdar bul da sığa-i mazisini çek bakalım. Şakird: masdarı <ezilmek> tasrifi ezildim, ezildik, ezildi, ezildin, ezildiniz… Hoca: dur! Ben Zülfünün adamı idim ezilmedim."

Karikatür C.1, N.41, 11 Eylül 1324, s.1

Bir kayıkta kürek çeken birkaç kişi tasvir edilir ve bu kişiler aralarında haramilerden, Ebü'l-Hüdâ'nın oğlu Hasan'dan bahsederler.

Karikatür C.1, N.42, 12 Eylül 1324, s.1

Bir şişman bir de zayıf adam tasvir edilir ve karikatürün altında "İstibdad azmanlarından birisiyle mülakat" yazar. Şişman olan adam, zayıf olana kaç numara yaka kullandığını sorar ve 32 cevabını aldıktan sonra kendisinin 60 numara olduğunu söyler. Bunun üzerine zayıf olan "vay babam vay! sende bu gırtlak bu işkembe var iken ilerde Odesa sığırı gibi boyunduruğa koşacağız." der.

Karikatür C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.1

Kafasında Kanun-ı Esasi taşıyan biri kendi kendine yangının tepesinde olduğunu, ondan büyük yangın olmadığını söyler. Geveze de bu karikatüre cevaben; "hay koca anif kubur-ı veled Nazif serveri hay bunu daha yeni mi anladın.

Karikatür C.1, N.43, 13 Eylül 1324, s.8

Peş peşe sıralanmış üç tane hayvan tasviri altında şöyle bir muhavere vardır; "-Bu nedir? - Çomar. -Vah zavallıya. -Sus öyle şey söyleme Allah teaffün ettirmesin de. -Olur mu canım bu insanları şimdi böyle oldu diye mi. -Ay hala bunu sen insandan mı sayıyorsun!.."

Karikatür C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.1

Bir adam elinde baston oynar ve yedi sekiz kişi onu izlerken tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; "Ortaköy'de olan bir münasebetsiz vaka."

Karikatür C.1, N.44, 14 Eylül 1324, s.8

Biri üzgün, iki kişi tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; "Bir adamın dört kızı olup hanımının vaz-ı haml ettiği haber veriliyor. -Aman yine kız mı doğdu. -Hayır. -Oh erkek mi maşallah. -Hayır. -İki kız herifteki surat."

Karikatür C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.8

Ayağı olmayan biri ile kolu olmayan biri tasvir edilir ve aralarında şöyle bir konuşma geçer; "Ayaksız: Çekil karşımdan şimdi bir tekme vururum ha! Çolak: Yağma yok ben de sana yumruk vururum."

Karikatür C.1, N.45, 15 Eylül 1324, s.1

At arabaları ve bir sokak tasviri ile iki kişi konuşurken tasvir edilir. Karikatürün altında şöyle yazar; "Zevzek: Aman Geveze bu arabacının burnu neden bu kadar büyük acaba Nazif Serveri arabacı mı oldu? -Neden olacak (Erenköyü) için 6 mecidiye istiyor müşteri de binmiyor. -Niye şimendifere binmiyorlar. -Şimenfider paydos tevekkeli bunun burnu kadar büyümüş."

Karikatür C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.1

Bir berber ile müşterisi tasvir edilir ve aralarında şöyle bir konuşma geçer; "-Berber hiç dikkat etmiyorsun işte yine iki defa yüzümü kestin. -Mösyö iki traş bıçağınız yok muydu yazmak bilmediğim için işaret ettim."

Karikatür C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.1

İki kişi konuşurken tasvir edilir ve aralarında geçen konuşma şöyledir; "-Vah vah İzzet çorbacı en nihayet gözler de elden gitti. Ben sana madenler ile uğraşma demedim mi? -Ah sonunda bu kadar şiddetli patlayacağını bilir miydim?"

Karikatür C.1, N.46, 16 Eylül 1324, s.8

İki kişi bir masada oturmuş sohbet ederken tasvir edilir ve aralarında şu konuşma geçer; "-Ben ekmeği bütün ahalinin dişleri sayesinde yedim. -Bu nasıl şey -Dişçi olduğumu unuttunuz mu?"

Karikatür C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.1

Camdan bakan bir kadın ile elinde fare kapanı olan bir adam tasvir edilir ve aralarındaki konuşma şöyledir; "-Madam, fare kapanı koyduğum peynire fare hiç dokunmamış ve kaçmış -Daha iyi şimdi bir mektup aldım biraderzadem gelecek ona (omlet) yaparsın."

Karikatür C.1, N.47, 17 Eylül 1324,s.8

Sandalyede oturmuş bir adam ile ayakta duran bir adam tasvir edilir ve aralarında şu konuşma geçer; "-Oğlum bana bak sen zekisin sana bir şey soracağım. Bir yalan söyle ama hiç söylemediğin yalan lakırdılardan. -Siz bir cesur namuslu adamsınız. -Bu kadar mı. -Bu kadar."

Karikatür C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.1

Bir baba ile oğul tasvir edilir ve aralarında şu konuşma geçer; "-Baba yalan söylemek günah değil mi. -Evet. -Bugün bana hocam cebren yalan söyletti? -Bu mümkün değil hiç öyle şey olur mu? -Evet daima iyi çalışacağımı bana vaad ettirdi."

Karikatür C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.8

Bir anne, bir çocuk ve bir hayvan tasvir edilir. Anne ile çocuk arasında şu konuşma geçer; "Anne bu nasıl hayvan ne adam akıllı öküze benziyor ne de bizim bildiğimiz

eşeklere. Hiç de böylesini görmemiştim. -A çocuğum adaya gidecek olur isen bu cins hayvanlardan beş altı tanesini birden görürsün."

Karikatür C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.8

İki kişi tasvir edilir ve aralarında şöyle bir konuşma geçer; "Abdal Hasan: Baba kolunun biri nerede? Ebü'l-Hüdâ: Oğlum mahsus cübbenin altına sakladım sakattır diye belki beş on para veren olur."

Karikatür C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.1

Bir kürsü ile kürsünün altında yedi-sekiz kişi tasvir edilir ve kalabalık şöyle der; "Gazeteciler: biz de mebus olacağız biz de!.."

Karikatür C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.1

Bir adam kibirli bir şekilde sandalyede oturmuş, ayakta duran biriyle konuşurken tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; "Gayetle kibirli adamın biri büyük bi rütbeye nail olur aziz arkadaşlarından biri tebrike gidip yanına gittiğinde o mütekebbir sahte nazarlarla gelen arkadaşını tanımazlığa gelerek: Sen kimsin ne için geldin. -Efendimizin gözüne perde geldiğini duydum da onun için geldim."

Karikatür C.1, N.50, 20 Eylül 1324, s.8

Bir masada oturmuş iki kişi şöyle sohbet ederler; "-Sahih koca Nazif kuburü! Senin makaleler fena değil. -Teveccühünüz. Fakat peder-i alileri İzzet Paşa'nın dünkü makalesi de pek yaman!.."

Karikatür C.1, N.51, 21 Eylül 1324, s.1

İki kişi ile üzerinde "istibdad" yazan ve güneşi örten bir bulut tasvir edilir. Biri diğerine hitaben şöyle der; "-Birader baksana kaç senedir güneş (hürriyet) memleketimizi tenvir ederek nasıl yaşayacağız bilmem. Acaba topla şu tulu bulutunu izale edelim mi ne dersin hiç olmazsa yağmur yağar bereket olur diğer memleketlere."

Karikatür C.1, N.52, 22 Eylül 1324, s.1

Havuç ve turp suretlerinin içinde insan suratları tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; "Bilmece: Bu nedir biliniz! Halledenlere mükâfat olarak birinciye bir turp, ikinciye bir şalgam, üçüncüye bir kereviz ve üçüncüden sonrakilere de birer adet

karanfil verilecektir. Ciddi: hakikaten halledenlerden birinciye bir kitap, ikinciye idarehanemizden almak şartıyla Geveze'nin haftalık abonesi."

Karikatür C.1, N.53, 23 Eylül 1324, s.1

Yatakta yatan biri ile onun yanında ayakta duran biri tasvir edilir ve aralarında şöyle konuşurlar; "-Birader artık kalk saat altı buçuğa geliyor kaleme gidelim. -Siz gidiniz belki ben sekize dokuza doğru gelirim. -A.. şaşırdınız mı şimdi ne alemdeyiz. -Ha, sahih unuttum hürriyet âlemindeyiz ama lakin ben hür olamayacağım. -Neden? -Sıcak yatağı kim bırakacak da kaleme gidecek." Geveze bu karikatüre cevaben şöyle der; "çalışmayan adama ekmek yok o eski devir geçti şimdi çalışmalı."

Karikatür C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.1

Yedi kişi tasvir edilir ve bir tahtada oturan kişiye tahtanıniki ucundan ayaklarıyla bastıran iki kişi vardır. Karikatürün altında; "Bulgar istiklali." yazar.

Karikatür C.1, N.54, 24 Eylül 1324, s.8

Bulgaristan yazan bir harita parçasını tutan kişiler, oturduğu tahtadan yere düşmüş bir kişi ve birçok farklı kişi tasvir edilir. Karikatürün altında "Bulgar istiklali." yazar.

Karikatür C.1, N.55, 25 Eylül 1324, s.1

Beş kişi bir direğe boyunlarından bağlı halde tasvir edilir ve karikatürün altında "merkeziyet" yazar.

Karikatür C.1, N.55, 25 Eylül 1324, s.8

Bir haritayı iki ucundan tutan iki kişi, onların etrafında beş kişi tasvir edilir ve "İşte İstiklal!" yazar.

Karikatür C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.1

Etrafta altı yedi kişi ile ortada her yeri sarılmış bir adam tasvir edilir.

Karikatür C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.8

İki kişi birbiriyle konuşurken tasvir edilir; "Hafiye meselelerinden: -Dün nişan aldım. On lira da cebime girdi, fakat bu gün ne yapayım!! Ha aklıma geldi. Dün akşam

matbaalardan birinin kapısı kapalı idi. Sebep ne' bakkal kocadan hemen bir kâğıt alıp jurnali uydurayım. Hiç olmaz ise yarın kristaldeki otuz yere para yetiştireyim."

Karikatür C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.8

Polis ile mahkûm tasvir edilir ve aralarında şu konuşma geçer; "-Seni isticvab etmek üzere geldim. Geçen gün de tramvay rayının altına niye taş koydun. -Kaynanam içinde idi de onun için. -Madem kaynanana fenalık etmek istiyorsun ötekilerin kabahati ne, günah değil mi." Geveze bu karikatüre cevaben şöyle der; "Kuru odunla yaş odun da yanar bu en çok yevm-i istibdadda olan hallerin başlıcalarında idi. Hamd olsun şimdi olmayacak."

Karikatür C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.1

Kutlama yapan birkaç kişi tasvir edilir ve karikatürün altında "Bulgar istiklali" yazar.

Karikatür C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.8

Bir kadın ile bir erkek konuşurken tasvir edilir; "Efendi ile hizmetçi: -Ne için çalışmıyorsun memnun değil misin? -Hayır efendim memnunum lakin hürriyet var herkes aylıklarının iki mislini istiyor bizim kulüpte de mukarreratı öyle, ne yapalım!.."

Karikatür C.1, N.58, 28 Eylül 1324, s.1

Birçok farklı şekiller ve at arabaları tasvir edilir ve karikatürün altında "Avusturya malları" yazar.

Karikatür C.1, N.59, 29 Eylül 1324, s.1

Bir düzenek ve bu düzeneği çalıştıran çeşitli yaratıklar tasvir edilir.

Karikatür C.1, N.60, 30 Eylül 1324, s.1

İki kız yan yana oturmuş konuşurken tasvir edilir, biri diğerine "kardeşim ne yapıyorsun?" diye sorunca "istibdad paparası" cevabını alır ve tatlı mı diye sorunca da "onu Ebu'l-Hüdâ'ya sor" cevabını alır.

Karikatür C.1, N.61, 1 Teşrinievvel 1324, s.1

Bir kişi bir masada oturmuş tek başına yemek yer ve beş kişi de ona hizmet ederken tasvir edilir. Karikatürün altında "Gel keyfim gel" yazar.

Karikatür C.1, N.62, 2 Teşrinievvel 1324, s.1

Bir adam taburenin üzerinde oturmuş çevresinde fareler tasvir edilir ve karikatürde şöyle yazar; "Milyarder Ratib Paşa'nın istibdad halinde bir kahve altı tamam edişi, ey azametli paşa (bu da geçer ya hu) Ne olacağım daha doğrusu bana ne oldu ben bilemem deseniz daha iyi olur"

Karikatür C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.1

Bir adam üzüntülü bir şekilde oturmuş ve yanındaki adam da elindeki balığı ona doğru uzatırken tasvir edilir ve karikatürün altında arabacı ile efendinin konuştukları, arabacının efendiye balıkların satılık olduğunu ve alıp almayacağını sorunca efendi arabacının balıkları nereden bulduğunu sorar. Arabacı da yaptığı iş karşılığı birinden parası olmadığı için ödemeyi balık olarak aldığını ifade eder.

Karikatür C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.8

Bir adam Fransız zannettiği bir kadına evinde mürebbiyelik yapmaya gelip gelmeyeceğini sorunca kadın "Ah pardon mösyö, Fransızca falan bilmem sade Rumca." diye cevap verir ve adam da bunun zararı olmadığını ifade eder.

Karikatür C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.8

Biri Geveze'ye "niye karşıma çıktın yine ne istiyorsun?" diye sorar ve "Çok bir şey değil efedim! Bir tutamlık enfiye." cevabını alır.

Karikatür C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.1

Sağda ve solda bir grup insanlar ortadaki kişiye ellerini uzatmış onu kendilerine doğru çağırırken tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; "İnkısam-ı Memalik - gel bana gel bana gel bana gel bana"

Karikatür C.2, N.1, 25 Şevval 6 Teşrinisani 1324, s.4

Padişahın kafasına kavuk takarken bütün başının içeride kalması resmedilir.

Karikatür C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.1

80.000 yazan bir kutunun etrafında toplanan kişiler "Çok şükür! Bunu olsun haramilerin elinden kurtardık" derler.

Karikatür C.2, N.2, 29 Şevval 10 Teşrinisani 1324, s.4

Sandalye üzerinde uyuyanbir adam ve ayak ucunda bulunan farelerle boykotun vurduğu darbeden bahsedilir.

Karikatür C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.1

Mektup atma kutusunun önünde bir adam "acaba bıraksam mı bırakmasam mı?" diye kendi kendine düşünür.

Karikatür C.2, N.3, 2 Zilkade 13 Teşrinisani 1324, s.4

Hareket halinde olan bir tramvayın rayları üzerine bir kişinin uzayan burnunu uzatması ve makinistin ona bakması tasvir edilir.

Karikatür C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.1

Bir gemide bulunan üç kişiye karşı üzerinde matbuat yazan küçük bir kayıkta olan dört kişi tasvir edilir. Karikatürün altındaki Şiirde ise matbuat alemin içinde bulunduğu sıkıntılardan bahsedilir.

Karikatür C.2, N.4, 6 Zilkade 17 Teşrinisani 1324, s.4

Gazeteciler topluluğu aralarına aldıkları birine hitaben; "ne yaptın?ne yapıyorsun?ne yapacaksın?ne duruyorsun hani ya .. Niçin, ne?" derler. Aralarına aldıkları kişi ise şaşkınlıkla sadece "a!a!a!a!" der.

Karikatür C.2, N.5, 8 Zilkade 19 Teşrinisani 1324, s.1

Başını eline yaslayıp mutsuz bir şekilde düşünen paşa "Ah! Böyle olacağını ümit etmiyordum. Bu boykotaj pek fena tesir etti..!" diye düşünür.

Karikatür C.2, N.6, 11 Zilkade 23 Teşrinisani 1324, s.1

Karikatürde ormanlık bir alanda üç kişi tasvir edilir ve hepsinin ellerinde çatal ve ucunda takılı bir şeyler vardır, kenarda bir ayı da elinde boş çatalla şöyle düşünür: "Herkes dişine yumuşak gelen parçayı kapıyor! Acaba ben de bir şey bulamaz mıyım!"

Karikatür C.2, N.7, 16 Zilkade 27 Teşrinisani 1324, s.1

Bir adam yatakta yatar ve yanına oturmuş bir adam elindeki mektubu okurken tasvir edilir.

Karikatür C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.1
Hasta yatağında yatan bir adam başında duran dört tane üniformalı adama hitaben şöyle der: "Aman, rica ederim teşrih ameliyatına hazırlanır gibi başıma düşüşmeyin! Az kaldı gözümü yumduktan sonra ne yaparsanız zarar yok.."

Karikatür C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.1
Bir kişi karşısındaki kişiyi suçlayarak onun sözünü dinlediği için başına gelenlerden yakınır, karşısındaki kişi onu başından savınca diğer kişi sözünden geri adım atar.

Karikatür C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.4
Bir kişi elinde "Matin" yazan bir gazete kağıdı tutarak "Lakin bey efendi! İdare-i dahiliye hakkında Avrupa matbuatınca ümitsizlikler belirmeğe başladı" der diğer kişi ise "Avrupa matbuatına kulak vermeyin o her şeyi Avrupa nokta-i nazarından muhakeme eder." der. Perde arkasından bir başka kişi de bu sohbete kulak kabartıp dinler.

Karikatür C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.1
Bir adam ellerini dizlerine dayamış kendi kendine "Ey artık bize burada bir menfaat kalmadı, tası tarağı yavaş yavaş toplamalı." der.

Karikatür C.2, N.12, 4 Zilhicce 15 Kanunuevvel 1324, s.1
Denizde iki tane donanmaya bakan iki kişi kendi arasında şöyle konuşurlar; "Lakin zavallılar da harekete başlayalı midyeler amma bahaya çıktı ha!!"

Karikatür C.2, N.12, 4 Zilhicce 15 Kanunuevvel 1324, s.4
Kafası dünya şeklinde kocaman tasvir edilen bir adam "Şiddet-i tefekkürden beyin veremine tutuldum bilmem kan almak lazım mı." diye düşünür.

Karikatür C.2, N.13, 7 Zilhicce 18 Kanunuevvel 1324, s.1

Bir adam karşısındaki kadına "Güzelliğinle mağrur olma sana da boykotaj ha!" diyince kadın da cevap olarak "Haydi! Evvela üstünü başını düzelt, boykotajdan biz masunuz." der.

Karikatür C.2, N.13, 7 Zilhicce 18 Kanunuevvel 1324, s.4
Barometre içerisinde Osmanlı bir adam tasvir edilip değişen havanınsiyasette iki yönü tayin eden barometrelere itimadın felaket olduğu ifade edilir.

Karikatür C.2, N.14, 11 Zilhicce 22 Kanunuevvel 1324, s.1
Bir adam iki kişinin önünde diz çökmüş "aman rica ederim, benim ile de olan eski dostluğunuzu unutmayın!" der. (Aynı cümle Fransızca da yazılır.)

Karikatür C.2, N.15, 14 Zilhicce 25 Kanunuevvel 1324, s.1
Yüksek bir yerden aşağıda bulunan altı yedi kişilik gruba gümüş para atan adam kendisini koruyan "medetkâr Kazaklar" için bunun onların hakkı olduğunu söyler, adamlar da "canımız uğrunuza fedadır." der.

Karikatür C.2, N.16, 18 Zilhicce 29 Kanunuevvel 1324, s.1
Dalları kesik bir ağaca yaslanan bir adama karşı kükreyen bir aslan "müstebid istibdad ağacına dayandın kurudun, vücudun da kurudu, ben arslan-ı milletim, seni bütün bütün mahvedeceğim. Ben sadaka-i hürriyet olmak üzere affetsem hazret-i vicdaniyet affetmeyecektir." der.

Karikatür C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.1
Rıhtımın kenarında eğilmiş ellerini dizlerine yaslamış bir adam kendi kendine, faydasının çok olmasına rağmen sıkıntıya tahammül etmenin zorunlu olduğunu rıhtımın yapılmasının iyi olacağını düşünür.

Karikatür C.2, N.17, 21 Zilhicce 1 Kanunusani 1324, s.4
Bir adam bir falcıya kendisinin talihine bakmasını söyler. Falcı da müsibetli bir hayatı olduğunu, kendisinin ve ailesinin ölmek zamanının yaklaştığını, işlerinin fena gideceğini söyler.

Karikatür C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.1

Elindeki gazeteyi okuyan adam “bu sırada gazete mütalaası da ağır bir iş oldu ha!” diye düşünür.

Karikatür C.2, N.18, 25 Zilhicce 5 Kanunusani 1324, s.4
Bir masa etrafında toplanmış yemek yiyen adamların tasvir edildiği karikatürde “ziyafet salonu” ibaresi bulunmaktadır.

Karikatür C.2, N.19, 28 Zilhicce 8 Kanunusani 1324, s.1
Bulutların arasında kalmış bir yıldızı gösteren yaşlı adam yıldızın neden iyi parlamadığını sorar. Genç adam da bulutlar yüzünden tam parlayamadığını ifade eder.

Karikatür C.2, N.19, 28 Zilhicce 8 Kanunusani 1324, s.4
Bir terazinin iki kefesi tasvir edilir. Ağır basan, aşağıdaki tarafta “teşebbüs-i şahsî”, hafif kalan, yukarıdaki tarafta ise “adem-i merkeziyet” yazmaktadır.

Karikatür C.2, N.20, 2 Muharrem 12 Kanunusani 1324, s.1
Dört kişi tabut taşır bir kişi elinde tuttuğu şeyi okur ve diğer bir kişi de parmağını kaldırmış onları yönlendirirken tasvir edilir ve şu yazı vardır: “Merasim-i matbuat: vah vah! Allah cümlesine gani gani rahmet etsin! İçlerinde muzırr adamcıklar da vardı.”

Karikatür C.2, N.21, 5 Muharrem 15 Kanunusani 1324, s.1
Oturduğu yerden ayağa kalkan bir adam kalkarken masayı devirir, diğer adam da masayı düşmek üzereyken tutar vaziyette tasvir edilir ve masayı tutan adam şöyle der: “Bu kadar savrukluk olur mu masayı devirdin!”

Karikatür C.2, N.22, 10 Muharrem 19 Kanunusani s.1
Havada uçan balonlar ve motorlu balonlar ile denizin üzerine çökmüş bir köprü tasvir edilip bunun köprü tamamen battıktan sonra kullanılacak hava araçları olduğu belirtilir.

Karikatür C.2, N.22, 10 Muharrem 19 Kanunusani 1324, s.4
Sandalyenin üzerinde oturmuş bir adama başka bir adam içinde üç tane fare olan bir tas sunar, yerdeki fareler de adamlara bakarken tasvir edilir.

Karikatür C.2, N.23, 13 Muharrem 22 Kanunusani 1324, s.1

Bir köşede oturmuş elini başına yaslamış duran bir bekçinin yanında iki tane adam onu rahatsız etmeye çalışmakta olduğu halde tasvir edilir ve karikatürün altına "mahallelerde bekçilerin faidesi" yazılır.

Karikatür C.2, N.23, 13 Muharrem 22 Kanunusani 1324, s.4

İki kişi bir adamı iplerle ağaca bağlamış halde tasvir edilir.

Karikatür C.2, N.24, 16 Muharrem 27 Kanunusani 1324, s.1

Muallim öğrencilerin t harfinden ileri gidemediklerini, dikkat etmezlerse sınıfı geçemeyeceklerini söyleyince öğrencilerden biri aç oldukları için çalışamadıklarını söyler. Bunun üzerine öğretmen aç olanlar bakkala gidip karnını doyursun, ayaktaki cezalılar gitmesinler diyince sınıf bir ağızdan "Oh, biz de zaten gidemeyeceğiz! fakat bizim cezamız?" derler.

Karikatür C.2, N.25, 19 Muharrem 30 Kanunusani 1324, s.1

Boğaziçi iskelesinde bekleyen kişiler tasvir edilip, beklerken sinirlenmemeleri için kahve ve nargile ikram edilmesinin faydalı olduğu yazılır ve karikatürde iskelede oturmuş kahve ve nargile tüketen insanlar vardır.

Karikatür C.2, N.25, 19 Muharrem 30 Kanunusani 1324, s.4

İki kişi birbirini boğazlarken polisin başka yöne doğru yürümekte olduğu tasvir edilip "asayişe bir nazar" denilir.

Karikatür C.2, N.26, 23 Muharrem 2 Şubat 1324, s.1

Malinof, Josef ve bir kişi daha bir masa başında otururlar. Malinof Jozef'e Rusya'nın teklifi hakkında ne düşündüğünü, kabul etmeli mi etmemeli mi diye sorar. Jozef ise "Doğrusu anlamadım! Kimin ne hali var ise görsün.. Ben şimdi bir boykotajdan yakayı güç ile sıyırdım, artık öyle işlere karışmam." diye cevap verir.

Karikatür C.2, N.27, 26 Muharrem 5 Şubat 1324, s.1

Bir sokakta arabalar bisikletler, motorsikletler seyir halinde olarak tasvir edilir. Karikatürün altında da İstanbul'da ulaşım araçları çoğaldığı takdirde caddelerde meydana gelecek hareket olduğu ifade edilir.

Karikatür C.2, N.27, 26 Muharrem 5 Şubat 1324, s.4

Bir sandığın başında hırsız ve ev sahibi tasvir edilmiştir. Ev sahibi hırsıza elinde sakladığın şeyin ne olduğunu, orada ne aradığını sorunca hırsız "şurada yerde buldum da yine sandığın içine koyacaktım." diye cevap verir.

Karikatür C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.1

Bir değirmen üzerine sarılı bulunan adamları çeviren iki kişi tasvir edilir. Değirmeni çeviren kişiler, adamların bir türlü pişmediğini, hepsinin "iyice pişkin" olduğunu söyler.

Karikatür C.2, N.28, 1 Safer 9 Şubat 1324, s.4

5 parçadan oluşan küçük harikatürlerin altında hepsinin içeriği açıklanır. 1-Mösyö p dalgın bir şekilde kendi kendine konuşarak bastonuyla işaretler yaparak yoluna devam eder. 2-O kadar düşünceli ve üzgündür ki arkadan İspanya kralının motorsikletle geldiğini işitmez. 3-Tam yakınında motorsikletin varlığından haberdar olunca yoldan çekilse de elinden bıraktığı baston motorsiklete ters bir şekilde takılır ve kral tepetaklak yuvarlanır. 4-Pek şaşıran mösyö kraldan özür diler ve bilerek yapmadığını söyler. Kral da "mahsus yapmadığınızı hiçbir fenalık eseri olmayan çehrenizden anlıyorum, fakat biraz ziyadece korktunuz işte sizi teskin etmek için bir kese, bunu alınız." diyerek mösyöye bir kese verir. 5-Zavallı adam bu kesenin sayesinde bir dükkan açıp kısa zamanda ticarette gelişim büyük bir tacir olur.

Karikatür C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.1

"Tasdik-i istiklal için" başlıklı karikatürde sandalyede oturan bir adam ve iki yanında iki kişi ile adamın önünde eğilen biri tasvir edilir. F ile N arasında geçen konuşmada F, iyiliklerini beklediğini söylediği N'den "hele hele merak etme bakalım ben elimden geleni diriğ etmem. Bir kere kandırabilirsem artık aşağısı kolay." cevabını alır.

Karikatür C.2, N.29, 4 Safer 12 Şubat 1324, s.4

3 parçadan oluşan karikatürde 1-bir kadın ayağı kayarak yere düşüp bileğini incitir. 2-doktor, kadının kollarını sargı ile sarar. 3-kadını kolları sargılı şekilde gören diğer kadınlar bunu çok beğenip taklit etmek isterler ve bu moda olur.

Karikatür C.2, N.30, 8 Safer 16 Şubat 1324, s.4

Dört bölümden oluşan karikatürde; 1-Bir gün beşinci Edvard ayakta, dalgın bir şekilde düşünür. 2-Farkında olmadan bir şapkanın üzerine oturur. 3-Oradaki Fransız gazetecilerden bir bu buruşmuş şapkayı görür. 4-Bir müddet sonra Fransa kibar aleminde bu kırık şapkalar moda olur.

Karikatür C.2, N.32, 15 Safer 23 Şubat 1324, s.4

Kolunun altındaki çantadan kağıtlar uçuşan ve elinde bir kutu ile koşar adım birisi tasvir edilir ve karikatürün altında "Kaba Sakal" yazar. Ayrıca Fransızca olarak da "Çerkez Mehmed eski rejim şahsiyeti." yazar.

Karikatür C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.1

Karikatür altı parçadan oluşur. 1- "11 Temmuz'dan evvel" yazısıyla bir adamın koltukta oturup önündeki kişilerin saygıyla eğilmeleri tasvir edilir. 2- Koltukta oturan adam bir başka adama hitaben "o hainlerin katiyen firarına meydan verilmeyerek derdest edilmelerini isterim" denilir. 3- Yine aynı adam bu sefer telaş içinde "ne?! Geliyorlar mı dedin?" der. 4- Bu kez dört kişinin önünde eğilen adam şöyle der; "buyursunlar iki gözümün nuru!buyursunlar.." 5- Aynı kişi bu sefer bir yemek masasında yanında bulunan adama sarılarak onu öper ve "ne kadar mesudum?.." der. 6- En sonunda yine aynı adam bir başka adamın karşısında "bana ne oldu ben bilemem anacığım..." der.

Karikatür C.2, N.33, 19 Safer 27 Şubat 1324, s.4

Elindeki bebeği bir kadına karşı arkası dönük bir şekilde tutan adama, kadın şöyle der; "amanın! Ne kadar da babasına benziyor!". Aynı cümle Fransızca olarak da yazılır.

Karikatür C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.1

Elinde gazetelerle "Şeref sokağının esrarı on para…" diye bağıran gazete dağıtıcısına bir memur "esrar satmak memnu değil mi be herif! ne bağırıp duruyorsun?" der.

Karikatür C.2, N.35, 23 Safer 5 Mart 1325, s.4

Üzerine pelerin gibi bir kıyafet giymiş bir halde elleri belinde, kendinden emin bir şekilde duran bir adam ile yanında bir kız tasvir edilir. Adam şöyle der; "ama ben zaten

kendimde bu istidadı öteden beri hissediyordum. Aktörlük! Ben bundan başka bir iş yapamam... Oh yaşasın hürriyet!..”

Karikatür C.2, N.37, 3 Rebiülevvel 12 Mart 1325, s.1

Bir salonda kürsüye çıkmış konuşma yapan bir adam ve onu dinleyen insanlar tasvir edilir ve konuşan kişi “biz gazeteciler.. bizler sizin büyük kalplerinizi tenvir edeceğiniz.. siz ey muhterem şakirdan, siz bizi barıştırdığınız için fersah fersah teşekkürler” der.

Karikatür C.2, N.38, 7 Rebiülevvel 16 Mart 1325, s.4

Bir zayıf bir şişman adam sohbet ederken tasvir edilir ve aralarında şöyle konuşurlar; “-Ne dersin Eüu'l-Hüdâ Efendi zaman en nihayet benim fesimi kulaklarıma geçirdi! -Evet benim de avurtuma avurtuma!..”

Karikatür C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.1

Bir vapur dolusu insan denizde dalgalanmaktadır, kıyıda topun başında bir adam bir de topun önünde eğilmiş duran bir adam tasvir edilir. Topun önündeki adam “haydi çek çek” diye ısrarla söyleyince topun başındaki adam da “önümde siz duruyorsunuz, çeksem sizi vururum.” der.

Karikatür C.2, N.39, 10 Rebiülevvel 19 Mart 1325, s.4

Dört bölümden oluşan karikatürde; 1-Bomboş bir sokakta altı tane temizlik görevlisi çalışırken tasvir edilir ve altında şu yazar: “Bir gün gelecek: İstanbul sokakları parıl parıl parlayacak.”, 2-tramvay ve motorsikletin gittiği bir sokak tasvir edilir ve altında şu yazar: “Bir gün gelecek: tramvaylar elektrikle arabalar motorla işleyecek.” 3- Bir balonun içinde üç kişi tasvir edilir ve altında şu yazar: “Bir gün gelecek: zenginler daha kibarane bir surette eğlenecek.” 4-Birkaç tane dilenci tasvir edilir ve altında şu yazar: “Bir gün gelecek: fakirler daha asilene daha zarifane dilenecek.”

Karikatür C.2, N.42, 21 Rebiülevvel 30 Mart 1325, s.1

“Bazı Siyasi Tabiratın İzahı” başlıklı 12 parçadan oluşan karikatür şöyledir. 1-kabine: iki yataklı boş bir oda tasvir edilir. 2-heyet-i nazır: bir masa etrafında toplanmış dört kişi ile duvarın ardından onları dinleyen beş kişi tasvir edilir. 3-celse: on bir tane önlü arkalı dizilmiş taş tasvir edilir. 4-bir nazırın sükutu: bir adam sandalyede oturan bir

diğerini itip sandalyeden düşürür. 5-ittihad: dört kişi kalınca bir iple birbirine bağlanmıştır. 6-ihtilaf: iki köpeğin arasında bir kemik tasvir edilip köpekler birbirine havlar. 7-miting: üst üste yığılmış bir takım sebze ve meyveler tasvir edilir. 8-tensikat: bir adamın elinde tepsi ile tepsinin içinde ve yerlerde devrilmiş küçük insan figürleri tasvir edilir. 9-tazminat: bir adam başka bir adamın gözüne elini yumrukhaline getirip bastırır. 10-intihab: bir adam elinde fincan ile düşünür. 11-muvazene-i milliye: kafası dünya şeklinde bir adam elinde bir çubukla ip üzerinde durmaya çalışır. 12-asayiş: üç kişi yere uzanmış yatarken tasvir edilir.

Karikatür C.2, N.43, 24 Rebiülevvel 2 Nisan 1325, s.4

Dört parçadan oluşan karikatür şu şekildedir; 1- Bir kadın bir erkek karşılıklıdır, erkek olan şöyle der: "ah bu gün misafirlerimiz gelecekmiş hiç bizi böyle bir halde görelerini arzu etmezdim." 2-Üzerinde "Engagemen" yazan bir şubenin önünde avizeyi oraya getiren biri tasvir edilip "aksi gibi avizeyi de geçen rehine koymuştum." denir. 3-Şemsiyeyi ters tutup tavana asmaya çalışan birinin yanında elinde tül tutan bir kadın tasvir edilir ve adam şöyle der; "dur aklıma güzel bir fikir geldi şu şemsiyenin üstüne bir tül örtecek olursak işimiz oluyor." 4-Daha önce tasvir edilen karı koca ile eve yeni girmiş bir çift tasvir edilir ve ev sahibi; "ah dostlarım teşrifinize memnun oldum fakat beş dakika sonra gelseydiniz bizi bulamayacaktınız zira zevcemle misafirliğe gidiyorduk hatta bakınız avizeyi bile örtmüştük." der.

Karikatür C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.1

Bir porte tasvirinin altında Sadrazam Tevfik Paşa yazar.

Karikatür C.2, N.44, 28 Rebiülevvel 6 Nisan 1325, s.4

Köprünün üzerinde birkaç kişi, yerde yatan bir kişi ve buna şaşıran birinin tasvirinin altında "Köprü cinayeti" yazar.

Karikatür C.2, N.45, 2 Rebiülahir 9 Nisan 1325, s.1

Bir masa etrafında dört kişi tasvir edilir, üçü ayakta biri oturmuş vaziyettedir. Karikatürün altında şöyle yazar: "Bir seyahat-i edebiye: o vapurda giderken"

Karikatür C.2, N.46, 9 Rebiülahir 16 Nisan 1325, s.1

Üç tane portre resminden oluşan karikatürde büyük bir portre ile onun sağ ve sol köşesinde birer küçük portre vardır. Büyük portre olan Beşinci Mehmed'in portresinin altında "nur-ı dide-i millet şevketli sultan Mehmed han-ı hamis hazretleri" yazar, diğer bir portrenin altında "kahraman-ı hürriyet Binbaşı Niyazi Bey" ve "kahraman-ı hürriyet Binbaşı Enver Bey" yazar.

Karikatür C.2, N.46, 9 Rebiülahir 16 Nisan 1325, s.4

Karikatür yedi parçadan oluşur. 1-bir koltukta yamuk bir şekilde uzanan bir adam ve ona bakan bir doktor tasvir edilir ve karikatürde şöyle yazar: "doktor, aman doktor! şunun bir çaresini bulunuz! Dehşetli bir sancı.. Birdenbire butun ruhumu kapladı! Aman bir şeyler yapınız!.." 2-hasta koltukta kendinden geçmiş bir haldedir, yanındaki doktor bir elinde şapka bir elinde baston durmaktadır ve karikatürde şöyle yazar: "doktor: hastalığınız iyiden iyiye belli olmadıkça bir şey yapamam, ben öğleden sonra yine gelirim." 3-öğleden sonra olmuştur ve doktor yine hastanın yanına gelir, hasta sinirli bir şekilde bakarken tasvir edilir ve karikatürde şöyle yazar: "doktor: nasılsınız? hasta: ah yine öyle. doktor bu tahammül edilecek şey değil. doktor: acayip! gittikçe artıyor.. fakat müsterih olunuz.. bu akşam ben yine gelirim." 4-hasta iyice kötüleşmiş bir halde koltukta uzanır, doktor gitmek üzereyken tasvir edilir ve karikatürde şöyle yazar: akşam - "doktor: iyi oldunuz mu? hasta: hayır doktor size muztaribim diyorum her tarafım her tarafım sancıyor. doktor: bu tuhaf bir hal.. fakat sizi müşahede-i tıbbiyede bulundurmakta devam edeceğim. bu gece ben yine gelirim. o vakit elbet bir şey yaparız." 5-hasta daha da kötüleşmiştir ve doktor yine yanındadır, karikatürde şöyle yazar: gece - "hasta: doktor yine öyleyim, hep o sancı devam ediyor. doktor: bundan bir şey olmaz.. bir az sabırlı olun! hastalık bir kere kendini göstersin ondan sonra maraza şiddetle hücum ederiz." 6-hasta koltuğunda gülümseyerek uzanır, doktor da keyifli bir şekilde tasvir edilir ve karikatürde şöyle yazar: ertesi gün- "doktor: vay nasılsınız? hasta: hiçbir şeyim yok. Sancı geldiği gibi birdenbire kayboldu. Artık iyi oldum, hatta sıtma bile geçti." 7-doktor ile hasta el sıkışırlar, ikisi de halinden memnun tasvir edilir. Karikatürde şöyle yazar: "doktor, itimadla: görüyorsunuz ki ben beraber bulunca tehlike yoktur. Sizi sancıdan ben tahlis ettim. Hayatınızı kurtardığım için bana teşekkürler etmeyiniz, ben vazifemden başka bir şey yapmadım ki.."

Karikatür C.2, N.47, 13 Rebiülahir 20 Nisan 1325, s.1

Karikatür yedi parçadan oluşur. 1-sağ elini göpsüne götürmüş tek başına duran bir adam tasvir edilir ve altında şöyle yazar: "oh! çok şükür.. Hürriyet geldi ama bana bir ziyanı dokunmadı?" 2-aynı adam elinde keseler karşısında iki adam şeklinde tasvir edilir ve tasvirin altında şöyle yazar: madem ki hürriyetteyiz de çalışmağa başlayalım!.. haydi ???? dağıtın!" 3-yine aynı adam ve iki kişi tasvir edilir ve altında şöyle yazar: "oh! bana yaşasın diyorlar değilmş? evladlarımı affetim!.." 4-ilk tasvirdeki adam ile elnde bir kağıt tutan başka bir adam tasvir edilir ve altında şöyle yazar: "ne, hürriyet ordusu mu geliyor?" 5-ilk tasvirdeki adam elini havaya kaldırmış telaşlı bir halde tasvir edilir ve şöyle yazar: "aman aman! çekin şu bayrağı şimdi fena olacağım ha!.." 6-aynı kişi bu kez ellerini indirmiş sakince dururkent tasvir edilir: "eyvah, yandım yandım yandım yandım." 7- bu kez bir koltuğa oturmuş vaziyette elini kaldırmış söylenirken tasvir edilir: "ne çare? mukadderat böyle imiş, mukadderat!"

Karikatür C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.1
Sırtında sepet ile bir şey satan bir adam ile karşısında bir başka adam tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar: "Memleketimizde teşebbüs-i şahsi; -Vay mirim ne yapıyorsunuz? -Ne yapalım? Başka yapacak bir iş var mı! Boş durmaktan iyi."

Karikatür C.2, N.50, 12 Cemaziyelevvel 18 Mayıs 1325, s.4
Karikatür iki parçadan oluşur. 1- Sırtında odun taşıyan bir adam ile yerde yüzüstü yatan bir adam tasvir edilir ve karikatürde şöyle yazar: "-Bak şu çılgına nasıl da yuvarlanmış! Hala odun gibi yerde yatıyor. Bari kaldırayım!" 2- Sırtında odun taşıyan adamın odunları yere saçılmış ve yerde yatan kişi hala aynı şekilde yatmaktadır ve karikatürde şöyle yazar: "o odunu kaldırmak üzere eğilirken omuzundaki odunlar yuvarlanır!."

Karikatür C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.1
Bir adam sandalyede oturur ve yanı başında sürahi, bardak ve ayağının dibinde bir kedi tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar; "Selanik kahbe Selanik aman, çok suyun içtim bulanık yalel!...

Karikatür C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.4
Karikatür iki parçadan oluşur. 1- Bir yere bağlı, yüzü endişe içinde bir eşek tasvir edilir ve altında şöyle yazar: "Eşek cüzi bir rahatsızlık hissedince bağırır." 2- Eşeğin kuyruğu

oltaya bağlıdır ve bir balık çeker, ve eşek bağırır, kenardaki evden de bir adam çıkar. Karikatürün altında şöyle yazar: “Eşek bağırırken kuyruğunu da yukarı kaldırır.”

Karikatür C.2, N.52, 19 Cemaziyelevvel 25 Mayıs 1325, s.1

Sırtına, üzerinde “Matbuat Kanunu 1325” yazan ve neredeyse boyu kadar büyük ve çok kalın bir kitap bağlamış taşımakta olan biri ile karşısında onunla konuşan bir kadın tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar: “Zevzek: Ayol Geveze bu nedir senin halin böyle bir parça da matbaaya gel de yazı yaz! Geveze: Yazı yazmak değil elimi bile kımıldatacak halim yok! Bu ağırlık insanın omuzuna çullandıktan sonra yazı yazmağa takat mi kalır?”

Karikatür C.2, N.52, 19 Cemaziyelevvel 25 Mayıs 1325, s.4

Bir kişi elindeki kağıdı okur diğeri de elini kaldırmış onu uyarır vaziyette tasvir edilir ve karikatürün altında şöyle yazar: “Hürriyetten evvel bir gazete müdürü: (dehşetle) Vatan mı? Millet mi? Çiz onları çiz.. Eğer bu makaleyi sansüre gönderirsek gazete de hapı yutar biz de...”

4. GEVEZE GAZETESİ'NDEN SEÇME METİNLER

İMZASIZ

Bir Gardiyanla Bir Mahkûm Arasında, C.1, N.7, 8 Eylül 1324, s.1-3

(Harbiye nezâretindeki tevkifhânede bulunan gardiyanlardan biri mevkûfîne mahsus odanın penceresinden bakarak:)

- Vay, vay! Vay! Bu ne kalabalık? Mahşer… Aman İsmail Paşa hazretleri geliniz de şuradan bir dışarı bakınız! Bir yandan da sökün ediyor. (İsmail Paşa oturmakta olduğu ot minderin üzerinden telaşla sıçrayarak pencerenin üzerine çıkar ve dışarıya bakar bakmaz bir vahşet-i mecnûnâne ile gözlerini açarak:)

- Nedir o? Ha?.. Nedir o? Aman yarabbi! Ne görüyorum? Bizi mi öldürecekler! Bugün… Bugün öyle mi?

Evet, evet işte! İşte asker çıkmağa başladı demek… Demek bizi kurşuna dizecekler öyle mi… Ah…

(Gardiyan müstehzi bir sûrette sırıtarak:)

- Canım yine niçin kuduruyorsunuz a paşa hazretleri? Bundan bir iki sene evvel yaptığınız gibi yine deli olurum da ihsan alırım zannediyorsanız onu aklınızdan çıkarın. Burada fazla gürültü etmeğe gelmez. Sonra karışmam bu rahatı da bulamazsınız ha…

- Neden, neden?

- Neden olacak, biraz tadını kaçırdınız mı aşağıki bodrumda bulursunuz kendinizi! Daha olmadı mı birkaç tane de gürgen tatlısını yer yemez aklınız başınıza gelir.

- O gürgen dediğiniz nedir? Sinir ilacı mı?

- Hayır, kemik yakısı! Meşe sopasının kardeşi!

-Sus herif! Haddini tecavüz etme. Sen kimsin ben kimim?

- Sen kim olacaksın? Millete hainlik ettiği için yüzüne tükürülerek hapsedilmiş hafiye İsmail! Hala kendini dev aynasında mı görüyorsun? Ben ise bugün sâye-i millette yine bir gardiyan çavuşuyum. Bugüne bugün senin amirinim. Beğenemedin mi armut! Bana ağzımı bozdurma diyorum sana. Nene lazım güzel geçinelim. Bak seni adam yerine

koydum da "İsmail Paşa hazretleri, aman gel de bak" dedim. Hayvanlığın lüzumu var mı ya?

(Gittikçe hiddetlenmekte olan gardiyanın bir tabasbus-ı zelilâne ile çenesini okşayarak:)

Canım ağa bana niçin böyle her vakit kızıyorsun? Sana ne fenalık ettim? Ger gün gel beraber yemek yiyelim sana tütün alayım diyorum da yine kabul etmiyorsun. Allah aşkına söyle, beni neden bu kadar fena görüyorsun?

- Senin yemeğini mi yiyeceğim, senin paranı mı alacağım, Allah etmesin. Açlıktan ölürsem de yine tenezzül etmem, millet sağ olsun! Millet hiçbir ihtiyacı için sizin gibi heriflerin sadakasına muhtaç değildir.

- Rica ederim ağa! Bu bahsi artık bırakalım olmaz mı? Bize de merhamet edin. Biz de ne kadar fena olsak yine insanız? O dediğiniz cefalara tahammül edemeyiz değil mi?

- Ya şimdiye kadar yakıp kavurduğunuz ana baba evladı o cefalara nasıl dayandı? Yüzden ziyade zavallı biliyorum ki buralarda aylarca, senelerce sürüklendiler. O sizin korktuğunuz bodrumlarda inim inim inlediler. Birçok paşalar sizin keyfiniz yüzünden buralarda aylarca yattı da sonunda tard olunarak kimi hapishanelere kimi de Fizan çöllerine gitti. Onlar insan değil mi idi? İnsandı, hem de öyle insan idi ki –sen – onların tırnağı bile olamazdın. Ah söyletme beni diyorum sana. O zavallıların kırbaçlar, değnekler altında inlediğini duydukça yüreğim parça parça yanardı da bu vazifede bulunduğumdan kendimi celladdan alçak canavardan kalpsiz görürdüm. Fakat işte çok şükür şimdi o zalimlik zamanı geçti. Zalimler birer birer belasını bulmağa başladı. Artık bizim vazifemiz de eskisi gibi celladlık değil millet hainlerini te'dib etmek oldu. Şimdi bu mukaddes vazifemden o kadar hoşnudum ki adeta tezkeremi terk edip ömrünün sonuna kadar bu hizmetde kalacağım geliyor.

- Ağa, ağa! Artık rica ederim. Şu bahsi bırakalım ha… Ne idi o? Sahih nedir bu kalabalık?

- Cenaze kaldıracaklar.

- Aman deme! Bizim için ha? Bizim ölümüzü kaldıracaklar ha?

- Sizin ölünüzü şeytanlar kaldırsın! Bu kadar debdebe sizin nenize?

- Ya kim vefat etmiş?

- Milletin sevgili kumandanı kahraman Receb Paşa …

- A… Ya! Demek Receb Paşa öyle mi? Fakat şey… Yani bu kadar kalabalık…

- O kadar kalabalık ya, ne zannedersiniz. Hem yalnız o kalabalık şu gördüğünüzden ibaret değil. Bütün İstanbul öyle! Bütün millet öyle!

- Ya?

-Evet. Bütün millet bugünkü günde onun için ağlıyor. Bütün millet bugün o vicdanlı hamiyetli insanı iyilikle hayırla yad ediyor. Emin ol ki bundan yüz sene, beş yüz sene sonra da yine öyle yad edecek, Recep Paşa denildiği zaman her kalpte iyi bir duygu hasıl olacak, Recep Paşa'yı bugün bütün gazeteler yazıyor, medh ve sena ediyor, yarın da tarihler yazacak. Onun büyüklüklerini bizden sonra geleceklerin kâffesine öğretecek. Bugün biz Recep Paşa'nın ismini yad ederek ağlıyoruz. Bizim çocuklarımız torunlarımız ise o büyük zatın namını okudukça iftiharından gülecek. Biz şimdiye kadar Recep Paşa'yı layık olduğu kadar sevememiştik. Çünkü siz buna mâni olmuştunuz. Fakat şimdi siz öldünüz, Recep Paşa dirildi. Bunun için onu bu kadar şiddetle seviyoruz. Evet, o toprağa girmekle vefat etmiş olmuyor. Asıl şimdi ebedî hayata nâil oldu. Çünkü kendi mezarda ise hatırası milletin vicdanında yerleşmiştir.

- Evet.. İyi bir kumandan idi. İsmini işitirdim.

- İyi bir kumandan, büyük bir insan idi. Onun için millet bu kadar seviyor, onun için bu kadar ağlıyor. İşte insan için ma'rifet, hüner, öldükten sonra nâmını hayırla yâd ettirebilmektir. Nice kimseler vardır ki sağlığında yüzüne herkes güler? Fakat öldükten sonra o gülen dudaklar bir (rahmet) bile okumak istemez, şeref, asıl arkasından iyi söyletmektir. Büyüklük asıl tarihte kendini iyi ve lekesiz bir lisan ile yâd ettirebilmektir.

- Sahih, aklıma bir şey geldi, tarih bizden de bahsedecek öyle ya..

- Elbette edecek…

- Acaba nasıl?

- Nasıl olacak, lanetle!..

İMZASIZ

Kondüktörle Yolcu, C.1, N.7, 8 Eylül 1324, s.5

- Pardon mösyö! Bu Harami Paşa daha mahbustur? Ah başka paşa kaptan olursa biz çok zarar edecek.

- Neden?

- Ya kumpanya üç dört büyük lira verdi! Ayestefanos vapur işletmedi. Şimdi başka kaptan paşa para almayacak. Çok vapur yapacak, hava da sıcak. Ahali vapura binecek. Canım bu pek fena oldu ya.

- Pek düşündüm ki binlerce liraları Marmara'nın latif sahillerine güya vâridât buldum diyerek H. Rami Paşa hazine-i bahriyeye büyük bir darbe indirdi.

Vapurların hadd-i lâyıkına îsâliyle postalarının tanzimine himmet, hem de kış gelmeden himmet buyurmasını bahriye nazır hazretlerinden hamiyet-i milliye nâmına olan çaremizi küçük Gevezeciğim bari sen îsâl ediniz.

R. FERİD ŞÂDİ

Başlıksız, C.1, N.17, 18 Ağustos 1324, s.7

Devr-i istibdâdda Figânî tahallus etmiş iken işbu devr-i sa'âdette mahlâsını Şâdi'ye tahvil eyleyen şair-i mader-zâd R. Ferid Şâdi Bey tarafından ihdâ kılınmıştır.

Her yerde nümâyân oluyor nûr-ı meserret
Ya Rab ne saadet
Şübbân-ı vatan birbirini etmede tes'îd
Ya Rab ne büyük 'ıyd
Yerden göğe dek çıkmada âvâze-i şâdî
Birlik buna bâdî
Hürriyet için çektiğimiz bunca meşakkat
Âlâm u kudûret
Hamd eyleyelim Hazret-i Mevlâya nihâyet
Verdi ona gayet
Ordu ki efrâdı da evlâd-ı hamiyet
Ya Rab bu ne ni'met
Var olsun hemân böyle metin kalpli şecîân
Kim eyledi isyân
Bu millete hürriyeti almak için her ân
Sa'y etti o şübbân
Bin kere teşekkür ki bugün oldu muvaffak
Verdi bize Hak
Bir yevm-i sürûr her günümüz olmalı hürrem
Sa'y etmeli her dem

Mülkiye-i Şâhâneden mezun
R. Ferid Şâdî

İMZASIZ

Geveze ile Zevzek, C.1, N.18, 19 Ağustos 1324, s.4-5

Geveze: Ne okuyorsun Zevzek?

Zevzek: Geveze'yi…

Geveze: Beni mi okuyorsun?

Zevzek: Oldukça… Fakat gazeteler uyku kaçırıyor…

Geveze: Evvelden her şey kaçardı!.. Şimdi de uyku mu kaçıyor?..

Zevzek: Öyle değil mi ya? Hükûmet-i müstebide gitti… Yangın geldi…

Geveze: Bundan başka gelen giden var mı?

Zevzek: Var.

Geveze: Kimdir onlar?..

Zevzek: Hafiyeler!..

Geveze: Buna bir şey diyemem!.. Şimdi patlıcan zamanıdır. Zeytin yağı bol gelirse, tavanın sapı kaymadan parlar?..

Zevzek: A benim Gevezeciğim!.. Bugünlerde çıkan yangınlar hep patlıcan kızarmasından patlar!..

Geveze: Orası öyle... Kabahat patlıcanı yanıncaya kadar kızartanda.. Morarırsa karışmam.

Zevzek: Ey!.. Yavrum!.. Daha sen ne görmüşsün... Kâh morarır kâh kızarır..

Geveze: Ne gibi?

Zevzek: Râmi Paşa'nın çehresi gibi.

Geveze: Daha aslanım?

Zevzek: Ser asker Rıza Paşa'nın çehresi gibi..

Geveze: Çaldıklarından sarf-ı nazar.. demosu olduğu için padişaha karşı kızarır... Apartmanlara karşı kızarır... kontratçılara karşı kızarır... bir gün gelir ki… İnşallah ahirette… cehennem azabından… mahşerde Allah'ın hitâbından kızarır!..

Zevzek: Sus be!..

Geveze: Benim adıma Geveze demişler. Ben doğrusunu söylerim.

Zevzek: Daha kim kızarır?

Geveze: Mabeyinci Faik Bey!..

Zevzek: Amma yaptın ha? Neden kızarır?..

Geveze: Her paskalyada o yine gönderilen kırmızı yumurtalardan!..

Zevzek: Bundan niçin kızarsın? Onda yumurta çok!..

Geveze: Orasına vâkıf değilim. Sakın yumurtaları çürük olmasın?..

Zevzek: Orasını hafiyelere soralım.

***

Zevzek: Bu üç yıldız nedir Allah aşkına?..

Geveze: Bilmece…

Zevzek: Bildim…

Geveze: Nedir o?

Zevzek: Yıldız'da yaver!

Geveze: Yavrular mı? Hayır!.. Yavru yaverler!...

Zevzek: Bu yavru yaverler ne yaparlar?

Geveze: Yerler, yerler otururlar.

Geveze: Siz ne derseniz Himmet Dayı?

Himmet Dayı: Cenâb-ı Hakk 'âfiyet ihsân buyursun derim.

İMZASIZ

Başlıksız, C.1, N.19, 20 Ağustos 1324, s.2-3

- Kirkor Faik Efendi!

- Buyurun!

- Beni yazmışsın?

- Ne diye?

- Hasîs diye?

- Onu ben söylemedim!

- Hatırımda kalmadı!

- Bilmiyor musun?

- Ha! Anladım.

- Kim o?

- Benim muhterem kardeşim?

- Sana bir beyit söylersem anlar mısın?

- Oku bakalım…

- Aldı aşık Kerem... Bakalım ne söyledi!

Atılma dur sühan-ı ehl-i hâli anlamadan

Cevâba etme tasaddî suâli anlamadan

- Anladım.

- Neyi?

- Şunu, şunu... Anladım ama muvaffak olmadım anlatmağa, anlamak 'âleme anlatmak kadar müşkül müdür?

- Eseri okumakla müessiri ihyâ edemezsin... Evet, vaktiyle fedâ edilmemeliydi!

- Eski defterleri karıştırma diyorum sana…

- Ya karıştırırsam…

- Eski sadrazamımızdan, ser-askerimizden, şunlarımızdan bunlarımızdan tut da... Hepimiz karmakarışık oluruz.

- Öyle ise susayım.

- İsabet edersin.

MEHMED CELAL

Şehir Mektubu, C.1, N.20, 21 Ağustos 1324, s.3-4

Mâziye dokunmamalı… Mâzi bir perî-i sihirkârdır ki yüzündeki tülü şöylece hemen şöylece açtığımız zaman bize bütün hey'et-i mel'ûne ve meş'ûmesiyle görünür. ..

Evvela birisini görürüz... Aldanmış... ve "aldandım!..." diye itiraf ediyor!.. Bu birisi için bir cürm değildir, itiraftır, zaten bizim için de bu itiraf kâfidir!.. Onun bu itirafı da lazımdır. Hangimizde "hırs-ı câh" denilen illet-i ma'hude yoktur canım? Hürriyet aşkına söyleyin... Hürriyet nedir?

Bu bir lâf-ı bî-ma'nâdır ki, meâlini şimdi telkin ediyorlar. Çok zaman sonra anlayacağız!..

Bizde, bizim bütün memleketlerde Kânûn-ı Esasînin hilafında olarak elinden gelirse çalmak çırpmak hafiyelik etmek… daha bilmem neler etmek bütün bir kânun-ı cereyâna tâbidir!..

Sözlerim doğru değilse Hâriciye nezâretinin tâbiiyet kaleminden suâl buyurula!.. Bilmem o kalemde kimse yahud insan kaldı mı?

Allah, Hâlık-ı zü'l-celâl'e beşikteki çocuklarımızın itimâdı var. Onların rüyâlarında bile Allah vardır. Naci dememiş midir ki:

"Hak-perestim arz-ı ihlâs ettiğim dergâh bir
Bir nefes tevhidden ayrılmadım Allah bir"

Şimdilik bu kadar yeter, afyon çok geldi inşallah ve maşallah sâhib-i imtiyaz Kirkor Efendi tâbî… Biz de hasebü'l-ihtiyac ona tâbi' ve bu mâzide kalan günlerimiz yine insaniyete râci ise teşekkür ederiz.

FLORİNALI NAZIM

Nazire, C.1, N.21, 22 Ağustos 1324, s.5

Her riyâkâr yâre dönmüş de
Yaresiyle mükedder olmuştur
Sansürün sûru şimdi bâki mi?

Ki zavallı müyesser olmuştur
‘Adem-i âbada gitti istibdâd
Rû-yı dünya münevver olmuştur
Şâhid-i nâzenin-i hürriyet
‘Âleme behcet-âver olmuştur
Rehnüma-yı necâtımız tevfik
Bize hakkıyla yâver olmuştur
Hâmelerdir birer salâh-ı felâh
Her muharrir bir eserdir olmuştur

İMZASIZ

Muhavere, C.1, N.22, 23 Ağustos 1324, s.1-2

- Vay azizim! Şükür görüştüğümüze, böyle nereden geliyorsunuz?
- Efendim... Bizim cemiyetten.
- Hangi cemiyet, ha.. anladım. Bugün için Sirkeci’de toplanacağız diyordunuz.
- Evet…
- Ey nasıl oldu bakalım.
- Hiç… Toplandık dağıldık.
- O ne demek? Elbette toplanıp dağıldınız. Yani ne karar verildi demek istiyorum.
- Ne gibi karar bekliyorsunuz ki?
- Canım bir cemiyetin toplanması için yani bir toplanışta hazır bulunan kimselerin devamlı bir cemiyet teşkil edebilmeleri için bittabi birtakım mukarrerât olur. Siz gazeteciler bunu daha iyi bilmeniz lazım gelmez mi?
- Biz gazeteciler! Biz gazetecilere Allah için birisi çıksın da usûl öğretsin.
- Fesuphanallah... Hiç de bu kadar kendi mesleğinin aleyhinde söyleyen görmedim.
- Ne yapalım zaman, ahvâl söyletiyor. Bunu söyleyeceğimizi biz de hiç düşünememiştik ama işte ma’âtteessüf söylemeğe mecbur oluyoruz.
- Canım ne ise... Şimdi orada neye karar verdiler? Onu anlayalım?
- Hiç... Şunu yazacaksınız, bunu yazacaksınız, şunu söylerken şu ta’bîri kullanacaksınız, bunu hiç söylemezseniz daha iyi etmiş olacaksınız, ve falan falan falan isimleri ağza almayacaksınız.
- Ne tuhaf şey! Bu karar mı?
- Nedir? Fena mı…
- Değil ama bunlar adeta karar değil ta’limât. Bunlar teferruât kâbilinden şeylerdir.

- Ya siz ne bekliyordunuz?

- Bana kalırsa evvela bir cemiyet teşekkül edilmeli, o cemiyetin devâmı taht-ı te'mîne alınmalı da ondan sonra mukarrerâta başlanmalı.

- Ne gibi bir cemiyet teşkil edilmeli demek istiyorsunuz?

- Yani muntazam, devamlı, vakti, günü belli bir cemiyet!

- Sonra?

- Sonra bu cemiyetin belli başlı bir yeri olmalı, bu cemiyetin muntazam bir sendikası bulunmalı, muharrirler iktidarı nisbetinde buraya bir şey vermeliler. Çalışılmalı, nifak ve taazzumu bırakarak o cemiyetin müdavimîni müntesibîni -ki bilcümle erkân-ı matbuattır- yekdiğeriyle kardeş gibi geçinmelidir. Bugün Sirkeci birahanesinde birleşiyorsunuz, orası kapanırsa, bir başka yeri mahall-i ictimâ ittihâz edeceksiniz, böyle göçebe cemiyette intizâm aranır mı?

- Sahih, burası bana da tuhaf geldi. Orada bir çoğumuz bir şey bulup içmedik hani gazino sahibinin mürüvvetine sığışmış gibi bir şey... Meselâ herifceğiz kızdı da diğer bir ictimâda hepimizi bir aşırdı mı! Bütün Muharrirîn-i Osmaniye cemiyeti de sokaklarda alacak soluğu...

- Ona şüphe ne! Hem böyle gayr-ı muayyen vakitlerde ve yine gayr-ı muayyen kimselerden teşekkül edecek bir hey'et-i muntazama bir cemiyet denilemeyeceği gibi yine gayr-ı muayyen ve gayr-ı mu'temed reyleriyle ittihâz edilecek mukarrerâta da bir cemiyet-i muntazamanın kavânîn-i mahsûsası nazarıyla bakılamaz.

- Pek doğru lakin bunu kime anlatmalı?

- Kime anlatmalı ne demek? Siz gazeteci değil misiniz?

- Öyle amma biz Geveze'yiz. İtiraz eden çok olur. Sonra birçok tecavüze uğrarız.

- Ne beis var. Haksız tecavüze kulak asmamak mütecâvizin bî-edebliğini yüzüne vurmak demektir.

İMZASIZ

İki Kadın, C.1, N.23, 24 Ağustos 1324, s.2

- A… İşte! Şu ev, tamam size göre! Kutu gibi kullanışlı, adeta konak yavrusu...

- Bilmem ki on günden beri o mahalle senin, bu mahalle benim dolaşmadığım yer kalmadı. Gören de ne süpürge şey derler! Aman yarabbi, Allah kimseyi kimseye muhtaç etmesin…

- Âmin.

- Bilmem ki ne oldu, yangın adeta bazılarının ekmeğine tereyağı sürdü. İki odalı bir evi olanların burnu oldu iki karış! Utanmıyorlar, sıkılmıyorlar ki...

- A kuzum, dünyayı hala öğrenemedin mi? Senin kaybetmen bir başkasının kazanmasını mûcib olur. Bu o kadar şaşılacak bir şey değil. Sonra yine onların kazanması için senin kaybetmen lazımdır. Buna şimdi kanun diyorlar.

- Nasıl kanun.

- Kanun tabii.

- Hiçbir şey anlamıyorum doğrusu ben bunlardan…Benim bildiğim bir şey varsa insaniyet denize düşeni elinden tutup çıkarmaktır. Yoksa düşmüş bir adamın derisini yüzmek değil! Binlerce haneler yandı. Binlerce aileler sokaklarda kaldı. Bunlara edilecek mu'âvenet elbette bir günde olmaz. Zamana muhtaçtır. Önümüz kış olduğu için çoluk çocuk uzun müddet çadırlarda oturamazlar. Mutlaka evler yapılıncaya kadar bir yere gitmeğe bir ev tutmaya mecburdurlar. Halbuki ev sahipleri ah o ev sahipleri yok mu? Hiç düşünmüyorlar. Hiç düşünmek istemiyorlar ki insana hiçbir şey bâki değildir. Her felaket insan içindir.

- Canım senin de amma yüreğin yanmış ha!...

- Nasıl yanmasın iki gözüm. Evvelce iki mecidiyeyi güç hal ile bulamayanların şimdi iki odalı eski kümes gibi evleri için hiç de kızarmadan, başlarını pencereden uzatarak nazlana nazlana: "Üç lira hanım! Üç lira!" demesine insanın patlayacağı geliyor. Fakat sıkılmayana insafı olmayana ne denir?

- Evet hem-cinsinin felâketinden istifâde etmek isteyenlere ne denilebilir ki, onlar zaten düşünmek söz anlamak isti'dâdından mahrûm demektir.

İMZASIZ

Başlıksız, C.1, N.24, 25 Ağustos 1324, s.6-7

İkdam'ın "Köylülere Hürriyet ve Musâvâtı Anlatalım" unvanlı makalesinde bir köylü lisanından deniliyor ki: "Bir günde tarlada şeytan aramıza girdi. Ben rençber arkadaşlarımdan birine tokat vurdum. Rençber dava etti. Evvelki gibi zabtiyeler beni alıp götürmediler. Mahkemeden celb geldi. Şâhid, isbât gösterildi. Üç gün hapsime hükmolundu.

Eski zaman olsa; ya vurduğum şamar bütün bütün yanıma kalırdı, arayan soran olmazdı yahud zabtiyeler döve döve götürürlerdi. Bir ay hapsederlerdi. İşte bundan da anladım ki benim işim yolunda, başım kaygısız, lakin kimseye dokunmaz isem! Kimsenin tarlasına, ekinine, çiftine çubuğuna zarar vermez isem!. Allah etmesin

birisine dokunur isem kaçmak, arka bulmak, kurtulmak yok. Büyük küçük kim olur ise olsun, ettiğini çekecek. Hakkını layığını bulacak. Ne mutlu! Ne güzel! Ne yavuz şey!"

KÂŞİF

Haliç Vapurlarında, C.1, N.25, 26 Ağustos 1324, s.5

Bu defa ta'mirâtı icrâ olunup Halîç-i Dersaadet'te seyr ü sefere başlamış olan vapurlardan birisinin kaptanı ile bir sandalcı arasında:

Kaptan: Sandalcı vapurun önünden çekil seni çiğnerim ha!..

Sandalcı: Yetişebilir isen çiğnememezlik etme!

Kaptan pür-hiddet makineye folispet kumandaları yağıyor lakin ton ton yine bildiği gibi gitmekten şaşmıyor sandal ile vapur arasında bir yarış icra olunup birinciliği sandalcı kazandığı erbâb-ı merak arasında şüyû bulunca salapuryaları ile de bir yarış icra edilmesi tavsiye olunduğu haber alınmıştır.

Şirketi Hayriye Kaptanlarından Kâşif

GALİB

Aşk Olsun, C.1, N.26, 27 Ağustos 1324, s.2

1)Kel Hasan'ın tiyatrosundan ibret alanlara

2)Bal tutup da parmağını yalamayanlara

3)Askerîden olup da idare-i mahsûsa vapurlarına para verenlere (musavat nerede kaldı?)

4)Mahalle imamlarına mecidiye vermeksizin ilim ve haber temhir ettirenlere

5)İdare-i mahsusa vapurlarında intizam ve terakkî görenlere

6)Köprüden para vermeksizin geçenlere

7)Defterhaneye gidip de söylemeden çıkanlara

(şimdiye kadar böyle idi belki şimdiden sonra olmaz)

8)Para kapmak bahanesiyle her kitap okuyan beylerimizin muallim olarak mekteplere gitmeyenlerine...

BEDRİYE

Geveze Gazetesi İdarehanesine, C.1, N.27, 28 Ağustos 1324, s.6

Devr-i istibdâd semeresi olarak ihtiyar validem bundan dört sene evvel esbak zabtiye nâzırı Şefik Paşa'nın konağında hapsedilip sonra da Mekke'ye nefyedildi. Şu devr-i

hürriyet ve adalette onun dahi vatanına avdetle tahfif-i ıztırâbâtını her sâhib-i vicdân arzu eder.

Hamiyetendânı vatan tarafından "Kadınlar Cemiyet-i Hayriyesi" nâmı altında bîkesleri himâye ve menfâlardan memleketlerine avdetleri hususunda muâvenette bulunmak üzere iâne cem olunmakta olduğunu ortak havadiste okuduk. Birkaç gazete idarehânesine ve ittihâd komisyonuna da mürâcaatımda bu iânenin nerede cem ve nereye masruf olduğuna dair muknî bir cevap alamadım. Validem gibi alile, bîkes bir acizenin dahi ashâb-ı hayr tarafından i'tâ kılınan şu iâneye bihakkın muhtaç olduğunu arz ile bu hususta nereye mürâcaat edeceğime dair âcizelerine ma'lûmât verilmesini ceride-i ferideniz himemâtından beklerim.

Kuzguncuk'ta Kerimesi Bedriye

MEHMED HAKKI

Bir Zaman Gelecek Ki, C.1, N.28, 29 Ağustos 1324, s.5-6

İdâre-i mahsûsanın ismi (merkez-i sür'at) yad edilecek.

Tramvay yerine balon istimal edilecek.

Şirketi Hayriye, şimendifer idaresi gibi mecidiyeyi yirmi kuruş alacak.

Alacaklı verecekli davası olmayacak.

Kimse boş oturmayacak

Türkiye'deki hâsılat Türkiye'de kalacak hatta hariçten bile para gelecek.

Bir millet mektebi açılıp herkes istediğini orada öğrenecek.

Vatan kardeşlerimiz boş yere para sarf etmeyecek.

Ne zaman kurtulacağız?

Servet-i Fünûn'un akşamki nüshasından?

Serseri adamların şerrinden?

Meyhane rezaletinden?

Karanlık sokaklardan?

Bozuk caddelerinden?

İdâre-i mahsûsa vapurlarından?

Gazetelerin ilavesinden?

Şikâyetlerden?

Köhnemiş vapurlardan?

Seyir yerlerindeki rezaletten?

Silik paraların üzüntüsünden?

Alacaklı davasından?
Geceleri mahalle arasında nara atan külhanbeylerinden?
Maliyemizin intizamsızlığından?
Zabıtanın ve polislerin mülkiye elbisesi giymesinden?
Tramvayların betaetinden?

İMZASIZ

Muhavere, C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.2

- İşte lehü'l-hamd Cemiyet-i Matbû'ât-ı Osmaniye teşekkül etti. Artık matbû'ât için ne sizin ne de kimsenin söyleyecek bir sözü kalmadı. Bundan böyle matbû'ât hürdür, serbesttir, ona hiç kimse müdahale edemeyecek. Yalnız matbû'âtın vicdânı demek olan Muharrirler Cemiyeti bazı haklı müdâhalâtta bulunacak. Meselâ haksız, gayr-ı musîb bir fikirle yazılmış olan bazı makâlâtın husûle getireceği tabiî olan sû-i tesirâtı izâle için onun hükümsüzlüğünü isbât ve hatta icâb ederse muharririni tarziye vermeğe, sözünü cerh ettirmeğe mecbûr edecek. Güzel değil mi?
- Elbet! Yalnız şu kadar ki bu cemiyet ne vakit işe başlayacak?
- Ne vakit olur mu? Artık başladı demektir.
- Peki orada ne gibi müzakerât vukû' bulmuş haberiniz var mı?
- Yoook! Bunu siz mi benden soruyorsunuz?
- Neden? Sormayayım mı?
- Değil, ama siz de matbû'âtta bulunmuyor musunuz, elbet benden fazla bileceksiniz.
- Evet matbû'âttanım, fakat buna dair hiçbir şey işitmemiştim. Hatta bu cemiyet teşkil ettiğini de sizden duydum.
- Binaenaleyh?
- Binaenaleyh, bu hayırlı haberi biz gazetecilere verdiğiniz için teşekkür ederim!..

İMZASIZ

İki Kişi Arasında, C.1, N.30, 31 Ağustos 1324, s.2

- Serseriler için Bâb-ı Zabtiyede bir komisyon teşkil edilmiş. İstanbul'da işsiz güçsüz dolaşanları enseleyip ya bir iş bulduracaklar veyahud bulduğu takdirde dışarıya aşıracaklarmış. İyi değil mi?
- Buna birdenbire cevap kestirilemez.
- Niçin?

- Çünkü henüz "serseri" ile "işsiz güçsüz"leri haklı bir sûrette yekdiğerinden ayırmak mümkün değildir. Şimdi işsiz güçsüz kalanları göndermek lâzım gelirse, ihrâc edilen ketebe gidecek demektir ki bu mağduriyet üstüne mağduriyettir.
- O halde onlara ilişmezler de işsiz kalmış olan hafiyeleri aşırırlar.
- Bakalım bunlar işsiz güçsüz mü? Hem bunlar daha tamamıyla ayıklanabildi mi?
- O halde sırf fazla olmaktan başka kabahati olmayan hârice çıkarılmış birtakım namuslu memurînin ma'işetleri temin edilmeli, ıslâhât ve tensikâtı bir hadd-i ma'kûl ve mu'tedil dairesinde icrâ etmelidir ki ondan sonra işsiz güçsüzlere serseri nâmı verilebilsin.

MEHMED HAKKI

Lugât, C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.5-6

Yağmur – Semânın delinmesine ıtlak olunurmuş.
Tarı – Külhan beylerce destanın ara nağmesine deniyormuş. Edebiyatta taze manasına gelir.
Kaza – Çaresi rıza.
Yatak – Muvakkat mezar.
Numune – Göz boyamak için bir vasıta.
Meme – İnsanın ilk su içtiği bir yer.
Mekteb – Mahall-i edeb ıtlak olunurmuş.
İşkence – İdam cezasının resimli cinsi. Mahall-i merkezi Beşiktaş karakolu idi.
Çamur – İstanbul sokakları.
Toz – Mesire yerleri.
'Âdet – Efendisinin karısı olur cariye.
Semen – İnsanların arpa çuvalı.
Hasret – Bâde-i vuslat deniyormuş.

İMZASIZ

Bir Müracaat, C.1, N.31, 1 Eylül 1324, s.3-5

Geçen gün akşam saat on bire doğru matbaamıza biri mürâca'at etti. Bulunduğu seviye-i maaşa göre bir meziyet add edilebilen fesâhat-ı lisânı, hilm ü sükûnet-i etvârı 'ale'l-husus ifadesindeki samimiyet-i tesir ile bizi kendisinden memnun bırakan bu adam kendini şu sûretle takdîm etti:

- Ben istasyonda arabacılık etmekle geçiniyorum. Aynı zamanda Kadırga Harik Tulumbası'nın da reisiyim.

- "Pekâlâ!" dedik. Bir şey mi söyleyeceksiniz?

- Pek çok şeyler söyleyeceğim. Havâdislerim, şikâyetlerim pek çoktur. Lakin bilmem bunları kabul eder misiniz?

- "İşimize yarar, yani gazetemize muvâfık şeylerse yazarız." cevabını verdik. Sözüne devam ederek dedi ki:

- Evet, pek çok şeyler söyleyeceğim ama evvela nereden başlasam bilemiyorum. Size en evvel tramvaylardan bahsedeyim.

Kendisi arabacı olduğunu bildiğimiz için bundan oldukça vâkıfane bahsedeceğini ümid ederek sözlerini dikkatle dinledik.

- Ma'lûm tramvayların bir şirketi var. Bu şirketin de memurları, müstahdemleri, memurları baytarları yok değil. Epeyce bir müddet oluyor ki köprüden ekseriyâ işleyen tramvaylarda üç tane gözü 'alîl hem de iki gözü a'ma beygirler kullanılıyor. Biraz insaf lâzımdır. Hem de insan bir parça sıkılmalıdır. Şirket bu beygirlerin bu arabaların yüzünden para kazandığı halde niçin bunlara ehemmiyet vermek istemiyor? Birkaç defa belediye memurlarına söyledik hiçbiri oralı değil! İnsanların bile ihtiyar, 'alîl olanları hizmetten affediliyor, biraz rahat etmeğe lâyık görülüyorlar. Hayvan olmakla bunlar cenâb-ı hakkın mahluku değil mi? Yok şimdi biz başka bir çare düşündük. Bakınız nasıl yapacağız?

- Nasıl bakalım?

- O beygirleri yine tramvaya koşulmuş görür görmez hepimiz bir olarak hemen yakalayıp çıkaracağız.

- Yoook! Aman rica ederiz, sakın bunu yapmayınız. Siz madem ki biz mürâcaat ettiniz, biz yazarız, şüphe yok ki şirket de bunları ortadan kaldırır. Ve daha lâzımgelen ıslahatı icrâ eder.

- Peki! Mademki siz böyle söylüyorsunuz, bir parça sabrederiz.

- Teşekkür olunur. Başka bir diyeceğiniz?

- Ha... Kuzum efendim bakınız iyi aklıma geldi! Bugün Dalkavuk namında yeni bir gazete çıkmış.

- Evet… Çıktı.

- M'alûmdur ki ben arabacıyım, hem de tulumbacı reisiyim.

- Evvelce söylemiştiniz.

- Şunun için tekrar ediyorum ki biz tulumbacıları bazı kimseler her ne kadar fenâ bilmişler ise de onu hiçbirimiz kabul edemeyiz. Biz de namus sahibi iş güç sahibi adamlarız. Bizim de ettiğimiz hizmetin anlayanlar için az çok bir değeri vardır sanırız. Biz yangın tutuşturmağa değil söndürmeğe gideriz. Bu da bir vazifedir değil mi?
- Hay hay şüphesiz!
- O halde Dalkavuk gazetesi bizi tahkir ediyor. Bu reva mıdır?
- Ne diye tahkir?
- Bir şey diyerek değil. Fakat ilk sahifesine bir tulumba resmi yaptıktan sonra tulumbanın elbette Mehmed Paşa ile mensuplarının resimlerini yapmış ki bu gibi adamları biz tulumbacılığa kabul etmekten 'âr ederiz.
Biz namuslu adamlarız. O gibileri bizim içimizde hamdolsun yoktur. Öylelerini hiçbir vakit kabul edemeyiz:
Gazetecilik namına kendilerine tarziye verdik. Hizmetleri daimâ meşkûr olduğunu o resimlerin latife maksadıyla yapılmış olacağını söyledik.
-"Yok!" dedi. Öyle değil! Onları tulumbacı göstermekten maksad aşağı olduklarını göstermektir. Hâlbuki tulumbacılar o kadar aşağı mıdır?

KAPTAN KENAN

Tensikâta Dâir, C.1, N.32, 2 Eylül 1324, s.4

- Tensikât mı?
- Evet şurada burada başlamış…
- Size uğramadı mı?
- Biz kim?..
- Canım kim olacak!. İşte şirket-i hayriye…
- Şirket de muhtâc-ı tensikât mı?
- Bir idâre-i ticâriye olması hasebiyle münâsib olmaz mı?
- Peki kimi çıkarmalı?
- Yirmi senedir icraâtından istifâde edilmediği meydanda olan müdürle mu'âveneti…
- Daha yok mu?
- Var ama ne ise…
- Hele söyle bakalım…
- İmla yazmasını bilmeyen inspektörü…
- Daha?
- Dahasını tensikâtçılar bulsunlar.

İMZASIZ

Muhavere, C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.1-2

Geveze: Zevzek! Ne o okuduğun bakalım?

Zevzek: Gaga burun!.

G: Ay ne menhus isim o...

Z: Ağzını topla ha!... da da da da!

G: Niye... dokunaklı mı oldu?

Z: Ha, hı, ho.

G: Sen de amma politik şeysin ha.. Aklıma bile gelmeyen şeyleri düşünüyorsun!

Z: Kapat orasını dedim a, başka lafa bakalım. Sahih pek güzel pek zarif pek yakışıklı bir isim değil mi?

G: Canım sen de..

Z: (vuhuu, vuhuu!) Ne kadar iyi değil mi?

G: Ha

Z: Ayol hiç nezaket yok mu sende o nasıl cevap, ha! denir mi hiç?

G: Hepsi.

Z: Canım ne oluyorsun?

G: Ho!..

Z: Hoppala, sen demek mankafa şimşek ya

G: Haydi onu bırak şu gazeteyi okuyalım.

Z: Evvela sana bir iki telgraf okuyayım da dinle bak ne tuhaf, ne tuhaf gülmekten bayılacaksın!

Telgraf afaktan – Hapis İzzet akşam korkulu bir rüya gördüğü için rahat uyku uyuyamamış.

- Gülmedin ya.

G: Neye?

Z: Tuhaflığa.

G: Ay sen benim gülmemi mi bekliyorsun: güleyim öyle ise ha ha hay.

Z: Niye güldün?

G: Gaga burunun tuhaflığına.

Z: Hele bir az daha dinle:

"Telgraf Büyükada..."

G: Ay imlası da bozukmuş desene.

Z: Canım şimdi yeni imla şey şeye müsaade veriyor. Kulak asma aşağısına bak: Akşam saat dört buçukta Ebü'l-Hüdâ cinleri toplayarak onu kaçırmaları...

G: Ay ne berbat ifade... Kuzum bunun ser muharriri kim?

Z: Çaylak.

G: Tüylü değil, ağzı onun için leş gibi kokuyor.

Z: Ağzını deme de şuna gagası de.

G: Ha işte gagası. Yani gaga burnu.

İMZASIZ

Köprüde, C.1, N.34, 4 Eylül 1324, s.3

- Haberin var mı?
- Yine ne oldu?
- Canım şu İkdam...
- Ay ne olmuş?
- Şirket-i hayriyeyi tebrik etmiş.
- … nişan, rütbe mi aldı diye?
- ... Almamış almak hakkını ihraz etmiş...
- Neden dolayı?
- Müstahdemînine grev yaptıramadığından…
- Tebriğine diyecek yok…
- İkdam biraz da teeesüfe tenezzül buyursalar vazifelerini ifa etmiş olurlar…
- Niçin ya!
- Şirketin hala istibdâd memurlarının elinde kaldığı için…

İMZASIZ

Mahalle Kahvesinde, C.1, N.35, 5 Eylül 1324, s.2

İki kişi:

- Birader ne düşünüyorsun bugün böyle?
- Sormayınız! Canım fena sıkılıyor.
- Ne oldu bakalım, anlayabilir miyim?
- Ne olacak, bizim eve haydud girmiş.
- Etmeyin Allah aşkına! Bu gece mi?
- Yook... dün...
- Ay gündüz mü?

- Öyle ya... şimdi artık hürriyet var ne sıkılsın?

- Beni hayrete düşürüyorsunuz. Adeta inanamayacağım geliyor. Şunu anlatınız bakalım nasıl oldu?

- Dün medeni haydutlardan birisi gelir...

- Sözünüzü bal ile kestim. Medeni haydut dediğiniz nedir?

- Yani şık temiz pak, altın köstekli alamurd bir haydut... anladınız ya?

- Ha... şöyle… sonra?

- Evet, işte bu rezil haydut gelir kapıyı çalar, bizim küçük de bittabi kapıyı açmış bulunur. Falancının evi burası mı? Bittabi evet derler. Fakat ben evde bulunmadığımdan çocuk bir kere içeri haber vermek üzere kapının önünden ayrılır. Tekrar geldiği vakit ise o herifin içeri girip kapıyı kapatmış olduğunu ve kazık gibi öyle taşlıkta dikildiğini görür. Bittabi içeri giren bir adama çocuk da bilmeyerek buyurun da selamlıkta oturun diye mukabelede bulunur.

- Ey? Sonra?

- Sonra beriki yüzsüz de paldır küldür selamlığa girerek oturur.

- Ne acîb hırsız! Bir de kahve içmemiş mi?

- Herifteki cür'ete, küstahlığa bakınız ki o kadarcık bir çocuğun yanında nasıl ağza alınmayacak hezeyanlarda bulunmuş?

- Nasıl?

- Beni vicdanım o sözlerin tekrar telaffuzundan men ediyor. Dünyada zerre kadar haya ve namus sahibi olan bir adam namuslu bir ailenin masum bir çocuğuna karşı o hezeyanların binde birini söyleyemez.

- Canım ne gibi şeyler?

- Bir ilaç getirmiş olduğunu, böyle olacağını ve daha bilmem türlü türlü rezilâne tarifler bunun üzerine: "çocuğum belki sen anlayamamışsındır. Valideni çağır da …" diye havlamağa başlarsa da pek ziyade dilgïr ve muteber olan zavallı çocuğun vermiş olduğu baridâne ve muhakkarâne bir cevap üzerine bir söz söylemeyerek yıkılır gider.

- Lakin bu ne kadar namussuz bir kalp! Bu nasıl kurtlar çıyanlar yiyesi bir vicdandır! Bu ne kızarmış çehre...

- İşte bunlar... ahlâk-ı reddiye ve rezilen insan suretine temsil etmiş birer misâl-i müşahhas ki onları hürriyet değil, kanun adalet ıslah eder.

İMZASIZ

Muhavere, C.1, N.36, 6 Eylül 1324, s.1-3

Geveze, Zevzek

G: Malum a, bizde çok söyleyenden kimse hoşlanmaz. Hele söylenilen şeyler bir d doğru olacak olursa hoşlanmadıktan başka –ale'l-ekser- nefret bile ederler. Muhakkak her sözde bir nükteyi... hiçbir memlekette hatır ve hayale bile gelmeyen bir nükteyi gözetmek icâbına göre hakikati bir başka kisveye sokup o suretle enzar-ı 'âmaya vaz'a çalışmak bizim âdet-i kadimimizdir.

Z: Yoo! Yanılıyorsunuz. Sâhib-i vicdân ve himmet olan, kendini bilen bir adam için gözetilecek en mühim en birinci nükte hakikattir. Hakikati bir kisve-i diğere büründürmek bizim adet-i kadimimiz olduğunu söylemek hem de bunu "bizim" tabiriyle ta'mim ederek söylemek hiç de muvâfık değildir. Tekrar ediyorum ki yanılıyorsunuz! Hata ediyorsunuz…

G: Canım sözümü ağzıma tıkıyorsun birader! Dur bakalım ben ne söyleyeceğim.

Z: Ne söyleyeceksen söyle evvela o hatanı tashih et de sonra! Bir kere herkes senin dediğin gibi olamaz. Hakikatin boğulmasına feda edilmesine kimse rıza göstermez. Rıza gösterenler erkân-ı istibdâda mensup olabilirler ki biz onları zaten pek de adamdan saymayız. Binaenaleyh küçük bir fırkanın öyle olmasıyla umumun lekedâr olamayacağı yani hakikati feda edemeyeceği tabiidir.

G: Aman birader! Azıcık mantıklı düşün! O küçücük fırka dediğin bizi kaç seneden beri oynatıyordu!

Z: Anlamadım!

G: Yani kaç seneden beri bizi fırıl fırıl parmağı üstünde çeviriyordu?

Z: Otuz iki... Fakat ne demek istiyorsunuz?

G: Şunu anlamak istiyorum ki o pek küçük fırka dediğin acaba pek büyük olan bir milleti hangi kuvvetle zebun edebildi?

Z: Nasıl kuvvet? İstibdâd kuvveti ile…

G: Canım istibdâd mevcud bir şeye verilmiş bir nam değildir. Hürriyet de keza... bunlar ef'âle göre tayin eder. Mesela bir ordu tasavvur et! Bunun kumandanı zalim olabilir, fakat yalnız başına, o kumandanın kuvve-i istibdâdiyesi bir orduyu mahvedemez. Bunun için, yani o kumandanın emeli husul bulmak için ne lazımdır?

Z: Bittabi kendine birkaç şerik bulması.

G: Fakat bu da kâfi değildir. Her halde bulacağı şerikin kesret ve kuvvet cihetiyle ehemmiyetli olmalıdır değil mi?

Z: Peki farz et ki ehemmiyetlice olsun, ne çıkar?

G: Ehemmiyetli olunca erbâb-ı istibdâd galib gelir diğer taraf kuvvetinin azlığına binaen mağlup ve zebun düşer.

Z: O halde?

G: O halde o mağlubiyetten dolayı mesuliyet kime aid olmak lazım gelir?

Z: O ilk fikr-i istibdâdı meydana sürene, kumandana...

G: Sanien?

Z: Ona muîn ve zahîr olanlara…

G: Anlamadım?

Z: Yani ona bu istibdâd hususunda muin ve zahir olanlara?

G: Ya o muin ve zahir olanlar kimler?

Z: Kimler, kimler, kimler, kimler?... yine ordu!...

G: Yani yine ordunun bazı efradı, fakat her halde kesretli gelen efradı değil mi?

Z: Fakat onları itham caiz midir?

Z: Ya kimi itham etmeli?

G: İleri gelenleri, ön ayak olanları... müessir-i aslî olanları.. .

Z: Lakin ne faide?

G: Edilmedi diyeceksiniz değil mi, anlıyorum.

Z: Evet, zaten muhakeme edilmedi ki mahkum edilsin!. Hepsi hasta imiş diye çıkarıldı.

G: Hasta mı imiş, vah vah! Devr-i istibdâdda zindanlar, ratib koğuşlar içinde inleyerek murdar hastahenelerde birtakım ölü sevici gardiyanların enzâr-ı tahkir ve bî-kaydisi altında ölen o zavallı evlâd-ı vatan ceraim-i ‘âdiye ashabı müstesna, bu yalnız politika mahkumlarına aiddir. Niçin merhamet edilip çıkarılıyordu?

Z: Orası öyle... bunu pek ta’mik etmeğe gelmez.

G: Bana kalırsa en ta’mik edilecek şey budur çünkü onların her biri bir yılandır. Onlar daima tehlikelidir.

Z: Peki bunların çıkarılması husunda ne düşünüyorsunuz?

G: Ben bundan bir şey anlayamadım. Zırva gayr-ı makul mantıksızdır derim.

Z: Niçin?

G: Çünkü bunlar masum ise hapis edilmemeliydi. Maznun ise bila muhakeme koyuverilmemeli muhâkeme edilmeliydi. Bunca mazlumların hukuku gözetilmeliydi!

Z: Bunlar çıkarılmakla ne oldu

G:……

MEHMED CELAL

Küçük Hikâyeler, C.1, N.36, 6 Eylül 1324, s.6-8

-Ciddi bir vakıa-

Muharrir, Mehmed Celal

Hatırımızda olduğuna göre geçende kanun-ı sâni içindeydi. Sevgili arkadaşlarımdan Halim Kami'nin Cağaloğlu'ndaki konağında karşı karşıya oturuyorduk. Ne zaman mülakat etsek eş'ara dair olan mütâlaâtımızı teşrih etmeği, o günkü gazeteleri gözden geçirmeği akşama yakın da şöyle Galata'ya doğru geçmeği adet edinmiştik.

Bir mangal ile pek âlâ ısınan küçük selamlık odasında mübâhesâtımıza germî verdiğimiz sırada karlar, bu ezhâr-ı semâvî de yavaş yavaş düşüyordu. Liman vapur dumanlarına boğulmuş Haliç sisler içinde kalmıştı. Akşam takarrüb ettiği cihetle Halim Kami sordu ki:

- Bugün nereye gideceğiz?

- Ber-mu'tad.

- Fuskulas'a mı?

- Öyle ya.

- Lakin oraları yasak!

- Orası da var!

- Polisler bu memnuiyeti suistimal ettiler. Zaten 'işret memnû, şer'en memnu! Bu zehr-i müzmin-i fenâ da memnû. Lakin bu polisler bu memnûiyetten istifade emeline düştüler! Sarhoşlardan rüşvet meyhanecilerden haftalık aldılar. Halim Kami şimdi ziyade bir coşkunlukla ilave etti:

- Geçen gün başıma geleni bilsen!

- Ne geldi?

- Ne olacak? Yazdım, okudum, yoruldum istasyondaki birahaneye kadar ineyim dedim, keşke gitmeseydim! Kendim için şöyle mazlum bir köşe intihâb ettim. Bir bira ısmarladım. Kadeh daha yarı olmamıştı. Zibidi kıyafetli kenarı yağlı kırmızı fesli sakil bir herif içeri girdi. Yavaş yavaş bana yaklaştı. O murdar eliyle bir de temenna etmeğe niyetlendi. "İşret yasaktır!" dedi. "Şimdi çıkarım!" teminiyle baştan savmak istedim. Dışarı çıktı ama bahçede dolaşmağa, arada sırada pencerelerden bakmağa başladı. Esaretin ihsas ettiği uzun taktikzar can sıkıntısıyla çıkmağa mecbur oldum. Hoca paşa yokuşuna çıkarken pek yakından bir ayak sesi işitim. Bir de ne görsem beğenirsin?

- Yine o herif mi?

- Öyle ya!

- Ne yapmak ister?

- Anlatacağım: “Beyefendi! Sinir halisiniz!” dedi. “Ben sallanmıyorum!” diye cevap verdim.

- Kolayı vardı, a birader!

- Avcuna parlakça bir beşlik sıkıştırmalıydın diyeceksin değil mi?

- Şüphe mi var?

- Ben de bu tarik-i suhûleti düşünmedim değil! Fakat polis “zabtiyeye kadar gideceğiz!” teklifinde bulununca Allah’tan olacak zihnimde bir şimşek parladı. “İsabet! Arkadaşlık ederiz.” dedim. Mütaaccibâne “neden?” diye sordu. “Zabtiye nazırı dayımdır. Ben de oraya gidiyordum.” cevabını verdim, yürümeye başladım. İran sefarethanesinin önüne geldiğim zaman bir kere daha etrafıma bakındım. Kimse yok! Menhus herif! Sanki yer yarılmış da yerlerin dibine girmiş!

- Öyle ise biz bu akşam gitmeyelim.

- Gideriz. Bizans’ta otururuz. Pek oralara gidemiyorlar galiba… İstanbul başka memleket, Galata başka memleket mi bilmem? Gazino sahibi teb’a-i ecnebiyeden olduğu için midir nedir öyle kaz gibi yolunmuyor. Polis çıkarıyor... çıkmazsa sefarethaneye müracaat ediyor. Küçük bir şeyden büyük bir mesele-i siyâsiye(!) çıkmamak için polisi bütün bütün çıkarıyorlar!

- Foskulus’a uğrayalım mı?

- Meze için mi? Adam sen de! Orada yenilen şeylerin hepsi artıktır. Bir müşteriden kalan başka müşteriye veriliyor! Bizans’a gidelim. Beyin tavası taze taze lüfer ıskarası..

- Şimdiden ağzım sulanmağa başladı…

- Öyle ise hadi Bizans’a…

Halim Kami şemsiyesini aldı. Ben de muşambamı giydim.

Sultan Hamamı’nda nihayet bulan yokuşu indik… Lapa lapa düşen karlar köprüde kızak kaymak tehlikesine uğramadan lehu’l-hamal karşıya geçtik. Bizans! İçeri girdik. Daha gündüz ama perdeler kapalı!.. Hasbe’z-zaman! Hava gazları yanıyor! Hasbe’z-zalâm.

Şöyle bir köşeye büzüldük. Gözleri sönük mayonezli hem de maydonozlu lüfer lisân-ı hal ile “Buyrun işte geldim.” dedi. Beyin tavası da acımdan yanıyorum, dumanı hafif hafif tütüyor… “İkbal buyurulmaz mı?” teklifinde bulundu. Çakıntıya başladık. İkimiz de şair değil miyiz ya? Eş’âr-ı rindâneden olmak üzere:

Mâb'adı var.

İMZASIZ

Matbaacılar Arasında, C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.2

- Azizim? Bizim matbaaya her sabah bir atlı geliyor. Bir iki gazete alıp bir eyvallah ile çekilip gidiyor. Bu da kim?

- O hal bütün matbaalara vâki oluyor. Zannedersem bir makâm-ı resmî için gazete topluyor imiş.

- Eskisi gibi parasız mı?

- Reviş-i hâl öyle gösteriyor. Fazla olarak meccânen verilen gazetelerden her birine bir kulp takarak sahiplerini mahkemeye de davet ediyorlar.

MEHMED CELAL

Başlıksız, C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.4

Zabtiye nazır-ı sâbıkı Şefik Paşa'nın târih-i vefâtı:

Tebâbet-i meclis toplandı amma
Tebâbette bütün ümmîd bitti
Vefâtında hemen reddetti cennet
Şefik Paşa cehennem oldu gitti!..

MEHMED CELAL

Küçük Hikâyeler, C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.4

Ciddi bir vakıa.

Muharrir Mehmed Celal

"Ol kadar çaktım ki ter-i sâz-a dükkânın 'aşkına
Berka döndüm neşr-i envâr eyledim meyhanede"

Yahud:

"Çıkınca nâmı mey-i âşâmlıkla bir rindin
Elinde âb görülse şaraptır derler"

Ya hu gibi ve emsali sözlerle dem-güzâr olunurken, kapı birdenbire açıldı: İçeri kısa boylu tıknazca dâu'l-keülden burnu morarmış bir polis komiseri girdi, ağzım açık elimdeki çatalda lüferin -kılçıksız olduğu cihetle pek ziyade sevdiğim- kuyruk üstünde kaldı. Dolaşmakta olan garsona, göz ucuyla herifi işaret ederek:

- "Ne yapacağız?" dedim.

- “Aldırmayınız... içer içer gider...” diye cevap verdi.

Komiser efendi (!) içerdeki büfeye yaklaştı, içti içti zıkkımlandı zıkkımlandı... İdare-i mahsûsanın Kınalı açıklarında lodosa tesadüf etmiş vapurları gibi cehennem oldu gitti!...

Ben bilmem nasıl bir endişe-i hâfi ile:

“Artık gitsek!” dedim.

Hesabımızı gördük çıktık. Köprüye geldiğimiz zaman refîk-i muharririme dedim ki:

- Şuradan köprünün öbür başına kadar bir araba tutsak. Vakıa sarhoş değilsek de...

- Adam sen de yavaş yavaş geçeriz.

İMZASIZ

Başlıksız, C.1, N.37, 7 Eylül 1324, s.4-6

Köprü bu zaman tenha idi. Arada sırada fenerlerin sönük şuâmı arasında bir heyûlâ görünüyor iki dakika sonra bu heyûlâ da zelâmekâr yaşıyordu. Birdenbire arkadaşım:

- “Aman! Pek sıkıştırdı şimdi ne yapacağım?” demesin mi.

- Miden bulanıyorsa denize doğru, idrar sıkıştırırsa, yine denize doğru... şırıltı başladı... Başladı amma fenaların ziyası bir heyûlânın da bize doğru gelmekte olduğunu gösterdi... geldi geldi... yaklaştı... hatta burnumun dibine kadar sokuldu, benim yerimde Nazif Server olaydı enf-i derâzını muhafaza için mutlak bir arşın miktarı geri çekilirdi.

Uzatmayalım, fenalardan dökülen şairlerin ianesiyle yalobukça bir şey olduğunu gördüğüm bu heyûlâ-yı letafet-mina bana dedi ki:

- Adınız ne?

- Neden sordunuz?

- Şimdi bu civân-ı karakol-âşiyan (!) paltosunun... kirli paltosunun düğmelerini çözdü. Nazar buncağı makamında boynuna astığı polis levhasını gösterdi. Artık kim ne der?...

- “Bunun adı Ali, benim adım Veli!” dedim.

- “Buyrun karakola!” teklifinde bulunmasın mı? Ne yaparsın?... Nâçâr. Melul mahzûn düştük arkasına!...

Karakola gelip de ser komiserin murdar odasına girdiğim zaman tavus kuyruklarını koyuveremediğim hala taccübdeyim!...

Orada kıyafeti çıkmış sandalye üstünde gel tavuk gibi pinekleyen polis komiseri bir ayı gibi homurdanarak gözlerinin çapağını sildi... adımızı sordu... bu sefer doğrusunu söyledik... hem öyle icâb ederdi... herif aldı eline kalemi... bakalım ne söyledi… yazdı,

çizdi, çizdi, yüzdü, yazdığını yaladı, yaladığını yazdı, hasılı bir jurnal tertîb etti... bir araba tuttu... bir polis karşımda, bir polis de arabacının yanına oturdu.

- "Nereye gidiyoruz?" diye sorduk.

- "Devlethâneye!" dediler.

Ne nezaket! Heriflerdeki bu nezaketi düşündükçe hala gülmekten kendimi alamam!..

Araba İran sefarethanesinin önünden sola büküldü. Müteâkiben gıldırır gıldır bâb-ı zabtiyeden içeri girdik. Meğer bizim devlethâne burası imiş! Teklifsizliğe binâen araba parasını da arkadaşım verdi...

Polislerin odası!... Baş komiserinden tut da -açıktan komiser nişanı diğin- neferine varıncaya kadar.

Hele taaffün dehşetli! Bu kadar taaffüne Nazif Server'in burnu bile dayanamaz!...

Buradaki polislerin teneffüsünden hava-yı nesimiyi ihlâl eden kokuya ahır kokusu mu desem, kümes mi desem, tahtesimi korkusu kokusu mu desem, köpek ölüsü kokusu mu desem, ayak kokusu mu desem, Sulukule kokusu mu desem, Balat kokusu mu desem, külhan kokusu mu desem polis kokusu mu desem...

Bu kokulara tahlîl edecek hiçbir burun yoktur sanırım. İşte bu kokular içinde murdar bir pikeye oturarak mendillerimizi burnumuza tutmağı unutmadan! Şurada bir komiser burnunu karıştırır öte yanda nefer eliyle sümkürür. Kapı dibinde sivil bir memur da ensesinde yakaladığı pireyi baş parmaklarının arasında ezer. Tam tavus kuyruğunun coş ve hoş edeceği bir yer!

**

Komiserlerden biri lühnenin fiyatından süvariye mensup olan bir polis neferi de fiyatının ezdiyatından dolayı rüyasında arpa saman gördüğünden bahsetmekteler iken, biz soğuktan tir tir titriyorduk!

Nihayet oradaki komiserlerden birine dedim ki:

- Sizin misafir perverliğiniz böyle midir? Hiç olmazsa bir çay olsun ısmarlayın! Titriyoruz anlıyor musunuz?

Komislerden biri lütf (!) etti. İki çay geldi ama... ne ise!... O devr-i istibdâdda buna da teşekkür ederiz. Câ-yı taaccüb değil midir ki bizler şu güya gireli iki saati tecavüz ettiği halde kimse ve ne geldiniz ne için geldiniz? demediler. Nihayet ben sordum:

- Ne yapacağız komiser efendi sabaha kadar bekleyecek miyiz?

- Jurnalleriniz nâzır paşaya gitti bakalım ne cevap verir!

- O ama, komiser efendi! Benim bir tabiiyetim vardır.

Allah kimin varsa bağışlasın benim dört beş yaşında bir kızım var: onu öpmeyince ben uyumam! Şimdi hissiyat-ı pederâneden bîhaber olan bu derbeder komiser arsız arsız gülerek "işte orası fena!" dedi.

Birdenbire coşmağa her türlü terbiyeyi pâmâl etmeğe hazırlanırken kapı birdenbire açıldı, mağrur ve mütekebbir komiser efendiler de ayağa kalktılar. Bâb-ı zabtiye etbâsından Corci Efendi içeri girmiş beşûş çehresinden eksik olmayan tebessüm-i samîmânesiyle bana elini uzatmıştı. Bu rehâkâra karşı ben de elimi uzattım:

- Celal Bey niçin geldiniz?

- Güya sarhoş imişler!

- Öyle şey mi olur? Ben şimdi paşaya gidiyorum.

Corci Efendi çıktı. Corci Efendi'nin bana karşı hitâb-ı iltifât-ı âmizini işiten polisler burunlarımıza uzattıkları ayakları biraz geri çekerek salta durmak vaziyetini aldılar.

Biraz sonra içeri bir polis komiseri girdi. Bana dedi ki:

- Nazır Paşa hazretleri mahsus selam etti. Bir yanlışlık olmuş, köprü başındaki merkez eşeklik etmiş. Zat-ı 'âliniz devlethânenize gideceksiniz, beyefendi de devlethanesine... Yalnız yanınıza birer sivil memur alacaksınız ki böyle deminki gibi bir terbiyesizliğe tesadüf etmeyesiniz!

- Ben gecenin bu zamanında eve gidemem, Kami Bey Efendi'de misafirim.

Komiser efendi "sorayım!" diye çıktı. Avdet ettiği zaman cevâb muvafakat getirdi. Polis komiserine veda ettik.

Refikimin konağında benim için hazırlanan pak ve temiz yatağıma girdiğim zaman kendi mevcudiyetime itimâd edebildim.

Ah ey sabah-ı hürriyet! Sana kavuşmak için ne kadar leyâl-i felaket geçirmiş, ne kadar korkunç rüyalar görmüşler!...

İMZASIZ

Şehir Mektubu, C.1, N.40, 10 Eylül 1324, s.1-2

Ama ben kaç defadır söylüyorum: bu kadar ileri varmasak, sonra başımızı ağrıtacaklar, canımızı sıkacaklar. Gelin neşe harbine bu kadar kapılmayalım, hürriyeti biraz daha metinâne telakki edelim diyorum Celal Beyefendi bu fikre muteriz. "Kimin ne haddine, benim yazdığım haklı doğru olduktan sonra... Alimallah yok mu…" diyor.

Vakıa öyle, şimdi matbuat serbest, haklı olarak her şeyi yazabiliyoruz. Ve yazmalıyız! Fakat "kimin haddine?" bahsine gelince… Ayıp değil, buna benim aklım bir türlü yanmıyor, ve böyle olduğunu da kendilerine söyledim…

“Sâye-i hürriyette matbuat serbest amma haşerat da serbest” dedim. Yalnız o kadar, başka bir şey söylemedim... İşte şimdi kendileri de sözlerimi tasdik ettiler... Ettiler fakat iş işten geçti, bir kere o Hüseyin Daim makalesi yazıldı, basıldı. Üzerinden günler bile geçti, artık onu hükümden iskât etmek kabil mi? Onu hükümden iskât etmek için Celal Bey’in yine kendi imzalarıyla bir şey yazarak “ben yanlış söylemiştim, o beyefendi öyle değillermiş, affetsinler bir daha yapmam” demesinden başka çare yok! Fakat Celal Bey de bunu yapmak istemiyorlar. O kadar söylüyorum “aman bir tehlike çıkmadan bari şunu yazıverin işin önünü alalım!” diyorum. Cevaben:
- Ben devr-i istibdâdda matbuattan çekilmiştim bir satır bile yazı yazdığım yoktur. Niçin mahza riyakarlık, vicdan hilafında hulûskârlık etmiş olmamak için değil mi! Peki şimdi zamân-ı hürriyette bahusus pek doğru olarak söylemiş olduğum bir sözü mahza nefesimin maruz bulunduğu tehlikeyi izale etmek için mi yine kendim cerh edeceğim! Pardon! “Bunu yapmam bunu hiçbir zaman yapamam”dan başka bir şey söylemiyorlar.

Hoş bana ne! Ben de bazen pek tuhaf yazıyorum benim o kadar ısrar etmemde nabeca değil mi? Celal Beyefendi benden akıl almağa nasihat dinlemeye muhtaç mıdır ki yapacağı işte bu kadar müdahale ediyorum? Evet bu da bir saygısızlık! Fakat kendilerini sevdiğimden, tehlikede görmek arzu etmediğimden tevellüd ettiği için eminim ki affederler…

Her ne ise… Biz şimdi bahsimize gelelim! Ne diyordum bakayım. Ha bence hava hoş bana göre bir şey yok diyordum. Düşündükçe benim de midem bulanmağa başlıyor. Öyle ya… hep yazıyoruz her gün birinin rezaletini meydana koyuyoruz. Bakalım onlar bizi unutuyorlar mı? Hep birer birer mimleniyoruz. Hatta onlar yazdığımızı görmemiş bile olsalar ‘avneten sadakası görüyor ve bizzat ika’ tehdid (!) eylemek suretiyle dahi izhâr-ı hamiyet hafiyeperveri eyliyorlar. Nitekim Celal Bey’e o Hüseyin Daim hakkında yazmış oldukları makale için müthiş bir tehdid icrâ etmişler! Bu haber… yani Hüseyin Daim İstanbul’a geldiği vakit birtakımlarının Celal Bey’i şöyle edecekleri, böyle edecekleri haberi refik-i muhteremimizin ikametgâhına kadar herhangi bir vasıta ile isal edilmiş!...

İş fena!. Matbaalar tehlikeye marûz bulunur demek fakat onlar da emin olsunlar ki Muharrirîn-i Osmaniye meyânında bu gibi tehlikelerden perva edecek kimse yok. Muharrirler zaten ilk hürriyet ilan edildiği günün akşamı bu gibi tehlikelerden perva etmeyeceklerini ahd etmişlerdi, içimizde o ahdden nükûl edecek de kimse bulunmaz zannederiz…

Her vakit söylerdim yine de tekrar ederim ki gazete muharrirleri kadar acınacak kimseler azdır. Ve bahusus şu zamanda Osmanlı muharrirleri! Sabahtan akşama kadar gelen rica eden, varakamı derc etmediniz diye yapışan, bazen edeb-i medeniyeti unutup gazeteyi kendi hadim-i menâfi zannıyla vakûrâne kafa tutanların haddi hesabı yok! Bunları hepsi de bittabi dimag üzerinde az çok fena bir tesir yapıyor. Bir de bunun üzerine tehdit... muhâtara, tahammül edilir şey değil!..

Lakin biz eminiz ki bunlar tevali edecek hatta bu tehdidler mevki-i fiile bile çıkacaktır. Değil mi ki artık yavaş yavaş eski mahûd paşalarımızın evleri etrafından beli tabancalı eli sopalı bekçiler görünmeğe… değil mi ki artık hava-yı hürriyeti bizimle beraber ferah ferah teneffüs etmek selahat-i gayrı mukahesine nâil olan o mahûdlar günden güne eski avâneyi etraflarına toplayarak bir takım küçük şehir çeteleri teşkil eylemeğe başladı!.

Onun için evvelce "hürriyeti mennâniyane telakki edelim!" diye söylemiş olduğum sözü ben şimdi bütün kuvvet-i kalbimle tasdîk ve te'kîd ediyorum.

MEHMED CELAL

Tabanca Meselesi, C.1, N.47, 17 Eylül 1324, s.4

- Birader! Tabancam var. Alır mısın?
- Nasıl?
- Altı patlar.
- Ne vakit patlar…
- Top atıldığı zaman…

İMZASIZ

Efendi ile Hizmetçi, C.1, N.48, 18 Ağustos 1324, s.8

E: Hanım nerede?

H: Sabahleyin çıktı… bilmem ama efendim... nereye gittiğini bilmiyorum efendim.

E: O ne demek? Ne kekeliyorsun? Sana ben nereye gittiğini soruyorum. Söyle bakalım!

H: Şey efendim. Sabahleyin Gülizar kalfa ile öte beri almak için Pazar almana gittilerdi efendim.

E: Peki... akşam oldu! Ya şimdi neredeler?

H: Bilmem ama efendim, galiba oradan da... ne idi o, malat... Mevlânâ'ya gideceklerdi efendim.

E: Mevlânâ'ya mı? Mevlânâ'ya (kendi kendine:) şimdi ben de oradan geliyorum ama.!

İMZASIZ

Bir Nazire, C.1, N.49, 19 Eylül 1324, s.7

Ey sıcak sıcak patlıcan tavası
Seni pis boğazlar elbet unutmayacak
Sarmısaklı yoğurtlu da olursa eğer
Hangi kabadayı var ki seni yutmayacak
Sık sık îka' edersen de harik
Ayyaşın eder hizmetini bihakkın teslim
Balık pazarı müdavimleri seni eder ekl
Çünkü bunlar da sâhib-i zevk-i selim.
Ah sulandı ağzım
Karnım davul çalıyor
Sus Allah aşkına olsun
Solucanlar etrafına salıyor

GALİB

Dikkat İsterim, C.1, N.52, 22 Eylül 1324, s.5

1) Kel Hasan'ın oyunlarına
2) Kasapların koyunlarına
3) Ada merkeplerinin boyunlarına
4) Jurnalci beylerin soygunlarına
5) Hafiyelerin uygunlarına
6) Tramvay beygirlerinin durgunlarına
7) Tensikâtta açığa çıkarılanların solgunlarına
8) Mektep görmemiş katiplerimizin kordonlarına
9) Şık beylerimizin pardonlarına
10) Mevkufîn-i mâ'lumenin karbonlarına
11) Acemi Türk şekercilerinin bonbonlarına
12) Ezan vakti kaba sofularımızın bombomlarına.

İMZASIZ

İki Çocuk Arasında, C.1, N.56, 26 Eylül 1324, s.5

- Vatan nedir?
- Tiyatro oyunu…
- Hürriyet nedir?
- Gazete ismi…
- Uhuvvet nedir?
- Daha görmedim ki bileyim…
- Adâlet!
- Teyzemin kızının adı.
- Musâvât!
- Ne olduğunu anlamıyorum.

İMZASIZ

İki Kişi Arasında, C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.6

- Bayram yaklaştı. Bir kat elbise istiyorum ama bilmem nerede yaptırsam?
- Hangi maldan almak istiyorsunuz?
- Orasını daha tayin etmedim bakalım hangisi işime gelirse.
- Ha bak bir şey söyleyeyim. Sakın katiyen Alman ve Avusturya mallarından almayınız. Hamiyet ve vatanperverlik namına bu hatırınızda olsun.
- Sebebi?
- Evet almayınız ve zerre kadar hamiyeti olan bunları katiyen almamalıdır. Onlar bizim düşmanımız add ve ekberimizdir. Biz onların malını almakla paramızı onlara kaptırmış oluruz.
- Ya hangilerini alalım!
- Bizim memleketimizde yapılanların nesi var onlardan biraz farklı olsa bile bu bize kendi memleketimizin kendimizin olduğu için hepsinden iyi gelir. Onları alalım. Ve eğer mutlaka ecnebi malı olmak lazım gelse bile İngiliz malı Fransız malı alalım.
- Peki ama alacağımız malların Avusturya ve Almanya malı olduğunu nereden bileceğiz?
- Onu da yarın söylerim.
- O halde ben de Avusturya ve Almanya emtiasından beş paralık bir şey almayacağıma hamiyetim namına söz veriyorum.
- Hay işte böyle olmalı bütün hamiyetli Osmanlıların da buna böyle el birliğiyle ahdetmelidir.

KAPTAN AHMED KÂŞİF

Acırım, C.1, N.57, 27 Eylül 1324, s.4-5

Lüfer balığı tutacağım diye sabahlara kadar deniz üstünde titreyenlere.

Şirketi Hayriye vapurlarının önünden geçmeğe uğraşan sandallara,

Yirmi mil süratle seyr ü sefer eden vapurlara süvari olmak ümidiyle düşen Osmanlı kaptanlarına,

İskeleye kırdıktan sonra acı acı tornistan yapıp yandım aman kantosu söyleyen kaptanlara,

İskeledeki vapura yetişirim ümidiyle koşup tamam iskeleye gelinceye vapurun kalkmasıyla iskele üzerinde kalanlara...

Acele iş olup da Üsküdar'dan Beşiktaş'a geçmek için 13 numaralı vapura binmeğe mecbur olanlara.

MEHMED TEVFİK

Matbaa-i Âli, C.1, N.60, 30 Eylül 1324, s.2-4

Sahib-i imtiyaz kısacık boyu, top sakalı, güler yüzü ile heyet-i tahririye odasından içeri girer -elinde de infiye kutusu eksik değildir- bir defa etrafa göz gezdirir, mühim bir şey duymuş ise:

- Yahu haberiniz var mı!

İle başlar, biz de gazete dolmağa yüz tutmuş ise dinleriz, yok ser-mürettib ikide birde hücre-i ma'hûdumuzun kapısından kafasını uzatıyor ise hem yazarız hem de:

- Ya öyle mi!

Yahud:

- Vay canına.

Gibi veresiye taaccübler ile dinler gibi görünürüz. O boyuna söyler, en nihayet:

- Ey ben gidiyorum. Çocuklar şemsiyemi bulun! Sabahleyin şu köşeye koydumdu şimdi yok.

Diyerek ayağa kalkar, şemsiye bulununcaya kadar bir iki defa sofadan odaya odadan sofaya

- Yarın erkence geliniz de mürettibler de erken iş bitirsinler.

İhtarı ile caddeyi tutar.

Onun umurunda mı, bir şemsiyesi var, omuzladığı gibi soluğu Üsküdar vapurunda alıyor. Düşünce Mazhar Bey kardeşimle bana tertip ediyor. Hele sabahları heyet-i tahririye odasından içeri girip de sandalyelerimize yerleştiği üst kattan baş mürettib de

merdivenleri inmeğe başlar oda kapısına kadar gelir, açık başını kirli simsiyah suratını içeri uzatır, yılık yılık sırıtır bir iki defa yutkunur, yumuşakça bir:

- Sabahlar hayrolsun

'u müteakib:

- Müsvedde var mı

'yı kondurur. Biz zaten bu suale her sabah hedef ola ola alıştık, o da yazı yazdığımız pek ender olduğundan ekseriyetle sabahları matbaaya tehî-dest olarak geliriz:

- Usta biraz sabret şimdi.

İle ser-mürettibi başımızdan savarız. Mazhar Bey kardeşim sorar.

- Ne yazalım!

- Vallahi bilmem.

- Siz bir muhaveremsi bir şey karalasanız.

- Ben de onu düşünüyorum. Fakat neye dair olsun.

- Bir defa başlarsanız sonu gelir.

- Doğru! Fakat asıl zorluk da onun başlamasında.

- Adam işte başlıyoruz. Ben de bir musâhebe-i Ramazâniye yazayım. Daha biz bu mücadelede iken baş mürettib çırağı şıp şıp terlikleri ile gülle gibi yuvarlanırcasına paldır kültür merdivenlerden aşağı iner.

- Müsvedde!

Kardeş insan yazdığını yazacağını da unutuyor dikkate geçmeden müsvedde diye başımıza dikiliyorlar. Baş mürettiblerin hiçbir matbaada gözleri doyduğu görülmemiştir. Tam bu sırada sahib-i imtiyaz da gıcırtılı gacırtılı kunduraları ile merdivenleri çıkmağa başlar, mürettibi bizim odada görür görmez şimendifere yetişecek imiş gibi hemen saatini çıkarır, kendi baktıktan sonra mineli tarafını mürettibin adeta gözüne sokarcasına burnuna yaklaştırır.

- Ay oğul saat kaç! Hala burada mısın?

Diye başlar. Mürettib bir defa bizim yüzümüze bakar, lisân-ı hâl ile:

- Kabahat bende mi! Allah için söyleyin.

Demek ister, sahib-i imtiyazın:

- Sana söylüyorum yoksa müsvedde mi yok!

Hitâb-ı tekdîr-âmîzi baş mürettibi hâh nâ-hâh: "evet"e mecbur eder. Nöbet gelir bize! Baş mürettib gider. Sahib-i imtiyaz:

- Canım size akşamdan da tenbih ettimdi.

İle karışık bir sürü nasihatlere kalkışır! Halbuki Allah tesirini halak eyleye!

***

Matbaa-i ‘âli hakikaten hoştur! Devr-i istibdâdın müthiş sansürlerinin mühlik hafiyelerinin icrâ-yı habâset eyledikleri zamanda bile matbaalarda geçirilen âlem hoş, tatlı idi. Hele alışanlar için bu hali terk etmek ne müşkil, adeta imkansızdır bilmem ben öyle miyim? Şüphesiz bütün matbaa arkadaşlarımız da öyledir. O kirli masaların önünde matbaasına göre küçük büyük, aydınlık karanlık odalarda bir yaygın kağıtlar, beşûş çehreli arkadaşlar arasında sabahtan akşama kadar oturup yazı yazmak, konuşup çene çalmak, yerli ve yabancı gazeteleri gözden geçirmek ahval-i âleme dair beyân-ı efkarda bulunmak…

Oof! Bıktım canım! İşte yine baş mürettib baş ucuma dikildi. Sahib-i imtiyaz da karşıma oturmuş kalemimin sür’at-i seyrini pergelliyor. Bundan başka biraz da fazla konuşuyor, onu dinleyeceğim diye yazacağımı unutuyorum, hem de unuttum! Nafile kendimi toplayım diyorum ama! Sahib-i imtiyazın gazeteye romanlara dair beyân etmiş olduğu efkâra refik-i muhterem de karıştı. Artık yazamayacağım! Zaten de ser-mürettib:

- Ne! Şimdilik elde biraz yazı var.

Diyordu. Bari ben de nefes alayım!

İMZASIZ

Kâriîn-i Kirâma Ma’rûzat, C.1, N.63, 3 Teşrinievvel 1324, s.2-3

Geveze’yi şimdiye kadar yevmi olarak neşrettiğimiz için mündericâtı hem mizah ve hem de ciddi kısımlarından ibaret bulunuyordu. Fakat hacminin gayrimüsâid bulunması ciddi kısımlarına lüzumu kadar havadis derc edilememesini mûcib olduğu gibi her gün neşredilmesi dahi mizah cihetine layıkı vechile sarf-ı dikkat ve itina olunamamasını intâc etmekte idi.

Binaenaleyh Geveze açıkça söyleyelim mahiyeti itibarıyla ne mükemmel bir havâdis gazetesi ne de muntazam bir mizah ceridesi idi!

Böyle olmakla beraber geveze kâriîn-i kirâmdan gördüğü rağbet ve teveccühat sayesinde bugüne gelinceye kadar bi-lâ-inkıtâ intişârında devam etti. El-yevm görmekte olduğu teveccühâne istinâden bundan böyle de yine kemâ fi’s-sâbık devam edebilir. Bundan dolayı muhterem karilerimize arz-ı teşekkürât-ı halisâne eylemekle beraber bu bâbdaki fikr-i mahsûsumuzu da şuracıkta serd ve beyan eylemek isteriz.

Malumdur ki hiçbir memlekette yevmî olarak neşredilir bir mizah gazetesi yoktur. Bunun da sebebi şüphesiz bu hususta tesadüf edilmesi tabii bulunan müşkülattır.

Çünkü mizah gazetelerinin bir memlekette edeceği hizmet bir mahalle karagözünün vazifesi gibi yalnız güldürmek eğlendirmekten ibaret değildir. Mizah kisvesi altında ihtilaf-ı umûmiye üzerine icra tesir etmek, bazen fena gördüğü bir hareketi küçük bir hande-i istihzâ ile derin nükteler îhamlarla tenkide çalışmak, daha doğrusu hem güldürmek hem mütenebbih etmek bir nâsih-i latifekâr bir nâtık-ı nükte-perdaz vaz'ıyla icra-yı telkinât eylemektir. Bunun için ise mizah, lafızdan ziyade manada, fikirde olmalıdır. Ve ancak mizah böyle olmak şartıyla makbul ve muteber olabilir.

Lakin düşünülmelidir ki yazılacak şeylerde manaca bir derinlik hakiki bir meziyet temin edebilmek için biraz ziyadece düşünmek muhâkeme etmek ister. Böyle düşünebilmek için de bir parça fazla zaman lazımdır. Bütün bu şerait her gün neşredilen her gün doldurulması lazım gelen bir mizah gazetesinde bittabii layıkıyla gözetilemez. Zira bir makale ile çok uğraşmağa uzun düşünmeğe vakit yoktur.

İşte şu nokta-yı nazarı dikkate alarak Geveze'yi bundan böyle haftada iki defa Çarşamba ve Cumartesi günleri neşretmeğe karar veriyoruz. Şekil ve hacmi tamamen değiştirileceği gibi mündericatı resimleri de şimdikilerle kıyas kabul etmeyecek bir sûrette olacak ve kâğıdı en iyi cinsten intihâb edilecektir. Bittabi artık bunun yalnız mizaha mahsus olacağını söylemeğe hacet yoktur. Çünkü yakında haftalık ve yevmi Musavver Terakki namındaki gazetelerimiz de intişar edeceğinden havadis, vukuat-ı yevmiye kısımları artık bunlara ait bulunacaktır.

Zaten Geveze'nin haftada iki defa neşredilmesine bizi sevk eden ikinci bir sebep de mezkûr gazetelerin kariben neşri musammım bulunmasıdır. Zira her türlü vesâitin adem-i kifayesiyle beraber bir de bu sûretle vuku bulacak inkisâm-ı mesai Geveze'nin pîş-i enzâr-ı kârîîne arz eylediğimiz vechile çıkmasına bir mani-i kavî teşkil eder ki biz gördüğümüz teveccühâta karşı bunu bir küfrân addederiz.

Binaenaleyh yine tekrar ederiz ki Geveze şimdiye kadar yevmî olarak devam ettiği gibi bundan böyle de devam edebilirdi. Buna binâen şu inkılab Geveze için bazılarının diyebileceği gibi bir tedennî değil, bilakis bir terakkidir ki biz bu terakkimizle kârîîn-i kirâma bir kat daha mazhar-ı tecevvüh olacağımıza da eminiz.

İMZASIZ

Küçük Hikâye (2) Mahalle Şairi, C.2, N.6, 11 Zilkade 23 Teşrinisani 1324, s.3

Bazıları onun Bâb-ı âli aklâmının birinde katip olduğunu, bazıları da yine gümrük katiplerinden olmakla beraber başkaca memuriyetleri de olabileceğini de iddia ederlerdi. Ve bu başkaca memuriyetlerden bahsedildiği zaman Sünbül Hanım iyi saatte

olsun! demek isteyen bir tavırla hâifâne gözlerini açar ve dudaklarını uzatarak uzunca bir "sus!!" derdi. Onun mahalle sakasına hiddetlenerek "karışmam ha! sonra görürsün..." gibi tehditkâr başını salladığını görenler vardı.

Böyle ufak tefek tesadüfler, müşahedeler birleştirilince Hasan Efendi'nin başka bir memuriyeti olduğuna dair mevcûd olan zehâblar o kadar kat'iyet kesbediyordu ki Sabbek Hanımla terlikçininkiler onun mutlaka tehî bir adam olmadığına mutlaka içeride bir parmağı olduğuna kanaat kesbetmişlerdi. Ve bu kanaati takviye eden daha birçok esbâb da görülmüyor değildi. Mesela Hasan Efendi'nin ara sıra sakalları pek uzamış olduğu halde tıraş olmaması, bazen evden her günkü kıyafeti ile çıktığı halde avdetinde arkasına eski bir palto giymiş tanınmak istemiyor gibi yakasını kaldırarak saç sakal arasında kalan yüzünün bir kısmını da bu sûretle gizlemiş olması ve daha bu gibi birçok şeyler bütün bu zehâblara kaviyet veren esbâbdandı. O vakitler, pencerede bulunan bazı komşuların ağzında: "A, tebdîl! Şair Hasan Efendi yine tebdil!" sözleri dolaşırdı.

Fakat bütün bu meşkûk muhtelif rivâyetlere rağmen onun gerek ailesinin ve gerekse bizzat kendisinin mahallede itibarı bâlâ-ter idi. Ailesine karşı gösterilen bu rağbet sırf vakit ve hallerinin iyi olmasından neş'et eylemiş olmakla beraber, Hasan Efendi hakkında ibzâl edilen teveccühler yalnız bundan münbais değildir. Buna Hasan Efendi'nin ahvâl-i husûsusi, mesleği ve bilhassa konu komşuca müsellem ve musaddak olan iktidâr-ı fevkalade-i kalemiyesi de inzimâm ediyordu.

Evet... Hasan Efendi mahallede büyük bir şöhret temin eylemişti. Ona şair, feylesof, 'âlim derler, kaleminin keskinliğini her yerde medh ede ede bitiremezlerdi. Hele Gülsüm... Onun kaleminin hem daimî bir senâkârı hem de ömrü oldukça minnettarı idi. Çünkü ona yazdırdığı bir mektup, ama yanık ve dokunaklı bir mektup sayesinde en büyük bir muradına nâil olmuştu. Ve Hasan Efendi de bu şimdiki şöhreti asıl o mektubu yazdıktan sonra Gülsüm'ün senâ ve tavsiyeleri üzerine kazanabilmişti.

Gülsüm hâlâ söylerdi: Bir gün başı pek fena halde sıkılmış birisine hitaben -burada kapalı geçmek isteyen bir vaziyet alırdı- bir mektup yazdırmak için kalemi keskin birini aramış, fakat Hasan Efendi'nin kendi istediğinden a'lâ yazabileceğini ne bilsin, doğru bir 'arzuhalciye gitmiş, orada derdini anlatmış, güzel, dokunaklı bir şey yazmasını mektupçuya birçok ricalarla söylemiş ve o adam da oturarak bir şey kaleme almış , fakat tabiiyet bu ya, bu mektubu beğenmeyip beyhude yere parayı da vererek çekilmiş. Eve geldikten sonra: "Bakalım bir de şu komşu Hasan Efendi'ye gideyim

belki o yazar!" demiş ve oraya gitmişti. Meğer ne kadar isabet etmiş... Gülsüm bir radde elini dizine vurarak:

- Hanım ne dersiniz, ben gökte ararken yerde bulmayayım mı? derdi. Sonra Hasan Efendi'nin yazdığı mektubu, onun ne kadar dokunaklı ne kadar tesirli olduğunu öyle bir ballandırarak hikâye ederdi ki dokunaklı mektup yazdırmak isteyen herkeste mutlaka Hasan Efendi'ye bir müracaat etmek arzusu uyanırdı.

Zaten ilk önce Hasan Efendi'ye şair unvanı veren de Gülsüm olmuştu. Hasan Efendi bu mektubu yazıp tesiri de görüldükten sonra artık gülsüm ona: şair Hasan Efendi! demeyi bir vazife kadar şinasi addederek, nerede lafı geçen bu unvan ile bu unvanı kazanmağa sebep olan o mektup ile tanıtmağa başlamıştı.

Nihayet bu mektubun hikayesi ağızdan ağza öyle bir yayıldı, Hasan Efendi'nin kalemi öyle bir şöhret kazandı ki mahallede mektup yazdırmak isteyenler ne olursa olsun Hasan Efendi'ye yazdırmak, mektup yazdırmağa ihtiyacı olmayanlar da mutlaka bir bahane bulup mektup yazdırmış olmak hevesine düşerdi.

Gülsüm'den bir gün sonra Sabbek Hanım merak ederek yeldirmesini giydi, başörtüsünü örttü ve güllü tasmalı na'linlerle Hasan Efendilerin kapısına kadar gitti, kapının tokmağını vururken ne yazdıracağını zihninde hazırlıyordu. Fakat yazdıracak şey mi yok, hemen zemini yanık düşebilecek bir vaka bulup tertip etti.

İMZASIZ

Borçlu ile Alacaklı, C.2, N.8, 20 Zilkade 1 Kanunuevvel 1324, s.3-4

O mahallenin daimî bir sütçüsü var idi. Her sabah muayyen bir saatte güğümleri omuzunda olduğu halde oradan geçer ve ihtiyarlıktan biraz sivrilmiş olan dişleri arasında pelteklemiş bir telaffuzla: sütciyooo diye bağırırdı. Birkaç çocuklu evden behemehâl yevmi yarım okka, bazen ucuzdur hem kadar süt alınır. Ara sıra diğer evlerden de alanlar bulunurdu.

Fakat bir ev var idi ki bu evde oturan ihtiyar bir hanım her sabah kendisi için mutlaka bir miktar süt almayı itiyad edinmişti. Herkesin kendisine göre bir âdeti var a o kadıncağız da işte bunun tiryakisi olmuştu. Sabah kahvelerini sütlü olarak içmeyince bir türlü edemezdi. Fakat böyle bir şeyin müptelası olmak ne fena şeydir. İnsan alıştığı şeyin eksikliğine hiç tahammül edemez. Bâhusus o yaşlı hanım gibi vâridâtı pek müsaid olmayanlar için böyle bir itiyada daima hizmet edebilmek de biraz müşkilcedir. Öyle ya zevci yok, erkeği yok, kendisi pek uzakta bulunan bir oğlundan

aldığı birkaç kuruş aylıkla ancak geçinebiliyor. Bir de bu zâid mesârif bittabi o zayıf bütçeyi biraz hırpalar.

Fakat ne yaparsa yapsın, o sütçünün uzaktan sesini duyunca kulplu maşrapasını eline alarak kapıya koşmaktan bir türlü kendini alamazdı. Sütçü de zaten alışmış olduğu için oraya mutlaka bir defa uğrardı.

Böyle dâim alışveriş edilen bir yerle aynı zamanda bir de kredi açılmış olur tabii değil mi? Öyle ya... İnsan halidir bu. Bazen insanda bozukluk bulunmaz bazen de para bulunmaz. Lakin bulunmadı diye de aç duracak değil a, itibar sağ olsun bugün yoksa yarın var. Elbette Allah bir taraftan ihsan eder. İşte ihtiyar hanımın da başlıca felsefesi bu idi. Yanında parası olduğu için sütçüye her gelişte:

"Oğlum Allah bana ben de sana... Ver yarım okka daha!" diyor, sütçü de "peki!" diyerek maşrapayı doldurmakta tereddüt etmiyordu. Elbette bir gün olup oğlundan para gelecekti. Fakat nice oldu, sütçü artık nazlanmağa başlıyor gibi davranıyordu ve uğrayışları da süt vermekten ziyade para almak için olduğu anlaşılmakta idi. Adam bu da tasa mı borçlu ölmez sararır hem de borç bini geçince baklava börek derler. Hanım artık sütün miktarını arttırmıştı:

- "Ver şuradan bir okka daha!" diyordu. Sütçü bir iki defa eli titreyerek nazlana nazlana verdi. Ertesi gün kapıya uğramadı. Bu da dert mi, o bir okka aldığı sütleri birden içip bitirmemişti ya, bir iki günde bunlarla idâre-i nefs etti. Fakat sütçü her gün kapının önünde bağırarak yalnız uğramaksızın geçtiği halde hiçbir çağıran olmadığı görünce birdenbire zihni bulandı, verdiği okka okka sütlerin ağırlığı hala omuzlarında duyar gibi oldu.

Hem artık onu hiç çağırmamasından da münasebetin tamamıyla inkıtâ'a uğramış olduğu anlaşılmıyor muydu? O halde niçin dursun? Hemen bir sabah kapının tokmağına yapıştı, ve hızlı hızlı çalarak:

- Sütçüyo!!! diye haykırdı. Kapı açılır açılmaz yine mahud maşrapa dışarı uzatarak ver oğlum... demeğe kalmadı artık sütçü perhizi bozdu yok canım hanım.. Şu paraları bir kere şu paraları! diye bağırdı.

- A... Batakçıya malı kaptırdık ayol!

- Ben batakçı falan bilmem paraları!

- A... Zakkumun beşi! Sen de... Olmayınca yaratacak değilim ya Allah bana ben de sana... O yine ben bilmem diyordu paraları! paraları! Hanım artık kızdı: haydi yıkıl oradan olmayınca canımı mı alacaksın? Olduğu vakit veririm, dedi.

Bu gürültü biraz uzamış iki tarafın sedası hayli yükselmiş olduğundan bitişik evin penceresi açılarak saçlı sakallı bir adam komşu efendi başını uzatmıştı. Bu adam bir müddet bu şiddetli muhavereyi dinleyip esas ihtilafa vakıf olduktan sonra söze karıştı:
- Bana bak sütçü nedir o gürültün bakalım...
Sütçü yine bir ısrar muannidâne ile: ben tanımam paraları vermeli paraları! diyordu. Şimdi efendi de hiddetlenmişti: patladın mı be adam? Parası olmayınca ne yapsın!
- Ben onu bilmem, bana bugün lazım...
- Peki... İşte yok... Şimdi kendini mi öldürsün?
- Parası yoksa içmemeliydi, madem ki içti şimdi de borcu versin!
- Ya yoksa?
- Onu bilmem ben... Hakkımı isterim, vermeli...
- Ay sizin köyde bir adamın parası olsun olmasın mutlaka borcunu istenildiği saatte mi öder?
- Öyle ya... Sütü içti, borcu etti paraya gelince yok! Olur mu.
Efendi tuhaf bir surette tebessüm ederek yeleğinin cebinden çıkardığı bir lira çeyreğini iki parmağıyla aşağı atarak cevap verdi:
- Al öyle ise komşunun borcunu ödüyorum o bana borçlu olsun!
- Ha şöyle...
- Fakat bunu niçin böyle yaptım bilir misin?
- Niçin?
- Memleketine gittiğin vakit vatandaşlarına: "Biz ilân-ı istiklâl ettik, öyle ise borcumuzu neden vermiyoruz? Borcumuzu veremeyecek idik öyle ise neden bu işi yaptık?" diye sorman için!..

İMZASIZ

Küçük Hikâye (5) Mahalle Şairi, C.2, N.9, 23 Zilkade 4 Kanunuevvel 1324, s.3

Sabbek bu taze ve güzel hanımı kendi sokaklarının içinde görünce kendi kendine: hayrola bu da kim? dedi. Bu yabancı hanım da aynı zamanda pencerelerde adam olduğunu hisseylemiş olduğundan başını kaldırarak Sabbek Hanım'ın penceresine bakmağa başlamıştı.
Sabbek onun köpekten korktuğunu hissetmişti bunu lakırdı söylemek için güzel bir fırsat addeyledi ve hemen söze başlayarak: vah benim hanım kızım köpekten mi korktunuz?

Hanım şimdi biraz müteselli olmuştu. İki adım kadar pencereye yaklaşarak latif mütelâşi sadâsıyla cevap verdi: Evet ya bilmem acaba ısırır mı?

Sabbek mırıldanarak kendi kendine "A seni ben bile olsam ısırırım yosma!" deyiverdi. Cehren mukabele ederek:

- A yok civanım yok dedi. Sen korkma o öyle şey yapmaz. O bu mahallenin köpeğidir na bak işte nasıl sesimi duydu da bana doğru bakmağa başladı ki kuçu kuçu kuçu kuçu ki! Köpek kuyruğunu sallayarak sıçrayıp pencerenin altına gitti. Yabancı hanım artık korkuyu atlatmıştı. Fakat Sabbek hazır söze başlamışken onun buraya niçin gelmiş olduğunu öğrenmek istiyordu tekrar söze girişerek dedi ki:

- Burada birisini mi arıyorsunuz yavrum? O asıl gitti sormak istediği şeye nakl-i kelam edilmesinden memnun olarak cevap verdi: ya evet... Hay Allah razı olsun sizden! Bana sağlık da vermişlerdi ama demincekten beri bakıp bulamıyordum. Nihayet burada kapılardan birini çalıp soracaktım araya bu köpek karıştı işte...

- Kimin evini soracaktınız?

Tahattur etmek istiyormuş gibi bir saniye kadar düşündükten sonra: Hasan Efendilerin! cevabını verdi. Bunun üzerine Sabbek Hanım tuhaf bir tebessümle sordu:

- Şair Hasan Efendi mi?

- Evet.

Öteden terlikçinin deminden beri muhafaza etmekte olduğu sükûneti ihlal ederek söze karıştı.

- Ah anacığım! Mektup mu yazdıracaksınız? Kalemi pek keskindir Allah için.

Hanım artık sözü daha ziyade uzatmak istemiyordu. Eliyle peçesini düzelterek: Evet lütfen hangi evdir tarif eder misiniz? dedi. Sabbek boğazını gargara eder gibi ayıklayarak "nehem!" diye karşıki cumbaya manalı bir öksürük yolladıktan sonra oradan yine öyle bir cevap aldı bu öksürüklerle sanki bu şık ve güzel hanımın Hasan Efendi'ye hürmet takrib ve münasebeti ima edilirdi.

Sabbek bir iki cümle ile evi tarif etti bu hanım küçük bir teşekkürden sonra oradan ayrılarak şimdi eve doğru ilerlemeğe başladı. Onlar yine pencereden ayrılmaksızın bu yanında küçük Arap halayığı arkasında zarif ve temiz çarşafıyla oldukça yüksek kibarâne bir hayattan nişan veren genç ve güzel hanımı bir müddet öyle sabit nazarlarla süzdüler kısa kuyruklu köpek de aşağıda kuyruğunu sallayarak parlak ve mütecessis gözleriyle muttasıl bu yabancı vücudu tadkik ederek Sabbek artık bunun hakkında mutlaka beyan-ı mütâlaa etmek istiyordu. Ne olursa olsun bir şey söylemiş olmak ihtiyacına mukavemet edemedi:

- Kırıt kırıt... İki gözüm! Kibar mı kibar... İki dirhem bir çekirdek Allah'a emanet... Ama bilmem o çekirdek Hasan Efendi'nin dişine nasıl gelir! Yook... Merak etmesin civanım! Burası öyle kurak bir yerdir ki değme çekirdekler filiz veremez. Hey gidi hey! Benim doğma büyüme mahallemdir bu... Terlikçininki mukabele etti:

- A... Sen de Sabbek Hanımcığım ne tuhaf tıynetin var. Hiç insan bir görüşte anlaşılır mı? belki kadıncağızın başı pek sıkılmıştır. Sabbek başını iki tarafa sallayarak: hey gidi kuzum hey! dedi... Karşındaki kaç senelik Sabbektir bilir misin? Ben insan sarrafı olmuşum artık... Alimallah şöyle bir bakışımda adamın ne çiçek olduğunu anlayıveririm... Sen bana iyi bak!.

Şimdi Hasan Efendilerin kapısı açılarak hanım halayıkıyla beraber içeriye girmişti, penceredekiler de artık orada durmanın beyhude olduğunu anlayarak çekildiler.

İMZASIZ

Muhavere, C.2, N.11, 30 Zilkade 11 Kanunuevvel 1324, s.2

Z: O nedir öyle o uzun uzun yazdığın birader?

G: Hiç...

Z: Bu ne demek sen şimdi oraya hiç mi yazıyorsun?

G: Şimdi beni lafa tutma aklımdakini kaçırtacaksın...

Z: Canım biz de anlasak olmaz mı?

G: Sus dedim a!

Z: Bir şeye inat edince edersin. Anlasak ne olur?

G: Hay anlamaz ol! Şimdi gördün mü yaptığın işi. Unuttum işte!

Z: Neyi unuttun?

G: Ha az kaldı ha nerde ise boğazına sarılacağım budalanın zoruna bak ne olduğunu bilsem sana unuttum der miyim?

Z: Neye dair olduğunu şöyle bir düşün bakalım, belki bulursun.

G: Artık kabil değil ne kadar düşünsem nafile!

Z: Tuhaf sebebi de ben oldum ne ise... Lakin hele bir de ikimiz araştıralım bakalım belki buluruz.

G: Bulamayız birader artık o geçti. Bari yine lafa tutma da diğer zihnimde olanlarını da unutmayayım.

Z: Fakat bu kadar ehemmiyetli yazdığın şey nedir onu anlasak?

G: Anladım söylemeyince kurtuluş yok: Layiha! Anladın mı şimdi?

Z: Layiha mı dedin?

G: Evet.

Z: Lakin onu sen ne yapacaksın? Mebus değilsin, nazır değilsin, memur hiç değilsin o halde?

G: O haldesi falan var mı layihayı mutlaka onlar mı yapabilir, enim yaptığım layiha da muvafık görülüp beyan ettiğim fikirler tasdik edilirse neden kabul olunmasın?

Z: Orası da var ya doğru sözü kim kabul etmez?

G: Kabul etmeyen de olabilir ama her halde doğru söz pek de yabana atılmaz.

Z: Öyledir. Peki o layihada nelerden bahsettin bakalım?

G: Her şeyden...

Z: Her şeyden mi? Lakin o bir ansiklopedi olur.

G: Böyle saçma söylemesen seni ne kadar seveceğim, her şeyden deyince hemen böyle mi mana vermeli? Yine bizim kendimize ait olan şeylerden bahsettim, ihtiyacımızı şikayetimizi anlattım.

Z: Aman şikâyet sadedinde şirket vapurlarının intizamsızlığı da unutmayaydın!

G: Onların hepsi var Haliç maliç hepsi.

Z: Ya köprüden alınan geçme ücreti o da var mı?

G: Ona dair de şöyle bir kayıt koydum: "eğer bu paralar köprünün tamir ve termimi ve hîn icabında tecidi için toplanıyorsa şimdiye kadar toplanan miktar ile bir değil birkaç köprü bile yapılabilirdi. Yok bundan maksad bu değil idiyse artık şimdi sonra bu adetin devamına lüzum kalmamıştır, çünkü bu bir nevi dilenciliktir." Nasıl, beğendin mi?

Z: Çok iyi etmişsin... Postalardan da bahsedeydin.

G: Yok onlardan etmedim. Bir yolsuzluğunu bilmiyorum.

Z: A bilhassa nazar-ı dikkatini bunlara açmalısın, çünkü postalar bir memlekette ne kadar şayan-ı ehemmiyettir bilmez misin?

G: Ehemmiyetini bilirim ama benim pek postalarla münasebetim olmadığı için onlara dair malumatım yok.

Z: Neden olacak, memurlarından bunların birçoğu son derecede batı iş bilmez hele bazıları da azametli mi azametli.

G: Bak ben bilmiyordum.

Z: Ben de bunların birçoğunu göre göre öğrendim. Bilhassa geçen gün öyle bir vakaya tesadüf ettim ki, bir daha o postahaneye uğramamağa yemin edeceğim geldi.

G: Hangi postahane bu?

Z: Yeni camii!

G: Tuhaf... Ne oldu orada?

Z: Terbiyeli memurun birisi mektubu veren bir hoca efendiye söylemediği laf bırakmadı insan o ettiği muameleyi o kadar garip buluyor ki adeta kendini devr-i sâbıkın mahûd paşalarından birinin huzurunda zannediyor.

G: Hah.. Hay Allah razı olsun senden birader!

Z: Ne oldu?

G: Şimdi unuttuğum aklıma geldi: o mahûd paşalar!

Z: Peki onlar için ne yazdın?

G: Görüyorsun ki daha bir şey yazmadım, ne yazayım diye düşünüyordum!..

İMZASIZ

Muhavere, C.2, N.15, 14 Zilhicce 25 Kanunuevvel 1324, s.2

Z: Yahu nihayet ne dersin…

G: Ne diyeceğim ağızımı bile açamam.

Z: Hemen patlarsın, insanın bir laf bile söylemeğe haddi yok ki.

G: Sen ne dersin dediğimi, ben de cevap verdim işte.

Z: Diyeceğimi anlamadan cevap yumurtlanır mı öyle? Hem neden ağzını bile açmıyorsun kimden korkun var bakalım?

G: Hiç kimseden yalnız beyhude yere neden nefesimi tüketeyim herkes bildiğini okuyor ortada hiç de bir dinleyen de yok.

Z: Yok öyle değil ama bu dinlenecek bir şey.

G: Nedir o söyle de ben de dinleyim.

Z: Canım hani fatih civarında bir yangın olmadı mı idi.

G: Ey?

Z: Hani o müthiş yangın.

G: Ey dedin a. Allah bir daha göstermesin ne olmuş?

Z: Onlar için ianeler toplandı o kadar paralar birikti o kadar konserler tiyatrolar verildi.

G: Acayip bunu yeni bir havadis diye mi meydana koyuyorsun şimdi?

Z: Sen de tuhafsın amma bir şey bir parça eskiyince mutlaka unutulup hasıraltı mı olunmalıdır?

G: Ağzını topla sonra kulaklarına kadar ayırırlar ha! Münasebetsizliğin lüzumu yok. O nasıl söz öyle. De de de de seni!

Z: Fena bir şey mi söyledim. A birader? Hasıraltı dedim.

G: Hala söylüyor bak. Münasebetsiz.

Z: Canım kabahat mi ettim. Hiçbir ses çıkmıyordu onun için söyledim.

G: Budalaya bak, ne sesi çıkacakmış paralar yerinden kalkıp da sana: "yandım aman" şarkısını söyleyecek değil a.. Hepsi yerlerinde duruyorlar işte!

Z: Kusura bakma ama asıl budala bugün sen olmuşsun benim maksadım o değil. Yani henüz bunlarla bir şey yapılamadı demek istiyorum.

G: Daha taksim edilmedi ki bir şey yapılmağa başlansın! Bugün de yirmi beş veyahud daha aşağı bir miktardan beher, ev için ne verilmek lazım gelir, bunu bulup da işe başlamak az bir hesab mıdır?

Z: Sahih öyle... Fakat bu kadar zaman geçti daha hala da geçiyor.

G: Daha geçeceğinden maada... Diyeceğim ama öyle her aklına geleni söyleme.

Z: Niçin hakkım yok mu?

G: Hakkın olsa bile o senin vazifen değil onu sormak olsa olsa gazetecilerin vazifesi olabilir. Bak onlar soruyorlar mı?

Z: Yook.

G: Öyle ise sen de sesini kıs da otur öyle her aklına gelen şeye karışma.

Z: Birader senin yanında da söz söylenmiyor ki insanın ağzına tıkıyorsun lakırdıyı! bir şey söyleyecektim korkmadan söyleyemeceğim işte.

G: Aman yine bir çam devireceksen hiç söyleme daha iyi. Başımıza bir dava da sen çıkarma.

İMZASIZ

Muhavere, C.2, N.22, 10 Muharrem 19 Kanunusani 1324, s.1-2

Geveze ile Zevzek arasında dedikodular:

Geveze: (gazete okuyarak) Onu çok dinledik biz artık yutarsam… anlatmamazlık etme hele hele bak nasıl ümit veriyorlar...

Z: Nedir o kendi kendine söylüyorsun.

G: Sen anlamazsın. (okuyarak) Haydi bakalım. Bu sefer Allah vere de sahih olsun. Şimdiye kadar ha verildi ha verilecek derken... Kış geçti öteki yaz bile geldi. Hâlâ bir şey yok. Herkes enayi mi artık bunlara inansın!

Z: Canım kendi kendine ne alıp veremiyorsun söylesene!

G: (düşünerek) Bu kadar çoluk çocuk sokakta kaldı aileler perişan oldu öyle ya! herkesin umurunda mı ki bunlar düşünecek! zenginin gönlü oluncaya kadar fakirin canı çıkar.

Z: Anladım mutlaka maaşlara dair bir şey okudun ki böyle söyleniyorsun. Ey ne çare! Biz bu gibi şeylere zaten alışık değil miyiz? adet kolay kolay terk edilmez. Yine iki üç ayda verilecek demek anlaşılıyor.

G: Ben ne söylüyorum sen ne söylüyorsun! Bunca aileler perişan oldu yazık değil mi bu kadar bekletmek?

Z: Doğru! kadro harcına çıkarılanlar... Maaşı azaltılan küçük memurlar... Hep böylelerine oldu ne oldu ise! Hele bu aralıkta maaş verilmemesi! Berbat etti.

G: Be adam sen maaşla mı bozdun? Maaştan kimin bahsettiği var!

Z: Sahih öyle. Hiç kimsenin bir ses bile çıkarmadığına bakılırsa kimsenin bahsettiği yok demekte haklısın!

G: Şimdi bayılacağım. Ne söz anlamaz adamsın! Bunu ortaya koyan var mı demek istiyorum.

Z: Yok! bir ben varım işte.

G: Hay... Şimdi fena bir söz söyleteceksin bana! ben öyle demiyorum, yani sen beni maaştan bahsediyormuşum gibi tutuyorsun da...

Z: Öyle deme birader! Hamdolsun devr-i hürriyetteyiz... Maaştan bahsedeni de tutacak değiller a.… Hem ben senin alacaklın mıyım ki öyle yakaya sarılayım!..

G: Anlatabilirsen anlat... Kafa değil ki!

Z: Canım sen ne demek istiyorsun bakalım?

G: Demek istiyorum ki ben maaştan bahsetmedim.

Z: Ya neden bahsediyordun... öyle iki ayağı bir pabuca girmiş gibi söylenen sen değil miydin? bundan maaş anlaşılmaz da ne anlaşılır.

G: Harik ianeleri anlaşılmaz mı bedelan...

***

Geveze (başka bir bendi mütalaa ederek:) Hah tamam! Bir bu eksikti... Siz de yapın da hep örnek alalım! Doğrusu iyi bir numune...

Z: Âyan maaşları mı bu?

G: Her şeye burnunu sokmasan olmaz! (okuyarak:) Şüphesiz herkesin isteyeceği bazı şeyler olabilir.. Herkes hak-ı meşruunu istemeğe salahiyetdardır. Fakat hakkını da bir suret-i meşruda istemek var, değil mi ya?

Z: Hay hay! mesela Tahsin Paşa ne yüzle iddia-i hakka kalkar. Necip Melhame nasıl utanmadan adaletten bahseder. Bunlara bir türlü akıl ermez! kediler susunca farelere meydan kalır derler a... pek doğrudur.

G: Seninle bir gün külahları fena değişeceğiz ama.. bakalım ne vakit!

Z: Neden birader?

G: Böyle anlamadan her bahsek arıştığın için... bu ne kadar büyük bir terbiyesizliktir!

Z: Suss!!

G: Neden susuyormuşum?

Z: Nemize lazım! biz ikimiz birbirimizi incitiriz ama yine çabuk barışırız. Halbuki bu lakırdı (gazeteciler duymasın!) içimizden pek çok birini gücendirebilir!..

G: Ben yalnız sana söylüyorum... Benim ne okuduğumu anladın mı öyle birtakım misallere kalkışıyorsun?

Z: Ne okuduğunu ne bileyim... Ne olur okuyuversene, bakalım ne imiş?

G: Mekteb-i harbiye havadisi!

Z: O... Ben bundan bahsettiğini bilmiyordum. Öyle ise buna karışmama!

G: Niçin?

Z: Çünkü karışanlar soluğu bittabi harbiye nezaretinde alırlar!..

İMZASIZ

Muhavere, C.2, N.41, 17 Rebiülevvel 26 Mart 1325, s.2

Z: Efendim başım pek telaşta... Ne yapayım bilmem ki... Lakin bereket versin ki kolayını buldum, ne ise misafirlere karşı mahcup olmayacağım.

G: Misafirler kim?

Z: Canım şu bizim Sulukule'den... on, on beş kişi kadar var.

G: E ne yaptın nereye davet ettin?

Z: Ah Gevezeciğim nasıl söyleyeyim... bu kadar teklifsiz olduğumuz halde yine sıkılıyorum. Fakat bir kere olan oldu, ağzımdan çıkmış bulundu.

G: Dişlerini sıkaydın. Ağzından niçin çıkıyor?

Z: Ah dedim a, çıkmış bulundu işte sana davet ediverdim.

G: Nasıl nasıl? Beni de mi davet ettin ah eksik olma! İşte dostluk dediğin...

Z: Öyle değil birader öyle değil! Sana davet ettim.

G: Ha?..

Z: Canım sana davet ettim diyorum yoksa anlamak mı istemiyorsun?

G: İşime gelmeyen bir şeyse... Evvelden haber ver de nafile hiç anlamış olmayayım!

Z: Aman Geveze böyle söyleme bayılırım yerlere geçerim.

G: Hiç merak etme birader şimdi bütün yerler komple! Olanları çıkarmağa bakıyorlar nafile kimseyi almazlar.

Z: Ah hala anlamıyor budala... Ben mahcubiyetten yerlere geçerim diyorum... Anladın mı şimdi? Öyle işime gelmezse filan deme... Ben sana güvendim, sana davet ettim.

G: Eksik olma ben senin yüzünü hiç kara çıkarır mıyım? Merak etme sen... İki elim kanda olsa yine davetine gelirim.

Z: Hâlâ seni mi davet ettim zannediyorsun

G: Öyle değil mi ya! Yalnız bir yanlışlık var ki seni diyecek yerde sana diyorsun fakat cahil olduğunu bildiğim için bunu pek ayıplamam.

Z: Ah birader öyle değil. Senin evine davet ettim senin evine

G: Benim evime mi? Benim evime sen misafir davet ediyorsun ha?...

Z: Ah ne yapayım Gevezeciğim işte bir kusurdur ettim. Fakat ne yapayım onlara bizim çerkidede ne yedirip ne içirebilirim... Buna mecbur oldum.

G:.....

Z: Neden öyle suratını bir karış asıyorsun ya? Yoksa evine davet ettiğim fena mı oldu.

G: Bak hala söyleniyor. Terbiyesiz!

Z: Ne dersen de Geveze! Terbiyesiz de, yüzsüz de hepsine razı oldum. Yalnız beni mahcup etme! Ben o terbiyesizliği de sana güvenerek ettim.

G: Sus... Haylaz canımı sıkıp durma benim şimdi ha!

Z: Aman ocağına düştüm.

G: İstersen kuyuya düş de boynun altında kalsın! Benim evime ne hak ile misafir davet ediyorsun bakayım sen?

Z: Ne olur canım aramızda ayrılık gayrılık var mı? Teklif teklif var mı? Zaten misafirlerin yiyip içeceği kaç paralık şeydir. Bunun ehemmiyeti olur mu!

G: Olmazsa kendi evine davet etseydin a!

Z: A birader bilmiyor musun? Benim evimde kap kacak var mı? Ben bugün ne vurgun vurursam onunla geçinip gidiyorum.

G: Neme lazım benim? Ne halin varsa gör hem bir daha böyle terbiyesizlik edersen beynini patlatırım ha...

Z: Vay demek kabul etmiyorsun öyle mi?

G: Etmeyeceğim keyfimin kahyası değilsin a. Evimdir ister ederim ister etmem.

Z: Öyle ise ben sana gösteririm.

G: Haydi oradan budala sen bana ne yapabilirsin?

Z: Senin gazeteni bir tatil ettireyim de gör!

G: haydi haydi? Sen gazete tatil ettirmeyi bir sadrazam düşürmek kadar kolay mı zannediyorsun!..

İMZASIZ

Tuhaf Bir Temenni, C.2, N.51, 14 Cemaziyelevvel 21 Mayıs 1325, s.3-4

Meşhur şairlerden biri, zamanının hükümdârı hakkında bir medhiye yazarak doğru saraya gider. Ve halifenin huzuruna çıkarılıp medhiyesini bizzat okur.

Hükümdâr bundan pek ziyade keyiflenerek şaire sorar: Dile benden ne dilersen?

Zaten bu suâle intizar etmekte olan şair, derhal cevap verir:

- Sarhoşluk cürmünden dolayı bana dayak atılmamasını arzu ederim. Hükümdâr biraz yüzünü ekşiterek mukabele eder:

- Bu olamaz... kabil değil!

- O halde siz sağ olunuz!.. Benim bundan başka bir istediğim yoktur.

Hükümdâr biraz düşündükten sonra: "Peki!" der ve musâhibini çağırarak şöyle talimat verir:

- Eğer bu zat sarhoş olarak tutulacak olursa kendisine yirmi değnek vurulacaktır. Bu kabahatten dolayı kendisini tevkîf edene de kırk değnek vurulacaktır!

5. SONUÇ

İkinci meşrutiyetin ilanının ardından ülkede bilhassa matbuat alanındaki özgürlük havası kısa sürede pek çok süreli yayının çıkarılmasına zemin hazırlamıştır. Meşrutiyetin ardından kısa sürede farklı alanlara dair birçok dergi ve gazete yayımlanmıştır. Mizah gazete ve dergileri bu dönemin sosyal ve siyasî hayatıyla ilgili önemli ipuçları sunar. 115 sayılık ömrüyle bu dönemin uzun soluklu yayınları arasında sayılabilen Geveze Gazetesi de dönemin önemli mizah gazetelerindendir.

İki ciltten oluşan gazetenin ilk cildi her gün yayımlanan ve daha ziyade günlük haberler, siyaset ve mizahi unsurlardan oluşur. Dönemin önemli olayları, İkinci Abdülhamit'in halli, Avusturya mallarını boykot, eski istibdadçı paşalara iğneleyici sözler ve bu minvalde mizahî unsurlar gazetenin genel içeriğini oluşturur. İlk ciltte gazete aralıksız altmış üç sayı boyunca yayımlanmıştır. Bu ilk cildin son sayısında gazetenin artık haftada iki gün yayımlanacağı ve bu durumun *Geveze* için bir çöküş değil aksine bir yükseliş olduğundan bahsedilir. Belirtildiği gibi ikinci cilt haftada iki gün yayımlanır ve muhtevası günlük haberlerden sıyrılmış ve mizahî yönü daha ağır basmaktadır. Hacim bakımından da ikinci cilt ilk ciltten farklı olarak elli iki sayı boyunca dört sayfa olarak yayımlanmıştır. İkinci cildin elli numaralı sayısında gazetenin bir süre tatil edildiğinin ilanı vaki olsa da bundan başka bir kapatma cezası ya da tatil edilme gibi bir durum söz konusu değildir.

Gazetede yazıların büyük bir çoğunluğu imzasız olarak neşredilmiştir. Bunun çeşitli sebepleri olabilir. Yayımlandığı dönemde çok popüler olup muhtemelen geniş bir kitleye hitap etmeyen gazetenin bütçesi de bu yönde olabilir. Gazetenin sahib-i imtiyazı Kirkor Faik isimli Ermeni matbaa ve kütüphane sahibi bir kişidir ve 115 sayı boyunca bu şekilde olmuştur.

Geveze'de yer alan yazı türlerine bakıldığında ise en çok muhavere ve haber, yorum içerikleri göze çarpar. Bunun dışında ikinci ciltte birbirini müteakiben neşredilmiş bir hikâye dizisi de mevcuttur. Gazetenin edebî yönü çok kuvvetli olmasa da karikatürler, muhavereler, fıkralar ve hikâyelerle desteklenen bir içerik söz konusudur. Gazetede muhavere neredeyse her sayıda görülen bir yazı türüdür ve

genellikle Geveze ile Zevzek arasında geçer. Muhaverelerde konu güncel olaylar olup bu olaylar eleştirel yaklaşımlar ile mizah çerçevesi içinde sunulur. Fıkralar ise genellikle çok kısa, okuyucuyu güldürmek ve şaşırtmak amaçlı olup çoğunlukla da güncel bir olaya gönderi yapar niteliktedir.

Geveze'de istibdad yönetimi ve eski istibdadçılar üzerinde özellikle durulmuştur ve bu dönem ile kişiler çeşitli şekillerde gerek yazı ve gerekse karikatürler aracılığıyla eleştirilmiştir.

Mizah gazete ve dergileri toplumumuzda söylenemeyenleri mizahî bir yolla, kimi zaman usturuplu bir şekilde söyleme görevini üstlenmiş, kültür ve edebiyat hayatımız için önemli kaynaklardır. 1908-1909 yılları arasında çıkan *Geveze* de toplum için bir ayna niteliği taşıyan, döneminini mizahî bir üslupla yansıtan bir gazete olması sebebiyle bu dönemin sosyal ve siyasî hayatını farklı bakış açılarından görmek isteyen okur ve araştırmacılara zengin bir kaynak teşkil etmektedir.

KAYNAKÇA

Akyüz, Kenan. *Modern Türk Edebiyatının Ana Çizgileri (1860-1923)*, İstanbul: İnkılâp Kitabevi, 1995.

Bergson, Henri. *GÜLME Komiğin Anlamı Üzerine Bir Deneme*, çev. Yaşar Avunç, 3. bs. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2011.

Birecikli, İhsan Burak. "Yüzüncü Yılında II. Meşrutiyet'in İlanı Üzerine Bir İnceleme", *Gazi Akademik Bakış Dergisi*, C.2, s.3, Kış, 2008: 218-219.

Birinci, Ali. "Kitapçılık Tarihimizden Bir İsim: Kaspar Efendi", *Kebikeç Dergisi*, Sayı.1, 1995: 29.

_____. "Meşrutiyet Matbuatı (1324-1326)/II", *Kebikeç Dergisi*, Sayı 3, 1996: 76

Ceylan, Ayhan. "Tanzimat Dönemi Osmanlı Basım ve Yayımında Hukukî Düzen (1839-1876)", *Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları Dergisi*. Sayı 1, Bahar, (2006):150-152.

Çapanoğlu, Münir Süleyman. *Basın Tarihimizde Mizah Dergileri*, İstanbul: Garanti Matbaası, 1970.

Gevgilili, Ali. "Türkiye Basını", *Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi*. C.1. İstanbul: İletişim Yayınları, 198: 203, 204, 210.

Kortantamer, Tunca. "Kuruluştan Tanzimat'a Kadar Osmanlı Dönemi Türk Mizahının Kısa Bir Tarihi", *Türkler Ansiklopedisi*, C.11, Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002: 605-621

Kurdakul, Şükran. *Şair ve Yazarlar Sözlüğü*, 2. Bs. Ankara: Bilgi Yayınevi, 1973.

Topuz, Hıfzı. *100 Soruda Türk Basın Tarihi*,1.bs. İstanbul: Gerçek Yayınevi, 1973.

Oymak, Alparslan. *Osmanlı Mizahında Teodor Kasap (Diyojen, Çıngıraklı Tatar ve Hayal Gazetesi Üzerine Bir İnceleme)*, (Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, 2013): 56.

Ülken, Hilmi Ziya. *Türkiye'de Çağdaş Düşünce Tarihi*, 9. bs. İstanbul: Ülken Yayınları, 2010.

EKLER

EK 1- SAYFA ÖRNEKLERİ

ملکلرده قبایل قبول ایتمه‌کرك ، مناره‌لره‌نورولان ماهیه‌لرك لطافتی :

شك آور انجم سمادر

یاخو :

یاخود فلك اوزره کهکشاندر

قهوه‌لرك اوکنه آقشامه دوغرو آنیسلان اسکمله‌لرك جلبه‌سی کیجه ساعت بره دولار ، بو ازدحامك بر قسمی ده بابا اولق اوزره دیره‌کار آراسنده کورولور .

غازینولر قهوه‌لر هوا غازلری ایچنده منور قالیر .

محله آرالرنده ایسه ، چوچوقلرك داوولارندن کچیلمز .

اوجوز ، بهالی هردرلو اکلنجه ، اماده‌در .

الك اول ، شعرای قدیمهٔ قبطیلاندن :

پرده قوردم شمعه یاقدم کوسترم ظل وخیال

دیین قره‌کوز جنابلری برقسم قهوه‌لرك دیوار لرنده عرض حیرة مزاج ایلر

غازینولرده — ساعت اوچدن صوکره — اینجه ساز طاقمی اجرای اهنکه باشلار . شیمدی پورایه ، سکوتك موسیقی یرینه کچر ! ، خرب مثلی خاطره کلدی : شوتك ایچون ، که قرانلغه‌یه مجرد لاف ایله وقت کچیرمکه کلنلرك غافله‌لری آرا . سنده ، مثلا جنازك الك کوزل شرقیلرندن اولان :

جمعیت دل قویمادی مستانه نکاهك
داغیلسه روا آهم ایله زلف سیاهك
وجهك آچیلوب قاره چهره‌می ماهك
داغیلسه روا آهم ایله زلف سیاهك

نغمهٔ حزین — ایکلاشیلمادن بوغولورکیدر .

باقلم بوسنه تیاترو ادارملری نه یاپاجقلر ؟ لوجه‌لری تربیه‌دمی ایده‌جکلر ؟ یوقسه ، لوجه یرینه قوتوقی تخصیص ایلیه‌جکلر ؟ چونکه ، غزته‌لرچوغالدی ، مطبوعات نامنه هرغزته‌محرر لری ایچون برر لوجه ویرلمك لازم کلسه ، مشتریلره لوجه بولونمایه‌جق ! چونکه ، اوراده‌کی آلتی اوستلی لوجه‌لردن زیاده غزته چیقدی ، اوانیده محررلر تورەدی ،

طبیبی مناقیان وفهیم افندی اداره‌لرنده بولنان تیاترولر دیرکلر آراسنه کلیر ، طبیبی یوسفر (وطن) (عاکف بك) پیه‌سلرینی ده طوپه طوپه ، راحت راحت تماشا ایدرز . بوجدی اوپونلری ، یوزینه کوزینه بولاشدیره‌جکنده شبهه اولمایان شوقی ، حسن علی رضا ، حمدی کبی اضحوکه پردازلك بویله جدی اوپونلری موقع تماشایه قومقه جسارت ایده‌میه‌جکلری طبیبی‌در .

باقلم ، لیال رمضان ایچنده سینه‌ماطوغرافده نلر کوره‌جکز ؟ ممکن اولسه‌ده ، یوماکینه مزاج غزته‌سنده‌کی رسملری ده کوسترسه‌ایدی ! اعتماد ایدرم که بك کوزل مناظر قارشیسنده بولونورز . معتبدار وجدی تصاویری ایسه [فلم] رفیقمزدن اقتباس ایده‌جکندن شو حالده مناظر لطیفهٔ عبرت آمیزی دخی کورورز .

بیلدم ، بوسنه دیرکلر آراسنده نشان آتمق اویونی اوله‌جقمی ! بورایه کیرمن مشتریلر ، یا نشانجی دکلر . یاخود ماصا باشنده طوزوب تفنکاری توزیع ایدن حریفك بر خدعه‌ی وار ، چونکه دانه بردرلو هدفه اصابت ایتیورلر .

هندستان قاره‌سی ، انکرك بیلان ، آبی بانی کورمك ایسترسه کز ، ایشته صاغ طرفکزده

حقیقیهٔ وطنی محافظه یه الویرمجك برنی استخراجنه موفق اولهمبورز . همان عمومیتله دینیله جك بر مرتبه ده حیات ومنفعت ذاتیه مزه خدمت ایتمکدن واغراض شخصیه مزه آلت اولمقدن قورتوله مدمکه یقمز حالده هرکسه قارشی کندیمزی بری الذمه کوسترمك ایچون یك جعلی بر طور ایله منافع وسلامت عمومیه یه خدمتدن بشقه برامل تعقیب ایتمدیکمزی ده سویلیورز .

« دی نویه تورقای » ك تلغرافلر

ویانه : ۳ تشرین اول — اوستریا مجارستان حکومتی بلغارستان مسئله سندن طولایی روسیه طرفندن واقع اولان تکلیفی یعنی مسئلهٔ حاضره نك برلینه معاهده نامه سنده واضع امضا دولتلر طرفندن حل وفصلی رسماً قبول ایتمشدر » .

سرای بوسنه ۳ تشرین اول — بلدیه رئیسی نویه وفرایه پرسه غزتهسی محررلرندن بری ایله ملاقات ایتدیکی اثناده خرواتستان افکارینك بوسنه و هرسکك خرواتستانه ضم والحاقی مرتبه سنه بولندیغنی سویله مشدر .

پترسبوغ : ۳ تشرین اول — روسیه حکومتی حکومات سائره نزدنده بولنان سفراسنه کوندرمش اولدیغی بربیانناموده بلغارستان مسئله سنك صلحاً تسویه ایدیلهجکی امدنده بولندیغنی بیان ایتمشدر .

دیکر طرفدن میلیجیقوف کندیسنی ملاقاته کان بر ذاته قارشی — بلقان مسئله سنه دائر — صوك درجه یه قدر بیانده بولنمشدر .

لوندره: ۲ تشرین اول — ترکیه — بلغارستان مسئله سنك حل وصابك برلین معاهده نامهٔ معهوده سنده واضع امضا دولتلره حواله سنه دائر اولان روسیه تکلیفنك انکلتره حکومتی طرفندن قبول ایدیلهجکی ظن اولنمقدهدر .

انکلیز مطبوعاتی بلغارستانك حرکات اخیره سنی تقبیحده الآن دوام ایتمکدهدر .

پارس : ۳ تشرین اول — ترك مخافل سیاسیه سندن نویه فرایه پرسه غزتهسی مخابرلرندن برینك استحصال ایلدیکی معلوماته کوره دولت علیه نه بلغارستانك استقلالیت کاملهسنه موافقت و نه ده محاربه ایتمك طرفدار یدر . — بناءعلیه ترکیه نك آرزوی صلحجویانه سی خلافنه ، بالمجبوریه ، حرب وقوعه کلدیکی تقدیرده دولت علیه نك رومانیایه صربستان ویونانستان کبی اوچ حکومت طرفندن معاونت کورهجکی محققدر .

روسیه نوطه سنك تأثیری

صوفیه : ۲ تشرین اول — روم ایلی شرقی شمندوفرلری مسئله سنك حل وتسویه سنك برلین معاهده نامه سنده واضع امضا دولتلره حواله سی ضمننده روسیه حکومتی طرفندن واقع اولان تکلیف پورا مخافل سیاسیه سنده عظیم برتأثیر حصوله کتیرمش اولدیغندن برلین معاهده نامه سنك روم ایلی شرقیه متعلق موادینك موضوع بحث ایدلمسندن قورقلمقدهدر . تکلیف واقعك — که آوروپا غزتهلرندن اکثری طرفندن شدتله مؤاخذه ایدلمکدهدر — شمدیه قدر متین بر اساس اوزرنده بولنان بلغارستان احوالنك دوچار تزلزل اولمسنه سبب تشکیل ایتمسی محتملدر . بوایش تحقق ایدرسه مالیتوف قابینه سنك استعفا ایتمسی محققدر .

صاحب امتیاز کرفور فائق

نومرو ۹
پنجشنبه
ذی‌القعده ۲۳ کانون اول ٤
شرائط ابتراء :
ولایت ایچون سنه‌لکی ۳۵
آلتی آیلغی ۲۵ غروشدر
اسمبانبول ایچون اداره
خانه‌سندن آلتی شرطیله
سنه‌لکی ۲۵ آلتی آیلغی ۱۳
غروشدر .
نسخه‌سی ۱۰ پاره .
تعلیمه و اداره‌خانه‌سی
باب عالی جاده‌سنده ۱ نومرولی
عصر مطبعه‌سیدر .
مرخصوص ایچون صاحب
امتیازی کرکور افندی‌یه
مراجعت اتملیدر .
مسلکه موافق و عزتمند
همیه مناسب آثار درج
اولنور .
درج اولنمیان اوراق اعاده
ایدلز .

وطن ومنفعه خادم، پازار ایرتسی وپنجشنبه گونلری نشر اولنور مصور مزاح غزته‌سیدر

ـ ایشته هپ سنك سوزلکی دیکلدیکه‌یه اولدم کورودکی باشمه کلی شمدی !.
ـ هادی بقبل اورادن به حریف ایم باشمك بلاسی بکا یتیور ...
ـ امان افندم بنده‌کز ترکیانك بوقدر اویاسق اولدیغی بیلمیور ایدم .

— مثلون هوای سیاسنده ایکی جهت تعیین ایدن ثبانسز بارو مقیاسی اعتماد بادی فلاکتدر .
— ثابت ، معتمد انکلیز بارو مقیاسی اساس تجلیدر .

حرم بك وظیفه سی کنج طبقه لرینی اشغاله پاشلادی . شهزاده باشی چایخانه لری بولقطی مراد قاوه لره مرکز اولدی . کچنده بر آیاتوره قونوشیوردم . بکا دیپوردیکه — مونشر اکلامیوردر . تیاترو جیلغی عادی شایان غفیر برصنعت ظن ایدییوردر . تیاترو صحنه سنه چیقانلر فرانسه ده مولیه دری ، وولتری ، بزده کمال بك اوتوتیوردر . فکر بشرك حس السایینك مجری حقیقیسی اولان تیاترویی بزده اوروپا کبی تلقی ایتمیورلر .

— بکی دیدم ، بو کیجه وبرله جك اویونده سزك رولکز وار دکلی ؟

— اوت دیه جواب ویردی ، یتشه صوردم

— یارین مکتبده تمرینکز وار . نیچون بو کون مکتبه کیتمدیکز ؟

قیذاردی جواب ویرمدی ، دیدیکه :

— عزیزم ابتدائیات درسنك اسلوب بیان ، آهنك ملاحت وسائر مباحثی کوزیله اوکرنورسکز سائر درسلرده نکمل برنومرو ایله شهادتنامه کزی تزیین ایدرسکز . الکزده نکمل بر دیپلوما یولندقدن سکره تیاترو اوله بیلورسکز . بوقسه بویله بکی سره رك تیاترو صحنه لرنده آلقیش دیلدیکه چیقیلره کز : ناقص عقلیکز آتی ایچون مانع ترقی اولور .

بدیعانسك مهربی درت پش پارچه کاغذه خفیا باقه رق مکتبدن ، اذونیت آلمق ایچون قولاغنه یوکسج آیاتوره آرقه دن باغیرمه دی . بن بنه دوکردیم . کنج هوسکار ایلزه اختیارانه برنصیحت اولق اوزره دیرمکه :

آثار ترقی دیپورکز بر بوکا هیهات !

خیرخواه

هامش :

تیاترو ونقیدانی ایچون (کوزه) مزك سنو . نلرینه آره صیره یازی کوندرمك ایستدم . بی طرفانه وشقید قلم ایدرمکه کیمسه یی توجندیرمن .

کوزه

التفاتکزه تشکر ایدرز . بویله تنقیدلردن کوجنه جك برکیمسه تصور ایدهمیز !

— لمان —

خلیل فخرالدین بك — کیمسه نك معاونتی اولمقسزین هر تصورنه اولور ایسه اولسون معلوماته خدمت بلتون اون ایکی یاشنده برمکتب طلبه سی .

محجوب — « کوزه نك » اخطاری اکلایه جق قدر مقتدر ایسه تحریر حقی بك اولمشدر .

خلیل فخرالدین

نه زمانه قدر سوروب کیدمجك ؟
تراتوای وای وای ترمنك بطالتی ؟
شرکت خیریه دن شکایتلر ؟
سرخوشلرك هرکسه صالدیرمه لری ؟
ضابطه نك تنبلکی ؟
برود صدالری ؟
دشوت دعوالری ؟
کوبریلك وبالی صرفه نك « دکیشدیرلمسی
هرکسك خزینهٔ مالیه یه کوز دیکمه لری ؟
خرمنزلرك صالدیرمه لری ؟
قاچاقچیلق سوداسی ؟
قوقوزلق مودهسی ؟

کوزه

تأثیر ایتسه بروز نظیله بزمده کیجه کوندوز یاپغره قوپارمامز .

اوجنجی اردویه ارمغان

عسکر

عادل وجدانی بك برادرمزك اثر خامه لری اولان بو کتابچه یی قارئلریمزه توصیه ایدهرز . هر کتابچه یه یوزقه در .

صاحب امتیاز : کرکور

بو قیصه مباحثه یالکز بر قولاق مسافری اولمله اشتراك ایتمی اولان سفالی بر ذات اندهکی حزنه‌یی اعتنا ایله یوکوب جیندیرلشدیرمکدن صوکره دها علاوه‌دار بر صورتده بحث قاریشدی :

— اقدم بو بر صنعت ، دیدی ، بوکیلرك عقدنده دیلدیکی بر نوع تجارت ایمش . بن بر دیلدیجی طانیورم که کندیسی کتمیدر . دیلدیر ، صاپ صاغلام بر آدمدر ، بر کون بوکا : « آبون! سن چوق چالیشیورسك ده بوله سوروپوورسك ، بر اپته کیرمش اولسك هیچ اولمزسه کونده اون غروش قزانیرسك ، فنامی ؟ » دیدم .. نه جواب ویرسه بکیرسکز . « اون غروشی بن ده بلیرم ، کوندہ بن اونوز غروش قزانیورم ! » . . .

هر کیمره ده اوقاق بر اثر حیرت بلیردی . بو کوچك حکایه ارتق بحث برکمی ویرمشدی . دیلدیجیار حقندهکی متهودات صایلوب دوکولیوردی. کوزلکلی ذات حالا تماماً زائل اولیان اوفکه سنی یمکه چالیشه‌رق بو حکایه‌یی تحریر ایتدی :

— بنده کزده بر دیامسی پیلیرم ، دییوردی، فقط بو اعمی‌در ، هیلیدر ، سقطدر قولنده دائما کوچوك چوجوغیله سوقاغه چیقار.. شوقدر که ، اوینه کلنجه هر خدمتی کندی کوریر ، حتی اوقوبوب یازارمش !

یوسفرکی حیرت دها باشقه درلو ایدی . حتی بر دانه‌سی : — وای جیله‌کار وای ! دیمکدن کندینی آلهادی . بونك اوزرینه بنه او صفاتلی ذات واقعانه بر وضعیتله اعلاوه ایتدی :

— چکنکی (کوزه) ده برمقاله واردی ، اوده طبق بوکا یکزر بر مسئهدن بحث ایدیوردی...

(بوراده بلا اختیار بنده المدیکی حزنه‌یی اشاغی ایندیرمك دیکه‌مکه باشلامشدم ، او سو . یلیوردی :)

— یالکز بوندہ برقیزدن بحث ایدیلیور.. اوروپاده کنج ، کوزل بر قیز ! دیلدرك یاره قارانمق ایچون تیلمشدی ! . . . ایشته اوایلك مکتوبلر . . وایشته اومکتوبلردن صوکره باشلایان حیات عا. شقانه‌نك تاریخچهٔ مناقب مؤلمه‌سی ، بوله ایدی!.

یوسفر ، یوحسن افندینك کندیسنه ویردیکی مکتوب دخی اوبله قوقولی ، مزین ، فقط بوندہ اوبله مستثنا برخاصهٔ امنیت بحثنا وارکه، شکور بی اوقدر الیم تجربه‌لرینه رغماً بلکدوچار اندیشه و تردد ایتمیوردی. شکوره یومکتوبدن برشمهٔ صافیت وصمیمیت دویوردی. بوندہ اومشکوك قوقوسندن ماعدا ، شوقی بکك مکتوبلرندن استشمام ایدیلهمین بر بوی فضیلت مضویه واردی ، که اونی دویقدن شکوره بویوك برذوق درون‌حس ایدییور، صانکه حسن افندینك علویت وجدانیه، خالصیت نیاتنه اعتمادی آرتیوردی . .

شکوره منسدرك اوزرنده یومکتوبی تکرار مطالعه ایتدکدن صوکره قالقدی. اونی کوتوروب یه چرمنك ایچنه صاقلادی . شمدی اوطه‌نك اینجه اغیرخطوه‌لرله کزینیرکن دوشونیوردی .

حسن ! فنا چوجق دکل. بر آز سولغونجه، اسمرسیاسی، اوجاری بوقاری‌یه دوغری قیوریق، هنوز اوزامه باشلامش سیاه وصریق بیقاری ، ضعیفجه فقط زنده، ومتناسب وجودی ایله بواولدقجه یاقیشقلی ، سوملی بردلیقاللی . واقعا شوقی بك قدر کوزل دکل. اونك کبی سیاسنده مستثنا برحلاوت یوق . فقط اخلاق وطبیعت خطهٔ نظرندن یو . اوکا قاتی ایدی . اونك کوندردیکی مکتوبلرده‌کی تمنیات وصاحبویانه ایله حسنك ویردیکی مکتوبده‌کی طلب مشروع.. یومیاعت اخلاقه‌یی اظهاروانتباه کافی دکلی؟ بوندن باشقه شکوره هرایکیسنك حرکات ذاتیه‌لریده یوحقیقتی استخراج ایدییوردی :

زواللی حسن ، ایلك ملاقاتنده، هدهٔ تنهایراوطه‌ده وقوعبولان اوملاقاتده ، اونك ایلك اول ایانلرینه قوغیولان اوملاقاتده ، اونك ایلك اول ایانلرینه اغلامش ، قباغش ، برچوچق کبی خنجفرلرله اغلامش ، اغلامشدی،یا شوق یکه اولان ایلك ملاقات ؟.. شکوره یونی تحقیر ایدیجه حیسنك قدر وقیمتی نظرنده برقات دها آرتیوردی ، اوی شوقی یکه هروجهله فائق بولیوردی ..

شکوره افشامدنبری قرارینی ویرمش واوقرار موجبنجه حسن افندینك مکتوبنه جواب یازمرق یونی اك زیاده اعتماد ایلدیکی تزمسیله کوندرمك ایچون صباحلین بو اختیار قادینجغزه یلوادوب استحصال موافقت ایتمشدی . تزمسی یورولمامق اوزره آرایه ایله کیدوب کله جکدی .

مابعدی وار

کوچه یوسفدی کیشیه ماشاله بر آدی
کیسه‌دار دیکه‌مدی سوزی غیر غیر وارمی
ایکی لوپ ایله چیقار چیوبك ایچندن تاریخ
قیرلوب کیدی چناق قصه‌سی دفترداری

قطعه

بر حکم اوقله نصیحت ایدوب
دیدی : اوغلم سکا قیامنده
سوراخلار همکدن . . . اوبله دکل :
کیم باقك ؟ ، ترونی نه لیسنده ؟
کال زحمت ایله نعمتی بری قازانیر
بری کلیر ، اونی بی مشکلات الدن آلیر .
متدلیب مژدهٔ بهاری کتیر .
خیر همکاری یومه یراق !

سقراط

دردنجی صحیفه‌مزده صورت امتشاری یازیلان
(برق‌فیضادن) :
شهید محترم (مدحت پاشا) مرحومه خطاب:
بو یوکسك ! متجلیسك طاق عرش آدمیندن
عزیز وعظمتسك هرجهله سرمدیتده
عزیز باشك ایچون ملت فضای جانه حاضردر
صنارك یونی ، فقط بی ایمسك قلب ملتده

— کوزل سوزلر —

کندی نفسنه حاکم اولیانك بشقه‌لرینه اجرای حکم وعهده ایاقتی اولهماز .

§ شریرك بعضاً یوزنده بر سکون و صلاح مستعار عرض دیدار ایتمه بیله بنه قابلیتدهکی تأثرهٔ شر وفساد عقوریز امتداد اولمقدن خالی دکلدر.

§ یردوستدن معاذیر ناموس وادب برشی اصلا طلب اولنماملیدر . زیرا اوده کندی نفسنزك بر بشقه درلوسیدر .

§ قدر آز بولنسز اولسه بیله بنه انسان هوسات نفسانیه‌سنه اتباعدن عجلب و هراسان اولملیدر .

§ بر فعل خیره قارشی الك کوزل مکافاة ، اجراسندنطولایی وجدانك حس ایدیجك حظوظات ومباهاتدر .

§ هیچ برغنچه‌یازبوقدر که مرورزمان ایله

کندی اختیار . علیل کوستریور ! سوکره پولیس یونی توقیف ایدیسور . . حقیقت میدانه چیقیور ! . .

ارتق کوریجی‌یه وارمش اولدیغندن بوبحث دها زیاده اوزایه‌مادی.وبرز برر قارمدن چیقمغه باشلادیلر . یالکز او کوزلکلی اقدی خطابی بکا توجیه ایلیه‌رك . — اوروپا پولیسلری بو ! دیبوردی . اوروپا پولیسلری بو ! ... قولایمی ؟ کندی کندیه دوشونمدی . ندن ؟ آوروپا پولیسلری اوروپا قاریشدیرندهمی احمال ایدیلش ؟.

لکن غریب شی . . بو ذات نجون بکا بویله سویله‌مشدی ؟ کوزمه باقایم دیدی ؟ خایر ! . هیچ بیلسه..هیچ بیلسه‌بوجاوله جقنی-سویلرمیدی.

قسم منظوم

قاوانوز زاده محمود بك نامنده برذاتك وفاته ذهت افندی مرحومك سویلدیکی قطعه‌در :

اویله آهسته ویسته ایدی محمود بك کم
بردفیقه یوق کیدردی قدمه قدمه
چیقدی تاریخ اِنی یکدی بالان دنیادن
قاوانوز زاده آیاق باصدی دولاب همده

بنه قاوانوز زاده‌نك وفاتی ایچون دیکر قطعه :

اویله صاغ سالم ایدی حضرت محمود بك کم
چونکه هیچ کیسه نه فیردی نه فك ایچیندی
اویله بر چیقدی که تاریخ حساب جومله‌ك
قاوانوز زاده دیجل برکن ایجلدن کیتدی

رمضاندن اقدم شاعر موسی‌الیه جدیه‌مال کاهی اولدیغی وقت سویلمشدر :

جده‌دن چکدی بی کریه یوتلوم خانه
هله بر همت والایه اوروپ چیقدم بن
جده مال کاهی اولدقده دیدم تاریخی
حدمك الله بر قطه قوپوب چیقدم بن

موسی الیه چناق قلعه دفترداری یولکان برادر بنك تنقیح معاملی ایچون سویلمشدر :

(٢) — عكسي كي، آورديغم كيچ كون رهبه قويدشم.

(١) — آه بوكون مسافرلر پك كه چكدي، هيچ بري بوكه بر حاده كورمدي آرزو ايدرم!

(٤) — آه دوستلرم، تدبير فكر دن محروم اولدم. فقط باش دفعه سوكره كله جكمز بري بوكه مي ايشكز زيرا زوجه مسافر ايله كيديورودي، حتى بلكز آبرمي بيله اورمدك ...

(٣) — طور حقله كوزل برفكر كلدي، شوشمسيه يك اوستنه بركول اورة جك اولور صاقي يتميز اولور.

اخبار

٣١ مارت — كوپرينك اوزرينه على الصباح وضع ايدلش اولان بر عدد ميز ليوطه باركيرك اوزرينه محل حيطه صندلري كورد شماجي بردن جسر فسودمك هر ايكي طرفنه توقيف حاضرة عسكريه ايله مناسب بر قوه وايله وبا تعبيه الشامي دها موافق اولديغي سويلمشدر.

عن مارت ٣١ — يوراده بركون كيمسه‌ي آرامديك هركس مادوزنه تكريمك بالولري اوكدن بردبر آتلايرق بكوب ايمن و سير برموقعه طوريور. بعضاري بوخصوصك صندلرين عطه‌سنه برضايت سياسه حكمك مقتضيلي وقوعه يغني دولايت ايديور ايسه‌ده طويلانمك رجوعي هنوز نه ياقيق ايشتيكندن بي خبردر.

[آژانس قانونی]

عن صولی ٣١ مارت ٣١٠ — يوراده چرى باشى طرفندن براطق ويرلمشدر. چرى باشى "موسى اليه غوغائك مباحاتدن وقفط قتل واتلاف كي احوالك مقدوح و مذموم و فعل اولديغندن بحث اتمش وعجله‌لرنده شمدي يه قدر غوغا اولدي ايسه‌ده هيچ بويوزدن هيچ تلفات وقوعبولديني ايچون باجمله قيطعانك يوسلم ونجابت طبعلرندن طولاني افتخار ايتمك حقلري اولديغي علاوه ايتمشدر.

[آژانس چايلاق]

لغت ناجی

معلم ناجی مرحومك تاليفات پر كميه‌سندن اولان بو لغت لسانيه‌ده مستعمل فرق بيكه عربيه كلمات عربيه وفارسيه وير چوق اصطلاحات وتعبيرات فنيه‌يي جامع اولوب بك چوق امثال ادبيه وتركيبه حاوي. موشحدر. مؤلف محترمك رسمي بك متين بر قلب دروشنده اولدغي حالده ايكيوز اللي غرشه صاتيلمقده‌در. عمل فروحي عصر كتبخانه‌سيدر. هر مكتبل بر لغت عده‌ده بولنديغي ايچون اكثر اولان بو مكمل اثرك نسخ موجوده‌سي چيقمق اوزره‌در. قاچيرميه‌لرنده ضرر ومحروم مكالمه قالمامق اچون بر دها اعلان ايدلمكسزين توصيه اولنور.

اخطار — بودن بويله حل ورفه‌لرينه عائد طرفلرك اوزرينه بيلديرمك موجبدر. وضع وتحرير اجلسي رجا اولنور.

§ بو نسخه‌نك كرك متدوجارك كثرتي وكرك اسباب سائره الطاآتيله يكي بيلديره قويدوردق. معمافيه كله‌جك نسخه‌مزدن اعتباراً كافي المقدار بيلديره ومسابقه‌لره دوام ايدله‌جكي كبي ٤٠٠٤١٠٤٠ وصول بيلديره‌لرمزك مكالماتي قرائلر دخي تكرار واعلان ايدله‌جكدر.

صدائی کوشك

يوسانجيده نشر ايدن كاشفي حائز و غايت اولاچقلي برچاپ مجدد اعتقاب كوشك مجله صدائي اولديغندن شرائط ذيلنده اكلاشي ايسته‌ينلرك اداره‌خانه‌مزه مراجعت ايتملري اعلان اولنور.

مصر مطبعه وكتبخانه‌سي صاحبي: كرنور

صنعتي ده بويله ايلرلرسه ياري يوزيله كلموزلرده اورتكلانله چاليشه‌جق، طوغريسي بو بويله سوكلر ... حريت عدله، بويله بر چارمه‌نه بالمنوبلر!..

شو دوراغاي واطراندن كيلري تسكين و تسلي ايچك اوزره فابريقاي وجيبوجوك صنعتي كيمسه افرادن آلهه‌يه‌لغي تأمين ايتمم. فالجيلر هب سويلدي. جهه‌سي كوچك آلهرق اوسامه، باشلادي، باطاسه، وراندن آريه‌جمع صره‌ده هيچي برآغزدن شوبله باغريبوردي: پشاسون حريت، پشاسون فاطماق پشاسون ايسفره ماشه‌ه اورمجك بك اقدسنك پشيو مشاهدات عاجزانه و تأجيزانه‌سنك باطاسه غوغا وباريشمه‌يه عائد اولان قسم فريقي اطار اولوالابصاره عرض اتحادي فائدهدن خالي بولدق، مع مومي ومشار اليهك پيدرپي وقوعبولمق مشاهداتي ده پنه‌كناهي كندي بويله اولق اوزره اثر ابدعجكمز طبعيدر.

عربی ایچون

ايشده خدمه ايدر تركه برخولپا
چوزدن جلوه ساچار آتيني برلسطفا
يوتون اوطور دقيق نزه دي پروا
كوروبده مقلس آدمي يوتوخ مسئلا
لطرزنده بيهوده بر ادای فتور
تبسمده لطافه عدودور منظور
بتاقارنده تدور اويقده عاشق تور
كوروبده مفلس آدمي يو آفت مشهور
فدا حيات پريشان هوايي ويرمه
جهان اولور متحير نكاه رقيقه
بدور سحر عجبا تاركاه وحشته
كوروبده پادي كوكل روي پر طراوته

قاره بالطاجي

— رؤيا يوا —

وحايدوم كوندوز يتمه ديكيكز!

ايومشم؟ كندمي كيش برميدانده بولدوم. پووايع ميدانك تام اورتسنه جيم برتراوو ركز ايدلش. اطرافده برطاقم انسانلر كوزيه‌ايلشدي. چوقي چوقي طرفمه قوشه قوشه غرب ايتدم. بوطرف معلوم‌المقدار اطه متكوبلري اولديغي بكظرده اكلادم. مكر بوميدانه كوتوكاري اسكي الله بك دورة الحاج اوسسته‌دكي تفاوتي تحريه ايچيوزلرمش. نهايت بومسابقه‌ده قاماقل هيئتدن استمول جيه‌ده‌رق برعربكي قازاندي. (آلقيشلر)؟...

لكن سرعتكر حقي مسابقه‌سي فرق مسافه بولوردي كورلتيلر جوقلدي. نتيجه‌ده مقالر طار شمه قراروردير مقاص چاغي ازديرلوق. بركدوير سون اوزره‌مه «برحريت» چاپيسي يوتيوردي. بو طاوه طاقيقي پيان سيوركه‌لرلي قپا طرفلرندن دوبله بويله بر پارچه آپيقلايه بيلدم قاماقل بنه آخر كلمك باشلادي. فقط بوسفرده قولاقلرينك بيوكلكندن اعتراض ايدلدي. قاعده مساواه رعايه اولوردقه بر پارچه كسدم نتيجه‌ده ايكيسنده مساوي كلدي. مع مافيه كچمك زمانلري خاطرلاتمه وسيله اولديم ايچون بيوك بيوك تفكرلره پكديلر. مماز

کومزه

آكثري رؤيالر بك عيان بيان خاطرده قالماز اما، محياهانكي تك قولاغي دعاوون اولديغي خاطرلايه بيليريسكز؟..

EK 2 – KARİKATÜR ÖRNEKLERİ

بعض سياسي لميراك إيضاحي :
[١] — قاعة
[٢] — مجلس نظار
[٣] — حلبة
[٤] — انحاد
[٥] — انحلاف
[٦] — [illegible]
[٧] — مرتع
[٨] — تمثيلات
[٩] — انتخابات
[١٠] — انتخاب
[١١] — موزنة مالية
[١٢] — آمالهن؟

زوزك — آبول كوزه‌ل. يونه‌در سنك حالك بويله .. برپارچه‌ده مطبعه‌يه كلده يازى باز !
كوزه — يازى يازمق دكل آ اليمى بيله قيميلداتمه‌جق حالم يوق !. بواغيرلق انسانك اوموزينه چوللاندقدن صوكره .
يازى يازمغه طاقتمى قالير ؟

ÖZ GEÇMİŞ

18.06.1991 tarihinde İstanbul Fatih'te doğdu. İlk ve ortaöğrenimini Kemal Hasoğlu İlköğretim Okulu'nda tamamladı. 2009'da Yahya Kemal Beyatlı Anadolu Lisesi'nden mezun olup aynı yıl Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde başladığı eğitimini 2014 yılında tamamladı. 2014'te Yıldız Teknik Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Edebiyatı yüksek lisans programına başladı. 2014-2015 yılları arasında İstanbul Üniversitesi'nde pedagojik formasyon eğitimi alan Berna Civalıoğlu iyi derecede İngilizce bilmektedir.